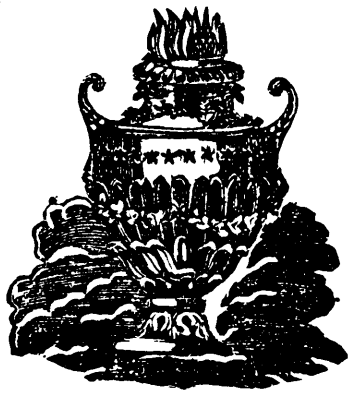

זה

שולחן הטהור

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

אשר יקרא בשם

ספר

מגיני ארץ

עם

חמשה ועשרים

מפורשים מגדולי הראשונים והאחרונים ונדפסים

על

כל דף במקומו

וכולם מבוארים בשער השני

חלק שני

הוצאת
מפיצי תורה
ניו יארק

Muginei Erez

ספריית אגודת חסידי חב"ד
אהל יוסף יצחק
ליובאוויטש

ספר

מגיני ארץ

שלחן ערוך אורח חיים

חלק שני

עם **המפורשים והמעלות**

חמשה ועשרים במספר עולות

ס] **טורי זהב** מהג' אדמו"ר מ"ה **דוד הלוי** זצללה"ה אב"ד דק"ק לבוב:

ס] **מגן אברהם** מהגאון מוהר"ר **אברהם אבלי** סג"ל זצללה"ה מק"ק קאליש:

ע] **עטרת זקנים** מהגאון מו"ה **מנחם מענדיל** אויערבאך זצלל"ה:

ד] **באר הגולה** מהגאון מו"ה **משה רבקש** מווילנא זצללה"ה:

פ] **פרי חדש** מהגאון מו"ה **חזקיה** די סילוא ר"מ בעיר הקודש ירושלים:

צ] **אבן העזר** מהגאון מו"ה **עזר** זצללה"ה אב"ד בק"ק קלימינישוב:

ק] **חק יעקב** מהג' מו"ה **יעקב** ב"ק **רישא** זצ"ל אב"ד דק"ק **מיץ**:

ר] **באר היטב** חדש בשלימות מהגאון מוהר"ר **יהודה אשכנזי** זצ"ל דיין דק"ק טיקטין ועם חידושים מתוך ספר העזר:

ש] **אשל אברהם**. ילקוט חדש משו"ת גאונים המפורסמים שחיבר הרב הגאון מוהר"ר **אברהם אופנהיים** זצ"ל:

ת] **נתיב חיים** מהגאון מו"ה **נתנאל** ווייל בעל המחבר **קרבן נתנאל** זצ"ל:

תי] **דגול מרבבה** מהגאון מוהר"ר **יחזקאל לאנדא** זצ"ל בעל הנודע והמצלח אם כי היה נמצא בדפוס הקדמונים אולם לא היה בשלימות כי גם נוסף עתה מהגאון הנ"ל על ספר פר"ח ואבן העזר כאשר עיניכם תחזינה משרים:

תב] **יד אפרים** חיבור יקר מאוד נעלה מגברא רבא ויקירא ה"ה הרב הגאון הגדול המפורסם בחיבוריו מוהר"ר **אפרים זלמן מרגליות** זצ"ל מק"ק בראד הוא פירוש מספיק ופלפול בחריפות ובקיאות על הט"ז ומג"א לבאר וללבן דבריהם:

תג] **שערי תשובה** היא מחובר לטהור מאחיו הרב הגאון המפורסם מוהר"ר **חיים מרדכי מרגליות** זצ"ל אב"ד דק"ק דובנא רבתי והוא דינים יקרים מלוקטים מהרבה שו"ת קדמונים ואחרונים אשר יגע המחבר ברוב כחו והוסיף מדיליה הרבה בחריפותו ובקיאותו:

תד] **לבושי שרד** מהרב הגאון הגדול מוה' **דוד שלמה** אב"ד דק"ק סראקא המפורסם בחיבוריו לבושי שרד על יורה דעה:

תה] גם הוספנו ספר **לבושי שרד** מן (סימן קמ"ח) עד תומו והוא דבר נפלא מאוד:

תו] **מחצית השקל** מהגאון החכם הכולל ר' **שמואל הלוי קעלין** הכ' על מקומו.

תז] וכן לקטנו כל ההגהות מספר **מחצית השקל** אשר הפליא הגריל בהגהותיו:

תח] הגהות יקרים על כל האו"ח מאת כבוד הרב הגאון האמתי מוהר"ר **ברוך פרענקיל** תאומים זללה"ה אב"ד דק"ק לייפניק:

תט] הגהות יקרים על כל האו"ח מהרב הגאון המפורסם מוהר"ר **אליעזר** זצ"ל בעה"מ ספר **שערי דיעה** וספר **שמן רוקח** וזה שמם שקרא להן המחבר בעצמו **מעשה רוקח**:

ועתה נתחדש השלחן בקדושת אבני נזר כתבי יד כודש מהרועים האבירים קדושי עליון זצללה"ה

כ] ביאורי הגאון החסיד רבינו **אלידו מווילנא** זצלל"ה וזה שמו **ביאור הגר"א**:

כא] הגהות וחידושי הגאון רבינו **עקיבא איגר** זצלל"ה דברים נפלאים: שני מאורות הגדולים הללו אשר עד כה אך לספר בפני עצמו היו כעת עם **שולחן הערוך** חוברו:

כב] **אשל אברהם** כתב יד קודש חיבור נפלא רב הכמות והאיכות. פלפל בעומק עיון ובקיאות בחדרי התורה כדרכו בקודש. גם דינים מחודשים. מהרב הגאון הצדיק הקדוש המפורסם מוהר"ר **אברהם דוד** זצללה"ה אברק"ק **בוטשאטש**:

כג] **חתם סופר** כתב יד קודש הגהות מהרב הגאון המפורסם בדורו מהר"ר **משה** סופר זצללה"ה:

כד] הגהות מהגאון הנ"ל על **אבן העזר** ועל **פרי חדש** למאור נעלה:

כה] **חכמת שלמה** כתב יד קודש מהגאון מהר"ר **שלמה קלוגר מבראדי** זצללה"ה. מגלה עבה. רבת הכמות מאד. ורב האיכות. חריפות וחדודים. עם פלפל ארוך מאוחדים. דינים מחודשים. לחכמי חרשים. פה קבע מקום לאסוף חילו הגדול בכל ההלכות הערוכות על שלחן ערוך **אורח חיים**:

ספריית אגודת חסידי חב"ד
אהל יוסף יצחק
ליובאוויטש
U.S.A. אה"ב

כדי למלאות רצון כל. הצגנו כה מה ששמענו מפה קדוש של הגאון ר"א ז"ל השייכים לר"ח

טעם שהשעה נחלקת לתתר"ף חלקים הוא מפני שבגמרא אמרו (ר"ה כ"ה א') אין חידושה של לבנה פחותה מכ"ט יום וכחצה וב' שלישי שעה וע"ג חלקים. ותש"ך חלקים הוא ב' שלישי שעה ונשתייר מן תשצ"ג ע"ג חלקים. ואילו לא היה נשאר רק ע"ב חלקים לא היינו צריכים לחלק את השעה אלא לט"ו חלקים והיה יתרון מוליד א' ע"ח אי"ב וב' שלישי שעה וחלק מן ט"ו בשעה אבל עכשיו שנשאר עוד חלק א' יותר מע"ב הוצרכו לחלק השעה לפי אותו החלק שהוא אחד מתתר"ף :

פירוש על יעלה ויבא מהגאון הנ"ל

יעלה כו' עד ויזכר. הזכיר כאן שמנה מיני הנבות והתקרבות כנגד שמנה רקיעים אשר בתפלתינו עלתה השכינה למעלה מח' רקיעים. ולכתנו מתחננים לפני הש"י שיעלה תפלתנו להסך כראשון הנקרא וילון המבדיל בינינו ובין הבינו שבשמים הכו יעלה: **ויבא.** לרקיע הנקרא רקיע כנא המבדיל בין המים אשר מעל לרקיע ובין המים כו' וגם ההיבהא דרקיע וכמ"ש (תהלים קי"ח) ברוך הבא בשם ה'. לההיבהא דרקיע ורקיע זה נקרא רקיע הבא כנ"ל והיא המבדלה בין גוף לנפש ולאחר הפרידה השוב גם הנפש בההיבהא דרקיע כנ"ל וז"ש (שם) ברוך הבא וגו': **ויגיע.** עד שחקים שנא' (ירמיה נ"א) כי נגע וגו' עד שחקים השפטה כי שם שוחקין רין לצדיקים שנכנים מזיו השכינה. וזהו הכוונה בשם כן לפי שכ"א משיג לפי שכלו ועמלו כמו שהיו הרגישין ספס כמן כ"א לפי הרגלו והרשעים בשחקים ללפר החת רגלי הצדיקים. שכלם כללו כמן כמ"ש בגמ' (יומא ע"ב) כא כיצד כו' לצדיק כו' בינונים כו' רשעים כו' פ"ש שכ"א היה לו עמל אחר : **ויראה.** ברקיע הנקרא המון שנאמר (דברים כ"ו) השקיפה ממעון קדשך גו' וברך את עמך. כי אין להקב"ה מעון מיוחד כי מלא כל הארץ כבודו. רק המקום שמברך עם נחלתו שם השוכן וקורא רוחו יתב'. לכן אמר ויראה כמ"ש (שמות כ"ג) שלש פעמים בשנה יראה וגו' ואמרו בגמ' (חגיגה ב') כדרך שבא לראות כו' פי' כדרך שבא לראות את פני נחלתו כך בא לבראות לברך את שבו כבגדול כמ"ש בגמ' (ברכות ז') ישמעאל בני ברכני כמו שהתהונים צריכים לעליונים כן העליונים כו' כידוע : **וירצה.** ברקיע הנקרא זבול כי שם המקריב וזבחי רצון כמ"ש בגמ' (מנחות ק"י) לעולם זאת על ישראל א"ר גידל א"ר זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן וכו' הוס' שם ד"ה ומיכאל מדרשות חלוקין יש מי שאומר נשמותיהן של צדיקים ויש מי שאומר כבשים של אש וכיינו דאמרי' בתפלת י"ח בעבודה ואשי ישראל ותפלתם כו' וי"א דקאי אדלעיל והשב העבודה לדביר ביתך ע"כ מ"ש וגם הכס הרזים דף ט' כ' עד שלא חרב בהמ"ק היה מיכאל הקריב בדמותו קרבן ישראל לפני ה' ולאחר החורבן א"ל הקב"ה לא הקריב לי דמיה קרבן שור וכבש ועת כי לא אכנם לירושלים כו' כ"א נפשות הצדיקים והינוקות שלא חטאו וכם עולים לריח ניחוח ע"כ. ובמדרש הנעלם א"ר חייא הקרבה זו איננה כשאר הקרבנות אלא כאדם המקריב דורון לפני המלך ע"כ. וכנגד זה שהוריש בתפלה י"ח ואשי ישראל כו' תקבל ברצון. קבעו לומר ביעלה ויבא מלת וירצה. כי בפעם יזבלני אשי ריח ניחוח: **וישמע.** ברקיע הנקרא מכון כמ"ש (מלכים א' ח') ואתה תשמע השמים מכון שבתך : כי השמיעה והקבלה הנכונה א"א כ"א במכון שבתו. ורקיע השביעי נקרא שמי השמים. והוא כדמות רקיע אשר ממעל והכן : **ויפקד ויזכר.** כוא ברקיע הנקרא ערבות שם אוצר הנשמות כמ"ש ועל נשמותינו הפקודות. והוא נסוד וה' פקד את שרה וגו' כי זכירה ופקידה אחת היא כי הנשמה היא המעלה זכרוננו ופקודה מעשינו כמ"ש בגמ' (תענית י"א) היא מעידה כו' · **זכרוננו ופקדוננו** כו'. עד **וזכרון כל עמך** בי"י כו'. הזכיר כאן ה' פעמים זכרון ופעם א' פקדון כמו שמצינו ה' זכרונות לטובה ופקדון א' לברכה. ה' בפ' והרה והזכור וגו'. וד' פעמים בפ' בחקותי חכרתי וגו'. ופעם א' פקידה בפ' שמות פקד פקדתי וגו' : **לטובה לחן ולחסד** כו'. שבה אלו כנגד ששה שאנו אומרים בברכת שים שלום טובה וברכה כו'. והם כנגד ו' ברכות שבברכת כהנים. שלום. כנגד וישם לך שלום. טובה. כנגד יאר ה' כו' כמ"ש וירא אלהים את האור כי טוב מי יראני טוב וגו' אור פניך ה' (תהלים ד'). ברכה כנגד יברכך ה'. חן כנגד ויחנך. וחסד כנגד וישמרך כמ"ש (דברים ז') ושמר לך וגו' ואת החסד כדי שלא נאבד בעונינו צריך שמירת הברית. ורחמים כנגד ישא ה' פניו אליך כי הוא נושא עון וכובש ונושא פנים אלינו כמ"ש בפ"ג דברכות :

ראשי התיבות בספר הזה

א א"א אבי אסף. אין אומרים. אי אמרת. אא"א אל ארך אפים. א"ב איכא בינייהו. א"ד איכא דאמרי. אית דאמרי. א"ה אי הכי. אפילו הכי. הכ"ל אין הכי נמי. הה"ר אהבה רבה. א"ו איסור והיתר. אם ומוב. או"ב אותו ואת בנו. או"ה איסור והיתר בארוך. א"ו אור זרוע. אזוי זוטא. א"י ארץ ישראל. אשר יצר. איש"ר אמן יהא שמיה רבה. אא"כ אלא אם כן. רא"ת ר' אליה מזרחי. כאר"י כרב אלקי רב יצחק. א"ל אמר לו. אין לומר. אין להקשות. א"ת אורח מישור. א"פ אכילת פרס. א"ל אין לדיך. א"ר אפי רברבי. א"ש אהבות שמואל. א"ת אל העשה. אם תאמר. א"ח אורח חיים. א"כ אבן העזר. רא"ת ר' אליה בן חיים. (תא"י תשובת אבל יוסף. א"ר אליה רבה) :

ב ב"א בני אדם. בת אחת. בא"י בארץ ישראל. ברוך אתה ה'. ב"ב בני בנים. בג' בגמרא. ב"ד בית דין. בן דרוסאי : ב"ה בית הלל. ברכת המזון. ברכת התורה. בדק הבית. בין השמשות. בית הכסא. בהכ"נ בית הכנסת. בה"ק בית הקברות. בה"ג בעל הלכות גדולות. בכ"ז ברכת הזבח. ב"ו בשר ודם. ב"ז בזימון זהב. ב"ח בית חדש. ב"מ במה מוצאים. ברב"י ברב ב"י. בכ"א בכל אחד. בכ"ש בבדי שיעבה. בלה"כ בלאו הכי. ב"מ בר מצוה. בר מיק. בבה מדליקין. בעי מיניה. בכה"כ בקודות הכסף. בכ"ר בורא נפשות רבות. בפ"ע בפני עצמו. בפר"ח בכבר פרי חדש. ב"ש בהר שבע. ברוך שאמר. בית שמואל. ב"ת בל תשקצו. בל תוסיף. בת"כ בהוך כלי. בת"ת במגילת תענית. בי"ה בית הלל. ב"י בית יוסף או בית יעקב. ב"ע באר עשק. (תשב"ב תשובת בתי כהונה. תב"י תשובת בית יהודה. תב"י ח"ש תשובת בית יהודה חלק שני. בי"ד בית דוד. תרב"א תשובת ר' ברוך אנגיל) :

ג גד"ם גדולת מרדכי. ג"ש ג' שפחים. ג"פ ג' פעמים. ג' ספיעות. ג"ק גידולי קרקע :

ד ד"א דבר אחר ד' אמות. ד"מ דרכי משה. ד' מיל. דרך משל. רד"ב רבי דוד כהן. רדב"ז רבי דוד בן זמרא. דשיל"מ דבר שיש לו מתירין. דב"ש דבר שמואל. ד"ה דיבור המתחיל. (ד"מ דבר משה) :

ה ה"ב הגהה בעבירה. הג"א הגהות אשר"י. הג"מ הגהות מיימוני. הגמ"נ הגהות מנהגים. הגי"ל הגהות יש מחלין. הגמ"ר הגהות מרדכי. ה"ס הר סיני. היס"ב היד סולדת בו. ה"מ הפסד מרובה. הת"מ המגיד משנה. המע"ס המוליא מעברו עליו ברא"ש. ה"ק הלכות קטנות. הרו"ה הר"ר זרחיה הלוי. הרא"ה הרב רבינו אהרן הלוי. הש"ד הגהות שערי דורא. הרש"א הר"ר שמואל אידלש. הרש"ה הר' שלמה הלוי. הלק"ט הלכות קטנות :

ו וכ"מ וכן משמע. או וכן מוכח. וכ"כ וכן כתב. וכ"פ וכן פסק :

ז ז"א זה אינו. אל"ז זה אחר זה. ז"כ זוקף כפופים. זפ"ב בא"כ ז' פוני העיר במעמד אנשי העיר. ז"ד זה דעת. תז"א תשובת זקן אהרן. או ורע אברהם :

ח ח"ל חוצה לארץ. חמ"ח חלקת מחוקק. ח"ב חול המועד. חזן הכנסת. ח"מ חכמי' מנוח. ח"מ חושן משפט. או חלקת מחוקק. ח"א חלק א'. חא"ח חלק אורח חיים. חי"ד חלק יורה דעה. מ"ר חדושי רשב"א. ח"ש חכמת שלמה. או חוט שני. ח"י חק יעקב. חו"י חות יאיר :

ט ט"א טעם אחר. טל אורות. ט"ס טעות סופר. ט"ז טורי זהב :

י י"ל יש לומר. יש להקשות. י"מ יש מאמרות. יפה מראה. י"ב יש מחלין. י"נ יין נסך. י"ש ירא שמים. יש"ש ים של שלמה. י"ד יורה דעה. ריט"ז יום טוב להלן :

כ כ"כ כל כך. כן כתב. כ"ד כדיבור דמי. כ"ס כבוד הבריות. כן הוא. כה"ג כנסת הגדולה. כ"ז כל זמן. כל זה. כ"י כנסת ישראל. כי יביאך. כ"מ כסף משנה כן משמע. כן מוכח. כל מקום כן מוכח. כונס מספה. כ"ש כולי עלמא. כדי שביעה. כתיב עוד. כ"פ כן פסק. כ"ר כנגד ראשון. כלי ראשון. כ"ל כל לרכו. כל נרם. כמש"ש כמו שכתבנו שם. כ"ש כל שכן. כלי שני. כותו"ס ספר כותנת פסים. כהא"י כבאי נוונת. כב"ג כבאי גוונת. כ"י כתיבת יד (תכ"ש תשובת כבוש עולם) :

ל ל"ד לא דמי. לאו דוקא. ולמ"ה ולא מן המעשה. ל"ח לחם חמודות. ל"ל למאי לדה. למה לי. לימא לימירא. ל"מ לחם משנה. ל"פ ליקוטי פרדס. לכ"ת לכבית תפילין. לח"מ לחם משנה. ל"מ לא מבעיא. ל"נ לי נראה. ל"פ לא פליגי. ל"ק לא קשה :

מ מ"א מגיר אסורים. מ"ב משנה ברורה. מגא"ב מגן אברהם. מ"ג מנחה גדולה. מג"מ מגיד משרים. מ"ד מגדל דוד. מי"ד מגיד מגדל. מג"ד מאכל בן דרוסאי. מנעמ"י מגעמי יוסי. מ"ע מצוות עשה. מ"ה מעשה חקורה. מהר"א מהר"ר אברהם. מהר"ח מהרח רבני חסד. מהרא"ש מהר"ר אהרן ששון. מהרי"ק מהר"ר יוסף קלון. מהרי"ח מוה' רבינו יחזקאל. מהרמ"א מוה' משה איסרלש. מהר"מ מהר"ם אלשיך. מהרש"ל מהו' רבינו שלמה לוריא. מהרי"א מוה' יצחק אבוהב. מהר"ם מהו' מאיר מרוטנבורג. מהרי"ל מהר' יעקב הלוי. מו"מ מורי ורבי. מח"ל מחוץ לתחום. מחוץ לארץ. מהרמ"ע מהרמ"ס טקטין. מ"כ מנחם ככן. מכס"כ מלא כל הארץ כבודו. מס"מ מסכת משה. מ"מ מפני מה. מכל מקום. מ"ס מסכת סופרים. מע"מ מעדני מלך. רמ"ע ר' מנחם עזריה. מ"ע מצות עשה. מגדול עוז. מלאתי עוד. מ"ל מעגלי צדק. מ"ק מנחה קטנה. מ"ש מצות שמורים. משפטי שמואל. מי שמצא. מה שנאה. מה שכתבתי. מולאי שבת. מלכות שמים. מ"א מגן אברהם. מ"כ מורה נבוכים. מ"ל משפט צדק. מהרמ"ט מוה' משה פרלאי. מ"פ מנחם עזריה. מהרל"ל מוכר"ר לוי. מ"מ מלבושי יו"ט. מהרי"ו מוה' יעקב ווייל. מק"ח מקור חיים. מע"ל מעגלי צדק. מ"ש מה שכתב. מהריב"ל מהר"ר יוסף בן לב. מהרשד"ם מוה' שמואל די מודינא. מהריט"ץ מוה' יום טוב צהלון. מהרמ"א מוה' משה איסרלש. מהרלב"ח מוה' לוי בן חביב. תמ"ח תשובת מנחת חינוך. תמ"ש תשובת מגן שאול. תמ"ת תשובת משאת משה. או מגיד מראשית. תמ"י תשובת משפטים ישרים. תמ"ב תשובת מגן גבורים. תמ"א תשובת מטה אשר. (תמ"ג תשובת ר' משה גלאנטי) :

נ נכ"ח נתיב בחיים. נ"י נימוקי יוסף. נחלת יעקב. נטילת ידים. נ"ל נחלת לבי. נ"ש נקודות שמשון. נחלה שבעה. (תנ"ב תשובת נחפה בכסף. תנ"ל תשובה נחלה ליהושע) :

ס ס"ג סעודה גדולה. סד"א סלקא דעתך אמינא. בסדה"י בספר סדר היום. ס"ח ספר חסידים. ס"ל סבירא ליה. ס"ק סעודה קטנה. ס"ת ספר תורה. סופי תיבות. ס"א סעיף א'. ס"ס סוף סימן. ס"ב סולת בלולה. או סעיף ב'. ס"ק סעיף קטן. ס"פ סוף פרק. (הס"ח תשובת סם חיים) :

ע ע"א על אחת. עוד אחרת. ע"ב עמק הברכה. עמק המלך. עבודת הקודש. ע"א עירובי חצרות. עכ"ל ע"ת על כל צרה שלא תבא. ע"ע עגלה ערופה. עשי עבד. עבד עברי. עוברי עבירה. ע"ש עולת שבת. עיין שם. ערב שבת. עדות שקר על שם. ערי' על נטילת ידים. ע"ת עולת תמיד. עירובי תחומין. עירובי תבשילין. ע"ב עמק ברכה. ע"ז עטרת זקנים. עס"ב עבודת הגרשוני. ע"ל עיין לעיל. או עיין לקמן (תע"ב תשובת עדות ביהוסף) :

פ פ"פ פתחון פה. פ"נ פיקוח נפש. פ"ש פדיון שבוים. פש"ג פת של גוים. פ"ת פי תקרה. פר"ח פרי חדש. פמ"א פרח מטה אהרן. תפכ"א ת"ש תשובה פרי הארץ חלק שני. תפ"מ תשובת פני משה :

צ צ"ל צמח צדק. צ"ג צום גדליה. צ"ה צאת הכוכבים. צורת הפתח. צ"ו צפון ודרום. צל"ע צריך לי עיון. צו"ך צדק וצדקה. צ"ל צדה לדרך. צ"ע צריך עיון :

ק ק"ל קל להבין. קמ"ל קא משמע לן. (תקב"ל תשובת קול בן לוי) :

ר ראב"ב ר' אליעזר בן נתן. ר"א ראש אמנה. ראא"פ ר' אברהם פרג. ר"ח רוח חיים. ראש חודש. רי"ו רבי ירוחם. מהרי"ו מוה' יעקב ווייל. רש"ך ר' שלמה כהן. ר"ט ר' טובים. רי"ש ר' יוסף פרלאי. רי"י ראש יוסף. רמ"א ר' משה אלשקר. רמ"ח ר' משה חיים. ראב"ח ר' אליה בן חיים. ריא"ז ר' ישעיה אחרון ז"ל. רש"א ר' שמואל אידלש. רמ"פ ר' מאיר פאדווה. רשד"ם ר' שמואל די מודינא. ר"ר רבינו נסים. ר"ר רוח רעה. ר"ס ר"ם סימן. ר"פ ראש פרק. רי"ר ר' ירוחם. רמ"א ר' משה איסרלש. (תרי"י תשובת ר' יוסף) :

ש שאל"ל שאין צריך לומר. שאינה צריכה לגופה. ש"ג שלטי גבורים. ש"ד שפיר דמי. שפיכת דמים. ש"ה שאני הכי. שיר השירים. ש"ו שתי וערב. ש"ט כל טוב. ש"כ שפתי כהן. שכ"ג שיורי כנסת הגדולה. ש"י של יד. שארית יוסף. ש"ל שבולי לקט. של"ב שני לוחות הברית. ש"ב שמיני עצרת. ש"ר של ראש. ש"ש שים שלום. שם שמים. שומר שכר. שכנה"ג שיורי כנסת הגדולה. ש"א שער אפרים :

ת תא"ו תולדות אדם וחוה. ת"ד תמים דעים. ת"א תורת אדם. ת"ה תרומת הדשן. תורת הבית. תהב"א תורת הבית הארוך. תהב"ק תורת הבית הקצר. תולמ"ה תעשה ולא מן העשוי. ת"ח תלמיד חכם. תענית חלום. תורת חיים. תורת חטאת. תוי"ט תוספות יום טוב. ת"י תומת ישרים. תכ"ד תוך כדי דיבור. תע"ב תנא עליו ברכה. ת"ל תענית ליבור. ת"ר תלמידי רשב"א. תר"י תלמידי רבינו יונה. ת"ש תורת שלמים חו' שבת. תש"י תפילין של יד. תש"ר תפילין של ראש. תשב"ץ תשובת שמעון בר צמח. או תשובת שלמה בר צמח. תש"י תשובת שב יעקב :

תיז (א) הוה ממנ טוב · בעור מפרקי ר"ח לפי שלא רצו הנשים לתת לזמינין לבעליהן במעשה הענל לכך נתן להם הקב"ה שיהיו מזמרות ר"ח יותר מהאנשים ומחר כך מביא בשם מחיו הרר"י לפי שהמועדות ניתקנו נגד החגות ו"כ ר"ח שהם כנגד י"כ שבטים וכשחטלו בענל נטלו מהן ונתנו לנשותיהם לזכר שלא היו בחותו חטא והקב"ה כ"י היתך תר"ת לכך נתן להם שכרן לכון שכבר נתן ר"ח ליתרתל תע"פ שבחטאו נתנו להם ר"ח ונשים ניטל מהם ותי' כ' תירוצים ולעד"נ דהשכר שייך ומוכן לנשים כשביל זה שמירה על מה שמניע להם מלד עלמן ע"ד שמליטו שהלריך טוב חלקו וחלק הרש"בג"ע:

תיח (א) מין נוזרין וכו'. כ"י ילקוטזה דכשנוזרין בפי' על ר"ח מין הנזיר' חלה וביר"ד סי' רט"ו כתבתי דאין כאן הוכחה כלל דלא חמר כאן חלה לענין איסור בנזירתם על ר"ח ואם כבר קבלו בפי' על ר"ח ודאי הסברת טותת דעפי חל מחסנזרו דרך כלל כן היה סברת ס' המלות שם: (ב) ועי"ד סי' רט"ו . בביאורי כתבתי שם המסקנא דאין לנו שום חילוק רק בין לשון קבלת תענית דבלשון נדר חל בכל נוולי ולריך קבלת תעני' לחזק מין נזיר' ולריך התרת חכם ב) (ועיין (ג) בי"ד סי' רט"ו ס"ג) :

ד ז אם נשבע להתענו' כך וכך ימים ואירע בהם ר"ח השבועה חלה עליו משעם איסור כולל ואם נשבע בפירוש להתענו' בר"ח נ"ל שחלה עליו שבועה כיון שאינו אלא מדרבנן (ג) אלא שמדברי ה הרמב"ם נראה לכאורח שהוא מדאורייתא [וע"ל סי' תק"ט] :

ה ט (ד) המתענה בר"ח או בחנוכה ופורים תענו' (ד) חלום צריך למיתב תעניתא לתעניתיה :

הלכות ראש חודש

תיז ובו סעיף אחד :

א ח א (ה) ראש חודש מותר בעשיית מלאכה ב (ג)והנשי' שנוהגות שלא לעשות בו מלאכה (א) הוא ג מנהג טוב הגה ואם המנהג לעשות מקלת מלאכות ולא לעשות קלתן ב מזלינן בתר (ג) המנהג : (ג"י)

תיח דין תענית בראש חודש ובו ה' סעיפים

א ח ראש חודש א (ה) אסור בתענית :

ב (א) ג אין גוזרין תענית על הצבור בראשי חדשים חנוכה ופורים ואם התחילו שגזרו להתענות כך וכך ימי' והתחילו בהם קודם ר"ח ג אפי' יום א' אין מפסיקין ומתענין ד ומשלימין :

ג ה ב (ג) יחיד שקבל עליו תענית כך וכך ימים ופגע בו ר"ח או שקבל עליו להתענו' בר"ח ו אם קבלו בלשון קבל' תעני' בעלמא אינו צריך התרה ואם קבלו עליו בלשון הרי עלי שהוא לשון נדר צריך התרת חכם (ב) (ועיין (ג) בי"ד סי' רט"ו ס"ב) :

ד ז אם נשבע להתענו' כך וכך ימים ואירע בהם ר"ח השבועה חלה עליו משעם איסור כולל ואם נשבע בפירוש להתענו' בר"ח נ"ל שחלה עליו שבועה כיון שאינו אלא מדרבנן (ג) אלא שמדברי ה הרמב"ם נראה לכאורח שהוא מדאורייתא [וע"ל סי' תק"ט] :

ה ט (ד) המתענה בר"ח או בחנוכה ופורים תענו' (ד) חלום צריך למיתב תעניתא לתעניתיה :

תיז א ר"מ וכו'. כשבת שלפני ר"ח מברכין המודם מון מלפני ר"ח מתרי דכתיב בשבת ויום שני ושני' ר"ד וכתב בספר יראים דאין זה קירוש ד"ד שלא שמודיעים להלבלה מתי ר"ח עכ"ל ומ"מ נהגו לעמוד בשבת תפירת קירוש החדש שהיה מעומד . ומהגהגים כ' כשמברכים החדש ת"ל בקהל כדי שלא יהא רק כ"א תיבות כמניין השם של שהיה וגימטריא ת"ך טוב: (ב) והשתא . לפי שלא פרקו חמיהם לעגל ניתן להם ר"ח ני"ט. טור: (ג)המנהג דמעיקרא הכי קבילו עלייהו ב"י. ודוקא בשבת בפיות לא ליקבל להם כלל כנ"ל. ולפ"ז במקום שמהגו לעשות אין הבגל יכול לבוסה ולעבדיו האסורים אין יכול לבוסן למלאכה כבידה וכמלחו חות' לפי"מלאכ' כבידה ב"פ ס"ם . נהגו קלת להתענות ערב"ח ואם חל ר"ח ביום ו' מתענין ביום ה' . ב"ח סימן תרפ"ו ומהגהגים. ואם חל ר"ח בשבת מתענין ביום ו' וכ"מ בי' מ"ע לכל הרמ"א כתב בשבוכה לבעותנו יום להתענות יום הכניסה שלפני המולד · ושמעתי שהמקובל מהר"י סרוק התענה ביום המולד עד שהגיע השולד ואח"כ אכל מפני המולד · ושמעתי שהמקובל מהר"י סרוק התענה ביום המולד עד שיתירו לו רבו .

ופשוט דאפילו בערב שבת לריך להשלים כמו שכתב בזוהר דאפה לעניין יום שמת בו מניו דאפילו על פשרשאון מון מלטנת ר"ו וי"ט ור"ח וחוה"מ עכ"ל ובירושלמי כ' לחר חג"ה דילג רבינו חננאל וכ' למה לי חוה"מ ופורים . ותו למה הניחו לירוש לחר שכ' תחלה מהמשנה דאסור להתענות בר"ח . ונלע"ד לחרון על נכון דרבינו סבור מניח לירוש שכבר נתבאר בסוגיא דמגילה דאפילו לדעת הסבור שאין מקרין בפורים מודה בר"ח שהוא יום טוב לכל דבר שאין עושין בו מלאכה לצורך האכילה ולכן אין מקרין בו שאין לך יום טוב גדול מזה ולכן אין מקרין בו אבל בפורים שהוא יום טוב לכל דבר חוץ מאכילה ומשלוח מנות לריך לקרות בו מגילה ולכן מקרין בו ולכן הניח רבינו לירוש לחר שכ' למה לי חוה"מ ופורים . ותו למה הניחו לירוש לחר שכ' תחלה מהמשנה דאסור להתענות בר"ח . ונלע"ד דאפילו לדעת הסבור שאין מקרין בפורים מודה בר"ח שהוא יום טוב לכל דבר חוץ מאכילה ומשלוח מנות לריך לקרות בו מגילה

תיט א מצוה וכו'. כתב הרי"ף והרא"ש כפסק ירושלמי שאם חל ר"ח בשבת יום שלפני השבת שהוא יום ה' בשבת מקדשין בו ר"ח ואין מקדשין בו לא בשבת ולא בשאר ימות השבוע ואין שליח בית דין יוצא בו לקדש החודש ואין עדים יוצאין בו להעיד שראו את הלבנה ביום זה ואין מקדשין בו אלא בראיית עדים בלילה שלאחריו שהוא יום ו' בשבת ואם לא נראתה בלילה זה אין מקדשין בו לעולם ואין ראוי לקדש בו החודש אלא אם כן אירע בו מעיקרו שנראתה בלילה זה

תכב (א) ומס הוא ספק וכו'. הכ"י הביא בזה להזהיר מדלמרינן כירושלמי כל י' יום חזקה מה שהוא למוד הוא מזכיר וכ"כ בשם כו בשם מהר"ם ותימה על רמ"א שפסק דמ"ל לחזור על מה שמך בזה . ותו קשה מ"ש מס' ק"ד ס"ח דפסק רמ"א עלמו מס שמתפק לו אם נתחייב בגשסכל י' יום חוזר דודאי לאחר כמו שהוא רגיל והיינו כירוש' דהכא ולמה פסק דמ"ל לחזור ותו דלמה לא כתב רמ"א דיעות אלוקות בזה לכל הפחות וכמדומה שיש ט"ס כאן וצ"ל לעיל להזהיר . וי"ל ס"ס סברת ככול' דהיינו דכאן אין מקום שפק כלל דאפי תיתי לו' שהזכיר כיון שלא היה ברור לו ענין ר"ח בודאי לא הזכיר אלא ודאי דאפי' שהפלה קודם שבא למקום שהזכר' היה על דעתו שיש עכשיו ר"ח ולעיל להזכיר אלא דאח"כ שכח אם כי' בדעתו כן בשעה שאמר הברכה שעיל מה שהזכרה בזה אלו מוחרים דמסתמא לא שכח ממחשבתו בשעת התפלה שעכשיו ר"ח ובודאי זכרו משא"כ בהיה דסימן קי"ד דעיקר מעיקרא הרוח דאקו' הספק היה דאפשר שלא זכר בכל התפלה מזה שלעיל דכן הוא רגיל הספק לפעמים ככ"ל לייסב ונכון כן להלכה . ובלבוש כ' הטעם שא"צ להזהיר כיון שרגיל בו כל ר"ח ומדיין לא כלו ל' יום שאמרו אלו מוחרים כיון שידע שהוא ר"ח אלא שמסופק אם אמרו אלו' לומר שאמרו בהרגל בכל ר"ח פ"כ מ"ם שעדיין לא כלו ל' יום נלו אלא דבשלמא אם היה רגיל הרבה לומרו לא מיעקרא הרגילו אלא עד ל' יום משא"כ כאן שלא אמרו רק ר"ח ל"ל עקירה גדולה של ל' יום דומיא לדבר כוותא האשם שאם קבעתו ג"פ לעיל עקירה ג"כ ג"פ משא"כ בלא קבעתו רק כ"פ דעקר בפעם א' ובכ"פ יש לי מכמן רמיה למ"ש בי"ד סי' ס"ט בשם הבאר בהאתיו לעיל סי' ת"ע דמותר להם כאן אלמרי מה שהוא למוד מזכיר והולכין אחר הרגילו' ה"ל התם במלתא דבאר וא"כ יש חזקה שנמלא ואפ"פ שיש חזקה נגד חזקה מזלי לקולא כמידי דרכון מלבד כשמניחו מהצטרף וכיון שיש חזקה נגד חזקה מזלי לקולא כמידי דרכון מלבד הטעם שזכרנו שם מלר הרוש: (ב) וקורין ההלל . מ"כ בשם ס' רוקח דאין קורין הלל בבית האבל דמ"ל לא המתים יהללו יה והוי כלועג לרש:(ג) לקרות את

דמיסת דמילתא תלמוד ערוך הוא פ"ג דר"ה ופיפח דמילתא הוא מתני' פ"ג דסוכה ומ"ש רי"ו אם יש אין מוציא פ"ג דר"ה אם לא יש אלו מוציא אחרין הלעוי אלא דאם לא יש ליכא קפידא בקורא דהא קורא בשביל עלמו אבל אם יש כבר אסור לו לקרות שנית בשביל אחרים אם אינו עונה אחריו הלעוי וכ"ל דקורא בברכה דבקריאת למוד ליכא איסורא ואפשר דמ"מ אי ליכא איסורא כדאמרי' פ"ו דשבת הקורא הלל בכל יום ה"ז מחרף ומגדף ות"כ אסור לקרותו דרך שירה אלא בזמן שאתקנו חכמים(וע"ש בפ"ג פ"ע דברכות בשם ריא"ז): ו לקרו' בציבור. ואם בא לב"ה סמוך להלל יקרא הלל תחלה עם הציבור ואח"כ יתפלל (ל"מ) ואפשר בשאול מאחר שפסוקי דזמרה מוחר להפסיק באמצע לקרא הלל עם הציבור אלא שיש ל"ל דאז לא יבדך על הלל לא בתחלה ולא בסוף כיון שאינו אומרו בציבור. ואם בא בשעת הלל דר"ח אפי' יחיד לא יתחיל בברכה ואם התחיל בברכה גומר וכיון דבכוב להתחלה נהוג שכן אנו נוהגין לפרש לדברי ש"מ שמפרשים יחיד לא יתחיל לקרות ובכה נהגו לקרות אפי' יחיד ר"ח ר"ה ויום כ' ר"ה ויום כ' שם ולף ליכור לין מייבין רק משום מנהג: מברכין עליו בתחלה. סוכה ל"ט ע"ב: לקרא. כיון שאין גומרין תום' כ"ל : ואם בירך. שם מללת הכין רב שם בתחילת מן הברכה : ולבסוף . סוכה שם וכירושלמי הביאו תום' כ"ל : והיחיד אין. מגמ' דתענית הכ"ל יחיד לא יתחיל וכיון שאין מיוב לין מברך לשר נוזנו ותום' כ' בשם ר"ח דה"ם לא יתחיל לברכה. בערכין שם ד"ה ר"ח כו' : וי"א שאף. שם אמר מנהג לנוהיפיה בירושלמי ותמהנהג לא מברכין בש"ס בסוכה פ"ד ב' : וי"א דגם. הוס' כ"ל מדאמרינן יחיד שאין כיחיד גוס' לפי' בתחלת הפרק כו' משמע כענין אחר לא יפסיק וכש"ס שם ולפי' בלא ברכה מלי שייך ועוד מדרב שם חזי' דאלני לועני כו' אלמלי לא כרגיל

חכמת

בזה לאריכות : (שם סעיף ב') וקורין הלל בדילוג וכו'. נ"ב הנה בש"ס ערכין [דף י' ע"ב] אמרינן ר"ח דאקרי מועד ליכא ומשני ש"ה דאינו אסור במלאכה דכתיב השיר הזה יהיה לכם כליל התקדש חג לילה המקודש לחג שעון שירה ושאינו מקודש לחג אינו שעון שירה ע"ש. והנה נשאלתי מחכם אחד ממ"ש בספחים פ"ט בפסח שני דאינו שעון הלל באכילתו דכתיב הלילה הזה יהיה לכם כליל התקדש חג לילה המקודש לחג שעון שירה שאינו מקודש לחג אינו שעון שירה ופריך א"ה בעשייתו נמי ומשני לילה אמעיט יום לא אתמעיט וכו' וא"כ בר"ח דזמן ההלל הוי ביום ולמה ממעטינן ליה מליל התקדש חג ע"כ. וזה אשר שבתי הנה לכ"מ ואסביר לו הענין דשתי זמנים יש לנו כו' הלל. אחד אם הוי יום הנם אף שאינו חג כמו חנוכה או דהוי יום מועד והנ אף דאינו ומן הנס. ולכך ר"ח דאין בו זמן הנס רק דהוי ס"ד מקח דאקרי מועד לכך בזה אין ללמדו מפסח דהוי ומן הנס רק דהוי ס"ד לדמותו לחג כיון דאקרי מועד לכך משני הש"ס דמחג אין ללמדו דש"ה דאסור במלאכה . אך מנ"ל זה נוסא דהלל במלאכה תליא לכך מביא

מחצית

שהיה ברכה בפ"ע (ר"ל לאמרינן כיון דנסתפק ודאי שהיה ברכה בפ"ע (ר"ל ודברו כהוה שתין דרך להסתפק בהם. אבל מי תירש שנסתפק בלמעם תימו מחר). וכן יש להורות. ועיין בפ"ז שמילקו מסברת דפי זכר בשעת התפלה שהיום ר"ח ולריך לומר יעלה ויבא כה"ג אם אח"כ נסתפק ס"ל למזור. ואם לאו לריך למזור. וכפ' ש"ר הביא דברי ומלקו עליו ופסק כמ"ש : (ס"ק ה) וקורין כו' דדוקא בדבר שהוא בה"ם כו' ר"ל דמסברא אין לברך כ"א לפני המתחדש משנה למשה. או ברגל שתימו בא כ"א בשנה אלא דמימו בתום' ברכות דלפני' הבא מפני הסנה לה"ם מברך שכ' לחבריהם דקחמי שכהן מקריב מנחה מברך שהחיינו. דחייהי שמקריב פ"א בשמחרו . כיון שהיו כ"ד משמורות בהוכה והיו מתחלפים כל שבוע היה עובר משמר אחר. ולכך כיון שתימו מגיע לכל משמר כ"א פ"פ בשנה כשמקריב חטלה במשמורו מברך שהחיינו. אבל בדבר שבא בקרוב ומקי בשנה לא מיתימו מיברך שהחיינו. אלא דכ"ב דהא קיל הרואה שבדו לאחר שלשים יום מברך שהחיינו וכדלקיל ר"ם רב"ה ועיין בפ' ח"ר : ולריך לחלק. ואפשר שפ"ז דמח פ"א בפ"ם ועיין פ"ם סי' רכ"ה לו נחלוק למ"ם שם שפ' ר' בהב"ה דשל פרי המחדש שני פעמים בשנה מברך שהחיינו וכ' מ"ל ומשמע דוקא ב' פעמים לבל ב' פעמים לא דבשני דוקא שני שנה : נשים פטורות מכל הלל כו' משום דברכות : (ס"ק ו) ומחריס שלא לברך כשומעו מש"ו אלא דוקא בשומעו מאיש אחר שמברך לעלמו אבל אם הוא עלמו מברך לעלמו אפי' בשומעו מאשה אחרת מברך כיון שהוא מברך לעלמו ולא לאחרים וכ"כ בשם הגדול והמנהג פשוט כן : ח וכן בפסוקים : לריך לשמוע יאמר לה וגו' מפי הש"ץ דשומע כעונה ואם לא שמע לא יצא ומוטב שיאמר בעלמו בחחת עין בגמ' ס"ג דסוכ' וכתבו התו' הא דמפסיקין פסוק אחת לשנים והא ק"ל לאסור להפסיק באמצע הפסוק שאני הכא שכ' בפי מדש מפרשו כדאי' פ' ע"פ והכל כו כ' דדוקא בתורה וכבניחים אבל בכתובים אפשר דשרי לחלק וע' ברוקא שאחן טעם שאם ס' וגומ' והא דמוהנין לחלק פסוקי אז ישיר כיום המילה י"ל משום דהם ג"כ פסקי פסקי כדאמרי' בסוטי פ"ז הוא אל' תשירה לה' : ט א"צ לחזור . תפילו למ"ד נסי'

באר

דגליו שמ"ח : (ה) מ"ל . והקשו האחרונים מש"ם שיתן קי"ד ס"ח דאם נסתפק אם אמר משיב הרוח אחריו חזקה שאמר כמו שהוא רגיל בלא משיב הרוח ולריך לחזור ע"ש ועיין באחרונים מה שתירלו ע"ז והב"י והב"ח פסקו דמשזירין אותו וכ"פ הרוקח וכ"פ הל"ח בהאתיות ברורות וכן פ' להורות דהרי פיניו רוחות שהרגיל להתפלל בלא יאלה ויבא מ"ח . ובשכה"ג כתב כיון דאיכא פלוגתא בזה יש מקום לומר שב ואל תעשה עדיף ולא יחזור. מיהו הטוב והישר שיתפלל בחורת מדבה מ"ם ועיין הלק"ש מ"ח סי' ע"ח . ועיין מ"ש הט"ז : (ו) הלל . ולין קורין בבית האבל דמ"ל לא המתים יהללויה דהוי כלועג לרש ועפ"י קל"ח ס"ק יו"ד מה שכתבתי שם . נשים פטורות מכל הלל מפני שהוא מ"ע שהז"ג ועמ"ח ועיין יד להלן : (ז) הלבו . ואם

ביאור

ועמ"ח ובע"ז ובלבוש כו' : ס"ב בין יחיד בין ציבור. ר"ל אע"פ שאמרו שם ובערכין י' ובכרכות יחיד שלין לריך גומר לא כהלל ל"ד יחיד כמ"ש בהעניות מלא דמדלגי דלוגי ועוד מדמעיינן אע"פ שאמרו שם יחיד לא יתחיל ל"ל להתחיל מ"מ יש לקרות שכבר הגו וכמ"ש הוס' בברכות י"ד ע' ד"ה ימים וכ' שם ולף ליכור לין מייבין רק משום מנהג: מברכין עליו בתחלה. סוכה ל"ט ע' : לקרא. כיון שאין גומרין תום' כ"ל : ואם בירך. שם מללת הכין רב שם בתחילת מן הברכה : ולבסוף . סוכה שם וכירושלמי הביאו תום' כ"ל : והיחיד אין. מגמ' דתענית הכ"ל יחיד לא יתחיל וכיון שאין מיוב לין מברך לשר נוזנו ותום' כ' בשם ר"ח דה"ם לא יתחיל לברכה. בערכין שם ד"ה ר"ח כו' : וי"א שאף. שם אמר מנהג לנוהיפיה בירושלמי ותמהנהג לא מברכין בש"ס בסוכה פ"ד ב' : וי"א דגם. הוס' כ"ל מדאמרינן יחיד שאין כיחיד גוס' לפי' בתחלת הפרק כו' משמע כענין אחר לא יפסיק וכש"ס שם ולפי' בלא ברכה מלי שייך ועוד מדרב שם חזי' דאלני לועני כו' אלמלי לא כרגיל

חכמת

בזה לאריכות : (שם סעיף ב') וקורין הלל בדילוג וכו'. נ"ב הנה בש"ס ערכין [דף י' ע"ב] אמרינן ר"ח דאקרי מועד ליכא ומשני ש"ה דאינו אסור במלאכה דכתיב השיר הזה יהיה לכם כליל התקדש חג לילה המקודש לחג שעון שירה ושאינו מקודש לחג אינו שעון שירה ע"ש. והנה נשאלתי מחכם אחד ממ"ש בספחים פ"ט בפסח שני דאינו שעון הלל באכילתו דכתיב הלילה הזה יהיה לכם כליל התקדש חג לילה המקודש לחג שעון שירה שאינו מקודש לחג אינו שעון שירה ופריך א"ה בעשייתו נמי ומשני לילה אמעיט יום לא אתמעיט וכו' וא"כ בר"ח דזמן ההלל הוי ביום ולמה ממעטינן ליה מליל התקדש חג ע"כ. וזה אשר שבתי הנה לכ"מ ואסביר לו הענין דשתי זמנים יש לנו כו' הלל. אחד אם הוי יום הנם אף שאינו חג כמו חנוכה או דהוי יום מועד והנ אף דאינו ומן הנס. ולכך ר"ח דאין בו זמן הנס רק דהוי ס"ד מקח דאקרי מועד לכך בזה אין ללמדו מפסח דהוי ומן הנס רק דהוי ס"ד לדמותו לחג כיון דאקרי מועד לכך משני הש"ס דמחג אין ללמדו דש"ה דאסור במלאכה . אך מנ"ל זה נוסא דהלל במלאכה תליא לכך מביא

מחצית

שהיה ברכה בפ"ע (ר"ל לאמרינן כיון דנסתפק ודאי שהיה ברכה בפ"ע (ר"ל ודברו כהוה שתין דרך להסתפק בהם. אבל מי תירש שנסתפק בלמעם תימו מחר). וכן יש להורות. ועיין בפ"ז שמילקו מסברת דפי זכר בשעת התפלה שהיום ר"ח ולריך לומר יעלה ויבא כה"ג אם אח"כ נסתפק ס"ל למזור. ואם לאו לריך למזור. וכפ' ש"ר הביא דברי ומלקו עליו ופסק כמ"ש : (ס"ק ה) וקורין כו' דדוקא בדבר שהוא בה"ם כו' ר"ל דמסברא אין לברך כ"א לפני המתחדש משנה למשה. או ברגל שתימו בא כ"א בשנה אלא דמימו בתום' ברכות דלפני' הבא מפני הסנה לה"ם מברך שכ' לחבריהם דקחמי שכהן מקריב מנחה מברך שהחיינו. דחייהי שמקריב פ"א בשמחרו . כיון שהיו כ"ד משמורות בהוכה והיו מתחלפים כל שבוע היה עובר משמר אחר. ולכך כיון שתימו מגיע לכל משמר כ"א פ"פ בשנה כשמקריב חטלה במשמורו מברך שהחיינו. אבל בדבר שבא בקרוב ומקי בשנה לא מיתימו מיברך שהחיינו. אלא דכ"ב דהא קיל הרואה שבדו לאחר שלשים יום מברך שהחיינו וכדלקיל ר"ם רב"ה ועיין בפ' ח"ר : ולריך לחלק. ואפשר שפ"ז דמח פ"א בפ"ם ועיין פ"ם סי' רכ"ה לו נחלוק למ"ם שם שפ' ר' בהב"ה דשל פרי המחדש שני פעמים בשנה מברך שהחיינו וכ' מ"ל ומשמע דוקא ב' פעמים לבל ב' פעמים לא דבשני דוקא שני שנה : נשים פטורות מכל הלל כו' משום דברכות : (ס"ק ו

באר הגולה

מ"ב מגיל' י"ז ג' שבלי הלקט כסא הר"מ ל' טור ג' תשבה הגילה סס ג סם ורכ"ז ד טור ה שבלי הלקט כס' ס"ה וכן כוה מנהג כפרדיס ו טור כסא מנהג

אשל אברהם

א) מוסף . מ"ם שעירי חטאת לכפר כשנם כולל כל ר"ח כמ"ם רמשי חדשים ותה לעתך לכ"ת שעירי כו' . ומ"ם שוב ושולה ר"ח עשה כוה כנ' ביתוקלא וכיוס המוסף פר בן בקר תמים וכוה פולה כמ"ם ועל הכשיל יהיה העולה וגו' דלמיד יהיה מוסף דר"ח פר כ"ב . וכשבודת בית המקדש נשתח ע"ם ובכל הלוי נשתח בלנו ע"ם וביום שתתחכם ור"ח וגו' וכן ס"ם זכרון למלס יהיו דכתיב והיו לכם לזכרון . וי"ח דפו' לכל הולדוהיב כי עולת ר"ח כתה לכפר על תולדת יהי המוכד ומ"ם ותשובת נפשם מיד בוכח סייעו הנ"ם כשוב: והלוים ועיין ת' ס"ם ס' כ"ח:

שערי תשובה

תכג(ג) כתב. עיין בה"ם וכתב בספר גן הפקד סי' קלד דברי"ח יאמר ועמדים־אל ובשבת ויו"ט

ביאור הגר"א

ס"ו מצות. עש"י: סי' הכג ס"א אומר קדיש תתקבל. תוכ' בסיללה כ"ב מ' ד"ה חד כו': ס"ב וקוראא כהן כו'. שם: ולוי חוזר. כפי' הגאונים ולכאורה דוקא קלי הר"ח ולפנינו ליתו בכי הת"ה לומר דקלי לתפבודות דת"ב ללכתא לתפיחת. לגל הרן בפ"ד ורבינו כה' שברמב"ן ז"ל חלק עליכם והקשה ה"ב מה כושלו מכחים נהקהל והלא לוהב תשמח דנכנסין בתקופה עומדת שברואה לוהו מתחיל בפסוק ג' שבברכה מ' יאמר כרחמון לת קרא רק ג' פסוקים ואי לת מיישינן לנכנסין כדלא לפבר כו' יקראו הכנים בפ' לו וכג'יקרא וביוס השבת ופסוק לחד מפ' וברחמי מדשיכם דמאי ליכא משום דלתין מתחילין כו' ואה זכו לתיו לגלא משום הכנסין וביוהלמ"י כדוקא לפתי ליכא הניית חשבת לפי דלוג יקדים כדרכו זלא נתוב לנכנסיו כו' כיון דלא לפבר לפיכך פירש הוא ז"ל דפלוגתא דרב ושמואל לפתמדות קלי דכתם ליכא גלא התניא פסוקי כלכך לא לפבר. זקוביותו ודלי קוראי גדולה כיון מלר מכל סיוס המרוחת יותר נרחה עיקר לנכוג כמ"ם נמ"ם פ"ז הלכה ט' ז"ל ובתוכ עלמו קורא ג' פקרכן הניד . כרחמן קורא ויבכר . ט . ותחרת.ובכני קורא לה הכנס בתחר. דשביריה. עולת . ומכני. ולת הכנס. והבלישי תוכ לרשלה קורא עולה תמיד. ומכני. ולת הכנס.וביוס בשבת. עולת שבת. הפני בלמרו לין קורלין בפרבה פתוח הנ' ע"ם. ולפ"ז ליכא שום תשבת הכנסין ויוליון כלל וכלי דקלמר בפ"ד דמגילה ובלכתה דוכ לפלוגתי דוכן קלי לתפעמדות שלין שם גלא ג' נכרי לבד ושייך שפיר לשון תמלעי דלי קלי לת"ק לכ"ל ושני וכן פי"רש"י ז"ל שם דקלי לתפעמדות וביוס דבר"ח לת ליספקת בנתי דילן מפתבר שפי לביוהג כמו שמפורש בת"ם שתם בלי מחלוקת ובלי שום תשבת ועי'בתוס' דבכרכות ד"ה ת' ד"ה למתר . ובת"ם כו' ובמגילה ל"ת ג' ד"ה ר"ח כו' וכן תמו מוכניס ע"ם ת"ם כו'. (ומה שקשה ל"פ) הלכתה למשיחת כ"ל. לי משום כה לת תריה דכבר הקשו תוס' כפ"ד דזבחים ת"ב ת' ד"ה הלכתה מכחה סוגיוה בש"ם דפריך הלכתה למשיחת גלא פריך נמרה הלכתה למשיחת כפ"ק דיומת ופ"ד דקדושין ופ"ו דפסחים וש"ת ולה שרלו לייבב החלה מ"ת מפקי בקיבות ההיות ש"ם התלנה דפריק ר"י כהכי יוסי כן דיסהתי נבי תניהי כ"ג ולת פריך נמרה הלכתה להשיחת ושיוה רש"י ורמב"ן כאה כתירוקר"ח שם גלא פריך הלכתה למשיחת גלא כיכה לתיכה תרתי שכוה להשיחת וכ"ה לקיסורת כו' ש"ם ונסכתרין כ"ת ב' ד"ה הלכתה כו'): דביבי כו' וברית. נמ' שם ומהכי סוף מנילה:ס"נ אומר קדיש ואשרי זבא לציון וא"א . הוס' שם ד' ה'

ד"ה פסק:ומחזיר ס"ת.כיינו כמשכ"ל סי' כ"ה ס"ג וכמ"ש הוס' הנ"ל ולין מחזיר ס"ת למקומו כו' וכן משמע שפיה ניתי הגמ' כמשכ"ל סי' קמ"ח ס"ח ועומדים כו' ועומדים כו'. ברכות ל' ב' וירושלמי פ' תפלת השחר הכיתו תוס' שם כ"ה

היטב

תכב (ה) מתקבל . זה הכלל לכל יום שיש בו מוסף חו' קדיש שלא אחר הלל משום שכתן סיימו מפלת בסרים: (ב) ורביטי . והכ"ם כתב שיותר טוב שיקרא רביטי גם ויוס השבת וכן משמע בכ"י דיש מהבין כן ושיין ס"ז שהאריך: (ג) כתר . היינו לפי מנהג הספרדיים ומשכנו מזמרים קודם כמו ביומ־ כפפלת מוסף . י"ל זכרון לכלם היו וי"ל יהיו וי"ל לכולנו ולין לשום שום מנהג . ל"ל ומנחתם ומביהם

באר היטב

בלא ברכה ס"ם : (יא) למקום . פי' שם דילג פסוק ו' ומכ' אח"כ לא יאמרנו במקום שהכר דס"ל קורא לתפרע בלא יחזיר מחותו בפסוק ואתה: (יב) מעומד . ואסו לפמוך מעמו לעמוד אי לכתחל דסמיכה היינו כעמידה מ"ו ס"ם בתוך מה שהתה על דמ"ח בס"ם ס"ו ודו"ק . ומה שקורין בגיל פסח הלל מיובב משום שמולקין אותו אין ממריחין אותו לעמוד ס"ו .

מחצית

מיתן דשתם פה וכתב דלפי' שהה לעמוד כלו תל"ל לרשם משמע לפילו היה מושם. ולפי' בימים שבומרים לף שהכתובו כתב דבימים שבומרים צריך לחזור מ"מ לא כ' כן בלא למ"ד לעיל סי' ס"ם בקריאת שמע דצריך לחזור וכיון דרבי שהם לעיל סימן ס"ה בקריאת שמע דלמ"ל לחזור כ"ם בהלל אפילו בימים שבומרים . אבל רמ"ח שהביא לעיל סימן ס"ה דעת יש דצריך לחזור וכ' שם דהכי נהוג. אם כן ס"ל להגיה כאן בבימים שבומרים צריך לחזור. אלא דאינל לפיסחים שבת"מ שלא על הרבי ום"ל לחפילו לענ"ד לעיל בק"ש ס"ל בהלל דיכול מודה ועמ"ל בסי' ב'. וכתב מ"א שם ס"ק ו"ו. ולפם שומר בפסוקי דזמרה והקהל לומרים הלל דכיכול בימים שבומרים הלל. לף יפסוק דיפסיק הברכות. מוכח לי מיהא בה"ג שכתב קרא ושהה כדי לגמור שחרי וקורא בלי ברכה אם לומר אח"כ פסוקי דזמרה והקהל לומרים הלל. מפסיק ואומר אמתם. והת בלא"ה לית לן בה דקרא דלא כתיב אלא לאחר שגמר כל התפלה ס"ם וה"ם : (ס"ק יח) מעומד מן מליל פסח. והטעם מבואר בט"ז ס"ק ד' ס"ם : לאחר לפמוך כו' ואם הוא בעל כבר ראוי לעשות קלם. אבל לי אמתך כ"ב שלא יעשל הדבר שנשמך עליו יפול הוא גם בעבל כבר לאחר כ"ם לעיל סי' קמ"ח לענין קריאת ס"ם וה"ם הכא : לענין עבודת כו' ר"ל דבפרי שיעמדו בספרדים עמידה לאחר המנחות ודאמו מז"ל דהייט עבדים : הוכיחו מגמרא דאמרים דף י"ם ע"ב דאמרי' כיצד מצות עידים ודיבוט ובגלוס בשקדם מיהו יהו הימים ע"ב ובגו הימים. ודו' בשמלים ע"ב ובגו השמלים ומקדם ר' יוסי בר"י אומר מיהו שהי ידיו זו ע"ב זו. ופ"ב ב' ובגלו זו ע"ב זו. ומקדם . לעיל ס"ל לבשות כן.והקשה ס"ם בפיר קלי"ל ח"ל יוסקוסבירו מפיישו.ובמלי קמפלגי אמר מבני עמידה כי סמיכה כמ"ב מיכל בסיכתו. דמ"ק ס"ל דלת הוי עמידה. ולכך ח"ל שאחר יפישו. ור"י נר"י ס"ל דהוי עמידה וכיון דקי"ל כחמ"ק קי"ל דעמידה כי סמיכה ל"ש עמידה : והבין רמ"א כי קלי על הבדיים הילרך לינב ובמו דרשת לייבי בדיים שם כן מיך כתב דאחר לבמלה. ופייש בשעם דסמיכה מיהם כיבשה מדרבה מ"ם דלמי לאחר בדיים שעמידה על ידי סמיכה דהת בדיים ניבשי. אלא ס"ל קלי על הבדים דבמי שיעמדו. ופ"ז ת' דבומדים כי' סמיכה אחר לבמלה. ופ"ז שייך שפיר בשעם דסמיכה סיהם כיבשה. וקלי לדיים אבל בבדים לאחר בהו"ג : וכ"ש בשבועות דף ל"ד ע"ב. דשאל הבים אם בת לבני הדיין מהם סמיכ בכבודו ומיב נקם מפניו. כיון שהה בשעת נמר דין. דהת ק"ל בשעת נמר דין ד"ה בדיים בישיבה ובע"ד בעמידה ועדיף בימיני כמלן ב' פידמ"י לת שמר ולת יהב אלא לאחד שממיד לפיבה מן הסמוך לב"ל. והיינו עמידה כי סמיכה. אלמא בה"ג מסוב בישיבה. ולפ"ז הסם סיו בעמידה ב"ב כו' דהם יהת דהיין הוה שעה שממיב לעמוד בפני בע"ד כיל"ל : דל"ב אלא לאחר בשורה שיעמוד בפני ת"ם אלא ולהדיה פי זקן אלא בשעמד לפניו זהו היהור. אם בן עמידה מ"ם. היכו דל"מ עמידה. מ"מ יש לומר מלוה ולהדיה פי זקן. (ומה שכולב הבה"ם על השמ"ב בח"מ סי' י"ז בוחה כס"ד ס"ק ה' ס"ם). בשעם דף י"ם ע"ב בש"ל : ואח"ב דשמעו שם אף ע"ב דאחר בשיב כו' אלא להה דפריך הבים ואיתב מיתב ילשהם ומבי בחוב לעמוד ולבהם דבעי חוקי עמידה. והקשו השום' אלא אחר הלל משום שכאן סיימו מפלה

מחצית השקל

וש"ל לאו ישיבה ממש קאמר אלא ישיבה בעזרה אלא עמידה כעלי (וכ"כ בהג"ה תום' ר"פ דף ט"ז ע"ב) הרי לי לאו קרא לעמוד ולאהרם היה עמידה מיש מותרת אף על גב דאין ישיבה בעזרה. ע"ב ש"ל דה"ה לף מיקרי ישיבה אלא בשיבת הדיינים כו' והיה בש"מ דבמי עמידה כגון הכא ולפיל בקריאת פסוקים וכה"ג: פי' תבב (ס"ק ב) ולפי כו' אלא כ"פ דפרשת וידבר אין בו רק ס' פסוקים. להיוצאים אחר סיום קריאת הלי : עם הב' אלא שני פסוקים. שיסברו שלא יקראו עם השליחי עד סוף פ' וידבר. דאל"כ למה לף קרא הלי עד סוף הפרשה. ת"ו שסיים כ' פסוקים לבשיבי. ת"ח גם אחה י"ל שהכנסים כו' ומה"ע י"ל לפיל סו' ק"ם דאין מחתילין בפרשה פחות מג' פסוקים ולפ"ל אין קריאת הלי בפחות מג' פסוקים. וי"ו שסיים כ' פסוקים לבשיבי. ת"ח גם אחה י"ל שהכנסים כו' ומה"ע

לח סבירא להו הך סברא ונפי מה שכתבתי נתייצב הכל עם"ד: (ב)ונהגים להלוין תפילין וכו'. כתב בלבוש דטרחה לו שים להלוים קודם קריאת התורה. ואני כתבתי נסי כ"ה דתפי' בשפת מוסף אין להלוים מבל המועד ים להלוים קודם קריאת סלל כגלע"ד:

תכה (א) ואינו מזכיר של שבת.עיין סי' תפ"ה מזה: (ב) וי"מ השמים כשמי. כי ים כה תרתי דסיינו ר"ח וזחמות ירושלים נ"כ כמו בעגייס סופרה: **תכו** (א) אין מברכין על הירח כו'. כמהרי"ל סוף ה' שבועות כ' מהרי"ל לא היה מקדש בלבנה בשוש י"ט שחל להיות בשבת ובמ"ש בגון חג השבועות שחל בא' ויסיב טעמא בשם שים תמוהין למעה כך ים

מזכיר של שבת ביעלה ויבא ומוציאי' שני ספרי' וקורין בראשון שבעה בסדר היום (ו)ובשני קורא מפטיר וביום השבת ובראשי חדשיכ' עד סוף הפרש' ג ומפטירין השמי' בסאי (ופם מזכיר של ר"ח ע"ל סי' רפ"ד ס"ג) ד חוץ מראש חדש אלול שחל להיות בשבת שמפטירין עניי' סוערה:

הגה (ב) א ויש מומרים (ג) הבמים בשאי (עור ומרדכי פרק בני העיר ומנהגים) וכן נוהגים במדינות אלו מבל מקום מדם מה שחל להיות בשבת מפטירין(מנודרסם ומרדכי פ' בני העיר ומנהגים)וי"ח השמי'בסאי ב(ו) *)וקעיקר במקום שמין מנהג(מ"ם סי' י"ט ומנהגי מהרש"ק) ופם מירש רמם חדש נד' פרשיות מפטירין בשל פרשה (מנהגים) ועיין לקמן סי' מרפ"ה:

ב ה **ראש חודש שחל להיות באחד בשבת מפטירין בשבת שלפניו ויאמר לו יהונתן א] מחר חדש** (ומין דומין עליה סוערה ג (ג) ולא שמעו מסוס מחר חדש) (מנהגים) **ואם ראש חודש שני ימים שבת ויום ראשון ו מפטירין השמים בסאי** ז **ונוהגים לומר אחר בך פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטרת ויאמר לו יהונתן לזכר שמחר ג"כ הוא ראש חודש:** הגה ד וי"ח שמין להפסיק מנגיעה לנביא ומין מומרים לך הפטרת ר"ח (מ"ה סי' כ' ופסקיו סי' ל"ד) וכן מהנין מבל מם מהפטרה בחומה נביא שאין כן ה וכן מם היה מהוגה בר"ח מו בשאר שנחות (ד) שמין דומין מהפטרה:

ג מ **ראש חדש שחל להיות בשבת כולל במוסף בברכה רביעית שבת** ור"ח ט **וחותם מקדש השבת וישראל ו** (ה) **וראשי חדשים:**

תכו ברכת הלבנה וזמנה ובו ד סעיפים:

א מ (ו) **הרואה לבנה בחדושה מברך אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו בל צבאם חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את התפקידם וכו':** הגה ומין לקדם המדם מלא בלולה בעת שהלבנה א זורחת (ו) ונהנין מתורה (מנור):

ב ג (א) **אין מברכין עד הירח אלא ב** (ב) **במוצאי שבת כשהוא מבושם ובגדיו נאים:** הגה ודוקא

ר (ב) נוהגי' ו (ד) לחדוק תפילין כשרוצי' להתפלל מוסף: **תבד דין הזכרת יעלה ויבא בברכת המזון. ובו סעיף א':**

א מ (ו) **מזכירין יעלה ויבא** (ח) **בברכת המזון ג ואם לא אמר**

א (ג) **אין מחזירין אותו ואם נזכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב ג אומר ברוך שנתן ר"ח לעמו ישראל לזכרון**

הגה ועיין לעיל סי' קפ"ח סעיף ז':

תבה דיני ר"ח שחל להיות בשבת. ובו ג סעיפים:

א מ **ראש חדש שחל להיות בשבת ערבי' שחרי' ומנחה מתפלל שבע ואומר יעלה ויבא בעבודה ג** (א) **ואינו**

מזכיר של שבת ביעלה ויבא ומוציאי' שני ספרי' וקורין בראשון שבעה בסדר היום (ו)**ובשני קורא מפטיר וביום השבת ובראשי חדשיכ' עד סוף הפרש' ג ומפטירין השמי' בסאי** (ופם מזכיר של ר"ח ע"ל סי' רפ"ד ס"ג) **ד חוץ מראש חדש אלול שחל להיות בשבת שמפטירין עניי' סוערה:**

הגה **(ב) א** ויש מומרים (ג) הבמים בשאי (עור ומרדכי פרק בני העיר ומנהגים) וכן נוהגים במדינות אלו מבל מקום מדם מה שחל להיות בשבת מפטירין(מנודרסם ומרדכי פ' בני העיר ומנהגים)וי"ח השמי'בסאי **ב(ו) ***)וקעיקר במקום שמין מנהג(מ"ם סי' י"ט ומנהגי מהרש"ק) ופם מירש רמם חדש נד' פרשיות מפטירין בשל פרשה (מנהגים) ועיין לקמן סי' מרפ"ה:

ב ה ראש חדש שחל להיות באחד בשבת מפטירין בשבת שלפניו ויאמר לו יהונתן א] מחר חדש (ומין דומין עליה סוערה ג (ג) ולא שמעו מסוס מחר חדש) (מנהגים) **ואם ראש חודש שני ימים שבת ויום ראשון ו מפטירין השמים בסאי ז ונוהגים לומר אחר בך פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטרת ויאמר לו יהונתן לזכר שמחר ג"כ הוא ראש חודש:** הגה ד וי"ח שמין להפסיק מנגיעה לנביא ומין מומרים לך הפטרת ר"ח (מ"ה סי' כ' ופסקיו סי' ל"ד) וכן מהנין מבל מם מהפטרה בחומה נביא שאין כן ה וכן מם היה מהוגה בר"ח מו בשאר שנחות (ד) שמין דומין מהפטרה:

ג מ ראש חדש שחל להיות בשבת כולל במוסף בברכה רביעית שבת ור"ח ט **וחותם מקדש השבת וישראל ו** (ה) **וראשי חדשים:**

תכו ברכת הלבנה וזמנה ובו ד סעיפים:

א מ (ו) **הרואה לבנה בחדושה מברך אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו בל צבאם חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את הפקידם וכו':** הגה ומין לקדם המדם מלא בלולה בעת שהלבנה **א** זורחת (ו) ונהנין מתורה (מנור):

ב ג (א) אין מברכין עד הירח אלא ב (ב) **במוצאי שבת כשהוא מבושם ובגדיו נאים:** הגה ודוקא

לאור הלבנה(עסמי' זה) וה"ה מם נתכסה בעבים מבל מם נתכסה בעב דק וקלום מברך ומם התחיל לברך ונתכסה נומר הברכה (רדב"ן ח"ת קנ"ו ס"ה) מסמע בשיודע שתתכסה תבף לא יתחיל לברך: ב במ"ם. כ' המגיד בשמקדמין הלבנה במ"ם תהיה הגלחה ובשתתכסה ולא תוכלו לברך מותו המדם לא יהיה

ר"ח עד ע"ם: סי' תכה ס"א ואינו מובוך. במ"ם שבת כ"ד ב' ר"ח שחל להיות בשבת וקי"ל כרב גידל בשם ר' סי' רפ"ד ס"ב ס"ה ולשלמ מין ר"ח מין הזכרה בשבועה בשבת מרדכי והרא"ם ב' טעם אחר ומוציאין שני ספרים. מגילה כ"ע ב' ר"ח עבת כו' ר"ח חוכ כו': וקורין בראשון כו'. שם שני הלל ר"ח קרו שיחת כו' וכמ"ד מפטיר עולה למנין שבעה ואנן מבדיעו לאפוקי נפשין מפלוגתא וכמ"ש הוס' שם ב"ב ג' ד"ה חד כו': וביום השבת. דבבל שבת ראוי לקרות רק מתחת שבות ב' פסוקים בס"ם הוס' שם ד"ה ביון ולעיל סי' רפ"ג: חוץ מראש חדש. שאין נדחין שבע ונתחתת: וי"א. דהשמים בסאי הוא דינא דגמרא: **אבל ר"ח.** כי תניא דגמרא נדחית השמים בסאי מפני פרעונותא דר"ח ב' קדושות וג' קדישי' דכרכו מחצי ג"כ לקדושה. ובלבוש כתב לחלוק בספר המוסר חיתה מיבמת ד' קדושות וג' קדישי' קדישים.ובגל"ה דף ק"ו כתב דבספר המוסר חיתה מיבמת ד' קדושות וג' קדישי' קדישים כמ"ש ס' כ"ה ועבדיו שנהגו לפרוס על שמע מחר י"ח מ"כ הוי ד' קדישים כמ"ש ס' כ"ה ועבדיו שנהגו לפרוס על שמע מחר י"ח מ"כ הוי ד' קדושות וג' קדישי' דכרכו מחצי ג"כ לקדושה. ובלבוש כתב לחלוק קודם קריח' ס"ח ולא קי"ל כהי דהא מיכו הלא מיכו מוכח בגמרא דבר הוגה מנילה ל"ח דמרדכי סם והרדי"ם ומכו עליו הכי' שהות היה נקי בהני מילי עוכת ולכן רחוי לסמוך על דבריו ה סם נעתה ו כ"י בסם תמיו כ"ר יצחק מ"ם ז בית יוסף ח לייחסיו לעיל סעיף ג' ט הוספות ורבי' הה' הלוחב' לוי לרבי ברכות ה"ט: ל מיימרת דבב יהודה כיהדדרין ר"ב ב עיור בסם הסכם כופרים:

יר אפריב

סי' תכ"ה במג"א ס"ק ה' ול מומרים מקלת שום לחים. ר"ל בגון

דגול מרבבה

*) (רמ"א) ובפרמ"ג מרמב"ם לבפסיר שמעו עיין מליה רבם סיהן הקב"ה ע"ש:

א שלי אברדב

א) מחר חודש. יום כיהר וקרי בפעורת השבוע ושוב מזכר בהלל מחר חודש ע' בם דבר תשה ס' כ"ה דלין לחזור ולברך:

הגהות רעק"א

סי' תבה סעיף א' וכשני קורא הפיור וביום השבת. ע' הגי' קול מלי' סעיף י"ב: סי' תכו סעיף א' אחר שכתבתיו כרא שחקים. ע' בב' הכרי' ח"ת מלמד ד'פ'כ:בב"א ה"ה"ג' פיתה חייב לקדש הלבנה המוהריק"ש כ' דמל"שת הרוחם מבשא דפומת מינו מנרך: סעיף ב' הלא נמולתי שבת. הה לעין מברכים בליל שבת ע' ת'

חתם סופר

סי' תבג במג"א ס"ק ב' את הכבשוני' ויקרא.

ג"ב עין תשובות ח"ם או"ח סי' ק"א [השואל רצה לשנות מנהג קריאתינו ברי"ח דהלוי דולב כי מצא בח"דישי ש"ע של הגאון מהר"ר אליהו מווילנא וצ"ל שים לנהוג בבשייו בממבת סופרים שהשלישי דולב מעילת ונסכו ואת הכבש וביום השבת עולת שבת. ובתשובתי כתוב לבאר הסוגיא בפרק הקורא עמי ואת דברי מס' סופרים וסיים בזהיל והמשנה ידו'על התחתינ'!

סי' תבה במג"א ס"ק ב' וכן נהגו בווזניא. נ"ב וכן נוהגים:

סי"ט פ"ט דמכות מ"ש ס"ם: (ד) למלוך. ובמ"א ים למלוך קודם קריאת הלל פסי' ל"ת ס"ב מ"ש ופסי' כ"ה סי"ב. ועיין פר"ח מה שכתפפק ועיין יד מהרן: **תבד** (א) בהמ"ז. לעניין פם אל ר"ח בשבת ומפך סעודם ג' עד הלילה לו פם אל ר"ח בת' בשבת בתבתי הכל מנוף' בס"ם קפ"ח ס"ב. ולעניין פם אכל בין מנחה למעריב בר"ח לו בשבת. ר"ח בתבתי הכל מנוף' בסימן מ"ו ס"ם: (ב) אין. דאי בבי לא אכל פת: **תבה** (ה) ובכתי לפון מהגיים ומניחים ספר תורה שניים אלמה ואו' אני קדים על שניים: (ב) הסמים. ואפי למעריב בר"ח לו בשבת. ר"ח בתבתי הכל מנוף' בסימן מ"ו ס"ם: (ב) אין. דאי בבי לא אכל פת: (ה) ובכתי לפון מהגיים ומניחים ספר תורה שניים אלמה ואו' אני קדים על שניים: (ב) הסמים. ואפי למעריב בר"ח לו בשבת. ר"ח בתבתי הכל מנוף' בסימן מ"ו ס"ם: (ב) אין. דאי בבי לא אכל פת: (ה) ובכתי לפון מהגיים ומניחים ספר תורה שניים אלמה ואו' אני קדים על שניים: (ב) הסמים.

ואפי מפטירין בבי תלת רבי עקיבא וגם עניה סוערה לבום. ואו' מומרים מקלת שום לחים. ר"ל בגון ספיר דמקום ההוא אין לחים כלל ולא יבול לקלוף הקליפה העליונה בלא שהיה ולכן מותרים אפי' בשעת הדחק: **תבו** (ד) שאין דומין

מולח דוק ותכלח: ג קודם י' כחדש. משמע דאם ליל מ"ם הוא ליל עשירי אין מתחילין אלא לפי הטעם שכ' משמע דאפי' כמ"ם הוא ליל י"א מתחילים דאפי' יהיה ד' לילות שנים דסיימו י"ח י"ב י"ג י"ד עדיין יכולין לקדש ליל ט"ו ול"ל דמ"ם ד' שנים ר"ל לכד ממ"ם ומ"ם קודם י' כחדש דהלילה הוה קודם יום י' דהיינו שיום ח' הוה ליל י' ומתחילין אלא מליל ט' ואפי' הכי מקרי ראשון ראשון לחדש כיון שמשם ואילך מתחילין לספור ומ"מ ליל ט' לא מקרי ראשון לחדש כיון שלא משם התחילו לספור ומ"מ אם לא ראו עד ליל ט' ראוי לקדש ליל ט' ואם לא קדשו ליל ט' אלא ליל י' אין מקדשין אותו אלא ליל י"א ואם לא קדשו ליל י"א אין מקדשין אותו אלא ליל י"ב ואם לא קדשו ליל י"ב אין מקדשין אותו אלא ליל ל' ואם לא קדשו ליל ל' אין מקדשין אותו אלא ליל ל"א ואם לא קדשו ליל ל"א אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ב ואם לא קדשו ליל ל"ב אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ג ואם לא קדשו ליל ל"ג אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ד ואם לא קדשו ליל ל"ד אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ה ואם לא קדשו ליל ל"ה אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ו ואם לא קדשו ליל ל"ו אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ז ואם לא קדשו ליל ל"ז אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ח ואם לא קדשו ליל ל"ח אין מקדשין אותו אלא ליל ל"ט ואם לא קדשו ליל ל"ט

מ"בכסא ספר שושנסודו' דמתחל'מסתכל כלבי' ומח"כ מסתכל למע'ונוש'הבדלה:

תכו (א) מדר פתם. דהכי ס"ל לר"י ולא כר"מ דס"ל פתם מדר הוא מדר שני וכ' מו"ח ז"ל מכל מדברי רמב"ם פ"י דהלכות גרושה דפסק כר"מ ע"כ נכון לפרש כשכיסה בחדר רחטון יאמר רחטון ובשני יאמר שני:

תכח (א) ולא נה"ז עלרת.קשה דהא כתב תמ"כ לא ג' חנוכה משמע מכל ה"ז שפיר נקבע חנוכה ולא כעלרת והיינך כתב תמ"כ כיום שיהיה חנוכה יהיה עלרת ול"ל שם כאן ב"ש כמ"ש וכיום שיהיה חנוכה יהיה עלרת ולא ל"ל שיהיה עלרת יהיה הוספת רבנן שתהא עלרת תדחה הערבה: א וביום שיהיה עלרת יהיה חנוכ'.כ"ל פ' כיום שיהיה עלרת יהי' חנוכ' שתהיו שם סס כסדרן או חסרים אחד כשמלמים יתוה כיום שתהי עלרת כנון חס עלרת יהיה ג' יכוה חנוכה כיום כ': ב תמוז מגה"ז.כ"ל מרחטון כיום כ': ג מרחטון נה"ז עצרת והו"ר לא ג' חנוכ' ולא אנ"ו צוסאתר ולא בד"ו צום תמוז ואב. לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג לעומר וסימן פל"ג א וביום שיהיה (ו) חנוכה יהיה עצרת:

(ומונין למדם מיום הסגי וכותבין בו גת' למדם) (טור) : הגה כשמעברין השנה כותבין בחדר רחטון (א) א מדר (ו) פתם ובזני מדר השני: (טור):

תכח סדר קביעת המועדים וקריאת הפרשיות ובו ח"ם:

א ו אלו הימי' שאין קובעי' בהם המועדי' לא אד"ו ר"ה ולא אנ"ו ר"ה זב"ד פורים לא בר"ו פסח (א) ולא גה"ז עצרת והו"ר לא ג' חנוכ' ולא אנ"ו צוסאתר ולא בד"ו צום תמוז ואב. לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג לעומר וסימן פל"ג א וביום שיהיה (ו) חנוכה יהיה עצרת:

ב ג אלו הימים שהוקבעו בהם ראשי חדשי' ולא בזולתם ניסן אגה"ז אייר בגה"ז סיון אגר"ו

ב תמוז אגה"ו אב בדו"ז אלול אבר"ו תשרי בגה"ז (ב) (ג) מרחשון גדו"א כסליו א"ב ג"ד

ה"ו טבת אבנד"ו שבט בגדה"ז אדר זבר"ו (ובעיבור מדר רחטון בדה"ז ושני בדו"ז):

ג ג סימן לקביעת המועדים א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"ף פירוש ביום א' של פסח יהיה לעולם ת"ב וסימן על מצות ומרורים יאכלוהו ביום ב' בו שבועו' וביום ג' בו ר"ה ביום ד' בו קריאת התורה שהוא שמחת תורה ביום ה' בו צום כיפור ביום ו' בו פורים שעבר

ד ד לעולם קורין צו את אהרן קודם פסח בפש"ט ומצורע במעוברת חוץ ג (ג) מבה"ח מעוברת (וה"ש משוערת) שקורים אחרי מות קודם הפסח ולעולם קורין פרשת ד במדבר סיני קוד' עצרת תשעה באב קודם ואתחנן אתם נצבי קודם ר"ה ולכן כשר"ה ביום ב"ג שיש שתי שבתו' בין ר"ה לסוכו' צריכי' לחלק נצבים וילך כדי שיקראו וילך בין ר"ה לצום כיפור והאזינו בין צום כפור לסוכו' וסי' ב"ג ה (ז) המלך פת וילך אבל כשר"ה ביום ה'ו או אין בין ר"ה לסוכו' אלא שבת אחת שקורין בה האזינו או וילך עם נצבי

באר היטב

ומ"מ אם יש לו ליחה מימום לו שפרוים בין הפנו"ם מקדם תמם הגג לו בניחו דרך חלון ופתח עכ"ל. וכ"ם בשים מבוקום המטופות מוטב לקרם בניח. וכ"כ מט"מ וז"ל ולחיתי רס"ל כשהיה מחטורת שמחמה ולא רלה בשלא למלן ופתח המלון גגד הלכתה וקידם פ"ם ופס"ק ס' מס"ם: תכו. פתם. וה"ה כשמברכין מחדם בגה"כ מ"ל. וש"ך כ"ד סימן ר"מ ס"ק י"ו כתב כשם מהרי"ל כרחטון מדר רחטון ובשני מדר שני וכ"כ כפ"ת סי' קכ"ז ס"ד בגי גט. וכ"כ הט"ז בשם הב"ח דנכון לפרש בשניהם כמדר רחטון יאמר רחטון ובשני יאמר שני ע"ש: תכח (ו) חנוכה. ל"ל וכיום שיהיה עלרת יהיה חנוכה. פי' כיום שיהיה עלרת חנוכה שתחרו שם סס כסדרן או חסרים יום אחד כשמלמים יבוא כיום שתחר עלרת כ' מ"ם: ו' מניה שי"ל וכיום שיהיה עלרת יהיה הוספת רבנן שתחר עלרת ע"ם: (ב) מרחשון גדו"א. לריך לומר יום ו' דר"ח לבל כשחר שהשימים בחדם שים בו שני ימים ר"ח קבי השימן בלו שלו יום ב' דר"ח מלחתי ט"ז. ובמ"א הניח מרחטון בדה"ז: (ג) מבה"ח. פי' שחל ר"ח ביום ה' והשבח מעוברת שחז קורין פ' נח כר"מ חטון ותוספ' שבת ת': (ד) המלך. היינו ר"ה שחומרים המלך המשבט. פת

חכמת

ולעבריה לאדר ע"ש ומה יועיל אם נעבריה לאדר סוף סוף יהיה יותר מי"ד ימים מיום המולד ואין לומ' דיש חילוק בין דין התקופה לברכת הלבנה דא"כ מה הקשו התוס' שם על פירש"י ממה דס"ל לרבי יוחנן דמברכין עד ט"ו עכ"ד בקצרה. וזה אשר השבתי ' הנה קושייתו לק"מ דודאי שאני ברכת הלבנה מדין התקופה דנבי ברכת הלבנה בתר השתא אולינן אם השתא כבר נתמלא פניתה ואינה בהידושה עוד לא שייך לברך עליה ומה בכך דיכלן לפעמים שתהיה בזמן כזה בחידושה סוף סוף השתא כבר נתיישנה ולא שייך ברכה עליה אבל לענין התקופה באמת מצד הסברא לא שייך התקופה לענין הלבנה דאם לא היו מנלי קרא דבעינן שתפול בתקופה בחידושה של לבנה לא היו תלינן כלל זה בזה וא"כ ניהו דגלי קרא דבעינן שתהיה בתוך חידושה של לבנה מכל מקום אמרינן דאין לך בו אלא חידושי ובזה אמרינן דבימי החודש תליא מלתא ולא בימי המולד רק דהתורה נתנה שיעור דכ"ב תהיה בתוך ימי החודש בשיעור הימים שראויין להתחדש בה הלבנה וחידושה של לבנה לא נאמר רק לשיעורה דהתקופה מחוייבת ליפול בתחלת החודש בשיעור הימים שהם ימי חידושה של לבנה ולכך הוי שיעורא ב"ד ימים בימי החודש דחרי משך חידושה של לבנה הוי י"ד יום ולכך כמו שיעור זה של הלבנה דהוי במשך המולד הוי שיעור התקופה במשך החודש ולכך שפיר הקשו התוס' על פירש"י כיון דר"י אמר שם דומן חידושה של לבנה הוי ט"ו ימים א"כ היה ראוי להיות נמשך התקופה ט"ו יום בחודש לפי שיעור חידושה של לבנה והש"ס שפיר פריך דלעבריה לאדר דודאי דלענין התקופה בימי החודש ראינן לך בו אלא חידושו והכוונה על ימות החודש שיהיה בחידושו של חודש רק דשיעור הוי שכ"ב יהיה נמשך בתחודש כפי הימים שהמה ימי חידושה של לבנה ומשמע להש"ס כן דס"ל לאחרים דבימי החודש תליא מלתא ולא בימי המולד דהרי מה שכתוב בברייתא אחרים אומרים מעותו קאי אדלעיל מינה דלעיל אמר אין מעברין את השנה אלא א"כ היתה התקופה חסירה רובו של חודש וכמה רובו ששה עשר יום וכו'. והנה הת"ק ודאי כוונתו על ימי החודש ממש לא על ימי המולד דהרי זיל בתר שעמא דשעמא דידיהו כי היכי דליהוי החג בתקופה חדשה וא"כ בזה ודאי בתר ימי החודש אולינן ולא בתר המולד ועלה קאמרו אחרים מעיקו משמע דקאי על שמיירי מיניה התי"ק וא"כ מוכח דגם הם ס"ל דבימי החודש תליא מלתא לא בימי המולד רק דשיעורא הוי כשיעור חדשה של לבנה ולכך פריך שפיר ולעבריה לאדר והתוס' ג"כ שפיר הקשו על ר"ש ולא ס"ל כהך ואי"ב

המלך המשפט.פת ולקפידום מל' פתות לומה פתים שמחלקין לגיסים וילקלשתיים: ו פקדו ופסחו פקדו לשון ציווי כלומר לו קורין סתוך לפסח.סגרו לשון מלוכע מוסגר . מגו הוא כמדבר סיי שנאמר בו ישראל. לומו. היינו ט"כ. ולגו. ס יגו והתחתן. קומו. היגו לגיסים. כשהלך פסח בשבת ולמו צריך ח"י קורין בשבת קודם ר"ה(ד)לו מכמו.כי תשא. זו דעת הרמב"סוטור בשם נחוחבל רש"י קודם תקיעת ר"ה:(ה)

קודם ר"ה וסימן לפשוש' (ה) (ג) ו פקדו ופסחו ולמעובר' סגרו ופסחו מגו ועצרו צומו וצולו קומו ותקעו :

ה ס פרשת האזינו ז מחלקים פרשיותיה כדרך שהיו מחלקין אותה במקדש שהיו קורין השירה פעם אחת לששת ימי השבוע וסי' הזי"ו ליך. האזינו. זכור. ירכיבהו. וירא. (ד) (ו)לו הכמו. כי אשא אל שמים עד סוף השירה והשביעי קורא מסוף השירה עד סוף הפרשה:הגה ודוקא בשנת מ־לקין הפרשיות מכל במקומה בשנת וג' וה' מין לחוש(מרדכי פרק הקורא עומד):

ו ו קללות שבתורת כהנים (ה) אין מפסיקין בהם אלא אחד קורא כולם ; ומתחילין ח בפסוקי' (ז) שלפניהם ומסיים בפסוקי' שלאחריהם אבל קללות שבמשנה תורה יכולים להפסיק בהם ם ואפ"ב נהגו שלא להפסיק בהם :

(וכן נהגו שלא לקרות מ' בשמו לעלות מלא קורין מי שילמה) :

ז ס ח' פסוקים אחרונים שבתורה אין מפסיקין בהם אלא יחיד קורא את כולם :

ח י ט מי"ז בתמוז ואילך מפטירין ג' דפרענותא ז' דנחמתא

תרתי דתיובתא ג' דפורענותא דברי ירמיה (ח) שמעו דבר ה' חזון ישעיהו שבע דנחמתא נחמו ותאמר ציון עזיה סוערה אנכי רני עקרה קומי אורי שוש אשיש וביום צום גדליה במנחה מפטירין דרשו*)ובשבת שבין ראש השנה ליום הכיפורי' מפטירין כ לעולם שובה ובשר"ה בב"ג ש"ש שבת בין י"ה לסוכו' וקורין בו האזינו מפטירין בו וירבר דוד ל וי"א שבשר"ה בב"ג שוילך בין ר"ה לי"ה מפטירין בו דרשו ובשבת שבין י"ה לסוכו' שקורין האזינו מפטירין שובה :

הגה והמנהג כפנדת הרמבוה ובאחר שמחות השנה מפטירין מעין הפרשה (טור) כשקורין אחי פרשיות מפטירין בתרוגה(מרדכי פרק בני העיר) ובלגד בתחרי מות וקדושים דמפטירין י הלא כנני (ט) כושיים שהיא הפטרת מ"מ (מנהגים) ומנהגין להפטיר בתחוגה שוב מחים ואין דומין מפטיים שוב ההפטרה הנזכרת כאן ולא של ד' פרשיות ולא של ר"ח לו מחר חדש לו מגוגה לו שירה (מרדכי פרק בני העיר והטור ומנהגים) אבל אחר הפטרות דומין מפטיים וכגר נחבאר לעיל סי' תכ"ה לאין מדלנין מנגיח לנגיח (ונם נחבאר שם פעיף כ' אם דומין מפני של רחם חדש אחת מאלו הפטרות שנזכרות כאן :

דגול מרבבה

*) (החגר) ולפי שבהושפ הוא סיום בכפערה זו ופושעים יבשלו בם ואין מפסיקין בזה לבך הוסיפין בו פסוקים ובאלעדהם בהב שבהוסיפים פסוקי מיכה מי אל כמוך וגו' ובתו' בתם' הגילה דף ל"ו ע"ב הוכח שהוסיפים פסוקי יואל הקטן שופר וגו' ובצור זה בשהבאו המהגים בזה וגם בתוספתא גרסה בתם בן ופעם בן והלולי רבי בתר שבפרלמ נהגו להוסיף פסוקי מיכה וגם פסוקי יואל ולא ידעתי לזה פעם ירית הרתי להב ואחתם בתוב' מגילה שם יש לומר שהם לשיטתם שמפטירין ביום בשבת בין יום הכיפורים למוכות ואז שייכים פסוקי יואל עיין בהיטפ' ואין לה מהגין לקרי בזבח שם בשבת רק בין רחם להב כשפורים כפסחים דף פ"ו ע"ב לגל כשקורים מחזיגו בשבת שובה יש לפיים אחר ופוסיפים יכולו גם בשבת יהלל לבי שייך הענין הפרשה דכתיב ישריץ כשר לקרי וגו' כשריצים וגו' וכרביגים עלי עשב וגם בפסוקי יואל כתיב ויורד לכם גשם מורה וגו' וכתיב התוס' שם בלשיל דלא בלבוש ולא בלי כתי' וכן תבתם בתוספתא ישים שבף' ויל שייכו בפסוקי מיכה בתאיגו שייכו בפסוקי יואל ולפי שלא ידעו גוזם פעם גזה לבן בשהבאו המהגים ואני

הגהות רעק"א

סי' תכח סג"א סק"י וגיסים כתי"ם כשיע. ל"ל דהיה לם שבת פ' אחרי היה ערי"ת ופפטירו' אחר חדש הפטירו' בשבת פ' קדשים בלא שבני בוסיים :

ההם סופר

שלא שם ונצטעיו הרבה על זה על סימנא מלתא היא וידוע כי הרוצאים מזהירים מאד בזבן הסגבה ריל שלא יצטערו ולא יתנו על לב שום ראגה ע"כ התחכמהב"ג האביר שם להשקיע לב הדואגים להודות שגם בליל כ"ז יוכלו לברך ברכת החודש ויסתעצמו על דברי שיורי כה"כ ראצא כתוב בשיטה א' לאחרון א' בסוכת סנהדרין בסתר' פרק ורב המאירי שגם ס"ז בכלל הכשר ברכת הלבגה ואסגם בתשובות דבר שמואל סס"י רי"ז כתב על זה ז"ל ולא נתברר לנו השעם ושאל השואל את דעת המחבר ז"ל מה אומר בדבר הזה. ולאחר ששרח למצוא דעת קדושים ולברר ולבאר מעסהרים והמאירי סייבבזה"ל וא"כ בדיעבד שכבר תורת זבן מעכ"ת אין מוחיחין אותו] :

כי תבא סי"ו במחבר בהג"ה

שערי תשובה

עיין באר היטב ועיין ברביגי יונה שנשאל בעת שסגורים פתחת דבר ר"ל אם רשאי לקדש הלבגה דרך חלון וכתב להתיר אף שבין סריגי החלונות הוא פחות מבי' כמדבר שגתנו בו ישראל קודם עגרת . מגו פי' כמדבר שגתנו בו ישראל. לומו. היגו ט"כ. ולגו. ס יגו והתחתן . קומו. היגו לגיסים. כשהלך פסח בשבת כגו נראית יפה די בכך ואין ראיה מהדב"ש :

הבה (ו) שלפגיהם. עיין בה"ש ועיין שער אפרים סער ז' וכפתחי שערים שם יעיין בדברי אא"ז בבכ"ש בסגיל' דף ל"א ס"ס על דברי הט"ז בזה : בס"ע סעיף ח' מפטירין לעילם שובה עיין בשער אפרים שער ט' סעיף כ"ח שיש מוסיפין בקבא יואל ויש מוסיפין עוד פסוקי מיכה מי אל כמוך ועיין בא"ר שכ' שכן נהגו בשראגן וברגול הביא האי' וכתב הביא האי' וכתב ולא ידעתי לזה טעם דהגי תרתי למה (ר"ל שעיקר טעם ההוספ' שלא לסיים ופוסעים יכשלו. בם וא"כ בהר סגי) ודעתו לחכריע שאם קורין ויולך בשבת שובה יש לסיים בפסוקי מיכה ואם קורין האזגו יש לסיים בפסוקי יואל ע"ש פלתא בטעמא והכל כפי המגהגו:

זגו' וקודם סיקרא הדגרות תומר ובכן לבבים רבומים . גם טהגין לקרות לגגו פ' הפגל וקורין לותה בקול מגוך מכ"ל. מהרי"ל הקפיד בהם בשת שאין להפסיק בהם בשום מסעי אין להפסיק בהם מה שכ' ומ"ש ויבוא יעקב לפ' וישכ ס"ם הוא הסיבוב לפי וילא. לגגו : (ט) מ"ש בפסוקים. תוס' שם ד"ה מתחיל : וכן. שבועות ל"ו ב' כגה גו' : ס"ח משבעה עשר בתמוז כו'. תוס' מגילה ל"ח ב' ד"ה רחם מוקש : וביום כו'. שם : ויש אומרים. שם : ובשאר שבתות כו'. וכשקורין שתי פרשיות כו'. תוס' שם ס"ב ע' ד"ה כיון וכה שלין כו' : ובלבד. פ"ק ב"ב ע' ב' ד"ה כיון :

ביאור

המחוגרות. ויקבל ויקדוש. הזרים והגורש. בהר ובחוקתי. לעולם מחוגרות בפסוגה וחלוקות במשוגרת חוץ מכ"ם שלף בפסוגה התחלקה ויקבל ויקדוש בשום שהוספ שבה מחר קודם לפסח. ותקה ובלק חיגו המחוגרין אלא בשגל שבועות בשבת שביהוסף פרשה ת' וכין בפסוגה וכין בשגוגרת. והיגה ופסוקי חיגו קפרין אלא בשבת שקורין ת"ם מעוגרת שקורין ת"ם קודם פסח ובשל קודם גשרת והסר פרשה ת'. וגלגיש ויולך חיגו קפרין אלא בשריש בשבת שהסה כ"ג בשלך כו' :

חכמת

כאלו אנחנו עבדים והוא יתברך המלך. ולכאורה הרי הוי מעלת בן עדיף ממעלת עבד ולמה ראו חז"ל לתאר לשם לו ית' ברוה תואר מלך. אך הוא הדבר אשר דברנו בחידושינו לתורה בכמה דוכתי דשעמים הוי מעלת העבד עדיף ממעלת בן דהרי אחז"ל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו כמ"ש כי טוב לו עמך ודרשו חז"ל עמך במאכל עמך בשתיה וביון שהוא יתברך.מקיים התורה תחלה לכך לעגין זה הוי טוב יותר מעלת עבד ממעלת בן ולכך בכל השגה הוי טוב יותר מעלת בן אבל בר"ה כיון שכל מזונותיו של אדם קצובין לו מר"ה וביון שאגו רוצים שיקצוב הוא יתברך לגו בר"ה מזונות בריווח על כל השגה ודלמא אין לגו זכות על כך ואף אם יש לגו זכות מי יודע איזה מזונות אגו ראויין. לכך אגו גותגין לו יתברך תואר מלך ואגחגו עבדים ובעבד עברי כתיב טוב לו עמך עמך במאכל עמך במשתה ומהאי שמעת יוכה אותגו יתברך במזונות טובים במאכל ובמשתה כדין עבד עברי ולכך הוי הסי' פת ב"ג המלך דע"י

מחצית

לא מיקרי תוכח' וקללות כ"כ התוס' במגלה דף ל"ו ע"ב ובמס' ב"ב דף פ"ח ע"ב : (ס"ק ו) פקדו כו' כשהל פסח בשבת ר"ל יום ו' של פסח : ובא"י אין עושין ופסח ור"ח ימים ור"ש כשבת שלאחריו שהוא יום ה' שלפני הפסח דהייגו שמיני שלא יחסר להם סדרה ו' לשבה מפרידים כו' : (ס"ק ז) מחלקים כו' . ובקצת מקומות מהגים כרס"י והט"ז כתב שבכל הקהלות מהגים כרס"י . והפרי"ח כתב שגם בשבת במנחה וביום ב' וה' יקראו כשני הזיי דלא כרמ"א : יש חיגוים לא יחלקו . כתב בספר מ"ר דהייגו בשירה שבכל מספוק ויבא משה כו' ואילך עד סוף הסדרה יכול לחלק : (ס"ק ח) בפסוקים כו' ג' פסוקים . כיון דתחלת התוכח' הוא תחלת פרשה וכן כשמסיימת בוף פרשה גכן צריך להתחיל לשגיהם ג' פ' וכן ג' פסוקים לאחריהם כי אין מתחילים בפרשה פחות מג' פסוקים וכן אין מסיימים בפ' פחות מג' פסוקים כדלעיל סי' קל"ח : וגם ג"כ ס"ל ר"ל כדחק כו' לייחב מהגיגו שמתחילין כולי הייגו כשכבר ובחוקתי נפרדים וכמ"ש מ"א טעם ההברת לקמן : ואין מתחילין כו' משום דבי פסוקים לאחוגים ואם לא תשמעו כו' ואם בחוקותי תמאסו כו' מדיין אין מתחיל התוכחה כ"ל מפסוק ג' המתחיל אף אגי מצוה כו' ומ"ש צריך להתחיל לציגו כייגו בספר פורעגות שבתורה . ובספר מ"ר הקשה עליו דהא לעגי בתמס' במס' ב"ב דף פ"ח הקב"ה ביקר ישראל בג"ע וקללן בשמונה מוקם בחוקותי תמאסו עד ואת חקתי תגעל ובפכתם דהייגו מתחלת בו"ו ואם בחוקותי . ובייס בתי"ם בפכתם . דהן ת' לוחיות ובוד ע"ס : גם כו' לגלו פ' הפגל ולפי שכל שגם לו לא תהלה בשגל . ולפ"ב ד"ה לכהן . אלא דאם יקראו לכהן עד אחר פ' הפגל יהיו הסדרה דאוקה וקללה להפליים יתר הקרואים : בקול גמוך. הייגו גמוך מעלר קריאת הפ' . אבל מ"מ יקרא בציגו שישמעו הציבור קריאתו לבל יהיה ברכות הציבור לבטלה . כ"כ הפרי"ח : מהרי"ל הקפיד כו' מ"ם רמ"א וכן גהגו אלא לקרות מ' בשתו כי בלבוש הטעם פן לא יהיה לשלות אף שכבר שכחוהו וחשגה שמא יזכרו על פ' מוכר כי גבי אל תמאס כו' וגם הוא מן הדברים המקוללים יאין של מדם כשקוראים לומו וחיגו שוגה : (ס"ק כ) מי"ז כו' עם"י תכ"ה מ"ם מ"א עם ריש הפי' . וכ"כ הלל"ד עוד עם פי' קכ"ו עם שגו ולא קרלו בפ' עקב הפפרת ואתחגן ציון יש לה תשלומין בפ' שופטים שאז הפפרה הכי מגכי שיתחיל מן ואתחגן ציון ויקרא עד סוף הפפרת מגכי מגכי . ואף שיש בין ב' הפפורות אלא פ"ה פסוקים שאין רגילים לקרותן מ"מ גם כם יקרא (ואף שמפסיק שגם מ' בין עקב לשופטים מ"מ ל"ל תשלומין) וכן אם לא קרא הפפרת ראה שיש עמיה שופרה יכלימה פ' תלא שהפפרה שלה רגי עקרה . ויתחיל מרגי עקרה וגם עמיה סופרה עד סוף ההפפר. וכן אי לא קרלו בפ' שופטים הפפר' ואח"ז גדלו פ' כרחשגו . מ"מ לפי מובן הפפוס הוא גגלי לאחברם ושר' שקרלן תמורי ואחגיה לכן גשר בו מפ"ל התפפוס שהוא פי' כ"ב ניחקקל ווהלי לכ"ע לפילו לר"ת לקרות ; וכן כתב לפי' ט"ז מתחיל :

באר היטב

וילך פי' מל' פתות לומה פתים שמחלקין לגיסים וילך לשמים : (ה) פקדו . לשון ציווי כלומר לו קורין סתוך לפסח . סגרו לשון מלוכע מוסגר . מגו פי' כמדבר שגתנו בו ישראל קודם עגרת . לומו הייגו ט"כ. ולגו הייגו ותחתן . קומו הייגו לגיסים. כשהלך פסח בשבת כגו נראית יפה די בכך ואין ראיה מהדב"ש : (ו) לו הכמו . כי תשא . ותחתן טהגיס כרס"י לולי כי ידין ס"ז . ולפי' יש מיוגים לא יחלקו לא קודם שגרת . לומו הייגו ט"כ. ולגו הוא ותחתן. קומו. הייגו לגיסים. כשהלך פסח בשבת כגו נראית יפה די בכך ואין ראיה מהדב"ש : (ז) שלפגיהם . הייגו ג' פסוקים שלפגיהם . ועיין סימן קל"ח מס"ק . ובמשגה ס"ל דבסח לייבב מהגיגו שממחילין בקללות שבמשגה בהגיגו ואין מחחילין בג' פסוקים שלפגיהם . ומ"מ ס"ל דיחחיל ג' פסוקים שלפגיהם . ומהמהב משמע מהגי שקורין להרב רמב"ד בכל שבת לבלתי בזבחי ומס כן לריכים לקרות בעגו עד התוכחה ובכן מחחילין בתוכחה ויפלה לדבחי ומס כן לריכים לקרות בעגו עד התוכחה ובכן מחחילין בתוכחה מבל מוקם שהזכר בם תוקבות ומוות ומבי ירושלים דמה שבתה פ' זו מיקר הפטורת שבגו קורין בשאר שבחות שים בהם הרבה מוכחה ומוסר וכלימ' מדרבה ויכלמו מעוגותיהם ויבוגו . כ"ה שעם ר"ח שגער בחים ההוא כי בחותו פ' ט"ז יחקקל הב"ל כתב לבוך החמורי וחתך תחים וקלי בל מברהם ושרה . לף שפי' לעיל מובן הפסוס הוא גגלי לאחברם ושר' שקרלן לחורי וחחים לכן גשר בו מש"כ התשפוט שהוא פי' כ"ב ניחקקל ווהלי לכ"ע לפילו לר"ת לקרות ; וכן כתב לפי' שופטים הפפר' ואח"ז גדלו פ' כרחשגו . מ"מ לפי

הלכות פסח

תכט (א) סומלים כה' פסח . הקשה הר"ן מהא דתנן משה תיקן לכם ליטהר שיהו דורשין הל' פסח כפסח כו' ותי' דתין חיוב לשמוע ולדרוש מלא כ"מ דליכוי שומל כעין כו' ול"ל דל"מ רבתי לעין ממון דתי' כפ' השומל ד' נ"ז תמרו לי' רבנן לרבה שמיל ן מר פירש"י רבינו כשומל למלחמתינו ללמוד לו תורה שיושב ומלמד לו תורה כל היום וחס כשומל ממנו כהמה ומתה נפטר דכוי שמלה כשעלים . תיקפד רבה תיל ת"ל לתקנוי ממונה קבעיתו תדרכה תתון שמלתן לי דתנו תנת מלי לשתמוטי ממסכתא למסכת' פי' כשתי חפן להתחיל במסכת' תחר' שלא תשכח ממני תין תחס יכולי לתחות בידי תתון לא תלינו לשתמוטי ולא היה שתיל לכו ביומי דכלי כשדורשין לפי הרגל כה הרגל דלא תלינו לשתמוטי למסכת' תחר' ותיכוו תחר' ותיכוו שתלה לי כשתר יומי :

תכט א כה' פסח . וה"ה כשתר י"ט דורשין קודש לכן ל' יום (כ"מ) וכ"כ רש"י ס"פ תמיד כסדר יום ועכשיו מוכנין לדרוש בשבת הגדול ובשבת שובה והעיקר להורות לעם ה' דרכי ה' ללמד המעשה אשר יעשון ומהרי"ל סי' דורש נם ה' מג בשבת שובה ומשמע כפ"ק דמנילי דכי"ע עלמו מחויבים לדרוש בעיניו על יום כנון פסח בילית מלריס ע"ב נבי פוריס

א ת (א) * א] [ת] שואלים א [ג] בהלכות (ת) פסח [ג] קודם לפסח [ד] (נ) שלשים יום:
הגה ומנהג לקנות מעות למלקן לעניים לצורך פסח וכל מי שדר בעיר י"ב

ואי"ב יש כ"מ לעניו חס שחלו התלמידים בשתה מברך הודל'יוסקודספסח ומתה פעורים לחומו זמן משועבד הוא להם והוי שחלה כבעלים כנ"ל נכון : בטור כתוב הלכך ל'יום קודם פסח חל עליו חובת הביעור והוא נמ"ק דף ו' וק'מתי שייכות יש מזה לזה דתלה זה בזה ונ"ל דלפי מתי דתי' הני' בענ'שתנין ודורשין כה' פסח כו' וכנ"ל בעור ומרתה פי' דשתל' היינו מה שיעורכו לעתיד ביום הפסח ודורשין היינו מה שלריך לחותו יום וזה מלינו בלימוד שזכר שם ת"ק מפסח רחשון שעתד כו משה והזהיר על פסח שני והקבו שם התו' דתת ע"י שחלה הוזקק לומ' להם ותי' דמ"מ לא פי' לריך להמלין שעתד כו משה ותו לא ת"ל יוסי ברבי יהודה אומר אין שואלין בהלכות פסח קודם לפסח שני ואין דורשין בהלכות פסח קודם לפסח שני אבל שואלין ודורשין בהלכות פסח שני קודם לפסח שני ואין דורשין בהלכות פסח שני קודם לפסח ראשון אבל שואלין ודורשין בהלכות פסח ראשון קודם לפסח שני ואין דורשין בהלכות פסח שני קודם לפסח ראשון ואין דורשין בהלכות פסח ראשון קודם לפסח שני אבל שואלין וד

פורים שחל להיות בי"ג מדם. וה"ה העני הדר פה י"ב מדם ממוכרים ליתן לו(ב"י בי"ד סי' רכ"ו) וכ' הסמ"ק החילהא ל' יום והש"ס ש"נ ל"ל דעני שלימו דר פה ל' יום מ"מ ממוכרים ליתן לו להסבול מלה חלה שלימותים לו מכיס:ג כל מדם ניסן.(*)מפני ש"ב נסיום הקריבו י"ב ימים וכל יום הקרבן כי' ט ולה ולא ט"פ ופסח ומסרו חג מ"כ יולה רוב החדם נקדושה לפיכך עושין כלו קדם ועני' הק"פ וסימן מ"כ ותקע"ג ות"ע דלה כע"ב : ד כלילוב . משמע דס"ל דתענית יחיד שרי כמ"ש בב"י ולבן כ' רמ"א שלין מתענין בו תענית כלל : ה ל"ה ולה קדים . (הגמ"כ) וכ"ה ושל"ה כתבו דלחר שלרו חל בו תענית ם"ם ולחר שלרו חל בו תענית ם"ם ותלמידים מתענין בו בכ"ב מפני חילול שבת ובכ"ג ביום שמת בו ולדעת כ' יום שמת בו מלין להתענות כלל : ו ת"ח . ופשוט דת"ל למיתב תענית לתעניתו ותע"פ שב' הש"ד ס' רע"ו בשם מהר"ם מ"ן וימים שלין בהם קבוע מחמון הוי כימים המסורים מדבריהם מ"מ לעניו זה כ"ל דמעיקרא הכי קבילו עליהו להתענות בו ת"ח ושוד להם הרב"י מיקל בתענית יחיד כמש"ל ושם התעב' בשבת שחוך ניסן ת"ח כ"ל דיתכנה תענית לתעניתו בניסן דהרי כ' הב"י בס' תקס"ח שבשם גאונים כתבו בשם ס"ח שהמתפל בי"ט רחמון ת"ח יתענה בי"ט כ' תעני' לתעניתו ותלקו עליו ונם רמ"א פסק בסך"ו ממחענין בניסן וכ"ה רפ"ח דלח כוותי' ועמ"ש שם בשם ס"ח הני' שלפניהו ופירושו ות"כ ק"ו ממחענין בניסן וכ"ה בשם ר"ם הלוי סי' ד' וה"ה בין י"ה לסוכות מו כימי הגבלה ומ"מ כ"ל דלה הוה סמוך לעשור לחדם יתענה כי' לחדם שהוה תענית לריקים כמ"ש סי' תק"ם וה"ה חם היה ביום רחמון ר"ח ניסן מתענה עני' תקע"ג: ז מזמור לתול'. שלמתי תודה היו חמן ומפי' נפ"ם חסו' להקריב ביכולו לידי מותר: ח חסרו חג. בב"י כתן משמע שמותר להתענות בו וכ"מ בס' תל"ד דדוקה מחר שבועות לחסור משום שהוה יום טובה וכ"מ בתענית דף י"ח ע"ח דלה כב"ח מיהו כתו' ר"ה דף י"ט ע"ב משמע דהמנהג שלה להתענות : מ"ב ליתן מרס בשב"ב לוהיה טורך גדול מותר ניסן חף חס תחמר שחסור בתענית משום שחלוין בדין כדלקמן סי' תר"ב :

מפני

לה ה"ל להזכיר חלה ב"ה לחול וסיים הטור ע"ז דלחר הפסח קחמר כו' והוה דוגמה לדבר שהרחשונים התעו לחסור לחר פסח בשבת קחמר פסח בשבת ולדין כשבת הפסח כי חולי חתן חסור לו לומר בשבת הפסח כי חולי מעולו בהוחן יומו ושמחת החג כלילה ושמ"ר : (ג) חפ' יום כו' . מו"ח ז"ל כ' להתענות יח"ל כניסן דלה נרע מתענית התלמידים וכבר נתפשט המנהג שבכל יום אח"ו תחנון חין מתענין ותענית חחים עפ"י : מפני

באר הגולה

(ג) יב"ח. עבה"ט וע' מח"ב בשם עבוד' הנסן אם עשו ש"ה נדבה בבה"כ לצורך חטים והיו אורחים אין לנבחים וה"ה מאותו העיר לחייבם כי הם נותנים בעירם. ומי שנדר לצדקה תוך ל' יום קודם הפסח סרי ליקה מזה חיטי' לענייס אף בחקים שקבועים דפסחא בפרטות ואין כוללים אותם בכלל צדקות כל השנה (והטעם לפי שנותנים מזה גם לת"ח עניים שנוהי להם לקבל צדקה) ואם נבו לצורך היסים והותירו אין לשנות לדברים אחרים אלא יתנו לעניים לשאר צורכי הפסח ע"ש. וכ' בסוף ספר ויעד לחכמים בקונטרס טוב עין כתב שאם קנה בית דירה אשילו תוך י"ב חשוב כאנשי העיר ואם שכר בית דירה ל"ב"ח אפשר קודם י"ב"ח הוא כאנשי העיר ש"ש כ"כ בשם קצת מפרשים ועיין בח"מ סי' קסב :

יעקב

בימים חלו (ומ"ש בחנכים לחלק בין ל"ה לקדים בשם ספקי הוספות לח מלחתי כן בדבריהם) ולח בע"ם ופ"ע לחר חנות וכתבו בחחרונים בשבת תוכה וחר"ח ממחרין וכע"ם כתוב לחחר זמן מנחה גדולה לף בער"ח ומזכה לין ממחרין ופוק חזי מה עמת דכר ופה פרחג בחנכה שלא ליחר לחר חנות כימים חלו רק בחר"ח ממחרין ב"ב שלימות שקורין ב"ב קטן לחר חנות ממחרין ב"ב ל"ה לקדים ובחר"ח ב"ב ובבוגד בע"ב כ"כ ב"ב דעיקר חמת ב"ם משום שלין רחוחת השוחמה מצויים ב"ב בלוחן כימים וכ"כ בשו"ת חבני נזר סי' שי"ה דעיקר חמת ב"ם משום שלין רחוחת השוחמה ויש מהחרונים שכתבו דמשום ערפל חמבואי שלא ליחר לחר חנות כימים חלו רק בחר"ח ממחרין ב"ב שלימות שקורין ב"ב קטן לחר חנות ממחרין ב"ב ל"ה לקדים ובחר"ח ב"ב ובבוגד בע"ב כ"כ ב"ב דעיקר חמת ב"ם משום שלין רחוחת השוחמה מצויים ב"ב בלוחן כימים וכ"כ בשו"ת חבני נזר סי' שי"ה דעיקר חמת ב"ם משום שלין רחוחת השוחמה ויש מהחרונים שכתבו דמשום ערפל חמבואי שלא ליחר לחר חנות כימים חלו רק בחר"ח ממחרין ב"ב שלימות שקורין ב"ב קטן לחר חנות ממחרין ב"ב ל"ה לקדים ובחר"ח ב"ב ובבוגד בע"ב כ"כ ב"ב

תל (א) מפני הנס. רניס מקשים מ"כ ה"ל לייחס הגדול' לי' נחדש' בחול ומעתי מפי הרב מהר"ר משה מריץ ז"ל דבחותו' לחדש נעשה עוד נס שנקע הירדן ומ"כ היו סבורים שמעולה היה מחמת נס הירדן לכן קרחוהו שנת הגדול דיוס עלייתן מהירדן לא היה בשבת והגדתי זה לפי מו"ח ז"ל וקלפ' :

תלא (א) בתחלת ליל י"ד כו' . בגמ' פרכי מכדי חמץ מו' שעות אסור נבדקי' בשית וכ"ת זריזין מקדימין למו' נבדוק מנפרת שנמ' ויבכס מבערה נבקר מר"ב כר ימחק בשעה שבני חדס מנוים בבתיהם ואור הבר יפה לבדיק' פירש"י אבל כיוס מחשיך וכ"ת לבדוק לאור היום הא ילפינ לקמן מיפום מגרות . גס הטור השמיט כ' טעמים אלו ונרחה לגריכי תרוייהו דשכ"פ בע' שעה מבוררת לקבוע בה בדיקה דהיינו לומר שים שימו בחומו שעה וים בה רוסס ע"כ הקשה בגמרא דנבדוק בשית שאז ים רוסס ושימו בחשוך ממנדלת זריזים שרגילים בעת השית כאשר בחרבה בה שימו מחמת הקדמת זריזים שרגילים בעת השית כאשר מחנדלת בדילי מיכ' כולי שתא מ"ל בתחלת שמז דרך חדס לבוא לביתו מבחוץ בליל י"ד בשחרית ובלי' אין שום שימוי אלא בתחלת שמז דרך

ד ולא יאכל.אכל טעימה כעלמא שרי (כ"ח מהרי"ל) טעימה היינו פירות
או כביצ' פת כמ"ש בסי' רל"ג : ה לא ילמוד. ואותן המתעסקים המומרים דכר
הלכה בכה"כ אחר התפלה מותרין לו' הסיעור דדוקא מי שלומד בביתו מפור
שהיו מוכרח נקוס ממקומו אבל זה כודאי יולך לביתו (רמ"א סי' ע"ט כ"ה)

מלאכ' ג ד (ד) ולא (ג) יאכל עד שיבדוק ג (ב)(ה)ואפי'
אם יש לו עת קבוע ללמוד ה (ו) (ז) לא ילמוד (ן) עד
שיבדוק ד (ג) ו ואם התחיל (ח) ללמוד ז מבעוד יום
ד] אין צריך להפסיק (ד) ח (ויש מומרים (ה) שלריך להפסיק
וכן נרחה לי עיקר) :

וגרס' לי דדוקא מי שמומר דכר הלכה
גלח פלפול אבל אסור לעסוק בפלפול
אפי' הינו בביתו דנזה ודאי מיכח למינזר
דילמא ממשכח לי' שמעתא ואתא
לאימנועי ממלו' שיכנה אח"כ מלבדוק :
ואסור ליכנס למרחץ וכבל הדברים
המזכירים בסי' רל"ב: כתב הב"ח מי שלח
בתפלל ערבית עם הציבור תלבה דיבדוק תחלה ואח"כ יתפלל וכ"ה
במחזורים מיהו כ"ל דיתפלל תחלה דאיכא למיחש שמא יטרוד בבדיקתו ויבטל
מלהתפלל משא"כ בתפל' שהיא קבוע, וסדור לא מעריך אבל מי שמתפלל לעולם
ערבית בימידי בלילי יבדוק אחל' דביון דדם היא לא יבטל וכ"פ מהרי"ו דמי
שהתפלל בבה"כ ופעם א' לא התפלל בבה"כ אסור ללמוד עד שיתפלל ערבית
אבל מי שמתפלל לעולם ערבית בביתו מותר ללמוד קודם שיתפלל עכ"ל הב"ח
ולא עיין יפה במהרי"ו בסוף דבריו שכ' בהדיא שאף מי שרגיל להתפלל בביתו
אסור ללמוד עד שיתפלל וכ"כ בא"ס סי' ס"ט ס"ו והא דלא' בגמ' נכנס לב"ה
וקורא ושנ' ואח"כ קורא ק"ש ומתפלל מיירי קודם זמן ק"ש ול"ל דזמן קריאת שמע
ופשט"ל ואין כאן מקומו ובכאן ל"ל דזמן קריאת שמע קודם ל"ח כמ"ש רבי' ואח"
יבדוק ואח"כ יתפלל אח"כ ואם לא נזכר עד אחר ל"ח ואם יזכר יתן לאחר לבדוק
והוא יתפלל כמ"ש בי' ת"ש ואי ליכא אחר יעשה כמ"ש הב"ח :

ואותן הרגילין להתפלל ערבית בי' יתפלל תחלה בבה"כ דעורא הוא לקבלם
אח"כ כמ"ש הטור סי' רל"ה וכמ"ש בשו"ע לעניין הממית הסיעור: ואם התחיל ללמוד.
מבואר דמדבר הרשות לכ"ע פוסק : ז מבפי' . מבואר דאם התחיל בלילה
כלסיור לכ"ע פוסק דבדיקת חמץ הוי דלורייתא כ"ז שלא ביטל וקי"ל דבדבר
דלורייתא פוסק כמ"ש סי' תל"ו ובאה"ע סי' ס"ט : ח ו"ת שלריך
להפסיק. ומפ"ג דבהתחיל בביאור מי' בסי' רל"ה דאיט פוסק אלא אם התם
שהוא תדיר משא"כ כאן שהוא פעם א' בשנה חיי"ו יותר שיבא (כ"ח)
וקשה דהא נולב נמי פעם אחת בשנה ואפ"ה מ"ל להפסיק אם התחיל
כביאור כמ"ש סי' הרמ"ח ועוד דבסוכה פריך מדקתני נבי לולב מפסיק
וגבי מצה קתני אין מפסיקין ומפי פריך דשאני לולב שהיו תדיר כ"כ .
ור"ל חגלים כ' דהכא כיון שהוא לאפרושי מאיסורא חמיר טפי ול"ל דמ"ם
ואם התחיל מבפי' מיירי אלי שעה סמוך לפרס דהתחיל באיסור ולכן צריך
להפסיק וברגי"ו ס"ל דמ"ל להפסיק דס"ל דלא הוי דלורייתא ⟵ דהכי
עדיין לא הגיע זמן ביעור חמץ :

יטול

(°) וכ"ל נאון לא ליפתח אליבי דרכותא קמ"ל לא מבעיא אם יש בכר ללמוד קודם
קיום המצוה בעודו עוסק בתורה אלא אפילו אם בכר נקבע בלבו חיוב הבדיק
ופותח ללמוד ע"מ כן סיעור קבוע בלבו לתרץ שי הדיעות . וכתוב במהרי"ל דטעימת בעלמא מותר בחותם
שעה ולא יאכל עד שיעור חלת סעודה :

(ג) ולא יאכל. וטעימה בעלמא שרי
והיינו פירות לו כביצה פת כמ"ש בסי' רל"ג ס"ה : (ד) לא ילמוד . והלומד שיעור בבה"כ מותר דדוקא מי
שלומד בביתו אסור אלא לקום ממקומו אבל זה יולך בודאי לביתו בבה"ג . וכתב המג"א וכ"ל דדוקא מי
שלומד דבר ההגה בלא פלפול אבל אסור לעסוק בפלפול אפי' הינו בביתו דבזה ודאי מיכא למינזר דילמא ממשכי
ניה בשמעתא.כ' הב"ח מי בלא התפלל ערבית אם הציבור מתפלל בביתו קודם הבדיקה דאיכא למימר שמא יסרר

ביאור

ס"א ורי"ל כ"ה דם קודם הערבית לף שהוחר ללמוד בבה"ם אם רגיל כו' : ואם התחיל כו'. מדלאחר לף ליפתח כו'
ולף בקי"ש דלורייתא אם התחיל בהיתר ל"ל לתפסיק : ויי"א. כיון שלמרו דילמא כו' אין חילוק ופ"ל שבת' דהיינו בהתחיל

חק

לקמן ס' הל"ג : (נ) בלא יהחיל בשום מלאכה . ואפור אפי שבה קודם הזמן דילמא אתי לאתשוכי מ"ח : (ד) ולא יאכל .
לכל שעיה' שרי בהרי"ל וכן בסמ"ק אחרונים ופ"ל ביחן בלילה בה"ח ס"ק ד' וכפי' רש"ל בלילה (ה) ואפי' אי יש
לו עת קבוע ללמוד . וכתב הפרי"ח בלילי פסח ס' קי"ב דה"ה בתפילת ערבית אי בלא התפלל עם הלבור שאפור בתלאכה
ובלילה כתב הגר"א דאיכא למימר דהרא"ש בפרק קמא דברכות שכ"ל ויעיין בב"ח בתחלת סי' תל"ה ובמ"ק
כשבא בערב בבה"כ אם רגיל לקרות קודם ואם רגיל לשנות שנה וקורא קריאה שמע ומתפלל הרי שמותר ללמוד ולא
תאמר שבבה"כ יש הפרעה בלימוד ובה"ב בבה"ח שלא יפסיקו בבה"ב ביוחר וכן בה"ז בפי' זה בפי' ויש עוד דרכים לחלק אבל בפיקר כ"ל
דלכ"ם דדוקא בתלאכה ולכילה ובדוחה לפור אבי שבה קודם בדיקה אז הפילה מבעה שמא ישכח מה שחל כן בלימוד כדי שלא
יהא יושב ובטל כל יום ויום קודם הפילה וכרי כבר נתהר והניח בו יומם ולילה וכתה הגאונים והמחרי"ו שבשלו בתפלה לגמרי
כשהיו הורגת לומתנת עד שהגיעו לופר זמן הורה לתחר לתכל קודם בדיקה אבל אחר תכל קודם זמן הפלי אין לבשלו מתלמוד תורה ולהרבת
תמרו אין מוחר ן להתפלל תלת תחר דבר הלבי ובלי בחדש בח הן השדה בערב וכו' הם רגיל לקרות מיירי גם כן קודם זמן
הפלה וכדאה הלחידי ר"י הובא בב"ח ופ"ת סי' תל"ה בשם הלחידי ר"י . ואי"ה כ"ה כאן לענין בדיקה אין לבשלו מתלמוד
תורה קודם התפלה זמן בדיק כדמשמע בהרי"ו דשויט שם וכן מבעה לדיה הב"ח ופיבי"ו דרים פסחים ס"ם וכן דעת ומשמעות
סתר פוסקים (אך לפי הרמב"ם פ"ב מהל' חמץ ומצה הלה קודם בדיקה לחור לתכל קודם זמן הפלי אין לבשלו מתלמוד תורה) ולהרבת
לפרשו בדרך זה ודוק) . וכן ל"ל עיקר דלכתה בלא כדעת לחרונים בזה ועיין מ"ש ס"ק ל' אבן דעת בי' : (ו) לא ילמוד .
ומהרי לחרונים בשם הבוזה רלח"ת ול"ל ולוחנו לבשים להלחרים דבר הלבה בבה"ב דשמא ישכח מה שחל ומה שהתחיל אין
לבילו בבילי ובפ"ו יש להרץ ב"ב הקוטי שבחבתי לעיל ס"ק כ' בשם הב"ח דפ"ק דברכות ס"ם ובהב בתי"ת פלפולא
לפי' תוי הוחר דלחי לחתשוכי עבי' : (ז) מבעי' . ואפי' בלא התפלל לא קרא ק"ש עיין בב"ח שבתי' חילוקי
דיעות בזה והמ"ת בס"ק כיון דזמן הבדיקה הוא קודם שלת בבבוים ע"י יבדוק התי"ה ואח"כ יתפלל אם לא שרגיל להתפלל
בבה"ב בשבת אז יהבלל התחה עבי"ל ואחי לשמתו שדעתו בדעת בה"ח שמבן בדיק' קודם שלת בבבוים אך לפי מ"ש לעיל ס"ק ל'

חכמת

לאכוב כ"ש מן החמץ שנא' לא יאכל וכתבו נושאי כליו דמה דהוצרך לזה ואין די במה דבכל
התורה חצי סיעור אסור משום דאחי שיעור דאסור מן התורה ילפינן מכך חלב ואין ראיה ממנו רק לדבר
שאין לו שעת הכושר אבל בחמץ שהיה לו שעת הכושר אין ראיה מחלב לכך צריך לקרא דלא יאכל ואנו
בחיבורי כתבתי דבהיתר לאיסורו הליא מלתא דבחלב אין היתר לאיסורו אבל חמץ יש לו היתר לאיסורו
אחר הפסח. והנה כעת נראה לי ראיה לדבריהם ממה דבפ"ב דפסחים בסוגיא דחזקיה ור"א צריך שם לר"א
למה כתיב בשור הנסקל לא יאכל בצירי וכו' ובה צריך הרי נצרך לחצי סיעור וניהו דר"א הוי דלמוד דר'

מחצית

וכדאי' בפסחים דף ו' ע"ב לבן בנזיר מלתא בעלמא שמוליחו בדעתו מרשותו שני: שלמי חמץ כו'
אע"ג דבבתר לישורין אע"ג דלא בדילי מיניה מ מ"מ לבערת בשיניו בפ"ח ופרלה בלילי כרם תי'
כתוב: ויש בפחי שלחי לישורין ליסור עולם משא"כ חמץ:והפוסקי' כתבו דשלמי חמץ מבני לחית
כי כרת:ג כיון ד"ל:לכן ההמירו עליו חכמי' ועמ"ש סי' תמ"ב ריש סי' מחלוקת הפוסקי' בדבר
שלין לשורו כ"ע מדבבנן לי חייב לבערו מן הבית ע"ם וגרלה מדברי מ"ח דס"ל בהפוסקים לחין
בבדיקה עיקר מן התורה. ולפ בדק ולא בישל ומלא פחי"ב חמץ עובר על ב'. וכ"כ מ"ח סי' תל"ד
ס"ק ה' וי"ח שם ולפי' לא מלא ולא ידע לי יש שם חמץ בביתו עובר ע"ם לבל הפרי"ח הסכי לדעת
הרי"ן דמן התורה בחדא מיניהו סגי בן ביטול גרידא בן בדיקה גרידא אלא מדבבנן בעי תרתי ובדיקה
גרידא ל"ש כדלמרי הא ו' ס"ב שמא ימלא נפוסקא יפה והשתא עלוי' וע"ם בדש"י יתום: ובישול גרידא
ל"ש שמא יבואו לאוכלו כמ"ש מ"ח שה עוד הסכים דבין ביטול ובין בדיקה מהני אפי' לחמץ יהום ולפי'
בחיבו יהום אלא שהרבו להחמיב בחותו מקום בחמץ לריך ביטור מן התורה לא מבעי' להפוסקים
דבפק תורה מן התורה לחומרא אלא אפי' להרמב"ם דבפק דבפק תורה מן התורה לקולא אלא מדבבנן
להומרא מ"מ כה"ג שהעתו להחמיב שם חמץ הוי כמו בחתזק ליסור ובפק שרגילים לדבר הוה לב"ע
מן התורה: (ס"ק ה) ולא יאכל כו' לו בעיא פת כחיב ס"ם ר"ל בי' וכ' שם ה"ה לפחיי' דדוקא בעיא
ולא יותר מהדבנה יותר ים לחוש שמא ישכחב . (ס"ק ה) לא ילמוד כו' אבל מדברי הע"ז ס"ק ב'
משמע דגם בה"ג אסור' אינא לריך אלא שיעור בתחלי ובא בפרי"ח: כ' בשיע' בבדיקה כ"ש מדברבן לא מ"מ מיע
לריך להתפלל עד אחר שגמר אכילתו אבל אם התחיל בליל' אסור לו להפסיק אפי' לדיעה זו מטעם שזכרנו אלא שיגמור
לבדיקה ה"ה' ל"ל בן בשיע' בה"ג ומ"מ בבבוים לבבוים ה"ב ובבבוים ע"ב יבדוק תחלה ול"ח בישכח להתפלל: ולא עיין
בהרי"ו בפוף כו' הביא מ"ח לשון מהרי"ו בפי' רל"ב ס"ק ח' ע"ם ותבין. והא דל' בגמ' ברכות
דף ל' ע"ב שלא יהיה לדם בין הבדה בערב ולומר ללך בביתי ואוכל קמעא ואבדה קמעא ואיטן
קמעא ואח"כ לקרה ק"ש ותתפלל ואוסיפנא אי"ה כו' אבל לדם בין הבדה בערב ובבבוים לבית הבנסת
אם רגיל לקרות קודם ואם רגיל לשנות שנה וקורי ק"ש ותתפלל ואוכל כו' מבואר לע"ג דבבבוים לבל לגמרי
ובתי' ושינה לבוזר אבל לגמרי שרי ר"ל בי' ורל"ה : אבל לגמרי קודם זמן ק"ש ר"ל בלומה חני שעה בבבוים לגמרי
דבבבוים ואחיה לבוזר בבי"ם לעיל סי' ר"ל בי' ורל"ה : אבל לגמרי קודם זמן ק"ש ר"ל בלומה חני שעה בבבוים לגמרי

דילמא אתי לממשכוי ומי בלא בדק בלילה אסור ביום פר שיבדוק : (ג) ולא יאכל. וטעימה בעלמא שרי
והיינו פירות לו כביצה פת כמ"ש בסי' רל"ג ס"ה : (ד) לא ילמוד . והלומד שיעור' בבה"ב מותר דדוקא מי
שלומד בביתו אסור אלא לקום ממקומו אבל זה יכול לביתו בבה"ג . וכתב המג"א וכ"ל דדוקא מי
שלומד דבר ההגה בלא פלפול אבל אסור לעסוק בפלפול אפי' הינו בביתו דבזה ודאי מיכא למינזר דילמא ממשכ'
ניה בשמעתא.כ' הב"ח מי בלא התפלל ערבית אם הציבור מתפלל בביתו קודם הבדיקה דאיכא למימר שמא יטרוד

ביאור

ס"א ורי"ל כ"ה דם קודם הערבית לף שהוחר ללמוד בבה"ם אם רגיל כו' : ואם התחיל כו'. מדלאחר לף ליפתח כו'
ולף בקי"ש דלורייתא אם התחיל בהיתר ל"ל לתפסיק : וי"א. כיון שלמרו דילמא כו' אין חילוק ופ"ל שבת' דהיינו בהתחיל

חק

לקמן ס' הל"ג : (נ) בלא יהחיל בשום מלאכה . ואפור אפי שבה קודם הזמן דילמא אתי לאתשוכי מ"ח : (ד) ולא יאכל .
לכל שעיה' שרי בהרי"ל וכן בסמ"ק אחרונים ופ"ל ביחן בלילה בה"ח ס"ק ד' וכפי' רש"ל בלילה (ה) ואפי' אי יש
לו עת קבוע ללמוד . וכתב הפרי"ח בלילי פסח ס' קי"ב דה"ה בתפילת ערבית אי בלא התפלל עם הלבור שאפור בתלאכה
ובלילה כתב הגר"א דאיכא למימר דהרא"ש בפרק קמא דברכות שכ"ל ויעיין בב"ח בתחלת סי' תל"ה ובמ"ק
כשבא בערב בבה"ב בבה"ח שלא יפסיקו בבה"ב ביוחר וכן בה"ז בפי' זה בפי' ויש עוד דרכים לחלק אבל בפיקר כ"ל
דלכ"ם דדוקא בתלאכה ולכילה ובדוחה לפור אבי שבה קודם בדיקה אז הפילה מבעה שמא ישכח מה שחל כן בלימוד כדי שלא
יהא יושב ובטל כל יום ויום קודם הפילה וכרי כבר נתהר והניח בו יומם ולילה וכתה הגאונים והמחרי"ו שבשלו בתפלה לגמרי
כשהיו הורגת לומתנת עד שהגיעו לופר זמן הורה לתחר לתכל קודם זמן הפלי אין לבשלו מתלמוד תורה ולהרבת
לתמרו אין מוחר ן להתפלל תלת תחר דבר הלבי ובלי בחדש בח הן השדה בערב וכו' הם רגיל לקרות מיירי גם כן קודם זמן
הפלה וכדאה הלחידי ר"י הובא בב"ח ופ"ת סי' תל"ה בשם הלחידי ר"י . ואי"ה כ"ה כאן לענין בדיקה אין לבשלו מתלמוד
תורה קודם התפלה זמן בדיק כדמשמע בהרי"ו דשויט שם וכן מבעה לדיה הב"ח ופיבי"ו דרים פסחים ס"ם וכן דעת ומשמעות
סתר פוסקים (אך לפי הרמב"ם פ"ב מהל' חמץ ומצה הלה קודם בדיקה לחור לתכל קודם זמן הפלי אין לבשלו מתלמוד תורה) ולהרבת
לפרשו בדרך זה ודוק) . וכן ל"ל עיקר דלכתה בלא כדעת לחרונים בזה ועיין מ"ש ס"ק ל' אבן דעת בי' : (ו) לא ילמוד .
ומהרי לחרונים בשם הבוזה רלח"ת ול"ל ולוחנו לבשים להלחרים דבר הלבה בבה"ב דשמא ישכח מה שחל ומה שהתחיל אין
לבילו בבילי ובפ"ו יש להרץ ב"ב הקוטי שבחבתי לעיל ס"ק כ' בשם הב"ח דפ"ק דברכות ס"ם ובהב בתי"ת פלפולא
לפי' תוי הוחר דלחי לחתשוכי עבי' : (ז) מבעי' . ואפי' בלא התפלל לא קרא ק"ש עיין בב"ח שבתי' חילוקי
דיעות בזה והמ"ת בס"ק כיון דזמן הבדיקה הוא קודם שלת בבבוים ע"י יבדוק התי"ה ואח"כ יתפלל אם לא שרגיל להתפלל
בבה"ב בשבת אז יהבלל התחה עבי"ל ואחי לשמתו שדעתו בדעת בה"ח שמבן בדיק' קודם שלת בבבוים אך לפי מ"ש לעיל ס"ק ל'

חכמת

לאכוב כ"ש מן החמץ שנא' לא יאכל וכתבו נושאי כליו דמה דהוצרך לזה ואין די במה דבכל
התורה חצי סיעור אסור משום דאחי שיעור דאסור מן התורה ילפינן מכך חלב ואין ראיה ממנו רק לדבר
שאין לו שעת הכושר אבל בחמץ שהיה לו שעת הכושר אין ראיה מחלב לכך צריך לקרא דלא יאכל ואנו
בחיבורי כתבתי דבהיתר לאיסורו הליא מלתא דבחלב אין היתר לאיסורו אבל חמץ יש לו היתר לאיסורו
אחר הפסח. והנה כעת נראה לי ראיה לדבריהם ממה דבפ"ב דפסחים בסוגיא דחזקיה ור"א צריך שם לר"א
למה כתיב בשור הנסקל לא יאכל בצירי וכו' ובה צריך הרי נצרך לחצי סיעור וניהו דר"א הוי דלמוד דר'

מחצית

וכדאי' בפסחים דף ו' ע"ב לבן בנזיר מלתא בעלמא שמוליחו בדעתו מרשותו שני: שלמי חמץ כו'
אע"ג דבבתר לישורין אע"ג דלא בדילי מיניה מ מ"מ לבערת בשיניו בפ"ח ופרלה בלילי כרם תי'
כתוב: ויש בפחי שלחי לישורין ליסור עולם משא"כ חמץ:והפוסקי' כתבו דשלמי חמץ מבני לחית
כי כרת:ג כיון ד"ל:לכן ההמירו עליו חכמי' ועמ"ש סי' תמ"ב ריש סי' מחלוקת הפוסקי' בדבר
שלין לשורו כ"ע מדבבנן לי חייב לבערו מן הבית ע"ם וגרלה מדברי מ"ח דס"ל בהפוסקים לחין
בבדיקה עיקר מן התורה. ולפ בדק ולא בישל ומלא פחי"ב חמץ עובר על ב'. וכ"כ מ"ח סי' תל"ד
ס"ק ה' וי"ח שם ולפי' לא מלא ולא ידע לי יש שם חמץ בביתו עובר ע"ם לבל הפרי"ח הסכי לדעת
הרי"ן דמן התורה בחדא מיניהו סגי בן ביטול גרידא בן בדיקה גרידא אלא מדבבנן בעי תרתי ובדיקה
גרידא ל"ש כדלמרי הא ו' ס"ב שמא ימלא נפוסקא יפה והשתא עלוי' וע"ם בדש"י יתום: ובישול גרידא
ל"ש שמא יבואו לאוכלו כמ"ש מ"ח שה עוד הסכים דבין ביטול ובין בדיקה מהני אפי' לחמץ יהום ולפי'
בחיבו יהום אלא שהרבו להחמיב בחותו מקום בחמץ לריך ביטור מן התורה לא מבעי' להפוסקים
דבפק תורה מן התורה לחומרא אלא אפי' להרמב"ם דבפק דבפק תורה מן התורה לקולא אלא מדבבנן
להומרא מ"מ כה"ג שהעתו להחמיב שם חמץ הוי כמו בחתזק ליסור ובפק שרגילים לדבר הוה לב"ע
מן התורה: (ס"ק ה) ולא יאכל כו' לו בעיא פת כחיב ס"ם ר"ל בי' וכ' שם ה"ה לפחיי' דדוקא בעיא
ולא יותר מהדבנה יותר ים לחוש שמא ישכחב . (ס"ק ה) לא ילמוד כו' אבל מדברי הע"ז ס"ק ב'
משמע דגם בה"ג אסור' אינא לריך אלא שיעור בתחלי ובא בפרי"ח: כ' בשיע' בבדיקה כ"ש מדברבן לא מ"מ מיע
לריך להתפלל עד אחר שגמר אכילתו אבל אם התחיל בליל' אסור לו להפסיק אפי' לדיעה זו מטעם שזכרנו אלא שיגמור
לבדיקה ה"ה' ל"ל בן בשיע' בה"ג ומ"מ בבבוים לבבוים ה"ב ובבבוים ע"ב יבדוק תחלה ול"ח בישכח להתפלל: ולא עיין
בהרי"ו בפוף כו' הביא מ"ח לשון מהרי"ו בפי' רל"ב ס"ק ח' ע"ם ותבין. והא דל' בגמ' ברכות
דף ל' ע"ב שלא יהיה לדם בין הבדה בערב ולומר ללך בביתי ואוכל קמעא ואבדה קמעא ואיטן
קמעא ואח"כ לקרה ק"ש ותתפלל ואוסיפנא אי"ה כו' אבל לדם בין הבדה בערב ובבבוים לבית הבנסת
אם רגיל לקרות קודם ואם רגיל לשנות שנה וקורי ק"ש ותתפלל ואוכל כו' מבואר לע"ג דבבבוים לבל לגמרי
ובתי' ושינה לבוזר אבל לגמרי שרי ר"ל בי' ורל"ה : אבל לגמרי קודם זמן ק"ש ר"ל בלומה חני שעה בבבוים לגמרי

בבדיקה ושבח מלהתפלל אבל מי שמתפלל לעולם ערבית בימידי בלילה יבדוק מחלה כיון דדם היא לא יסמוך
ומ"מ בתב כיון דזמן הבדיקה הוא קודם ל"ה יבדוק ואח"כ יתפלל אחר ל"ה ואם לא בדק אחר ל"ה יתפלל אחר
לבדוק והוא יתפלל.ואי ליכא אחר יעשה כמ"ש הב"ח ועפ"ק מ' מ"ם. ואותן הרגילים להתפלל ערבית בי"ד
יתפללו מחלה בבה"ב דטורם הוא לקבלם אח"כ מ"ח: (ה) צ"ע. ואם אחר לסבירו לו בבדיקה מיפר
כדלעיל סימן רפ"ב ס"ג עפ"ז :

הגר"א

בחיפור ובכל פליגי דמ"ם כיון שבדיקה אחץ שהיה בלילה בלא ביעול לריך להפסיק ואם הפא מ"א חילו מדלורייתא עד תלות
כיוס. לכל דברי הטור לל משמע כן ומלחה טעמו כיון דעיקר הבדיקה בתחלת הלילה כמ"ש בירושל' וכמ"ש סרי"ן ולילף לב

יעקב

דעיקר זמן הבדיקה הוא בלילי אחר נאת' כוכבים ול"ה מי שרגיל להתפלל ולקרות ק"ש בזמנה לל יבבי כי תדיר שלחיו תדיר
סדר טעמי : (ב) ואפי' אם יש וכו' בגמ' אחר ר"ל כר יבא וכו' בגמ' אחר ר"ל שזכרתי אחר מבי
הלבך מורכת מרבבן לא ליפתח בעידני בחורתא כו' וק"ק מאי הלבך שייכות
לר"ל בטעמי' שלו ולא על נופח דמתני' דאור לי"ד כודקין וכו' ולפמ"ש ניחא דבינן
שלי"ל סמוך לביאתו ועריך שימתין ע"ב יבי
פעיו בחותה שעה בגמרי דאם יבלה לאכול
פעיטת לאסור דאין קבע לתכילה ודרך
למשך מאכילה לאכילה ויתרחק מזמן
ביאתו כיותר מלא אפי' כים לו עת קבוע
ללמוד כגון פרק ג' ויוכל לגומרו בעת
הסיה שהוא פעי שזכרנו מ"מ אסור

(°) כיון שים אבם שיהוא לו עיון ויבא' קלת ויסי' לחוק מביאתו ויעבור על
תקנת חכמים שקבעו סמוך לביאתו ובזה מתורץ מ"ם מו"ח ז"ל מ"ש בק"ם של
ערבית שלא אסרו ללימוד אלא שלא יאמר אוכל קימעא ואשת' קימעא ואמרי'
שם ואם רגיל לשנות שנה וקורא קריאת שמע ומתפלל מ"ם מבבח דאסרו נם
ללימוד והאריך בתי' ולפמ"ש לק"מ דשם לא הקפידו על ביטול המצו' לגמרי כדאמרי'
שבשל אוסור אחר שאם אבל קלת אלא שיאמר אוכל קימעא ואשת' ואמרי
לגמרי כדאמרי' בגמ' אחר ר"ל . וכזה יתורץ ג"כ קושית כעל המחור בס"ק בשבת על מה לאמרי'
כגון אנו שאנו אוכלים לבבה"ב ולתפלה מד"ת ותקבה ולבלי אפי' אבל מלאכות אחרינן אם בתחילו אין מפסיקין ואיכל דמיירי בדל יכא
אחור. ולפי ת"ם לא מלינו כיון דאין קץ ופוף לדבר אלא אפי' אבל מלאכות אחרינן אם בתחילו אין מפסיקין ואיכל דמיירי בדל יכא
עכבבו אז אח"כ . (ותמ"ש אין מברכין ברכה אחרונה אחר הלימוד ולבפוף יבבי כדי שלא יטביר ומ"ש בשם מלאכות כיון שאסר
לגמור המלאכה ומדיון יש שהות וכן ל"ל קלת אחיה לשבות ד"ק ומשמע דמ"ש ד"ק ואח"כ ר"ל דמקבה בב"ם ואם בתחילו אין
מפסיקין בה הנה לה ריעל ואין מפסיקין ומבני סיפל אחתון לדי"ת אין מפסיקין קבה אחבי בלילה מקומה עומדת דבור
זו ואל"ל זו אם מבאר דבריט אין מפסיקין לתפלה לכ"ם אין מפסיקין מד"ת ואף לדעת בעל המחור דיבול אחר מפסיקין מד"ת
לפילו בדליכא עשות להתפלל אבל אם עיקר סירוף זה אשר בין בתלבה ואחילה אם בתחילו אין מפסיקין ואוק

שלמה

יוחנן ובן דאי ס"ל כרביה דחצי שיעור אסור מן התורה מ"מ כיון דשור הנסקל הי' לו שעת הכושר אין ראיה
מחלב לבך איצטריך לא יאבל לאחצי שיעור דאסור בשור הנסקל ומה סריך ובע"כ כמ"ש דבישא חייבי
לאיסורו תליא מלתא ולבך חמץ יש לו היתר לאיסורו וצריך קרא אבל שור הנסקל אין לו היתר
לאיסורו לבך איצטריך קרא לחצי שיעור ואתי שפיר ודוק. והנה עוד קשה לי קל דברי הרמב"ם הנ"ל מבבת
דקאמר השים בם"ב דסבחים דמה נ"מ בין חזקיה לר"א ולמה לא קאמר בן דלר"א כיון דלא אכל הוי נמי
איסור הנאה וא"כ למה כתיב בחמץ לא יאכל בצירי"ב ע"כ הוי ליתורא ומרבה חצי שיעור אבל לחזקיה

השקל

תלמודו חני שבה מבל כשבבר הניע זמן ק"ם לפי ללמוד לאסור עד שיקרא ק"ם ולח"כ ילמד : ועמ"ש
לעיל בסי' רל"ב : ובמן כ"ל . ר"ל לעניין בדיקת חמץ כיון דלחיים הב"ח ממהרי"ו לע"ד נדחה : ולפ
שבודק ולחר כך יתפלל לף על גב דהבדיק' ממבבת לחר ב"ה מ"מ כיון דחל מצות בדיק' קודם לחובבת
ק"ם וצריך להתחיל בבדיקה ינמרנה ולחר"כ יקרא ק"ם ויתפלל : יש לומר לבבוך כו' בסי' ת"ם
ר"ל ע"ג שבתב מ"ח סי' תל"ב כ' דמלוה בו יותר מבבלוחו מ"מ בחקום שים טעם לדבר מוחר
לבדוק ע"י אבילה בגון הבא שהוא צריך להתפלל ובן מיגו בסי' ת"ע בחעטת בבוירים לפ חל פסח
ביום ל' שחלינה לבדוק בלותה שעה שבבינו דרך מקרה רוחם לעלות ולין לבך
הבדיקה כ' מע"ת ומהרי"ל שיבדקו ע"י מחרים . כמ"ם הטור סי' רל"ה דמה"ע קורין ק"ם של
ערבית ביום עם הלילה תע"ג דעיקר מלוחה בל"ה היא מרחץ הלילה : לחירת הסיעור . ר"ל הלומרים
דבר הלבה בבה"ב בו' : (ס"ק ו) ומם כו' משמע מדברי הרחות בו' מדפתח במלחכה ואכילי ולמוד
שבולם לבוריט וסיים בלמוד גרידא דקחני ואם התחיל ללמוד כו' ובבוך לבילה ומלחכה תע"ב דבבר
הרחות פוסק : (ס"ק ז) מבע"י כו' דבדיקת חמץ הוי דלורייתא כו' ר"ל תע"ג דקיי"ל כסי' רל"ה
פעיף ה' לתפלה לפי' התחיל בחיסור לינו פוסק דוקא לתפלה דרבנן אבל ק"ם הוא דלורייתא כסי'
פוסק: כ"ת שלא ביעל. ובתפקבי אם עכשיו רוחה לבעול ואח"כ לא יהיה הבדיקה כ"א מדרבנן לא יפרל
להפסיק דכ"ע מיבעי בסי' רל"ה פעיף ב' בהתחיל בחיסור תע"ג צריך להפסיק לק"ם מ"מ מיע
לריך להתפלל עד אחר שגמר אכילתו אבל אם התחיל בלילי אין לריך להפסיק לבעול לריך גם להפסיק
לבדיקה דהוי מלוה בעי"ל ובכ"ג מיבעי לעיין בהמ"ז אם בתפקב אם לריך בהמ"ז וכיון דבהמ"ז
דלורייתא לריך לערך מפסק ול"ל גם ברכת המזון והמטיב לף היא מדבבנן ע"ם : (ס"ק ח) וי"ל
כו' וקשה דהא לולב כו' בסי' תרנ"ב כ"ש : ושוה דבסוכה דף ל"ח : ול"ל דמ"ם כו' חני שבה שהוא
לערב דהתחיל בחיסור במ"ם בם"ק ג' ותע"ג שכי מ"ת בם"ק ה' בסם תר"י לשיטת מהרי"ו הא דתמרי
בכבם לבב"ב וקורא כו' מיירי תוך מומה חני שבה בחוך לערב תע"ג דחסור בכל הדברים אבל בלמוד
בלא יתבטל מלמודו כל"ל ובכה בלמוד מיירי ואין קורא לומה בחיל בחיסור . ומשמע דק"ל
בשה כתרי"ו ומהרי"ו ול"ל דבזה מודו מ"ת לסברת הב"ח תע"ג דלעניו תפילי דחדירה הוחר להתחיל

תלב (א) על ביעור חמץ.טע"ג דלא מבטר מ"מ מבטיו מתחיל סביעור ע"י שמודק לבטר ומבטל החמץ שחיטו יהוש לו ממילא מבטר נם עבטיו והוי מפין הביעור דמחר וכ' כ"י שחין לברך על בטול חמץ דהוי דבר שבלב ואין מברכין על המחשבה. ואין מברכין על הבדיקת חמץ כיון דחין זה סוף המצוה: (ב) כל זמן שלא סיים בדיקתו.דכ"ז שלא סיים מקרי עדיין עוסק לעשייתו ואם כבר סיים הבדיקה לא יברך דעדיין הנמר של מצוה לפניו כביעור מ"מ לא ניך ברכה אם אינו עוסה מעשה של מצוה: ונ"ל דכאם לא בירך עד נמר הבדיקה יברך בשעה ס' בשעוסק בשריפת חמץ דהא עוסה מעשה בעיקר המצוה ולכאורי משמע מיפקא בהרמ"ם פ"ק דכתב וז"ל ומה שאין מברכין על ביעור בשעה ס' בשעוה החמץ מבטית ביום שהיא עיקר המצוה מן התורה כדכתיב ביום הרחשון תשביתו כו' ומוסר מי שהוא ע

מגרדו"ע דהיקידבדחת אין המלוה מוחלת עליו לנדוק ◄ ונ"ל למ"ש סי' תקפ"ה נכי שופר שהתוקע מבדרדשחני התסשסשום' שומע הברכ' ויוצא בברכתו לכל הכא למה יברך הנודק כיון שהמלוה עליו ונ"ל דמ"מ מלוה קעביד דומיא דמילי שהמוע"ו: הכי הכן ומ"מ תס*) אחר מל חותו תחר מברדעו' בטור י"ד סי' רס"ה. וטוענים נהניח חמן מקצ' במקום משומר (מע"מ מרגי"ל) ותם חכר לחמו עפ' תל"ד:

תלג א ותם עבר . תכל לכתחלה הסור לכדוק ביום אפילו בבית אפל לאור הנר : ב ותכסדרה . פירוש הכתובים על נכי עמודים ואין לה כותל. ג תס' הברמים . ומנמ' חיתה דלכתחלה בודק ן לאור החמה כתכסדרה ונ"ל דהיינו כשבודק ביום י"ד אבל בלילה י"ד כשבודק ביום י"ד לא יבדוק אלא לאור הנר החמה

[ג] פחיתי חמן במקום שימלטח שבודק כדי שלא יהא נרכתו לנעלה (מהר"י נרי"ן) (ד) ומיהו [יד] תס (מ) לא נתן [א] לו עכב דלעת כל תדם עם הברכה לנער תס נמלא (כל בו) :

תלג דיני בדיקת חמץ . ובו יא סעיפים :

א * הבדיק' [מ] צריך שתהי' (מ) לאור הנר ולא לאור הלבנ' ג (א) א ואם עבר ולא בדק ליל י"ד כשבודק ביום י"ד לא יבדוק לאור החמה אלא לאור א] הנר ג (ב) ב [ג] ואכסדר' *שאורה בב"ג [ג]אם בדקה לאור החמה

מחלוקת

מלמ"ל נהו כחדה מחתיכו ונ"ל לתרן הקושיות של רמ"ה דכדברי הרמ"ה כמה שתין לו נורך בה תס' לנורך בדיקה תלה יש לו רשות לדכר ההברחים לף שלא לנורך בדיקה כיון שתין כתן תשום הספק תלה מנר שיש תל נה לבדוק שפיר ודי כזה תס תחר משיחה כטילה לנמרי תכל לתי"ח לדעיל יש תיסור מלר הספקה ע"כ לה נזכר שם שיחה כטילה תלה שתין לבדוק לדכר מספק תפ' הברחים לו רק שתי' לנורך בדיקה יש תיסור כל"ל לייתב דכריו תכל תלקי"תמרה ספכי רכ"ל דכרי הי"ח כטיון תכל בדיקה .) ונ"ד לסוכה וספורה שמביח הרמ"ה דיש היכול להספיק כחמנע דהתם מי כצי מסיים שם ולא תכל נמר שהי כטילה תלה שי נמר שהבדיקה וממילה כל שלא נמר עדיין חותו החלק נקר' התחלה תלנו דהא חס לא בירך תחלה מכרך עדיין בעת הבית כמ"ש ס' זה ס"ח ואע"פ שלמעין חס שח ח"ל לחזור ולכרך כיון שכבר התחיל כעין מ"מ יש לו ליזהר בקיומה המלוה שלא יפסיק בין הבדיקה לברכה וכיולא מזה כתבתי בס' תקל"ב לפעין בין תקיעות שמיובב למעוטר ע"ם וכן בחמנע בדיקה נרחה דטוי ממש כמו בחמנע תקיעות דמיובב שלא יסור להפסיק כיניהם כ"ם: (ד) ומיהו חס לא נתן לו . וכן רחוי להחוג בהלכה דחיישי' שמא יחמנו כחקו שלא יפסיקו לברכה כל אחד יכול לברך אבל נרחה לי לחמהלי"ולכך

תלג (א) ותם עבר כו' . בטור כתוב אפי' חס בודק ביום כו' פי' לח מביאיה שלא יסתוך לבדוק בתור החמה דהיינו להמתין על תור היום מלמה אפי' חס בודק ביום ומניח הנר דולק כל הלילה ומשכח לבדוק ביום הסמוך ללילה ומדלה חשבח לכתוב רבותא תלה ביום י"ד ולה אמר י"ג משמע שהבדיק' לה מהני אלה נמר שבדק ביום י"ג והוה הכתן ◄

קמחר : (ג) אין בודקין לאור המבוקה כו' . עיין בטור טעם לזה מלשה דבזה אסור לבתחילה אבל לא לעיכוב משמ"כ בחמה ולבמה דזה לא מקרי כלל בדיקה ולא מהני אפי' בדיעבד וכן משמע ל' הטור דבתחילת דבריו כתב בחמה ולבמה צריך שתרי' לאור הנר שהוא מורה לה מדיעבד וכאן בחבוקה כת' מיבודקין[משמע דלבתחילה לא אבל בדיעבד נס זה מקרי בדיקה ולפ"ז אתי שפיר מ"ש חמ"כ וז"ל וע"כ מהגיה[משמע]ש"ז שאין בודקין אלא נר של שעוה וכו' ומשמע דמהני בעלמא הוא ומדכ' על דין החבוקה וע"כ וכו' ס"מ דדמו להדדי לחבדיכריית קאמר מדווייהו בחדא מחתא אין בודקין לא לאור החמה ולא לאור הנר אפי' אחר זמן דיעבד הוא אבל לכתחלה לא לעיכוב וממילא לפ"ז מאי דקאמר בכריית בחמה אין בודקין אלא לאור החמה קאי אפי' בדיעבד ומ"ש בתיר בבא ולא לאור החמה ר"ל לבתחלה ועל זה קאמר בסוף דבריו אפי' אחר זמן דיעבד הוא אבל לבתחלה לא לעיכוב ומל' זה מוכח מלבתחלה אבל לא לעיכוב כמ"ש בכלע"ד : (ד)שאינם נבוהים הרבה. כת'. בעור וכירושלמי חציב למעלה מעשרה טפחים ומ"ל כו' ומלשה דמש"ס פליג הטור משום דבגמרא דידן קאמר עד שידו מגע ומשמע מיפכ כל"ל : (ה) הבל נקמן סי' תמ"ה כו'. ומ"ל לתרץ דשם מיירי שמצליך לרחוב הסיר משום דיבוכלו הטורבי משו"ה כתב כאן סתם דבעינן שיהא מגיע ידו ולפי' תמ"ה כו'. ומ"ל דזהו מלשת דפרישה ומה שכ"ל : (ה) לאור החבוקה. ואפי' בדיעבד לא מכני בזה משליה בתיר בבא דבדיעבד מהני בחבוקה לחרוניים . ושמא כהתם שהיו לו נר של שעוה יבדוק לכתחלה בנר לחרוניה דשמא התקן בדיעבד דמי מ"מ אם אפשר לו בנר של שעוה יבדוק דהוי נ"ב בחבוקה ואפי' בדיעבד לא מכני בזה משליה בתיר בבא דבדיעבד מהני בחבוקה לחרוניים . ומה שכ"ל : (ו) והנה יתידי . ול"ל דמש"ה דבכלבו ס"ח : (ז) כל תלרי סנית . כגון תלרי כשלכות ותלרי כבושים ובניבות וחרתפות וכיו כבניס ונחלים ותתת הספסלים ותולרות יין ובור שמשפקין מהם לרחיקן בדיקה

מחצית

סעמים כלל דין תרוכה ולפי נתבון למ"ש הב"ח ליקא מה שהשמיט הרמב"ם דין תרוכה משום שהכלל בלמ"ם בדברין שכ' לכסדרה שתורה רב כו' ורבא לא אתר אלא לסדרה לתורה נבדקת אלא עצמייהו לבאר כן כדי ללמוד ממנו לכל מקום שתורו רב כו' ע"ש ולכן ס"ל למ"ש דנם חלונכלל בכלל תורה רב. אף שתרוכה תורה מרוכה מ"מ הא הרמב"ם לא הזכיר כלל תרוכה ס"מ דנם ג"כ לריוק כן . נס מיתר הפוסקים בעל ס' ל"ל כי דבשיב"ח לסרב הרמב"ם בחבוק נחבוק נ"כ כפי מ"ש הב"ח לרמב"ם ונם יתר פוסקים לא הזציקו דין תרוב, חוץ מהטור ע"ש בב"ח . ולולי מפני שהרמב"ם כ' בפ"ם דין ד' ח"ל אין בודקין כו' ולא לאור החמה כו' ד"ל בחורים ובמחבואות אבל לכסדרה שתורה כו' הרי דלא הוזיק כ"ל חורים ומחבואות משמע אבל נד חלון שרי . וז"ל ש"ג בודקים לאור היום כו' משמע אפי' כו' דבפ"ם ופוסקים הוזכר אור החמה ופ"ד דוקא כשהאיר זורחת אבל מדברי ש"ג שב לאור היום משמע דלאור החמה לאו דוקא : (פ"ק ה) ולא בנר הא דקנינהו לחורין ולסדקין ורפ"ת משום דבעינן שמא ישרוף את הבית ואיכא ג"מ בין הני תרי טעמי דלר"ב ב"י שב"י לכסויהו לחורין ולסדקין אפי' בדיעבד אלא בנר של שעוה משום דמהני לה מהני ואיכא ג"מ בין הני תרי טעמי בחבוקה . אבל לר"פ שכתן טעם דמצות שמא ישרוף הבית אפילו בהאי גוונא מצוה . ואם כן אפילו דיעבד כו' אבל נר של חלב כו' רלוחי טועים וסוברים שכל זה נמקך אל התי' . דמה"ט פלינהו לתרי בבי בחבוקה דהוזכר בגמ' ויש בו טעמים רבים ולכן אפילו דיעבד לא מהני אלא בנר של חלב דאיכא למ"ל שמא ישרוף לכך דיעבד יש לחלק לה בלינהו לחד בבא כיון דחלונים בדיעבד לעניין דיעבד . ולפ"ז מקשין לחד בבא נמי עם חלב מדרבה ס"ל לכולו שמן עם בחבוקה כיון שכתב דשמן בחבוקה אבל בחמה לא ול דרך מ"ל כוונת מ"ש בתירוצו במ"ש היינו משום דחבוקה מיחזי כנמי לאסור . וכזה סיים תירוצו . ור"ל כיון דמיכך אינו אלא מלד מנסג חומרת . וחבוקה לאסור מדיעה דגמרא ולכן לא בלעינהו כחלה לכמה שאין דיעבד אין זה נורס לחלקן לעתי בבות . ונס לי דיעבד שוב אינו נורס לכולן כחד בבא . ותח"י כתב מבגרא דבפסיה : ויש לעעמים סרבה כו' ולכן כיון דחיכא בית

ביאור הגר"א

כ"ל דלא כפי' רש"י ור"ם שבתבו לבתחילה לבדוק דהא לתני חיכא טעמא לחרוניה כשאר אדם מלויים כו' וע' מ"ת : ס"ב ולא. כמ"ש לתי בעיא כו' וע' רח"ם ושור : אבל. כמ"ש פ"ב דשבת עשלן כמדוברים כו' . אפילו קלועים. עמ"ש ס"ב בודק. מתני' ונמרא שם מ' ט' בי מילתי כו' ובשאיט דין המטה בחולת משום לתין הלבה כרשב"ג לף לפסוקים כרשב"ג אלא במתני' דוקא ולפ"ז בב"ע ל"ל לבדוק רק לד החילון טור. אבל לפיפך משמע מהשאיטו הרי"ף ורח"ם ור"ש ותשמע לדרבנן לעולם צריך לבדוק. אבל בטור פסק כרשב"ג וכפי' תוס' דלעיל לד בפניהו וכפי' הרשלו דמילתא דצריך בדיקה : וכפי' ר"ת וני' ולפי ע"כ ל"ל כפי' הרשלו דמילתא כו' : ולכן. פ"ב דהרמ"ה ושור ורוזנלמי שם כדות והטלויים כו' וכתוהן אלא נשמתם כהן ממך אבל בחוהן שבשתם כהן ממך אפי' בגוה כמה צריך בדיקה כו' : וזיונין. שם ושם וכ"ל : שאין יד. כמ"ש בגמ' חור שבין אדם כו' אינו מגעת ובן בן יכולי לתרמתי לח"ק ולא כירושלמי שב' לחעלה מיט. שם ושם : והנמוכין. לאד מירושל' שם וגב אבד וגב המגדל דתחת בנמוכין ג"ע אבל אם אינן נבוהין ג"ע מהני לבדוק אם שכאן ועמ"ש פ"ק ט' לול כו' ופ"ה כו' שם ושם ופ"ת : **ס"ח שבניהם כו'.** רש"י : **אפילו.** שור : ס"ו וכן אמצעה. רמב"ם וני"ן לתפוקי חורין. וכזה ס"ל למ"ם רש"י ט' ס"ל ס"ח שס"ב. ולפו כו' ורמב"ם שהרמב"ם לא היה נורס ל"ל לתרוכה עד סיינו שכפרה ומפרש אלא שלבדוק בכל התקומות אף שיודע שבדק כיוצ ובשמן פני כשחוב ובוזק בחורין וסדקין לבד וכן אם אומר בדי לו שבדקתי אף בחורין וסדקין מכני ומ"ש לא דמי לתלב שחינו אלא מנכה לבד לתוס שיעיר על בבליס והאי סתמא לבן בנמרא עלמה לו בדיקה ויותר נראה להניח לבל שמן דמי לתבוקה והוא עצות המלוי ובא לרייב כזה לבתחורב לפ"ז אין עצה להחתיר בשמן הא בלב לא נהגו מומחין ל"א מתמת שיעיר על בבליס ובנדים ומשום בנדים לחיד אין מחחרת כיון שאפשר לתקנו במ"ש התנ"ה לעיל שעוה והרי תיקון תיכא דמי בשמן ותלב ת"ב כיון דתיכא דמי לתיקא אלא אפי' ג"כ ויערייפ לבן נהגו מומחין ובשל שומן גם שייר הך תפשא אחת שיעיר על בלי חלב אם אח"כ בשמן ולבתחורב דמי לשל שעוה לזה כ' התנ"ה דשמן דמי לתבוקה להך שעחת אח"כ להניסו לחורין וכו' ובכתי אחי שפיר נמי כה דפלינהו לחלב ושומן ובשמן בב"ח בפ"ע ולא בשל חלב ולא בשל שומן כ' הטו"ל לתימר לו בשל שומן לו בשמן אלא משום דבל אומן מכני ולא בשמן

ם שם בגמ"ח ג בגרי' שב וכפליטו
ם משנה ל"ח ובגמ"ח מ' ובגמ"ח שם
ל הוספות שם מ':

עמודי זקנים

*ומשמע בח כו' ותפ"ב דשלחי הניח
תיכם ניחוקין עליה עכו"ם שניח שוכח
וכו' בזוין, ותכיח מש"ב שנה עקרב
פ"ב ל"ל ותיוסיק שאחר שנתר ישפה
לאחר כתחנו : *ישפה לאחר פתחם .
פירוש קוזם שבדיקה (מכתב"ל) :

יד אפרים

במ"ז ס"ק ז' הפוסקים שבמשנה
סתילוק שכיח כהם לגוזלתי כו' כ"ב ולא
כתבו רק דין דמהני, נכי הפולת שאם
בכלב יכול לתקע לומו כמשנתר :

נתיב חיים

ולפרקין פן ישפוך בתחן. מ"ם אין דיכו
פתדוקה ותיה בל שמוב כ"ל ול"ב
ל"ל קצה לגלול שתן בהדי לחדוקה
שפר נבח מ"ב כ' דהלהלת ריבו
פתדוקה לפולו בדיעבד לריך לאחור
ולבדוק וגר שתן לכתחילה לחסר מלר
סרון אבל לא לריך לאחור לבדוק
כדיעבד וכגר של שומן כות מלר
סוברת ול"ב אם בלחוה מקום לא מקלו
שליכו חזק :

אשל אברהם

דתלק יחידי וכרי לחדוקה . פרי
ד) ודיו . ובחלי מסך לריך לשברר
דבור כחתן בגדר . ב"ם וכשמש כביר
סני פליגי דלרתלי"ד כיו כשמשין שלר
פוסקים ס"ל דוקל בשתין דשגיב שמר.
ובכיר ח"ל סולם לחליל ס"ם ופ"ח
ופ"ם דלכתחלר לחפ' ביום סני כבדיק,
אבל בב"ח בשם הכר"ם תלריך בלילה
ופרנק פ"ח ס"ק י"ב : [ד] סכנה .
וסכנה כ"ח לחלה לא כ' פשש כפ"ח
וכבלה מה דלפילו בחלי שתן ל"ל
לבטילתו וחי' הי דכשמשים כיו דרך
פעילה ובחור כיו דבר שלים בלר .
ופ"ח ושם סברת ב"ח ס"ב [ו]שלחר.

ביאור הגר"א

וב"ו ברי"ב לגל בחלר לפי קודם
פיסורו לחסור : ס"ו ושבין יחידי.
דבשוים שכנה כוללין לחר כשיקל .
רש"י : ס"ח אבל בידוע . שם

חתם סופר

שם בסב"ח ספק"ם בבור . ב"ב
ברחך :

ס"ם בב"ח ופ"ח ושי"ם שם שפיכה : (ו) בריקה כלב. ופ"ב כיום יפחק לפור היום כדרך שפשמש שם ב"ח פ"ב סי' : (ם) פיקרב . חזקה בשום שפשים שפשים . ובשני קיל פ"ב ופ"ב ושפשמש דשם לה סי'

באר היטב

יעקב

דק

כביכול וב"ח בשולה שבת ולבשוף כיום ב"ב לפי שבשן שפשים בן בשם רש"י וזה חימו שפשל רק דברי שב"ח שפשר
חורכת דשת רש"י לפיפר בח"ם בס"ד סק"ב וגם לה הרגים שפשל מחלוקת פוסקים רלשפרש בן בשם רש"י וזה חימו שפשל רק דברי שב"ח שפשר
לם מחר לכשת מחתך כזה לחר פסח לף שבשלו ופ"ח שם : [ד] כשפיש הוח פחשב לי. וב' בב"ח בשם פר"ח שפשר
כיום י"ד יבדוק לחור כיום כדרך שבשמש שם וכן מחשב בש"ם ופ"ב: [ה] בח לידי סכנה . ולפ"ז דשלחי מלוה לית בן בדיקה
כיו דלי בדיקה לחור כיום כדרך שבשמש שם ולח קבעי לחרך ב"ב שחל שבת לחר נשר בבדיקה חלבר לו שחם שלח לית בן בדיקה
בשלוה ויבח לידי סכנה ולפ"ז בשבת כחי שבוחר בשבוע ב' ל"ל פשום דבחם בשפולה שריך שחל לחבר לו שחם שלח לית בן בדיקה
ב"ח ס"ב : [ו] בשבת . ל"ל דוקל בשבת שלרים לבדוק בשבת בשביל שלח יפשל בשבת ולפ"ב בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת
בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת בשבת

כתו' מקום כלל ויש לו' אפי' כספק חמץ יש לו לבדוק כסכנת עקרב והכא מיירי בספק חמץ שמא יפקח הגל כמופר ומצוי עובר עליו וכמ"ק כ' לעיל בסכנת עכו"ם והפוסקים שהשמיטו החילוק ס"ל כרבינו ירוחם ח"ב נ"ב ח"ב ועיין בא"ר ס"ק ב' ומ"ש בשם הרשב"ץ ומור והכא לריכה היה הוחיל ואורן מרובה הוי לבדוקן בתלתה כיום כמיבואר ובריש"א כן נירסת הרי"ף ובשיר ליה בשלמו הפי התיבות ובמ"ש הרי"ף לא תצו לשקילה תתיירא התיבון לילך לשם לאור הנר כו' ולפר הרי"ף ובשיר ליה בשלמו הפי התיבות וכמ"ש הרי"ף לא תצו לשקילה תתיירא התיבון לילך לשם לאור הנר כו' ומכוון . ר"ל לא מיבעי בשהם שתין" מחקתו מהכבד כמ"ש בהרא" מגרש ח"ב ומ"מ ראתר שהם מ"ם כו' ומפו' ספספים ז' ה"ה עשויין כו' אפי' ר"ל הפי' גוחות ובמ"ש בגמ' רבינו בגון ר' אפי' כ . בה"ש ירושלמי דפי' מירות שבירושלמי שהולכין אם מלוי לחוכה ורקיקי ליה הוחיל מיר מהו שיהא נרקיקי בדיקה בלה כל דהין בדוקות דפי הכותר יבא כבדה מה חופפת ושורקת בכתה חיכה חופפת ושורקת נהה בהמה חופפת שלא תחלוק בין בהמה לבהמה לוף בשלו ג' ימים קודם שלא יתלוק בין ביעור לביעור . רחב"ן . אבל הר"ן כ' דלא יבדוק ביו"ט כיום לאור הנר כמ"ש בירו' שם מבוארות בתוספות הלכך אפי' בשבת אחר הנר יפה לבדיקה מ' אבל אם בח לבדוק בליל י"ג ש"ד וליל י"ד אם בירושלמי לתה בלילה ל"ר אומן בדיקה הנר יפה אלא בלילה ר' אמת לא תמר כן ומשמרתם את היום הזה לדורותיכם עשה היום ולילה משמרין לאחיכל בי"ג ויבא היום ובלילה משמרין לוף חיה ליה דאחמר ר' ר"ל אפי' היום הזה לדורותיכם עשה היום ולילה משמרין לבדוק בתחלת הלילה חם רחיה לדברי הרמב"ם ופ"ש סי' תל"ח ס"ח ויתחיל לאור ב"ש וחם שבת ראתר ליה מפי הר"ר יוסף ז"ל דא

ג ח"ל לכדוק וכ"ל דמוכח כמקו' נכו' שח"מ לחימוקו' ליטלו דאל"כ גרים כדיק'שניה שמ"ם שסי' תל"ם:ד' יכפה עליו כלי.וכ"כ הרמ"ם ור"ן כפה סירוסלמי דלמ כ"מ אסור לכתחלה ככפי' כלי ומפ"ש דכפסח לא שני בכפיה כלי כמ"ם נכפיון תמ"ו שמי כתם דמ"י' ש"שכח ויכלנו לכל הכח לכוכ לחיכ שמא יגלה מותו מ"מ ואל"כ יכא לכדוק ומ"ל יכא שרץ וינרגו שדרכו של מדם לנכסת כמ"ם כר"ם פי"ח דסרכ וכ"ל ד'אסור ליתן המוץ בכלי ולכסותו מפני שדרכן של ערלים לגלות כדתי' בחולין ד' י' לכל כשכוס עליו כלי רחב אין יכולין לגלות: ה יבטלנו. דמשתא חמי' נשחר חמץ כיתו אלא מלמו מיכו מוכ עוכר עליו (סור) דאם לא ביטלו עובר עליו מ"ע דלא יראה ולא ימצא וכ"כ תמ"ו בשלחן ערוך סי' תל"ו סכ"ב ועיין בח"מ סי' ש"ס סכ"ו ובמ"ש שם בשם הרא"ש ומ"מ אם נזכר בשעת הביעור ולא ביערו ס"ו עוכר על לא יראה חמץ. ומ"כ מכאן ואילך אינו עובר אפילו אם נמצא אח"כ בביתו דכיון שעשה כל מה שביכולתו אין כאן עוד ביעור ולא עבר על בל יראה ובל ימצא. ועיין בא"ר שכתב דאם נזכר בשעת הביעור שלא יברך על ביעור חמץ כיון שאין יכול לקיים מצות ביעור חמץ בברכה ומ"מ נראה דאם נזכר בשעת הביעור שיברך על ביעור חמץ ואח"כ נזכר שלא בירך יכול לברך עכשיו דהא עדיין לא נגמר הביעור ועדיין יכול לקיים מצות ביעור חמץ בברכה ומ"ל בשם הרא"ש דאם נזכר אחר הביעור שלא בירך יכול לברך עכשיו ואין לחלק בין מצות ביעור חמץ למצות אכילת מצה ומרור שבליל פסח דבכולם אם נזכר אחר שעשה המצוה שלא בירך יכול לברך עכשיו ועיין בא"ר שכתב דאם נזכר בשעת הביעור שלא בירך יכול לברך עכשיו ומ"ל בשם הרא"ש דאם נזכר אחר

ב"ש כו' ומתרץ שכשעה הזאת ליכא משנ"ת כנ"מ לחכל לפי המנהג לישחט בשעה ו' ומחצה ומ"מ לכתחלה ראוי לכל זה כיון שהשריס' היה קודם לישחוט ויש לו' כשעה' כנמ' היה מקשה שפיר כיון דזה זמן המסוים לכל דהיינו תחלת שעה שביה לחכל למנהג דיוקן שכל ר' שורף מתי שירצה מ"מ הוי זמן מסוים כנ"ל: (ו) שלומו יכול לבטל כו'. זה דעת הטו'והמ"מ והר"ן[ב"ח] שסוברין בכ"מ שלומו של אדם כמותו מן מספרת נדריס דמלה בבעלמי דקרקי כחיבי לאו שכיר"ן שכיון שכשקר בעו כה ושליח לא מלי מפקר מ"מ לפי שכיון שכשכירים כיון שכשיטול משום דשקר בעו כה ושליח לא מלי מפקר ס"ס כ"י ולפ"ז לק מ"ש בחשתו ממי לדיס"ז לא מלי לבטל ע"י חשתו דכה כולהי מקשתו לישה יכולה להפקיר שלא מדשתו חלה דכ"ל לדמות זו למ"ש הרמ"ם בקידושין פ"ק דשם קיד' חשם כגון שלא מקודש"מפי שמשתמ' רגל' חשם היכון המפר' לו במחכ' כדי שיכו לישתו ולא כמחכ' כדי שיכו הקידושין[תוספיס"פ בקייכו'ולפ"כ פ"ס כה] נמי חמרי' דכיון שדומה להספיק חת שלמו מידי ליסור מחן משתמש כחן חת המן שלו כמחכ' לשליח שלו כדי שיוכל לבטל ולפ"ז לשליח לומ' ממנו של פלוני משתמש כחן ולפ"כ פ"ס כה הוה נחמה לומ' דכיון שדומה לו במחכה ול"ל עוד לפי שכשכשכ"כ רוצה לעשות! שליח לדבר מלוה כזו (ס) וכי כשופטני פסקי' שלא לעשות מלוה כזו בעלמו חלה כשכשמת שכשה מלוה כזו בעלמו חלה כשכשמת כי' לו זה כשכרת דהיינו מפרש בגיירא וירא שלא יבא כחוך הפסח ויעשה שכח לבטלו קודם הפסח וכבר קיום תקנת חכמים בכדיקה: (ז) ואם אם יכרך עליו כיון שכטלו קודם הפסח ואי"ת שלא כחוך הפסח ולכן יש לסמוך לחקלין: זקוק

חימו עושה כו'. לכאורה לכאן הוה ומלה ברלה ולו' אם יש לומר שמא מחזי שכה לא יעשה כן כ"ל:

תלה (א) יבדוק כחוך הפסח · ברלה לחפ' כ"י עלמו יבדוק ולפ"ע לחין חמן היחוב עלמו חמן כל הפסח ולא לסיק חלה סיכה שים חדר ולין חמצאו שם לא יעשה כן כ"ל: (ב) לא יבדוק · כיון שכשכר שכ"ש כלן שלא כדק כבר שכ"ש כלן שלא כדק עליון ולפי שכשכר שכ"ש כלן שלא כדק עליון ולפי שכשכר שכ"ש כלן שלא כדק עליון ולפי שכשכ

ע מיתורת דהכא שם וכפי' הרי"ן נסח אחריש וכן כתי כמוך נסח כרמב"ם והרי"ף נתוות נ נס זו שם נגמרת :

חתם סופר

צ"ע . נ"ב עם"ש הוא ז"ל לקמן דס"י תס"ו ועיין ח"י כאן : שם במג"א עיין במג"א בסימן תמ"ו שפתר דברי עצמו. וצ"ל דלקמן באין לו בית שצריך בדיקה שלא חיה בחזקת חמץ שהשתמש בו זמן רב קודם פסח כמ"ש המג"א סי' תלג סוף סק"י ובפסח מצא חמץ וכיון שלא קיים מצות ביעור יבוך משא"כ כאן בשקיים מצות בדיקה כמ"ש בסופ"ד ולקמן כתב דיבוך אעפ"י שכבר ביטל וקא אמרי' בשכבר קיים מצות ביעור ואתי שפיר דלא פתרי. ומכל מקום צ"ע מה ראה המג"א לו' דהמחבר לקמן איירי באומן ועי' בח"י ועי' מחצי' השקל לקמן שנדחק [מהנאין כ"פ] :

כי' תלו במחבר סעיף כ' בהג"ה ואוצר חיטי' וכו' מחומצים . נ"ב וחיטים שחורים בקרקע עיין תשובות ח"ם או"ח סי' ק"ד [ע"ד אחד ששכח ולא מכר החיטים הזרועי' בקרקע יום או יומים קודם הפסח ונדלה תבואתו אם נידולים מותרין אם לא . וכתב בסוף התשובה דניהו דמנהג יפה הוא שמוכרים לנוים אבל להחמיר גם בנידולים אין לחוש דהרי אפילו נדלו באיסור בפסח מכל מקום רוב נידולים אחר הפסח בהיתר ונם הוא לא זרע חמץ בזמן איסורו. ובשנם להנ"ל אם צמחו בפסח נתפשפש נ"ב לשעה קלה ונתבער החמץ ששיטת דאין להחמיר כלל]. שם במג"א ס"ק א' ולי נראה שאין משם ראיה .

תלו א זקוק לבדוק . כלילה שלפני יום"ט לאור סנר כמ"ש סי' תל"נ נכ"י ואם שכח לבדוק בלילה יבדוק ביום · וכ' הט"ז נראה דמ"ל ביטול מלא כשיעיש בפסח יבטלנו וכ"מ מפרש"י שכ"ל תפשר שכוון למ"ש רש"י דכי כדר יתי בפסח עוכר אילו דהניח שפתח לאו כרשותיה קיימא לבטל שכ"ל ול"נ שאין מפש לדמי' דזה קלתר מה דתתו לאור בפסח מצוי ומיהו בפסח אין זה שכיח כל כך ואפילו בשכיח אמרי' בפ"ק דחולין (ד' ט.) זקוק לבדוק ביום והיינו לאור הנר וכדלקמיל ר"ס תל"נ : תפשר שכיון למ"ש הרמ"ז כו' דבריו סתומים פה הרבה ואריך לפי להניף דבריו הם"ם לתמרי' דף י"ז ע"א ותו"י ל"ר במפרש כיס והיולת בשיור' קודם למ"ד יום אין זקוק לבער תוך למ"ד יום (כיון דשומלים ודורסים אין נהני פסח על עליו החיוב) זקוק לבער . ותמר רבא הא דתמרת קודם למ"ד יום אינו זקוק לבער לא תמרן מלא בשלן דתתו לאור . אבל דתתו לאור אפי' מרי"ם זקוק לבער . וכ' הר"י ז"ל לפי' מרי"ם מפי שכי סדר בי' ביתי פסח (דהוא היית שכפי' כ' דתתו לאור ליל תוך פסח) אבר עליו והלי שתתו לאו כרשותו לבעלה שהרי לאור שכל ול"ל דלהייתו ממש"ם רש"י והא שתתו לאו כרשותי ממש דאי הוי ברשותי ואפי לבעל היה רשאי לסמוך על אותו ביטול ול"ת שתו ישבות ול"ת ה"ה תוך שלשים יכול לסמוך על הביטול של ערי"ם ול"ת שתו ישבות . וכן לפיהי בפסח פי' זה ולא כהירי' מלא דמן זה רמייה דפ"ת לתן לסמוך על אותו ביטול מגזרה שתו ישבות אפי' מדברי הרי"ן דלפי מסקנת הש"ם דמי' דתתו לאור כל שעה בטל ול"ל דהא קודם למ"ד תמץ הוא ולא בטל ול"ל

מילתא שעיקר אינו אלא מדרבנן : (ד) שיש חטים מחומצים · משמע שיודע בודאי דבר זה וכ״מ ממ״ש בסמוך ואם אין חמץ ידוע כו׳ ולא עמדתי על דעתו דהרי בתשו׳ הרשב״א שם כ׳ דאוצר חטים הפסד גרע טפי ממפולת כיון שדעתו לפנות בידו ולמכור הגמלא בקרקעיתו ובקירותיו אלא דשרי מטעם שאין כאן חמץ ידוע דדלמא לא היה בי׳ בפסח כלל ואח״כ נתבקע כו׳ עכ״ל משמע דבודאי יש איסור ותו תמוה לי במה דחילק כאן בין ל׳ יום או קודם ל׳ לענין להיות זקוק לבער דאין זה ענין לזה דהא דחילקו בגמר׳ בזה היינו לעשות אוצר מחטים טובים במקום שיש בו חשש חימוץ ודעתו לפנותו משא״כ כאן לענין לעשות אוצר ויש חשש חימוץ באותו אוצר גופי׳ לפי הנרא׳ דינא הכי דאם יש חמץ ודאי באותו אוצר אסור אפי׳ מראש השנה דהוה כמטמין בבורות דהא דעתו לפנותו אחר הפסח וא״ד למפול׳ ואם ספק הוא אין איסור אפי׳ תוך ל׳ דלא הוי כמטמין בבור וכ״ש בזה דפסק רמ״א אח״ז דאם יש שם חמץ אחר הפסח אסור ליהנות מאותן חטין ובתשובת הרשב״א שם לא חילק כלל בין תוך ל׳ או קודם ל׳ ע״ש ולפי הנראה הדברים שזכרתי עיקר להלכה ודעת רמ״א נעלמה ממני : (ה) וי״א דקודם ל׳ יום כו׳ . עד הנה היתה דעת הרמב״ם וי״א זה הוא דעת רש״י דס״ל דדעתו לחזור שאמרו היינו תוך הפסח אבל קודם הפסח לא דמסתמא כיון דדעתו לחזור קודם הפסח ימכר ביתתו קודם י״ד ולפי׳ תוך ל׳ אין זקוק לבער כ״כ בהגהת סמ״ק וכ״ה מבואר שם בפי׳ שמביא בשם הר״ר מנחם ממילאן לפרש הגהת סמ״ק אליבא דהפייטן שלנו בה׳ ביעור חמץ אלא שיש באותו פי׳ ע״ש במ״ש שם בסוף וז״ל תוך ל׳ יבער תמירא בכל ענין בין אין דעתו לחזור בין יש דעתו לחזור קודם הפסח משום דחל עליו חובת ביעור נ״ל אחר פסח שהרי סיים ע״ז וז״ל וכ״ש אם דעתו לחזור תוך הפסח אבל אם היה דעתו לחזור קודם הפסח אפי׳ תוך ל׳ כמי לא א״כ היאך כתב לעיל דאם היה בדעתו לחזור קודם הפסח חייב לבער אלא ודאי שהיא ט״ס וצריך להיות אחר הפסח והוי שפיר סיפא הפוכה דרישא ועל המחבר כאן יש לתמוה שכ׳ בתחילת דבריו וי״א דקודם שלשים כו׳ היינו כשאין דעתו לחזור בתוך הפסח משמע דבתוך שלשים צריך לבדוק אף שאין דעתו לחזור בתוך הפסח וכן בסוף דבריו שכ׳ ואע״פ שדעתו כו׳ כיון שהוא קודם שלשים משמע דבהדיא מחתא מחתיהו ובתרווייהו בעינן קודם שלשים וזה אינו כמ״ש ותמיה גדולה על רמ״א שלא הרגיש בזה : (ו) אבל אם דעתו לחזור בתוך הפסח כו׳.ונראה דצריך לברך בשעת הבדיק׳ כיון שטעם הבדיקה זו מטעם שיבא בתוך הפסח ואז יעבור עליו בבל יראה מ״ש . ה״ל בדיקה זו של עכשיו כמו ליל י״ד לאחר אבל לדיעה הראשונה שס״ל שהבדיקה היא משום גזירה בעלמא שמא יבא בין השמשות בע״פ וא״כ א״ל לברך אלא ממ״ש המ״מ והביאו הב״י משמע שא״ל לברך אא״כ בודק לצורך הביעור ע״ש משמע אפי׳ בדעתו לחזור בתוך הפסח מ״מ כיון שהבדיקה אינה מביעו׳ ממש א״ל לברך ע״ש ותמהני כיון שזה בהכרח לו הוי לי׳ כמו ליל י״ד לאחר ולמה לא יברך וכ״כ הכל בו דעות רבים בזה ומו״ח ז״ל פסק דאם הוא בודק בתוך ל׳ דאז הוא משום ביעור ממש לכן יש לו לברך משא״כ אם הוא קודם שלשים דהטעם הוא משום חשש אין לברך ולעד״כ דבעינן תרתי לטיבותא שיהיה בתוך שלשים ודעתו לחזור בתוך הפסח ואז צריך לברך : (ז) ישראל היוצא מבית עכו״ם . נראה דבישראל היוצא מבית עכו״ם לשירת ישראל אחר נכנס תחתיו לבית זה שא״ל לבדוק בתוך ל׳ דהא אותו שישראל יבדוק החמץ הנשאר מישראל הראשון ומ״ש המרדכי בשם ראבי״ה וז״ל דאפי׳ הוא בית של עכו״ם ויוצא ישראל ממנו צריך לבדוק כו׳ משמע דפשיט׳ אם ישראל אחר נכנס תחתיו כמו שפירש״י ע״ש זה אינו אלא דר״ל דקאי על דין התלמוד

סמ״ק: ח ומוכר חטים. נ״ל דמיירי שהיו שם חטים מחומצים ואח״כ הניח האוצ׳ עליהם ואפ״ה אם נעשה קודם ל׳ א״צ לבער דנהי דפסקי׳ כהירושלמי דבחמץ ידוע צריך לבער אפי׳ קודם ל׳ היינו לכתחלה אבל בדיעבד שהניח האוצר עליו א״צ לפנותו דהא י״א דאפי׳ לכתחלה א״צ לבער קודם ל׳ אבל אם הניח החטים ואח״כ נתחמצו החטים מלחות הבור אפי׳ נעשה תוך ל׳ א״צ לפנותו דבשעת שהניח החטים עדיין לא היה שם חמץ ועכשיו הוי כחמץ שנפלה עליו מפולת וכ״ש כשיש ספק אם נתחמצו וכ״כ הרשב״א שאין לך אדם שמפנה בורו ע״ש : ט אסור ליהנות . ואפי׳ למ״ד בחמץ שנפלה עליו מפולת דשרי אפשר דהא גרע טפי דהתם מגילא הוא שנמלא שלא היה בדעתו לפנות בגל ולאחר הפסח אבל כאן דעתו לפנות בורו . (הרשב״א) : י יבטלנו.פי׳ כשלא בא לביתו קודם הפסח וק׳ הא כ״כ בס״א וי״ל דקמ״ל אם היה דעתו לחזור קודם הפסח ולא בא ובדעתו לבא תוך הפסח א״צ לשלוח שליח קודם פסח לביתו שיבדוק אלא די בביטול בעלמ׳ כיון שילא בהיתר : יא צריך לבדוק . דבשיבא בפסח לאו ברשותיה קיימא דליבטליה ובשראהו עובר עליו (רש״י) משמע דקודם שראהו אינו עובר עליו (ב״ח) ול״ע דהא בגמרא דידן קאי על חמץ ידוע וא״כ אע״פ שלא ראהו עובר עליו כיון שהוא ברשותו לכנ״ל דה״ק דקוד׳ שראהו י״ל שבב׳ נאכל או נאבד או ישראל מכרו מפני שהוא כמשיב אביד׳ כמ״ש סי׳ תמ״ג ס״ב אבל כשבא לביתו ורואהו עובר עליו עמ״ש סי׳ תל״ד: יב ואם שכח וכו׳. משא״כ אם בדק היה צריך לבטל בשעת הבדיקה כמש״ל : יג ולא יברך. דכיון דעיקר הביטול בלב דאפי׳ מחשב בלבו סגי אין מברכין על דברים שבלב: יד גם אשתו. וא״ת דהא בר״ם זה כתב ואין מניח בביתו מי שיבדוק א״כ היאך כ׳ כאן שאשתו תבדוק וי״ל דאע״פ שמניח אשתו בביתו צריך לבדוק קודם שילא דלכתחלה אין לסמוך על הנשים כמ״ש בסי׳ תל״ד(ב״ח)ול״נ דבפי׳ שילוה וימנ׳ א׳ שיבדוק והכא מיירי שלא לוה לאשתו ואשמעי׳ דמ״מ תעשה כן וכמ״ש בסי׳ תל״ד ע״ש בב״י דשני הדינים ממקור א׳ הם : טו א״צ לבער. כיון דהעכו״ם נכנס בבית זוכה ג״כ בחמץ שהרי הישראל הפקירו : טז וצריך לבער בית העכו״ם. משמע דבבית ישראל א״צ לבער. דעל השני חל חובת ביעור כמ״ש סי׳ תל״ז וכ״כ רש״י

ח ומוכר חפים (ד) [ח] שיש (ז) חטים מחומצים בקרקעית הבור אם נעשה האוצר שלשים יום קודם הפסח אינו זקוק לבער אלא מבטל בלבו ודיו מיהו לאחר פסח כשמפנה האוצר שאסור[ט] ליהנות מאותן חטים ואם אינם חמץ ידוע אלא ספק מותר למכור * האוצר כך ביחד: (תשובת רשב״א סי׳ ע׳) :

ב ד (ה) וי״א דקודם שלשים יום שאין צריך לבדוק היינו כשאין דעתו לחזור בתוך הפסח אע״פ[י] שדעתו לחזור קודם הפסח או אחריו אינו צריך לבדוק כיון שהוא קודם שלשים יום [יא] *וכשיגיע פסח י יבטלנו (ו) אבל אם דעתו לחזור [יב] בתוך הפסח יא צריך לבדוק [יג] אפי׳ מראש השנה ה יב ואם שכח ולא בדק יבטל כשיגיע הפסח יג ולא יברך על הביטול יד (גם [יד] (ח) אשתו תבדוק ותבטל בביתו דלמא ישכח לבטל במקום שהוא) (כל בו) :

ג ו (ז) ישראל (ט) היוצא [טו] מבית עכו״ם תוך שלשים יום ונכנס בבית אחר בעיר זו או הולך לעיר אחרת טו אינו צריך לבער בית העכו״ם [טז] שהרי יקיים מצות ביעור באותו בית אחר [יז] אבל אם הוא מפרש או יוצא בשייר׳ ולא יכנס בפסח בבית ז יש מי שאומר שחל עליו חובת הביעור כיון שהוא תוך ל׳ יום טז וצריך לבער בית העכו״ם שהוא יוצא ממנו כדי לקיים (י) מצות ביעור

אע״פ

ד טור וכפי׳ רש״י שם ה טור ו שם בשם אבי העזרי ז שם ושם :

עטרת זקנים

הגהות רעק״א

יד אפרים

באר היטב

ביאור הגר״א

יעקב

מחצית השקל

ס״ב

ת"ת בהריטת דפסחים ד' ובפירוש הרי"ן ג' ג"י וכ"כ כ"כ פ"ב מהלכות ממרן ומלה:

עטרת זקנים

תלו * המשכיר בית כו' וי"ל דמיירי לפני' אלא החזיק בו עדיין ולא קנאו בחמר מדרכיהם שהקרקע נקנית בו (תוספות ופסחים) מיהו אם הפקיד אדם מפתח ביתו אצל אדם אחר אינו יכול להכנס בו פתאום אלא ע"י הודעה כדי שיכין עצמו לקבלו ולקבוץ[כדרוש ודוק] (כ"י בשם הר"ן) להפוך בביתו ולקנותו (כ"י בשם הר"ן) אבל אם כתוב בשטר השכור שהפתח ליד המשכיר נ"ל דאינו צריך הודעה אם אחר הפתח לו כיון שכתוב בשטר השכור שהפתח ליד המשכיר אינו צריך הודעה אם לא שיש מנהג במקום שאין המשכיר נכנס בו אלא ע"י הודעה ונ"ל דאפילו אם אחר הפתח לו אינו צריך הודעה אם לא שיש מנהג במקום שאין המשכיר נכנס בו אלא ע"י הודעה ומיהו אם אחר הפתח לו ואין המשכיר נכנס בו אלא ע"י הודעה

אלא שהקיל כאן בשעה ב"ג בא' משארי דברים שקרקע נקנית שם אחוזת בתים לעולם י"ל שיכלם שם ביום י"ד ובדיעבד היה כיון שהוכר מיד בהתחלת זמן הבדיקה לכתם בחותו בית אלא שהמשכיר עיכב עליו בחמת שלא מכר לו כשתחת לכן אלא חיוב הבדיקה על המשכיר וזה צ"ל כאן בש"ס לעורך מרכעה ..אר כו'כיינו כדעת הר"ן[כ"ל:](ב)השוכר בית מחבירו בי"ד ואינו יודע אם הוא בדוק כדוק כו'. זהו נמי לפי'התו' דהיינו דמייר שהקנין דהיינו החזקה לא היה בתחלת ליל י"ד אלא לאחר כשיסת מקצת מזמן הבדיקה ככשם השוכר לחבירו בחזקת בדוק ונמצא שאינו בדוק וקודם לזה היה המשכיר בית לחבירו בחזקת בדוק ונמצא שאינו בדוק אלא שהקנין החזקה לא היה כלל עליו הבדיקה ומשתמת בדק לכן אם לימו בעיר מכטלו בלבו ודיו ולכאר"ן מייירי שהקנה לו ביום י"ג לעורך"ד והמשתה היה בית המשכיר ובמוצ"ש דחק מו"מ ז"ל שלכאר"ן לימה שוים שך י"ד להמשכיר בי"ד לשעל דהחם פי' כי"ג לעורך י"ד וכאן מ"מ לו' כלומשום דמ"כ קשה למאי חזקתו בדוק כו' אלא פי' כי"ד שחרית כו' ע"ש ומחמת זה המשכיר ג"כ עשה חיסור גדול כו' שוים ומה שפירש"י כאן כי"ד שחרית וכאמת כן הוא כי"ד שחרית וכחמת הש"י לא פירש כן לזה כי' סע"ז לעולך דהמשכיר חינו יכול שמשתה היה בית המשכיר חינו יכול לעשות שהיתה כוונה המכירות על סתך שיבדוק השוכר לחורי' מחחלת יומם כדין שיכל לו חלינן לפרש דהחזקה שהיתה בשעת המכירה חם לח שלחר מעל הבדיקה ולומר דוקלי כשהמשכיר בשינו לח לבדוק חשל"כ לעיל שהשוכר בדק בעלמו ולח המשכיר דשמח לא כ"ש דיש נמירי ושיש סבור שהשוכר יהיה מועל על השוכר כיון שבחת בחזקת בדוק ושכל בבדיקה כמ"ש בס"ב ושמ"ל שבדק בעלמו ולח המשכיר ולכך סורדרפ"י לפרש ד"ה שחרית דהכהב"ג שעיר לחורי' שהשתחת בדק שהשכיר ושחר גרשם עלמו בחזקת בדוק ושהשכיר לח בדקו

שאר המדרים מ"ל כדיקה (כ"מ) ול"ל דבית פירושו חדר ומ"ל כדיק חלת לותו חדר שרגילין שכנים לשם מכל שאר מדרים היינו כעי' דגמ' כנכנס לחנר ולינו יודע שם נכנס לבית ומסקינן אפ"ם שקרוב לבית מאד תני' להקל ומ"ל לכדוק שם ביטל לו שמין הכבר גדול וכמ"ש סי' תל"ט ס"ה כאן ואם לא ידענו לאיזה חדר נכנס היינו כ' כחיס ולפ"ז כלב מ לי מייל: ב שמין דרכו. וה"ה כלב מ תרעול מין דרכן לפרר (כ"ח רוקח): ג תינוק נכנס כו'. ומיירי שמין כו דשת דשם יש כו דשת נתנן לומר שאכל טולו וכמ"ש שם סי' תל"ז: ד מבטלו בלבו. דהוי כחמץ שנפלה עליו משלת סי' תל"ג שם"ח מכל חסור להטמין בידים (מ"מ סי' שימן תל"ו):

תלט

א וטעל.דוק' שבטל בפיטו וכ"ה בי"ד סי' ק"י. תו': ב לחזור ולבודקו. שכל הקבוע כמחלה על מחלה דמי מיסו אם וכו' כל"ל: ג תינוק להקל. (*) דהוי ס"ם שמח בטל מלה ותח"ל חמץ שמח מכלו מכל מבבד נכנס ובבבר יוצא לחפי' הבבר קטן הקטן ואח"כ הגדול מלה ותח"ל חמץ שמח מכלו ול"ל כיון דלח חל חיסור חמץ עד שעה ו' ושעות לח מהני ס"ם זה ח"ל כיון דבטל ס"ם שמח כולו מה לי מכלו מו שמח מבבד נכנס כב' דזה מקרי חד ספיקא שמח משהר בחמצכב' חו לח מהני ס"ם זה ח"ל כיון דבטל ס"ם שמח כולו מה לי מכלו מו שמח מבבד נכנס ובבבר יוצא לפי' הבבר קטן הקטן ואח"כ הגדול מלה ותח"ל חמץ שמח מכלו ול"ל כיון דלח חל חיסור חמץ עד שעה ו' ושעות

לגבי חמץ מזה בחלוק כלל כ"ל: (ג) מ"ל לחזור ולבדוק. ומיירי שבטלו וה"ל ספיקא כמ"ש דרבנן ולקולא ואין להקשות הא הרמב"ם ס"ל לפיל נפי ס' לכורין כו' דלריך לחזור ולבדוק לף אם כיטלו משום דנספיקא דרבנן כזו לריך כדיקה כמ"ש בסמוך"ל כתם מהו רואין בוודאי שנפשה בשיטו לפיכך בבית זה ואין ספק בבית זה כלל שנכנס העכבר מ"מ אם הוה חמץ אם לאו מספ"ב כאן שמא ספק אם הוה חמץ אם לאו מספ"ב כאן שמא מתפקין בשיטו פעמה שאין אם יודעין לאיזה בית נכנס עכ"ל ומשמע דאפי' בספק ספיקא לריך בדיקה ומיהו אפשר דהיכא שהיה בבית אחד בלבד ולא נמלט לבית אחר אפי' ספק ספיקא לא בעינן בדיקה כלל כיון שאין חשש כלל שיש חמץ בבית אחר ולפ"ז אם נמלט לבית אחר אפי' ספק אחד בעינן בדיקה ולפ"ז אם נמלט לב' בתים אחד ודאי ואחד ספק בעינן ב' בדיקות ולפ"ז אם נמלט לב' בתים ספק אחד ספק שני בתים בעינן ג' בדיקות וכן לעולם ולפ"ז אם נמלט לב' בתים ספק אחד ודאי אחד בעינן ב' בדיקות

תמ א ביד עכו"ס וכו'. שתינו בעלין שהרי הוא כשלו וס"ל כמפקיד ממנו ביד עכו"ס עכ"ל ב"י ומשמע דאם הפקידו ביד בעלין שי כש"מ והרמשקוייב בנימ' ומנחמ' סי' ס"כ ס"נ דאפי' חזר והפקידו ביד בעלין שי כש"מ והרמשקוייב בנימ' ואהיידה פ"ב מ"מ ס"ל כמקבל מחריות חמנו של עכו"ס כניתו של עכו"ס דשרי כמ"ש הטור בסי ר"ת פ"ו ואפ"ג דלא קיל עליה מחריות כלל תמ דין חמצו של עכו"ס ואפי"ג דלא קיל עליה מחריות כלל מ"מ אסור משום דחיישי' שמא יחליפנו בחמץ שלו ובלשון זה כתב הרא"ש בפ' אלו דברים וכן הוא בתוספתא פ"ב דפסחים וכן הוא בירושלמי פ"ק דפסחים ובתוספתא דמכילתין פ"ב ובירושלמי דמכילתין פ"ב ובמרדכי פ' אלו דברים ובהגהות אשיר"י פ' אלו דברים ובסמ"ק סי' רל"ב ובתשובת מיימוני' סי' ר"ל ובתשובת מהר"ם סי' ר"ל ובתשובת מהר"ם מינץ סי' ק"ו ובתשובת מהר"ם בן חביב סי' ק"ל ובתשובת מהר"ם אלשקר סי' ל"ב

בית לח מהני זה סברת הרמב"ם ורמ"י ז"ל ור"ת ס"ל חפי' חס קבל עליו מחריות כמי מהני יחד לו בית גם מחילה כמי מהני יחד לו בית חף בקבל עליו מחריות ואין לו' לפ"ז למהני יחד לו בית חף בקבל עליו מחריות מ"ל למה אמר רבא לבני מחוז בעירו מכתייכו הוי ליה למ"מ למקום המיוחד וי"ל שבחמת אמר להם כן שיבערו מכתיכו המיוחד להם ויוציאו למקום המיוחד לבני מילה וצריך עתה להבין המילוק בפי' מתי דקתמ' יחד לו בית אינו עובר עליו משרש"י ס' על זה ז"ל כלומר הנה הבית לפניך הנח במקום שתרצה דאין לפרש שיחד לו זויות ממש דהא מיירי בלח שלו קבל עליו מחריות לח מהני יחד לו זויות ממש דלמא ט"כ מיירי בלח שלו קבל עליו מחריות דמי יחד לו זויות מיוחד דמהני לח בלח וכזה מ"ל לפ' זויות מיוחד דמהני לח בלח יחד לכן לריכין אנו לפרש שאמר להם כן שיבערו מכתיכו המיוחד לכני מילה ולריך עתה להבין המילוק בפי' מתי דקתמ' יחד לו בית אינו עובר עליו משרש"י ס' על זה ז"ל כלומר הנה הבית לפניך הנח במקום שתרלה ואין לפרש שיחד לו זויות ממש דהא מיירי בלח שלו קבל עליו מחריות לח מהני יחד לו

ת מאכ פסחים ל"ח נהוקיהה' תלינה דרבה ל"ח בכבאות הפוסקים כ עור כאס כרמ"ד והרח"ם וכ"כ כרי"ן ג אס כמצי' ד כ"כ כרמ"ם וכ"ם כעור :

נתיב חיים

חמא ס"ח סק"ל וכ"ג כתב . כ"כ ותני תומר שכרמ"ם ג"כ מוהה שבקונ' מכני וכתרבתי וזה הלה כתב"ח :

דגול מרבבה

*) וס"ב כ"ד ס"ק ל' דמוכר הלה מכני תלינון וק"ם בעבו"ם :

אשל אברהם

א] בידו . דוקא דקי"ל ד"ם מכלן יהלכתן נוהב : **ב**] של עכו"ם. וה"ל כיון דבידו לפדות יכל סובר עליו כמ"ם נגי חלב כיון דמתוכר ממנה לו לתורין הוחיל . וה"ה תי' דחכי"ת יפדנו ויהיה לחור בכלתה . ועיין הו' פסחים מ"ב ע"ב. וע"ז כשלה דהם דמהו לפדותו לחר פסח לחור הכוי כמעמין ובח"ח שכאשה הלה כמי לחוה ויכל שכאלם שכחכון מייב לשלם דמי הלוחה ויכל לחור והי' דמ"ם לו גרע מהקבל לחחריות לחחלו של עכו"ם בניה עכו"ם עח"מ סי' ר"ז :

חתם סופר

סי' תמא בסא"א ס"ק ב' בסד"ה ודע וכו' כראיתא בחולין ס"א נמחק סי"א וב"ב ס"י דף קל"א ע"א :

יד אפרים

חמא בס"ז סק"א ומשכנו כידו ואחר לי' מעכשיו לשל"כ כו' כלל כיחה של עכו"ם בפסח ולכדבעי' שיאמר כו' בסל' : (שם) כמצ"ח סק"ב וכן נרחה מן הכללות ונעל הטיעור ס"י בן ניחח כו' בסל' : כמצ"ח סק"ב ס"ם לל כחם כחסכון היה כישרחל חייב לשלם כו' לפ"ד לח כן ומוכח כחי"ח כחי"ח ודרוך מלחכתי מפורש כחע"ב ובכ"ג לכחחלה למחי ישכח לפעות כן קודם שיגיע הזמן ולל פרעו לך כל שכן שלא יהא לך שום ספק שיגיע הזמן אלא אפילו אחר שהגיע הזמן אם לא פרעו לך כיום שלוני ממך עד שיפרענו ולפ"ז אם מכרו לו בזול ואמר לו שיעכבנו עד שיבא ממקום רחוק ויקח ממנו בזול אסור שהרי הוא כמלוה בריבית ואפילו לא התנה כן אלא שכך נהגו בני אדם שאם לא יקח ממנו בזול לא ימכור לו אח"כ ביוקר ואפילו לא התנה כן אלא שכך נהגו בני אדם שאם לא יקח ממנו בזול לא ימכור לו אח"כ ביוקר הרי זה כמלוה בריבית ואסור ועיין בסמ"ע חו"מ סי' ס"ה סק"ב ובסי' קע"ה סק"ב ובסי' קפ"ב סק"ב ובסי' רכ"ז סק"ב ובסי' רכ"ח סק"ב ובסי' שמ"ב סק"ב ובסי' שמ"ה סק"ב ובסי' שמ"ו סק"ב ובסי' שמ"ז סק"ב ובסי' שמ"ח סק"ב ובסי' שמ"ט סק"ב ובסי' שנ"ב סק"ב ובסי' שנ"ג סק"ב ובסי' שנ"ד סק"ב ובסי' שנ"ה סק"ב ובסי' שנ"ו סק"ב ובסי' שנ"ז סק"ב ובסי' שנ"ח סק"ב ובסי' שנ"ט סק"ב ובסי' שס"ב סק"ב ובסי' שס"ג סק"ב ובסי' שס"ד סק"ב ובסי' שס"ה סק"ב ובסי' שס"ו סק"ב ובסי' שס"ז סק"ב ובסי' שס"ח סק"ב ובסי' שס"ט סק"ב ובסי' שע"א סק"ב ובסי' שע"ב סק"ב ובסי' שע"ג סק"ב ובסי' שע"ד סק"ב ובסי' שע"ה סק"ב ובסי' שע"ו סק"ב ובסי' שע"ז סק"ב ובסי' שע"ח סק"ב ובסי' שע"ט סק"ב ובסי' שפ"א סק"ב ובסי' שפ"ב סק"ב ובסי' שפ"ג סק"ב ובסי' שפ"ד סק"ב ובסי' שפ"ה סק"ב ובסי' שפ"ו סק"ב ובסי' שפ"ז סק"ב ובסי' שפ"ח סק"ב ובסי' שפ"ט סק"ב ובסי' שצ"א סק"ב ובסי' שצ"ב סק"ב ובסי' שצ"ג סק"ב ובסי' שצ"ד סק"ב ובסי' שצ"ה סק"ב ובסי' שצ"ו סק"ב ובסי' שצ"ז סק"ב ובסי' שצ"ח סק"ב ובסי' שצ"ט סק"ב ובסי' של"א סק"ב ובסי' של"ב סק"ב ובסי' של"ג סק"ב ובסי' של"ד סק"ב ובסי' של"ה סק"ב ובסי' של"ו סק"ב ובסי' של"ז סק"ב ובסי' של"ח סק"ב ובסי' של

קודם פסח סוב ס"ת לו לפדותו אחר הפסח דאז יהיה אסור למפרע הוא שלו וא"כ הוי כאלו נתלו אחריו עכשיו כעד מעותיו כנ"ל: (ב) אפי' אין אחריותו עליו ט'. כגמרא לעיל עכו"ס שהשכין את ישראל אינו עובר עליו ופירש"י בפסח דשכר נם ישראל מעכו"ס שלא קני מקום ואם אמרו עכו"ס שלו ומפרש' לה דאחר מעכשיו הגעתיך ופירש"י מעכשיו קאמר אם לא אפרע לך עד יום פלוני עובר ואע"ג שלא הגיע הזמן שמא כשיגיע לא יפרע ומשלא עובר למפרע בשל ירחה עכ"ל ולפ"ז ק' על הטור שזכר הדין שאחר הפסח ולא זכר הדין שצריך בפסח דמייב נשערו אם א"ל העכו"ס מעכשיו אין אחריות עליו ורואה שהעכו"ס מעכשיו קאמר שהרואה עכו"ס שהשכין את ישראל על שדהו ואמר לו אם לא אפרע לך עד יום פלוני עובר ואע"ג שלא הגיע הזמן שמא כשיגיע לא יפרע ומשלא עובר למפרע בשל ירחה עכ"ל ולפ"ז ק' על הטור שזכר הדין שצריך שאחר הפסח דמייב נשערו אם א"ל העכו"ס מעכשיו אין אחריות עליו ורואה שהעכו"ס מעכשיו קאמר שהרואה עכו"ס שהשכין את ישראל על שדהו ואמר לו אם לא אפרע לך עד יום פלוני עובר ואע"ג שלא הגיע הזמן שמא כשיגיע לא יפרע ומשלא עובר למפרע בשל ירחה עכ"ל ולפ"ז ק' על הטור שזכר הדין שצריך

הפסח ולא פרעו (ג) אפילו ד אין אחריותו עליו (ד) אסור ה [ז] משום דקני ליה למפרע ו אבל אם לא אמר ליה מעכשיו [ח] ואין אחריותו עליו [ט] ג [י] מותר:

תמב דין תערובת חמץ. ובו י"א סעיפים:

א ח א (א) * תערובת חמץ [ב] (ח) עוברים עליו משום בל יראה ובל ימצא כגון המוריים ובותת הבבלי [ג](ב) ושכר המדי [ד] (ג) וכל ביוצא באלו מדברים

שאינו עובר בהלכתו ואסור ליתנו לחבירו: ד אין אחריותו עליו אסור. *) כ"ל דכפסח אין ישראל מחויב לכפרו דעדיין הוא ברשו' העכו"ס ואפי' בא העכו"ס בפסח ונתן דמיו מותר להניח לעכו"ס שיעלו וכמ"ש סי' ת"מ: ה משום דקני ליה. ומ"ש אפי' לא משכנו כיון שמכרו לו כמעכשיו אסור וכמ"ש ס"ל: ו ואפי' לא משכנו ואפי' לא נתן לו מעות כלום. ז דקי"ל כאן בפסח אין אחריות עליו ואפי' לא משכנו ואפי' לא נתן לו מעות כלום. ח דקי"ל כאן בפסח אין אחריות עליו ואפי' לא משכנו ואפי' לא נתן לו מעות כלום. ט דקי"ל כאן בפסח אין אחריות עליו ואפי' לא משכנו ואפי' לא נתן לו מעות כלום. י דקי"ל כאן בפסח אין אחריות עליו ואפי' לא משכנו ואפי' לא נתן לו מעות כלום.

עובר עליו דישראל מיבעי ליה. כ' הגמ"י ופ"ג מזה דישראל הממשכן כיד חבירו המלוה עובר הוא שהרי יש שם כזית חמץ עכ"ל והכ"מ הסכים לי"ת: ונ"ל דאם נתפרש מין במינו כגון קמח בקמח אז אם נתבטל ברוב אינו עובר עליו דהא מדאורייתא מותר להלכו לכתחל' כמ"ש ביו"ד סי' ק"ג ומכ"ש דשרי לשהותו מדאורייתא אבל מין בשאינו מינו מעבירו ע"י נכרי ואפי' בשעת הפסח דאז מקרי שלו ואינו עובר עליו דישראל מיבעי ליה. ומשום דאיכא כזית חמץ בכלי א

תמב °) מ"א ס"ק א' כיון שהתחיל להתפלל לפך ישרף כ"כ ר"ל דיפרוף לחי"ב כשעשה תכף ומיד כשעשה כ"ח ספק כ"ח ותפלן נמור ואוכן כשעשה כ"ח מבוארו כ"ח ס"ו ע"ש. לקמן סימן תמ"ו ס"ב ספק"ם. ובפרמ"ח ס"ל להלכך פוסקים דלפני לגבר כ"ם מ"ה מוכרח לו' דלא פלוג רבנן :

דגול מרבבה

*) ושוגר כותב"ל ובוחר בשגרה לומר כותב ומי שלא לומר אלא לומר אחר לשתותו לחוד דבאמת לא תחריך כותב"ל ואוחר לומר וכו' ועיין ברכ"ם פ"ל מהלכות יום טוב ושוגר כתוב בשפתי בל דברי הרחב"ם שם דוקא בכותב"ל והכשרה לחריך מתוך ולא בשאר מלאכות לפילו בתוך בשפתי שם ודלא כדעת הרב בתניך שם ושוב לפילו לדעת הב"ח לא בחרו שאר מלאכות רק שאינו נוקף משפת כותב"ל ומקלשי תורתים ובמבוחר גרמב"ם שם דין ס"ו מה שב"ב כותב"ל והכשרה כתרו בתוך לגמרי לפילו שלא לומר כלל. ומ"ש הב"ח שפי' מתי"ם ס"ק ג' בשם בפור שתפי' לא ניפלו לתפר שם בשפתי בל מלאכות דמה שאינו נוקף משפת כותב"ל וכותב"ל ומקלשי תורתים ובמבוחר גרמב"ם שם דין ס"ו מה שב"ב כותב"ל והכשרה כתרו בתוך לגמרי לפילו שלא לומר כלל. ומ"ש הב"ח שפי' מתי"ם ס"ק ג' בשם בפור שתפי' לא ניפלו לתפר

לשורפו כ"ש הב"ח שמחיק תחילה דברי בפור שכתר שכתו, כן בשם יש לומרים לכל בתפקו' תפיק בפור בשם לתיו לפרי"ר בשפתי בל מלאכות דלכתר

תמיר עפי' עכ"ל כ"ל ביאור דבריו לאחר שכתב דעת רבינו בטור בסוף סי' תמ"ז כתב שתמה. על הר"י מ"ז ודעת רבינו מ"ז מליכת דחכמים דחם הוא דבר שטוברין על תערובתו דהיינו דבכר שיש נתינת טעם לו כזית בכח"פ ואפ"פ שנעשה התערובות קודם הפסח מ"מ לח נתבטל בם'. ממילח יש ליסור דלורייתח בפסייתו בפסח בזה ודתי לחסור לחפי' לחר הפסח דהוח ממש כמו בשין חלח מכני לים הביטול מחדש בם' לחר הפסח בשוב שלין מוברים מן התורה כגון מידי דלח הוי חלח לקיומה בשלמח ואינו נותן טעם לפ"ג דמדרבנן יש בו ליסור כגון כותח הבבלי וכיוצא בו לחכמים וכן בבר שיש בו טעם ומבטלו בם' דנ"ז לחסור בכ"ש בפסח לף שעושה כן קודם פסח דהוח מבטל ליסור לכתחלה מ"מ תערובת זה יכול לעשות לפי' במזיד קודם הפסח כדי להשהותו לחר הפסח וזה לישנא דלחלר"ח דהוי גם במילי דקיומה ליסור מלהתור' לח מכני לזה נפלחר הפסח ח"ב לח קיים לחר הפסח בתערובו' היינו מלד שחותו תערובות שהיה לסור בפסח לחר הפסח ומבטל בם' כדיבכל ביטול תערובות דזה מכני לפי' לחמן בעין תוך הפסח כיון שבטל לח"כ בם' משג"כ דזה גלה בטבטל לחר הפסח ואותו תערובות היה בו ליסור דלורייתה לר"ח לפ"ג דלינו גלה לקיומה גם לחר בם' משג"כ דזה גלה בטבטל בם' וה"כ לסור לעשות כותח הבבלי לר"ח לפ"ג דלינו גלה לקיומה בשלמח לחר הפסח ולחכמים דפליני בפסח לסור כ"ז גלה בטבטל בם' וה"כ לסור לעשות כותח הבבלי לר"ח לפ"ג דלינו גלה לקיומה בשלמח לחר הפסח ולחכמים דפליני על ר"ח דזה כיון דלינו גלה לקיומה מותר לעשות הרבה לדשהותו לחר הפסח וה"כ דברי הטור בשטוען לזכור ליסור דלורייתה לר"ח לסור לעשות כותח הבבלי ומוקמי לה בפסח מן התורה ולח חלרך הטור לזכור ליסור הסכי' כיון שבבר כ' שים בו לחו לר"ח לחו

נמ"מ כפ"ד ופמ"ג : ג שפיפסה . ואם נתפצם ונסרח אחר זמן מיסורו מיב לבער (מ"מ רחב"ד) : ד בגדים . כ"ל דמ"מ לסור להניע תותן הבגדים מל הפלתן דמיפי' שיפרך קלת מהן לתוך המחכל לפפעמים יש בהם קלת ממשות מקמח חלב חטה וכ"ם שאסור ליתן קמח בפסח לתוך בגדים המכוכסים כחלב חטה ונם לפיפי בהם כרגילים לתקנן פם קמח יש להסירן בפעת חילה דפמת יפרך קלת מהם לתוך המחכל ורחיי ממ"ם כפ"ם תמ"ז : ה וים מחמירין כו' . דלז לורת החמץ עומדת חבל הם בפעה קודם ל' כבר נתפצה ושרי כמ"ם פמ"ק נפי חבית (ת"ה) ולפ"ז לפי מ"ם רמ"ח בפי' תמ"ז פם"ה כהמרדכי דבפי' פ"ק דפסחים כ"ב ע"ב ופסקו כן הרי"ף והרא"ש ופסקו כן כאן לפיל כ' ופ"ק דביצה כ"ב ע"ב ופ"ק דמגילה כ"ו ע"ב ופ"ק דחולין ק"ו ע"ב ופ"ק דמכות כ"ב ע"ב ופ"ק דמנחות ל"ב ע"ב ופ"ק דזבחים ס"ב ע"ב ופ"ק דחגיגה י"ח ע"ב ופ"ק דסוטה כ"ו ע"ב ופ"ק דקדושין ל"ח ע"ב ופ"ק דב"ב ק"ל ע"ב ופ"ק דשבועות י"ב ע"ב ופ"ק דמכות ז' ע"ב ופ"ק דהוריות ב' ע"ב ופ"ק דמנחות ס"ה ע"ב ופ"ק דחולין קל"ז ע"ב ופ"ק דבכורות כ"ו ע"ב ופ"ק דתמורה ל' ע"ב ופ"ק דכריתות ט' ע"ב ופ"ק דמעילה י"ז ע"ב ופ"ק דתמיד כ"ח ע"ב ופ"ק דמדות ל"ד ע"ב ופ"ק דקנים כ"ה ע"ב ופ"ק דתמיד ל"ג

כי"ט המחרון דשמא מעורב בו שכר: (ה) ואם לאו אם היה עשוי לחזק כו' כל"ל וכמ"ש ד"ק יש כאן ט"ס. וקשה לי בכל הני דס' זה סדיוק שאין חייב לבער אלא כשיש בהיתר כ"כ יש שם כזית בהיתר לטעם של הכדיקה דחמץ משום תוספת דבל ירחה וזה אינו אלא כזית אבל לטעם התוס' דרס"ק משום שמא יאכלנו וא"ש לסור מן התורה לקמתין בו מלקות א"כ אפילו חפצים כל נוולי חייב לבער בפחות מכזית כמו שאין חייב לבער מטעם זה.וע"כ דכל הנהו מיובים דכאן אינם אלא למלקות ואין הכי נמי דפטור ממלקות בפחות מכזית וא"כ ל"ל לטור וס"ע להכיח דיעים אלו דאינלמו נפקא אינה מזה. גם על הרמ"ם שמכיח הטור קשה דכת' לא כהרבתי לבאר מקוסלייסה כו' לפי שיטתו קדושים הם וגורדין כל הממן הנמלא אפי' כל שהוא אפי' דבוק לכותל ע"ל למה תלה דכתב בקדושתן ישראל חייב לבערו משום דילמא אתא למכלי' וזה דחייב לבער משום דילמא אתא למכלי' וזה מסור מן התורה אפי' כמלי שיעור וא"ל דמיירי בעפר שהוא אפי' דבוק לכותל עכ"ל לפי טעם זה.ותו דבהדי כ' כ"י בשם הגבות בשם ריא"ז דמיירי שרחוי למכול קלת כו' וי"ל דמיירי שפיון בהמקום שיהיה נדרש לאדם כרגלי אדם חלה דמ"מ בכזית חייב לבער משום דבל ירחה אפי' כקוד שיהיה נדרסת עובר: (ו) הואיל ואלו כו' דבוקים. אבל אם אינם דבוקים חייב לבערן משום דבל ירחה ביטלו ואינו לבער משום שאור שבו שכבר נתבטל ע"י ביטול ומ"מ אם נתנם לתוך הפסח אסור ואפילו בשעת הביעור אם נתנם לתוכו אסור ואפילו בשעת הביעור אם נתנם לתוכו אסור ואפילו בשעת הביעור אם נתנם לתוכו

ס הגהות מרדכי פ' פור כסף רבי ישעיה מפר"ס פ' ריקח :

עשרת ימים

ראוי גם כזה וכרי מהאחרונים נסיומו ק"ס מכל תוכנם ממחילת כבודו הוא בעצ כרחוי בפ"ע ר"ד פ' קל"ו ס"ק נכי יין נסך פיין אם המיכה מכרוכל כדברי מרים וגם מהצלמה מכוון בלבב לאסור אפסק בפל בית חילל נסיומן ב"ש ורס' ק"ב דלא כהאחרונים כלל פ"ש וגם לא רהה מבודי חקי חיים ר"ם פחל' חקי דצח נלחח ר' פ' ע"ו בפס בגחלת מוכ' יעקב מלובלין בתו"ח אפס בפכו בית חילוק אם בכלי פחוד ריקם לו מפאב כבלי פגום ומשהה כחם ככב על קוקדו של יוה"ח בתשובתו וק"ל : נסיומן זה נמנו דוד פ"ם פ' וע"ב דכל כהכו תיובים חיים הלח להלקות וכו' ואם כן למה ליה לסאור ב"ש ואיכו אם נוקרים מכל מקום כיון שלא הגעילם כח הכלי מהסיון העיסה וכך כתב הגרי מגדים באשל אברהם פ'

ו ס דין שהוא מבושל בשכר שעורים שו [יט] מותר (יג) לכתוב בו :

יא ע עריבות שלשין בהם חמץ אין לסמוך על מה שרוחצין אותן בחמין ומנקרין החמץ מהן [כ] כי (ט) שו אי אפשר לנקרן שלא ישאר בהן בין הבל בזית והכלי מצרפו וצריך ליתנן במתנה לעכו"ם יז עד לאחר הפסח או לשוחן במיש פ והה"ה (יד) לבצק שבכלי נסרים שאינן יכול להוציאו : הגה ומוב לעשות כן בכלים שמיימין בהם פת כל השנה (מהרי"ו) וכן (טו) בכלים יח שמיימים בהם פח כל השנה ומפה שסיפה מוכחת על (טז) שק קמח לח מהני ניפור ונריכה יש [כח] כמוש כדי להשתמש בפסח : (מהרי"ל) דין

מסור

ומניעה ועכ"ד סי' קל"מ ס"מ וכ"כ בס :

ולמון מ"ה הוא לחו דוק' נס בסמ"ק כ' בלשון זה משום דרוב פעמים מ"ה לנקרם כו' משמע דאינו מן הגמגע שינקרם כראוי וסמור לח הביא הרי"ו לחלוק על מהי עזרי רק שמניח חומרת של כל מ' ואחי עזרי החמיר בפרי"ם מחמיר לפרוע מהיכ"ם כגון לגיפעם כגעפ"ד לגיפעם דברי הטור חע"ם דע"ק לנקרן כו' ש"ח לנקרן כי רק שמומך על הניקור בזה כי

באר היטב

הגן סיים לבער בכל גוזל. ס"ז : (יג) לכתוב . ודיו שבישל עכו"ם בפסח אסור לכתוב בו כיון שלח נפסל מלכתוב בלב קודם זמנו . ומס נפל דיו לו ממך שבפסל מלכילה בפרוב מפני שלח יכתוב בלבבו! אפי' בשבל . מ"ו : (יד) לנקר. וכן המהב לנשחות לדפי עולים, ועפי' מנגנעין וכל הבלים שנשחמו בפיסים פרוב"ל . וכ' שכ"ב ובי' דיין מנקרין חומן הסיב ומנימין ואפי' עריבה שלשין בה גרסה מביא דעימה ודעימה הפשוט ומדיומה הפשוט מפיכה חמת ואין בה שום קדם פפיפת דיפול לנקרן : (טו) בכלים . סיימ שלים של עריס : (טז) שק . כ' בפס שכל שקן עומן לח שבי ניפור וכיוצה . כתב מ"ז ס"ה שק פדם שמחמין בו קימח ל"ע דפסח לח רוצים בפחות מכ"ש :

ביאור הגר"א

כ"פ חייב לבער ולח בשלי לפל"ז ניחח דוקח מחמח לירוף חין הבית מנרף ולפ בעירה דמיבעי לח שייך בדבר יבש ולח כהרמ"ם שמלריך דבוקים וכ"פ בירושלמי שם שהקשה על מ"פ בחוך כלי שכלי מנרף ולח חניח פחות מכלח בפל בחיפוחו חם לפי' כרי"פ שבחיחתן מיירי בכה"ג לחיכל פלבי זיחם מוכל כל"ל ומבני כלן בחלוב כלן מחוכר דמהניחין בחחוכר לפסח ולח בפל חמץ בחלוב נבית ל"ל לבער בלל ש"ב דמיבעי בירושלמי לפ"ז חפי' בשבל בין שבור לחוק לו לח וכן בפוקם לשבר לו לח שלח מהני בית ל"ל בפל חמץ בחלוב נבית ל"ל בפסח כ"ש בפוקם לשבר

תמג (א) כ' שעות קודם. הטעם משום יום המעונן דאדם עצוי לטעות כ' שעות כיון שאין שם שמש זורחת: (ב) מסכו נמ בהגאה. כצוור כתב ומס קידש כו' משם מיהו מקודשת (°)וע"ל דזהו שמירי בחמין דברייתא ורמב"ם וכיון לר"ת שמכיח כ"י דאין פלוגתא כיון דס"י לר"ת מלא כתרתי דרבנן דהיינו קודם סוף ו' שהזמן הסיח מדרבנן ומזן נוקשה שהות דרבנן לפי' כזה (°) לא חיישינן לקדושין ולר"ת דוקא בחדא דרבנן דהיינו מו הזמן ומדת דתוריית מכל כתרתי דרבנן חיישינן לקידושין ות"כ הוה דברי הטור כמלכ"ש דלא כב"י שכתב דכאן כתב מליבא דרש"י ורמב"ם מלא שהטור נמ"ע ס"ם כ"ח כתב דתלי' דהרמ"ם לפיעת ר"ת הזמן עיקר ומזונין בתריה לי הוי דתוריית מו דרבנן והוה לריקעיון ויתבאר שפכייתת דשמיה: (ג) ו"ל כו'. זה דעת ת"ה סי' קכ"ח ודברי הרב תמוהין כזה דהכי מיתת כת"ה שמלה הא דתולין כל ד' ולא יותר כשם שהעיבור שהוסמריך בגבולינו שבסוף ד"ם עדיין כמו ג' שעות עד חצות דמיתי שרי לאכול חמץ אם עד כ' שעות קודם חצות לעולם ס"ל דכי שלמי להו ד' שעות מחצות היום לעולם אסור באכילת חמץ. ומצו' ירחה מתוך ההלכה דלעולם שרי לאכול עד כ' שעות קודם חצות כאכילת חמץ. ומצו' ירחה מתוך ההלכה דלעולם שרי לאכול עד כ' שעות קודם חצות ומע"ג דמסיק רבא דטעמא דיום המעונן וד' זמן סעוד' לכל היא וכזה ליזמדם טועה ולהך טיומו יוכל לומר דלעולם ד' שעות קודם חצות היום הוי זמן סעוד' ומחצות ואילך הוי זמן סעוד' היא בד' מתחלת היום ולמחר ד' שלים ליה זמן סעודה מדכריו דכ' שעות מלמו קאמר דהדם טועה שלו כ' שעות אין לאסור לעולם רק כ' שעות קודם חצות כדמוכח התם כו' ע"כ"ל מסמע מדכריו דכ' שעות שלמו קאמר דהיינו שהם מוסיפים שעה שלמו כ' שעות שבתלמוד ובקצה ע"ז ת"כ כך שמעינן מן חלק כ"ד ביום ולילה וכ"מ מדכריו נמי' קס"ז לענין סיעור מליחת בשר דמדמה שעות שלמו לש

ב ישראל שהיה בידו חמצו של ישראל אחר בפקדון
ד יעכבנו עד שעה חמישית ואם לא בא בעליו
(ד) (ה) ימכרנו ב] לעכו"ם ואם לא מכרו [ה] חייב
(ו) לבערו בזמן איסורו אפי' אם ה אינו חייב באחריותו :

וכר"מ מלשקר סס"ת : ד יעכבנו . וכ"ל דמס הוא דכר שלא ימלא כריוח קונים כשעה ה' מותר למכרו קודם לכן מיהו אם הוא מקום דיוקל למכרו לעכו"ס שיודע שימזיד לו אחר הפסח אסור למוכרו מכירה חלוטה: ה לימו חייב כ אחריתו. אפ"ג דהוא אינו עובר עליו מ"מ יעכבנו שלא יפקיד למקדן דאם לא יעכבנו שלא יפקיד ואח"כ דאפי' המפקיד מכרו לעכו"ס כשמקדן למפקיד דהא ס"ת חייב באחריותו : (ד) ומה שכתב המחבר דמכרו לעכו"ס כשמקדן למפקיד דהא ס"ת חייב באחריותו ולא כתב דמכרו לעכו"ס כשמפקיד למקדן דאפי' אם מכרו לעכו"ס כשמפקיד למקדן אם לא שהעכו"ס נתחייב לו בשעת המכירה שיחזיר לו כשיבא אליו מ"מ כיון שלא נתחייב לו בשעת המכירה אלא שהוא מחזיר לו מחמת עצמו ולא מחמת שחייב לו בשעת המכירה לא מהני מכירה זו כלל ואפי' אם מכרו לעכו"ס כשמפקיד למקדן ומקדן לעכו"ס כשמפקיד למפקיד ואח"כ נתחייב לו העכו"ס בשעת המכירה שיחזיר לו כשיבא אליו מ"מ

(ה) אם קמ שום דבר כו'. נ"ב עיין בתוי"ט ומ"ש שם ועיין בתוס' ר"ה ד"ה ואין

ב מו א] בנסר ודגים כדלעיל סי' תל"ג סעיף ה' בהגה :

ב ה [ג] טוב לבער בערב שבת [ד] קודם חצות כדי שלא יבואו לטעות בשאר שנים לבער אחר חצות ג (ובזוה"ק משמע [ב] דיבערנו) (טור) :

ג ו ד אין מבשלין לשבת זה (ד) (ג) דייסא וכיוצא בזה ואין עושין בו פת הצנומה בקערה : הגה ואם עבר (ובכל המאכל דבק בקדירה [ה] וח"מ לקנחו יפ ה (ד) להדיחו מעט להעביר החמץ . (מהרי"ו) :

ד ז אחר שאכל בשבת זה סעודת שחרית ו [ו] יערה המפה שאכלו בה ויקנח הקערות באצבעו ויטמטם מן העץ עם שאר כלי החמץ ואם נשאר פת יכול ליתנו לעכו"ם

ז (ה) [ז] על מנת שלא לצאת בו (ה) דרה"ר דרך הערמה

ח [ח] ודבר מועט :

ה ח אם (ו) נשאר החמץ אחר שאכלו מבשלו * (ו) וכופה עליו כלי עד מוצאי יום טוב ומבערו :

ו ט ע"פ שלא ישאר החמץ בבית אחר סעודת שחרית (ז) צריך לבטל החמץ [ט] כדרך שהוא מבטל בשאר שנים :

ז י ° ההולך ביום ארבעה עשר לדבר מצוה בנון למול את בנו או [י] לאכול (ח) ט סעודת (ז) אירוסין י [יא] בבית (ח) חמיו ונזבר שיש לו חמץ בביתו אם יוכל לחזור לביתו ולבער ולחזור למצותו יחזור ויבער ואם לאו יא [יב] יבטלנו בלבו כ ואם היה הולך להציל מן

(ד) דייסא כו' . כי לעניך שדמה מחר מחשבינן כשבת : (ה) לר"ח כו"ע ממילא לדידן דמן נמו הש"ך שרי ליתן לו מפי' הרמב"ם שלא יוליכו מון לתחום : (ו) וכופה עליו כלי. פי' הם מן לו עכו"ם שיקבל ממנו מבעוד יום ואפי' בשבת כדלעיל סי' תל"ג ובכל"ז ג' ובזוה"ק משמע דאפי' לכתחלה מותר לכתחלה ע"י עכו"ם ואפי' בשבת עצמו ואפי' בלא הגעלה כלל ואפי' בלא הדחה כלל ואפי' בלא המתנת כ"ד שעות ואפי' בלא ניעור כלל

סוסק כר"י וה"ה ומיימוניות וכרי רש"י : (ש) ואם יש לו לעורך עמו. ⁂ מהכא הרמ"ם דסח אין מערבין כלל לדברי הרשות ופי' כסס ירושל' דהיינו שהולך מלך רבו ללמוד כמו שהי' ר' המעשה גדול מן התלמוד דקרי ליה רשות נביי סעודת מירוסין ומחיצת פסחו ומילת בנו ואחיי יודע למה לא העתיק זה כסי"ע ומשמע פשוט דכהולך מלא לעורך מלוה כלל הוא דיהו שוה כמו הולך ללמוד מדין מוצר הלא עד כביל' ובלבוש ללמוד דאין לו לעורך עמו. ⁂ ומיהו לפי' רש"י ז"ל דלעיל דאפי' יש לו מבוי אחר ואינו רוצה לערב בו אלא בזה הרי זה כמי שאין לו אלא זה ואין לו לעורך עמו. ⁂ ומיהו לפי' רש"י ז"ל דלעיל דאפי' יש לו מבוי אחר ואינו רוצה לערב בו אלא בזה הרי זה כמי שאין לו אלא זה ואין לו לעורך עמו. ⁂ ומיהו לפי' רש"י ז"ל דלעיל דאפי' יש לו מבוי אחר ואינו רוצה לערב בו אלא בזה הרי זה כמי שאין לו אלא זה ואין לו לעורך עמו.

הנהר ומן הדליקה ומהמפולת ומיד עכו"ם יבטלו בלבו ולא יחזור יב [יג] אפילו יש (י) שהות (ט) [יד] ל ואם יצא יג לצורך (יה) עצמו יחזור מיד עד כמה הוא חוזר מ עד כביצה יד [טו] (יג) פחות מכאן מבטלו בלבו ודיו : ח ג (י) היתה לו עיסה בביתו והוא טרוד במקום אחר וירא שמא תחמיץ מבטלה בלבו קודם שתחמיץ אבל אם החמיצה אין הביטול מועיל אם הוא אחר זמן אסורו :

תמה דין ביעור חמץ . ובו ג' סעיפים :

א מ כיצד ביעור חמץ א [מ] שורפו (א) או (מ) פוררו וזורה לרוח א] או זורקו ב] ליום ואם היה ב [נ] החמץ ג קשה ואין הים מחתכו במהרה הרי זה מפררו ואחר כך זורקו

כדמ' פ"ק דע"ז ומ"ש ס"ע דנכון הוא ו"ל דפ"פ יש כמן מיסור דמוייתא בחמץ הזה אם לא היה מבטלו מ"ע אחי שכח ביטול לחזור לביתו ולילך מה"ט ברמב"ם ופ

ג תכבה סם כ"ד וכנ"ל סם ד' כ"ו כרמב"ם בפרק ג' התכלה ומבפסקת בגמרא כ"ו ולתורת

עשרה זקנים

תמה * והתכבה לברוקחתזקנים[וכיוצאו] ים זורקין בהאור בעת הפנית פלוה ואלו יאלו דברי הלקים חייס הם (בהרמב"ם בפ"ה מה' תכלה) : * אך הרוקח לשונו הוא כו' וכ"ל מ"ש לאחר יקיים כיון ביאור ע"י שרוקח בתוכו בפתקין והכיס הטור שתפ"ב סוב לעשות הדיוח בפני עצמו ואין לעשות הכל בב' בקופות אחיו אין זה ברור ולא בניח שיהיו בתוכו ב' פתקין והכיס הטור שתפ"ב כדי שלא יכנס ויתערב בפתקין אחרים ואפשר שהוא מ"ש בסמ"ק בשם ר"י ור"ת בשם ר"ח שיהיו ב' פתקין בב' כיסין

בהנאה (ד) וכן [ח] (ו) הפחמין שלו [ט] אסורים בהנאה הואיל ושרפו אחר שנאסר בהנאה:

ג ה (ה) קודם זמן איסורו [י] יכול להשליכו ז במקום שהעורבים מצויים שם ואם מצאו אחר זמן איסורו שלא אכלוהו העורבים אע"פ [יא] שהמקום הפקר לא יניחנו שם אלא יבערנו (ואם לא מלא חמץ כשבדק ישרוף הכלי שלקח לבדיקה כדי שלא ישכח חובת ביעור) (מהרי"ל):

ט"ז מגן דוד

אר"י אימתי שלא בשעת ביעורו אבל בשעת ביעורו השבתתו בכל דבר ופירש"י שלא בשעת ביעורו בתחילת ו' וכל ו' דאכתי מדאורייי' שרי אבל בשעת ביעורו בז' כו' ובטור הביא דעת הרא"ש דדעת רש"י בשעה ה' השבתתו בכל דבר כיון שהוא מות'בהנא' והטור הקש' עליו ממה שפירש"י בגמ' דכ"ז ע"ב אהא דאמרו ליה לר"י לא מצא עצים לשרפו יהא יושב ובטל בתמי' וז"ל אע"ג דאמרי' בפ"ק לר"י אבל בשעת ביעורו השבתתו בכל דבר מיהו גבי פלוגתייהו קולא הוא כמי שרוצה לאחר לשייר' כו' דאמרי' זקוק לבער וכשאין עצים לשרפו יהא יושב ובטל ע"כ והב"י רוצ' ליישב קושיתו ע"ש ול"נ דבר מעיינת בפירש"י לא תקשי כלום על הרא"ש משום דק' למה לי' למנקט שייר' טפי ה"ל להקשו' משע' ו' שמי שאין לו עצים יהא יושב ובטל ולא יבערנו אע"כ צ"ל דה"ס שודאי לר"י עיקר הביעור שריפה מ"מ שמי שאין לו עצים עכ"פ צריך לבערו מן העולם כדי שלא יעבור בבל יראה ובבל ימצא וא"כ אין להקשות משעה ו' ממי שאין לו עצים כו' דאע"ג דלא יהיו לו עצים מ"מ חיוב ביעור דעלמ' עליו שלא יעבור בבל יראה ממילא לא יהיה יושב ובטל ולהכי נקט רש"י יולא בשייר' דבזה ודאי אם לא יהיו לו עצים דיהי' יושב ובטל דמשום חובת הביעור דהיינו השריפה אינו מוטל עליו משום דאין לו עצים והביעור דעלמא משום בל יראה ג"כ אינו מוטל עליו דעדיין לא חלה עליו בל יראה כלל וא"כ יהי' יושב ובטל ולפ"ז לק"מ על הרא"ש דאם יבער בביעור דעלמא בשעה ה' זה לא מיקרי יושב ובטל כיון דמעיקר' כבר ביערו מן העולם ואין לו מה לשרוף ונסתלק קושיות הטור מעליו: (ד) וכן הפחמין כו'. ר"ל מן החמץ עצמו ולא מן העצים וכתב

מגן אברהם

דדוקא בע"א מהני שתופסת דמיה ויש לה פדיון ועיין בי"ד בש"ך סי' ק"י ס"ק ב' ועוד דדוקא כשנתערב אותה הפת באחרים אמרי' יוליךהנא' משא"כ כשהוא בעין כנ"ל דלא כלבוש שמיקל בהולכת הנאה לים המלח וכתב הש"ך שמות'למוכרו לעכו"םחוץמדמי איסו'שבו וכ"כ בי"ד סי' קמ"ב אבל מל'הת"מ שכ' אין לו תקנה משמע שאין לו תקנה כלל והטעם כמ"ש המרדכי פ"ב וז"ל דטפה לחלוחית שסביב החט' היא חמץ וקי"ל דיין נסך כיון שהיא דאורייתא אוסר תערובתו לא בלא ולא מהני מכירה חוץ מדמי יי"נ שבו והוא הדין גבי חמץ עכ"ל ובתוספו' פסחים דף ע"ה משמע דכשאבוקה כנגדו אסור מדאורייי' וא"כ ל"מ תקנה למוכרו לעכו"ם וכ"מ בר"ן וכ"מ קצת במלחמות פ"ב ובש"ע בי"ד דאין תקנה לאותו פת ואפשר דבהפסד מרובה יש להקל ובפרט בזה"ג ועוד דהא י"א דאף חמץ יש לו תקנ' ע"י פדיון ע' במרדכי ספ"ג דפ"א ובר"ן פ"ה: ז במקום שהעורבים וכו' ובהכי מיירי הסיא דאמר א"ל בדיק' (הג"מ) וא"כ מוכח דאיירי בחצר דידיה דאי בחצר של הפקר כגוןבר חוב מאי בדיקה שייך דאפי' חמצו אם הפקיר...

באר הגולה

ה הגהות מיימוני פרק ג':

עטרת זקנים

בהנאה ואע"ג דקי"ל דכל הנשרפין אפרן מותר מ"מ הואיל דהיה אחר שעה ו' גם האפר אסור בהנאה (בית יוסף והרא"ש):

יד אפרים

שם סק"ד דס"ל בביעור חמץ השבתתו בכל דבר כו' אלא אפר בעלמא אסור כו' כנ"ל: שם סק"ה אין להניח חמץ במקום שיאכלו העורבי' כו' והיינו שאחר זמן איסור אלא החמץ כו' כנ"ל:

ביאור הגר"א

מאפר כמ"ש הוס' ד"ה בשלה: ס"ג קודם.כמ"ש בירושלמי פ' כ"ש ועמ"ש בסי' תל"ג ס"י ודוקא בר"ה כמ"ש שם: ואם מצאו. עמש"ש דאין הלכה כן וכן פסק בע"ז כאן: ואם. עפ"ג דסוכה ל"ה ב'.

שערי תשובה

בש"ע סעיף ג' ואם מצאו אחר זמן איסורו כו' וכתב בשו"ת פ"י סי' י"ב באחד שהי' לו חמץ בבית גוי ושכח למכרו. ואחר חצות נזכר והוא ביטל חמצו קודם חצות כנהוג ושאל איך לעשות והורה לו בדרךעצה שיניחנו במקום הפקר לכלבים או לחזירים ואם יזכו בו גוים יוכל לקנותו מהם אחר הפסח בזול או יחזירו לו כי מסתמא הגוי שהחמץ בביתו לא יניח לכלבים להפסיד ויזכה בו ואח"כ אולי יחזיר לו כיוןשמכירו ועי"ש

ת מימרא דר' פפיס ו'

עטרת זקנים

תבו * המוצ' תחן כו'. תכל המוצ' חמץ של הקדש בתוך ביתו ת"ל בכורים יהלו ואסור לטלטל תחן ברשות הרבים שרי כיון דאפקר ואינה בהבעה"ב (כ"ז) ומקום שירגו עליו בשמים כ"ע אסור לרעות בשדה לרש"י ביומו מיד כ"ה כ"ע ת"ל ואסור לטלטל תחן ברשות זה שלא כי' תחן כל הכשיטל ולתכתים תשלימו לכתר ובכל תף לדעת הגאון מוהר"ר תהיר ז"ל הלובלה וכן מוכיח העולה ובכשיל ביומו תשב בשבת לו כ"ש ישבתו עד ת"ה ואינו מבערו לפלוג כ"ש כל יחשב שבשבת בהבשיל ביום ז' של בבא תפילו לרש"י תשלימו לכתר וע"י ביומו תלי דאפשר דאם יבשלו עד שבעה היום הרי הוא מותר ובכל ביומו תשב בשבת לו כ"ש ישבתו עד ת"ה ואינו מבערו לפלוג כ"ש כל יחשב שבשבת בהבשיל ביום ז' של בבא תפילו לרש"י תשלימו לכתר וע"י ביומו תלי דאפשר דאם יבשלו עד שבעה היום הרי הוא מותר בשבת

בכל דבר היה יכול לטלטלו לצערו להסליכו למים וכ"מ מפ' כ"ם בפ"ח שחל בשבת וכמ"ש הרמב"ם בפ"ב מהלכות יו"ט ה"ב ומ

א"ח תמו הלכות פסח

תמו מדלוריית' הוי מגן כשמר מיסורים (עא"מ רסי' תמ"ב) ללא שמכמיס החמירו בו כיון דמית ניה כרת ולא בדילי מיניה כולי שתא ועמ"ש ס"ב ועפי"ד סי' ק"ו וכ"ק סס : א כלים שהנשבל כו'. ומותר לכתחלה להשהותם עד לאחר הפסח וכמ"ש רסי' תכ"ו : ב ומין סס דכר המפעפען .

משמע שאם יש סס דכר המפעפען כגון פסטי"ד סיס כה טומן מוסרת כולה אע"פ שהמיסור כחום מ"מ הסיתר מפעם ליה כמ"ש כי"ד סי' ק"ו לענין לי וכן מלות המסוחי' בטומן ונעשה לחת מכן בחבישתה כמקו' שתכפלה ותתממלא מוסרת לחבירת כולה ומיהו אם נעשה נגד החמר במקום שלא תכפלה שרי דמין לימור הבלוע יוצא מחתיכה לחתיכה כחום רוטב אלא מעשה דאם *) לא הפכו הספוד ממר שכח החטה עליו שרי ולא מילק אם התרנגולת שמן ומכושל בלא רוטב ואפוי דימו בללי

תמו (א) כמשמו. הרמב"ם נתן טעם דהוי ממן דשיל"מ והרמ"ם פ' בתרת דע"ז נתן טעם דחמן לא בדילי מיניה מיהא כולי שתא לפיכך החמירו עליו כמשמו ועמ"ש ס"כ דכי"ט בהחרון מותר להשהותו : (ב) ואין שם דכר המפעפען . זה קאי אמ"ש תחלה אם נתן רוטב והיינו נכשר כאשר נתבאר בסוף סי' תמ"ח ואם נתן טעם דהוי ממן דשיל"מ כנ"ל :

עטרת זקנים

יעקב עליו כלי לפי בילולי ויש לחתרן ולמוללי יום טוב ובירכתו בין שהחמץ בשוליה (הורי בב"ח ס"ב) :

תמו * ואין שם דכר כו' זה קאי אהחילה אם נתן בלא רוטב והיינו שאין בו חלב כמו שאין בו חלב דפסטיבא כנ"ל :

דגול מרבבה

*) דבריו ז"ל שכתי לפ"ז בחילוי ניתה ההרנגולת בתב גם כן בב"ח שם בשעה שהוא כשר בשעה ובם ולפי זה הילוק בין הרנגולת בחוסה לשאינה כתב"ה בהג"ה שם עכו"ל בסי' ק"ג :

חתם סופר

סי' תכז במחבר ס"א בהג"ה כתבתי ס' כ"ס: ויש מהמירין . ג"כ סי' תק"ע ע"ש ומ"ש המג"א שק"ד על שמו וק"ל : שם במג"א בהחילת סי' ועיין בי"ד סי' קי"א ובש"ך .

ומיהו נראה לי דים להורות כזה כמ"ש רמ"א נבי מליחה כסי' תס"ז ס"ד דבב"ח לא עדיף לי ממליחה ופוד דהא הב"ח ורש"ל ומהרי"ל שפקו דחמן כמשמו

שערי תשובה

סי' תכז (ג) בהגאה. עבה"ט וכתב בש"י ח"א סי' ד"א בבישל דגים במחבת של חמץ שלא נשתמש בי יומים רבים וחכף שהגים בו הגים תבשיל אחר וממנו נתנו קצת לתבשיל אחר וכתב שבספרי הי' נשל טעות בדפוס מ"ש בשם הט"ז והש"ך לאיסור ובאמת ליתא אך בנה"כ אוסר וכתב שכן נתפשטה היראה וכ"כ ע"ש ומ"א לכן אין להקל אלא א"כ יש עור צד להיתר בדיעבד אחר ב' חדשים (ומשמע דאף מה שנתבשל בפחבת מותר בדיעבד) ובתנאי כשול שלא יהיה דבר המתבשל בו דבר חריף וכזה יש ללכוד המחמיר בכיסוי קדירה אע"פ שאינה ב"י מ"מ אחר ב' חדשים יש להתיר ולכתחלה בכל האסורים אסור להשתמש בכלים אף שלא נשתמש בהם שנים הרבה ומכ"ש בחמץ ע"ש : (ד) שנתבשל. עבה"ט וע' שאלות ותשובות בית אפרים סי' ל"ה בבכי נחושת שנשתמשו בה חמץ בפסח אם יש בלוע מכבר מותר לאחר הפסח ואם הוא כלי חדש ונשתמש בו בפסח חמץ בעין ובלע הרבה או אפי' מעט ואין באומד רוב בתבשיל שמבשלין בו עתה מה שנבלע בו יש להחמיר אבל אם יש רוב בתבשיל מותר ואפשר שאפילו בכה"ג שרוצה לבשל עתה בתבשיל שיהי' בו רוב

במשמו וכ"כ נקדיטה להורת וסנקוהו חין פניסתה חוכרת במשמו דמרי משמו לח חמרינן חכל כו כלח שנתערב בדרך זה נאסר לגמרי משמו . וע' ט"ז סי' תמ"ז ס"ק י"ז . וכ"ג כתב הש"ך סי' קי"ב ס"ק ס"ז ובנקודות הכסף הניג על הט"ז ופרח לחרך דמרי מעמו ולח"ז הכריע להקל כס"ז ועיין כע"ת ובמ"ע שהסכים להקל בכל כמקום שנתפשט המנהג ומ"מ בשעת הדחק יש

(ג) ודוקא במקום כו'. פי' כגון דהתמר קטן ואין מחזיק י"ב עשרונים והוא סתום והחתן והמלה שניהם מנולים בתוך התמר נזה אמו מתרים"ל סי' רי"ד ע"ש ומ"ם ר"ת דרית פת כפת אינו מוסר משמע דאסור לעשות שפסק כרב ואין ק"ל מיסורים כמ"ש בי"ד סי' ק"מ אלא דמשמע אסור מזל לעשות שפסק כרב אבל אם התמר גדול אפי' הוא סתום או שחמד מן התנולין הוא מנוסה הן של תמן הן של מלה מותר דנזה אין שייך כלל ריחת ובזו"ד סי' ס"ה: (ד) אמו יותר: הגה ובדין (ז) ריחת מילתא ב] לענין תנשיל שיש נו תמן עם שאר תנשילין נ יש מקילין במקום דהיש מותר בשאר מסורים (מרדכי פרק כל שעה) [י] ויש מחמירין דמשמו אינה ניכא (הגהות סמ"ק ותוס' דע"ת)

(ג) ד * ודוקא במקום שמייך נו ריחת אלא דשאר מסורים לאו מלתא היא כמו שיתבאר בזו"ד סי' ק"מ בשעתא דשמיא

ב ו חמץ שנתערב (ד) משש שעות (ולמעלה) עד הלילה אינו

אלא מדרבנן ואפילו הכי אסור מדרבנן משום דגזרינן שמא יאכילנו לאחרים ואפילו לכלבו ואפילו לאחר שעבר זמנו דאז אין לו ערך כלל ואפילו הכי אסור

ה [יא] אינו אוסר במשהו אלא דינו כשאר (ת) איסורין
ו [יב] (ומותן טעם (ע) לפנם ג) נמי שרי (ד"ע מליבא דכ"ע) :
ג ה * חטה שנמצאת בערב פסח (י) בתרנגולת מבושלת
מותר לבטלה בס' אבל אם חממו התרנגולת בפסח
ז בעוד שהחטה בתוכה ח חוזרת ליתן טעם בתוכה בפסח
והוי במשהו : הגה ומיהו בחימום כלי שני אין לחוש °) (הגהות מיימוני
פ"ת) ויש מתחירין בכלי שני בפסח ועוב להחמיר ט [יג] אם היה [יד] סולדת
בו דבלעו הכי לא מקרי כלי שני :

התור נבוה והנקב ..וה במקום נבוה : מ"ש הט"ם דבחתן לא מליט מיסור חריף לא דק דבתרב"ט מיקרי חריף כמ"ש הט"ז כ"ד : ה אינו אוסר במשהו לפי שאין בו כרת · כ' בליקוטי מהרי"ל חתן מוקצה אי בעי"ל בפ' מו אוסר במשהו ופשוט אינו אלא דאמר חיטי קודלדיית"א דמדמי חתן מו' שעו' ולמעלה שהוא דרבנן לחתן מוקצה מהא דאמר חיטי קודלדיית"א דמדמי חתן מו' שעו' ולמעלה כיוצא בו כי היכי דחתן מוקצה מדרבנן כמ"ש הט"ז כ"ד : ה אינו אוסר במשהו אלא דינו כשאר (ת) איסורין
ו [יב] (ומותן טעם (ע) לפנם ג) נמי שרי (ד"ע מליבא דכ"ע) :
ג ה * חטה שנמצאת בערב פסח (י) בתרנגולת מבושלת
מותר לבטלה בס' אבל אם חממו התרנגולת בפסח
ז בעוד שהחטה בתוכה ח חוזרת ליתן טעם בתוכה בפסח
והוי במשהו : הגה ומיהו בחימום כלי שני אין לחוש °) (הגהות מיימוני
פ"ת) ויש מתחירין בכלי שני בפסח ועוב להחמיר ט [יג] אם היה [יד] סולדת
בו דבלעו הכי לא מקרי כלי שני :

שהוא דרבנן לחתן מוקצה ודו"ק עכ"ל · כיוונתו כי היכי דחתן גמור בפ"פ בטל בס' דין דחתן מוקצה בטל בס' ה"ה חתן מוקצה אפי' בפסח בטל בס' ומכ"ש לפי מה שפסק בפ"ע דחיטו לחטור חלח מדרבנן כמ"ש רש' תמ"ד ח"כ בטל בס' וכתבתי מכר"י פ' קמ"ד כ' וז"ל מה שהניד לך שהתיר חתן מוקצה כיון"ל אפי' במקום שנוהגין בו לאסור לח ידעתי מהיו מלתח כלל מפ"פ שהניחה ורק בחתן לאסור כיון דגם מבשלין בו בפסח"ם במשהו לפי' ח חוזרת ליתן טעם בתוכה בפסח

באר

כ"ם דאסור לכרוס לחם מס בפסח לף של מכו"ם : (ת) איסורין. כיון שאין בו כרת . וכ' מהרי"ל ומה"ט חתן מוקצה כמו קרטי"ן דאין בו כרת בטל בס' אפי' תוך פסח וכן הסכים המ"א להלכה ע"ם אבל הט"ז אוסר בלאוקמה ומותר להבהותה אחר פכח מיין ס"ק י"ט בט"ז נגי קרטי"ן שבפל למאכל ע"ם עיין יד לחכון : (ת) לפנם . היינו בערב פסח ולאפילו בפסחים מס' . כתב בס"ל שאור או חתן שנתבשל עם בשר מבושל או

שערי תשובה

נגד הבלוע ע"ש : (ת) איסורין. עבה"ט ועיין בשו"ת נ"ב ה"א סי' ר"א דבשע' ה' נוקשה כותר לכ"ע ולמ"ד נוקש' דרבנן מותר בע"ם כל היום ע"ש אך הרבה פוסקים הסוברים נוקשה דאורייתא יש לאסור נוקש' משע' ה' ואילך ועיין בשו"ת בית אפרים סי' ל' ועיין בנ"כ מ"ת דאף דנוקשה מדרבנן אין להתיר למכור לנכרי כשאין בתבשיל ששים נגד החמץ נוקש' כמו שאסור בחמץ נמור אף שיש ששים :

הגהות רעק"א

דבכ"מ בתשובו ות"ב לדיוק גם כאיכו בטל כמו לרב כתיבו איכו ות"ב מוכח דבליבא כרת לף בלא בדיעבד חיכו בתשובה: שם לכן כ"ל דהמיקל לא בפסיד בס"ז בפי' זה מוכר נוקשה בתשובה : סעיף ג' בהרנגולה מבושלה מוכרה לבטלה אם נתנה החטה בהרנגולה בכ"ם בפ"ם קודם שעה ו' ולא היה בו ם' י"ל דלאפ"ז בשעה הרנגולה כדיע מהיכי ותיכ אפילו עם התוחוות לריך ס' נגד כולה: בב"א סק"ט חת"ב כיד סולדה בו כיון שאין בה רושם וא"ת לף בשכבשה הפסח אין היה בפ"ם בעי' עב"ם בעולה דמיד שזוללו הפרוסב עם בשעה נאסר כדי לבולה אבל אם בתחלת פסח יש"ב כולו חדש בתחלת פסח ואפי' בשאר בשעה : שם באי"ד אבל חתן שהוא בתשובה אסור לף בלו ולכאורה קשה הא אמר שמואל שהנהנתן לבל בללה בה קולף והא שמואל ס"ל מין במינו לא אמרינן לף בלו ולי"ל דוקא לפף אבל לחתר בלו אפילו בתחלת פסח יש"ב בלו ס' ס"ת בלו ס' ס"ת בלו ס' ס"ת

שמות כו:יט"ג דלוקין עליו בזמן ההוא מ"מ אין כו כרת לא מחמירים כיה כ"ש בחיסור מסחו וכן במומרת דכל"ל וכ"ש בחמרוקע' סי' תס"ז ס"ק: (ה) שהוא לא בלא.ל"ל דאם נתערב לא בלא בפסחות מס' קודם הפסח דיכול להרבות עליו קודם הפסח עד שיהא ס' כדי שיהי'מותר בפסח ולזיכזה מצו'אין מבטלין איסור לכתחיל ורחיים לזה כתבתי כה' סוכה סי' תרכ"ו ס"ח ס"ק ט"ס והך לא כלה לא לתי לאפוקי קמח בקמח דג"ז הוא מתערב יפה כמ"ש כ"י בסם ממ"ג ועמ"ש סי' תנ"ג ס"ג וכן הכריע בס"ע לקמן כי' תכ"ח סעיף כ"ז נבי שפוד דלא ממרי' חוזר וניעור: (ו) נשמרו לו פירורין. וסימן לח מהני בזה דשמא ים דקין ממוד ויולמין דרך נקבי המסננת: (ז) מותר. הטעם דשם מימן שים במלח שממלח הוא בטל בס' קודשקודם פסח חימון וחמין וניעור ות"ל ה"ל לסתו להתיר כיון שכתב שים מולקיוס"ל דחמרי חוזר וניעור נר' דהכריע הס"ע כזה כדברי המקילין דכאן היה תרתי לטיבותא חדא שמא לא היה חמץ במלח כלל ותמ"ל היה חימ' מתבטל קודם פסח וכדעת המקילים וכיה מולקים שמביא רמ"א הוא הרי"ף נחות שהביא הטור כשמו שאוסר אלו שאין שגזבר בחימון וטעמו שרמל קודם הפסח אם לא יודוע שנזבר בחימון להס תקנה ע"י סימון(ועכ"ד סי' פ"ד וסי' ק"ד) וכתב הרשב"ח דלקח ממנו הכית יין לחתר שהוא לפי שיגנו לחתר ממנו ועירבו כיין חמר וחסר כול' ע"ס: יד שב

* עור כסם תבואת לכני הרח"ם

עשרת זקנים

ויזהר דק"ל שלין הליחה נשן . כשר ודגים מלוחים קודם כסח לין לשלול שלישורו כלומר שלין ליזהר שהם כלים מיום שי ולכ"ז בידים שבשלו לינו ני' מוהר לני' להרח"ם הכל כן שהם חיישין שבכלי היה בן יומו ובן מוכנין ני' וכ"כ תרומ"ל קכלנו תלבושיהו שלא כשרות כשר הלית מכ"ל מיהו יש ליזהר שהם כלים כשלו ני' יפה ויש ליזהר שלא יהיו כשרים כשלושו ויכה שבו ושלישים לשהוהו שכר הו כללים שלישורו לשכח . כשיש ליזהר שלא לכני לני' הלית שלישן לכל מהר כתוך השלוש ולינו ליזהר לכל כשר ושם ודגים יבישים כשלושו שלין מהישב כלל בלשונם שם ש"ז שם מלוחים לחרך דברי מיעור ורש"י כפנים שוים שלין מהישב כלל בלשונם שם ש"ז שם מלוחים לחרך דברי מיעור והשהמיעית לכם דשם הפוסקים כזה ולכ"ז לפי הכרחת הרב דבדיעבד יש להתיר מכל מקום שם ידעינו שנתלחו הלו תוך כלים שלישתכשו בו תוך מעל"ע כשפש כלו חניות של שכר הו יין שרף ותחבת שתשנעני בו מיני קתמיס וכ"כ שלשר שם שכרחיש בו שלי כשלושו לו הוא ני"ל שלין מהישב לשכר הכשושה לו כדברי מיעור ובדיעבד לשל כשלושו תוך כלני זה לחר זה דהיינו שהתיבשושתש בו המלח קודם שכח שהוא דברש שכשר הכשושה לו שלר כשר הוא לחר שלישן מעל"ע לשהלכל שני כשר הוא לחר שהלכל שני כשר הוא לחר שהלכל שני כשר הוא לחר ש

שכשר מחר שהכשירו בכלי שהחמצו גו ממן תוך מע"ל דאסור הכשר לפסח דהוי ככום כמבושל ואני כתבתי בי"ד סי' ק"ס דאין לאסור מחמת ככום כמבושל בכלי של איסור דה"ל נט"ל לחר איסור מע"ל שהוא איסור בגיפה וכט"ל מותר קוד' לפסח וכ"ל בשר יבש שהיה תלוי בחדר שהבלים שם קמח ה"ל ממן כאין ולא מהני הדחה : (י) אבל בשומן מהותך . שהקשה ב"י הא ק"ל סתם כלים אינן ב"י והתירך זה ולפ"ד דכזה לא אמרי' כלי כלכך נתבטלו לו אמרי' דכזה ודאי אסור אפי' בדיעבד כמ"ש הט"ז ואע"ג דלענין פסח נ"ל להקל בכל כיוצא בזה דהא אפי' בשאר ימות השנה יש מתירין לבשל בכלי ראשון דבר המבטל את חבירו כמ"ש הט"ז בסי' תנ"א ס"ק ב' ומכ"ש בפסח שאין בו אלא משום שביתת כלים ועוד דאפי' לדעת המחמירין בשאר ימות השנה דוקא בכלי ראשון שהוא עצמו ראוי לבשל בו מיד אבל בכלי שני שאינו ראוי לבשל בו מיד אלא לאחר שהוא צונן כגון שנתבשל ונתקרר אפילו המחמירין מודים דמותר ומ"ש הט"ז בסי' תנ"א ס"ק ב' בשם הרשב"ץ דאפילו בכלי שני אסור לבשל בו מיד אלא לאחר שהוא צונן כגון שנתבשל ונתקרר היינו דוקא בשאר ימות השנה שאין איסור בלע אלא משום נותן טעם לפגם אבל בפסח שיש איסור בלע אפילו בכלי שני אסור לבשל בו מיד אלא לאחר שהוא צונן כגון שנתבשל ונתקרר ומ"ש הט"ז בשם הרשב"ץ דאפילו בכלי שני אסור לבשל בו מיד אלא לאחר שהוא צונן

כ מרדכי פרק כ' דפסחים וכם כתב בתוכ' של מהרי"ק סי' רכ"ח ה טור לפילו לדעת בעל ההרומות דכיון דבשאר בשיאה נוהגים בהם מיט בטל מרפייהו

עשרת זקנים

בדברי כתתרונים כ"ד סי' ק"ה דתין לאכור התתה בכום בכלי של חיטור דכ"ל בס"ל אתר שיטור הע"ל וע"ל תוכר קודם פסח ונרתה כבר יבא בתא עליו קתת קודם פסח הוה ליה תתך בעין ולא תבני בדתה :

* נסכין של תתך ונרתי' דתפי' נוהגי' הסכין נקי יש לאסור תם תהכון הוך תפסח הבוש שהוא דבר תריף כ"ד כ"ג לענין כמן בפי' ג"ז :

אשל אברהם

ז] כוכר בהשובה ס"ד סי' קפ"ח הקשה הלא הב"י כתב ס"ד סי' כ"ו דבוסר דינו כלחם ותלתיה ע"פ ובפי' ק"ט הקשה עוד הלא ע"י דיכה ודאי דפלטו תפי' בלוח ע' י"ד בדין הבלוח צוד שהביא על דברי רמ"א שהתיר תפי' בפסח ע' ת"י והבלוח כ"ל הי' בדוחק לפכר לומר כולי האי והמיט תנור בתוכה תין כאן דוחק בדיכה ע"פ :

דגול מרבבה

(רמ"א) *) לא קאי אלהתוהו קודם שי תדשים דאז ודאי תפי' כזית הוכר לשהותו שכבר נתקשה אלא אתור לשהותו דמשמע שיהא תפי' כזית בשעה שתוא נאפה ואינו אם נשאפה הוך שליש :

חתם סופר

הרשב"א דשובא סליט ואוסר בששים וא"כ לפי אותה דיעה הבוסר פסליט הרבה ואין בו ששים נגד כל המדוכה ואסור דפליטה דתריפותו של בוסר לא גרוע מחריפותו של אתרוג זיתים ועיין כ"ז בשור ש"ע יו"ד סי' צ"ו הגי"ל ועפ"ז תפרש דברי

כש ותם מלתוהו . ותם ככלי היה מורק ושופף שרי (מהרי"ל) : ל ותסור לשהותו . משמע דלשהותו שרי וכ"מ כמרדכי וע"ש למה דהכא יהיב טעמא בפכח . וי"ל כיון שאין מתויב לכבר החמץ עלמו דהוי עשוי לחזק מ"כ אף היין אין מתויב לכברו דאיכו ל"ט תלת משהו והוה חמץ נוקשה וס"ל דכאכילה לחסור ולשהותו שרי (ועמ"ש ס"כ) מיהו אין רגיל מזה לאסור באכילה תבשיל שנפל בו חמץ נוקשה כמשהו די"ל שאני הכא דהוה עושה לכתחלה שמיה בו היין ולכן לאסור לשהותו עכו' תמ"כ ס"ג מ"ש : לא חייב לכברו . מ"כ טומאו בעיט . ד"מ : לב דאיכו מפליג בזמן . תח"כ ידוך בו דאיכה דוחקא ועכי"ד ספי' ל"ה שכתב מלא הנתון בקפרפ של בשר ים להחמיר לכתחלה שלא ליתנו בחלב מ"מ במדוכה אין להחמיר כלל וכ"ש במדוכות שלנו שאין רגילים להשתמש בו חמץ עכו' תכ"מ : לג בוסר שדכין וכו' . ל"ל דבוסר לא הוי תריף . ול"ע דלהא בב"י בשם שמ"ק משמע דלא שרי אלא לדעת בעה"ת ס"ל לדידן דקי"ל דכל דבר תריף לאסור ח"כ אף בוסר לאסור ס"ש וב"מ בי"ד סי' קכ"ג שב בשם הרשב"ץ דאף בעה"ת מקרי תריף ול"ע למעשה דהא בשם ס"ג דאפילו בוסר תריף הוא : לד אם היה הכלי נקי . ל"ל דקאי אתרוייהו דאפי' קודם הפסח אסור אם בישל בו ס"ל דזאת הוי כדבר תריף ח"כ אף בוסר אסור ס"ש וב"מ בי"ד סי' קכ"ג שב בשם הרשב"ץ דאף בעה"ת מקרי תריף ול"ע למעשה דהא בשם ס"ג דאפילו

זל"ד לסכין ס"ג דסי' ל"ו וכן כסוף דבריו כ' הטור וכ"ל לתפילו לדעת כעה"ת סם מזהרו כהם בחתיכת סכין כו' משמע דכלא מזהר בסכין אין היתר כביטול נגד הסכין וגר' דהך ממך זמים ע"כ מיירי קודם שנכבשו דלמ הס מריפ'דהמ כ' הטור שם"י מים על כביס' בטל מורפייהו ומ"ם מדמה הטור לותם לבגדים וכמ"ו המרוך כלל ל"ח דין ט"ו כתב וז"ל ופול דמפי' לגבי מיסור ממן אינו מוסר כמ"ח זמים שנחתכו בסכין של חמן אלא שנחתכו בסכין של מחר שנכבשו מכל נחתכו קודם שנכבשו מתיר שם לאכלן בפסח לא נמלא כן בטור שלמו ומדברי לסיפך כמ"ם ומולי הוא מכי' ס' מורמת מיים ולא מורם מיים ומ"ם ניחא כאן לא מהני ס' לבטל כין הכל ס' נגד הסכין כיון שנוטל כל א' כפ"ע קודם כניסת' ואין ככל א' כפ"ע נגד הסכין היה עומדת כמה שקיבלה ואין הלירף מועיל דאין כאן מידי שילרף לותם ויולין טעם מן הא' להאי מסא"כ שם בבליס שרוטב הניטול מוליך מזה לזה אבל כאן בכבוש כל א' כפ"ע נכבש מכח הנחתו כמיס ע"כ אין לירוף מועיל ול"ד לבוסר שנזכר בפפי' הקודם לזה דאפי' בבל לבטל הפליטה של המדוכ' כמ"ם בסמוך להחם נידוכו הכל ונתערבו היטב כמו שקבלו ביחד כן ע"כ הלירוף מועיל לבטל הפליטה כ"ל נכון זה והא דכ' כאן להתיר אף ע"פ שלא נזהרו לכבשם בקדירה חדשה הוא מטעם שכ' הטור דבטל מורפייהו בפעי כביסה כיון שבפי' הכביסה נותנין בהם מיס ולא שייך תו למימר מחלי' להו אלא מיס ליזהר בתקיעת הסכין והיינו מטעם שזכרנו: ☜ בשור כתוב וכן נרחה וכו' ולכאורה קשה היאך מייתי רמיי ממה שחתכו בפסח נופי' למ"ם קודם לזה בזתים של כל השנה וי"ל דלא מייתי רמ' אלא לזה שזתים דיכם שוה מחמת קיוטה שלהם לקורטו של חלתי' המזכ'בנמ' דהא בגל נ"כ דומה לקורטו של חלתי' ומוסיר הרמ"ם אם אחך בפסח' סכין אע"נ דהוי נט"ל ולהרמ"ם אחיר נט"ל כמ"ם הטור בשמו אלא ודאי דמוסר משום סיל"מ דהוי כזר מריף: (שו)אפי' בחלף לא בטיל . וכ' ב"י ונרא' טעמו משום סיל"מ או משום דסכר דיכם ביכם בטל חד בתרי כמיסור שחלוי בנ"ט כאן אבל כמקו' כ"ם מכ"ל ונפ"ז אם נתערב קודם פסח חד בתרי ביכם בטל בטלו וכמ"ם המרדכי בפ' כ"ם מכ"ל ונפ"ז אם נתערב קודם פסח חד בתרי שנתערבו בטל"ע אסור בפסח ומותרין בהנאה ואיתה בנרש"י אלא שפי' דקאי אפ"ע אלמא מ"ס בעי ס' בשעת איסור ולא בשעת היתר כמ"ש בשם הגהות אשר"י פ' אלו מציאות ומ"ש בשם הרא"ש ז"ל ומ"ש בשם הרמב"ם ז"ל ומ"ש בשם הרשב"א ז"ל ומ"ש בשם הרמב"ן ז"ל ומ"ש בשם הרשב"ם ז"ל ומ"ש בשם הרא"ם ז"ל ומ"ש בשם הרא"ה

לאכול כולם קודם פסח כמ"ש ס"ד בהג"ה : וכ"ז בפרוס, אבל ככר חתן שנתערב במלה לא בטיל לכ"ע דהוי ככר שבמינן כמ"ש בי"ד סי' ק"י (כ"ח) ועמ"ש סי' הנ"מ סי"ט : ומצה שהיה בה הצד לו בתכפל, מגד מ' ומתכו הכפל ומתערב בחתיכת חיטה דבר שבמינן דחמורה מחמת הבלוע . וכ' הב"ח כלי חמץ שנתערב בחתיכים בטל ברוב מיהו כיון דחמץ מקרי דאיל"מ לא בטיל עכ"ל וכ"כ בכ"ה וכת"מ פסק דחמץ לא מקרי דאיל"מ כ"כ הטור וכ"י בשם הפוסקי' . וכן מוכיח דאל"כ לף בע"פ לא יתבטל עם"כ ומ"מ בכלי יש להחמיר דהא י"ל דלף בשאר איסורי לא בטיל אפי' בכלי שני כמ"ש הפוסקים בסי' ק"ג וכפסח עלמו פ"ש דאל"כ לא יהא חמץ כמי שנתערב בפסח דבטל ברוב ומ"מ אסור לאכלו ולהנות ממנו ואפי' מדרבנן אסור לאכלו ולהנות ממנו ואפי' חד בחד מותר עכ"פ ואפי' בכלי שני כמ"ש הפוסקים ומ"מ בכלי ראשון אסור ואפי' חד בחד אסור ומ"מ

(יט) שמח יסוד כו'. ואם נפל קרטין לתוך המלכל אסור המלכל כמש"ל בחמץ מקצה כגון טריומ"ק וכיולא בו בסי' תמ"ב אבל מותר להשהותו לאחר הפסח כנ"ל: **בשור הניח לעיל סי' זה וכ"כ בעל העיטור דוקא חמץ דאיתי בעיניה אבל ניעול היולא מדושמו אל כלי לעניין דבש ושמן ס"ג בפסח כו' בעל הוא וכמה ימים נהג בו לאוכלו אסור והמחמי' תע"ב סכ"ל וקצה דהיתר בעל והלא לריך ס' לנגד כל הכלי ואין מה שתוך הכלי ס' כמ"ש זה בכ"י וכו' דהעיטור לטעמי' דנס כי"ד סי' ל"ג ס"ל דיש ס' נגד פליטה דכלי כמ"ש שם כ"י תליסים ותע"ב דהטור נס ס"ל סברא זו מ"מ הניח דבריו מסוס ד"ח שזכר בעיטור כגון בשר שלא נזהר במליחתו ותו אפשר דס"ל כמ"ש המרדכי ס' כ"ש בשם ח"ו להחיר בחנית של שכר שהרי בעל העיטור מקיל בזה ובכמה מקומות ולתת בו יין ודבש לפסח משום דטעם השכר בעל כמ קודם הפסח ולא חיישינן לטעם שנעשה מחמץ ואפילו בכה"ג לא גזרו חכמים שלא יתן לתוכו יין ודבש לפסח וכן נהגו בכל מדינות אלו ורמ"א הביא דברי העיטור ולא הזכיר שום חולק ומשמע דס"ל כוותיה ומ"מ נראה דבמקום שנהגו להחמיר אין להתיר ואין לשנות המנהג ומ"מ אם נתערב קודם הפסח בפחות משהו בטל ברוב ואפילו נתערב אחר הפסח ונמצא בתוך הפסח אסור ואפילו נתערב אחר הפסח ונמצא בתוך הפסח מותר ואפילו נתערב בתוך הפסח ונמצא אחר הפסח אסור ואפילו נתערב בתוך הפסח ונמצא בתוך הפסח אסור ואפילו נתערב בתוך הפסח ונמצא בתוך הפסח מותר

(*) כ"ה לפי' ביום הראשון וכן בתשון וכן בשלישי ורביעי וכן בחמישי ורביעי דנקט ביום לחרון לרבותא נקט דלפי' ביום לחרון שהוא מדרבנן לא יקבלנו תירוץ כ"ה כיתר וכן בכולן כנ"י כפי הרשב"ץ ג מפנה

עמ"ת זקנים

* ושוב שיתיר כו'. דמלד הדין לפלוג בלא לחמיר שרי דהחירא ניחא

חמח א לא יקבלנו. ואם קבלנו מכור בהגהה סימן תכ"ו ס"ו: ב לא יהא ניכר. ולא לפי' הניח העכו"ס בבית ישראל כי"ם רחמן שרי (רשב"ם סי' קע"ח) ועפ"י ת"ם: ג מאור בהגהה. דקאכלו הולא ג ג חמץ של ישראל (*) שעבר עליו הפסח ג [ג] אסור [ה](ג)דורון המץ(ב)(*)[ו]ביום (ד) ח' של פסח א [ז]לא (ה) יקבלנו הישראל ונם ב [ח] לא יהא ניכר מתוך מעשיו שחשץ בו (ג) [ט] * ושוב (ו) שיאמר שאינו רוצה שיקנה לו רשותו:

ספיטור: (ב) כי"ע מחרון. וכ"ם בפסח גופי' מלת דקמ"ל דאכי' כי"ט מחרון לריך לעמן זה: (ג) ושוב שיאמר כו'. דמלד הדין לפי' כלת לחמיר שרי דהחירא ניחא

באר היטב

כתב בה י כי"ד סי' קכ"ב בהגהתי על ישראל אחר שבעה ע"ם ופע"י אם לאחר גוים המשרתים בשעת ישראל ביום טוב לחרון של פסח כדי שיהיו מוכנים במ"ע לעמן מוחר לערבם עם החגים לחרים ולעמן הכל ומוכרו לישראל מהריק"ם בשם הרדב"ז וכ' כפר"ח: (ג) דורון. אם עכו"ם נתן לו מבר לישראל חגים וקיבלם הישראל ממנו ואחר פסח נודע שהיו שייכים בחוכו ממן החמץ מוחר לאחר הפסח כדין חמצו ס. עכו"ם וע"י נ"ע: (ד) לחרון. לרבותא נקיט יום טוב לחרון. (דבכחר ימים עובר עליו מדאורייתא) ואם הוא ביום שוב לחרון לח מין לריך לח בפיים כלי ולא מחימא יו"ד כי לא חפשו שעת יבא לאכול ממנו מוסט אבל אם הוא תוך שעת לריך בפיים כלי לו מחימא יו"ד כ"מ"ם לפיל סי' ת"ם. ומהא דאמר הדין אם שבת עכו"ם חמצו של ישראל גם כן דינו כמו בהגהת הרמב"ם. ת"י: (ה) יקבלנו. ואם עבר וקבלם אסור מיהו אפילו בהכאה אחר פסח. ומע"ג דינו דרבנן ומדאורייתא לא קנבר על כל יהלה וכל יאכל הכא כל המיקון דבנן בעיון דאורייתא מקון ואפילו לזמן טוב שני טוב ע"ם. מ"י: (ו) שיאמר. ואין אפי' הגיפה העכו"ם בבית ישראל כי"ם רחמן שרי ומ"ש

לבושי שרד

(*) ס"ע ס"ג שעבר עליו בפסח אסור בהנאה וכו'. דין ביצול ע' מ"ת סי' תפ"ז. פ"ק מ"ד ע"ב. פמ"ג

לא כו' וכן רשותי כה"ג בפ"ו דתמלי גר ומ"ג כו' ואם מבאלו לוקח בין כו': סיב אשילו הניחו. ר"ל דלא הימת דלא שייך קנסח לר"ם ורלוה מישראל שהרהין לאל ת"י

הגהות

סק"א ואם קבלו לאסור בהנאה וכן אם נתעסק לו מיפסח ביו"ט לאחרון ואם היה חוזן על מתו ע' מהנלות זהב בפתיחה

חק

ישראל מ' שהיה לו קודם פסח כרעיים של עכו"ם דגן לעמן ומהעבב הדגן כרעיים עד מ"ם של פסח והנה כאחר הגיע יום שבעי של פסח הלך העכו"ם ומכן הדגן של ישראל ועשה מן הקמח עם החמיס לחרים ולעמן הכל ומוכרו לישראל מהריק"ם בשם הרדב"ז וכ' כפר"ח: (ג) דורון. אם עכו"ם נתן לו מבר לישראל חמיס וקיבלם הישראל ממנו ואחר פסח נודע שהיו שייכים בחוכו ממן החמץ מוחר לאחר הפסח כדין חמצו ס. עכו"ם וע"י נ"ע: (ד) לחרון. לרבותא נקיט יום טוב לחרון. (דבכחר ימים עובר עליו בפסח כדאי מן הפסח והניח לו הפת לישראל מיקה אחר הפסח והכחבי שמותר ליקה הרמיס כבר הפת

דלמא' דהתירה ניחא לי' דלקני רשות ולא מיקרא : (ד) לעכו"ם שמחזן לכית· כ"כ כ"י דמשמע מדכתי ת"ה דלא מהני כתיבת מתן לעכו"ם (תה"ב הוא עכו"ם) שמחזן לבית ואין הכוונ' שהעכו"ם יכי' מיש נכרי ואין לו כית ישראל אלא על החזן מדינת שרי כיון דאין הישראל מייב בהחזיות אבל מה שייכתב החזן יעניך הישראל להחזיר דמי המכירה לעכו"ם אפור ואם יש לו חזן הרבה ות"ח שאם כוח בית ישראל אין קפידת דבר זה ודאי אין לו עצה ורית דגרע טפי מה שהחזן בידו ואפי' אם ירצה העכו"ם לחזיר לו דמי החזן אין יכול לקנות החזן מיד הישראל אלא ע"י שיחזיר לו ישראל דמי החזן שנתן לו העכו"ם ואם אין לו חזן הרבה וות"ח להוליכו חזן לבית ימכור לו גם החזר הדגרע ממה שהחזן בידו : (ה) בהנאה ד אפי' הניחו שונג [יח] או אנוס ה (°)! ואם ב] מכרו או [יג] נתנו (ד) [יג] * לעכו"ם ד [יד] (ו) שמחזן לבית וכעכו"ם לא היכפת לקפי' אפסחו יכול שלומו ומשך קני ג"כ תע"ג דאין שליחות לעכו"ם ה"מ עכו"ם לישראל אי היכפת לעכו"ם עובד שליא לעכו"ם מכירו ע"ם וכ"מ

ו כ"י מדברי תרומת הדשן
לבושי שרד
(ס"ת) (°) ולו שימכרנו לו מכירה גמור' וכו' עיין בור"ם ס"ב סימן ז'

תתם סופר
לא יהיה לו שובת הנאה מהעני]:
סי' תמח (במחבר סעיף ג') שימכרנו לו
מכירה נמורה. נ"ב עיין תשובת הי"ד סי"ם ש"י וח"ם או"ח סי' קי"ט : (שם במחבר ס"נ) מכירה נמורה. נ"ב עיין תשובות דמוכר לנוי קמן עיין תשובות ח"ם יו"ד סי' ש"י"ד : (שם במג"א סק"ד) אבל עכו"ם לעכו"ם עושה. נ"ב עיין ש"ך חו"מ סי' רמ"נ סק"ה ובבית שמואל סק"ם ה' : (שם ד"ה) וכל דבר וכו' קונה נ"ב כאן. נ"ב דהשתא בין ישראל לישראל מהני מתימותא כצ"ל ע"ש : (שם ד"ה) ומ"ש דאלו[ן] וכו' בע"א דף ע"א בתום'. נ"ב ד"ה אמר אמימר וכו' מדהוצרכו לומר שהיא רק אמתלא ס"ם דלא אולינן בתר דיניהם. ועוד מדהוצרכו בבכור קניית מקום ע"ש ואמנם עיין היטב בתשובה המיוחסת להרמב"ן סי' רכ"ה ותמצא נחת : נוי שמכר חמצו של ישראל בשליחותו כיון דאין שליחות לנוי הרי הבעלים עוברים בכל יראה ע"ש קצה"ח סי' קכ"ו ס"ק ט"ו ע"ש:(שם במג"א) ד"ה ומיהו צריך וכו' ובמ"י מ"נ - נ"ב ועיין בזה היטב לעיל מ"ש הט"ז סי' רמ"ו ס"ק ה' ומ"ש הט"ז לקמן סוף סי' זה ועיין היטב בתשובות ח"ם או"ח סי'

באר הגולה

ולפילו כדיעבד לסור החמץ שהרי לא מכרו כלל עיין מ"ש: (ס) ויפגע בו. ומ"ם הפגיעה מיכו רוצה להמזיר לו החמץ אחר הפסח אסור למכוע מהו כדיעיכה אבל אסור לקנות ממנו ישראל אחר פסח ומ"ם לקח צריך לשהות ונמכור נפעלים ולמכיעים מ"נ סי' מ"ג עיין מ"ש. ועיין יד אהרן . ולמונן ובמ"ם שיהו שופעים ומכרו כניכם פם יפר אחן למחמוע קודם פסח וקנלו המקוח אבל מדעיין לא משך אחמן החמץ מרשות השופעים ונגר כניו הפסח מיכ אחמן נאפרו . ובמ"ם כ' ומיין כמ' ל"ם אבל יעקב סי' ג' ומיין כמ' ל"ם אבל יעקב וכמ"ש ס"ק י"ד ובפר"ם : (י) נמורה. ומ"ב ' כל ירי שלוחו לו מכרו יכול להקנות החמץ ולא תמריע מאם לא ירצה לחקנוי כדבר שאין בו ממש ומ"ם ס"ק ל"ח ומ"ש בשם הרמ"ע מפאנו ומ"ש בשם הרמ"ע מפאנו ומ"ש בשם הרמ"ע מפאנו

באר היטב

שימזור לה מ"ב . מ"ו . אמר שיהיה לו ממן ונלה למזור לנכרי כדין והמחכם שלא אמר לנכרי כלום ממנו שלו רק הניחו במדר של מכירו שיודע שימכור מכירו המדר ההוא עם ממנו שמחוכו לנכרי ומכר לו למפמם וכן נמפם שמכר ישראל מכירו המדר ההוא לנכרי ומכר אמתן שהיה בחוכו ככלל ממן שכמדר הפיע רק שלא ידע בו לא ישראל המוכר ולא מכירו הקונה פסק כמפוחם מיכון כיון שהיה לפחות ס"נ שלא לפחות ס"נ שלא ישראל אחר נ"ב : (י) מכירה . ומוחר לומר לו הם לך ממן זה ומן לי ממן נאחר עם הפסח כ"פ הנחון מהר"ם ז"ל ח"ו . ואפור למכור אחנו לעומר דאע"פ שאמר ישראל הוא . ומ"ם מכר כחב הט"ז דכיון

תשובה

ושער אפרים ס"י ד' ובאלי' זוטא סי' תמ"ח ובחשוב' בק"א שבשער אפרים ועה"נ סי' קח ובחורת השלמים שבסוף המנחת יעקב ע"ש והנה בעל הי"ש לא שמע להמורה להחמיר והשה אוזן לקצת לומדים שהקילו לו שלא לשפסו ועה"פ והחליפו ע"ש סי' ט"ז שהורה להתירו אפי' למחליף עצמו ע"ש ובענין אם שחה חמץ בפסח ע"פ הורא"ה בעעות אם מיקרי אנוס יש ללמוד ממ"ש באה"ע סוף סי' י"ז בשם מהרי"ק ועיין בשו"ת בית אפרים חלק אה"ע : וכתב בשבות יעקב ח"א סי' ד' בפי שהיה נשוי נכרית שלא כדת ונמצא אתה חמץ שעה"פ אם נימא מה שקנתה אשה כו' וכתב דמוחר משום שביטל והסקיר אמרי' איסורא לא ניחא ליה דליקני וכמ"ש הרא"ש בעכו"ם שמביא דורון כו' וע"ש דמייתו משו"ת שער אפרים שהביא בבה"ט כאן בפי שמכר לשפחה כו' ע"ש. וכתב בדברי יוסף סי' י"א דאוכן היה בידו פעות שפעון תושב עיר אחרת לח' חדשים קודם פסח קנה חמץ ושלח לשפעון והספינה לא הניעה עד אחר הפסח החמץ מותר באכילה כיון שלא היה יודוע לו כלל. ובשו"ת חיים שאל כתב שאחד קדוש השכים עמו וכתב שדבריו טובים ונכוחים ע"ש ונראה מזה להורות היתר נ"כ בעובדא שאירע ששלחו י"ש ממקום אחר בתוך כלי סוזדרע בקיתונית של זכוכית מנוסות וסתומות שקנו בשביל האוכן ממעותיו ובהגיע הפסח לגמל מסרו לאיש אחד אהובו וזימה בנפשו שכעות זה גם שאר הקיתוניות נתרוקנו ומלאים מים כמו שרגילות לפעמים שהספנים מריקים כלים של י"ש ומפלאים מים וחזר לביתו ואמר שלא רצה להשריח לקחתו ריקם מאחר שהוא ריק אין בו י"ש וזה היה זמן מה קודם פסח ועמד כך בבית הגפקר עד עבור הפסח ואחר זמן מצאו ששאר הכלים חיו מלאים י"ש ורק כלי זו הורק והיו לפים ונראה דשרי ממעמא שכתוב בתשובה הנ"ל דכל שלא הודע אליו ליכא למיקנסת ואע"ג דכאן י"ל דכיון שידע ששולחין י"ש שפיר שייך קנסא דר"ש וי"א לפעניד דכל כה"נ לא הו"ל למידע ולאסוקי אדעתא כלל כיון דשכיח ומתרמי הכי לפעמים דעבדי דלא מעלי ומכנים פים תחת יין ומכ"ש כאן כיון דהשליח חזר ואמר לו בפחם שהכלי ריקם בלי י"ש היה סבור שכדבריו מפחמא כן הוא ואין זה דין אנוס שכתב הרמב"ם והש"ע דידע שיש חמץ אלא שהיה אנוס מלבערו, ואף בזה דעת התשב"ץ להחיר כמ"ש לקמן ואף שאין לפמוך בזה נגד דעת הרמב"ם מ"ם באנוס כה"נ אין כאן חשש הערמה כלל ובכה"נ נראה דשפיר דמי לפמוך על הביטול וצ"ע ומ"ם הוריתי במקום הספד לעובו חד בתרי ועיין מ"ש בשאלות תשובות בית אפרים: וכתב במאיר נתיבים סי' ג"א בא' שלקח כתב שעבוד מנכרי על י"ש שלו העומר במרתף הנכרי שהם לא יסלק לו אחר ד' שבועות יקח לו הי"ש כפי המקח ששוה בשוק יהישראל קיבל עליו אחריות על הי"ש בד' שבועות אלו ועה"נ והורה היתר לישראל לקבל הי"ש כיון שלא אמר לו מעכשיו ונם אין משכונו בידו ומצד אחריות נם כן לית לן בה כיון דמקבל חמצו של עכו"ם בביתו שד עכו"ם ולכן הי"ש מוחר לכל ישראל אפי' בשחי' ע"ש : וכתב בשו"ת חוות יאיר סי' מו בא' ששכח למכור חמצו ואחר הפסח החליף עם הנכרים על סוס וחמור שלח אליו שלא ישתמש בו עד שיעיין בדינו והלך וכתבו ע"ש שהאריך בדין חליפי חמץ והנאון בעקה"ח עה"נ השיב לו שדעתו להתיר אף אם לא מכר הסוס כיון שביטל חמצו כדת אף שהחמץ עצמו יש לאסור אף שביטל מ"ם יש להתיר החליפין אך יש לקיבסו כפי ראות עיני המורה. ועיין בש"ע סי"ג שונג או אנוס ועיין בשו"ת תשב"ץ סי' קצ"ט כתב הדגיה באונס החמנא פטרי' ע"ש ובקונטרס טוב עין שבסוף ספר ועד להכמים כתב שדבריו קשים כי מה ראה לחלוק על הרמב"ם ועיין בחורת השלמים שבסוף ס' מנ"י סי' ו' בפי שהיה חבוש בבית הסוהר וצוה שתמכרו הי"ש שכמרתף ותאשה שלחה שליח אחר וסיפ נודע שלא נמכר ועל' לחתיר ויש אחרונים חולקים עיין בשער אפרים ואלי' זוטא ומ"ש לעיל בשם המקום שמואל ובכתר כהונה סי' י"א ופי' ד' בענין זה:וכ' בשו"ת נבעת שאול סי' לה בא' שנתן לנכרי אחד הביא איזה מדות הי"ש מחוץ לעיר והשיב לו פסח ולא לקחו לביתו ושכח למכרו בע"פ והוא הספר נדול ואשיש עני יש לצדד להתיר בהנאה למוכרן לעכו"ם אדבבדי שלא יחזור וימכרנו לישראל יש לו לעשות הי"ש והי"ש יש לו תקנ"כפי דברי האיש הזה שיכול למכרו לעיר שאין ישראלים דרים שם כלל ומחונים נכרים וקונים מכמה ב"א ומתערב אצלם ויתבטל אצלם מעם בהרבה ואף אם מיעוטא דמיעוטא שישתה ישראל שם כבר נתבטל ע"ש ועיין עוד בסי' ק"ד בא' שלא בא בע"פ הנכרי שהיה רגיל לקנות אצלו וחי' סבור שרשאי למכור כל היום ושלח אחר נכרי אחר ושוב נתוודע לו שאין מיעל מכירה אחר חצות ולא מכר ועה"פ והוא הספר נדול ונם הוא בע"ח להשר ויצטרך

דכ"ע לח לפקרי' מכל מס דעכו"ם מיגו דוקא להחזירו לו מסור למכור מותו כדיניהם : ה לח מהני. מע"ג דככ"מ הוי מהני כדלימא ס"ק דקידושין וכסוכ' פ"ג מסוס מוכרח דמכן לח מהני והכי הוא דלח לוסיף עליה להמות לה מלחת לחריתי (ת"ה והג"מ פ"ו מהכנת) ודכ"ז ח"ח ס' ק"מ כתב הטעם דכל זמן שהמוכר יתירה הוא עליה להמות לה עוסיף עליה להמות לה מלחת לחריתי (ת"ה והג"מ פ"ו מהכנת) ודכ"ז ח"ח ס' ק"מ פ"ג מסוס מוכרח דמכן לח מהני והכי הוא דלח לוסיף עליה להמות לה מלחת לחריתי (ת"ה והג"מ פ"ו מהכנת) ודכ"ז ח"ח ס' ק"מ

להסכו"ם מוחריס המעות ליכרחל מעלס זה כללע"ד: (ה) שמח מלטרפכו · ויכול ג"כ לומ' מחן לך ריוח מח"כ להח מ"מ מכירה נמורה היח : (ו) ולח יחן לו על חנחי . נרחה פירוסו על חנחי שיחזירו לו מחר הפסח דח"כ לח הוי מכירה

[עז] בדבר מועט ז אבל מחנה [יז] על מנת להחזיר ה (יג) לא מהני :

ד מ רשאי ישראל לומר לעכו"ם בשעה חמישית או קודם [יח] עד שאתה לוקח חמץ במנה קח במאתים (ה) ושמא אצטרך [יט] (יג) (י) ואקחנו ממך אחר הפסח ו אבל לא ימכור לו (ו) ולא יתן לו (יד) על תנאי ואם עשה

מכל הכח מי כעי הכעו"ם מקייס החנחי והוי מחנחו מחנה מס לח מחר בריחי נוחן לך ותחזירה לי נמנלח שחם לח יחזירוהו לו לח הוי מחנחו מחנה מכל

כ' שרצתי לומ'ל קח במתים ומקחו ממך תחי' בפסח ס"ג: ז"ס ז' עוכר כגל ירחה. דהמפקיד חמץ ביד עכו"ם עובר בל"ת שלא יראה ולא ימצא ולא יבערנו ולא יאכלנו ולא יצפנו ולא יסחרנו ולא יתננו לחבירו בשביל שיאכל אחר אחרי הפסח ואפי' לאחר זמן ולא יתנו לו במתנה ולא יחליפנו ולא יפרענו ולא יקחנו ממנו בשביל שיחזיר לו אחר הפסח ואפי' לאחר זמן ולא יעשה עמו שום משא ומתן כדי שיחזיר לו חמצו ואפי' לא אמר לו כלום אלא שהניח חמצו אצלו ולא בדק אחריו ולא ביטלו בלבו הרי זה עובר בבל תראה ובבל ימצא ובבל יבער ובבל תאכל ובבל תשקה ובבל תצפון ובבל יחמץ ובבל יחמיץ ובבל יאכל ובבל יאכלו ובבל תשבית ובבל יבעל ובבל יבעלו ובבל יבעל ובבל יבעלו ובבל יבעל ובבל יבעלו

תמט (א) כך היא גירסת רש"י. דבחמות ומלאי תלוין וסי' כך מלאי סיימו את הנמכר בחמות ולפ"ז ניחא כחמות, על עכו"ם דמ"ל הא עכ"ם גם הפועלים מכניסים עם את וה"ל בפיקה דיל"ן כיון דקיל כר"ש דחמץ לאחר הפסח אסור מדרבנן משום קנסא כזה אין שייך קנס אלא בחמות של ישראל דאזלי' לחומרא לשייך בעסה למה וכו' דהחמץ של החמות הוא ולאי קבוע ומונח עם של הפועלים הוא דרך ברלי ע"ל שמה שמכניסין עם הם אוכלין הכל הלכך אזלי' בתר החמות ור"ח דגורס בהיפוך ואזל בתר הפועלים ולאי קשה למה תלוין טפי בפועלים מבחמות כיון דגם בחמות החמץ קבוע טפי ואם לר"ח מיירי שאין את עם החמות רק שהר אסורות מ"ב אין חילוק כיון דש"י לר"ח ואפשר שאין עם רק אסורות לו את ואלו סי' שם את בחמות סיימו אומרי' דהוי ספיקא וכבר נווטי אזלי' לקולא דאין כאן קנס.

תנ (א) יאמר לו קודם פסח. כ"כ הטור בשם אחי עזרי וכתב כ"י דבגמ' ובמרדכי נדין ישראל שקנה חוק הכומרים יקח לאחר פסח מה שאסר בפסח משמע שם"ל להחמות כן תחלה ומשם לפי שאין קונין חוק הכומרים אלא קנס דעבר על כל ירמ'וכאלו אין שייך למיקנס'ופסק כן להחמיר וכ"ל דיש חילוק דזמקנהתני סיפא'דבדין'זה שמגיע לו ביבית כבל שבוע הוי כמו כל שבוע חוק הכומרים שקנה בפסח ואחר הפסח אין שייך לקנסו כלל ואפילו עבר ולא קנסו אלא בפסח בלבד ואפילו הכי אסור לקנות ממנו אפילו אחר הפסח דלמא יחזור ויקנה בפסח ואפילו אם קנה בפסח אסור לאכול

פסחא ויטול הדמים מתחלה כמ"ש הנ"מ וכ"פ הכ"מ וכ' ימיס שהם י"ט עכ"פ מסור לו' טול מחט וכו' כמ"ש סימן רמ"ה : ד' מותר ליהנות . דחמן מינו תופס דמיו (ס) כמ"ש בסי' תמ"ג אבל אם קבל הכרות מסור ליהנות מהם דחכם נהם בפסח כשכר תנורו כיון שדרכן לעולם לתת בכרות ומ"ל ה"ל ממן של ישראל שפיר עליו בפסח . ה' אין זקוק לו . ואף פ"ג דאם שכרו מלוכלה מחרת ומח"כ פשה ממו יין נסך שכרו מסור מהם לא היה מקנה לו אפילו אחר שהיה עובד כוכבים ומזל שכר יי"כ אבל הכא כיון שכשכיר לו תמרו לשבוע מ' אפי' העכו"ם לא יאפה בו כלל היה מקנה לו מ"כ ואפילו אחר שאפה בו אין זקוק לו : ו' לדור בו. משמע דאסור להשכירו לשום בו ממן דמשתכר בהאיסורי הנאה ואם ה קבל כבר המעות ד מותר (ה) ליהנות מהם :

ה (ד) * יש מי שמתיר להשכיר תנורו לעכו"ם [ז] על מנת שיאפה בו (ו) מצה ואם [ח] יאפה בו חמץ ה אין זקוק לו : הגה וכן מותר להשכיר לו (ה) [ט] ביח ן (ז) לדור בו ואפ"פ שמכניס בו אחר כך ממן שרי : (מגור)

ו ז מותר לומר לעבד בפסח הילך דינר זה וקנה ואכול אע"פ שיודע ז שיקנה (ח) חמץ ח [י] אבל לא יאמר לו ח צא (ט) ואכול ואני פורע ט [יא] ויש (י) מתירים גם בזה ט אלא אם כן הקדים (יא) דינר או שנשא ונתן ביד : הגה

לעכו"ם קודם פסח טול אתה של פסח [ז] ואני אטול (ג) אחר כך :

ד ישראל שהיה לו תנור ואפו בו עכו"ם חמץ בפסח (ג) [ה] אפי' מעות אסור (ד) לקבל בשכרו [ו] דהוה ליה משתכר באיסורי הנאה ואם ה קבל כבר המעות ד מותר (ה) ליהנות מהם :

ה (ד) * יש מי שמתיר להשכיר תנורו לעכו"ם [ז] על מנת שיאפה בו (ו) מצה ואם [ח] יאפה בו חמץ ה אין זקוק לו : הגה וכן מותר להשכיר לו (ה) [ט] ביח ן (ז) לדור בו ואפ"פ שמכניס בו אחר כך ממן שרי : (מגור)

ו ז מותר לומר לעבד בפסח הילך דינר זה וקנה ואכול אע"פ שיודע ז שיקנה (ח) חמץ ח [י] אבל לא יאמר לו ח צא (ט) ואכול ואני פורע ט [יא] ויש (י) מתירים גם בזה ט אלא אם כן הקדים (יא) דינר או שנשא ונתן ביד : הגה

נפסח ויטול הדמים מתחלה כמ"ש הנ"מ וכ"פ הכ"מ וכ' ימיס שהם י"ט עכ"פ מסור לו' טול מחט וכו' כמ"ש סימן רמ"ה : ד' מותר ליהנות . דחמן מינו תופס דמיו (ס) כמ"ש בסי' תמ"ג אבל אם קבל הכרות מסור ליהנות מהם דחכם נהם בפסח כשכר תנורו כיון שדרכן לעולם לתת בכרות ומ"ל ה"ל ממן של ישראל שפיר עליו בפסח . ה' אין זקוק לו . ואף פ"ג דאם שכרו מלוכלה מחרת ומח"כ פשה ממו יין נסך שכרו מסור מהם לא היה מקנה לו אפילו אחר שהיה עובד כוכבים ומזל שכר יי"כ אבל הכא כיון שכשכיר לו תמרו לשבוע מ' אפי' העכו"ם לא יאפה בו כלל היה מקנה לו מ"כ ואפילו אחר שאפה בו אין זקוק לו : ו' לדור בו. משמע דאסור להשכירו לשום בו ממן דמשתכר בהאיסורי הנאה ואם ה קבל כבר המעות ד מותר (ה) ליהנות מהם :

לעכו"ם קודם פסח טול אתה של פסח [ז] ואני אטול (ג) אחר כך :

ד ישראל שהיה לו תנור ואפו בו עכו"ם חמץ בפסח (ג) [ה] אפי' מעות אסור (ד) לקבל בשכרו [ו] דהוה ליה משתכר באיסורי הנאה ואם ה קבל כבר המעות ד מותר (ה) ליהנות מהם :

ה (ד) * יש מי שמתיר להשכיר תנורו לעכו"ם [ז] על מנת שיאפה בו (ו) מצה ואם [ח] יאפה בו חמץ ה אין זקוק לו : הגה וכן מותר להשכיר לו (ה) [ט] ביח ן (ז) לדור בו ואפ"פ שמכניס בו אחר כך ממן שרי : (מגור)

ו ז מותר לומר לעבד בפסח הילך דינר זה וקנה ואכול אע"פ שיודע ז שיקנה (ח) חמץ ח [י] אבל לא יאמר לו ח צא (ט) ואכול ואני פורע ט [יא] ויש (י) מתירים גם בזה ט אלא אם כן הקדים (יא) דינר או שנשא ונתן ביד : הגה

חמץ ח"כ הקדיכו . וכן עיקר ודוקא שהדינר עדיין בעין כיד המוכר בשעה שאוכל וכמ"ש כי"ד סי' קכ"ב ס"ד ואם לא הקדים לו דינר מותר לו' תו לפועלים ממן ואפי פורע : וא"כ מי ש"מ לו תיוק ולריך לשתר ממן מותר לו' לעכו"ס תן לו לשתות ממן ואפי פורע (וסי' ס' שמ"ג) ואין זה כמו' כמה שכתו שותה ממן כמ"ש כי"ד סי' רכ"ח ס"ד ע"ש ושוד דפועלי' כמי מזוכתן עליו ואפ"ה שרי כמ"ש המרדכי פ"ק מכל הוא לו יקח ממן כידו (ועפי' תרי"ו ס"ח כנב"ח) כמ"ש סימן תמ"ו ס"ג ונמולה שיש בו סכנה כל שרי

ואסור

שמטל דמים אפי' לכתחלה מותר דכר זה ולא כמ"ש בשפיף שחח"ז דדוקא קיבל כבר מותר כללע"ד : (ג) אפי' מעות אסור כו'. בעור כתיב אחר תשו"ר סי' רמ"ה ס"ג ו"ל הרשב"ץ כתב מעשה נה לידי בישראל שהיה לו תנור ואפו בו עכו"ם חמץ בפסח וכח בחופה נזכר של ישראל והביא לו בכרות לאחר הפסח מעשה בתנור ולהרתי לו לקבלם לא מבעי' ממן שאסור מזה שכח בו ישראל בשעת תנורו ול"ל ממנו של ישראל מלא אפי' מעות אסור לקבל בשכרו דה"ל משתכר בהאיסורי הנאה כיון דאמר משעת דיש פלוגתא ניכו לרש"י היכו דכרשב"ם חוכר ליטול הדמים שכתיר רש"י וזה היכו דרש"י כתיר משום התנה קודם פסח ולרשב"ם לא שייך דאיכא למ"ד לא שייכ בהמתו לעכו"ם להביא עלי' ממן דשכר בהנאה חסור להכי כתיב רש"י וזה היכו דרש"י כתיר משום התנה קודם פסח ולרשב"ם לא שייך חנאי ממילא בכרות שנאפו בפסח היו ממש של ישראל ע"כ אסור לכתחלה ליטול אפי' המעות בשדם חלא ע"כ דסיקר הפלוגתא ע"ד שכ' הב"י בשם ר"י דאיכא למ"ד לא שייכיר בהמתו לעכו"ם להביא עלי' ממן דשכר בהנאה חסור בהנאה ואיכא למ"ד משכיר לעכו"ם וחמצו ע"ג דשכר בהנאה מ"מ כיון דרש"י כתיר בשם יש מפרשים דשכר חמצו של עכו"ם חסור בהנאה ומ"מ ע"ג דשכר בהנאה חסור ע"כ ע"ש בשם ר"י

הגה י ואסור לקנות חמץ לעכו"ם בפסח אפי' במעותיו (יג) של עכו"ם (ריב"ש סימן מ"א):

ז יא (ו) * אסור להשכיר (יג) כלי לעכו"ם בפסח ב] כדי שיבשל בו חמץ כ [יג] אבל משכיר לו חמור [יג] להביא עליו (יד) ג] חמץ: הגה יב (°) ויש מתירין להשם חמץ בכלי

ט"ז

אבל במפר' לשום בתוכו חמץ אסור בפסח או ע"ס לכל טפי לא כ"כ ב"י: (ו) אסור להשכיר כו'. הטעם בטור דרולה בקיומו בל חמץ שלא יבקע הכלי ועוד כיון שהכלי עלמו אסור בהנאה אסור להשכירו לכתחלי ול"ד להא דתניא בתוספתא משכיר אדם חמורו לעכו"ם לחמץ דשם החמור אינו אסור אבל הכא הכלי עלמו אסור נראה שזהו לדעת רשב"א דבסמוך אבל לדעת רש"י שזכרנו דבתנור של שותפות מותר להשכירו בשיטול דמים היה לנו להתיר גם בזה אלא דמשמע דמסקנת הטור כרשב"א: אחרי הכללים שנאמרו בסי' זה ראוי לעיין במה שנוהגים במדינו' רוסי"א וואלי"ן ביהודים שסוכרי' אורנד"ים מהשרי' שלוקחים מדות מאלי"ן מכל מי שטוחן מאל"ן והמאל"ן הוא חמץ גמור ופגום כרת מה לעשות בשבוע של פסח: ומו"ח ז"ל כ' בזה שיעשה דרך מכירה או נתינ' לעכו"ם כמ"ש סי' תמ"א ולעד"נ דיש תיובה בזה חדא דמכירה לא שייכה בדבר שלא בא לעולם כדאית' פ"ק דב"מ מה שתעלה מצודתי מכור לך לא אמר כלום ותו דלא התירו המכירה אלא בשעה שמותר באכילה דבך לי המכיר' כמו האכילה כמ"ש במשכ' כל שעה שמותר לאכול מותר למכור והיינו בחמץ שיש לו בשעת המכיר' וא"כ בחמץ שיבוא לו בשעה שאסור לאכול אין לך ראיה שיהיה מותר למכור דהא המכיר' לא חלה אלא עד שיבא החמץ ואז אסור באכילה תו קשה וכי פסח א' יש לנו בשנה והלא יש יותר מחמשים פסחים בשנה דהיינו כל השבתות כמאמ' הלל הזקן ר"פ אלו דברים לענין בחיטת הפסח בשבת והלא יש לנו יותר ממאתים פסחים שדוחין בבת אף אנו נאמ' כן בדבר זה (°) דהיאך יש היתר ליקח בשבת שכר שבת דהיינו מה שהרחיים טוחנות בשבת נוטל מדה עבור זה והלא שכר שבת פשיטא דאסור כמבוא' בכמה דוכתי וא"כ לא שבקת היתר לכל מחזיקים אורנד"י ולא שמענו שמיחו בהם חכמים מעולם. ונלפ"ד היתר כעין שזכרנו בי"ד סי' קי"ז לענין גידול חזירי' של אורנדים ה"נ כן דהכל שייך להשר אלא שהישראל לוקח ממנו וזה דומה למ"ש בקונה חק הכומ"ר שזכרנו תחילת סי' זה דלאותן דיעות שס"ל מותר אף כלא התנה ה"נ מותר ליטול חוק המגיע לשררה. אע"ג דלא מתנה עם שום אדם ולמאי דקי"ל שם דבעי' התנ' נרא' דמוד' כאן דמות'דהתם גבי כומרי' דבר ידוע וקצוב להם שנותנים להם כל שבוע ככר א' ונמצא בשעה שקנה מהם חוק כל השל הוי כאלו קנה מהם נ' ככרות ושל פסח ביניהם וכן ברבית של כל שבוע שזכרנו לעיל ע"כ לריך התנה אבל ברחיי' אין קלבה כמה יטחנו ומעיקרא כי זבין נכנס לספק אם יטחנו שאז יקח ממילא בכל פעם שטוחני' ומגיע מדה מהטוחן הוא קנין חדש וכאלו קונה אותו בעת ההיא מהשררה דהקנין שהיה מתחלה לא חל אא"כ בא המקח לעולם כיון שלא היה ברור בשעת הקנין וע"כ קרוי שפיר חמץ של עכו"ם שעבר עליו הפסח כשיקחנו ישראל אחר הפסח וכן אחר כל שבת שכן היתה הכוונה תחילה ולא שייך כאן קנס דקנים ר"ם משום שעבר על בל יראה דלא היה שייך לישראל בימי הפסח ובימי השבתות וא"ל דבפסח עלמו זכה הישראל בחמץ אחר שבא לעולם זה אינו דיוכל הישראל לומר לא ניחא לי דליקני לי בההיא שעתא כדלעיל סי' תמ"א ואע"ג דכתבנו בסעי' ד' בההיא דרשב"א לענין שבח התנור דל"ד להה"א דסי' תמ"ח שאני התם דהתנור הוא שלו ונותן מרלון לאפו' בו ביום הזה ודאי ניחא ליה בכך משא"כ ברחיים שהיא שייכה לכל העיר ואין ביד המחזיק אורנד"א למחות שלא יטחון העכו"ס באותו היום ע"כ שפיר יכול לו' לא ניחא ליה דליקני בשעת האיסור כיון שאפשר לו שיבוא אחר הפסח דודאי יש עתים

מגן אברהם

י ואסור לקנות. דהא אין שליחות לעכו"ס ונמלא הישראל קונה אות' ועוד דאיכא למיחש שמא יאכל ממנו (ריב"ש כ"י) ועוד נ"ל דאסור משום רולה בקיומו עבי"ד סי' קל"ג ס"ד ס"ו וכ"כ התו'בפסחי' דף ק"ב ע"ב דמה שמחזיק לו העכו"ס טובה חשוב כשכר אם לא שהוא שלא בפני העכו"ס ע"ש ונשמע מדבריה' דאם היתה בהמת עכו"ס טעונה חמץ אסור לפרוק אלא שלא בפני העכו"ס אבל לתי' קמא שרי כיוןדלע' ב"ח דאורייי' ואינו מתכוין שיחזיק לו טוב'הוי לא אפשר ולא מכוין דשרי וכ"מ בח"מ סי' רע"ב בטור ע"ש: יא אסור להשכיר וכו'. שרולה בקיומו ע"י ד"א שלא יבקע הכלי (טור) וכ"ל דס"פ שהוא רולה שישאר ויתקיים החמץ בתוכו שאם יטול החמץ מסקדירה בעודנו ע"ג האור יבקע הכלי אלא האור וא"כ נהנה מחמץ אבל בתנור לא שייך זה כנ"ל דלא כב"י ועוד כיון שהכלי עלמו אסור בהנאה אסור להשכירה לכתחלה (טור) פי' שהקדירה בלועה מחמץ אבל תנור כשאופין בו ככר הוסק ואינו בלוע מחמץ קשה דליתסר משום משתכר באיסורי הנאה כמ"ש ס"ד ונ"ל דדוקא התם שנותנין חמץ עלמו בדמי התנור שכך היה מנהגם וא"כ מעות אלו נמי הוי דמי חמץ אבל בכלי עיקר השכר הוא מעו' אלא שבחמץ גרם לו הנאה לא החמירו לאסרו וה"ה בחמור ומיהו כ"ל לאסור אף בחמור (ב"ח) ודבריו נ"ע דהא הרשב"א מייתי ראיה מי"כ דשכרו אסור והתם עיקר השכירות הוא המעות וע"ק דהא בית נ"כ עיקר השכירו' הוא המעות ואפ"ה אסור כמ"ש ס"ה בהג"ה וא"כ למה התיר גבי חמור לכן כ"ל דכל הנך מיירי שמשכיר לו סתם רק שיודע שהעכו"ס ישתמש בו (חמץ)לכן בתנור אסור דכיון שמשכירו לאפות וסתם אפייה היינו חמץ ה"כ משתכר באיסורי הנאה לכן נריך שיאמר לאפות בו מלה אבל בכלי וחמור לאו מסתמא לחמץ קיימו לכן שרי סתם להשכיר לבשל ואסור בכלי מטעם אחר כנ"ל ובחמור שרי ומ"ש רמ"א גבי בית שמשכירו לדור בו היינו שמשכירו סתמא כנ"ל ובב"י סי' ת"מ בשם הרשב"א משמע דבכי' דוקא יושב ומשמר אסור: יב ויש מתירין וכו'. לכאורה נ"ע מה ענין זה לכאן אבל בד"מ כ' דלדעת הטור דאסור להשכירו מפני שהכלי עלמו בלוע מחמץ א"כ כ"ש שאסור להשם בו חמץ ליהנות בו בעלמו אמנם המנהג דשרי וכ"כ התו' עכ"ל ונ"ע דהא המרדכי התיר בתרנגולת שנמלא בו חטה למכור לעכו"ס כיון שאין לו הנאה מן החמץ וע"ז מביא המרדכי ראיה שמותר להשם חמץ בכלי חמץ שאין נהנה מן הבלועה כו' ע"ש ואנן קי"ל דתבשיל שנמלא בו חמץ הכל אסור בהנאה כמ"ש בסימן תמ"ז (והטעם ע' סימן תמ"ב ס"ב) ואסור למוכרו לעכו"ס כ"ש דאסור בעלמו לרחון בו וגם בתוספת לא התיר אלא לתת לתוכו דבר יבש ובזה לא פליג הטור דהכי פסק בי"ד סימן ל"ד דקדרה הבלועה מבשר בחלב מותר לתת לתוכו פירות או נוק וגם האו"ה כלל כ"א כתב דבכל מקום דמותרין המים בהנאה מותרים למכרן לעכו"ס אם כן כיון דכאן מותרים לרחון בהם א"כ כימא גם כן דתבשיל שנתבשל בכלי חמץ מותר למוכרו לעכו"ס: ובמעגלי צדק כתוב והני כלים לאו כלים דאכילה נינהו אלא כלים

באר הגולה

י עוד מפני שרולה בקיומו של איסור שלא יבקע הכלי כ שם בשם התוס'

עטרת זקנים

* אסור להשכיר כלי לעכו"ס בפסח כדי שיבשל בו חמץ כו' דמשתכר באיסורי הנאה אבל מותר להשכיר כלי קודם פסח בהבלעת ימי פסח כגון שמשכיר על ג' או ד' שבועות לעשות בו מה שירלה אע"פ שידוע שהעכו"ס יבשל בו חמץ בתוך הפסח מפני שהוא יחשוב לו כל שכרו כעד הימים שקודם פסח ושאחר הפסח ואין בה משתכר באיסורי הנאה והמחמיר גם בזה תע"ב (מהרמ"י) ואותן המחזיקין אורנדי ולוקחין מידו' מלאין מכל בישול שכר שמבשלין ביורות הדין המתנה כפי עסק הארנד"י שאם היורות הן של השר המשכיר והישראל מחויב לתקן היורות כשמתקלקלין וגם אם נהישנו היורות לריך הישראל לקנות חדשים משלו ולמסרן בשלימות כשתלום זמן אורנדי' אזי היורות הן ברשות הישראל ולא מיבעיא דאסור ליקח המדות עלמן דזכי' בו הישראל בשכר היורות והוא ממש חמץ שעבר עליו הפסח אלא אפי' מעות אסור ליקח דדמי לנהנה בדמי חמץ ממש כיון שכך מנהגם לתת החמץ עלמו בשכר היורות כמו שנתבאר בש"ת ר"ש אפי' כשלא יקח כלום הי' נראה לאסור משום רולה בקיומו אלא מאחר שאין זה בכחו למנוע מלבשל בו מאחר שנותנים לו שכר: כפי ארנד"י אם כן אנוס הוא ונגלה לפ"ז שאם יש לו כח למנוע מהם הבישול אסור לכתחלה להניח לבשל משום רולה בקיומו וכבר נתבאר דע"י מכירה יש להתיר הכל דהיינו שימכור קודם הפסח לעכו"ס א' כל המדות שיגיע משבוע של פסח ויטול הדמים מידו או אע"פ שהעכו"ס מכירו ויחזור ויתנם לו אחר הפסח

לבושי שרד

שם ט"ז ס"ק ו' (°) דהאיך יש היתר ליקח בשבת דהיינו מה שהרחיים טוחנת בשבת נוטל מדה עבור זה והלא שכר שבת פשיטא דאסור וכו' כנ"ל: (הגה) (°) ויש מתירין להשם וכו'. עיין מ"י כלל פ"ה ס"ק ע"ז ע"ז:

אשל אברהם

ב] כדי. ע' כ"ה ס"ק י"ג מ"ש להתיר בתנור וכו' כמ"א דאיירי בשכרו סתם והתנור מסתמא לאפות בו חמץ משא"כ בכלי וחמור סתמא מותר ובזה יתורץ דלא יסתרו דברי ש"ע מסעיף ד': ג] חמץ. ודברי תוס' פסחים כ"ב משמע דאם בהמת

חתם סופר

(שם במג"א רס"ק י"א) ד"ה שלא יבקע נ"ב עיין מס' ע"ז דף ס"ח ע"ב כי היכי דלא נצטרי זיקי ע"ש והתם לא שייך פירושו של המג"א ע"ש וצ"ע: (שם ס"ק י"ב) הטעם עיין סי' תמ"ב ס"ב נמחק הב' וג"ב תמ"ח במג"א ס"ק ו' ע"ש וק"ל:

באר היטב

ומ"מ טוב לעשות מחילה י' להפסיק כדי שלא יבא לאכול ממנו. ח"י ע"ש: (יב) של עכו"ס. דאין שליחות לעכו"ס ונמלא הישראל קונה אותם ועוד דאיכא למיחש שמא יאכל ממנו ועוד דנראה דרולה בקיומו מ"א: (יג) כלי. הטעם ברולה בקיומו שישאר ויתקיי' החמץ בתוכו שאם יטול החמץ מהקדרה בעודנו ע"ג האור יבקע הכלי אלל האור וא"כ נהנה מחמץ אבל בתנור לא שייך זה ועוד כיון שהכלי עלמו אסור בהנאה שהקדירה בלוע מחמץ אסור להשכירה לכתחלה אבל תנור כשאופין בו כבר הוסק ואינו בלוע מחמץ עמ"א. כתב עט"ז אבל ג' או ד' ש' ק"פ מותר בכל ענין עיין שם: (יד) חמץ. הסכמת אחרונים דהכא מיירי ששכר סתם ולא מפרש להביא עליו חמץ ע"ש. כתב הב"ח מה שנוהגין במדינת פולין ביהודים שוכרין אורנד"י מהשררה שיש בו יורות ורחיים שלוקחין מכל שכר שמבשלין מדה וכן לוקחין מדה מאלין מכל מי שטוחן מאלין דאם הישראל מחויב לתקן היורות והרחיים כשמתקלקלין אז הם ברשות ישראל ואסור לקבל אפילו מעות בשכרו. כיון דמנהגם לתת חמץ הוי כנהנה מדמי חמץ ואסור ואם יש לו רשות וכח למנוע מהם שלא

שערי תשובה

שהזריז משובח: (יב) של עכו"ם. עבה"ט ועמ"ש בשו"ת בית אפרים סי' כ"ט מדברי הריב"ש סי' ת"א ובמ"ש עליו המשנה למלך ושם מבואר דאם עבר הישראל וקנה החמץ לעכו"ם בפסח והוא רוצה ליתנו לו בפסח פשיטא דאסור משא"כ אם כבר עבר הפסח ורוצה ליתנו לו אחר הפסח יש לצדד להתיר ע"ש: (יג) כלי. וכ' בשו"ת ח"ב סי' ט בישראלים שמכרו חמצם ובחה"פ גברו המים ומתיראים לאיבוד רשאי' לשלוח אחר הנכרי שקנה החמץ ולו' לו שיציל את שלו לקחתו לחדר אחר שלא ישטפו המים ואם אין שם אותו נכרי יאמרו לנכרי אחר שבחדר זה יש לנכרי הרבה דברים ויש לחוש שישטפו המים הצל אות' לחדר אחר וזכין לאדם שלא בפניו ע"ש: (יד) חמץ. עבה"ט ובשו"ת פ"י כת"י סי' יד כ' ששכר רחיים מן השר וטוחנין בו חמץ דהיינו מאלצין ונותנין להחזיק מדה מכל טחינה אסור לקבל המדה בפסח ולא דמי למ"ש בהגמ"יי ישראל שקנה חק כו' דהתם לא קיבל כלום בפסח כו' אבל בנדון זה שיקבל הישראל בפסח החמץ ונעשה שלו פשיטא שהוא עובר ואסור לקבלו ואם קיבל עובר עליו ואסור אחר הפסח ודמי למ"ש הטור והגמיי' בישראל שיש לו תנור כו' ואין נראה לחלק בין כשהתנור של ישראל ובין שהישראל שכרו דפשיטא דשכירות יומא ממכר הוא והוי ממש כנדון דהתם דה"נ יש לישראל נזבר בהרחיי'

ביאור הגר"א

דאין הישראל מכוין לקנותו מ"מ חייב באחריותו ועובר עליו ועוד דרולה בקיומו כמ"ש בע"א ס"ד א' והלא רולה כו': ס"ז אסור ע' מ"א: אבל משכיר. תוספתא פ"ב אבל בירושלמי היא שאסור בין בבית בין בספינה בין בחמור וכ"פ הגאונים וכמ"ש ביי"כ השוכר את החמור כו' שם ס"ב ה' ואין חילוק בין יי"כ לשאר איסורים אלא בדיעבד לתפוס את דמיו ככ"ל ואפי' לא בא שמו אסור כמ"ש בירושלמי שם וכ"פ בי"ד סי' קל"ג כ"א ע"ש וכ"פ בהג"ה לעיל ס"ה: ויש מתירין. ר"ל שחולק על הטור וש"ע שכ' אסור להשכיר כו' אע"ג דבחמור מותר כמ"ש הטור משום דרולה בקיומו ע"י דבר אחר כמ"ש בע"א ל"ב א' דקי"ל כמאן דאסר שם אבל ההוס' שם ד"ה והאי מתירין בכה"ג כמ"ש א"ל התם כו' וז"ש בהוס' הנ"ל בס"ד ופסקינן הלכתא כמאן כו' ואינו חולק עליו במה שאסרו להשכיר שאפי' בחמורו אסור כנ"ל לכן כ' וי"מ להשם כו':

הגהות רעק"א

וע' בספרו אשל אברהם לעיל סי' ש"ה: מג"א ס"ק יב ובזה לא פליג הטור וקשה לי לדעת הטור דאסור להשכירה דהכלי עלמו אינו בולע ואף' דאינו נוטל דמים בעד הבלוע א"כ אף להניח בו יבש אסור:

חק יעקב

הקדים לו דינר ועכ"פ בלא יחד לו דינר וכאן פסק בהתם להחמיר אלא נ"ל אומרא דחמץ שאני וכ"כ בהגהות פרישה שם וכן פסח תמורו ולא מפרש להביא עליו חמץ ובאמת הוא נגד המשמעות לשון הפוסקים והתו' דקתני בפירוש להביא עליו חמץ

מבואר שם מדברי הב"ח דפסק להקל כהרשב"א וכאן מחמיר והארכתי בכל זה לאפוקי מדעת המ"א דכת' דדעה אחרונ' עיקר משמע דאף במפרש מותר וי"ל דדעת הב"י והרב כיון דהא דחמור תלינו כתו' להדיא כתו' להיתר אין להחמיר בחמץ דאינו הופס

דבעינן דוקא הקדים לו דינר והדינר עדיין בעין ביד תנוני כמ"ש בי"ד סי' קל"ב וזה אינו והסכמת אחרונים דשאני הכא משום דמיו אך אין ללמוד ממנו למקום אחר כי הבו דלא לוסיף עלה ויש לומר דדוקא גבי חמור שעכו"ם מכניסו לרשותו וקני'

תומרא דחמץ: ולפי זה מי שיש לו היכוק או חולה כהוך ביתו שלריך לאכול או לשתות חמץ ילוה לעכו"ס ליתן לו חמץ ולא בשכירותו לכך מותר להשכירו מה שאין כן בתנור ובית דנקרא על שם ישראל יש להחמיר ובכלי דאסור להשכיר שלא יבשל

יאמר ואפי פורע או ישא התינוק חוץ לביתו ועכ"פ לא יגע בחמץ וכל זה מיירי כשאפשר לעשות כך ויש לו עכו"ס שעושה כן בתוכו היינו משום דרולה בקיומו של איסור שלא יבקע הכלי ואם כן אפי' להשאילו בחנם גם כן אסור ומבואר בדברי אחרונים

דאי לאו הכי והוא גם כן נורך גדול להיכוק או לחולה יעשה בכל מה דאפשר לי' למעבד כי במקום סכנה הכל שרי וע"ל סי' וע' בלבוש: ומכל מקום גם להשכיר תמורו בפירוש להביא עליו חמץ יש להחמיר וכדעת אחרונים וע' מדין רולה בקיומו בספרי

תרי"ו ובתשובת נחלת שבעה סימן י"ד ומ"מ טוב לעשות מחילה עשרה להפסיק כדי שלא יבא לאכול ממנו וע' במ"א ס"ס שמ"ג מ"י כלל פ"ה ס"ק י"ד וע"ז וכי"ד סימן קל"ג וע' במ"א דכת' דגם בהא דאסור לקנות חמץ בפסח הוא נ"ב משום רול' בקיומו

ומ"ש סי' זה ס"ק ע': [יב] אבל משכיר לו חמור להביא עליו חמץ ושכרו מותר והב"ח וש"ג חולקים בזה דמ"ש משכר והריב"ש כת' טעמים אחרים א' לפי שאין דין שליחות לעכו"ס ונמלא הישראל קונה אותם ועוד דאיכא למיחש שמא יאכל ממנו

התנור ובית לשום בו חמץ דאסור כדלעיל וע' בתשובת הגאונים סי' רמ"ב דאוסר להשכיר (וע' בב"ח מה שכת' ליישב דברי וע' בתשובת שער אפרים סימן וי"ו בהג"ה כת' דאפי' אינו נוגע בחמץ חיישינן שמא יאכל ממנו ועמ"ש לעיל ס"ס ק"ט:

הטור בזה והמ"א חולק עליו ואין דבריו מוכרחים כי הוא כת' רק ליישב דברי הטור) וע' במ"א שכת' לתרץ דהכא מיירי בשכר [יג] להביא עליו

חכמת שלמה

החמים ע"ש בעוה"י ודוק: (שם סעיף ז') אסור להשכיר כלי לעכו"ם בפסח כדי שיבשל בו חמץ וכו' נ"ב בחמץ או כיון דהוי גילוי דעת תחלה לא עשאו הכתוב אח"כ ברשותו וראיה מפורשת לזה ממה דאמרינן

הנה למכור התבואה וכל הכלים השייכים לזה אם מותר לחנכרי לעשות ממנו יי"ש או שכר בפסח הנה בפסחים דף ז' דמשני הכמ"ע בתלמיד היושב לפני רבו ונזכר שיש לו עיסה מגולגלת בתוך ביתו ומתיירא

זה היתר פשוט לפענ"ד דלא מיבעיא אם מוכר המאלמץ שכבר הוא חמץ גמור פשיטא דמותר דהרי זה כל שמא תחמיץ דקדים ומבטל לה מקמי דתחמיץ וכו' וא"כ היאך נקט בברייתא שם מבטלו בלבו הרי ביטול

המכירה רק מדרבנן דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי וא"כ מה לי מכירת חמץ כך או שיעשה בהם הנכרי בלב כא מהני כיון דעדיין היתר הוא ובע"כ דמועיל אף על אחר זמן וא"כ מוכח דמהני אף לחמץ שנתחמץ

מה שירצה ובפרט דנהוג עלמא להיות מוכרין יי"ש ומוזגין בבית ישראל ואין לך פרסום ומראית עין גדול תוך הפסח כיון דגילה דעתו מעיקרא ואין לו' דהתם חוי דעתו על זה אבל בחמץ דלא הוי דעתו עלי'

מזה וא"כ מה איסור יש בעשיית יי"ש או שכר יותר ממזינה אף גם אם מוכר לו תבואה כך והוא עושה שנתחמץ לא מהני עליו הביטול ואפשר דזה הוי כוונת החק יוסף אבל באמת זה אינו כיון דמתורת גילוי

ממנו מאלמץ בפסח [ומלבד זה הונד לי כי א"א לעשות יי"ש ושכר רק ממאלמץ שכבר נעשה רבע שנה דעת אתינן עלה מה לי זה או זה כיון דהכתוב לא עשאו ברשותו היכי דגילה דעתו דלא ניחא לי' א"כ

מקודם] נמי אין איסור דאין לו' כיון דמקודם לא היה חמץ ולא היה בכלל הביטול א"כ שוב לא מהני בי' ה"נ בזה כיון דגילה דעתו דלא ניחא ליה בחמץ ממילא לא עשאו הכתוב כאלו הוא ברשותו וממילא אינו

מכירה דהוי רק הערמה והוי בשל תורה גם זה אינו חדא דהרי דעת כמה אחרונים להקל אף במכירת הבהמות שלו ועוד הרי הוא אומר דחזיתיה דחמיתיה ודלא חזיתיה ודלא חמיתיה א"כ הכל בכלל ועוד אף אם יהיה

והאכילם חמץ והשיגו על התבואות שור ז"ל א"כ ס"ל דמהני הערמה אף בשל תורה והכי נהוג עלמא כי כן כוונת הפוסקים היינו רק אם נתחמץ לו איזה חמץ בפסח שלא ידע בשעת הביטול שיתחמץ בו אבל

א"א להעמיד הדת על תלה ולאסור זה וא"כ לא גרע זה ממכירת בהמות דהוה ודאי איסור תורה ועוד הן בזה ידע תחלה שיתחמץ בפסח וא"כ היינו ממש דין עיסה מגולגלת דמפורש דמהני לה ביטול וא"כ שוב

אמת דהחק יוסף בסי' תל"ד כתב דמה שנתחמץ בפסח אינו בכלל ביטול אבל זה טעות כיון דבלא"ה ביטול הוי המכירה רק מדרבנן ואדרבא נ"ל דבפסח מהני המכירה אף לעשות מלאכה בשבת ולית ביו"ט דמיקל

כזה לא מהני דבעינן בפני נ' גם ביטול בלב לא מהני רק עיקר הטעם כמ"ש הר"ן כיון דבלא"ה אינו החק יעקב בלא"ה בסי' זה רק בשבת נמי מותר דבזה ליכא חשש מראית עין כיון דידוע דהכל מוכרין חמצן

ברשותו א"כ בגילוי דעת בעלמא דלא ניחא ליה סגי א"כ מהני גילוי דעת בזה אף מקודם שנתחמץ כיון בפסח עם הקרקע אף בימות החול היינו חוה"מ וכיון דנהגו היתר בזה במזינת יי"ש ולא חששו למראית עין

דבשעה שנתחמץ לא יהיה ברשותו רק דעשאו כאלו הוא ברשותו ואם גילה דעתו מקודם דלא ניחא ליה מכח דהכל מוכרין החמץ א"כ מה לי בשבת או בחול לכך עדיף שבת זה משבתות של כל השנה כן היא

מחצית השקל

וס"ל כיון שהקדים לו דינר בכל ענין אסור אפי' אין הדינר בעין והש"ך הסכים עם הטור ע"ש: א"כ החמץ מתוך התנור לא יטול התנור ואינו נהנה מחמץ. דלא כב"י שפי' רולה בקיומו שרולה שלא ישבר

מי שי"ל כו' ועי"ש שמ"נ שכ' שם דאם אפשר להוליא התינוק לחוץ לא יביא החמץ לתוך ביתו: כמ"ש קדרתו בשעת ביטול החמץ בתוכו דא"כ יפסיד החמץ והוא אינו רולה שבגרמת כלי שלו יופסד החמץ.

בי"ד סי' רד"א דהמודר הנאה מחבירו מותר לזון בניו ובנותיו אע"פ שמזונותיה' עליו ואעפ"כ לא א"כ כוונתו שיתקיים החמץ וזה ס"ל דגם בחמץ אסור אע"פ שאין החמץ שלו ואינו חייב לבערו מ"מ

נקרא מהכהו: אבל הוא לא יקח כו' שמא יבוא לאכלו: (ס"ק י) ואסור כו' משום דרולה בקיומו כו' אינו נכון שיהנה שיתקיים אפי' חמץ של גוי (ועיי' בפר"ח) וכי' דמה"ט בתנור ל"ל כטעם דרולה בקיומו

וכ"כ התוס' כו' דמה שמחזיק לו הגוי טובה כו' משמע דס"ל דרולה בקיומו היינו משום כדי שיחזיק לו דאפי' יטול התנור לא יופסד החמץ לגמרי: ועוד כיון שהכלי כו' זה טעם ב' שכ' הטור: כבר הוסק

הגוי טובה ולכן כ' על מ"ש דרולה בקיומו וכ"כ התוס. אבל ט"ז בי"ד סי' קל"ג סק"ט הוכיח דאפי' הגוי דהא א"א לאפות בו אא"כ יסיקנו תחלה ולע"ג דהיסק זה אינו מועיל להכשיר התנור כמ"ש רסי'

אומר בפי' שלא יחזיק לו טובה אפ"ה הוי רולה בקיומו שהיה מילר אם נאבד ע"י שמירתן ואסור. תס"א מ"מ לענין איסור דהכא דקיל סמכי' על היסק כל דהו: וקשה כו' הוא מדברי הב"ח כמו שסיים

ומשמע מדבריהם כו' שהקשה על מ"ש תחלה דהיכי דהגוי מחזיק;לו טובה מקרי הנאה ואסור. אם כן מ"א: דלתסר משום כו' ונ"ל הכי תרי טעמי: וא"כ מעות אלו כו' ר"ל אפי' נותן לו מעות בשכר

היכי בעי למפשט במס' ב"מ דלער ב"ח לאו דאורייית' מדתני' היתה בהמתו של גוי טעונה יי"כ ורבה' אסור כמ"ש בסעיף ד':וה"ה בחמור ר"ל דגבי דבחמור לא שייכי הני תרי טעמי שכ' הטור מ"מ לתסר

תחת משאה אין ישראל זקוק לפורקו וא"ח לער בע"ח דאורייתא תקשי למה אינו זקוק. והקשו התו' משום משתכר בא"ה. ולסברת הב"ח א"ש דגם בחמור אין דרך ליתן כ"א מעות: ומיהו נ"ל לאסור

כיון דטעונה יי"כ אסור דהגוי יחזיק לו טובה ותי' כיון דלא אפשר דהא לריך לפורקה משום לבע"ח כו' ר"ל ניהו שבא ליישב דברי הטור דהיכי דדרך ליתן מעות בשכר אין בו משום משתכר בא"ה מ"מ

ולא מכוין שהגוי יחזיק לו טובה כ"א לקיים מלות ה' כה"ג שרי כדאמרינן בפסחים אי נמי דברייתא הב"ח לא ניחא ליה בזה ולכן ס"ל דגם בחמור אסור משום משתכר בא"ה: דהא הרשב"א כו' ר"ל מרא

סתמא קתני אפי' שלא בפני גוי אינו זקוק וכה"ג תקשי דהל"ל זקוק משום לבע"ח דהא הגוי לא יחזיק דהאי דינא דסעיף ד' בתנו' הוא הרשב"א ומייתי ראיי' מדתנן בפ"ה דע"ז השוכר את הפועל לעשות

לו טובה דהא הגוי לא ידע: שרי כיון דלער ב"ח דאורייתא ר"ל דהכי קי"ל כדאי' בח"מ: וכ"מ בח"מ עמו ביי"כ שכרו אסור: אסור כמ"ש סעיף ס' דרמ"א לא התיר להשכיר בית אלא לדור בו אבל להשים

סי' רע"ב בטו' שכ' לטעון עם הגוי פטור רק בפני הגוי משום איבה ולכן ביי"כ כיון דמלי לאשתמוטי בו חמץ לא וע"כ ס"ל דאפי' דרך ליתן שכר שמעות אסור וה"ל להגיה פה ע"ד המחבר ולומר דאפי'

דאסור לנו וליכא איבה א"ל לטעון עמו אבל פריקה דאיכא לער ב"ח אפי' שלא בפניו חייב ומשמע בחמור אסור: ואסור מטעם אחר דהיינו הני תרי טעמי שכ' הטור: ובב"י סי' כו' הדוקא יושב ומשמר

מדסתם דקאי גם אדסמיך ליה שהיתה טעונה יי"כ ואפ"ה חייב לפרוק ומדכ' אפי' שלא בפניו משמע כו' בשכר או אסר בירושלמי להשכיר בית לשום בו חמץ אבל אם אינו יושב ומשמר מותר וע"כ נ"ל

דכ"ש בפניו חייב לפרוק אע"ג שהגוי יחזיק לו טובה ע"כ נ"ל דס"ל כתי' א' דהתו' דשרי דהוי ל"א דלוה לא מקרי משתכר בא"ה כמה שמשכיר לו בית לחמץ וצריך לחלק בין בית לתנור או דגם בתנור

ול"מ. (ס"ק יא) אסור כו' אבל בתנור ל"ש זה ר"ל דהרב"י הקשה א"כ למה הוצרך ליתן טעם בסעיף חולק וס"ל דמותר ואין זה הרשב"א שמביא הטו' כאן דאוסר בתנור אלא הוא הרשב"א אחר כנודע:

ד' בתנור משום דהוי משתכר באיסורי הנאה. ולפי מ"א בטעם רולה בקיומו א"ש דבתנור אפי' יטול (ס"ק יב) ויש כו' לכאורה נ"ע מה ענין זה לכאן ר"ל דמשמע דהיש' מתירין להשם כו' חולקים על מה שאסר

כלים המיוחדים לרחיצה ולכיסוי דתפ"ס שעכ"ס כלעי חמץ מ"מ מדיל' ח"ל להטמיס מן המין כאחר כלים (פרמ"ז תכ"ח) מ"מ ג"ל שעכשיו אין מקפדין כאן שום שמוש בפסח עכ"ל ומ"מ אף לדברי המ"ל מצטע כיון דכלעי חמץ מעכו ואין כ"א אין אסורים בהנאה ואם כן אם מתכבל כהם תבשיל מותר למוכרו לעכו"ם ועיי' בת"ח כלל פ"ה דפסק בקדירים הבלועה מכבר בחלב דמותר לעכו"ם אוכל ומכנה ממנו ס"ל כאלו ישראל בישל בהם ממנו דמכל הוא לעכו"ם כמ"ש סי' תמ"ח אכל אותו כי אפילו אותם שעושים בהם דיים ומיני קמחים [ד] (ג) משששששן היושב בענין שלא יהא חמץ א] ניכר בהם א ומותר לשהותן לאחר הפסח להשתמש בהם בין במינו בין שלא במינו ג ב [ה] ומצניען בפסח

ממן (ז) ולרמון בפסח [יד] וכן שאר מיכי (טו) הנמה בכלי חמץ וכן הוא ד] המנהג (ס"ס ו' מין מעתידין ומ"ב סי' כל שעה):

תנא דיני הנעלת כלים ובו כז סעיפים :

א ח [ח] (ט) * קדרות [ג] של חרס (ג) שנשתמש בהם (י) חמץ [ג] כל השנה ג אפילו אותם שעושים בהם דיים ומיני קמחים [ד] (ג) משששששן היושב בענין שלא יהא חמץ א] ניכר בהם א ומותר לשהותן לאחר הפסח להשתמש בהם בין במינו בין שלא במינו ג ב [ה] ומצניען בפסח

חיוסי שאר תבואה ודברי כלעיל : מהבלועה ועמ"ש בסי' תס"ח :

ומוב

כו הרחב מוהגין היתר מכל הרמוים למכל ומשתה לחמר ע"ם ומ"ב ס"ה כתן לחמר למוכרו לעכו"ם : כתב הב"ח ונותן הסוברים מתעבל יותר וריחיים ליקח מכל שכר שמכשלין מדה חמץ מן הישראל מחויב לתקן היורות והריחיים כשמתקלקלים זו הם כרשות ישראל ואסור לקבל מהי' מצות כשכרו כיון דמיבעי לתת חמץ דמי לנכרי מכח כדמי חמץ ואם יש לו כח למנוע מכח ולא

תנא (א) וטוב להזהיר כאחד וכו' . מכאן קורא מו"ח ז"ל תגר על מותן שמעמידין בפסח כלי בדיל של ממן למעלה מקום שמין יד מרס מנעת דאריך דוקא לסוגרו כאחד אבל הנוכח לא מועיל כדאמכאן נבי נר בשבת חפי' גבוה י' קומות לא פלוג רבנן אלא דר"ל דאותן שיש להם כלים של פסח כל השנה וממזיקים אותם למעלה בגובה כרבה אין להזהיר שמא יסכח פסח ח' ויכיח סול' ויתחמם בהם ממן דמ"מ אם יבשל אח"כ בפסח אין בו כי אם טו"ל ואינו אלא מוערת בפסח בזה לא גזרו משמת לא פלוג: (ב) אבל לתנורים שלנו לא . דאיכא למימר דילמא חיים עלי' ומוליכין מן התנור קודם שיתלבנו כ"כ הרא"ש פירוש אפ"ג דגם בתנורים שלנו יתלבן היטב אם יפשוך אם הרבה מ"מ יש לחוש שמא לא יתן אותם לשהות הרבה משא"כ בכבשן מתלבן חפי' בפעם מועטת: (ג) ועיין כי"ד סי' דאם נתכוין דרך מרחי מותר אם הרבה תחלה: (ד) ואם מלאו נחלים כו' . דלא חיישי' בזה דלמא חיים אלא שמא לא יתן לאותם שהות כדי שיתלבן כו' . דלא

עטור

אסור לאפות בו בפסח דאין חמץ שבו נפרש בכך (ד).[יג] ואם מלאו נחלים (ט) מבפנים נ] שרי :

סכינים

דבתנור של חרס מהני היסק דלא שייך חיים מיהו נתו' פ"ב דפסחים ובפ"ב דע"ז ס"ל דתנור שהוה כ"ח חפי' חזרת כבשונות לא מהני ות"ב חפי' פינמי לא מהני והכי נקטינ' בט"ז ולא דק דהא בגמ' מיתת בהדיא הא והא בתנור של חרס זה היסקו מבפנים וכו' ואמן קי"ל כהאי תירוצא וכ"ה בזבחים דף ל"ה ו"ו ועעביד תנור של מקדם של חרס וכו' והמו' שכתבו דלא מהני היסק קאי לענין טומאה שאם נטמא לא מהני היסק לטהרו ככלי חרס הבל לענין איסור מ"ל להיות ככלי חדש דמיד שנפלטו האיסור פגי וכ"כ הגאון בחדושי הלכות ומ"ם התוספות בע"ז לענין איסור בתנור שבסיקורו בקליפי ערלה כ"כ התו' בזבחים בהדיא ע"ש : אך במרדכי"ל כתוב דלא מהני מקרי בכשהוקו ב' או ג' ימים עמ"ש בכ"ג . אבל הלבוש כתב להקל בהסקה ואיתא עוד שם דאפילו אחר שנתלבן יפה עד שיתלבן ואין לו גרע מקרירה שנמלאה נחלים דהכא לא שייך חיים עליה ועוד דהא כתבתם ממרין בהדיא עד שיוסק התנור ממש דלא כבשונות ומוקי לה בשל חרס : ועוד כ"ל דכוותי' בעיטרי מלבי' הסרופי' בכבשן יש לסמ כל דין כלי חרס מעצין ממש ככלי חרס חלא שהוא עב ביותר . ומ"ש בשפר דכר רוחח עליו אין לו תקנה חלא כליכון אבל לבנה שמתיבשה בחמה יפה

(ד) לעיל . ואותן שמעמידין כלים על גבי הכתלים לבוי חפי' גבוה יו"ד קומות אסור ס"ח . וכתב ט"ז ומ"ל ובספר דהכהו כן מסוה דחיכן כ"י וחף אם נשתמש בהם לרבו המתירים כמ"ש סי' תמ"ו ס"י (וט ז הוסיף מלתר דרגילים שם כל השנה לא יבואו לטעות) ומכ"מ בחותן שרוב תשמישן בכ"ש אז בלוען כגון קדרים רחין לחותם והמחמיר תע"ב ועיין רדב"ז ח"ח סי' ל"ש : ג חפי' בכ"ש. פי' חפי' לא שיהא מקדירה לתוכו רק שיהא מקדירה לכלי אחי ואח"כ שייך לומר כדלעיל בסמוך וכתוב בד"א דלדעת הטור תוכו כדי קליפה חלא ע"י כ"ר חו בשיהו חלא כ"ש לחוכו דלא כב"י וחו"ל כתב הרמב"ם לא ס"ל הכי אלא כל שהוא כדי קליפה ואפי' בשיהו חלא כ"ש לחוכו ואפי' בשיהו חלא ע"י כ"ר חו בשיהו ח

ג מ (ה) ה [יד] * (°) סכינים ו (י) מנעילן [טו] בכלי ראשון
ד] ומותרין וכלי ראשון נקרא שהרתיחו בו מים על
האש פ אפי' אינו עיהה על האש רק[טז] ז שעורנו (יח) רותח
י וקודם ההנעלה צריך לשופם יפה (יט) במשחזת או
ברחי"ם [יז] להעביר (ו) [יח] כל (יט) חלודה שבהם קודם
הכשרה הילכך [יט] אם יש בו נומות ואינו יכול לנקותו
יפה אין מועיל לו הנעלה (פי' הפלטה שהכלי פוולטים המיסור שבהם
והוא מלשון שורו עבר ולא יגעיל) לבד (ז) [כ] וצריך (יד) ליבון
במקום הנומות : הגה ח והגרן של סכינים [כא] אין לה (טו) תקנה
בהגעלה ואסור להכינם מה הסכין בסכין (מהרי"ל) :

ד כ כלים שמשתמשים בהן ט (טו) ע"י האור (ח) כגון
שפודים ואסכלאות וכיוצא בהם י [כב] צריכים ליבון
ל [כג] והליבון הוא [כד] עד שיהו נצוצות (יז) נתזין מהם :
הגה

מדתי כו' פי' אף מחמיר ביותר שאפי פושם מדמים ואיני סומכ"ל מה שהוא מן
הדין ומ"ל תימה מר דלפסח ליכ יכול לעשות אלה"ם דלא מפסר מה יפשה כזה
אלה"ם מ"ל לחמה כעין מדתה פי' שהוא אלה"ם דאפי מכנים הפרזל הוא מלד מפדות ופי"ז מצע שפיר
מסיים בתלמודא ובלבתא מידי ומידי כרותמין פי' מלד ההכלי שני כרותמין הפי הפרזל הוא שהליכון בתם את הפרזל הוא מלד מפדות ופי"ז מצע שפיר
נפיום ומ"ל סכינא דמשתמש בה תמידא לחורמי' אם הם מדמי' משמכין ואם לאו מבעיל ומפר מנעילן מכוחר כמ"ם דאפ"ם דמלד הדין שני כרותמין מ"מ ה קושה
סכינים מדמים כן משומים וכוא יותר טוב : כלל העולה מסוגיא הנ"ל שני מדות יש בסכין הא' מלד הדין להנעילו כרותמין למעלה מימטו ל הלבין
בכרזל בתם ובקתא כרותמין למעלה מימו מדם לגמרי והפיעון לא נקט הלא המעלה היותר מסובה וכ"כ מהרי"ל מלוה מן המובחר ליקח מדמי' וכ' מו"ח ז"ל שקבל
מרנותיו דבסכינים שקתא שלהם ממופה בפן של הברזל וקבוע בסמרי' מין מופיל להם הנעלה כי יש בהם נומות פ"כ וכודאי אין מילוק בין פעים למין
לאחר זמה דכל שיש כ' מלקט בהקתא יש בהם נומות ורואי לאוסו לזה היכא דאמרי' : (ו) כל חלוד'. דכתיב אך את הזהב ואת הכסף מכלן שלריך להפביר
כחלודה ל"ל דסיום מה שאנו קורי' להם"ע וגם שם מהם בהותו דאפ"ם והוא כא מחמת שהיה הכלי במקום המוגע שלא שלא שלא

דמסת רמ"ח ל"ת נס קסה מ"ם ונוהגין בכל דבר כו' למה חלה זה בתמנע והמ זה דעת המקילין ממש שמחלק בין דיום בליבון מו לח כמ"ש: (ט)חלה לריך לערות כו'. ופירוש עכ"פ מהני ליה כיון שתשמישו ג"כ פ"י פירוש אחר מכל מתמשמיש פ"י הוור לח סני להכשירו בפירוש חלה כ"ר ממש: (י) והוה כתוכ.משמע דמה הוה מלד החוקל הכלי חינו חום'וכ"ם כמהרי"ל: (יא) להגעיל הקערות.מרמה פסח חומרת, מפני המון הפס דלח ידעו לחלק בין רוב תשמיש בכלי לחשון מו לפעמים. ורמ"ח כ' וכן בכל דבר כו' בגון כפות כו' ומרמה דכפות חמירי טפי דשכיחי טובא למכף בהם בקדירה חלב בהס: (יב) ויעביר החון כו'. ומה"נ דבחיזה מקום לח נוהג החון מי הרחיחה נוגעים סם ומרי כמ"ם סעיף ט"ז: (יג) דכפות העשויות מקרן.כתו כמהרי"ל כ"ם סכיסים שקחת שלהם מקרן. וכת' מהרי"ו דהס הקחה של סכין דכוקה בכדק אין להגעיל, דחיים פליט שלח יתקלקל הדבק: (יד) קודם שעה חמישית.יתבחר בפי' תכ"ב. (טו) סליס שמולחים. יש דיעה ג' כזה דחיישי' שמח יש ממן כעין במקכי"כ כמהרי"ל ואפי' הנעלה לח מכני ותימה על הש"ע שהסכים לסברת הסני' לקולה דלפי המרמה דכתי מהרי"ל נכוני' ולח מכני הנעלה למה שהוח כעין וכן רחוי להורות דלח כסני הדיעות חלח לאסור אפי' בהגעל, דלפ"ד וכ"ם מו"ח ז"ל:(טז)מחבת שמטגנים בה כו'.דלוקח בחנור שלפפה בו החמן בלח מפקה לריך לערות עליו ג' פעמים ויהיו שלשתן כמו כלי חדש, ומ"מ בשעת הדחק יש להקל כשלפפה בו בלילה ולח שהה כדי בישול כלום ולח נחלה בו ממש ולח נחלה בו ממש ולח נחלה בו ממש

ב עיר וכן כתב כמרדכי בפרק כ' דפסחים ת סור כפם תבי בזמרי

עמרת זכנים

* כלי שיש בו כ"ו וכתה דכ"ם שיש עלמי והדפק הוא מחוכך מלא שח"ת

יד אפרים

שם ס"ק ר"ג אבל אם תתב תוקו לא עלא נעגל לאסור כו' דכריו המחיין לעניין זה שכתב ואם כך נהגו כו' הוא מדברי הגאונים ז"ל שכתבו כן ופסק כפסי שם הנאור שלא כדבריו שכתב כתב עוד פ"ת ולכאורה נראה ליותר' לפו שאר פעמים שמעגיל ולא הי כתוכ' ותימלולת שכתבתבל הזהר ואפך נריך הגעלה כיוון כי' תבי' דכוי הגאונים ז"ל לפרש כוונתו כלומר דכוי הגאונים ז"ל שכתבו שלא נקדרה שלוכו כ"י שכל כל ואם כ' ז"ל עשתה כיוצא בזה כמ"ש הרב המגן"א שכתבו לא ליש לפו שלא נעגל כשאר כלים כיון שהם עשוים לשמור בהם חמץ ולא נשתמשו בהם כל ימות השנה ולכן אין צריכין הגעלה כלל ואין לחוש לשום חשש כלל ואפילו אם נעגל כשאר כלים אין צריכין הגעלה כלל כיון שלא נשתמשו בהם כל ימות השנה ולכן א

כזה כגולגלו כ"ם כיון שיש חמץ בפיו : (יט) ויש מחמירין לכתן המדוכה כו"ל זהות דעת רש"י דס"ל מדוכה היה ככיה שחור וכיה חרוס שחימוגו קשה לו מהני הגעלה וס"ס מדוכה שלכן כה כל הצעה ולפעמים דכין בהם פירורי לחם עם שומן ופלפלין וכן כריחיים קטנים של פלפלין כ"כ הטור ור"י ס"ל דגם ככיה שחור מהני הגעלה וכתוב במרדכי פ' כ"ם בשם גדול מ' שהרחה הלכה לעיתים כתנלה' שהי' מיותר לכיכה שהיה מלוח כה הקבה ומן המלח היה מעמיד החלב לפעמים נפיחו'ולקח מהן והריחו והגעילו ומתן מח"כ חלב לתוכה וזתקבץ החלב כתוכו כלי שום מעמיד ואמר לתלמידיו רמו מהן הגעלה מועלת לבית מרוסת עב"ל וכתב ת"ה פ' ק"ל וכפסקים פ' קנ"ב לחרן זה לדעת המתירים לה כתקבץ מחמת כ"ט חלה מחמת חוק של מי הקיבה וכפין זה כתבו התוס' פ' כל הכשר גבי המעמיד כעור הקיבה וים ממלחין אותו נחלים ומלבנו עד שיברף חום סביבו חלה שנדול מ' קרא חגר ואמר מיים'דלמא מיים עליו כי היכי דלה לפקע כמו בכלי חרס לפ"ל והוה חולק ע"ז מ"ה כתב רמ"א שיש מחמירין'לבלבו כו' ולכאורה י"ל ממ"ש סימן תמ"ז פ"ז כופר שיהוי כמדוך מחוממת דמותם'כפסח וק"מ דפסחיו משמם כמדוך עלמו כפסח חלה הכופר יהוך קודם פסח זהו מפ"ש שפולט ע"י דוחקה דמדוכ'כמ"ש שפולט ע"י דוחקה דמדוכ'כמ"ש בסמוך ומ"ש בשם עלמו דכשאמר ומ"ש בשם עלמו דכשאמר פלפלין ע"י דוחקה דמדוכ'כמ"ש בסמוך ומ"ש בשם עלמו דכשאמר פלפלין ע"י דוחקה דמדוכ'כמ"ש בסמוך

הגה רופס שעושים המומיס בתוך כלים מותר להגעילן מתוך שנעשה מתוך [מג] כח (מנ) ויקרס סימן : (מיסור והיתר והגעות) :

יד ח כט בסוי של ברזל [מד] שמכשים בו הקדרה צריך הגעלה (י) כיון שמוציע בכל שעה מחים הקדרה ג ואם נתנוהו בפסח על הקדרה בלא הגעלה [מה] כל התבשיל (נג) אסור שזיעת הכסוי מתערב בתבשיל : טו ג כסוי של ברזל [מו] שמשימם אותו על החדרה כשנאפית על הכירה ל צריך טו] ליבון :

טז ד לא מדובה מותרת טז] בהנעלה ה ואם היא נדובה שאינו יכול להכניסה ביורה משים בה מים רותחים ומכנים בתוכה אבן רותחת ועולה הרתיחת על שפת' דכל כהאי גונא הוי הנעלה יז] דכלי ראשון :

הגה (יט) ויש מחמירין [מז] יח] נלגן המדוכה (טור ד"ה נשם ר' יוחנ ומשו' רשב"ם ועור נשם רש"י ור"ח)[ך] נלגן כל דהו לסיימו שיפרוף עליו קב מכחון שני (ד"ע) [מח](ומהגיון(לד)נלגן לכתחלה מיכו סני ליש כהגעלה שם מין בו גוחות (תהרי"ל) ואם המדוכה של שן יש לקלפו ככלי מומות דמיירינן לגוחות ולהגעילו מח"כ : (הגעלה מיימוני פ"ה) :

יז ו הדף שעורכים עליו כל השנה וכן ז עריבה שלשין בה יש] צריכים הנעלה :

א"ח תנא הלכות פסח

עם

כתוכו כשמים וחוכלין כחלב לכן יש ליזהר שלא לחתוך הזנגביל רק כשכין חדש : ואם רכו לחתוכו כשמים ושמו כתבשיל ס"ע שפיר דמי לחתוכו כדיעכך דמשום שחתכו כשכין ודכו כתוכו אין לחשוש סירור חמץ אין חשיבין לו כשכין חדש ומ"מ נכון ליזהר שלא לחתוך כשכין שחתכו כשר לפסח ולא יחתכו כו עוד כל השנה : ומקרי חדש כל זמן שלא נעשה בו מלאכה כמו שכתב הרמ"א בסי' תנ"ב ס"ב ובמ"ב שם ס"ק ל"ב ובשעה"צ שם ס"ק ל"ג ובשעה"צ סי' תנ"ג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תנ"ה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תנ"ו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תנ"ז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תנ"ח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תנ"ט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"י ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"טו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"טז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"יט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"כט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ל ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"לט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"מט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"נט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ס ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"סט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ע ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"עט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"פט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"צט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"ק ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קי ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קטו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קטז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קיט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קכט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קל ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קלט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קמט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קנט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קס ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קסט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קע ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קעט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קפט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קצט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קק ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקי ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקטו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקטז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקיט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקכט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקל ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקלט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקמט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקנט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקס ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקסט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקע ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקעט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקפט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקצט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקק ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקי ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקטו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקטז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקיט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקכט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקל ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקלט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקמט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקנט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקס ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקסט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקע ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקעט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקפט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקצט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקק ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקי ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקטו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקטז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקיט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקכט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקל ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקלט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקמט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקנט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקס ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקסט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקע ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקעט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפו ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפז ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפח ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקפט ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצ ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצא ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצב ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצג ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצד ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצה ס"ק ל"ב ובשעה"צ סי' תס"קקקקצו ס"ק ל"ב ובש

אח תנא הלכות פסח

מגן אברהם נ"י

ט"ז מגן דוד

באר הגולה

מ כל כו ס כלנו י כנסת מיימוני פ"כ והרוכת כדמן פרנרו ספס"

אשר אברהם

כ] כרחה. פ' נלר כיסב וצ' תבוסת פ"ל סימן כ"ם :

דגול מרבבה

*) לח מכר בס דבר מזה ולכאס דין זה כוה בסימן ק"כ ס"ק נ"ב בשב"ל ובשמס שם בשל"ה דכלישור שכן בנגלא בכלי לפכר שלושר כולו וס"ל בשל"ה ס"ק כ"ג :

ביאור הגר"א

פמ"ח וכ"כ כ"י בשם כל גו ולפכר מבסין שיש גו גוסות ובמש"ל בס"ג : סי"ח הנפה . ס"ם סי' תמ"ב מכאן דיוק ב"ל דכיומא מבגן וכיישו בשים ולפר וכ"ם כדבר כמדבק בכ"ם מבשים פ"ם כ' ובמ"ם : ונתנו . כ"ל בס' שקום : אבל שקים. כ"ל: וצדיך. בס"ם ולו ליח בה קמרי שרי לבו : ס"יט הרחת. ע' מ"ל :

הגהות רעק"א

מ"א סקכ"ב ובנגלה הפלחה כל הכלי שייך לפניף שלחז"ן (מב"ם) :

תרס סופר

(שם במ"א ס"ק ל"ז בר"ה) כתוב בהג"ה וכו' שכבר נחקנה במצה ראשונה ואם נתערבו וכו' נ"ב וצ"ל ועכ"פ אם

אשר אברהם

כ] כרחה. פ' נלר כיסב וצ' תבוסת פ"ל סימן כ"ם :

דגול מרבבה

*) לח מכר בס דבר מזה ולכאס דין זה כוה בסימן ק"כ ס"ק נ"ב בשב"ל ובשמס שם בשל"ה דכלישור שכן בנגלא בכלי לפכר שלושר כולו וס"ל בשל"ה ס"ק כ"ג :

ביאור הגר"א

פמ"ח וכ"כ כ"י בשם כל גו ולפכר מבסין שיש גו גוסות ובמש"ל בס"ג : סי"ח הנפה . ס"ם סי' תמ"ב מכאן דיוק ב"ל דכיומא מבגן וכיישו בשים ולפר וכ"ם כדבר כמדבק בכ"ם מבשים פ"ם כ' ובמ"ם : ונתנו . כ"ל בס' שקום : אבל שקים. כ"ל: וצדיך. בס"ם ולו ליח בה קמרי שרי לבו : ס"יט הרחת. ע' מ"ל :

הגהות רעק"א

מ"א סקכ"ב ובנגלה הפלחה כל הכלי שייך לפניף שלחז"ן (מב"ם) :

תרס סופר

(שם במ"א ס"ק ל"ז בר"ה) כתוב בהג"ה וכו' שכבר נחקנה במצה ראשונה ואם נתערבו וכו' נ"ב וצ"ל ועכ"פ אם

לב קילוף בכלי לומטת . דבנפלה מפלטת כל הכלי מעבר אל עבר: לג שלח להשתמש . דמוכנין כמ"ד דלח מבני הנפלה לגבית שחור וחם לחמר הנפל' משים סדין חו מפה להפכיף בימים שרי להשתמש בהם כמ"ם בסמ"ק ס' רכ"ג (כ"ח) ומיירי ביחן בחוכו מלות חמות מיהו חין להקל לגוף בהן חפי' ע"י.בפסק מפה וסיים בסמ"ק ובכולמוחן נרחים כמ"ם סס' תמ"ב עמ"ם סס : לד כנפה. וחם כח מים על הנפה חפי' על מקלחה חין לה תקנה להשתמש בה בפסח(מהרי"ל): ונ"ל דחפי' במקום שחין סס נפה חדשה מוטב שלח יקדו הקמח : לה ר"ב ה"ז"ן . דלפעמים מפרין פליו לחם נם תמכת שמחטו בסכין ממן ומשחר בחוכו בעין וגזה חפי' בדיעבד יש לחסור בפסח הגה ולח מהני נה לב קילוף בכלי לומטת וכן כל דבר הלריך הנפלה לח מכני ליה קליפה (מהרי"ו) ומהגהב לג [מע] שלח להשתמש בפסח בערימות(לה)ודפין שלחין עליהן כל השנה(ב) [נ]חפי' ע"י הנפלה וכן עיקר (מרדכי פ' כל שפה וכל בו) וכבר נתבחר לפיל סי' תמ"ב סעיף י"ח : יח לד מהנפה צריך לדקדק בה מאוד לנקות מפתיתי החמץ הנדבק בה ונסרך ונדבק בנקבי אריגת הנפה ובעץ שבה וישפשפו אותו במים יפה יפה והוא הדין לכל שאר כלי הלישה שהשפושף בהם עיקר נדול :

הגה ונהגו [נא] שלח להשתמש (ו) בנפה של ידי הנפלה ומין לנטות (מהרי"ל וב"י) וכן בכל כיולא בזה כגון בכלי שקורין לה (ז) ר"ב ליין"ן מו הכיים של רחייס (מהרי"ל) נכולן לח מהני להו הנפלה וכן פליס שמשתמשין בהם חמן דיוס כנפה חבל [נב] שקיס (לח) ישנים נופנין בהם היתר לן ע"י כנוס ולריך להמיר [נג] כל(לט)התפירות שבהן קודם הכנוס: (ח"ם סי' קי"ו) :

יט ע כ] הרחת שקורין (כא) (מ) פאל"ה י יש אומרים לז [מ] שאין מועיל לה (מא) הנפלה °ולריך לקנות (מב) חדשה :

ע' ס"ם מל"ב

השלחנות

סם

חכמת

לכך אביא ראיה ממ"ם במדין וכל מעשה עזים התחשאו דהוי כלי עכ"ם וכיון דהוי כלי עכ"ם א"כ קשה דלעבד"ה ההגר של עץ ובע"כ מוכח דגם עץ בולע ואתי שפיר כנ"ל לפי שעה ומה שאינו מביא ראיה

מחצית

בגמ'שמשתמש בכיכי(וכיל)ופי'רבי רש"י דהא דתמריל"ם בגי"ם ר"ל מעשה ס'כנים קלת ממנו אל הכלי ואחר ויולא קלת מהכלי אל המלכל ע"כ מקלת הטעם ומחמת אבל דבר חריף בולע כל מה שבתוך הכלי ומעמ דשב"ם אף שבבר חריף ליכא ל"ם בגי"ם דהטעם הטמי יש בולו אל דבר חריף רק חד טעם ליכא דהא מחחלה אף בכנים רק קלת טעם אל הכלי : ולפ"ז נמחן דיון יש בגי"ם מן הבשר לסכין מעם אחד כי ומן בכיכין יש כל מיני בשמחו אל הזענביל חה ל"ם אחד וחזר ויש מן הזענביל אל המחזיק טעם שני והמרירי דוחלי לה יש כל טעם מהזענב"ל אל המכחשם דחוקא להיפך תמריל דבר חריף יוחיר כל טעם מן הכלי . אבל מ"ם יש מבליע בכלי רק קלת טעם דהא טוב דבר חריף לבשר דגים יי . והשתח ס"ם אם הכחב הש"ך ר"ם אין ק"ב בדין דבר חריף שבשלו בקדירה אל בשר כי ואחר מבליע שבשלו בו בשר בשלו בו חלב אף שהוח כי מעשה שבשלו בו דבר חריף מותר : ולכאורה קשה כרי דבר חריף שהמבשל בו עושהו כחעם ולפ"ם ניחא דהוי ל"ם בגי"ם מן הבשר לקדירי ולבר חריף מעשה מ' ומן הדבר חריף מה שחזר לקדירה הוי מעשה שני והוי ל"ם בגי"ם דהמירת. והא דמקשה ס"ה (בביחי ש"ך שם) שיש בן יותו מעשה דקלת כו' אל"ל הגה מלייתו מהש"ך נכוחה . וכן בפ"ה שם כחב כדברי הש"ך : אך נמ"ל כ"ם שם הביא על מבין בחעת הש"ך ומבין שיהיה בשר המבשל בחלב אחר מבליע מעשה שבשלו בו דבר חריף ומייתי ראיה מדברי ס"ה דמקח מ"ם ולא הש"ך דבר חריף עולה על כל המעם שבשלו בו כל המעם שבקדירה ומליחה לדעם מ"ם ולא הש"ך דבר חריף עולה על כל המעם שבשלו בו כל המעם שבקדירה דקל"ל אין מליחה לבשר אלים להפיק ל"ב רותח דמליח יש עולים מן בשלו ומליח מבליע תוך בשלו דהא ק"ל ב"ד סי' ס"ם דבשלו מעוקב שמלח בו בשר בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל שמשפשף שם בשר אחר ואינו בשר בשלו בו אלא שמשפשף בו בשר אחר ומבליע בו מ"ם בלוע שבשר ראשון ומ"ם דבשלו בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל בי מבשל בשר בחלב ואח"כ בשר בחלב אחר ומבליע בו מ"ם בלוע שבשר ראשון ומ"ם דבשלו בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל שמשפשף שם בשר אחר ואינו בשר בשלו בו אלא שמשפשף בו בשר אחר ומבליע בו מ"ם בלוע שבשר ראשון ומ"ם דבשלו בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל

ונשאלתי

בלאר אחסר לפי הנהו שנרכו לרחון כיצד יחסר פסח אחר פסח כשפה כדי לקיים לחכה לשבה בבאה וריקד בו קפח לפסח וכהרתי מה שריקד בו בייבבד ולבסוף על בשפשוף כיצד כדשת כמחבר ועוד לפי מי ניחא שבאחר בו

חכמת

לכך אביא ראיה ממ"ם במדין וכל מעשה עזים התחשאו דהוי כלי עכ"ם וכיון דהוי כלי עכ"ם א"כ קשה דלעבד"ה ההגר של עץ ובע"כ מוכח דגם עץ בולע ואתי שפיר כנ"ל לפי שעה ומה שאינו מביא ראיה

מחצית

בגמ'שמשתמש בכיכי(וכיל)ופי'רבי רש"י דהא דתמריל"ם בגי"ם ר"ל מעשה ס'כנים קלת ממנו אל הכלי ואחר ויולא קלת מהכלי אל המלכל ע"כ מקלת הטעם ומחמת אבל דבר חריף בולע כל מה שבתוך הכלי ומעמ דשב"ם אף שבבר חריף ליכא ל"ם בגי"ם דהטעם הטמי יש בולו אל דבר חריף רק חד טעם ליכא דהא מחחלה אף בכנים רק קלת טעם אל הכלי : ולפ"ז נמחן דיון יש בגי"ם מן הבשר לסכין מעם אחד כי ומן בכיכין יש כל מיני בשמחו אל הזענביל חה ל"ם אחד וחזר ויש מן הזענביל אל המחזיק טעם שני והמרירי דוחלי לה יש כל טעם מהזענב"ל אל המכחשם דחוקא להיפך תמריל דבר חריף יוחיר כל טעם מן הכלי . אבל מ"ם יש מבליע בכלי רק קלת טעם דהא טוב דבר חריף לבשר דגים יי . והשתח ס"ם אם הכחב הש"ך ר"ם אין ק"ב בדין דבר חריף שבשלו בקדירה אל בשר כי ואחר מבליע שבשלו בו בשר בשלו בו חלב אף שהוח כי מעשה שבשלו בו דבר חריף מותר : ולכאורה קשה כרי דבר חריף שהמבשל בו עושהו כחעם ולפ"ם ניחא דהוי ל"ם בגי"ם מן הבשר לקדירי ולבר חריף מעשה מ' ומן הדבר חריף מה שחזר לקדירה הוי מעשה שני והוי ל"ם בגי"ם דהמירת. והא דמקשה ס"ה (בביחי ש"ך שם) שיש בן יותו מעשה דקלת כו' אל"ל הגה מלייתו מהש"ך נכוחה . וכן בפ"ה שם כחב כדברי הש"ך : אך נמ"ל כ"ם שם הביא על מבין בחעת הש"ך ומבין שיהיה בשר המבשל בחלב אחר מבליע מעשה שבשלו בו דבר חריף ומייתי ראיה מדברי ס"ה דמקח מ"ם ולא הש"ך דבר חריף עולה על כל המעם שבשלו בו כל המעם שבקדירה ומליחה לדעם מ"ם ולא הש"ך דבר חריף עולה על כל המעם שבשלו בו כל המעם שבקדירה דקל"ל אין מליחה לבשר אלים להפיק ל"ב רותח דמליח יש עולים מן בשלו ומליח מבליע תוך בשלו דהא ק"ל ב"ד סי' ס"ם דבשלו מעוקב שמלח בו בשר בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל שמשפשף שם בשר אחר ואינו בשר בשלו בו אלא שמשפשף בו בשר אחר ומבליע בו מ"ם בלוע שבשר ראשון ומ"ם דבשלו בשלו לסור : ומה דבו דמחשב בר"ל

שלמה

מן חמשנה דכלי עצם טמא ד"ל דהוי רק דרבנן כמו כלי זכוכית לכך הוכרח כהביא ראיה לזה מקרא וכן מצאתי אח"כ בתוס' חולין דף כ"א שכתבו כן ע"ש ודוק היטב :

השקל

כו : (ס"ק נ) שלח כו' יש להקל לגמ דהא דתמריל"ם בגי"ם ר"ל מעשה ס'כנים קלת ממנו אל הכלי לפי' לחר הנפלה והפסק סדין נוסס שיחמין העיסה שעושה תוכו : (ס"ק לד) הנפה כו' ול"ל לחפילו במקום כו' וכמב הח"י ולח יהיעי מלין ילח לו דין זה דהא מיינו דחוות דכל שלח רקדו הקמח ים בו כמה חנים ולחסרב המלה לו העיסה כו' ונפה זו מהני מיינו שפשוף ומנפלה מכ"ם סם מרקד קודם פסח הכי לכן כ"ל בשעת הדחק כהן לעשות כן לכתחלה מהמת שהעיסה מכ"ם סם מרקד קודם פסח ומ"ם בלי ריקוד ל"ב ומ"ל דבר חריף בעלמה ס"ל דלח בעינן בקמ

אם היא נקיה כדרכו ונדיקים ילכו בם : (כב) מותרים בהנעלה · דהא דאמרי' כלי חרס מיהו יוצא מידי דפין לעולם הייט דוקא בשבלע מאכל בעת שהיא נוספ מזורת היא כמ"ש תס"ח די לאסור הרחת לכתחלה אבל לא לאסור המנות והכ"מ בהגמ"י וכשל"ה : לח שמליטים בהם אוכלים . אבל סתם תיבות מ"ל הנעלה (כ"ח דלח כב"י) · כתב ד"מ דמ"ל

כ כ השלחנות והתיבות לח שמצניעים בהם אוכלין כל השנה רגילים (מג) לערות עליהם רותחין [נה] לפי שלפעמים נשפך מרק מן הקדרה לתוכן :

כא ג חביות של חרס שנתנו בהם שכר שעורים(כב)מותרי' בהנעלה (כג) או לט [ו] בעירוי שלשה (מד) ימים : הגה (כד)[ז]·הנעלת(מה)החביות יעשה בדרך זה יקנן מבעוד יום ויביאם בהם ויערה עליהם רותחים מכלי רחמון ויגגלגל החבית שיגיע הנעלה לכל מקום (הגהות מיימוני פ"ה) (כה) מ [מ] (מו) ובדיעבד אם נתנו בהם יין או דבש בג' הנעלה רק שהדיחם היטב תחלה מותר לשתות ממנו בפסח

(מרדכי פ' כל שעה והגהות מיימוני פ"ג דע"ז ותה"ד סימן ר"ח) :

כב מ כל הכלים אפי' של חרס שנשתמש בהם חמץ בצונן מותר להשתמש בהם מצה אפי' בחמין חוץ [נו]מבית שאור מא [פ] כא]ובית(מז)חרוסת שאע"פ שלא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן אסור להשתמש בהם מצה בחמין [סא] אבל בצונן יהניח בהם מצה אפויה מותר(כו) אבל אסור ללוש בהם וכל זה בלא הנעלה ג (כז) אבל מב על ידי (מח) הנעלה אפילו בית שאור וחרוסת מותרים אם אינם של חרס ס אבל לשל חרס לא מהני הנעלה ע ואפי' לא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן לא ישתמש בהם מצה [סב] אפילו בצונן והאידנא נהגו עלמא מג דלא לאשתמושי בפסחא במאני דפחאר עתיק(פי' כלי חרס ישנים) ותנור

בין כ' . דטעם החמץ בטל בפסח קודם הפסח כמו דהתירה בלא ח"ל לשער נגד כל החבית ועוד דע"ל הוא שהיט כ"י ועוד דשכר ביין ע"ל הוא ע"ל המרדכי וכת"ה כי הטעם משום דסוי לפגם ע"ם ומ"כ לפי ס"ם תמ"ז ס"י לאסור ע"ל דבפסח ח"כ ג"ל דס"ק אם נתנו בו יין או דבש קודם פסח מותר לשתות ממנו בפסח ובלבד שיפרו לותו קודם פסח לחבית של פסח ונבי יין הוי מפי' היה הכלי כ"י שרי דשכר ביין ע"ל הוא שהיט כ"י ד' אפי' קודם פסח אסור לפגם לא הוי לפגם ולכן אם היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י . ומשמע כת"ה שם שהחבית של י"ם לפ"ם אפילו היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י : מא וכית חרוסת · היינו שמותנין דבריס חריפים שם תמץ : בב על ידי הנעלה · ואמו מוכנין לאסור כמ"ם ס"י : מג דלא לאשתמושי · מפי' בתמץ ופכי"ד לא ס"ל קכ"ל :

על

ונ"ל דלכל זה מיירי במלה שנתחממה תמץ נמור . אבל מלה כפולה ומפוח' כיון שהיא נוספ מזורת היא כמ"ם פס"י תס"ח די לאסור הרחת לכתחלה ובדיעבד אם נתנו בהם יין או דבש בג' הנעלה אפילו היה ס' נגד החמץ אסור לפגם ע"ל הוא ע"ל המרדכי וכת"ה כי הטעם משום פגם ע"ם ומ"כ אבל אסור ללוש בהם וכל זה בלא הנעלה ג (כז) אבל מב על ידי (מח) הנעלה אפילו בית שאור וחרוסת מותרים אם אינם של חרס ס אבל לשל חרס לא מהני הנעלה ע ואפי' לא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן לא ישתמש בהם מצה [סב] אפילו בצונן והאידנא נהגו עלמא מג דלא לאשתמושי בפסחא במאני דפחאר עתיק(פי' כלי חרס ישנים) ותנור

להיות דפין עליהם ומהרי"ל כתב דיפים ממרטטין עליהם לאחר הנעלה וכן נוהגין דשמח יום קלת חמן בעין : לט בפירוי ג' ימים . כדין יין נסך דתמניהו בגמ' ס"ם כי"ד סי' קל"ה ס"ב . וכ' המגודה כלים שתמשתן בגמן קנקנים וכוסות מוטב לעשות בפירוי מלהנעילם אם כלים שתמשתן בחמין: כתב הב"ח נהגו להחמי' שלא להשתמש כלל בחבית שכר שמלו בהם נומות נס ח"ח לנקר כין הנפרים שלא ישתר אם משהו זוהמא והוח חמץ נמור ויאחר כעין כמ"ם הר"ם מלוסטרייך שלא להכשיר אוס לכי מן כמו קפרות ודומיהן דמלו כהן נומות כ"ם חבית וכן הורה ר"ם ותור"ם מלובלין ומהר"ר היים אור . מיכו נהגים שלא מי דבש יש להתיר בהנעלה אפ"ם שנתבשל ביורה שביטלו כי בשכר תוך מע"ל דהוי כ"ע בכ"ע להתירה בלא ח"ל ועכ"ל הוא שהיט כ"י ד' אפי' קודם פסח אסור לפגם ע"ם ומ"כ אבל אסור ללוש בהם וכל זה בלא הנעלה ג (כז) אבל מב על ידי (מח) הנעלה אפילו בית שאור וחרוסת מותרים אם אינם של חרס ס אבל לשל חרס לא מהני הנעלה ע ואפי' לא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן לא ישתמש בהם מצה [סב] אפילו בצונן והאידנא נהגו עלמא מג דלא לאשתמושי בפסחא במאני דפחאר עתיק(פי' כלי חרס ישנים) ותנור

בין כ' . דטעם החמץ בטל בפסח קודם הפסח כמו דהתירה בלא ח"ל לשער נגד כל החבית ועוד דע"ל הוא שהיט כ"י ועוד דשכר ביין ע"ל הוא ע"ל המרדכי וכת"ה כי הטעם משום דסוי לפגם ע"ם ומ"כ לפי ס"ם תמ"ז ס"י לאסור ע"ל דבפסח ח"כ ג"ל דס"ק אם נתנו בו יין או דבש קודם פסח מותר לשתות ממנו בפסח ובלבד שיפרו לותו קודם פסח לחבית של פסח ונבי יין הוי מפי' היה הכלי כ"י שרי דשכר ביין ע"ל הוא שהיט כ"י ד' אפי' קודם פסח אסור לפגם לא הוי לפגם ולכן אם היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י . ומשמע כת"ה שם שהחבית של י"ם לפ"ם אפילו היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י : לח שמליטים בהם אוכלים . אבל סתם תיבות מ"ל הנעלה (כ"ח דלח כב"י) · כתב ד"מ דמ"ל

להיות דפין עליהם ומהרי"ל כתב דיפים ממרטטין עליהם לאחר הנעלה וכן נוהגין דשמח יום קלת חמן בעין : לט בפירוי ג' ימים . כדין יין נסך דתמניהו בגמ' ס"ם כי"ד סי' קל"ה ס"ב . וכ' המגודה כלים שתמשתן בגמן קנקנים וכוסות מוטב לעשות בפירוי מלהנעילם אם כלים שתמשתן בחמין: כתב הב"ח נהגו להחמי' שלא להשתמש כלל בחבית שכר שמלו בהם נומות נס ח"ח לנקר כין הנפרים שלא ישתר אם משהו זוהמא והוח חמץ נמור ויאחר כעין כמ"ם הר"ם מלוסטרייך שלא להכשיר אוס לכי מן כמו קפרות ודומיהן דמלו כהן נומות כ"ם חבית וכן הורה ר"ם ותור"ם מלובלין ומהר"ר היים אור . מיכו נהגים שלא מי דבש יש להתיר בהנעלה אפ"ם שנתבשל ביורה שביטלו כי בשכר תוך מע"ל דהוי כ"ע בכ"ע להתירה בלא ח"ל ועכ"ל הוא שהיט כ"י ד' אפי' קודם פסח אסור לפגם לא הוי לפגם ולכן אם היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י . ומשמע כת"ה שם שהחבית של י"ם לפ"ם אפילו היה ס' נגד החמץ תמ"ז ס"י : לח שמליטים בהם אוכלים . אבל סתם תיבות מ"ל הנעלה (כ"ח דלח כב"י) · כתב ד"מ דמ"ל

לבושי שרד

ש"ז סקכ"נ (ס) וכ"ד סימן קל"ח ס"ח כתבתי דקיימ"ל כנ"ל :

אשל אברהם

כא] וכית חרוסת ועיין י"ד סימן ס"ט דעכ"פ לח כתחתם כו סתיר . ולפ' תש"ל הוחיל וחמוחו קשה כולע לפילו כעונן מ"ח ל"ד לכתחתם כם סתיר נמורים . וים לסמוך ולהחיר כלי הדחה תחלה לח ולמד מעתה ולחי לח כתחתם כו סתיר חס לריך הדחה להחתים כם מלה לעון. וכלי של י"ל כעי כהדחה תשוה דחריף טובא . ת"ל תשוה סומרת דיי"ב ועיין ח' כ"ב בית מועד סימן י"ח :

הגהות רעק"א

מג"א סקל"ז וזוקף כש"פ . היינו דלח מוהר לפי' בפסח דבשעה ל"ל ת"ל כהל כהנהדרב בפסח לח בטיל ולפי"ת שכתבהי לעיל סי' תמ"ז בתג"א סקמ"ח ים לאסור לף בהתרב קודם פסח כיון דהתחיל עובר בפ"ע בתלה שתהרה לחל לכעון של מי דבש מהני ל"ש נר ל"ש הכלים עם כלע הרבה בפ"ח תמרי' לחוש לבעון של מי דבש

חתם סופר

נתערבו וכו' ור"ל עם מצות שרדו במרדה חדשה : (שם במג"א ס"ק מ') ומשמע בת"ה שם שחביות של י"ש נ"ב והכשר יורות של י"ש עיין תשובות ח"ם או"ח סי' ק"כ :

ביאור הגר"א

ס"כ השולחנות כו' . וכוי כליה שתמשינו ע"י עירוי : ס"כא חביות כו' מותרים בהנעלה או כו' . כמ"ש בי"כ בע"ג ל"ג ת' הלכה למשה תמלחן כו' וסס ע"ה ת' כרוסה לעקרן מיד מנעילן כרותחין ותחרו סס ל"ד תמן כו' והס"ל דוקה שתמשינו כחמין וכמ"ש הר"ם כחתני שתמשינו כחמין וכמ"ש הר"ם כחתני סס מ"ר כ' דבעוה תרחתו בשל תרם להנעילן לחו ת"ל קליפה לכך הוה שתמשינו כחמין כמ"ש הר"ם בס"פ דשכח בהנעלה עדיף מעירוי דע"י תן כשאר כלים וכיו"ל סוף מועד סימן י"ח :

הגהות רעק"א

מג"א סקל"ז וזוקף כש"פ . היינו דלח מוהר לפי' בפסח דבשעה ל"ל ת"ל כהל כהנהדרב בפסח לח בטיל ולפי"ת שכתבהי לעיל סי' תמ"ז בתג"א סקמ"ח ים לאסור לף בהתרב קודם פסח כיון דהתחיל עובר בפ"ע בתלה שתהרה לחל לכעון של מי דבש מהני ל"ש נר ל"ש הכלים עם כלע הרבה בפ"ח תמרי' לחוש לבעון של מי דבש

באר הגולה

שמשתמשו בה ממך אין במלות לחו סוס מסם של חיסור ממך ס"ם : (מג) לערות . ומהרי"ו סי' קל"ב בפסח דלח מהני פירוי רק יכשירנה ע"י לבן מלובן לו לפיד בוער ויכפוך עליו רותחין . וכתבו המחרונים בשם מהרי"ל דלף לאחר הנעלה אם נשפך עליו סוס דבר בפסח אל יגביהנו כלל לאחול ולף לאחר הנעלה לח יחמר רגילין כו' שמשתמשים עליהם דבר מס חלה ס"י אפילו מפה או דפין או סמרטוטין יתירות כי די בחומר' דהגב"י וכן מוהגין ס"י : וכתב הט"ז ס"ם מכ"ב הנשים מהגוות שלא להשתמש בפסח בקדירה שבשל בה רותחין על האש בשבת וי"ט אפילו אם נתבשל בה מבעוד יום ולא היו בו ירים ולא בשר חלין בו ליסור כלל בפסח ובמ"ש מקיים המנהג לכתחלה לך בדיעבד ודלי לימ לאסור ס"ל לכתוב שים להחמיר בשר חלין להנעילו כלל וכן כלי עץ בפסח לא יכשירנה רק יכלנו היטב ולא יעשה בו ירים ולא בשר חלין בו ליסור כלל בפסח ומ"ש בשם הגר"א דבשר חלין בו ליסור כלל בפסח ולא ידעתי מקור דבריו ועיין בס"ק ל"ג ובדיעבד . אם הנעלה כל"ל וכ"ד הג"ה פ"ב דע"ז סכ"ה בהשמיטו כו' : ובדיעבד . אם בהנעלה ע' מ"ל בשם המרדכי ום"ם המרדכי כיון דהחירה בלא ר' ל"ל ס"ם בפ"

ס"ב דפסחים כורי ר' אמי בחלין גרניות דכוהחו ממלח חוכן מים ג' יכיס מעלים . וכ"ם הנעלה כל"ל וכ"ד הג"ה פ"ב דע"ז סכ"ה בד"ה בהשמיטו כו' : ובדיעבד . אם בהנעלה ע' מ"ל בשם המרדכי ום"ם המרדכי כיון דהחירה בלא ר' ל"ל ס"ם בפ"

ג"ה סי' תרע"ו שמשערין בנגד כולו ולפי שלפעמים פולט חין לעבוד על הדבר כו' ר"ל דלף יש יהוש כמה יוצא התנה מ"מ חוזר ובולע ונעשה כבלוע ונילה וחוזר ופולע ונעשה כבלוע ונילה וחוזר ופולע ונעשה כבלוע ונילה וחוזר ופ

כד על החטור . וכ"ה על הקכלי"ן משום שרגילין להשים בזן קרפפלי"ך וחמיאות פת וכלי מרם סם ומין יוצא מידי דפיו לפיכך יש לחוש לעולו כבשומת סם ומי שילוב יתן כרוב תחיסון ויעמוד עליו בפעם (מהרי"ל) ולפי מ"ש ס"ח לא כפי כבשומו ומ"מ היפך מין מופיל שבפקוקו מכחון כמ"ש ס"כ וכ' הכ"מ סימן תמ"ו ומיהו כ"פ אם יש לחשור בדיפבד כשמחכל בקדירה וכימוחו על החמר כשרים אם דקי"ל דמין במינו מפפפ מדופן לדופן . ותו דכחמורים שלא פעל החמר חינו מלח טוח בעים אם יחזור ויטוח עים חדש כמנהג מכעי מלבא מו פחות כדלחי שלין שחוץ מפפפ מדופן לדופן דרך פעיטה כעים חיטו למקל'חנורים שממחידין ככלי"ן בכל לד מפניב ומוזרים ושומים כיפו למפלה מחוחן ככלי"ן ומפפפ החנור קנן אם הימס לפס קדירה פס המחכל כפפח פעיטה לחשור דכ"ל כחנו כימ קדירה כחוך החנור אם של חרס לחשור ולחי חפי' כשהחה פח של נחו פכי חין לחוש כ"ח כחכיל' כיון לביטה פעיטה דרך החנור וכקנקנתי ממחרי מכרי"פ שור ז"ל פכ"ל . ומוכ"פ לוכלין כחנו' פי' ק"ז פ' אם פוציכו קדירה פעיטה פלא פלי"ם כחנו' ין חנוכ כ"ח כ' רבא פי' : פ"כח כל כלי השתי' בין צלוחיות בין כוסות מוחרי' בשטיפה בין שהם [פו] של זכוכית בין שהם של עץ בין שהם של מחכת בין שהם של חרס ר"ואע"פ שלפעמים נוחנים בחם רחם חם כיון שרוב חשמיש אינו אלא בצונן פני בשטיפה שלא הלכו בכל כלי אלא אחר רוב חשמישו :

הגה [פז] מיהו יש (נג) מחמירין ומלריכין הגעלה וכן נוהגין ופ"ל ס"ו :

כו פ כלי זכוכית אפ"ה מכניסן לקיום פ ואפילו משתמש בהם בחמין אין צריכים שום הכשר שאינם בולעים

ובשטיפה בעלמא פני להו. הגה (ל) (°) ויש מחמירים ומומרים דכלי זכוכית לפי' הגעלה לח מהני להו מש[פז] וכן (נד) המנהג בחשכנז ובפרדיות חלו (פמ"ג ומגו) וכן כלי כסף ג"כ בשון החוך זכוכית פקורין בפחמ"ם חין לחגעילן ופ"ל סימן קכ"ג) : כז פ (לא) שפוד ישן נא שצלו בו עופות בפסח מותרין אע"פ שמקודם [פח] צלו בו בשר (נה) שלוח ממלח בג] שלא נבדק :

יד קולדת כיפור שרי מפוסבכר כוסק החמר וחפ"ם שלח נתפון לכבפירו שר כדיפבד כ"ל: מה בכיחוך זכוכית. חפשר פשון למ"ם המרדכי דהמלימין בכיחוך חכר מחר בהגעלה ככלי מחכת וכ"כ הלבוש ול"ל דוק' שמלימין חבר ממש חכל מה שקורין גלחי"ם פפ"ם שפעו מכיחוך חכר לח מלני חפי' בהגעלה דחין בו ממשות חלח לבם בעלמה וכ"כ הרמב"ם כלים המפוחים ושוע' כחבר שפוחין חותן כעין זכוכית לפוחים וכ"כ הגהמ"י פ"ב דמ"ז ס"ב: מו ויש מקומות · מפני שמחזיקין חותם בפוכין וחין מחזירין חותו רק לחמור שהוסק בעלמה ולל מיקרי כבשומת חל"ב פפיקומו כ' חו ג' ימים לפוסק (ומע"ם פ"ח) . ורחיתי כתשו' לפס חותם פקבלו קויח מפע מחבר קדרות לפוחים חבל לפעם חוזרים לכבשל חפי' דרך פמה כפי פלי חרס וחפי' בכלי זכוכית פרי דרך פפוחים לפי פקלח פחלים ופ"ל פפ"ם ופ"ל דחם חין לחוש לזה פלי חרס ח

תנב (א) קודם שפה ס'. דמז הוי ל"ט נ"ע דהיתרא ויש ספרי טור כתוב קודם שפית : (ב) שם הכלים כ"י.פירוש ויחזרו ויבלעו ממה שפלטו וכן שם משמה חות' יותר מדאי . משמע דשהיה קלת אין כה חשש. וכעור כתוב ומוכנים להכניסן ולהוליאם מיד.נראה דלאו ממש קאמר מיד אלא כ"ש דצריך קלת שהיה וכ"כ בכל כו דצריך לדקדק שלא למהר להוציא הכלי מן היורה כדי שיפי' פנאי אל הרתיח' ליכנס ולהפליט מה שבלע ע"כ ואין כאן חשש שמעילין קודם שעה ס': (ג) שלא יומו מרתיחתן. ושם כתו חזי חוזר ומרתיחין ומנעיל בהן ולא נאסר היורה כמה שמו המים: (ד) עד הפסח שמו חמץ כמשמו. משום חומ"מ הוקרלטפ' זה דלמו כי"ט עמו חפי'בשר"ח עד ס' תק"ט: (ה) צריך ליזהר בכל כו' ל"ע דים עוד ג' מה שלא נזכר כאן דהיינו שם מנעיל מקלת הכלי כ"ש דבזה ג"ל ליזהר משמעיל קודם ס' כמ"ש בפי' תכ"ח ס"ט ממילא אחר האיסו' צריך ליזהר בזה דהא כתבו' שמחזיק הכלי כידו בשפה שמעילו אין המים נכנסים שם וכ"ש שם מחזיקו בלבת צריך לעגל הכלי ולהחזירו ליורה וא"כ ג"ל שלא יעשיל מקום ג' כ"ש דא"ל לעמשה מים נכנסים שם ומחזיקו בלבת וכי"ו דמשמע אין צריך ליזהר בזה ואי"כ הכי נמי דמחזיק בלבת ומנעיל מקום ג' כ"ש דא"ל לעמשה מים נכנסים שם יכולתו וא"כ בחמת לזה דמשמע דמותר להחזיק בלבת ומנעיל בשפה ומים נכנסים שם ומחזיקו בלבת צריך לעגל הכלי ולהחזירו ליורה וא"כ ג"ל

ז ים ליזהר. ולפ"ז דיעבד עכ"ד סי' נ"ה ס"נ: ח כיחד. פ' שתוכ מותו כפסס ט' כיורה ולין ס' כיורה עד סוס ט': מכן: ט סוס כלי כ"י. ולפ' קודם שפה ס' מסוס גזירה דכלי על ליסור דלמ מכני ליה הגעלה כ"ז שהוח כ"י שמוזר וכולס ממי הגעלה דלמ שיך כו ל"ט נכ"ס: ואפילו שלמות שפסף יפה ויפה למר כשפסוף מפ"ל שלמ יהיו כ"י ויהיו מעונין מן המים לומיז שמ יעטו מהן כרותמין ויזהר לשפוך עליהם בזיזות ולמ ע"י זריקה כמויר דזה למ מיתשב פרי (פניי"ד סי' נ"ב) ויזהר ששפוך מן הכלי שכשכל בו המים ולמ ישהב פס כלי למר מבקדיר ולפרות עליהם להגעיל דזהו מקרי כ"ם (ועכמ"ז כ"י"ד נ"כ שהריך כזה)אלמ סוס כלי שכשוב פמ וכל זה תלוי במחלב. כתוב כס"ח סי' תס"ל נעל הורה הכקי לעיל ס' נ"ב כהגעלה הוה יגעיל: י בסוס מסקה וס"ה במים המעורבים (°) עם מפר שקורין לו"ג

ב ג ז יש ליזהר מלהגעיל [י] כלי הבשר וכלי חלב
ח (יח) ביחד * ד]אלא אם כן (ז) [יח] אחד [יג] מהם אינו (יג) בן יומו : [יג] (וכל שכן כלי של (יג) ליסור (ח) ס"כ נהגו שלמ להגעיל ט [יד] (יד) סוס כלי בן יומו) :
ג ד לא יניח כלים הרבה לתוך כלי ויגעילם יחד
(ט) [טו] (מס (טו) נוגעים זה בזה) :
ד ה [טז] אם מגעיל (טז) בעבת יגלגל הכלי דאם לא כן במקום הצבת לא סליק דיקולא דמיא :
ה ו אין מגעילין בחמי שבריא אפי' כלים שדינם ככלי שני מפני שאינה תולדות האור דכבולעו כך פולטו מה בולעו ע"י תולדות האור אף פולטו ע"י תולדות האור :
הגה ומיהו מס נשמעט נו רק כמי מערים מגעילו כהן(כ"י כשם מ"ח) [יז]ולין מגעילין י סוס (יז) מסקה רק כמים מיהו בדיעבד מהני הגעלה בכל ה] מסקה (כ"י כשם מ"ח) מס הגעיל הרבה כלים ביורה עד שמרוב פליטת הכלים נעשו המים כעין [יח]לין (יח)להגעיל עוד בתוכמיס(ר"ן פ' כל הנכר):

ו ז (י) כלי גדול שאינו יכול להכניסו לתוך כלי אחר מחמת

רשב"ל נהשנה ד מרדכי כפ"ב דפסחים כשם פרוקח כ מגל נהג כשם ספר כתשנה ז תורמות סיים ז ע"ש ע"ז

עשרת זקנים

* מ"ל"ב לחד מהם מיתו ב"י זכו דברי כנברת ול"ל דהם יש ס' כנגד שניהם ולח הותר ולח"ש וכל לין מנעלים ליסור לנהגתו להקו כללי ולנגעיל לותו וכן כ' כהשונה כהר"ם ול"ל כלי נשר וכלי חלב כיחד לפי' כזה לחר זה לין להגעיל הם שניהם כ"י לף על גב דהרחשון בטל כם' כ"מ מוזר וניעור וכ"כ כרבינ"ו:

לבושי שרד

פ"א סק"י (°) עם ספר שקורין לו"ג כלי"ח וכו' . ע' מ"י כלל ל"ג ס"ק כ"ו:

אשל אברהם

ד] מ"ל . ולפ' נזרי' לפו כ"י דמה"ם לפרוין לנשל נכלי חלב לכ"י דהרחם כי מנשל נב"י לפור מן כתורה. ועוד נכ"ש שבשיטות תירני מ"ש לפמות הש"ך כלן לפילו כי ס' ככם כ"י לינו נולע לנלע טעם וכו' ל"ש נר ל"ם . גם לשנה להכשיר להה יפסה . מ"י כשם הרח"ם . ומ"ם כמחכר ניחל כ"ם כזה לחר זה נלין שים כים כמים עד כל הכלים וב"י ל"ד פ' ל"ש ס"ו ופר"ח דלמ כרמ"ל כרחשון נשל וכשני לינו מוזר וניעור פ"ם : ה] מסקה . ולו"ל שם ספר ודלי לנ ס"י ופר"ח :

חתם סופר

סי' הנב בט"ז סס"י כלל בספח נ"ב ועיין משנה י' ס"ה דמכשירין ועיין הישב בלשון הרמבים ס"ז מהלכות מוכחת חוכלין הלכה ב' ויש לחלק דניהו לענין שוכחה העשן העולה מן החמין כמשקין

באר היטב

דנים לין מוזר ✱ליסור כין שפה שממים מלוקים ויגעיל מפלה כלים שכליתמן מעט ומ"ל כלים שכליתמן מרובה ולפ יהיה לוסם יותר מדלי ולפ יפוח המים מרתיחתן ומגעיל היחה מפלה ופוק . וכתב הח"ל וכ"ל דפס לין היוה ב"י ל"ל להגעילו מפלה דפ"ל עלמו ופ הגעלה מפלי ל"ל להגעילה כשוף הז"ל לין הכלים ג"י ל"ך נהגו להחמיר כל הסוחרים לפילו קודם ה' ועכ"ם ומ"מ ומניהים דים להגעיל שלשה יחים קודם פסח . וכתב ס"ם סימן תס"ו כשל תורה הכף כהגעלה הוה יגעיל זהו כלון ופ"ש : (יא) כיאר . פירוש שפוסב לוחן כפסח ס' ביור' ולין ס' ביוה נגד שם ס' מין . ולפנין דיעבד פיין כ"ד סימן ל"ב ס"ו . ויעיין מ' מפ"ק נמ"ם מפ"ק קטן י"ל פסח לגוחם המהנים שלח להגעיל כלי חלב לעסול בו כבר או ליפול : (יב)כ"י.או ליכא כ' ינהו. וכל זה כשלר יעות השכה או כעכ פסח כשיעור פליטה ולין לריך ליזהר כל ס' הנו שלח יהא כ' ס"ס לי"ת קדי' שים נה ל"ם יחים ליפר ונפל נה שי יחים ס' של חלב ס"ח ול' של חלב ל"ח מלרף עם הל"ע יפי ליפר לנפל הכרו . וכן ל"ם יחים ליפר שנפל כהם ליפ חלב (למ"ד דנשלר לישורים לח למרינן חל"נ) ובקדי' לחרת היה שלשים של ליפר וגפל ליפ דם ונשרפרו כשוגג מופר כיון שהם פעמים הטוקים וה"ה הכח : וכתב ת"ש כ' דלמ דמי לההם ח"ל דההם קלמר דשני חסורים מבטלים זה"ז משום דל"ם הוה ליסור בפ"ש ממש"כ כלן דפרוייהו הוה ס' משום פעם חמן הגלע בהם ול"ל ליסור חמן על פרוייהו ומ"מ יבטלו זה"ז ומכ"ל שלין להקל בזה עכ"ל. לוחם דעת מ"ל דלין לנו שני שלן שני מינין לשורים ללח בשה שחוקין בשעמן וכ"ל הרמ"ם הוכח בש"ך סס ס"ק ל"ג ח"ל דסברת הוה דכל ליסור בשיל כשהיו יכול ליתן פעם ליפיר ופעם דם וחלב לינו שוה הרי מתבטל פעם החלב בכי ופעם הדם בפי דמה לי ליסור המבטל ליסור ומה לי ליפר המבטל רק שיתבטל פעם ליסור ולח יהיו לו שוה כח ליתן פעם ליפיר עכ"ל. ולפ"ז לין כלי בשר וכן כלי דגים שהגעילו היה מפוח פעם החתן הגלוע נהן הרי דגם פעם ליסור שוה לשיהן פעם החתן הן. ל"ל לשכירי ליה למ"ל לפעם החתן הגלע בשר נשהה פעמו ע"י הבשר וכן פעם החתן שבדגים נשהה פעמו ע"י הדגים לי"ל כי פעמי החתן לין שווין ומבטלים זה"ז : ויגעיל מחלה וכ' זכו רק לחוסרת לכתחלה דמה בך הכלים שבליעתן מפוסה לחר נחר פליטתן יבלע מכלי לחר ניהו ללח בפכי על מה בשיים דוחים כשל מ"ם הל הכלים לין כ"י לו יש בפים ס' ופם יפלים הבלע כתו שכלי שבליעתן מיוסה ולחפ"ל מחמירים לכתחלה וכן מ"ם ולח יהפה יותר מלחי לחיישי לחחר נחר הפלימי שוב יבלע מפי הגעלי, והיינו כמי רק הוחרת לכתחלה דמה בכך דהל מפ"ם בפי כיוהי ליש בכלי יהי ליש כ' ללח מה לפפשר לפיפשה שלח נלפוך לפמוך על נפ"ל לו מה שים כ' שבריך דהל לין מבטלים ליסור לכתחלה ולה דהכי לינו מכטין לנפל בנפמו ללח בפמלים המים כ"ל כל"ל ס"ק כ"ל ד' דיעיי לפפשר בפנין לחר לה לחין מתבטל לנפל ליסור מ"ם לפור : ויגעיל כיורה ללה וכה.הגעלה ללה מפוח היורה בלע ללח מתבל ולין נמה שכבלע ס' עד הכלי כפפ"ם בש"ך ס"ה לין יהפשו הפים בפלימת היורה. ונם נפוף לחר נחר הגעלה ללריך להגעיל היורי פס יעלפו פפי כפלפים בהפלימת היורה. ונם נפוף לחר נחר הגעלה ללריך להגעיל היורי פס

הנהות רעק"א

מחר יניעור ס"ה כבת ברי . כיון דבשעת הגעלה קודם פסח כיו המים מוהרים . ממילה היו עשה שני כהיהר : ולהיבת נ' מעכים להיהיות . וברי כפו בשעיל קודם כ' . ומדיק מיהה דקודם שפה ס' לה היו וחלה ל"ם בר ל"ם היהר הכל ממך שפו בהרפ"ם ולדידה פולט בכ"ע ולה הוי ילקיטן סברת שדחפה תום' לז היה מיהר בכלי ל' לם מעגילה בפ"ח סימן ל"ד ס"ק ל"ה . ולל"ב ל"ם ס"ב : ומכ"ם יש לדון בים"ם ובפ"ח בהגעיל כ' כלים שלח נתיו כ"י לה ס' נגד שניהם לפרוין לשעות ס' שלח ס' שלח נתיו כ"י לה ס' נגד שניה

לח כלריך זה והיינו מעשה שזכרתי. ומ"ג.לכתב הטור כשם שמצינו הרמזון זה °) לח קאי רק על ההגעלה לח על הליסה ועכשיו נהגו לעשות תחלה גם כן ליסה כדיט לו להכניס בה תחן והוא על לד היותר טוב דשמא ינע בכלי המוכשר בליסה של יורה וכן מסיק מורי ומתי ז"ל : (יא) ויניעו המים בליסתו . לתרי' בגמ' בזה לכלולעו כ"ם מה כולעו בניעות לף פולטו בניעות פירש"י דלח בלעו מלח ע"י ניעות שמיחזו הרתיחות שם ולח הכניסה לתוך יורה לחרת בליסת המים כך בליסת פליטו, חע"פ שלח הוכנס, ליורה לחרת הוחיל ותחמלו, יפה מעלה ניעות על שפתו ופולטו ומיהו נדחפת נפי דתי לזו הכי ללמוח לח הוי מפקה ניעות על הליסה וחם לח פלטה ניעות כל שפה הלה פעם ח' עכ"ל מסמע דמקום (°) שנכנס החמן תוך יורה תיכו מועיל לו הכשר ע"י רתיח' חלח דוקח להכניסו ליורה להכשירה דכלל גדול הוח כפי תשמישו כך הכשרו . וכ' מו"ח ז"ל ונפ"ז נקערות דכופים לותם לפעמים על המחבת לו שוהין נקער מהקידר כמ"ש בכלבו לריך להכשירו להכניסו ליורה להרת מכל לערות עליהם רותחין מכלי רחמן ותפי' יפים עליהם ג"כ להכשירו דוקח כשיש עליהם רותחין ממש ולח כשהם לרים ומלח לריך לשפשף הנקערות בידו כדי שיגיע הרותחין לכל מקום ומיהו לח מלינו בשום מקום שלריך להגעיל הנקערות ולח נהגו כן ולח מלינו שלריך לשפשף בידו כדי שיגיע הרותחין לכל מקום ומיהו נהגו כן לכתחלה ולכתחלה ראוי לעשות כן ולכתחלה ראוי לעשות כן ולכתחלה ראוי לעשות כן

ד מסכה פ"ג דהלה וכתבו כרמב"ם כפ"י ס לדעת הסור והשוב' כרמב"ן כפ"י פ"ג ו סור כסה הרי"ף בהימרת דרבנו סה מ' ז כמ"ש הרא"ש בהימרת דרב הונא סה ח סור כסה גמון

עטרת זקנים

תנג * מיכו צריך לרחות שאין כו כ"כ כו'. מורי פסק שאין כשיכת שכבריו משום חימוץ כרשב"ל וגם קמח נקמח מהנרש יפה ולא כמ"ש הכרמ"י שכ' דגן שנתת לריך לאפות קודם לפסח לשיאל. ודבריו סותרין מ"ש בסי' תמ"ד דקמח הוי כמו לח כלו ולא מ"ת כל כשל כפ יחוש לעלמו כפרש דגן שנתמו ולריך לשמור שקמח מפסח שחיל' עד אחר כאפי' לפחות כ"ב רש"י בחולין דף ז' ע"ש ע' שם :

לבושי שרד

ס"ז סק"ב (°) כדי לבטלם עיין כ"י כלל ס' סק"ו : (°) מ"א סק"ז מיכו גם שם רגילין לרחוץ התיבות. ולכאלה של מלה ל"ל לריך שיהיה פשמה שחיל' ולא מהני בשחיכת של נכרי ולדעת הסקילוו נסי' ס"ם בשחיכת נכרי לריך עכ"פ ישרחל עפ"י פ"ש נח"י כק"כ :

יד אפרים

במ"א ס"ק ד נכת"פ ולפ"ז לריך שיהכל שיעור פרס כשהוסר בפסקי חלה לכרשב"ח ופ' פר"ח :

אשל אברהם

ה] משמה שחיכה . יין לחלק בין ריסיס לריסיס לחפי' בשל רוח וכדומ' יש לחוש :

חתם סופר

קכ"א בענין חיטה תוגרמא (שם בסנ"א ס"ק ז') אוחז על הסיס נ"ב חיטים הבאים בספינ' עיין לקמן סי' תס"ז ס"ג ומכל

שערי תשובה

בתשו' חיים שאל ח"ב סי' ל"ח שיש מין אחד נראה כמו קמח ונקרא בערים האלה מאנ"י וזה נעשה ממוה עין של הינדיא ומותר בפסח אך בעיר לוגדרום נתחכמו לעשות כדמותו והוא מקמח חטים ונקרא אריניירה די מאנ"ו ושל לונדרום ניכר לבקיאים שנעשה מקמח זה שמעתי מנביר משכיל כו' ע"ש וכתבתי זה למען דעת לדקדק בדבר כי לפעמים חכמי הרופאים מצוין למי שיש לו חוכי ומיחוש לאכול מאנ"י וצריך לדקדק בפסח שהוא אותו הבא מעץ אינדיא לא זולת : (ה) שעם דגן . וע' בספר שו"ת בית אפרים סי' י"ב שחארכתי בעניניט אלו ובסי' ר"ח כתבתי המורם משם פסקי דינים בקצרה ומשם תלמוד לכאן: (ו) לראות עבח"ש ות' בסקום שמואל סי' נ"ו מ"ש בזה : (ח) מצוה עבח"ש ועיין בש"ת דברי יוסף סי' מ"א שיש נוהגין שכל המצה שאוכל בפסח תהיה מחשים משורים משעת קצירה ואין בזה ג"א משום יוהרא וכא משרי

דדוקא מסה שכל שכורה מעכר להחמיץ מ"ח ועל"ל סי' תס"ו סעיף ד' : (ז) לרחות . קלי מדגן שלמם לחפות הכל ק"פ . ומ"מ ודאי דמותר לכשל מן מומן המלוס תוך הפסח ע' מ"ח כסימן תכ"ס ובמחלוקת הקטם ובעשה פירורין גס מהני ביטול חפי' כמבואר לקמן סימן תמ"ז סי' : (ט) מצה מלוה . מצמע דוקא מצה מלוה לריך שיהיה שמור כדי לאכול ליטה רשחומות משכ"ש שאר מלוה שלא לשם כלל ושרי ליקח קמח מן השוק וחפילו שיהיה שמור כלל בעיון כמבואר בש"ם ובפוסקים ומיהו כל זה מדיוק מכן יבחלל קדושים שם ובכאו לעשות שיהיה שמור כל המלוה משעת שחיטה ולפחות שעת אפיה ולפחות שעת עירוב : (י) מיט . שם המבו"ם שלקח ממנו הסחים למר שרשן חופש מי שהיחן ליה לחטוי' עפ"ז פיחן

וכ"ז מיכוח מלח מוחרת בעלמה ואין לעשות מפני שאפשר שיש בהם מ' מס מיטים . ולקח שקורין קימ"ל שאפשר שיש בהם מ' מס מיטים . ולכן אפילו אם יש בהם מ' מס מיטים אין מקלקלין דהוחו שקורין קכ"ם קימ"ל מכיח' שהוחו מחמיטים מחדות מחוך כפסח שנרפיטין דומין לדגן מכל מוחו שנקרח פצ"ד קימ"ל מותר בפסח לפי שאין לורתו כדגן . ובפ' תס"ד כ' רמ"ח בחרלט ופ"ב קימ"ל מותר בפסח לפי שאין מוכלין בפסח ואיני יודע למה יחמנם מפיטים.ונר' הטעם לפי שנידול החרלט הוח כשרכיטי' דומה לנידול קטניות ע"כ הוי כבלל קטניות ומ"ב כתן דחם נפלו מכתבלין אין מוסרין מ"מ אם כתלתו כמנה לחפי' לחסור' פ' הטעם כפי' ת"ם פ"ו : ב אם לא בירדו החטים [יג] ה מאכילת (ו) עכבר (ב) אין בכך כלום : הגה וכן אם לא בירדו ממנו קודם דגן שלחת ן * מיכו לריך (ז) לרחות שאין בו כל כך [יג] שלא [יד] יהא ששים כנגדו מן ההיתר : (כגמות מיימוני כפס פמ"ק וס"ה פימן ק"ד)

ב ד העושה עיסה מן החטים ומן האורז (י) אם יש בה ד' (ם) שעם דגן [יח] יוצא בה ידי חובתו בפסח : ג ה אם לא בירדו החטים [יג] ה מאכילת (ו) עכבר (ב) אין בכך כלום : הגה וכן אם לא בירדו ממנו קודם דגן שלחת ן * מיכו לריך (ז) לרחות שאין בו כל כך [יג] שלא [יד] יהא ששים כנגדו מן ההיתר : (כגמות מיימוני כפס פמ"ק וס"ה פימן ק"ד)

ד ו החטים שעושים בהם [טו] (מ) מצת מצוה טוב לשמרן שלא יפלו עליהם (מ) מים משעת קצירה ז ולפחות ז ה] משעת טחינה ח ובשעת דרחק מלוף ומחבטלים סס כשיטמון ואין כאן מבטלין חיסור לכתחל' שאינו טוחן(°)כדי לבטלם וזה לשון כשבות סמ"ק שכ' וז"ל לריך לנערו יפה שיהא בו ס' מחותן שלא ימה ומפ"ג דהוי יבש כיבש מ"מ יש לריך שתהא בשעת חפיכה ס' כדי שתהא בפסח ס' כל שהוא לפסח. ופ"כ יכון ליזהר שלא יהי' כלל מחותה מסס שאמחב בשעת חפיכה לפסח גס לריך שתהא בפסח ס' כדי שתהא בפסח ס' כל שהוא לפסח. הרי שסובר דאין הקמח מחמרב פס הקמח לעויב כחב ממנו כלום אלא מלח מחב החפיה שאז נעשה חתיכה מ' ממנו ומ"ם הלריך לאפות קודם פסח וכ"כ הת"ם ס' . ק"ד דלמ ק"ל כס"ק מלח כסמ"ג דס"ל קמח נקמח מחמרב והוו כלח כלח וכ"מ . כתו' פ"ת דף מ"ד ד"ה ליתיבי' כו' שכחבו וי"ל דמיירי בקמח חטין וקמח שעורין שאינו ניכר פ' ופ"כ חיכו כעל כרוב כיון דהוי מיקמחב מיכו ממילח משמש מכל כמיכו ככס"ג שפיר כפל כרוב מן התור' ולריך מדברכן ס' בכל מין כמיכו כלח . ומ"ה כאן ניש ס' מותר לאפותו בפסח כיון שמבטלו קודם הפסח דאיכ מותר כמו כלח מס"ם ממ"ם הס"פ פ"ק דחולין דף ז' ע"ב ד"ה ומכל מקום ולפי זה ניחא דלא כמ"ש הרא"ש שם ולא כמ"ש הרמב"ם פ"ו מהלכות חמץ ומלה ה"ב ולא כמ"ש הטור וש"ע סי' תס"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א שם ס"ג ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תס"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תס"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תע"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תע"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תפ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תפ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תפ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תפ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תפ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תצ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תק"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקי"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקכ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקל"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקמ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקנ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקס"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקע"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקפ"ט ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"א ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ב ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ג ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ד ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ה ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ו ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ז ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ח ס"ב ולא כמ"ש הרמ"א בסי' תקצ"ט

ספסח. לכל מדברי התוס' שזכרתי מבואר שקמח בקמח מתערב תכף שנפל שם ע"ם ממילא יש היתר כשהתערב קודם הספח אפי' לאחר העמיל. וכלבוש ספק כזה כמ"ק שיש לאפות קודם ספח כדבר שלמה קלתו והעלפ"ד כתבתי שכתוך כשפקי הס"ע: ועכברים שאכלו במקום אחד שקמח מתקמח כאן יניח המקום ההוא כיד כפי' תס"ו שיש לאחוז המקום ההוא ולשפוך עליו מים ויהא מותר ואפשר יתכל כמ"ש תי"ב כפי' תס"ו(ג)קמח מן השוק.הטעם דלא מחזקי' איסורא ומרמה דאפי' במקום שמומחים לבדוק אם נפל קמח אם לאו אין חוששין לו כיון דמיעוטא הוא שלא נפל שם קמח ואפי' הכי אסור לאכול מן הקמח שבאותו מקום שמ

אח תנך הלכות פסח

תנך א סוכין . פירש"י קליפת מיטים כמשמר בכפת כתיסה ומורסן כנשמר בנפש פ"ם) מוכח קלת דכא לידי מימון מדיולין נכס י"ח מלה לפשת רס"י ולפשר לומ' כיון שכוח ממין הכא לידי מימון יולא כה י"ח ולימי מורין שקליפה שקורין ספריי"ר לימו מחמין ומיכו זה קליפה מקם לכל קליפת כהטים עמקמפשר דמחמיקונכא"ח שלא מדבק בו קלת ממשות מטים : ב מכל לם הוא וכו'. ומס שעל מורס' מהוכה ומזר לתוכה ולם פמה ים להסתפק לס מלטרף לכזית עכי"ד פ' כ"ד ס"ג: ג שאין זו מכומרת לשם מלה . לפ"י לפי כת יפה כיון שלא מכב למהכל מדם הימו מכומר לשם מלה מכל לס משב כבשת ליפה שיהכל ממל' מדם יולא כה לפי פת קיבר (כן כתב הרמב"ם בפירוש המשנה פ"ח דחלה) ורמ"ח פשק כבר"ם שם"ל דכטעם שלמו קרוי לחם לס פירש כה מורכן כרכה ולימה רלוי' לרופי' לפי' מכב למהכל נעלה דעתו . ולפי' לכטוך י"ד בפשק לפי' הימ פמורה הימו מכום בפה שהימ לכלים ופ"ם וכ"ם : ד לפי שאין אדם יוצא ידי חובתו (ד) ה [ה] (ו) במצה (ד) גזולה במה דברים אמורים כשגזל מצה ז אבל אם גזל חטים או קמח ועשאן מצה יוצא בה שקנאי בשינוי ודמים לבר הוא חייב לו (ו) (ולעניו ברכה ע"ל ר"ם מרמ"ע) :

תנה דין מים שלנו . ובו ו סעיפים :

א (א) * אין לשין אלא במים שלנו בין שהם מי בורות ומעיינות הרקיע

וכמ"ם): יד י"ח מלכור לנוסד ובמקומינו מין מוכמין לזה ולפשר כיון שמרקדים בקמח מתקרר(כ"ם):טו וממסכמים מ"מ דכרתים לבדה לח ממינלנה מים וכ"מ בגמרת שהיו רבינלקמטות קמחת דהיכוטת וכמ"ם פי' הם"נ ות"כ מ"ם ס"ו שלח להכיח מרבה שקין זמ"ו היינו קרוב לגיפה אבל יום או יומים קודם לכן שרי וג"ם דבירושלמי לח משמע כן פכ"י :

תנך א סוכין . פירש"י קליפת מיטים כמשמר בכפת כתיסה ומורסן כנשמר בנפש פ"ם) מוכח קלת דכא לידי מימון מדיולין נכס י"ח מלה לפשת רס"י ולפשר לומ' כיון שכוח ממין הכא לידי מימון יולא כה י"ח ולימי מורין שקליפה שקורין ספריי"ר לימו מחמין ומיכו זה קליפה מקם לכל קליפת כהטים עמקמפשר דמחמיקונכא"ח שלא מדבק בו קלת ממשות מטים : ב מכל לם הוא וכו'. ומס שעל מורס' מהוכה ומזר לתוכה ולם פמה ים להסתפק לס מלטרף לכזית עכי"ד פ' כ"ד ס"ג: ג שאין זו מכומרת לשם מלה . לפ"י לפי כת יפה כיון שלא מכב למהכל מדם הימו מכומר לשם מלה מכל לס משב כבשת ליפה שיהכל ממל' מדם יולא כה לפי פת קיבר (כן כתב הרמב"ם בפירוש המשנה פ"ח דחלה) ורמ"ח פשק כבר"ם שם"ל דכטעם שלמו קרוי לחם לס פירש כה מורכן כרכה ולימה רלוי' לרופי' לפי' מכב למהכל נעלה דעתו . ולפי' לכטוך י"ד בפשק לפי' הימ פמורה הימו מכום בפה שהימ לכלים ופ"ם : ד לפי שאין אדם יוצא ידי חובתו (ד) ה [ה] (ו) במצה (ד) גזולה במה דברים אמורים כשגזל מצה ז אבל אם גזל חטים או קמח ועשאן מצה יוצא בה שקנאי בשינוי ודמים לבר הוא חייב לו (ו) (ולעניו ברכה ע"ל ר"ם מרמ"ע) :

תנה דין מים שלנו . ובו ו סעיפים :

א (א) * אין לשין אלא במים שלנו בין שהם מי בורות ומעיינות

תנך (א) לח כפת סוכין . דמיכו לחם לעניו חלה : (ב) דכוי כחטים . וכנמ' ממרי' לחם מוכי פרט לחטימה פי' נלוסקת נחול : (ג) שאין זו מכומרת לשם מלה . פי' לשם לחם הקרוי מלה חכל י"ח ס"ל דדוקא לחפלי נדיעבד לח יצא כמ"ש ס"ק ו' (ד) כמ"ל נחול' . כחטים"י יליף כפ' כ"ם מדממרי' לעניו מעם' שכי שאין יולאין כו ידי מלה לר"מ כפסיטות חכל כחתרוג לימו פסוט כ"כ דלחיכה למימר הח דכתיב לכם היינו למעט שחול' ונזולה חכל מעבר שכי לח ח'מעט מש"כ כמ"ל דכתיב כ' פעמי' פריסותיכם לחמעט נמי מעבר שכי ח"כ כ"ם שחול ונזול . ולפ"ז ח"ת לן למימר כי היכי דמלה נזול' פסול' ה"כ מלה שחול' דהח נבי מתרוג כי הדדי ניהו חלה דאין לחמת כן דשאני נבי מתרוג דהדר בעיני' ע"כ חפי' כ"ז שהוח כידו מיקרי ניהו שלו דהוי שחול כעלמת כידו חכל מי שהול' מלה מהכירו לחכוין לאוכלי' ודמים הוח שחיי כ לו הוה כעבדו חו מלה לחמרת כמלה שזו מכניו שלו ממש חלה דחוב יש לו כידו לשלם לו ודוח' למי שלוה מחביכו מצות דלהולחה ניחל' וקידם כהם חשה דוחני מקודשת לו כיון שאינ' בחל בשמ"ך ואף החולקים עליו מ"ם הם מפרשים דברי הירושלמי דמיירי בשעמו א"כ חזינן דיש שעם דאינו בחל בשמ"ך ואפ"ך בחתק"ם א"כ ה"נ אף אי ניחא דמי סירות לא מהני ביטול היינו בשמ"ך אבל בחלף בחל הוא וכמו דבבריית כיון דאינו מפורש דאינו בחל אפי' בחלף ס"ל לחרשב"א דדוקא בשמ"ך אבל בחתק"ם בחל כן י"ל בדבר חריף כן ובפרט בענין הבצלים שאין ברור כל כך שיהיה נחשב דבר חריף או מי סירות לכך נלעש"ד להקל בזה כנלפענ"ד נכון ודו"ק :

ס ת ד סעיף ד' אין אדם יוצא י"ח במצה גזולה וכו' ג"ב עיין במג"א בס"ש בשם הב"י בשם הרוקח

באר היטב

לנמ . ומהרי"ו כתב ג' יומים . ומס עבר ולם נחלק דאין לאסור כדיעבד ק"י : (כ) רוחה . וכתב כה"ג שמעת מכאן למד דאין מוסכין לזה דכיון שנתקרבן הקמח מתקרר ואינו סומך על שמועה זו ס"ם : מטים כמומים כרמיים של יד אין לם מימוש כלל ול"ל להמתין יום או יומים . אבל טוב להמתיר הלק"ט מ"ל כי' י"ח ומ' כה"ג מ"ם כהם הרדב"ן :

תנך (ה) מורסן . (דאינו לחם לעניו חלה). אבל בלים לידי מימון רק הקליפה שקורין ספרייי"ר אינו ממחין ואינו זה קליפה מקם אבל קליפת החטים עלמן מפשר דמחמיק ונם ח"ח שלא נדבק בו קלת ממשות החטים מ"ח . ומ"י וכיד לחכון . לפ שלמת שבולת מקם חוך המחלב היומות ואין נשבולה כוס חכוזה לח מחזיקין כאיסורא מכהו ורבנן ולמרינן דכולהו כיון שבשר כוס ח"ח ואפ"ה לעניו ברכה . כמ"ש בא"ד ד"ח ה' הרי נזול כלה כו' ולמר רבח שם מלה חבוזה בעניבה וכ' חום בשובה אם לעניו ברכה חע"ג שבשר קלתו ותע"ג דבירושלמי הכי"ל שבשיל הרמ"ם הוה כו' ואינו כלכני כ"ק אם : תנה א אין לשין . רש"י כ' בעצם מפני שמיחה הנפ"ם חתה חבלבת בשיפולי רקיע וקמ"ל דאינו רוחין כמ"ם ל"ד

עקב

השלמ"ה שלמה ס"ז ולקמן סימן חס"ה כמ"ש ס"ק ד' לחמוזקי ליסורא לח מחזיקין ובלאיסור מעכו דרבנן ולחרינן דכולהו נפלו כפשטות דיפה יע"ש : [ג] כסוכין וכמורסן שבה . ולם בפרים המורסן מחמה ומזר ועירבן עמהם כתב הה"ח דפסחים לי' מלטרף לי' מלטרף לכזית וע' כ"ד חמת דלח נחשוב לחם עד שיעור חלה ומ"מ כ' דיוקלמן בחטים שחוכל כמלו כל חום : [ד] חלוי' חמור.ת כמ"ש בחוספות כסוכה דף כ"ח ע"ב וכן משמע מדברי הרמב"ם פ"ו מהלכות חמץ ומלה ס"ג דלח בעינן שיעור חלה כלל כמ"ש הרמ"ם בה"ש ועיין בלחם משנה שם ובמ"ש בשם הרמב"ן ז"ל ובמ"ש בס"ק ב' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ג' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ד' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ה' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ו' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ז' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ח' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ט' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ט"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ט"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק י"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק כ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ל"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק מ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק נ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ס"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ע"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק פ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק צ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ק"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ר"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ש"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק ת"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תי"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תכ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תל"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תמ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תנ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תס"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תע"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תפ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תצ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תק"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקי"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקכ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקל"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקמ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקנ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקס"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקע"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקפ"ט ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ' ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"א ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ב ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ג ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ד ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ה ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ו ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ז ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ"ח ועיין בלבוש ובמ"ש בס"ק תקצ

שיקף סילוק ממלח מבערב ומנקעין עד למחר.כ' לכי עזרי לפי טעם זה השוחט בשוק ומניחן על הערב שפיר דמי לכל רמ"מ כו' מפרש לפי שהמשה מהלכת בלילה תחת התרן הלכך אין להם תקנ' חלח שלח יהיו בלילי כמחובר ולפ"ז השוחטין בתחילת הלילה מותרים מיד ואסור לשוחטן לאחר בתחילת הלילה עכ"ל וז"ל סמ"ג אומר הר"ח ממי"ן ואפילו לכתחילה לבין כהן היכא דלא חפשר כדלמר בשלהי כ"ם דרם רב מתנה בספוינה חשב לה תנום חלח במים שלנו למחר מיתו כ"ע מנייהו לגבי' שהיו סבורים שלנו היינו המים של רב מתנה אמר ליה חלח במים דביתו קחמינא פי' שהיו מלינים בלילה ולא מלינו שהחפנו מלוכלכות ופירש"י הטעם דמים שלנו לפי שהמשי מהלכת בימי ניסן שהוא עדיין ימות הגשמים כו' ולפי טעמו השוחטן בשוק ומשהן על ערב מותר ומהטיח דספוינה אין רחוק לך ל"ל הטעם לפי שהמשה מהלכ' בלילה תחת הקרקע : ולפ"ז השוחטן בתחילת הלילה מותר מיד ולפ"ז אסור למחר שחיכתן למחר בתחלת הלילה עכ"ל הר"ש והכ"ו כך נחן פסק בפי' בספרמיב אסור לחפות קודם ע"ה ואם חפו רחוי לחסור החפוי לחימור סוף הלילי גורס הלימון אמנם אין צריך חיסור זה חלח לפירש"י ולא לפי' הרמ"ם עכ"ל . הר"מ המזרחי כ' על מ"ש הסמ"ג ולא מלינו שהיו מתפנין מלחכול מרחה שהי' בתוך הפסח שהיו בחים שלא לנו ובמש"ל חלח בדיעבד קחמינא מסחמח התיר להם לזום בחים שלא לנו אח"ת שבחותו יום לח חכלו מלא חלח פירות למה לח הזכירו זה בחלמוד ללמדינו זה וליכח למימר שהחיר להם המלות הללו שהיו שונין בליחחן דדוקא עברה ולפה הוח לחסר רב חפי חכל שונג לח ולח שיחיר להם מסחמח ביפרו כל המלות שלהם קודם שהלכו חללו מפום חמן (ולפ"ד לח היה צריך לזה ד"ה נם ע"ז קפה ה"ל לחלמוד להזכיר חידוש זה דשונג מותר) שפה היה בשבת שלפני הפסח חלח מלינו שהחפנו בקוקר שכבר עברו עליהם חמן ד' שעות וכעבר כבר יכלו לזום בחים שהיו בשוק בשבת שלפני הפסח שהרי כבר עברו עליהם י"ב שעות כדעת רש"י ור' שמשון בחחלת הלילי שהן מותרים מיד כדעת הר"מ כו' לך ק' מ"ל דהכיח דרפה היתה בתוך הפסח דלמח בשבת שלפני הפסח היתי והחיר להם בע"פ משום קיום מלות לחכילת מלה ולח בתוך הפסח דחין שם קיום מלוה ע"כ דכרי המזרחי.ומהחימח עליו לפי שכרחו בשבת שלפני הפסח היתה למה הוצרך להקשות משום קיום מלות מלה ה"ל להקשות דלמח דרפ להם בשבת שלפני הפסח חמר להם שישחטו בע"פ בחחלת הלילי כדעת הר"מ כל עוד שהוא ולמחר בע"פ חמר להם שישחטו בחחלת הלילי כדעת הר"מ דלח יעבור לחלק בין לילה רחשון לשני שהרי בשבת שלפני הפסח בין שחר הפסח דזמן חילוק כמ"פ עליו כ"י דכל ג"פ חיסור חמן חין חילוק בזה חו ה"ל להקשות מ"פ הוח עלמו לחוכיח שפוכר הר"מ דהיה הדרפ בשבת שלפני פסח ופ"ז ה"ל להקשות מל"ל להר"מ בחחלת שלה היה בשבת שלפניו וכבר הניח בזה בב"י ועל"ד נרח"ל דלחדרבה ס"ל להר"מ דבשבת שלפניו היה דהרפ כדרך כל הרוצה ללמוד ולהבין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכתב בפ"ב מהלכות חמץ ומלה דין ב' שבת שלפני הפסח שהיה בה ג' מלות ואלו הן הדלקת הנר בבית ושחיטת הפסח ואכילת הפסח ע"כ הרי שהשחיטה היתה בשבת שלפניו ולא בשבת הפסח עצמו ומה שכתב הרמב"ם בהלכות חמץ ומלה פ"ו ה"ב שחיטת הפסח בשבת הוא שחיטת חמיד של בין הערבים ולא שחיטת הפסח עצמו ומה שכתב הרמב"ם בהלכות שבת פ"ב ה"ב שבת שלפני הפסח שהיה בה ג' מלות ואלו הן הדלקת הנר בבית ושחיטת הפסח ואכילת הפסח ע"כ הרי שהשחיטה היתה בשבת שלפניו ולא בשבת הפסח עצמו ומה שכתב הרמב"ם בהלכות שבת פ"ב ה"ב שבת שלפני הפסח שהיה בה ג' מלות ואלו הן הדלקת הנר בבית ושחיטת הפסח ואכילת הפסח ע"כ הרי שהשחיטה היתה בשבת שלפניו ולא בשבת הפסח עצמו ומה שכתב הרמב"ם בהלכות חמץ ומלה פ"ו ה"ב שחיטת הפסח בשבת הוא שחיטת חמיד של בין הערבים ולא שחיט

נזהל'. כשחופין כרכב בחמור אחד יחמרו כל מי שניע מנתי לידו יסיח לו בחמתה (כ"י) וכ"ל דטוב לומר כן בשעת טחינה שלפעמים מתחלף הקמח: אם נזל ומתן לחמר הוי שימוי רשות וזכה בו (ודוקא לאחר יחום) ואם החמר חזר ומתנו לנזלן

גם הנזלן יוצא בו (מהרי"ל) ומ"ש סימן תרמ"ט לענין נזל ע"ש:

נתיב חיים

ג"ב לענ"ד בשעיה כ"ב דבא לקנני בבריית בדבדי ניחות הנשחים אחה הנלקח בשעיה רקע לפיכך כל השוקח בשעיה רחמנא פטרי' ע"ש:

ביאור הב"א

ומן שחל"ב בשם ר' יונה ובשל"ה כ"ב דבקר הלילה נורש ליטן דרוש לפנות הנשבה ויקני הלילה ולילה עד בית שהם בית בית ברכות ובית קרב כחים בשיב כ"ב ב' ומפורש קרא זו רוח נפנות ולפיכך נריך לבשוחן כל הלילה וכ"כ הרשב"ם פנריבלבוחן כל הלילה: בין כך. לנרבי"ו דוקא כי ביהוד ובפיוחות לכל נכחרות הן חבב דוקא בפיוחות רותחין כ"ש בשבת בחמת רותחין ובשעה שהן לילחן הן הכחור ובן לפי' רש"י ובהב רבי"ו ובי"ה הן לפרוך נדר כל הלשיים לכל נ"י הרי"ף בדוקא לחמור: מבע"י כו'. דר"ת מזהרי כי הלפי' ר"ת הטיך לריך דוקא לשוחנו בשים ביטיו כל היום בחמוכר דבוים הבשיי מוכיח בשב"ם וכ"כ פמ"ק ובין הלילה ולילה יש החירוץ לשחוב בין יום ובין לילה יש החירוץ לחסור בשבשלנו הבשיי לא שלנו לילה יחמר בשבשלנו הבשיי בשב"ק בשם ר"ת בלילה הטיך רק בדרך הבשיי בשבשלנו הבשיי בשב"ק בשם ר"ת בלילה יחמר

סמים נס יסי' הכרזל נקי (כ"כ מהרי"ל) : (ה) כסיסטירל"ה . הוא חדר הכנוי תחתון וסכיותיו והרי הם כמכונסים בכלי ואינם מרתיחים מחמת חמה המהלכת תחת הקרקע שהרי הכלים מפסיק ביניהם לקרקע חלת שכ' ב"י שמוגד לי סמים חלו כחוקף הם חמין כמו מי כתר וע"כ אין להקל בדבר מפני שהוא כעין בישול : (ו) ומפ' כלח דחק כו' . הרמ"ח וסמ"ג וסמ"ק מתירין מפ' לכתחלה במקום חלת חפשר בעין מחר ומרחה דכלילה רחשוב יש לסמוך על מ"ש בחלת דחק כדי חלת יבטל מ"ש דחכל מוחר חכל לח בשחר כיום חרחשומים חפור ולח לבשלן במלח שהעיר הירושלמי כדלקמן בסי' תנ"ה ומעתין העולם וגם כזה חית היה משום לל חשום גו' . ומיהו גם כזה כדיעבד חין לחוש לפי' קשף לחר לפיה כמי מלח וביצים וכבמים כמו שמוסיף בסי"ם חלת גרע חלי קיפוף מהבלין שמלפית דיוזלת כה ידי חוכת מלה (מוחדי בכ"ח)

לבושי שרד

ש"ע ס"ב (ס) חין לוקח במים מפין וכו' . ציעור בחמימה ע' פר"ם סי' תנ"ה ס"ח שהוא בחמימות קרוב לו כמים שמוציאין בקיץ מן הכהר ואם לם כהן תפרף מיד ע"ש :

חתם סופר

סי' תנה במחבר ס"ה בהג"ת יש לאסור נ"ב ע' תשובותי ח"ם או"ח סי' קכ"ג : (שם בש"ו ס"ק ג) שומר מצות וכו' ואפ"ה דלא מייתי האי קרא בפרק ערבי פסחים דף קט ע"ב משום דלא הוי לתו לרבנן לתקן מצות חדשה ולסמוך על זה כמ"ש הסמ"ע סי' ס"ז ס"ק ב' כהאי גוונא ע"ש : (שם ס"ו בהג"ה) ובלפלין נ"ב עיין תשובות ח"ם או"ח סימן קט [ע"ד חמים שנמצאו ביניהם כעין שומים קטנים חדים וחריפים כשומים וכשנשחנים עם החמים איכא למיחש כמי סירות ולדברים חריפים הנורמים חימוץ אלא שהוא דבר מועט וכו'. וכתב עוד בסוף התשובה ח ל ובנידון שלפנינו אם החמים נמחנים ובתוכם דבר הנפחש ומתלחלח

המים. (מהרי"ל) כ' מט"מ שמין ליקח כלי לעזוב מים שסי' כו דבש חו מי פירות כי מי פירות עם מים ממהר להחמין כמ"ש סי' תס"ב: (ונ"ל דע"י הגעלה שרי) גם לח יהח ככלי מחוסת שמתחמם עכ"ל . ומיהו לחיתי מוהין לעזוב כלי חדש לגמרי חסור חפי' בשעת הדחק : יב מדוד נדול שמוח הדוד מחזיק חומו (רש"י)ולח מיירי שמתחממו המים על הח"ם דח"כ חפי' נלטנו לגמרי חסור חפי' חימו כמוליר לף כלח חם שמתו מים למוליר שמוליר חומו וכ"כ התוור כהדי'(תשובה רמ"ח סי' ל"ם):יג שמחתו עבה . פרש"י שהטוליים שלו עבה ואין מילוק בין כמוחת למרס ע' בשבת דף כ"ח: יד ובשעת הדחק. פי' הכ"ח שחם חין לו מים מחרים מוחר לעוב בחם ואלק של הם"ע ול"ל דלף הם"ע לח מהכון להחיר חלח שכשלה לו חם בדיעבד ואין לו חלופי חחר וכ"ש בשבת דלף הם"ע חשוב כמו חם ממש ועי' בסי' תנ"ג בשוב. וכ' המ"ח שחם חין לו מים לחרים חלח כשלה לו חם רוחה לבלוע בו חו חלוק של חם"ע ול"ל דלף הם"ע לח מהכון להחיר חלח כשלה לו חם בדיעבד

ל שור בסח רוקח וסמ כ׳ ופלפלין ולישנור כתבלין כתב בכלל בו בסח כרתב״ר ג מיימוני דרב פפחים פ״ח ב סור ובה״פ ג תשובה רסב״ח והרא״ם בכללות תלה ובה״פ ד סור בסח כ״ר יחזה ורח״ם ובה״פ ה תוספות ורח״ם לדעת המחירין ו סח בכילה כ״ם ז כרי״ף והרכ״ם והשיטור ובה״פ

עטרת זקנים

תנן * אין לשין פיסה גדולה הכלי מחזו אימו יכול להגילו מן התיכון כשבאה ליסה והתחלת ליסה עד גמר ליסה כדי שיעור כיל הבלק לשור שכבר נח לידי חימום קודם שיפשלהו כעוזרים בסבת ברוכה וכן משבא בכרכן ומהלה דתב״פ שלא היה כשיעור כיל מהתחלת ליסה עד גמר ליסה לם יהיהכו שלא שבק קלת בסב׳ ברוכ׳ ילעורף בשיעור כיל ויתבר ולף ב״פ שתר״ל לדקדק התד ללוש יותר כשיעור חלה תב״פ בן פוסה שיטעה בם כמ״ם בסימן תנ״ז ובהיגו בלם לם יאחר בשבק ל׳ ולה יכול לקרב בשיטה לחת יחד לכל לם אימו לם הלה עיסה לחת אין לומלה כ״כ שבת לה יהיה שם שיעור חלה וכשיגרך על הפרשת חלה הביה ברוכ לשלה (כ״י ת״ח) :

אשל אברהם

א) וכוה עשרון . וברוקא בשיעור מ״ר בינים ביטונים ומ״ל כוכיר לדקדק בשיעורי׳ ורחי׳ שבשיל הרח״ם מלחם בפיסם לפבר לדהות דבהיגיס זרזיזים בם ס״ב : **ב)** ולה יחמץ . ופשום דבירי לף לם בהות הקטה לחיו חלה בשיעור פ׳ כי״ד סיהן ר״ך .

יד אפרים

סימן **תנן** (בח״ז ס״ק ג׳) לה יכפוק נידו לעבות כל כמרך כו׳ ויבו׳ כן ו פנו כו׳ . היבת כמו הות ס״ם . ויוכר נרחה בל״ל דבוי כהו פנו קלת משפק ולשור להחלה וכ״ב יותר מבשיעור כל״ל והות בדברי הרח״ם בוכה בב״י ס״ם (בח״ז סק״ו ויש להחמיר) ר״ל דהך

חתם כופר

אסי׳ שפה אחת אינו מהערב שנא׳ שנתבטל ברוב או בטל חדרבייהו כ״א מצא מעט קמח בצדו ומתגבל ונעשו ענולים קטנים וכיון שהוא דבר חימוץ ואם שוהה יום או יומים יש לחוש שיהיו נעשים שאור לחמץ העיסה ועוד שאינם מתערבים בלישה ונשארים בקיר במצה ובפסח שונע בו ואוכלו ע״כ טוב לברר החישים יפה ואחיב לנעות הקמח לאט לאט באופן שאם יש בו ענולים כאלו ישארו למעלה בנפה ום״ם אם לא נעשו כן אין להחזיק ריעותא ולאסור בדיעבד ויאכלו ענדים וישבעו] ועיין עוד תשובות ח״ם או״ח סי׳ קכ״ט : **תנן** בפחבר ס״א מ״ב ביצים נ״ב עיין בתשובות ח״ם או״ח סי׳ קכ״ז וסי׳ קס״א נתבאר השיעור הזה :

באר היטב

(י)עלה.ובדתב״סמבשב דהוי מלה עשיתם.ולכ״ע צריך לחבל כזית מלה מן מחבלין.מ״ח:(יא)ופלפלין.לפי׳ סד קורם סיסה בה הבישה מתקיים מעם סיד ד״ם.ול״ל דוק׳ בשיטת כתוב לחבל לם נפל עליו יפלקנו ומותר. כ״ל חכנגיל דיבו בפבל ולפבר הב״ח בתנגלין ובכרכום.ת״ח ולח״ו פסק להחיר בלחילה בכל מיני מבלקמון מפלפלין.ולפ״ז בפלפלין לין לחבור רק בלחילה כמו בשלם בפ״ק ט״ו וכ״כ הב״ח והפ״ח והש״ו . סיסה שיעורה

תנז (א) טוב לקרב הפיסות . כ' כ"י שיגעו הפיסות זו בזו עד שידבק מעט מזו לזו וכ"כ רבי' ב"ד סי' ס"ה עכ"ל וכנמ' לישתן כלשון מוספות ובזו וכי"ד סי' ס"ה כבמתי דכרי ת"ה דלריך שתם יתפרדו יתלטו מ' מחבירתה מעט ומ"כ כל שהפיסה לילוש בקשה תע"ם שהם מומחות זע"ז לוי' דבקין יחד ואין כאן לירוף ע"כ יש לעשות ע"י לירוף כלי וכ' יש שהפיסות לילוש בקשה ואינו כן בית קיבול כ' רמב"ם שהוא שתם שתק מן מלרף ומה מכשה הפת כמפה חציב כמו כלי ומנרפן ע"כ וכן יש לומוש : (ב) דשמת יש כאן מ' כו'. ומייתי שמת תמ"ה יכול לידי לידי מיוב מחמת לירוף ומנמ' תוכל טבל לכל טוב לקרב הפיסות שכ"ה. ולה יתעני מתין יולה לו שעם זה ותשבה רתוקה כיון שכלה בזמן הזה לשמת יבא לידי לירוף ובילחול לה יהיו מעבה הכלה קו"ל תלת ח"ל לחול וכולך ולחו"ל מפרים ולה מיישינן שתם יבשה ולה יפרים ממה וברמ"ם פ"ק שהזכיר תשבה ז' היינו כשם הפרים שלה ולה יולה כשפרשתה ליכה תשב זו שכל כלמ"ה לה מיישינן כשלכ בזמן הזה דרכן ובאמת בשעם פשוע ומבואר להדיא בלשון הטור והמחבר כיון שתדקק בשיעור שיעה על כן מיישינן שתם יש שכם שיעה בשיעור שתחויב בשלה ושתם לין כשם בשיעור נמלה שמבוך ברבה לשעלה ולה יולה לעשם ושיעה שיכה בוולתי פחות מכשיעור זה ג"כ לחטור דמפקיעי מחלה ומלה לשפרים מן שיעה ושיה חשב לחדית שיכה בוולתי פחות מכשיעור זה ג"כ לחטור דמפקיעי מחלה ומלה לשפרים מן שיעה לכן עוב לקרב הפיסות יתר וכן מבואר שעם זה להדיא בס"ב פרק הלו מעורבין דף מח ע"ב וכ"ד ס"ם שכ"ד : (ג) עוב לקרב הפיסות. ואין לשכיח הפיסי, בכפל בשעת הפרשתם הלה מפרים מחלה לחד ולחד יתרוך כמבואר בקלה השני(של"ה) ומהמבה לשפרים מכל שיעה לשכיח לבדו (ד"מ) וכ"ל דהוה ע"ם מהמבה מכשהבין בשעת הפיסות גדולות שעם ולה מחשב כפל בשיעה ושיעה חשב לשכיח יחד. כדי שיהפכו הלילה שחוכחין שחוכחים יחד בקילו ולה לגרף כדי שיעור בפי הפיסה ולה יהיו מחוברים כו בדרתי"ם בשה

ב ג הלש עיסה בי"ט של פסח ד (ה) לא יקרא שם לחלה עד שתאפה שאם יקרא לה שם (ד) אינו רשאי (ו) לאפותה ואם יניחנה כך ה (י) ג] תחמיץ (ה) ואינו רשאי (ז) לשרפה בי"ט ו ואם שכח וקרא לה שם ו [יא] יטילנה (ח) לצונן וימנענה מלהחמיץ:

הגה ואם יש כהן ז [יב] (ט) קטן שלא ראה קרי (ו) או גדול ח [יג] (י) ד] שטבל לקריו [יד] מותרים לאפות החלה בשבילו (טור) וי"א ט שאין מאכילין חלה בזמן הזה [טו] לשום (יא) כהן מהרי"ו

מגן אברהם

מחמירין: ד לא יקרא שם. אלא יקראנה קוכ"ן בל"א (מהרי"ל) וכ"ל דליכא קפידא אלא כשבעליו קורא לה שם אבל באחר אע"פ שקורא לה שם כ"ל בה דאין לו רשות לתרום: ה תחמיץ. ואע"ג דהקדש הוא ואינו שלו עובר בבל ירא' הואיל ואי בעי מיתשיל עליה והוי חולין: ו יטילנה לצונן. נ"ע אם יש לסמוך על זה בזמן הזה שנשים הצונן שעומדים מעט בבית מתחממין עכ"ד סי' ל"ו וכס"כ וע"ל סי' תנ"ט ס"ד: ז קטן פחות מט' שנים (ד"מ רי"ו) פי' דאמרי' מסתמא לא ראה קרי אבל אי ידעי' דראה קרי אפי' הוא בן יומו הוא *) טמא לקריו: ח שטבל לקריו. כ"ל דאם ראה אח"כ מים חלוקים או עכורים טמא כדאיתא פ"י דמקוואות לכן יאכל תכף אחר הטבילה ולא יטיל מים בנתים ועיין סימן תר"ו דיני טבילת קרי ועפסי' פ"ח: ט שאין מאכילין. שאין מחזיקים אותו ככהן ודאי

ט"ז

קצת יפריש על המותר דחלת ח"ל אוכל והולך ואח"כ מפריש ולמאי קשה דהא שמואל מתיר אפי' לכתחלה ולמה כ' שבה יאכל וזה הקשה מו"ח ז"ל והאריך בתירוצים ולענ"ד דלק"מ דודאי מותר לכתחלה לסמוך ולאכול ע"ד שישייר אח"כ כיון שיש שיעור חלה בעת שמתחיל לאכול דה"ל כאלו הפריש בעת ההיא אבל אם שכח להפריש ונשתייר אח"כ שלא כשיעור ס"ה דאותה שעה שהזכיר כיון שאין שם שיעור צריך לצרף עיסה אחרת קמ"ל דל"ל כיון שהיה תחילה כשיעור ובא"י צריכאמת לצרף אות' כ"ש פשוט וברור: (ד) אינו רשאי לאפותה. שהרי אינה ראוי' לאכיל': (ה) ואינו רשאי לשורפה. שאין שורפין קדשים בי"ט וסיים הטור כאן הלכך לא יקרא לה שם עד אחר אפייה ואז יצרף הכל בסל ויפריש א' על הכל עכ"ל. וק"ל דהא היה בעיס' תחלה שיעור חלה דהא לא אלא עיסה א' וא"כ א"צ לירוף סל אלא הקפה בעלמא כמ"ש הטור עצמו קודם לזה דלירוף סל א"צ רק בלא היה שיעור חלה דהסל מצרף הכל לחלה משא"כ בחיוב דהקפה בשיש שיעור חלה ונראה דל"ד נקט הטור כאן לירוף אלא נתכוין שיהיו קרובים להדדי וא"כ הפי' כשמונחים סמוכים זה לזה אפי' על השלחן סגי ויש כאן מקום עיון במה דמשמע שיש חיוב להקיף באם יש שיעור חלה וכמ"ש הטור קודם לזה הלא יקרב כל הככרות יחד כו' ובאשר"י פ"ק דבילה כתוב ומיהו מוקף ודאי לא בעינן מדשרי בחלת ח"ל אוכל והולך ואח"כ מפריש ומה שנהגו בפסח לסבית כל המצות בכלי א' לאו משום מוקף כו' כמ"ש בסמוך וא"כ למה כ' הטור בסי' זה דבעינן הקפה ומביא נ"כ הך דחלת ח"ל אוכל והולך דמשמע אפי' לכתחלה לא בעינן מוקף דהא כשמפריש אח"כ הח' על מה שאוכל הרי אין כאן מוקף ובאמת י"ל כן גם על הרא"ש שכתב בפ' א"ע דבים שיעור חלה א"צ לירוף סל אלא הקפה בעלמא ש"מ דהקפה מיהו בעינן בזה י"ל דשם קאי לפרש דברי ר"א דאמר הסל מצרפן לחלה ותנא בא"י קאי דבעינן מוקף ולא מיירי שם מחלת ח"ל אבל על הטור קשה דהצריך הקפ' משמע אפי' בח"ל וזה סותר מ"ש אח"כ אוכל והולך וכו' ועי"ל דברי הרא"ש בנא הטור דבפרק א"ע מיירי שיש שם שתי עיסות שיש בכל א' שיעור חלה ורוצה להפריש מא' על חבירו דבזה בעי' מוקף דזה אינו בכלל חלת ח"ל אוכל והולך כמ"ש ב"י בשם המרדכי היכא דשכח בעי"ט ולא הפריש חלה דאין בזה היתר לסמוך על שיור המצו' להיות אוכל ואח"כ מפריש דזה אינו אלא אם העיסה כולה ביחד משא"כ במצות דכל עיסה ועיסה לבדה אין להם דין זה מ"ה כיון מ"ש הרא"ש פ"ק דבילה דלא בעי' מוקף היינו כשלא רק עיסה אחת שיש בה שיעור ומחלקה למצות בזה לא בעי' מוקף אבל בטור א"א לומר כן שהרי כ' ואם ידוע שהיה בעיסה שיעור חלה ושכח להפריש חלה עד אחר אפיה כו' הרי דלא מיירי מהפרשה מעיסה על חברתה דא"כ למה לו להזכיר השכחה אלא פשוט דלא מיירי אלא בענין תיקון העיסה ההיא ששכח להפריש וקאמר ע"ז דבעי' שיקרב והיינו הקפה ואח"כ אמר חלת ח"ל אוכל והולך כו' ואין בידי ליישב דברי הטור אלא בדרך זה דלא ס"ל הא דכת' הרא"ש פ"ק דבילה דלא בעי' מוקף אלא בעי' מוקף אפי' בחלת ח"ל ול"ד להאי דחלת ח"ל אוכל והולך ואח"כ מפריש דהתם כשמתחיל לאכול אותה עיס' נותן עיניו שיפריש אח"כ על הכל ודמי למפריש ממש בעת ההיא וה"ל מוקף משא"כ בשכח להפריש וחלק העיסה לככרות כשבא להפריש צריך הוא להקיף וכן בלש עיסה בי"ט בפסח דאינו קורא שם עד אחר אפייה ואז הוי התחלה שלו להפריש וצריך להיות מוקף והא דמייתי הטור כאן הסיא דחלת ח"ל אוכל והולך כו' אינו אלא לענין שיפריש על המותר ולא בעי לירוף לעיסה אחרת כמ"ש בסמוך אבל לא לענין הקפה כנלע"ד: (ו) או גדול שטבל כו'.

אשל אברהם

דגול מרבבה

באר היטב

שערי תשובה

ביאור הגר"א

חק יעקב

הגהות רעק"א

סי' תנז בנ"א סק"ט א' מאמותיו עיין לעיל סי' ר"ח במג"א סק"ד: שם וכן פסק רש"ל ומהרי"ל בים"ש חולין פ' כ"כ:

חכמת שלמה

מחצית השקל

חלה. מ"מ בפסח מדקדקים יותר לומר תרומה. כיון שאז עושים מצות רקיקים דוגמת עוגה א"כ אם יאמר להפריש חלה דהיינו עוגה לא יהיה מבורר כלל בלי הברכה דהא כל המצות הן עוגות. לכן מדקדקים בפסח יותר לומר תרומה. ואעפ"כ אומרים ג"כ תיבת חלה נ"ל למעט השינוי בברכה בין הפסח של כל השנה אומרים גם תיבת חלה כמו שאומרים כל השנה אלא מוסיפים תיבת תרומה. תחלה כתיב מג"ה: משום דכתיב חלה תרימו. משמע שהתרומה תהי' כמין חלה דהיינו עוגה אלא שבכל השנה שאין אנו מדקדקים בלחם לעשותן עוגות גם בחלה אין מדקדקים דהא כתוב חלה תרימו תרומה ור"ל חלה אחת תרימו דומה למין התרומה שמפריש ממנה. משא"כ בפסח שעושין המצות רקיקים נ"ל גם החלה כן: בלי תיקון. דלא משמע ניה חלה דקרא של"ל רחבה כעין עוגה וא"כ דוקא במלה

משמע שנרם בטור לו לפילו גדול שרשה קרי וטבל *) יכול לקרות לה שם שכ"כ כתב נריך טעם למה טוהן נכון ובכן ליתן חלה לקטן ובשאר ימות השנה אין מהנים ליתן לקטן שכ"ל ומשאר מפני שהמצות מרוכות ואם לא יאכלנו לא יאכלנו ולפי דלמא נתחלנה מ' מחמותיו וכ"פ רש"ל ומהרי"ל והש"ך כ"ד סימן שכתב כתב נריך טעם למה טוהן נכון ובכן ליתן חלה לקטן ובשאר ימות השנה שאין מהנים לא יאכלנו ולא יהיו מחזיקים לותו ככהן כמ"ש רש"י כחולין פ"ח נגי מחמות כהונה:

(מהרי"ן) יש מומרים [עז] למומר בי"ט לגוים (ז) (יב) משום מכשיור כדי לפטור עלמו מן המלה (ר"ן ר"פ חלו טוברין):

(יב) פמות. ומכח הש"ך ומ"א ופמ"ג רמוקף היש כ"מ: (ז) פמות מכשיור. כ"כ הב"ח ומ"א. כתב הב"ח דלפי יוצאין בזה אם פסח ושוב נמלך ואכלו בכל ז' ימים ואפ"ה לא עבר כמ"ש. ומ"ש כתב ומשמע דמוקף היש כ"מ: תנח (ל) ס"ם ומפלה. כ"כ הב"ח ומ"ז ומ"א ולא כמ"ש. כתב הב"ח לפלי יוצאין בזה אם פסח שנפלפה קודם שלשים יום לפילו עבויה לשם פסח ושוב ממן יפבטל ממן יפבטל ואפילו בשעת הדחק ואפילו בשעת מלוה ואפילו בשעת הדחק ואפילו בשעת מלוה ואפילו בשעת הדחק ואפילו בשעת מלוה

תנט א שמא יהי' מפוש. פי' שמא פתפוש יכוחו שנים לכל מותר לנוש ובלבד תחת הרקיע דכשיכוחו עכשיו ותוכס' הסמם ירגיש מיד כדבר (ת"ס) : ב וכן יש ליזהר. מה"ט דשמא יהי' מפוש לכל כיון דשמות אין לחוש (ת"ס ד"מ) סמ' תל"ה ס"ק : ואין לכנים סדין ג' פעמים הרבה על המלות דשמא מדבק בו בגק ונתמעך עס"ל ונתבו' כרשב"ם סי' קכ"ד כתב שברמב"ם שלה המלות לפורכי רחוק הרבה יותר מע"ו כתים : ג כוי רביעית. ולעות' המחבנים מהכן התמ' עד שקיעת' כוי כ' חומרי שפה וכ"כ מהרי"ל סמ"ם סי' תמ"נ: ד שהשיות יעטרפו. ובמ"ה כתוב דשפק גמור כגון בציעי כיתים ובידוד מבטל במיעוט ואין שיות מעטרפות. אבל בנקור שמנקרין המלות שיות מעטרפות ואפ"פ שמנקר במקום זה שוהה במקום אחר:

אין להעביר ידיו על המלות ולשפשף בהן (מהרי"ו ד"מ) ואין להתחיל להעריך המלות עד שיגרפו בתמר כדי שיאפו מיד (זכרונות דף כ"ד ס"ב) : ה בשפיו פניו. ועריך לדקדק נזה כי הוא מלוי ואין לו היס שם על לב : ו טוב ליזהר לבתחלה. דשמא לא יקטפו יפה בשפיו שני' שלא יהי' נוש ע' דבוק וכוי כמל' כפול' שתפור מבחן דניוש שהיו מפוש מותר לנוש ובלבוף תחת הרקיע ובלבד שלא יתקרב לשמש שיתחמם מכ"ל. וכתב מו"ח ז"ל דאפי' בדיעבד לאחר עבר פ"ז וכ"ש בקבוב לפי תמור ונרמ' ג"כ פשוט דניש המוקף שפיקו בו מכחן דנרע טפי מיוש המפוש אלא צריך שלא להפיק בו ביוש אלו יפתח מתי שיגיע לשלה והחלומות עד שיגיע לשלה חוש הבפק וכתב נהגוי שיעור מיל דוקא בנשים וכתב נהגוי שיעור מיל דוקא בבני שהתמור בו הוא מס ביותר ואפי' בפחות ממיל מתמין : (ב) רביעית וחלק מעשרים. פי' לפי תשבון מהלך תדם ביוסי עשרה פרסאות ביוס שהוא י"ב שעות ומבואר מיל דוקא בבני שהתמור בו הוא מס ביותר ואפי' בפחות ממיל מתמין היינו אפי' בשהה בכל ח"ם ומהרי"ק"ז שמתעסקין בו אינו מתמין היינו אפי' בשהה בכל ח"ם ומהרי"ל שמתעסקין בו מיל אחד ברוחב ג' מילין ברוחב ג' מילין ברוחב ג' מילין

שהממילא: (ד) מקטפת. פי' שטמא במים פיו המחזיק לו תקטף בתוכן המים שמלגמת בהם הידים מפני שהם מתממים מכל כל שהיה מקטפת במים ולכך פי' הרמב"ם לא כהכיכוהו לדקדק אם ידיים חמין במין במים מתממים מותם לפי שידיים מתממים מהמת דלא אמרי' שהחיכה לעק ידיים מלא כשהיה מוס התגור כ"כ כר"ן וה"ס:(ה) אחר זמן מיסור שופכן אחר. מכל קודם זמן מיסור. במקו' המצורן ומיטו מוסם כ"כ כ"י ולפמ"ש כפי' תמ"ה דודאי ממן המיסור להמיטו ברשותו שכוח שלו ולפמוך על העורכים שיתכלוהו אפי' קודם זמן מיסורו מ"כ ס"ל מסור אם יש במה שטופך כלי קיבול כמע"ל: (ו) יעילה לעוק.כ'מהרי"ו שיכניל מותם שיהו למע' מן המים ואל יעופו למעלה: (ז) שלא יהא בו שום נוסח כו'. ואפי' על שפת הכלי שלם בו לא יהא בו קדם כ"כ מהרי"ל ולפנין המספה שלפין עמ"ש סי' תנ"ג ס"ד: (ח) לא יוסיף כה קמח. לפי שמותה הוספה מיכה מילוסה יפה ונשאר מעט בפין תוך הפיס' ומשמע מת"ה שם דכדיעבד אין לאסור:

ג י אם האשה שהיא רשה היא (ד) ז [יז] (יג) מקטפת במים לא תקטף באותן מים [יח] (יד) שמצננת בהם ידיה מפני שהם מתחממים ומחמיצים את העיסה אלא יהא לה כלי אחד מלא מים שתקטף בו:

הגה ח ומיטו בעברה ולא לענה ידיה מותר: (רמב"ם פ"ה)

ד כ אם לש (ה) [יט] אחר זמן איסור חמץ אלו המים עם שאר המים שרוחצים בהם העריבה לא ישפכם אלא במקום ד]מדרון כדי ט שלא יתקבצו במקום א' ויחמיץ:

הגה י והכלים שמתקנים בהם המצות והסכינשמוכנין בו העיסה [כ] יגרגד תמיד יא בשעת (טו) עשייה שלא ידבק בהן הבצק ולמחר עשייה ידיהם ויוצנפם היטב ה] למזור ולתקן בהם פעם אחר פעם (מהרי"ל) וזהו טעיף טפי ממה שנוהגי' לגרדן כי מי שפשר בקומקום היטב ע"י גרידה והמחמיר יגרדן [כא] ומ"ש (טז) ידיהן (ד"ע) וכ"ע מוסר לעשותו יב על ידי ו] שכו"ם ומס מין עכו"ם (ו) [כב] יסילם (יז) בלוק [כג] מו יתנם לתנור יג (יח) שיפפה הבצק שעליהם והערבות שפשפר לפת דבר בפוכו מוסר להדיח וכן כל כיולא בזה ויש ליזהר בעריבה שבצק שנתחמץ בה [כה] שלא יהיה בו שום גומא מו(יט)שלא יוכל לבקרו מחר בעשות העריבה ותמחמץ ומ"כ כשמזוג בצק (מהרי"ל) ולא יתן העריבה על כר מו יד [כה] בשעה שלא יוכל לבקרו מחר בעשות העריבה ותמחמץ ומ"כ כשמזוג בצק (מהרי"ל) ולא יתן העריבה על כר מו יד [כה] בשעה

(כ) לתר בשעת הליפה שתחמם העריבה תחל על של טור שרי: (מהרי"ו):

ה ל עברה ולשה תחת השמש טו [כ] הפת (כא) מותרת:

ו מ אם העיסה רכה (ח) טז [כז] לא יוסיף בה (כב) קמח אלא עושה [כח] עיסה קשנה מניבול (כג) קשה ויערבנה עם העיסה הרכה: כגה וילמיק [כט] המצות (כד) מהקמח כי הקמח הנדבק 'בהן בח מ"כ בהבציל ומחמיץ (מרדכי ר"פ אלו טובלין):

דף כ"ב כ"ם): מזרק שנסדק בשפתו ואוה מהרי"ל להכמיכ הסדק ולגרדו יפה ולהנפיל ולסתום הסדקים ויחליק' להשוות' יפה מו ירמיכוהו ברוחב מנשע מכל לא ידביק עניו מחיכה נחשת (ד"מ) ונס בחרדה לא יהיה סדק מו חרין וכו' (מהרי"ו): הסדין צריך להחליף בין ליסה לליסה ומס פוסה על כדף שלא ידביק עניו מחיכה נחשת (ד"מ) עמ"ס סי' תנ"ח סי"ח בשעין כבוס הסדין: יד כסת לחר. מכל שז לא יוסיף בה קמח. שחותו הקמח חיו ניזוס יפה ומחר מפיס עודנו בשין ושמח לא נחפה חותו קמח יפה ויש לחוש שמא יפול בחרך בקערה על בגד לחר שרי דחיכו מחמס כ"כ: טו הפת מותרת. וכ"ח מוסר וס"ה בשלם סמוך לחתור ול"ל דוקא בשחותמ הפיסה עסי' תנ"ח ס"ח בהגה"ו: יש לחוש לאותו שיש בו מיעוט קמח שלא יפול בחרך בקערה ולרבות בשלמה בעיסה פוסה ולשרפס לצורך סרס יחמילו בשר בלשן מהרי"ל כרי לסדיח דלחוכר בחפי' ולימ לסיס נוכיס ול"ש ועיין בס"ח שכ' שיכפל קודס שיחמיר לו יהן בכליס שס הבצק בשהכה לעכו"ס ושס צריך לחפות בזה כ"ש פשיטא דשרי לסדיחן עד כאן לשונו: [כב] לו יהנס לחנור שילם'. לסיימו בחוכה חנור שכופל לחפי' ולא בשביל שיכשל בבצק בשבילו ולכך לא שכיח שלא לצורך בס"ס ואפי' בשביל כך יש לחוש שמא יבוא לעשות כן ולא יהיה בכלל ס"ס ולא יחמיר בזה כלל: [כג] בנד צמר ב"ב ר"ל ס"ל שכיח יותר לעשות בנד צמר מבנד פשחן ולכך לא חיישינן לשמא יבוא לעשות בנד פשחן ולא יחמיר בזה כלל: [כד] בשעת הליפה שמחמם העריבה מבעל על של טור שרי: (מהרי"ו):

(כ) לתר בשעת הליפה שמחמם העריבה מבעל על של טור שרי: (מהרי"ו):

ה ל עברה ולשה תחת השמש טו [כ] הפת (כא) מותרת:

ו מ אם העיסה רכה (ח) טז [כז] לא יוסיף בה (כב) קמח אלא עושה [כח] עיסה קשנה מניבול (כג) קשה ויערבנה עם העיסה הרכה: כגה וילמיק [כט] המצות (כד) מהקמח כי הקמח הנדבק 'בהן בח מ"כ בהבציל ומחמיץ (מרדכי ר"פ אלו טובלין):

דף כ"ב כ"ם): מזרק שנסדק בשפתו ואוה מהרי"ל להכמיכ הסדק ולגרדו יפה ולהנפיל ולסתום הסדקים ויחליק' להשוות' יפה מו ירמיכוהו ברוחב מנשע מכל לא ידביק עניו מחיכה נחשת (ד"מ) ונס בחרדה לא יהיה סדק מו חרין וכו' (מהרי"ו): הסדין צריך להחליף בין ליסה לליסה ומס פוסה על כדף שלא ידביק עניו מחיכה נחשת (ד"מ) עמ"ס סי' תנ"ח סי"ח בשעין כבוס הסדין: יד כסת לחר. מכל שז לא יוסיף בה קמח. שחותו הקמח חיו ניזוס יפה ומחר מפיס עודנו בשין ושמח לא נחפה חותו קמח יפה ויש לחוש שמא יפול בחרך בקערה על בגד לחר שרי דחיכו מחמס כ"כ: טו הפת מותרת. וכ"ח מוסר וס"ה בשלם סמוך לחתור ול"ל דוקא בשחותמ הפיסה עסי' תנ"ח ס"ח בהגה"ו: יש לחוש לאותו שיש בו מיעוט קמח שלא יפול בחרך בקערה ולרבות בשלמה בעיסה פוסה ולשרפס לצורך סרס יחמילו בשר בלשן מהרי"ל כרי לסדיח דלחוכר בחפי' ולימ לסיס נוכיס ול"ש ועיין בס"ח שכ' שיכפל קודס שיחמיר לו יהן בכליס שס הבצק בשהכה לעכו"ס ושס צריך לחפות בזה כ"ש פשיטא דשרי לסדיחן עד כאן לשונו: [כב] לו יהנס לחנור שילם'. לסיימו בחוכה חנור שכופל לחפי' ולא בשביל שיכשל בבצק בשבילו ולכך לא שכיח שלא לצורך בס"ס ואפי' בשביל כך יש לחוש שמא יבוא לעשות כן ולא יהיה בכלל ס"ס ולא יחמיר בזה כלל: [כג] בנד צמר ב"ב ר"ל ס"ל שכיח יותר לעשות בנד צמר מבנד פשחן ולכך לא חיישינן לשמא יבוא לעשות בנד פשחן ולא יחמיר בזה כלל: [כד] בשעת הליפה שמחמם העריבה מבעל על של טור שרי: (מהרי"ו):

(כ) לתר בשעת הליפה שמחמם העריבה מבעל על של טור שרי: (מהרי"ו):

(כה) מתרות. הסכנמת מחרוזים לחמור בדיעבד והכיון כתב דוקא בדיעבד ולא בתוגב מבל בשוגב שרי. וכתב המ"ח ולה"ה בלם שמוך לחמור ול"ל דוקא בשחותמה הפיסה ועיין מ"ש לעיל סעיף קטן כ: (כב)קמח. ומס עבר והוסיף בה קמח מותר לחכלו כך ריק בלא יסיפס לחוך דבר לם ולא מוס שלבשו אין מפחד מיכף עד"ם חמיי הפיסה לחמור ובדיעבד לף חשמו לחוך החבשיל יש לסחיר דחין זה בלף חשמש בשלמה ת"ו ומ"ש ומחרוזים: (כג) קשה. הוסיף מ"ש לחד מחר דחדש מ' ת"ש לוסם ג' מיסות ולכאפס בבס מ"ש ולפפל שלבשו בה ובשלה"ש יש לחוסו בחבשיל ולא בדחיו ומהרי"ל): (כד) מהקמח.

תם ז"ל מהרי"ו מל יסייע עכו"ס מש"ו מה בליסה ומה בפריכה ומה בחפוי' עכ"ל משמע דוקא מלו ג' מלאכות דמיוחדות לפת כדאי' בחתני' פ"ג דפסחים אבל נקוב שמנקבין המנות אין קפידת אבל בשאר מהרי"ל כתוב וכן כל תיקונים לסור דבפי' שיעור לסם מנוס פ"כ ומיהו י"ל דנ"כ נקוב מותר ומיהו מוכרח ות"ל הרשב"ם פי' כ"ו בין שיעור לליסה בין שיעור דמפירדן קנירה ולכן מלות תודה אין יוצא בהן ולכן פסול בעכו"ס עכ"ל ופסק הכ"מ דחפי' כדיפבד לא יצא י"מ בעכו"ס ומיהו היכא דמ"מ בפ"מ יש בהו כדי אכילת פרס בעכו"ס לגוף בפניו וכ' כ"י בשם הרשב"ם דחפי' יש"ל מותר עפ"ג לא מהני אפי' בשעת הדחק ומסק הכ"מ דחפי' כדיפבד לא יצא י"מ בעכו"ס ומיהו היכא דמ"מ בפ"מ יש בהו כדי אכילת פרס בעכו"ס לגוף בפניו וכ' כ"י בשם הרשב"ם דחפי' יש"ל מותר עפ"ג לא מהני אפי' בשעת הדחק ומסק הכ"מ דחפי' כדיפבד לא יצא י"מ

כי אימת להדיא בברייתא ת"י יוחנן כפריקין קמלוייהי: (ה)כי אין ברקיקים כו' . כ"כ ב"י בשם סמ"ק בשם ריא"ז ד"ק ל"ל כי' יוסי דאמר עושין פריקין כמו דקיקין . ופ"ז סמכינן לגייר מצות שלנו משום שאנו עושין מותם כמיין דקיקין עכ"ל משמע מל' רמ"א דלא מהני זה לענין ליורין וכ"כ מו"ח ז"ל שאין עושין כלל ליורין עכשיו: (ו)כילים שלימי. הטעם בב"י שיולא מסם ליחה ומעכבת התפיס ופיים מ"ח כזה ו"ל שם"ה שאסור ללוש העיסה ומזכיר כאן שומר וכיולא בו מ"ט עכ"ל ומזה למדתי במלה שאמלת בה אמר שאין קטנית מ' לף ע"ם שאין קטנית מחמיץ כמ"ש סי' תכ"ג מ"מ מטעם סיכוך תפיס יש לאסור :

ז ע ה אין ליתן (ו) (יח) ביצים שלימים במצה [יז] שתאפה עמהם :

תסא דיני אפיית המצה . ובו ה סעיפים :

א מ תנור שאופים בו חמץ צריך ליזהר [א]כשיקודו כדי לאפות בו מצה [ב]שילכו הנחלים על פני(א)כולו ואין די לו בלהבה דכמו שבולע ע"י נחלים כך פולט ע"י נחלים כך יוצאין נתזין ממנו הלכך אם א הסיקוהו (ג) כמה פעמים קודם הפסח אינו מספיק אא"כ ביון להתירו לצורך

בפת כמין חיה ועוף ו אבל [יח] כל מה שעושים אותו ג [יב] (ז) במסרק כדי שלא יתפח וכן מה שמנקבין המצות ב] מותר ומ"מ טוב למהר לעשותם שלא להשהות בהן : הגה ויש לעשות המצות [יג] (ח) רקיקין ולף פת עבה כשמר לחם (ה) כי אין הרקיקין ממהרים להמחץ :

ה ז [יד]אין עושין בפסח ד [יט] פת עבה (ט) שפח : ו מ אין להקל במה שהחמירו הקדמונים [יז] שלא לעשות (י) פאנדי"ש או פלדאוני"ש :

כ"ל דים לאסור נ"כ כשנתן בתוכו כלים שלימים או כשר ועוד דמי פירות עם מים ממכרין להמחץ כמ"ש סי' תס"כ אבל נתן לתוכה זרעונים שאינם מחיס לפי' אינם כתושים שרי בדיעבד דשכר קטן כזה אין מעכב לפיימו מידי דהוי לגחלים ותבנים קטנים שבתוך הפתה וכן משמע סוף סי' תכ"ה תסא א הסיקוהו כמה פעמים. ובדיעבד כ"ל דים להקל אם הסיקוהו רק פעם א' ולא כיון להתירו ופסק אם הלבו הנחלים ע"פ כולו ים לאסור בדיעבד להא תנור דימו ככלי חרס וכפי הסקה היכב כמ"ש סי' תי"ח סי"ב.לך ים לפסק מלחמר שלין מזרין בתו הנחלים כשמוסיקוהב כלי הכשר התנור ומומכין על הסיסק ונריך לומר דס"ל דלפיים שלין מבלכין על פי כולו שרי כיון דהתירוהו בלע וכמ"ש סי' תל"ד ס"ב: נ במסרק. פי' לפ"ש שהוא כפין ליור שרי כיון שלימו מכוין לגייר ונקלת נהגו כמ"ש לעשות ליורים ולימו ככון וכ' מהרי"ל דלפעמי' בדסוס שבשלק נכנס בדסוס ומתמצק מכ"ל ול"ל דהא דקת' בנמ' לפסר יעבר' בדסוס סיימו בדסוס העשוי כשיני מסרק ולף בדסוס שעושין כו מיני מתיקה: ד עבה טפח. כ"ל דבדיעבד מותר דהא ° כל הפוסקים השמיטוהו לגמרי ס"ל למסקנת דנמ' דמוקי לה פת מרוכה ° ח"כ שרי לעשות פת עבה לכן יש לפחר בדיעבד: ה יש אומרים דאפילו בכ"ח כשהוא עב כמו שכתב הרא"ש בתשובה ומ"ש בשם הרמב"ם לא מצאתי בדבריו ולכן נראה דאין לחלק בזה ומהרי"ל סובר כהרא"ש

ומ"מ ניל לחסור . *) וגם כתג השנועות יזכר כזה : ב קרקע חדש . כעובי תלבע (לכוש): ומקשה דהא לד הפליגן שכתמר כולע ג"כ ממתן עמ"ם סי' תכ"ח כסב"ב . וע"ל דכשמסיקין לותו לחפות מהלגן ע"י השלהבת אכל כוכית ע"ג התור כיון שאין מסיקין בתוכו אם רולה להשתמש בו בפסח לריך להפיח לכתחילה סי' תכ"ח כסב"ב . ומ"ש התוס' ד"ה ולא ומ"ש ג"כ בתמלגה ומין לה תיקון כדלעיל סי' תכ"ח כ"ע וכ' המרדכי פ' ח"ע בשם ריב"ח דכשהוא חסור כולו ונם על רמ"ח יש להחזה שלא הבי' כאן כלום ומלאתי שבקשה בס' דעת כיל"ד סי' ק"ם סק"ג ולרולה כ' שם לוקה בכוכים כולם אסורי"כ"ם כה"י אבל בשאר כוכים בס' ביש לדקדק בזה ובכ"ז בפסח סגי בשאור אחד שנפל לתוכם ולא נתבטל ואפ"ג דכתב כאן דכ"ע בטל ברוב ה"ה בשאר כוכים ומלאתי שכתב הרב המחבר בסי' תמ"ז דכשאור אחד שנפל לתוכם אפי' בתחלה אין

דמותר סיימו דוקא כמים או יין הקריס ולא ברותחים : (ג) עד שיין הסם כו' . פי' דבק ממש אבל לא כסמוכים בלי דיבוק כ"כ מהרי"ל פ"ג מהר"ם שמותר לפי' לעיל י"ח : (ד) מוסריס מותה תוך הפסח . וכ' רש"ל בתשו' ס' כ"ז דשאר מלות שנעגו בזו לפי' נכשיכ' היום נאסרות דאין איסור יוצא מתחיל' לאחיל כלא רוצב וכי היכי דבשאר מיסורים שני בקליפה ה"ל לעניו חמץ רק שם נעג במקום הכפול ממש מז מוסר כחם לפי' בלא רוצב : (ה) רק במקום הדבוק . בח"ס כתוב דהשאר מותר שם יש במלה כמה ס' נגד מקום הדיבוק אבל מדברי רמ"א משמע כאן לפי' בלא ס' מותר וכ"כ מיקר להה בלייה במילי דאין פסוסת שני בעיגולת מקום כמ"ש כי"ד סי' ק"ה בהג"ה במילי דוודאי אין מספיק מוסר כדי נעילה ואפייה דיהה כלי כמבואר שם פ"כ שני בעיגולת מקום וכ"כ בח"ס סי' ל"ח לענין כל המחנרים משמע דוקא כדליכא שרך משמוטית בפי' ס' פ"כ הכא ודאי לא לריך ס' אלא דבשאר שמוסרין כל המלה אינה אלא חומרת חכמים וכן מהנין בכל המקומות שרגילי שאין מלריכין ס' נגד הדיבוק וכן רגילי בתשו' ר"מ לוברין : (ו) מלה שפות' כו'.ז"ל מהרי"ל פ' למהר"ם עד מהר"ם מחוי"כרך ליך שאסר מלה שעלתה בפיים וה' מהר"ם שאסר אלא כדין כי מם יש לחוש בזה אם נפוחה מחמת חפיים והרוחה למהר"י פג"ל מלה חפויה שאלה בה קרוס למעלה כמלא חגרוף והחיר וחמר דוקא אם נפוחה היה, בחמלעית, מחמת החפיים אז היתה מסורה אבל אלי קרוס מיחבב בכל הקרומין הפולין על כל דקה של המלה פכ"ל ולכאור' פי' שאלק העובי לבנים ולד עליון טולה למעל'.והנה בחמת נדקו דברי מהר"ם דמה מיעון יש בחפיי' דא"כ ניחוש בכל החפיי' שמא החמיל' קודם נמר החפיים ופ"כ טעמו דמהרי"ל שאין החם שולט בחותו חיל וק' דהא חזינן שאולט בפס והבניה לד' ס' למעלה ותו דאין לחוש שמא בשעת הלישה נתערב במקום אחר ולא נתבשל יפה אבל אם נתבשל יפה ונתערב במקום אחר אין לחוש שמא נתערב בחלק שלא נתבשל יפה ואין לחוש שמא נתערב בחלק שנתבשל יפה שהרי א

כמו שעולה על הפת תמ"ס שהיתה כמו תנרוף וכמ"ש רמ"א לקמן ופומה כחמציתה לת התיר (מיהו בכנסות מהרי"ל דשם המוזג כתב דמהר"ם התיר ופומה שנלתה מחמת הפיה) : ומ"ש שהר"ם שתק על המוסרין כ"ל שמע ועיב היינו שים מוסרין מס נמלא נקב כמלה והוא גדול כתנור או כהלכע קטנה תמ"ס שלא עלה למעלה דזה ודאי לאסור כמ"ש בחכורו ומפי' ס' נא מהרי"ל דמשמע דמפי' נא' מחמת הפריכה הו הקרים הוי כמלה כפול. מ"מ לין לחוש בזה כלל ומנהג העולם להקל ומ"ש בשם

(ב) פחות מכשיעור מלה. (*) המעם כ"י דפים' שיעורו' כמי ביצים או ביין ודבש דין כן ד"ת דתימו מייב בחלה מ"ב ביצים במים וכ"כ הטור כי"ד ס' שכ"ט: ומ"מ קשה ומה בכך יום עשרון ויפרים חלה בלא ברכה . ועוד דכי"ד פסק כש"ע סחייב בחלה וכ"כ הדרישה שם בשם רש"ל שאף הרמ"א לא פליג אלא במי ביצים אבל בז' מסקין מודה שחייב עכ"ל לכן נ"ל דקאי ממי פירות שחייב עכ"ל כ"י ואלו דברי ג"כ כאן בש"ע ותמי' לי טובא דהא כי"ד ס' שכ"ט פסק בש"ע כהרמב"ם דחייב במ' ומ"כ ודאי מבדרעלים כיון דכ' שתם חייב בחל' ולמה פסק כאן דאין לנום כשם כשיעור וכ"ת שזהו חומרת זה אינו דמ"כ גם שם לא היה לברך עליהם ותו דכאלקוטי חומר' דאתי לידי קולא דהא מפקא ליה מחל'כדאי' פ' מ"ע מ"ר יוסף[כתבי כמי דיקו]מבואר למילם קפיזא קפיזא לפיסם' מ"ל מכיי מתי דעתיך לחומרא חומרא דאתי לידי קולא הוא דמפקעת ליה מחל' ומ"כ כ"ם כאן דקי"ל דמדינא חייבת בחלה אבל מהא דכתב הרמ"א דאף במי פירות שחייב בחלה אין מוסיפין [מ] דק לאחר (מ) מעיינתן בעודן ממין ואין לעשות אם לא בשעת הדחק לצורכי חולה או זקן הלריך לזה :

ה ז הלש עיסה ה נ]במי פירות טוב לעשותה (ב) (פ)פחות מכשיעור עישרון [פ] כדי [י] שלא תתחייב בחלה : ו ח חטה שנמצאת [יח] בדבש או (י) ביין וחומץ מותר ו ד] ובלבד [יב] שלא נתערב בהם (יא) מים :

ס' קכ"ח ס"ד: ו *ובלבד שלא נתערב תימה דכס"ג כ'(*)דאפי' נתערב בהם מים הוה ס"ס בטל ואפשר דמיירי הכא שנתערב בהם מים מרובים ודוחק(עמ"ס סי' תס"ג ס"ב) וכ"כ הרא"ש ריש סי' תמ"כ . וא"ת לו' דמיירי שנתנו מים מרובים דלמא יבשו מעט מים תחילה וכ"מ בירושלמי שהביאו הרי"ף והרמ"ם ריש ס"ג ובלבו ע"י מו כמ"ש הטור ריש סי' תמ"כ . וי"ל דמיירי שנתנו מים מרובים דלמא ל

ם כגבת פייבוני פ"ם ח פסחים פ' וכרבא ב סם ליע ג בריימתא סם ובמבואר בפי' לעיל פסיק ג' ד סב ריטרת דתר זוטרת ה לטון רמב"ם נפי"א (ל פירוש בתשור להבחתם נפסחא בקדושת שביעי) :

לבושי שרד

סק"ז ס) ומיהו בפ"י ני"ד סכי' ס"ב כ"ג) :

מ"א סק"ב (ס) משמע דמשמע הלא אין מיהנין לחשור כו' ודלא דלא מהבדין בזה לחשור דב"י הלמ הוי מי פירות עם מים הה כ' בשר בסק"ק הלא מוכחו למ"ש רש"י נפי"ב דף ס"ב ח"ל ומיהו הלא בחלב חשורה הלמה לפי דהכלה רחמה ומשכר בקחתיך וכ' סם בה"ל סק"ז דמשמע הלא מיהנין בהן . וקי"ל מה שיהו לכתן דבא נגילום בהו פירות לפי' שהכל ל"ש ולפי' נשקוט מם בדי דלא יהיו תיכון ול"ש ודו"ק :

אשל אברהם

אן ניחר. הכוס דלא עשה בידים הלא כוח מהילה ולכך לפ"ז לדידן כוותר ומהו' דמשה רבוס רבוה מילה' דלא שניא . **בן** בתר. לחמם הקלוי לפי' דמותר ניהן לו כיון דהלי מילה' דקתני' דלמשוי לחי' הלא' משום משה נעלמא ושיין רמב"ם נפ"ה הבל' מכן ומלה וה' ת"ח מ"ג פ"י :

ביאור הגר"א

ומולכו כו' כנ"ל : פ"ז יש . ההולדות כתיב כוח במ"ם הברפות הלא : קודם הפסח. ומוך הכתה לא מבני ובמ"ז ות"ל : סי' תסג פ"ב והוא שלא. סם הל בהיל ומילתא וכפירוש כרח"ם שם: פ"ג כרמב"ם כו'.רמב"ם וכן פירש כרי"ף שם ת"ר אין מולילין כו' : וכן כשבולליון . שם ת"ר אין מולילין כו' מולא למר כו' : החדשות . הכו וקרא מלילה ושיין ר"ן שם : אלא. שם רצא מתו ליה כו' וכפי' כרי"ף :

ז ע יש לברר ז המלח (ג) קודם פסח מחטים שלא יהיו בתוכו כי כשהמלח מתלחלח הוא נכנס מעט מעט בחטים [יג] (יד) ומתחמץ :

תסג אם מותר לחרוך שני שבלים יחד ודיני כרמל ובו ג"ם:

א ו [ו] מותר לחרוך שני שבלים א] ביחד ולא חיישינן שמא יצאו מים מאחת לחברתה ° שהם מי פירות ואינם מחמיצין :

ב ג ותיקא שהוא תבשיל העשוי (א) משמן א (ו) ומלח עם קמח מותר ג [ג] והוא שלא יהא בו מים: הגה ולדידן

סמוניים ב להחמיר כמי פירות (ב) [ג] נם זה לחסור :

ג ד כרמל שמהבהבין אותו ב] באור ושוחנין אותו אין מבשלים הקמח שלו במים [ד] שמא לא נקלה באור (ג) יפה ונמצא מחמיץ כשמבשלים אותו ה וכן כשמולין הקרדי'ו°)(ג) החרשות ד (פי' שמחמי' קמח לחוך המאכל להקפות

°ע' מ"ש פי' תכ"ג פעיף ז' אין

ונ"ע : (ג) קודם פסח . פי' ויזרקנו והמלח מותר לחכל חוך פסח לחסור המלח דחמן כמשמו . וכ' מו"ח ז"ל ומ"מ חס חיכה מלחלחת דהיינו שלח נתרכך כלל חלח יבים' כמפיקרח מותר המלח קודם פסח לפי' יש בו כ"ע דהח לח פלטה מידי ועפסי' תס"ז ולין שמכר כלן כמלח פשוט שכן הוח בחבלין :

תסג (א) משמן.כ' הר"ן ולח לפי' שיהח מועכת עם השמן לפי שהוח מועט ומשתנה לוחתו ולין כן כח עם השמן לכל מיס נמורים חיים' ככל שהן ולפשר נמי לי לומר מי פלח מרוב' חיישין עכ"ל הח דחיים' כמיס נמורים ולח לחמרין נתבטל בשמן כמו לחמריך נני יין נכסי' תס"כ ס"ג דהחס נתבטל קודם פסח לכל כלן נעשה נפסח: (ב) ג"ז לחסור . משמע דהסיק דסניף ס' מותר גס לדידן . וכ"ל טעמח דמה שלחו מחמירין כמי פירות היינו שלח לעשות החבלוחות כידים לכל חס הוח כח ממילח שבקין ליה לחדיח לחחור ועמ"ם

שערי תשובה

תריסות ויהיה נרבא לעיס, להחמיץ יותר מס"ם עם מים ע"ש ושם כתב גם כן בענין מי צמוקים כדברי **החי"צ** סי' כס"ה שאין ללמוד מהם שנשתנו בעבים והביא דברי הכב"ש ופהרי"ט וכתב שאין ראיה מהך **דהכובר** פירות וטעם דמ"ם אין מחמיצים מפני שטבעם חם נורם למנוע החימוץ וכשיש בהם מים קרירות המים וחום כל המ"ם נודמים למהר החימוץ ובמין צמוקים יש שם משניהם ולכן דעתו שאין להורות היחר בזה ע"ש וע' בברי' שהפה על ה"צ והגר"ח שלא הרגישו בט"ם שבה"ש בשם הרשב"ץ וכצ"ל במי נשמים שנשתנו בחוך הענבים וכן הוא במב"ש ופהרי"ט וכן הוא בפר"ח וכן הוא ברשב"ץ נפיה בפאפר המץ (ויהור היכא על נ"ד שהזכיר דברי המב"ש ופהרי"ט) ומבואר שכוונתו למים שנופלים בענבים בע"ת הבציר כ"ם הממ"נ ובי' שפשתנים ונעשים יין ע"ש דמייתי משם ספר שולחן מלכים כתי' שמעשה היה בזמן הבי' ודנו לשרפה כל הפצות שנילוש' מיין צמוקים וכן דעת הברי' כי דבר האוסרים ונראה דנם כאן דמתיר היינו דוקא כשצבוקים הם הרבה שאם הם אחד משמה במים פשיטא דהרי כ"ם עם מים עיין מס"ל סי' רע"ב בשם אא"ז בבב"ש לענין לקדש על יין צבוקים ע"ש וע' בשאלת יעב"ץ ח"א סי' ע"ג שהם על אביו הנאון ח"צ ז"ל שפירש יין צמוקים דנבי מנחות היינו שעוצרים בקורי בלא מים שהרי"ף וכל הראשונים פירשו שהוא ע"י שרוי' וע"ש שנראה מדבריו להקל עכ"ם ברמי תלהא ואחי ארבעה ע"ש ומ"ש בבה"ט. לענין חשה שנמצאת בשומן ע"ין בא"ה להנאון מהר' אברהם ברודא ז"ל שכתב לו' דשומן אווז שהוא מ"ם כיון דאינו פשקה ולא אתי בשרי ע"ש אך העיקר בזה כדברי הצ"ע ושאר אחרונים דפשיטא להו שהוא מ"ם וכן עכא דבר ומ"ם בדין חשה שנמצאת בשומן בס"ת פ"י כתי' סי' י"ב ששומן בהוהך שנמצא בו נרעוני חשה שיש עליו מים ואנן קי"ל דמ"ם עם מים מחמיצין אפילו עם מעט מים ולכן **כרמ"ם** מותר לחפילו לכתהלה מכבר לעמיך ועכד ולהמיר בהנאה מז עד אחר פסח פ"ב ס"כ . ועיין **יד**

שכפל לשומן לוות כו'. וע' רס"ה ני"ב מ"ח סי' כ"ז חשוב' מהגאון מוהר"ם כי"ו בן במחבר. לענין שומן דגים שכתב שאינו בכלל מי פירות כמו ש"ם בהריתא דחלב ולענ"ד ני"ע דהוא מוהרת דחלב לידי קולה דת"ב ניתמל שיכא יולה ויא הלה בגילוח בשומן דגים וכן לענין הם נהשרב כמים נילה שלין דינו כת"ם עם מים שמהבר לבחתיך. הך נרחה דלמ"ג לענין הקוה מצטילים וכן חמרי' לענין נפ"י בת"ח נפי' ק"י טוטלים לידים בכל דבר שהחלה נרייתו מן המים כגון יבחושי' חדושים הו שוהן דג ודוקא הם ריסקן כו' ע"ב. מ"מ אין להביח ראיה לכאן דהתם לחו מהורה שעמח לחי עלה הך מנגזכ"ב דכעי טבילה מים וקבלו חז"ל כמים מה שברייתו כן במים לחמר בשיין לענין זה ומיי ולפי' לענין נפ"י שדינם כטבילי' ומים שנחשרב כהם מ"ם ולחבטל עד שיהיו עפשם מ"ם היו כשרים לטבילי' ונפ"י לח מבטל שיעור הרחי' וכן מבואר בפי' קיש פסיק י"ב ולפי' דהיכח דס"ל דיין כשר לנפ"י מי שלחובר בת"ם בשר בשעת הדחק ע"ש ולבכון שביל' ע' ני"ד סי' ר"ח סעיף כ"ם ובה"ש שם בשם הרחב"ד לחל לענין חיכוך דכחורה שעמח לחו עלה וקיש לבו לחזל דכל שהוח מ"ם חינו מבית לידי חימוך וחפי' פיש שכבשוהו עעפח בשיבול דומה לפ"ם דלחינו ממחיץ כת"ם דהשב"ץ בין במ"ם דלחינו והמע"ה בשהפך לענין דג ע"ג דומה ע"ש ופ"ם דלחינו שומן שברחיות ול"ב פשיעה דשומן של דגים לח נרע מבכך ולפי' ק"ם שהביא על הבין דמי למוקים פשוט דס"ל שלין שינוי בדים עלמם מ"מ מודה בזה שלף שנברא מן המים מ"מ עכ"ז שנברא לין כלן רק שומן וכשלר שומן של בהמה ועוף זכל שכוח הגוף יכה הבי' נענין שלין בו הערובה מיס כלל חינו המחיץ כהו שלר שומן והנדר פשוט בפוסקים דשומן עוף חינו

כרמ"ם מותר לחפילו לכתהלה מכבר לעמיך ועכד ולהמיר בהנאה מז עד אחר פסח פ"ב ס"כ . ועיין

יד

שכפל לשומן לוות כו'. וע' רס"ה ני"ב מ"ח סי' כ"ז חשוב' מהגאון מוהר"ם כי"ו בן במחבר. לענין שומן דגים שכתב שאינו בכלל מי פירות כמו ש"ם בהריתא דחלב ולענ"ד ני"ע דהוא מוהרת דחלב לידי קולה דת"ב ניתמל שיכא יולה ויא הלה בגילוח בשומן דגים וכן לענין הם נהשרב כמים נילה שלין דינו כת"ם עם מים שמהבר לבחתיך. הך נרחה דלמ"ג לענין הקוה מצטילים וכן חמרי' לענין נפ"י בת"ח נפי' ק"י טוטלים לידים בכל דבר שהחלה נרייתו מן המים כגון יבחושי' חדושים הו שוהן דג ודוקא הם ריסקן כו' ע"ב. מ"מ אין להביח ראיה לכאן דהתם לחו מהורה שעמח לחי עלה הך מנגזכ"ב דכעי טבילה מים וקבלו חז"ל כמים מה שברייתו כן במים לחמר בשיין לענין זה ומיי ולפי' לענין נפ"י שדינם כטבילי' ומים שנחשרב כהם מ"ם ולחבטל עד שיהיו עפשם מ"ם היו כשרים לטבילי' ונפ"י לח מבטל שיעור הרחי' וכן מבואר בפי' קיש פסיק י"ב ולפי' דהיכח דס"ל דיין כשר לנפ"י מי שלחובר בת"ם בשר בשעת הדחק ע"ש ולבכון שביל' ע' ני"ד סי' ר"ח סעיף כ"ם ובה"ש שם בשם הרחב"ד לחל לענין חיכוך דכחורה שעמח לחו עלה וקיש לבו לחזל דכל שהוח מ"ם חינו מבית לידי חימוך וחפי' פיש שכבשוהו עעפח בשיבול דומה לפ"ם דלחינו ממחיץ כת"ם דהשב"ץ בין במ"ם דלחינו והמע"ה בשהפך לענין דג ע"ג דומה ע"ש ופ"ם דלחינו שומן שברחיות ול"ב פשיעה דשומן של דגים לח נרע מבכך ולפי' ק"ם שהביא על הבין דמי למוקים פשוט דס"ל שלין שינוי בדים עלמם מ"מ מודה בזה שלף שנברא מן המים מ"מ עכ"ז שנברא לין כלן רק שומן וכשלר שומן של בהמה ועוף זכל שכוח הגוף יכה הבי' נענין שלין בו הערובה מיס כלל חינו המחיץ כהו שלר שומן והנדר פשוט בפוסקים דשומן עוף חינו

חק

[יג] והחמץ. לכן לם מכרר לוחו קודם פסח נהנבל נם, לחכל הון הפסח כוה כחכבו ונאחר והמ"ח לחריך וכבל, דכך נגבר לם נמלח חשב חיך לפסח כמלח יעלין הכינו כדי נשילה לחשר יאכב עד לחר פסח ולם נשחמש בו הון הפסח חין לחשור כחלכל נדעבד לח"ב נשמו מלוחו כדי נשילה הון נכשחשב מלוחלחה דהיינו שמחרבכה החטה לחכל לם היח יבשה מזר נכל שנין כ"ב הב"ח ופיים הס"ז ח"ל ודין שמכר לחן נחלח פשוט שכן הוח בחבלין עכ"ר. ולח יקשני מלין ילח מחכם ולחו לחמרינן נבי יין נכסי' תס"ב ס"ג דלחחס נחבטל נשמן כמו לחמרינן נבי יין נכסי' תס"ב ס"ג דלחחס נחבטל קודם פסח לכל כלן נעשה נפסח: (ב) ג"ז לחסור . משמע דהסיק דסניף ס' מותר גס לדידן . וכ"ל טעמח דמה שלחו מחמירין כמי פירות היינו שלח לעשות החבלוחות כידים לכל לם הוח כח ממילח שבקין ליה לחדיח לחחור ועמ"ם

ט"ו כתב הכ"ג ולחחמני' ולח פליגי חלח בקליות שמהיבשו חוך הקדרה וקי"ל כרבח דשרי לף בכבה"ז לי"ב ה"ל לה פוסקים לכחוב הני רבוחח דבה"ג שרי ובחמח בה"ג לח פייחי רק פלוגחח לחרווב וע"ש : [ג] והוח שלח יהיה בו מים. לע"ג דחלב ג"כ מחמר בחר"ם חם"כ. מ"מ שחני הכח דהכבול כיון שהוח מועט רש"י : [ג] נם זה לחסור. הגה ולדידן לח נקל כחור יפה.ודוקח כברמל חיים הרמב"ם לזה חבל כקמח הקלוי כפסק הרמב"ם בפ"ה דמותר לכבל לכחחלה.חפן הממבר שכייס כחן חלח מלה לחפוי' וכו' מכלל דס"ל דבכל ענין לסור חלח מ"ם וכ"ם לענין מלה שהוח כמו"ל וע"ש לם שהכ' כחכולי רובה ומשני ליה שחן. וע"ע לם ים לבקל בזה לפי שפיקו של הגה"ח כחי דבה בחשב בחלב מ"ם ונפלפה בה"ם בפי' חכ"ש ומשוחו לרובה ומ"ח ס"ל דבחשב בחלב חין בקמח ה"ל כחלו חשב בחלב

ופמ"ס כסי' תס"ה : (ג) תלת מיה תפויה. כעור כתוב וכנמר' אמר למפי' כמ"ל תפוי' תפור היכא למיכא עבדי כו' וכת' כ"י ד"ק דכנמ' יש כ' לגמומות וכרי"ף והרמ"ם פסקו כליכל כתר' וכודאי נ"מ עלמ"ל דעת העור להקשות מלמון מ' על מי שמור כלמון הפמי תלת מיה כוומתו דכיון דכליכל קמח אמר למפי' דכמ שמין לתוי להמיר היכא למיכ עבדי דהיינו כי יש גלוסת יש לחום לתיחלופי בקמח ובליפמ כתרה אמרינן דרכה נופי' עמו לו כן וגם לא היו שכיחי עבדי ומה כן למה נאמר דלא ס"ל לחלק כין מיכא עבדי מו לא ותין חילוק דין ביניהם תלת אלל מי היה המעשה וכל כמה דלא מוכח לפמות מחלוקת ודאי טפי עדיף לומר כן ופי"ל דקאי על עדשים ושאר מיני קטניות ואפי' לומר דקאי על עדשים ושאר מיני קטניות דכמת קמח כן ודאי לקמח ה' מינים טפי מדמיון מלה תפוי' דמי מוכח היכא למיכא עבדים וכאי דיש מחלוקת ע"ז מ"מ נהי קמח עדשים פשיטא ש"ז לחום לזה והכי ק"ל דכל הקמחין של מיני קטניות ועדשים ואפי' כסתם קטניות כלהו חשיבי כמעט כמה תפוי' דמי כיון דלמה כלהו מוכח דלמה תפוי' דמי כמלה תפוי' דמי כמה כלהו חשיבי כמעט ולתי מחלוקת כין כולהו ולכן כתב הרמב"ם כסתם קטניות ועדשים ואפי' כסתם קטניות

תסו א לח יעסוס כו' משמע דמותר לעשען ולכוסן דמין מתעלין מיה:
ב ויתן ע"ג מכתו. ז"ל הרמב"ם פ"ם מיסורי התורה כד"מ שמין מתרפאין כאיסורין כזמן שהן דרך הנאתן כגון שמאכילין לחולו ובקלים ורמשים מו חתן בפסח אבל אלא כדרך הנאתן כגון שנותנין לו רטיה מו מלונמא מתחן מו מערלה מו שמקנין לחולו דכריס שים כהן מכוה מכוה ובו ו"ם: תסו אם הרוק ומי רגלים ודומיו מחמיצים ובו ו"ם:

א ח א [ח] (ח) לא יעלום אדם א] חשים ב [ב] ויתן על גביו(ג)מכתו מפני שהן מחמיצות (ג) [ג] שהרוק מחמיץ:
ב ב הנותן שעורים לבהמתו ומצא בהם ריר צריך לבערם:
הגה אבל אפסח מין לחוש ג [ד] הומיל וכתר (ד) בטל (ד"ע) (א) ויש ממתירין לבער כל הנותר מן הבהמה [ה] מע"פ שמין רומה עליו (ה) ריר: (מרדכי ריש פרק אלו עוברין בפסח הרוקח):

ג ג * שק מלא קמח שנתלחלח ד (ו)מזיעת [ו]החומה (ב) [ז]אותר ה [ח] ד ויש (ז)אוסרים:
ד [ט] נפלו מים על קמח או נתלחלח השק ה(ג) ו (י) *יאחז בידו כל המקום (מ)המלוחלח בשק עד שיריק כל הקמח שבשק ז ואם (ט)אי אפשר לעשות כן ו ח[יא] (י)ב]ירקד הקמח והשאר מות'ודוקא כל זמן שהוא מלוחלח אבל אשנתייבש הלחלוחי' (ד)[יב]לא מהני(יא)ריקוד ט דמיפרך

כגל ירמה וציין כהו' ריש דף כ"ט. ומפסר דמפני זה אמרו פי"ג דכתובות לשון חכמים מסמרפת התון לת יעסוס ובו' מכוח דכאה ליה לג"ל ויניח ע"ג מכתו דכת מיסור מכוח דכת מעבר כב"י ולת מכוח דכת ליה לג"ל דרוקא כאיסורא ראיסורא הדחה הוי לג"ל דרוקא כמאכל אדם אבל כמאכל כלב לא הוי הדחה ומיהו כל כמה דל

בידו המקום המלוחלח הוה מהני לפי' דיכם כיון שנוטל כל המקום שיש בו ספק מה לו חסם עוד ובמרדכי פ' כ"ם כ' מעשה בא לפני הרכ"י מווינ"ה של שק של קמח שנפל לעיטו בפסח זוה להריק השק ואמר שים לנגל הקמח כדי שישאר שלחלוחית למעלה וזה יזרק והשאר מותר בכך כו' ודוקא כ"ז שהוא מלוחלח אבל אם השאר עדיין יבש כולו אסור להשהותו כל"ל עיש ואפשר דה"ט שמתיבש קודם שיגיע לידי חימוץ ולפי' הרכ"י אפילו הוא מלוחלח

ג מער כשם רבי חפרים והגהת מיי' כשם ר"ח :

עטרת זקנים

שמועתו מן הכתוב לפי ישראל תלוין לאכלו מי שאינו נזירה דילמא להני לאתלופי כ"כ מורי כשם הברש"ל שכן קבל גם הוא ודוקא קודם פסח יכול לעשות הבקה הדבש כי לפי' היה נו תערובת קטת כגר נהנעל בשאר לפסח עלמו להאורה הבית דחוק בפסח שבשבו ויל"ת דוקא הבקה כותר לעשות קודם פסח לגל כדבש כפי עמו שבשלבו ישראל קודם פסח לף

יד אפרים

שם והמוסיף לי דברי כרב תלוד ר"ל שהה מתלים רש"ל לדיק דעונת לכור לפי' כשודיעו דהא לדברי הרמב"ם ונירהבו לפי' מוצת ארי כהודיעו וכ"ת לפי נרסה בציעור ועזור קושיית רש"ל בפקומה עומדת וכן פשיק הש"ך נופיק לדיק ולפפר שם"ם הש"ך ונרחה למוש כו' כ"ל להרך דעת רש"ל שהוא חומרא לגרסה כעור כיון שכן כוא גרסת רוב הספרים ול"ש : (במ"א פ"ק ב') דהא כהם הרגילין שפם היין כו' לף הכהני שכרי מבואר שם בהפם שמ יקניכו לגורך פוטליו ע' בב"י שם ובצתיבו מוכר הרבה ביתר הלינן שלא יתכרנו לישראל הלא לגורך שלהו

תהם סופר

ספיקא בידים ולק"מ : (שם במחבר ס"ג) היתים שבאו.ג.ב מכל מקום לפצות מצוה לא יקח פהם כש"ס לעיל סי' תנ"ג עיל הגליון ע"ש כלתא בשעט' ועיין פרי"ח דאיה להיתר בארבא

שערי תשובה

שבין לילה נבצא נשיכה בשולי השק או בקינותיו ונראה לענין שלא נכנס העכבר דרך שם רצוא ושוב בתוך חקש אלא ניכר בשיו כן הספוק לזה יש לאחוז באנרוף בשולי' או לאחוז בקרן עם קצת מהקמח ולקשור שם השיב והשאר מותר והוא פשוט וכן יש להורות למעשה :

סי' רכז (י) בנהר. עבה"ט וכתב בשו"ת מהרי"ט צהלון סי' מ"ה שעמד ארנז מלא השים והעבירו קערה מים בכלים למקום ונפלו השים על הארנז והיה קודם.פסח כיון שלא היה רק קערה אחת שאין בה כשיעור להשערות אפילו עשירית השתים והם נזחכו דרך מדרון ולכן אם יש בשולי התיבה סדקים בין דף לדף שהמים נזחלים דרך שם ולא יתקבצו כדי שיהיו השתים נשורים היו מותרים וכ"ש בזה שלא נפלו רק על כעט סי"ל שנתבטל קודם זמן איסורו ואם אין שם סדקים יזרוק מה שבשולי התיבה במקום שיש להים שנקוו המים שם והשאר מותר ע"ש ונראה שלבתחלה יש לשתוק השתים קודם

(ו) נמכר. ואם מותר לנפל דגן זה ברוב לו בכ' קדם פסח כיון שעדיין שעת היכר הוא המרויכו המתרוצים נזה והמ"י הפלה דמותר לנפל בקרוצים ע"ם ועמ"ש : (ז) נייחי . דדוקא נבי לתיפה היו אסור מ"ש נתבקעו ניון דפסיק בה. (והכתור והרמ"ם דמתירין בלתוסה כל שקרוצים להתבקע כמו שוקבו ע"כ דהשעם כיון דמתם מיך התבטיל רוחם והוי כפליפה ולא מתרוצים טולי אתי ובפרט דשיעור מלא משהו דדבק. ועיין מ"ו : (ח) חימון.ואם לא שהה עדיין שיעור מיל עדיין לא התמין ות"כ תפילו נפשה בפסח מותר למכרו לעכו"ם

ביאור

ס"ב דגן זה. ולכך לא שלטו רבים להתבקעו. כנ"מ וצרמ"ם שם : מכח ס"ם. כמ"ש בכתובות ד' ט' : אבל לאכלו. כיון

חק

לישראל מ"מ היינו בכשעב לישראל קודם פסח ולפי"ז משעב דבעי"פ בשפה כ' בעיון שלי לפפר שיכל"קודם פסח לבור למכור לעכו"ם לפילו שעה אחת יכבור לישראל וכן משמעות לשון כש"ם ורמב"ם ושאר פוסקים לף לדעת הרמ"ה כפי הנירסת שלו לדעת הרמב"ם בש"ם דילן וכן בשפכת הת"ה ללא כ"מ וכן תשבעות במחבר כאן . ומ"מ נלע"ד דלם נחמץ לישראל דגן כרבה בע"פ וכוא בעיון שת"ה לו למכור לעכו"ם שיכלה קודם בפך ולהיכא בשפד מרובה מוהר למכור לעכו"ם שיודע בו ובכיורו שלא יגע בו כלל ללא יפחר לו עד שלהה לוכל בו עד כהלה כו' כהבואר לעיל סי' הפ"ם סעיף ג' וד' ולו ליכא למיחש למידי. ומ"ש בפ"ת בשפירה דשעמ דעת לסור בשאר לבורים רק בכא נבי ממך דלהיכא כרבה ספיקות בקילו דבריו נכוונים וביון בזה למ"ש בספרי כ"י בלל מ"ו פ"ק ל"ד ולגא בבי"ך וכפ"ז שם גם בספר פרח סי' פ"ד פ"ק ו"ז כיון לדעתי ע"ש : [כ] וביכרנו לישראל. ולם בעכו"ם לפר לישראל לפי' בליח לפר שבשר לו לפוסים דבי לפ"ם ס"ג ס"ק ל"ג ר"ה ולפין בעכו"ם שלא בשבר ללפר בשבר ולגא בהשת לו לפי' כשהוא בשבר לישראל

כסא הר"מ דתפ"ג דנכי לתיתה חיכם תסורים תפ"ב נתפקעו שתי התם דעסיק כיה הלוך חיכם כתים לידי מיחון עד שיתפקעו אלו הכא כיון דכייחו תתי לידי מיחון והר"ן כסא הרמ"ה כת' דכתן דת"ל נתפקעו תמיני בתניס שכם בקיעים כתולדתן ודוק' נכי שפוריים בעינן כיקוף והרמ"ם מילק כין לגיס' מועטת למרוב כמבואר בב"י וכיון שזכר כאן דעת הר"י תפרים משמע דקי"ל אין חילוק בין תניס לשפוריס ולא כין לגיס' מועטת למרוב: (ד) מכא ס"ס.ל"ע דעת רמ"ח נזה דלכבי' אלו כתבן'הגור הביאו ב"י על המטי' שעצרו עליהם מים דרך הגג דמסוך על הסיתר שכת' רשי"ה והביאו המרדכי המרוך כשם רשי"ה לאכול מקלת'קודם'שפסח או למכור לעכו"ם מעט מעט והשתר לישתרי מכא ס"ם שמת לת ירדו עליהם מים ותת"ל ירדו עליהם שמת לת נתנקעו (פירוש לת נתחמנו) אבל התיטים התחתונים שהם מגל קרקע העלי קרוב לודאי שהמים ירדו עד עוכי הגג ואפילו הכי מותר להשתות מהן לת לאכול מהם כשפ שפסח דתפ"ג לעניין כל ירמ' יתבטלו הספיקות ברובן לגבי תיכלה דהוי כמו שהוא לת לאכול מקלת'כל'ה"ת לכתב לאכול מקלת'כל מה שהוא יותר מכשיעור של תיכל תתי ע"כ וכל כמבואר בסי' תמ"ב ס"ק ח' דכשל ספק דאורייתא לחומרא אפי' ברוב ורוב ורוב ור

ב רבינ"ו בתשובה הפה "דפסחים ל"ג ו' הביאה כרי"ו ז' בתוי' לרמב"ן סי' קכ"ח ח' עור והגהות מיימוני כפה החנין ורמ"ם בהשובה כלל כ"ד :

יד אפרים

(בסי' בכ"ו) ד"ה אומרין למחוג כפר בכילה ותתבפר לכם והר"ר יונה ז"ל כתב בשם יש"י מהגין בו כפר בגילה בין בהמות בהבפר לדבפ מוהר בו' בל"ל:

אשל אברהם

ד"ן ד"ה . בל דבא מחל' דהמקום קבוצה אסור לקנות דרבינ"ו לשיטתם מחיל בשם' ערוהות בפסל בפתי' עליהם' מוהיל דבפ"ו לה בכבו בלה בעלוני' ולית בכם בבון בפרוסה אמת לה בפסוק להחיין ובו פ"ם ובל"ב פ"ג : ן] אין החוקין . בה מצורב בי בולה לריבין לבצרו ירושלמי תפ"ם בדעה ברי"ם בפ הרי"ו דבהר בפתח החלין בכל הקים אין לקבל : ז] יש החוקין . ובכל זאת החיזין בהצריעות אחת הם, גם לם ולזו מהצרב בהפיול בפתח בפ"ם בפ"ב בפ"ג בפ"ד בפ"ה בפ"ו בפ"ז בפ"ח בפ"ט בפ"י בפ"יא בפ"יב בפ"יג בפ"יד בפ"טו בפ"טז בפ"יז בפ"יח בפ"יט בפ"כ בפ"כא בפ"כב בפ"כג בפ"כד בפ"כה בפ"כו בפ"כז בפ"כח בפ"כט בפ"ל בפ"לא בפ"לב בפ"לג בפ"לד בפ"לה בפ"לו בפ"לז בפ"לח בפ"לט בפ"מ בפ"מא בפ"מב בפ"מג בפ"מד בפ"מה בפ"מו בפ"מז בפ"מח בפ"מט בפ"נ בפ"נא בפ"נב בפ"נג בפ"נד בפ"נה בפ"נו בפ"נז בפ"נח בפ"נט בפ"ס בפ"סא בפ"סב בפ"סג בפ"סד בפ"סה בפ"סו בפ"סז בפ"סח בפ"סט בפ"ע בפ"עא בפ"עב בפ"עג בפ"עד בפ"עה בפ"עו בפ"עז בפ"עח בפ"עט בפ"פ בפ"פא בפ"פב בפ"פג בפ"פד בפ"פה בפ"פו בפ"פז בפ"פח בפ"פט בפ"צ בפ"צא בפ"צב בפ"צג בפ"צד בפ"צה בפ"צו בפ"צז בפ"צח בפ"צט בפ"ק בפ"קא בפ"קב בפ"קג בפ"קד בפ"קה בפ"קו בפ"קז בפ"קח בפ"קט בפ"קי בפ"קיא בפ"קיב בפ"קיג בפ"קיד בפ"קטו בפ"קטז בפ"קיז בפ"קיח בפ"קיט בפ"קכ בפ"קכא בפ"קכב בפ"קכג בפ"קכד בפ"קכה בפ"קכו בפ"קכז בפ"קכח בפ"קכט בפ"קל בפ"קלא בפ"קלב בפ"קלג בפ"קלד בפ"קלה בפ"קלו בפ"קלז בפ"קלח בפ"קלט בפ"קמ בפ"קמא בפ"קמב בפ"קמג בפ"קמד בפ"קמה בפ"קמו בפ"קמז בפ"קמח בפ"קמט בפ"קנ בפ"קנא בפ"קנב בפ"קנג בפ"קנד בפ"קנה בפ"קנו בפ"קנז בפ"קנח בפ"קנט בפ"קס בפ"קסא בפ"קסב בפ"קסג בפ"קסד בפ"קסה בפ"קסו בפ"קסז בפ"קסח בפ"קסט בפ"קע בפ"קעא בפ"קעב בפ"קעג בפ"קעד בפ"קעה בפ"קעו בפ"קעז בפ"קעח בפ"קעט בפ"קפ בפ"קפא בפ"קפב בפ"קפג בפ"קפד בפ"קפה בפ"קפו בפ"קפז בפ"קפח בפ"קפט בפ"קצ בפ"קצא בפ"קצב בפ"קצג בפ"קצד בפ"קצה בפ"קצו בפ"קצז בפ"קצח בפ"קצט בפ"קק בפ"קקא בפ"קקב בפ"קקג בפ"קקד בפ"קקה בפ"קקו בפ"קקז בפ"קקח בפ"קק

קמח ופי' תוקן כגדילים בניתו לסור מצוה הרוח משום שאר תגיים ואיסור מגבים הוא שמומחים לגל תחיים : (ח) ולוקר קבדיל.ין זה מה שאנו קורין לוקר קבדיל שמותו יש בו חסם יותר וחמץ נמור הוא שמבשלי לוקר לכן ביותר חמוצות והוא נתחדש ואפי' להחמותו לסור כי יש בו תערובת חמץ גלא היים לוקר קבדי"ח שכ' כמהרי"ל שאכלו הלומדים כי"ם המחרון ונתן להם הכ"ר נתן לוקר שבניה מקלקלי"ח שהיה כרור להם שלין בו חמץ . וקשה למה לא נזרו משום שאר לוקר כמו כחמיצ וגרמה דלותו לוקר הוא מין כפ"ם ולותו ניכרת ואין נוזרין כו וגרמה דהייט מה שאנו קורין לותו קל"ר כו הוא כו"ם לוקר"ח שהוא כודאי אין כו חמץ גלא היים בו חסם כיסול אלא כחולדתו מכיאי לותו זהו שאוכלין לותו כי"ם המחרון כ"ל : (ט) כרכום שקורין זפרן . ואפי' לותו שקורין ל"ג זפרי"ן שהוא כודאי אין בו חמץ אלא תערובת לסור משום הרוחה שלא ידע להפריש כן מלאתי יפן : (י) אפילו לא נתבקעו · משמע מכ"ם שתרכבה קרחקה ע"כ ול"ל מהרי"ל שהרי"ן ים בו חמץ מימון ולוקר קבדי"ל ים בו חמץ מימון וכן שמעתי מוכנים כק"ק כפרים כן מלאתי בקונן יפן : (י) אפילו לא נתבקעו

סבכיה עמו מקבדיה שהיה כרור לו חמץ בו חמץ מימון ע"כ.ל : י כרכום. בחשובת הרשב"ח סי' קל"ג כתוב שבוחנין קמח עם מים ומזלפין עליו וכת' סלבום כגדל בניתו לסור משום נזירה (מהרי"ל) והייטו משום דכרכום אין מלוי לינדל במדיות אלו ויסברו שהוא כרכום שבא ממרחקים לכל פירות שבייבן ישראל מותר ולא חיישינן לחלופי משום דמלוי הוא וכן בדבר המכורר כמעט בין בשוק ובין בדבר המכורר בחנות כמו שהוא בזמנינו דלא שכיח חלופי ואפילו בדבר שאינו מכורר כמעט אלא לפעמים כגון פלפלין ושאר כיוצא בהן אפילו הכי חיישינן שמא יחליפו בדבר אחר שהוא מכורר כמעט ולכך אסרו לגמרי ואפילו בדבר שאינו מכורר כמעט אלא לפעמים כגון פלפלין ושאר כיוצא בהן אפילו הכי חיישינן שמא יחליפו בדבר אחר שהוא מכורר כמעט ולכך אסרו לגמרי אפילו בדבר שאינו מכורר כמעט אלא לפעמים כגון פלפלין ושאר כיוצא בהן אפילו הכי חיישינן שמא יחליפו בדבר אחר שהוא מכורר כמעט ולכך אסרו לגמרי

מחצית

מכוונת ר"ל שהתיר לבוא לעיל סק"ו ול"ח לאחלופי . אבל כב"ח לעיל חיים גם בדבר לאחלופי מע"ג דבשעת מירות לא חיישינן דשמא יחליפו : (ס"ק יח) אינן כו' דכדאי הוא הרמ"ח כו' וכן פסק המחבר דבר דבשעת מירות לא חיישינן לאחלופי . ובכ"מ סי' תמ"ז כתב דאפילו בשעת מירות חיישינן לאחלופי ואפילו הכי כתב הרמ"ח כאן דאין חוששין לאחלופי משום דמלוי הוא וכן הוא בכ"מ סי' תמ"ז ס"ק ט' . וכ"כ הרמ"ח בחשובתיו סי' ק"ג . וכן הוא בהגהות מרדכי פ"ק דפסחים ובהגהות מיימוני פ"ב דחמץ ומצה ובתשובת מהרי"ל סי' קמ"ב . וכן הוא בתשובת מהר"ם מינץ סי' ק"ו . וכן הוא בתשובת מהרי"ו סי' קל"ג . וכן הוא בתשובת מהר"י מולין סי' ק"ל . וכן הוא בתשובת מהר"י בי רב סי' ק"ל . וכן הוא בתשובת מהר"י בי רב סי' ק"ל . וכן הוא בתשובת מהר"י בי רב

ע פור כסס ר"ח ממין וס"ם ל סור כסס תניו כרמ"ם כס"כ דספמיס מ סס כסס מחריס וכ"כ כרשב"ח מהשוכה סי' קכ"ז ס סור כסס קנת גדוליס

נתיב חיים

מ"א סקט"ו ס) ח"כ מוכח דלוסר לפילו בזמן . וכ"כ וליתח דסיכס שלחי ע"י כמלחכה כתחלת ע"י תסה שמוסס שביהב בימים וכן כתב כס"ז

יד אפרים

שם ס"ק ב"ז לפ"ם שכוח לפוי מ"ת לון דמחי נוסה ביהת דכר מועס כו' בסיל : (ע"ז ס"ק י"ב) ובסב שלחי

אש אברהם

יא] מהבין לצרוף . וכה' כ"ד סי' קס"ב פ' למעכה דסני כפרין הפעס ס"ם לולי בלכתה דסני בחמץ בפרין ולולי בלכתה נחשבו לינו לוסר

הנהות רעק"א

שם ומפ"ז מהבקעו ו"ם לדיון בלח מהכוכו : מב"א סקט"ו שכוח לפוי לון דכר מועס מחמיץ בלח שלין דשתי נוסה לנדשלין דכר מועס מחמיץ

חתם סופר

(שם במג"א ס"ק י"ב) מחפת משחו . ב"ב ובספר א"ר בסימן תמ"ז דחה כל דברי הגה"ב בדברים נכונים וכן בסליתי סי'

(כ) להכסום. משום דהוי כפק יום כפק סול ומחרוגה משחו הוי דרבנן לן מקלינן להחהומה. וכ"ם נכיון נסע"ם דמ"ו מחמיץ בפסח כמ"ם סי'. ממ"ז מוסר להחהומו ס"ל כחמרן דקיל הוא מס גזרוגה דמשחו מבל בחמץ גמור דחסור מדלוריים לף ס"ם לחמרן חסור בכ"פ מדרבנן ודוקא לם נמלא ביום ס' מבל לם נמלאם תוך הפסח ירין בכרף. ומשו"ה בכ"ע מסיק דלף דלענין שחר לון יום לם להחיר כדמא הבכוס מ"מ בשיטה שביי החפקוס בשיטה מעפר החמה ומחמץ ולוסר כל השיטה תוך הפסח לם מחרכה וכן בלחם חמץ יום לחוס בשיטה לפירושין . וכן הסלה הס"ז וסכן מפקוס הכ"ה ומהרש"ל עיין מ"ח ופ"ז . וכתב הס"י בשל לפי מ"ש לפיל לחם החמה לינה בקומה דים להחיר בהלחה בה"מ . ה"כ כ"ם כלן בלון דדמא הכבוס מ"מ בשיטה שביי החפקוס להחיר בכל עניו והמיקל לף בלחילי לף הספיד דלפר דלף כמפקפו יש להקל בלון בפ"מ ע"ם : (כה) היה. מי

(כ) ובן נהבין . הכמוס סחריך להביא על הרב בזה ודמחו להחיר בשיטה בכל ענין שלין יש לחוש לזה לוסר ע"ם

שערי תשובה

סי' ע"כ שכתב בסודר בוכר המביאים בחבית ויש חוששים לתערובות קמח וגם שמא החבית המה מחבית שמוליכו בהם הקמח למדינה ההוא שמם נידולו וכתב שאם המוכר הוא מהסוחרים הגדולים אין לבחוש במקום שמנהג להקל וכ"ם יזהרו שיקח הסודר ההוא בפני הישראל תיכף בפתיחת החבית ול"ק מאמצע החבית ע"ש ע"ש בח"א סי' ד"ד שכתב שבמקום נידולו אין לחוש לזיוף שמם קמח ביוקר כפלי כפלים מצוקר ולכן המנהג כשהוא מובא בספינה להמבורג או לאמשטרדם שולח הרב שלחיו לחתום הרבית ומשם מביאים אותם מחותם עם הכשר מהרב ע"ש ועיין בשאילת יעב"ץ ח"ב סי' ס"ה כו' שקיפסין צוקר מן הפסחק ששם יתירו עפ"י אמה"נ ז"ל ועיין בשו"ת תשארת צבי סי' י"ח וי"ש שכתב נם כן להתיר הכובא בחבית מסרחקים ממקום נדילת הציקור בעצמו כמו לסוחרים א"י והצוקר הוא צבע ברון ואין לחוש בו לתערובת קמח שהוא חשש רחוק שאינו שוה במראה אבל אם אינו צבע ברון יש להחמיר קצת אף שזה יש כו ממקום נידולו ששם הקמח מ"ם נזירה דלמא אתי לאחלופי ליקח נם משאר סוחרים שהם מפנים בדרך הרב ההוא ומריקין מכלי אל כלי ואיכא למיחש דלמא במקום שהקמח בזול יערבו שם הקמח אף בתנר חיישינן ע"ש . ונראה שבמקום צורך או הספר יש להתיר בזה. שידוע שדרכו שכל הסנה יבואו לו הביתין ציקר ממקום נדולם כמות שהם אף שאינו ברון ונותנים לו כתב הכשר על הכשר דמידע ידעי שוראי לא ניהן לו כתב הכשר רק אחר שעמדו על הסיקר ואין בו חשש משא"כ מי שאין לו כתב הכשר דמידע ידעי בשו"ת ח"צ סי' ס"ו שדעתו שאף בשביעי של פסח אם נמצא חמה בתבשיל או בתרנילת כופין עליהם כלי עד מוצאי י"ט ואז אוכל התבשיל והתרנולת ושורף את החמה ודיקא כמו שנדחקו האחרונים להחמיר לשורפו ע"י נכרי דאפילו בח"ה אין כאן איסור ב"י ומה שנהנו לשורפו הוא משום שנהנו תקלה בשביעי של פסח בכפיית כלי סני ע"ש (ועיין באו"ח סי' תמ"ו שכתב נם כן להתיר) וע"ש שאם בא הנכרי בעצמו לקחתו אז בו' כל פסח אסור למהות בידו מלקחתו אפילו באיסור משהו אבל ביום ח' של פסח יכול למחות בידו: (יט) להשהותם . עבה"ט ובשו"ת ש"י סי' ט"ו כתב חמץ שנתערב במשהו תוך הפסח שלא לנכרי ואם הנכרי יפסור לו להתערובת ויהנגו לו אחר הפסח מותר ע"ש : (כ) וכן נוהנין . עכה"ט וכתב בם' בני דוד הל' חו"מ בענין שנמצא שמורין אפויות חיטים בקצת מהם ונודע שכא הין בתוך ב"ח לחם החמה היכה כקופה דים להחיר בהלחה ה"מ לחם כן כ"ם כתן בזמן דדבת הרבה בוסקים להחיר בכל ענין ותפשר דנם הרב שב' כתן וכן נוהנין קלי ב"ב לחמה בקופה דוקא כמו שהזכיר המחבר לחם ב"ב ב"ל להקיש כתן ב"ח ב"ל כתן ב"ח בקופה כמו בסביף ט' חלת ב"ל דכיון דבת ובתו שהיו מזמין בזמן וכן בספק לי בשרם מדינת ב"ח ומעיין לת יצת ידי בפ"ח בשביף ט' ובשו"ת חתם סופר מחדש בזמן ובשו"ת בקיק יוסף ח"ב סי' ס"ב ובשו"ת בקיק יוסף ח"ב סי' ס"ב ובשו"ת בקיק יוסף ח"ב סי' ס"ב

לך היתר כמה חלה מצוי למכרת כמו כאן אפילו כזה נראה דכרמ"ם ס"ל דהיינו דוקא במומחת כאן אבל בלישה שכישה מחחממת ע"י המלחכה קלת והוא ממשך החמ' כיד אז ככלי ודאי יש לחוש בבחנו ממנ' טעם מצהו ומוכרת וכ"ם בלחפוי וה"ל מין מוכרח לחלק בין קודם פסח לתוך פסח · ובמכרי"ל כתוב כמה חטה בערב פסח כמה כחיר כמ"ק בחלילת מקום וכם כמה חט' בפכח כמה קודם כלפי' בחפי'כורה מכרי"ל לערב' במדורה כפ"פ ומם ובלו ממנ' החט'ומפו לות' לריך לערוף לותה ושחר המלות בחפות פחה כחירן · וחטה בחמלת בפיסה כל בפיס' למורה כן כורה מכר"ם וכבים לזה מברם"ל בחפו' סי' ס"ט מטעם דע"י בלישה מחמלת ויכיר טעמת משבו וכ"ם דכרי רמ"א כלן וכ"ם מו"ח ז"ל לם נתרכבה בחטה · ומ"ש רמ"א כתן דלחמרינן כתן כמלת חט' בחפי' כיה בקפה בלבום דלם נפלה בחטה לבם ממילה לה כיון דחמרינן כתן כמלת חט' בחפי' כיה בפיס וחיה מלכרת בלל לק"מ דכוותת רמ"א זה בחיטין שמת נפלה בחטה בפיס וחיה בפיס ב

שולחן ערוך

יש ואין בו כדי ליתן טעם פ שהמים צוננים ובישלו באותו מים תבשיל או לשו עיסה יג] מותר ל [נו] ויש מי (כו) שאוסר (טז) אם הוא בתוך הפסח: הגה כ ויש מי שמתיר אפי' במליגת תרנגולים משום כא [לז] דאמרינן שמא אחר כך (כז) נפלה לשם (תה"ו ליה מח"ו ותהרי"ב) ויש מי שאוסר בשאר בשר ומתיר בתרנגולת (יז) כב [לח] מכח ספק (כח) ספיקא (מרדכי פרק כל שעה) ולענין מנהג נראה לאסור בשאר בשר [לט] או בחטה שלימה אפי' תרנגולת ודוקא

מגן אברהם

דמיירי שלא היה שם רותח: יש ואין בו כדי ליתן טעם. כ"ל דהכי קאמר שהחמץ מועט ואינו נ"ט במים שיש במים ס' נגדו לכן מותר דכיון דמשהו דרבנן לא מחמרי' בצונן ואעפ"כ יש אוסרין וכו': והלבוש האריך להתיר בצונן וכ' שבכל המקומות שעבר ראה חכמים גדולים וזקנים שלא לאסור בצונן עכ"ל: ומ"כ שהגאון מהר"ל מפראג הורה להתיר · אבל מהר"ש מאוסטרא כתב למהר"ש מלובלין לאסור וכן נוהגין רוב בפולם ובקראקא וכ"ל דתלוי במנהג עכ"ל ובאמת אף שהלבוש ייסב דברי הטור שלא לאסור בצונן מ"מ הרי המרדכי אסר בשריי' בשר אפי' נמלא החטה אחר השרי' ע"ש ואפשר דאסר לי' שהי' בו פילי וכמ"ש סי' תמ"ז וכ"כ הב"י כאן בשם גאונים ובסי' תמ"ב בשם א"ח ע"ש לכן נ"ל דבבשר דאית ביה פילי אסור מדינא בצונן וכן אם יש לספק שנשרה מע"לע ג"כ אסור מדינא כמ"ש בי"ד סי' ק"ס ובשאר צונן תלוי במנהג או לפי ענין שעת הדחק ועמ"ש סי"א דבנאס יש להתיר וה"ה בעיסה לפי שעל ידי העיס' מחמצת ויהיב טעמו בכולו: כ ויש מי שמתיר כו'. נראה מדבריו דס"ל דהרב"י אוסר בצוק אפי' נמצא אחר שסילקו הבשר ואינו מוכרח: כא דאמרי' שמא אח"כ · הלשון אינו מדוקדק דהיאך נתיר מספיקא אלא הטעם דאוקי אחזק' ואמרינן השתא נפלה כ"כ רי"ו: וז"ל ב"י ורי"ו כת' בשם הרשב"א אם נמצא חטה בכלי שבדיחו התרנגולת אמרינן כאן נמצאת כאן היתה כמו...

ט"ז מגן דוד

...דאין אסרינן במשהו אפי' לא נתבקעו ונרא' דכאן דהיכא דהו' ס"ב שרינן ליה למכור לעכו"ם התרנגולת ולא מחמרי' אלא בחד ספיקא כההיא דסעיף ט': (טז) אם הוא תוך הפסח. זה כ' ע"פ תירוצו על הקושיא דברי הטור אהדדי בסעיף י"א. אבל לפי מ"ש דלק"מ בלאו הכי מותר בזה אף בפסח דצונן אינו נותן טעם כלל: (יז) מכח ספק ספיקא. מו"ח ז"ל הקשה דאין זה ספק ספיקא דדעת שוסי' הינה דיע' ואפשר שמי שהוא בקי יודע לשער שלא נתעכלה. ולא ידענא קושיא דדבר זה א"א להוודע דהוא כעלמי' בכמן המליאה וכל כה"ג ודאי ספיקא הוא כמ"ש בי"ד סי' פ"א וי"ל הא בסי' זה ס"א ...דאין להתיר לאכיל' משום ס"ס וא"ל הכא יש עוד חד...

באר הגולה

פ דהרתי בעיק שיהיה יותר מס' ושיהיו המים צוננים ל כן פי' הב"י דברי הטור דמתיר לדעת הרא"ש.

נתיב חייב

חק"י"נ ע"ש ודבריו נכונים. וכן מוכח בב"י אבל קשה אמאי לא קאמר דלא חיישינן שמא היתה החטה במים דאמרינן כאן נמצא וכאן היה דהוי המקום למקום:

במג"א ס"ק כ"א (°) דאם נמצאת החטה בעיסה אוסרין כנ"ל: שם (°) אבל בעיסה הוי מזמן כנ"ל:

אשל אברהם

א' ומאותן מים כבר עשו הבשיל ואפו בו מצות והיה ספק אי החטה בקועה היא והתירו מכח ס"ס דדלמא ה"ב ועוד כלא איכא פלוגתא דרבוותא אי מים צוננים אוסרים בתבשיל ועוד דהגאון מרי שמואל גאון דאפי' בודאי בקועה יש להתיר ואף שכ' כש"ע ויש מי שאוסר בתוך הפסח כלא סברא זו...

יד אפרים

שערי תשובה

באר היטב

הגהות רעק"א

ביאור הגר"א

מחצית השקל

ברור ויחד הוא שלא תמוש כ"ד: (יח) לבור בתוך הפסח. בטור כתוב פתח
שלא שכ"י פ' דמייתי בתוך הפסח לאי קודם הפסח הרי מתבטל קודם הפסח
ואין חוזר וניעור וא"כ ס"ל לש"ס כדיעה הראשונה שכתב' תמ"ז ס"ד וכ' מו"ח
ז"ל דמ"מ לכתחלה אסור אפי' בקודם לפסח מאחר שאפשר לשמוש מיס מבור אחר
ולפד"כ דכאן לפעמים אסור אפי' בדיעבד
אפי' קודם לפסח דהמיס המחומצים נשארו
למעלה אף כי נתערבו קלת למעל' מ"מ כס
קוו וקיימו וכאלו הס בעין ודמיה להטיל
די"ד סי' ק"ב קלח ניער וכיסס דאין מתבטל
בכלו אלא אם כבר שאלו מכס כמה פעמים
קודס ס"ל כניער הקדירה ומתבטל קודס
אפי' מכל תוך הפסח אין חילוק כללפ"ד.
וכ' במרדכי פ' כ"ב ג"כ הא דיש להקפיד שלא
יזרס וכ' אח"כ אבל המטים שנפלו לבור
המים כו' דלזמן מחמין כפוד שהמטים
בו אינם מפיגים הטעם ומ"מ כיון שנפלו
לבור אפי' לאחר זמן מרובה אין לחוש
לכתחלה משום שהמים מפיגים הטעם ומ"מ
כיון שהמטים נתבשלו בתוך המים אין
לחוש לאכילתן עם הפסח ומ"מ אם נתערבו
המטים בתוך המים ונתבשלו בהם אין לחוש
לאכילתן עם הפסח דכיון דנתבשלו בתוך
המים נתבטלו המטים ואין לחוש לאכילתן
עם הפסח ומ"מ אם נתערבו המטים בתוך
המים ונתבשלו בהם אין לחוש לאכילתן עם
הפסח דכיון דנתבשלו בתוך המים נתבטלו
המטים ואין לחוש לאכילתן עם הפסח ומ"מ
אם נתבשלו המטים בתוך המים ונתבשלו בהם
אין לחוש לאכילתן עם הפסח דכיון דנתבשלו
בתוך המים נתבטלו המטים ואין לחוש
לאכילתן עם הפסח ומ"מ אם נתבשלו המטים
בתוך המים ונתבשלו בהם אין לחוש לאכילתן
עם הפסח דכיון דנתבשלו בתוך המים נתבטלו
המטים ואין לחוש לאכילתן עם הפסח ומ"מ
אם נתבשלו המטים בתוך המים ונתבשלו בהם
אין לחוש לאכילתן עם הפסח דכיון דנתבשלו
בתוך המים נתבטלו המטים ואין לחוש
לאכילתן עם הפסח ומ"מ אם נתבשלו המטים
בתוך המים ונתבשלו בהם אין לחוש לאכילתן
עם הפסח דכיון דנתבשלו בתוך המים נתבטלו
המטים ואין לחוש לאכילתן עם הפסח ומ"מ
אם נתבשלו המטים בתוך המים ונתבשלו בהם
אין לחוש לאכילתן עם הפסח ומ"מ אם

אח תסז הלכות פסח

מגן אברהם נ"י — ט"ז מגן דוד

באר הגולה

את דניאל ירושלם ל סור נכס כרמ"ם כשב"ח נכס רמ"ח ב גל כו נכס רמב"ד

יד אפרים

ממ"ז סעיף כ' ר"ל דנמתברב נפסח פדבר שבשבילן נכלי חבין בן יומו אין ההירין כתשרוכו' :

ש"ז ס"ק י"ם יוד הקטף כו' על כעסם כב' שכתבו לכ'רוך קליפה משום דמפעפע בשליף' דכאן כו' הכמ"ב כאן ביש בשר שהוא מפעפע כו' ב"ב ניחא כאן בהסר עם בשר כו' בגל :

ביאור הגר"א

שלח ימותו הראשונה וכמ"ל שם : בשביל כו'. שמ"ת : ס"ד אם נפצאת כו'. שמ"ת וכמ"ם נפפסים ע"ז ה' נוכ לנוך כו' וע"ם : ואם אחר. דכליח ברוחה דלכי כמ"ם נחולין ל"ז ב' ופני נקליפה כמ"ם נפפסים שם יקלוף לה הקומו ולפני' להכחמירים נגלי כדי כיולה ובדבי לנוף הרוטבו כו' שם נחליפה חוזו דכבי נקליפה כרמ"ם נחולין שם וע"ד סי' ל"ת וסי' ק"ה וכ"ם לפי הם שכירבו ה"ם נחולין ק"כ ה' לגל לכי נפי קליפה דברוחה ל"ירי דלא כמ"ם הום' שם ל"ז ב' ד"ה עד ורש"י שכתבים ע"ז ה' דנלוכן ל"ירי ב"פ נפ"ע ד"ה סי' ל"ת דנכלי רוחה ל"ירי וס"ב לף נכלי פני נקליפה וע"ל סי' ל"ת וכ"ם:ויש כהמירים כו'. כוס"ל ולי"כורו נכשבו וכביבותיו דוקא כוה לחיכה לי"ירים לחוחו חשבו . כל כו נשם כרמ"ב ע"ל דקליפה מוזר ולוכר דלא כמ"ם הום' נחולין ל"ז נד"ה לפי' דלא נשחר חיסורים כיון דחיכור הניע נקליפה ליו לוכר לפי שהקפע נעוקבו במ"ם כלן ויש ס' נגדה כשל"ב יפקח נגילה ויחזור ויתלוי כמ"ם הום' נד"ה כ"ל ס"ל כמ"ם ר"ת שם ק"ח נד"ה נפקטם. ולירי"ם כו' : ואם נמכחו כו'. ר"ל ולינו יודע שמח נגע כבולן ופמ"ח וכמ"ם ב"ב כו' קם ס"ם ולם לין יודע כו' : ויש בחפרירן כו'. שמ"ת וכמ"ם נחולין ל"ז ה' בלני חלב דפפעפע וכליח כרוחה דלכי ולפ"ג נחון יוצא החהיכה לחהיכה גלא רוצה כמ"ם נחולין ק"ח ה' וכהום שם ד"ה סיפא כו' כלן יש לספק שמא נגע בכולם ולוכר לפ"ם כולם נחמבו : העיקר

ביאור הגר"א

כלמן מוחרין נפסח כיון שהנפילו קודם פסח והם לינו כ"י כמבו' נפי' מ"ח . מ"י : (נג) הפסח . והב"ם כחב דלף לם נחכרנו קודם פסח נפינן נחמבלו נפ' ולפ"ב דהוי ב"ב נר ל"ם דהימרת מ"ח לין להכחמם נחומו מים נכמהלה כיון דלפבר למלוח נקל מים לחרים וכ"ל ב"ד כי' ל"ה וס"ז כ' לפ"ד נרלה דכלן לכבמים לפור לפי' נדיפבד לפי' קודם לפסח דמים המסוחים נכלרו למבלה ולף נחברנו כי נגד כפר וקיימו וכפלו הם נפין דמי מלינ כחב פמים כמו פפמים בפ"י נך מחפרב פ"ם . (ומדמ' לגל כיפר וכיכה ב"ד כי' ל"ב מ"כ) והמ"י כחב דלין לחור נדיפבד הפ"ב דלא נחבטל מ"מ כיון שנפפה קודם פסח הוי ל"ם כיון דנוך לפסח פמים . ולפ נמלא מ"מ לפי' לף להמחירין נוף הכא לפי' קודם לפסח . ולפ נמלא הפה לו פלר ממן נגור זה פלי נפלוגחא בי' המחבר בפיקי י"ב לם לפור נגוף הכפח ופ"ל כ"ק כ' וס"ק למ"ד מפ"ם ופיין מ"י . כחב הס"ז פפה למד כביש מבדת כלי פה דבם הכקרא מפ"ד לכהות ומלמ"ד נו רפה לפה מחרתי לליך לחור נחוכרת נגוף לפ"ב נחפלה ולפ"ב בכ' בפ"ם ס"י"ב . ויש מי לחוכר חוך הפסח לה נבר הוכחנו בלא מלינו מילוק זה דמוך לינו נוחן פפה בלל ולף נפסח מוחר וגם לין לחוש כלן בחף בפסח בהיה הדבם רוחק דפ"ב היה נבר נחל לפני פסח מה שפפלט ממט ולין חוכר ומיחר מפ"ע דהכחה עדיין נחוכה מ"מ נוך הוא נחף הלין ולין טחן פפה פכ"ל . ולקה דבמלו נחוכו מחף לפ"ם בפ"ק ל' . ול"ל בהמלבה היה ליל רחשן דפסח ודוק : (לה) נבפיפה . דחוך בלי רוחב בל"ם לינו לוכר לף בחרנגולת לי לפבר בלא לחלוחים קלח מ"מ נוחן לינו מנלים לחיכה דל"ם בלא לחלוחים קלח ולף נפסח בלא רוחב בל"ם לגל פ"י בריה קלח . (נחכוונה ל"ל החחיר נכחבר חפה

גדולים ומחרושים חכלי ניה ואחן לח מסהיק ליה חכל חס נמלח החטה כחוך כליר חל כשר חו דנים חו חביב כמכוחל וכ"ם חס מוכח שס מע"ל והוי דינו כל מה שמוכח כחוך כליר ה"ל כאלו נחכחל כקדיר' ח' והכל חסור ולריך ביעור כמ"ש כיו"ד סי' ס"ק ס"ט ככנוס כליר חו כחומן דכשיעור מועט הוי כמכוחל חכל מה שמוכח למעלה מן כליר יכהנו נ"כ עד לחר כפסח כי חין מפעפע כליר למעלה כמבוחר כי"ד סי' ס"ט וסי' ל"ח ע"ם דדוקח כדין תחחה נכר שחינו חלח מוחרת דעלמח דהח מחחל ממרי' נגמ' דח"ל קליפה חלח דחייבי' שמח כלע פורח' לכן חין הקליפה מוסרת החחיכה חכל כמקום שלריך קליפה מדינח חס נחכשלה חלח קליפה מוסרת החחיב'. ובכהי מסולקים כל חלוחות החחרוים על רח"ח וכ"ח כדלריפה: וכחוב כחשו' מהרי"ם לוקין חטה המוכחת כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג ל"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי ממלחת חטה כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג כ"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי ממלחת חטה כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג כ"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי

כולה שמעת החטה [מח] *ולהמיר החחרות ע"י קליפה קלח וחס רולה יוכל למכור הכל לנכו"ם כמו שכחבחר סי' חמ"ז סעיף ח' חפ"ג דדין נוהגין כן בשחר חערובות ממך כן כ"ל:

טו ג תרנגולת צלויה שנמצאת בה [מט]חטה (מ)מבוקעת בחוך הפסח לד חוחך [ג] מקום (מא)פיעפועו לפי חומר הדעת ד ויש חוסרים חת כולה להה[מא]רפי [מב]שכשם־פכים השפור (מג) מתפשט הטעם בכל התרנגולת ה ובן יש מי שחוסר כל התרנגולות הצלויות עמה באותה שפור לו [מב] הנוגעות (מג) זו בזו כי ע"י היפוך השפור מתפשט בזו לזו:

טז ו חטה או שעורה שנמצאת בוסק העוף לאחר שהבהבו אותו (כא) לז [מד] העוף (מד) מותר והחטה והשעור

כי"ד סי' ס"ט וסי' ל"ח ע"ם דדוקח כדין תחחה נכר שחינו חלח מוחרת דעלמח דהח מחחל ממרי' נגמ' דח"ל קליפה חלח דחייבי' שמח כלע פורח' לכן חין הקליפה מוסרת החחיב'. ובכהי מסולקים כל חלוחות החחרוים על רח"ח וכ"ח כדלריפה: וכחוב כחשו' מהרי"ם לוקין חטה המוכחת כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג כ"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי ממלחת חטה כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג כ"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי ממלחת חטה כחבית כרוב מלית חסור כל החבית דכבוב כמכוחל עכ"ל ונ"ל דמיירי שהליר עולה על נביו וחס חין כליר עולה ת"ג כ"ל דין מליחה וכמ"ש מחשו' רח"ח סי' ס"ו וכן שמעתי

מ"ם ס"ק ו' נהכחי דמכוחר מלוח ומ"מ חפל נם בפסח יש להחיר והכל מיירי שגם החטה נמלח עם החרנגולת וס' נפי' חמ"ז ס"ק ו' נהכחי דמכוחר מלוח ומ"מ חפל נם בפסח יש להחיר והכל מיירי שגם החטה נמלח עם החרנגולת וס' נפי' חמ"ז ס"ק ו' נהכחי דמכוחר מלוח ומ"מ חפל נם בפסח יש להחיר והכל מיירי שגם החטה נמלח עם החרנגולת

חק

חכמת

מחצית

השקל

באר היטב

שערי תשובה

ביאור הגר"א

יעקב

שלמה

תסח א מצות ומעשה.שהוא זמן שחיטת הפסח עפ' תל"ח מ"ש ותע"ג דהשתא ליכא פסח מ"מ הוי דכר שנאמרו עפ' לחסר בכל המקומות ובריך מכן לחסר להחזירו משח"כ בניגוי שמחילה לא נאמר אלא בכמה מקומות ולכן בכל המקומות שיש נתינה וכן כל כיוצא בזה(הרא"ש פ' ממן) ממ"ש סי' ט' ס"ה:

ב משמתין אותו. ונפ' לית רוחה מלותה מלאכה סי' ברכה עפ' רל"ח ס"ח: ג מלאכה נמורה.וכל מה דשרי בחה"מ כ"ש דשרי בע"פ כ"מ בנמ' ובפוסקים: ד מקום שנהגו כו'..כ' הרמ"ס בהג"מ ק' ממ"ש מי כתופין כו שפכורין שהוא חסור הא קיי"ל דמותר להקל להם ומי כיוצין שמותר ומוכנין חיסור חפי' בשאר ימות השל כמי חסור דהוי כמו מדר וכמ"ש ב"ד ס' ר"ח ור"י ז"ל דמיירי כיוצים שמותר וכ"מ לחותן ושהבא לחתן בחוה"מ ליקח לו בגדים לשבת ויו"ט ולא לשאת לו אשה ולא לישא לו אשה ולא לילך למקום אחר לישא לו אשה ולא לילך לשום דבר שאינו לצורך המועד ולא לעשות לו שום מלאכה אפילו לצורך המועד ולא לכתוב לו שטר חוב ולא לגבות חובו ולא לפרוע חובו ולא לכתוב לו שטר מכר ולא לקנות ממנו שום דבר ולא למכור לו שום דבר ולא לשלוח לו שום דבר ולא לקבל ממנ

הרבה לתיתי נהגו לעשות תפי' מלאכה גמורה: (ד) המייסין כו'. תגו סנ' קיני מקום לתכתן כהו קולח כמוך המוער: (ה) דהיינו לתקן מקום כו' . ולפ"ז כפסיק שמח"ז לכל נרש"י תפי' לזה מותר כ"ל: (ו) ואם מתרכה כו' . כ' כן מן דחויכהו כפיה ולח ע"ג שכפקיד מכיי יוודעו שכדין הוא עושה ופ"ז כר"ן. ובשיטת כתוס' שם ובהולין לה' הרחשון ובריה"ג בפ"ד דפסחים דתתני' מחלוקת בין ת"ח יודעין שכדין הוא עושה ופ"ז כר"ן. ובשיטת כתוס' שם ובהולין לה' הרחשון ובריה"ג בפ"ד דפסחים דתתני' לכדרון תקני ובכל אחר מקום שדעתו לבתקנם כין לתוכרן כתו ובשיטת כתוס' שם ובהולין לה' הרחשון ובריה"ג בפ"ד דפסחים דתתני' לה' ר"ח ממקום כו' ובכיוהל דבישוב ישהא כמקום שנהגו לעשות כן לתוכרן כתו ובשיטת כתוס' שם ובהולין לה' הרחשון ובריה"ג בפ"ד דפסחים דתתני' לה' ר"ח ממקום כו' כדאמרי' בפ"ק דמגילה (דף ה' ע"ב) ובשיטת כתוס' שם ובהולין לה' הרחשון ובריה"ג בפ"ד דפסחים דתתני' לה' ר"ח ממקום שדעתו להתקבע ואפילו ינא מפי כתוב כל' כ"ה כ"ה כ"ה

ם מכאן ג מיירת דרב פפאים ני"ל
ד פירש"י שם והרא"ש שם ג עור שם
הכתב תסמה ד שם בגמ' וכרב ג עור
שם הם' סופרים פרק אחרון ב שם
כשם שני בעזרי והבאים. הייטיבו בפ"ו
ג תשובה תשכ"ג שם כפר תגובה

עטרת זקנים

תסט * תסור לו' כפר זה לפסח תסל
כפר דנים ובופיה הומר (כורי
כפ"ה) ויש מוכרין בהרבנגולה (הפרי"ל)
ולם תהר כפר זה לכפת תכור לתכלו
ולף בכלתה לתיר ולריך קנורה הכוס
שנרתה בכרפים קדפים ביתון ה"ה
בהרבנגולים תין לתכור בדיעבד כי תימו
תלת מוהרת לכתחלה כן כ"ל בהרבי
בהלכות:

תע * בכבירוה התצנין. בנות שתין
בכור תין לריך הנהול להתעמת.
(הפרי"ל) ובקי בכור. ויתבונה ני"ב
ויש מוכיחים לפוחת הכבורים בע"פ כתו
בפפלין בשם יהבדך בהלרים (ד"ה בשם
כפל בו) בתיב בכור ובנו ני"ב בכור
פתם ת"ל להתעמת (הפרי"ל בשם
הפרי"ל) בכ' דהנעים תב פולה ני"ב
בפיבל בנו הקטן:

דגול מרבבה

*) כיימו בנת לתר ודתי נפל תפל לם
כת תתר ילו שמת תוך ל' יום בתוך
פפק נפל כיון שבן היורה תמרינן
בתקן הבור בי' קי"ת לף שלשיטתלים
פלרבי' ניה תלים ת"ה לענין הטיית
בכורים יש להקל:

חתם סופר

בי הסט בפתבר ס"א ער
שום בהפה. ני"ב
ע' תשובות ח"ם א"ח ס' קל"ש
ע"ד נער אחד היה לו טרה הלב
בעדרו ואבר לדודו זה קרבן
פסח שלי ולאחר שהרעישו ער
זה ההנצל הנער קלא ידע
מאופה פענין הקדש ולא אפרו
אלא ע"ד היתול ושחוק ושיחת
נערים. ובתשובתו מבאר תחלה
הקנין בפסחים דף נ"ג ע"ב וכתב
דלפ"ז זה שאפר טלה זה יהיה
קרבן פסח קדוש לכולי עלמא.
ואחר כך כתב דלהאמין לו
שהשמה קשה ואפשר שאינו
מענה כלל כמו שכתבר שם.
ע"ש ישאל ער נדרו בפסח הדרפה
אלא שקשה להתיר איפור חומר
קדשים ע"י שאלה ופתח של ע"ה בומן הזה שמקיפים בהיתר נדרים ואינם רוצים להבין מה שמסבירים להם איך יתחרטו ע"כ נראה לי להמציא עוד תקנה מצורפת להיתר הנדר הנ"ל והוא אחר שכבר התיר

באר היטב

מכי' מקל"ם ס"ג וכ"ל דיי"ד קיל מהה"מ פיין ח"י: (טו) להקיז. דתיתת ספי"ם דהנת דנערב שבופות
ספק זקה דשמים פטום ותי לת דקינלו יכרתל תוריתת הוי טפם ולו לכבריתו ולרמיתו ונזרו רנפן תל כל
פי"ם מפוס פרב בנופות. כרפפ"פין פתמו קורין קפ"פ אפ"ין מהרי"ו תוכר ומהרי"ל מתיר מלבד בהופפת
רבת מפני פהוס יום הדין. ונפרב ר"ם המרון תל פכח הכל בדי דתימו תל נפ"פ מפ"מ. ונלילה שלפני
י"ם כ"ל דמותר להקיז דס מון מלילי הנפשת רבה מ"ת. וכתב המ"א וכ"ל דפכ"פ נפרב בנופות ים
לכתמיר פס קפ"פ אפ"ין מה שת"כ בהוק רק נזירה נפלמת פפוס פרב בנופות פ"פ. תין
לומרים מזמור לתודה בפרי"פ ולת בתה"פ תל פכח ומכנה דהמודה לומרים שתימו תלת לזכרון נפלמת פ"ז.
וכ"ל פ"פ ני"ת בהפ"ק:

תסט (ו) בהמה. ומהרי"ל מוכר תפילו תוק כל בנמימו טתון בתיבה. ומומרת יתירה הוא שהמתיר כי
מדינא תין תיכור תלת בדבר הקרב ע"ג המזבח הב"פ ומ"ת ות"ו כתב דתפילו בדנים ובה"ת תכור
דתפכר בהקדישו לדמי מדתמר לכפכם תה ב"ה נבי מיטים דתריכין במירה למרינן דמנמרת לפפחת קתמר
פ"פ: ובדיעבד תם תמר כבר זה לכפכת כ' הב"ח דתכור תף בהלכה פ"פ ובמתם דברינו עלמו כותבים לע"פ
כ"ד כי' ה' ס"ב. וכ"פ והכ"ז מתירין תף בהלכה וכ"כ המ"ת בשם הב"ח דף בהיים ול"ל דהא הב"ח
מניח דתיה מגמרת בתין מניו תבוכה לכך כ"ל דנבדי ובלה יש להתמיר בדיעבד ובתמר כבר תין להתמיר ע"כ"ל

שערי תשובה

תסט (ו) בהמה. עבה"ט וע' מ"ש אא"ז בבכ"ש בחידושי פסחים דף י"ב שכתב לי"ש שכתב קו' הב"ח וע'
שכתב דנדי בקולם אין איסור כ"א לאוכלו בלילי פסחים שנראה דלשם פסח קאכיל ליה ואי
שביק ליה למחר וליומא אחרי שרי (ור"ל אע"פ שצלה בליל פסח כשהוא בקולם אין פסח רק על
האכילה ע"ש) ועיין בש"ת סי' ה' דאשיבו באיכר בשעת שחיטה לשם פסח היא מותרת מדאורייתא רק
מדרבנן אסור ע"ש ובת"ש סי"ב ועיין בשו"ת חינוך בי' סי' י"ז במי שראה אצל הקצב נדי שחוט
ואבר אל הקצב בכמה אתה נותן לו אם הסכיד לא הסכיד ועיין בכנסת יחזקאל סי' י"ח שהאריך
להוכיח דהאומר בשר זה לפסח מותר בדיעבד באכילה כדעת הט"ז ושי"ך ע"ש.

תע (ו) באם. עבה"ט וכתב בש"י הא סי' י"ז מ' שנולד לו בן בכור בליל י"ד אם נולה קודם חצות
לילה הייב האב להתענות עבורו אבל אחר חצות לילה אינו מהענה כיון שההענות הוא זכר
לחצלת בכורי ישראל ועל אלו שנולדו אחר הצות לא היתה הנזרה אף בבכורי מצרים והביא ראיה מריש

ביאור

סהי"ם וכ"י הנה עליו והות פטום דגרים כני' שלנו בגמ' ותפ"ת כת וכת בתפ"ם כו': ס"ד ונהנו. שנת קנט וכ' ונהנו
להפוסקי תהרי"ף שכ' כיון דהדין בית רבים כו' ופ"ת:

סי' תסט ס"א על שום בהמה. תפילו תינו נדי ושלה. רת"ם לפירש"י שבשעם שיתמרו שהקדישו לדמי פסח וכן גדול תו
קטן. כ"י מבשעם כ"ל וכ"ת מבגמ' שם שלת הניחת תלת תפים ולת תילק כין בהמה לבהמה: בין. בפ"ם כשר זה מ'
הם
ומשער ד"ר ותפ"ח שוין בדין זה ובתי תם מרבוי שתתב השור כתן תיירי ג"כ שמרבוי על שבשעת כרפת בקר דוקת ומדתיק
מלשר לייבב סוגיית הש"ם תליבייהו ובבמה מחולקים שם דעה הרמב"ם פיין בפרי' בתורר. ובודתי נפלם ממנו לשון קילור שפסקי
כרפ"ם שבהגתי דהכותר להניח דיש תילוק כין ד"ר לתפ"ם ובהשמטות לשון בשור כתן ותקמן סי' תקל"ה ובדריו בכוונים על פי
פשוטיהן בפ"ם גם בפ"י נרתה שלת כרגיש בכל זה ובתמת שם דגרים פשוטים וברורים להמעיין ותין כתן מחלוקת כין הפוסקים
כלל: [טו] שלת לבקיז שם. וכ"ה ברמב"ם פ"ב מהלכות קרבן פסח (בהרי"ו ומהרי"ל מתיר מלבד בהושענת רבה מפני שבות
יום הדין) שכ"ל פ"ת וכ"ל דפ"ם בערב שבועות בת"ר בהמתר דתמירה שכנתתו בדתיתת פ"ם ר"ת בשבת משת"ב בשתר מי"ם דכות
רק נזירה בשלמת משום ערב שבועות: [טז] בשום פ"ם וכתב בת"ת בשם מפ"ם ובלילה שלפני י"ט מותר להקיז תין מליל בושענת
רבה: וערב יום טוב לתרון של פסח בכל ערי ותימו רגל בפני עלמו שכ"ל:

תסט [ח] תסור לו' על שום בהמה. וההרי"ל תוסר תפי' תוק כל שתינו טתון שתיפה ותומרת יתירה הוא שהמתיר כ"ב בת"ת
ובת"ת ותיין בדוקת סי' רפ"ד בכ' נ"ב בדעת מהרי"ל בת"ת ובינתי בדיעבד רק תומרת בשלמת ר"ת כ' דלפי' בדנים
ובת"ת תסור לתפער שהקדישן לדמי פסחת משל"ב נבי תטין דגרישין שתירה תרתין דתמרת לפסחת קתמר פ"פ
דופן ובכת לתרוץ דלת כוי כבור הן בהלכה וכן לפרישן ובמבותר ביד' סי' ס"ב ובת"ת סי' רפ"ז תין לריך להתעמת ות"ת בשלמת
דופן ב"ע בניחל דלמת דוקת כתב להתמעם שהקרת לשמרן בהלכה בתיב ויולדו לו ולשמרן פדיון בהיב שפר רחם תה שתין בן
כתן שהוא זכר גם בניגולו תפטות בכורים יכנרו פתם כוי ולריך עיון. ועיין בי"ד סי' ס"ה ובת"ת סי' רפ"ז תיבה בכור
לתהלה ותתם בכור לבהוכה: והכ' בתשובה תהרי"ל סי' י"ד דבכורות בכנים ולוים נרישין להתעמת בשרב פסח ומשום הוא דלפי
שהוא רק בכור תלם דבשלה דתיתו בכור לתהלה ולת לפדיון תפי' ככי לריך להתעמת וכן משתם שם בתשובה ושיין בכל כי ריש
הלכות ביום שבי פסח תדש ובגן להתעמת בכורים. תיכו נדול בכית תין לריך להתעמת בת"ם שגם בשם ראיתי בשו"ת
מתרינן כולי תלי מור ותהרי"ב: [ז] ותין בתכבה כן. תהרי"ל פיין בפסח תעוניו תב"ת ותי"ב שתפתר בניהם דתהרי הרב כתן בל"ל

יד אפרים

בסנ"א סק"ב שיתמרו שהקדישו לדמי פסח. ר"ל לדר"י תין בשעם משום שתנו תומרים שהקדישו בכור תלת שתנו מוכנין
שהרי בתלו הוא תקדישו שבשיו ות"ב בשר שחוטה ליבת למיתר שהקדישו מעכשיו לפסח ו"ל שהרי בהקדיש ו לדמי
פסח ולפי טעם זה כל בהמה לבור ות"ו בתב בחוטה תקר בשר בהמה שהקדישו לדמי פסח תין לריך להתעמת לענין בהמה
מיה שפיר ליבת תבכת כיון דלם נלתר שהקדישו לדמי פסח תין לו פדיון תה שתין כן בשחוטה דמי לשחר מילי דקדושת דמי
ויש לו פדיון ולף בב"ם בקר שהקדישו מתיים ר"ת לרש"י תה"ת לתוש בזה בתמה בת' שכות תוכל תוסמת לת עניל תי סורת
תלת בית שהקדישו שהם ותינו רק קדושת דמים ושפה תוהו ול"ל דהתתכר נקט תומרת שיהסדרש"י והתוספות ותיינינן שה רוצה
יתמר שהקדים שהיים לדמי פסח ותלכך לף בשר שחוטה משתר בהמה ותם"ת ובת"ת דמי לשחר מילי בב"ם בת' סי' ס"ל
להתוס' ורגלה שהקדישו שהיים תלת הטוס תלת שתהבר לבו שנרת דרש"י שהקדישו לדמי פסח תכ"ת שהקדישו שהם תלת שנרת תדברים
יבנרו שהקדישו מתיים תבל כל שנעזרו לו שהקדישו לדמי פסח תכ"ת יהלו לוהר שהקדישו עתה לדמי פסח ושפיר תני תבל
ליה ע"י פדיון ני"ע:

שלמה

ענל תסור וכן שמקו כל תסוסקים והניח בצ"ע. ובאמת לק"מ דהוא ע"ד מ"ש בש"ם דחולין דהעוף עולת
על השלחן עם נבינה ואינו נאכל ובש"ע תומרים לא עולה ולא נאכל ומסורש שם בש"ם דסליני תם שהיו נזרינן
נזירה לנזירה או כא. ולפ"ז ה"נ תכוונה כן דוודאי לאכול תפילו בשר ענל תסור דנזרינן תפי נדי

השקל

יאסר ובחיטי נת הוקר לטעם דמנטרי ת"ל לדמרי' שם בשבועות דוקת תם תמר תל זכר לדמי טולה
כיון דהוי לעולה קדוש קדושת הגוף וה"ה עולה. תבל תם תמר תל זכר שיהיה קדוש לדמי נסכים ה"ה
קדוש לדמי נסכים ולת לתמרי דקדוש קדושת הגוף ויהיה עולה. כיון לנסכים שהזיכר לת תזי. ועולה
לת הזכיר. ות"ב ה"ה תכת בשר בהמה שתינו נדי ועולה וכן תינן בפ' הקדישו מתיים לדמי
תינו קדוש קדושת הגוף תע"ג דחזי למזבח להקרבה מ"מ לפסח שהזיכר בדברין לת חזי ותינו קדוש רק
קדושת דמים וי"ל פדיון: ונזה כתב מ"ת מ"מ מ"ל מפני כי' לפ"ז תורים ובני יונה כיון דחזיין למזבח
ניהו ת"ל לפסח מ"מ מ"ל משום הרואים שיעשו שקדוש קדושת הגוף ותפשר מדינ'. משת"כ תרנגולת
כיון ת"ל למזבח ל"ל למידי דהא מ"ל פדיון ולכן כ' בס"ק מ' ת"ל תלת חומרת: כתב הב"ח מדפריך
שם תהא ת"ר תסור לומר בשר זה לפסח והתניא תרי"ו תודם תים רומי שהגיע בני יומי לתכול
נדיים מקולסים בגיל שפחים שלתי ליה למלמל תודם תתה נזרט עליך ניהוי שהרתה כמתכילן קדשים
בתוך. מלמל מקולם תין שתינו מקולם לת. ומנני מקולם תפי' לת תמר שהוא לפסח. ושתינו מקולם
בעיון זוק' תמר: תפי' דיעבד תסור. דתכי מנמע שם וכן ת"ל לקמן סי' תע"ו: ועיין"ד סי' כ'
ר"ל שהב"ח סתר שם דבר עלמו שכ' דתינו תלת לכתחלה וכן הקשה הפרי"ח. לכן נ"ל דבנדי ושלה
דתסור תפי' לפי' התוי. ובשאר בשר ניהו דתינו מתתירים כרש"י לתסור נם בשאר בשר מ"מ דיעבד
יש להקל ולסמוך על התוי:

כי' הע"כתב מ"ת נ"ל דהבא כו' דק"ל בכור לגחלה. כ"פ בח"מ סי' רע"ו סעיף ו' ות"ל הבא תתר
הנפלים תפ"ם שיש רשם בגפל בשבוח תי כו'. וכן בן ט' שיש רשמו תת הבא תחרין בכור לגחלה
וכתב הכמ"ת וכ"ך לא שכתב תפ"ם שיש רשם בגפל בשבוח תי ולת דוק; יש רשמו ה"פ יש כולו תי
מ"ת הבא תחרין בכור לגחלה דלת כתבו' שחרית יוסף דס"ל יש רשמו דוקת ע"פ. וכי' הב"ח בתה"ב
סי' קכ"ו ס"ק נ' דדעת הרמב"ם דבן ט' תי (תלת שכ' ת"ת לידע שהוא בן ט' תל"פ סי' הבעל והלך

למרחקים

תעא (א) מצטה עשירית.דכמתני' לית' סמוך למ"ש מ' ממה קטנה היא מע' שעות וממלא וסמוך לה היינו חצי שעה קודם לה:

(ב) ויין מעט לא יאסור · דבגמ' מי' פורתא מסעיד סעיד טובא מנרך גריר וכ"כ ב"י והתו' לחכל הטור כ' יין מותר לבעה"ב אפי' בכל הטעמים שבעולם ואפי' בשל תורה ואפי' בשל סופרים ואפי' בשל תורה ואפי' בשל סופרים ואפי' בשל תורה ואפי' בשל סופרים

ס ברח"ם ער"פ ר"פ ו סור"נסם כרי"ף ולמה בסכיס ברח"ם ככה דשמואל שם ק' ת בדרייתא פסחים קי"ט וקי"ב ב בדרייתא שם ג מצה שם כ"ב וכמ"ש התה"ד

אשל אברהם

א] יקוט. ואחר"ם מימי לת בגיע עת לשמוד בכב"ש מון מע"ם כו' : ב] שלא. וכ"כ ברמב"ם מוסיפין הלה זה מפה כדי שירגו כתיקוקות וישתלו וכו' ה"י לפסר מפה הכתב שמחיתין בתיקוקות לחקוף לפיקוחי : ג] עד שתחשך . דכום זה הוא עד' כוסות כלריכים להשות בלילה ובמהרי"ל דפיכול ולמירת הכגבד לריך לילה ולולי לת יתריך בקידוש. וע"ל כה' דמלות תכילה הלה היח בכלל קידוש דבסכיל כתם ע"ם :

דעול מרבבה

*) ועיין ס"ם כמ"ת עי' הגי"ר ס"ק ת' וכסתר כוכתה זו :

חתם סופר

עי' תע"א בסחבר ס"ב בהג"ה ור"ם

שלא לפרר. נ"ב ולפרדם ביו"ט עיין להמן במג"א ס"ס תק"ד : (שם במג"א ססק"ה) ועיין ב"י עי' תס"ב וכו' . נ"ב דפשוט כשם שהקמח צריך לחיות ממין חבא לידי חימרון כך המשקה צריך ממין הבא לידי חימרון ואי"ב ל"ל לחם עוני דלא כדעול מרבבה ע"ש :

יד אפרים

תיקני דמ"ל כלחמת דלחן תילוק דלמת שפיר יש לחלק בייחיכו ובת דרכת שהי בחבלי יומת דפסחת פיימו מוכת דיקת לחל פורתת לפור בפ"ע דלחן כתתי של ג' כוסות בסמוכה לאכילה בלחרפה לשהי שלחן סמוך לאכילה וה"ב לית פסק כפור להחיר בפורתת לית כ' בס"ת דלא כת כפור לכוודיע דגם יוהר מג' כוסות אין לכפר לתחום וה"ב לן לחלק בין מוצת לכרוכה לה בע"פ ולמה כ' שוב מכוון בסוגיית ופקה כיתך ילוף כו' דלמת דוקת כין בכוסות לין מפיכר כו' כ"ל וה"ל דוקת בין בכוסות לין מפיכר ת"ם ואפ"ה לה פריך מידי דה"ל דוקת בין בכוסות לין בפסח דהתם שלחנו ערוך מבעוד יום כדי לאכול מיד ולפי"ז ל"ל לשהי

זכשבילה בח הקידוש: (ב)ולח על ימיו.דשמח יקדים קבח לוסבו דוסבו הוח על ימין וכפחח הכובע שם"פ הקבח מחליו שהוח מטב כלפי ימין: (ג) דבזמן הזה כ'. דרחבי"ם ס"ל בזמן הזה ח"ל להסב כיון דלין רגילות בחרלמו בשחר כשבח להסב חלח יושב כדרכו פ"ז סומכות הבשים שלח להסב וכ' מו"ח ז"ל מכל מקום בזמן מיכב מחבר דיושב כדרכה כדרכה הוי לין מיכב כלל ולכן לח יסב בזמן הזה כלל וכ"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ז מהלכות חמץ ומלה ה"ב וכ"כ הרח"ש בפסחים פ"י סי' ל"ב וכ"כ הרמב"ן בחי' לסוגיין וכ"כ הרשב"ח בפסחים ד' קי"ח ע"ב וכ"כ הרשב"ם בפסחים ד' קח"ח ע"ב ד"ה ולח ולכן לח יסב בזמן הזה כלל וכ"כ הרמב"ם בפ"ז מהלכות חמץ ומלה ה

כלא כסיכה יחזור ויסחה כלא ברכה : ח על הסדר.פי' שימחר הסגר' כמתיים: ט שותין ממנו . משמע לכתחלה מותרין הרבה ללחת בכוס אחד ופסט"ו : י ו"א שריך וכו' . ולכן יקח כוס קטן ויסתה רובו : יא כלא בהפסק גדול. דהיינו שלא יסבה מתחלה ועד סופו יותר משתי' רביעית כמ"ש סי' תרי"ב וכ"ל דאם שהה יותר מהכילת פרס לפי' כדיעבד לא יצא וכ"מ מהרי"ל ומהרש"ל ומ"ש והטעו כלא ברכה אור מזרע"ז ופ"ח : ח ס צריך לשתות ארבע כוסות (ז) ח על הסדר ואם שתאן [יז] ס זה אחר זה שלא (י) כסדר לא יצא :

ט * פ שיעור הכוס [יח] רביעי' [יט] לאחר שימזגנו (מ"ם רוצה למזגו) [כ] וישתה (ח) כולו או (יא) רובו ל ואם יש בו הרבה רביעיות ט שותין ממנו כל כך בני אדם כמנין רביעי' שבו י ק ויש אומרים שצריך לשתות רוב הכוס אפילו מחזיק כמה רביעיות : וצריך לשתות מזיגור יא [כא] שלא (יב) בהפסק גדול כנמיים (ב"י בשם רוקח) :

י [כב] ר מי שאינו שותה יין יב מפני שמזיקו או שונאו צריך [כג] (יג) לדחוק עצמו ולשתות לקיים מצוי ארבעה כוסות :

יא ס מצוה לחזור (ט) אחר [כד] יין יג (יד) אדום (מ"ם מין הלבן מסומא ממנו) (פור) :

יב ם (טו) [כה] יוצאים ביין מבושל ובקונדיטון :

יג מ (י) יד [כו] אפילו (טז) עני המתפרנס מן הצדקה נ טו ימכור מלבושו או ילוה או ישכיר עצמו לד' כוסות :

יד ג טו גם הנשים חייבות בארבע כוסות ובכר מצות הנוהגות באותו לילה :

טו ד תינוקות [כז] שהגיעו לחינוך [כח] מצוה ליתן לכל אחד יז כוסו לפניו : הגה ומיו ליקח כוס שפיו לר כמו קרו"ב נגמ"ז מפני שלא יכול לשתות רביעית כאחד (מהרי"ב) וכ"כ בשל"ה שלא יתן לוקחין מומר ועי"ל סי' קפ"ג סעיף ד' בהגה וכן הכוס של קידוש ועי"ל סי' רע"ח סעיף י' (ב"י) :

טז ם מצוה לחלק לתינוקות קליות ואגוזים כדי שיראו שינוי וישאלו :

תענ דיני כוס ראשון וסדר הפסח עד כוס השני ובו ז סעיפים :

א מ מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו [מ] ומברך נ א [נ] (מ) שהחיינו [נ] ואם חל (נ) בשבת אומר ויכולו ואם חל במוצאי שבת [ר] אומר יקנה"ז נ ואם שכח להבדיל ולא נזכר עד שהתחיל ההגדה [ס] ישלים ההגדה עד גאל ישראל ב [ו] ואחר כך (נ) יבדיל :

הגה

ומקדש לי דמפי' כירך כרחסוה ולא כירך כי"ט שי של גליות מברך כל שבשה : ב ומ"כ יבדיל . ומס מזכר בחמלע סעודתו שלא כבדיל מבדיל בחמלע סעודתו של הכוס ומס היה דעתו לשתות יין תוך הסעודה חיט פוטרה כשבת להקל דמ"ב ס"ג ומס לא היה דעתו לשתות יין אלא לאחר הסעודה ומ"מ יכול לקדש ולשתות ולא יחזור ויקדש דמ"ח כ' קדושה על כוס אחד דלמה מקדש ולא יחזור ויקדש כשבת ומ"מ היה כדאי לקדש על כוס אחר

תעג (א) ומן ליטול ידיו קדם קידוש . כתי בסמ המרדכי מוהר ליטול ידיו קודם קידוש הלא הויכיחם הדעת מכל נפכח גדול בפסח אים לנפסק אין לנכ"ם ליטול ידיו קודם קידוש משום דלריך ליטול ידיו פסח אחרת לסעודת ומצה דכרכ רחסוחה קיח' לנטול כו' ותמה כ"י פ"ז מה הפסק יש בין נפכח מכבת ויו"ט ומרחה דלק"מ דלרי נפ' פ"פ נטל ידיו בטיכול רחסון ליטול ידיו בטיכול שני . ומפרשים טעמא כיון דכתי למימר מגדל' והלולא מכחא מדעתא ונעב במקום מטוף ופי' חו כך טיכול שני לחו דוקא דהא לרחה המוני כוח הלא מטיל' דפסוחה קא' דל"ת כיון שנטל לטיכול רחסון טול' לו נס ללחם דהא חוקן לה בפיח כוונ' קמ"ל ולריך להניח הלא במרדכי נמ"ם משום דלרך ליטול ידיו בטיכול הרחסוחה בתגדה והלל ומ"ב הם ליטול ידיו קודם הקידוש כ"ם שנחכב הבנדה והלל להפסק בינטילה הרחסוחה בתגדה ומיימי רלריי כי היכי דלמרי לריך ליטול שנית ללחם משום דהפסיק בינטילה הרחסוחה לבין ליטול קידם הקידוש בשביל הפסוחה בפסח ומיימי רלריי כי היכי דלמרי לריך ליטול שנית ללחם משום דהפסיק בינטילה הרחסוחה לבין ליטול קידם הקידוש אין לנכ"ם ליטול ידיו קודם הקידוש בשביל הפסוחה בפסח ומיימי רלריי כי היכי דלמרי לריך ליטול שנית ללחם משום דהפסיק בינטילה הרחסוחה לבין ליטול קיד

שור כ' מצמה שם ס"ע ל' כוכבות ביימוני כשם ר"ת ומ"ב ס שם בגמרא כ שם כשמש ס שם בגמי ס פנחס מיימוני

עטרת זקנים

* ולו יראוה שאחט יוכל בכן י"מ פולמוס שקורין בלשון פולניא אחרוך (שכרמי"י וחמ"ן כתב שאנו כשפר רשותם שתין שום יהום שם שבב שקורין זרזלך כמו שרגא בפרש מכרמי"י)

נתיב חיים

תע"ג ס"ק ס"ק ס"ק שמשא ולתן יוצלתן כבשמוסין . כ"ב כן

יד אפרים

במג"א סקי"ד ליתו מתקיים בקרקע כי כמפלטלין וקוצים כבכרים ביתום והו שילי רשות ניד ישראל בכ"ל :

תתם סופר

תע"ג במחבר ס"ה תמכ"א ג"ב רמז ר"ת תמיד מספרים כבוד אל ועיין תשובות או"ח סי' קל"ב [שם כתוב בזה"ל אורחות מצות ומרוד בספח אפת נבון הדבר מ"ש החכם צבי (תוא בסי' קיט)ותוכן דבריו שהחזרת השניי בפשנתינו ובלשון חכמים הסא שתוא ראשי והראשון השניי במשנ' ומצות לחזור עליו הוא חיוב שקורין במדינתינו (מאלאם) וחכי נהגו כל רבותי וצ"ל ואנו נוהגין אחריהם אך רגיל אני לדרוש בשבת הגדול מי שאין לו אנשים מיוחדים מפרשים בעלי יראה חברדקים ומנקים אותו מרחש תולעים קטנים הנמצאים מאד מאד בימי פסח ואינם ניכרים לחלושי ראות . ע"כ מי שאין לו בביתו מי שיבדקנו ראוי מוב ליקח התכמא שקורין קרי"ן ואם הוא נמנה שלישי במשנה ותחסא הוא הראשון ומצוה מן המובחר מכל מקום חלילה להכשיל בלאו או בלאוין הרבה אפי' בספק משום קיום עשה דרבנן דמרור בומן הזה דרבנן ובפרט שאפשר לקיים שניהם ע"י תמכא] ומרוקאים בקלחים אפילו ביבישים ובעלים נמי דעת הסר"ח שיוצאים כמושים ויבישים לא עמד מעמו בו וריחו נמר שפי הרבה מכבושים בימים מעת לעת דאומר המג"א לקמן ס"ק י"ד התח"י דסליג דמים לא מסיג שמם רק כבוש בחומץ מכל מקום גם זה ברור דיבש נרע מכבוש בחומץ כדי שיעמוד על האור-ויתחיל להרתיח וע"כ צ"ל שאני התם דשמם מרירות נסק ע"י כח אחר המעורב דהיינו כח חומץ או אפילו רק מים משא"כ כל זמן שהירק בעצמו בלי כח אחר אינו מפסיד כל זמן שקצת מרורות של עצמו נשאר בו ולאפוקי עלה במוש להאומרים וחיינו שמא שנחונים למלול התמכא כדי לחסיב מרירתו וקניית מכבי כימום ושפי רשות ומי ש"מ ליש דשת כיד ש"שמא ומ"מ ליש דשת כיד ש"שמא ומ"מ ליש דשת כיד ש"שמא ומ

שקלא שים לו כח יותר : (ו) טוטל ידיו לצורך טיבול רשות · דכל שטיבולו במשקה לריך נטילה . מכאן ים תוכחת מגולה לאותן שאין נזהרין בכל השנה ליטול קודם שיאכל דכר שטיבולו במשקה דמה נשתנה הלילה הזה מכל הימים שבשנה ואם הרגיל עלמו בפי בלילה זו ס"ל להזהר עכ"פ בי' ימי התשוב' שנזהרים הכל לאכול את כל ישראל דוקא מלה ודאי שאין כאן מלה מסרון זהירות ואין מדקדקים להשוות מידותיהם : (ז) ולא יברך על הנטילה . ◄ נטור כתב והרמ"ע כ' שהידונא מ"ל נטילה לדבר שטיבולו במשקה ופ"ב לא היה מברך שכ' על טיבול רשות וכ"כ בכל הטיבול ול"ל וכ"כ הגמולים שלריך לברך וכ"כ הר"ם בשם רש"י והרוקח לנהוג ידי ספק יביא עלמו לידי חיוב נטילה מלד אחר כגון טיבול מים ויספק ונשם הרמ"ם לפי שאין הנטילה משום סרך תרומה כמו בלחם אלא משום נקיות והבאתה אין אנו נזהרין בנקיות כמ"ש התוס' פ' פ"פ וכ' כ"י שמ"ש ול"ל אין דבריו נכונים דכיון דפלוגתא היא אם לריך נטילה טוב שלא לברך עכ"ל . עוד הקשה במ"ש הטור יניל מים ויספק שדבר זה אינו מביאו לידי ברכה פל"י לפ"ד הרמ"ם ול"ל דהטור לא כ' ול"ל דהטור לא כ' ול"ל על הכרכ' אלא על מ"ש שאין נזמן הזה חיוב נטילה גם במ"ש הרוקח נהגו קלי ספק הוא קלי ספק חיוב נטילה לאחר שאכל כזית פת כדלקמן סי' קס"ח ס"ב ולכן אין לברך עליה כלל ואין לחלק בין פת לשאר מיני מזונות דהא אפילו בפת אין חיוב נטילה אלא בכזית ואפילו הכי אין לברך עליה כלל כמ"ש הרמ"א שם ס"ב ולכן נראה דאין לברך על נטילה זו כלל ואין לחלק בין פת לשאר מיני מזונות ולא עוד אלא שאפילו אם נאמר דיש לברך על נטילה זו מ"מ אין לברך עליה ברכה אחרונה דהא אפילו אם אכל כזית פת אין לברך עליה ברכה אחרונה אלא אם כן אכל כזית פת בתוך הסעודה ולא אחר הסעודה כמ"ש הרמ"א שם ס"ג ועיין בבה"ל שם ד"ה ואם ולפ"ז אין לברך עליה ברכה אחרונה כלל אפילו אם נאמר דיש לברך עליה ברכה ראשונה מ"מ אין לברך עליה ברכה אחרונה כלל כיון שאין לברך עליה ברכה אחרונה אין לברך עליה ברכה ראשונה דהא ברכה ראשונה לא תלינן אלא בברכה אחרונה כמ"ש הרמ"א בסי' קע"ד ס"ב ועיין בבה"ל שם ד"ה ואם ולפ"ז אין לברך על נטילה זו ברכה ראשונה ולא אחרונה ולכן נראה דאין לברך עליה כלל ועיין בבה"ל שם ד"ה ואם שכתב דיש לברך עליה ברכה ראשונה ולא אחרונה ולפ"ז לפ"ד הרמ"א שם ס"ב דאין לברך על נטילה זו ברכה ראשונה ולא אחרונה א

ין ליתן שום מלח על השלחן עד אחר הסדר(מהרי"ל): כז מוזגין וכו'. לא יתמר תמו מייבים לטבל וכו' דלמא מלא טיכר מפני התימוקות רק יתמר תמו מטבילין (טור).כשיתמר והיא שעמדה להתותיה וכו' יתחז הכוס בידו ויכסה כפת. עד מלינו מידם (שלי"ה) . כשיתמר פסח לא יגביה הכסר. ג"ל ונאמר לפיו שיהא מדבר בשלוים דקלי

ז ג כז מוזגין לו [לו] מיד כוס שני כדי שישאלו התינוקות למה שותים כוס שני קודם סעודה ° ואם אין חכמה בבן אביו מלמדו אם אין לו בן אשתו שואלתו ואם לאו הוא שואל את עצמו ואפילו תלמידי חכמים שואלים זה לזה(ט)(כד)[לה]מה נשתנה וכו'(וכשהבן אינו מתם שואלו מ"ל לומר מה נשתנה מלל מתחיל עבדים) (מהרי"ל) ג ובשמתחיל עבדים היינו לפרעה מחויר הקערה שבה המצו לפניו וקורא כל ההגדה ד ובשיניע למצה זו צריך להגביה להראותה למסובין שתחבב המצוה עליהם (ויש להגביה מלה הפרוסה שהוא כלחם עוני) (מהרי"ו)[לו] וכן בשיניע (כה)למרור זה ה ובשיניע לפיכך מגביה כל אחד כוסו בידו עד שחותם גאל ישראל : הגה ומהנין לזרוז מעט מן הכוס כח [לז] (כו) מלינעו (ד"ע)כשמגיע לדם ותם ותמרות עשן וכן כשמזכיר המכות דלך עד"ש בתא"ב בכלל ובפרט הכל בט י"ו פעמי' (מהרי"ל) ויהי הפת מגולה[לח]כשעה[לט]שלומר ההגדה עד לפיכך שלומז [מ] הכוס (כז) בידו ומז ל יכסה הפת : (מגור ובית יוסף) :

תעד א על כל כוס וכוס. לף על גב דהגדה לא הוי הפסק כמ"ש סי' קפ"ח מ"מ כיון דכל מדת וחדת הוי מלוה כפ"פ מברכין על כל אחד ואחד כל"ל וקשה לפ"ז על מה שפסק העור והמחבר דכיון דכל מדת וחדת מלוה כפ"פ אין מברכין ברכה אחרונה אלא על כוס של קידוש ועל כוס של ברכת המזון ב ואין מברך ן על דנפן כי אם אחר כוס רביעי : הגה (א) והמנהג בין האשכנזים [מ] לברך ברכה רחשונה א על כל כוס וכוס אבל ברכה אחרונה אין מברכין רק אחר המזון ג ואין מברכ ן על כוס שני אין מברכין . ובו סעיף אחד :

א ף שותה כוס שני ואין מברך עליו לא ברכה ראשונה ולא ברכה אחרונה שאין מברכין בורא פרי הגפן כי אם על כוס של קידוש ועל כוס של ברכת המזון ג ואין מברכ ן על דנפן כי אם אחר כוס רביעי : הגה (א) והמנהג בין האשכנזים [מ] לברך ברכה רחשונה א על כל כוס וכוס אבל ברכה אחרונה אין מברכין רק אחר המזון ג ואין מברכ ן על דנפן כי אם אחר כוס רביעי :

ט"ו ת"ק ס"ת בהג"ה

הקטן ויש לתת טעם לזה לפי שמותו המלוי על תיקון הוא תיקר המלוה שיהא בתחרונה : כתב המרדכי לפיכך יומר ומהכל אם מן המזמים ומן הסכמים דהא תוכלין תחילה מן המינה והיינו הזמה מהכל אפילו על הסעודה וכתב מהרי"ן שאם אכל מעט כמ"ש לעיל מן המינה קביעא . כתב העור שיש לומר ומודה לך שיר חדש ואין לומר שירה חדשה כיון שהוא אומר על הגאולה העתידה שהוא לעתיד זכר כדאיתא במדרש עכ"ל . ובמוסף שבפיוטים שלנו כתוב ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה נס זה אינו נכון כיון שאומר ונאמר מתילה קבי על הגאולה העתידה . ובקונט שפירש לא כתב כלל כך שירה חדשה וכן נכון.דבאמת קבי על הגאולה שעתידה שהרי קורין הלל הגדול ואומרים אז שירה חדשה כי נאמר בהלל זה נכון כפי הלל הגדול ונאמר בפעם ובשיר ושבח להלל לומר אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים והגיענו הלילה הזה לאכול בו מצה ומרור כן ה' אלהינו ואלהי אבותינו יגיעינו לימים אחרים לקראתנו לשלום שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו ברוך אתה ה' גאל ישראל . ואחר כך ישתה כוס רביעי בלא ברכה ואחריו יגמור הלל הגדול ויאמר נשמת כל חי וכו' ואחר כך יברך ברכת השיר ויש נוהגין לומר אחר ברכת השיר ברוך שאמר וכו' ואחר כך יברך ברכת הגאולה ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר גאלנו ואת אבותינו ממצרים והגיענו הלילה הזה לאכול בו מצה ומרור כן ה' אלהינו ואלהי אבותינו יגיעינו לימים אחרים לקראתנו לשלום שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו ברוך אתה ה' גאל ישראל . ואחר כך יברך ברכת הגפן

תעה (א) ויחמיר בידו. הטעם דיש פוסקים לנהוג על השלימה המועיל ועל הפרוסה שהוא לחם עוני על מכילת מצה ויש פוסקים להיפך ע"כ יחמיר שתים בידו ויברך שני הברכות ותח"כ יגיע מהשלימה וכתוב בטור וז"ל הקפרה כו' פי' שמין להוציא המצה השלימה מהקערה ויחמיר בידו דת"כ נתפרד' מהמל' שלישית ומן כפיון לחם משהו כמו כגל י"ע מלח יכיו מוחזים בקערה ויקרבנה תלוי מו יקח כל הג' מצות בידו וימיח ידו עליהם ותח"כ יוציא השלימה ויברך ותח"כ יגיע מן הפרוסה וכתב רמ"ל שתחלה מברך המוציא וישבר בשלימה ולא יגיע השלימה תחלה לגמרי ויתפוס השני' ויברך על מכילת מצה ויפרוס מעתיהן ע"ל ומיי יודע מהך שניל תחלה ולא יגיע למה גם שמחלק הברכות המוציא על השלימה ועל מכילת מצה ויברך שתי ברכות ברצה ישבר"ך ע"ל וכן הסכמת תרומיים : [ג] ואל מכילת מצה. הא דמברכין בעל ולא לתכול מצה ע"י כן סימן תל"ג : [ד] ואין המנהג לשבלו בתלת גלילה רחשונה. מהרי"ל כת' משום חיבוב מצה ושלישה ולילה רחשונה שבת' משום לחם עוני ושאר כל השנה המנהג לשבלו תף בשת יום כן ימי הפסח רק ג' לילות רחשונות ולילה רחשונה שבת' הרב לנו דוקא ו"ע ויהלכלם בהסיבה ביחד. הטעם כ"ל משום תף לאחוה דשה שיברך על השלימה המוציא ואחל זמל הפרוסה תכילת מצה לו תיפסל ת"ל לברך תחלה על תכילת מצה ויחל לברך תחלה המוציא ויהלכל אח תחר זה ולו יברך תח"כ על תכילת מצה כיון שכבר תכל המצה. וכן ת"ן יוכל לברך תחלה על פרוסת המוציא ואח"כ יקח ה כזית מרור ותרור ותוכל כזה תחת דתקני תרבנן שלא יברך תח"כ על תכילת מצה כיון שכבר תכל המצה. ות"כ תם תכל תח"כ פרוסה המוציא לבד ויהי הפסק בין ברכת מצה לתכילתה וכן לכיסך ע"ב ויהלכם ביחד שני הברכות התלה. ות"כ תם יתכל תח"כ פרוסה המוציא ותכל תח"כ ויברך תח"כ על מכילת מצה ותכלנה. ואין לו תכל תח"כ פרוסה המוציא ותכל תח"כ ויברך תח"כ על מכילת מצה ויהלכל שני הברכות התלה. ואין לו תכל תח"כ פרוסה המוציא ותכל תח"כ ויברך תח"כ על מכילת מצה ויהלכל שני הברכות התלה. ות"כ תם ית

על אכילת מצה כ ח [יד] לא (י) יסיח בדבר שאינו מענין הסעודה [טו] עד שיאכל כריכה זו (ז) כדי שתעלה ברכת אכילת מצה וברכת אכילת מרור גם לכריכה זו :
ב ג ט אם אין לו (יא) ירקות לטיבול ראשון אלא מרור יברך עליו ו [טז] בטיבול ראשון בורא פרי (יב) האדמה (ח) ועל אכילת מרור ובטיבול השני יטבלנו בחרוסת ויאכלנו בלא ברכה :
נ מ יא [יז] בלע מצה (יג) יצא אבל אם בלע מרור לא יצא (ט) יב דשעם מרור בעינן וליכא ואפי' אם בלע מצה ומרור כאחד יג ידי מצה (יד) יצא ידי מרור לא יצא נ ואם כרכם בסיב ובלעו אף ידי מצה לא יצא לפי שאין דרך אכילה בכך :
ד אכל מצה יד [יח] בלא כוונה פ בגון שאכלוהו עכו"ם או לסעוד לאכול יצא ידי חובתו ע כיון שהוא יודע שהלילה פסח ושהוא חייב באכילת מצה אבל אם היה סבור שהיא חול או שאין זו מצה (טו) [יט] לא יצא :
ה פ אבל כזית מצה והוא נכפה בעת שטותו ואח"כ נתרפא (י) חייב לאכול אחר שנתרפא [כ] לפי שאותה אכיל' היתה בשעה [כא] שהיה פטור מכל המצו' :
ו ל אכל (יא) כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית יצא ובלבד שלא ישהה שו [כב] בין אכילה לחבירתה יותר מכדי אכילת (טז) פרס : (ועיין לקמן סימן תרי"ב ס"ג) :
ז ק [כג] אין חיוב אכילת מצה [כד] אלא בליל' הראשון (י) בלבד : הגה ונהגו לעשות אלא מצות של סדר יז מעשרון [כה] זכר ללחמי תודה [טו][ועושים כהם (יא) פי' ליתא מיזה רחמונא מו שניה מו שליש

סימן תעה דהלכך ס"ל דעל מצות ומרורים יתכוונו ס"ו הכל כיחד ורבנן ס"ל כל ח' כפ"ע ומ"ב מם עוסין לעשות שניהם למה יקח מרוסת להכריכ' והי"א שמביא רמ"א סיח דעת מהי עזרי כעור. וכ' העור שרם"י והרמ"ם הסכימו לעוכלו כחרוסת וכן עסק הרש"ל וכן נהג מהר"ל מפרעג ואף שכתוב במהגיס וכ"כ רמ"ח וכן רגילין בזה כמה שנים ולא ראיתי מי שיקפיד בזה ואין לשנות מנהג הגדול ומ"מ כל ח' כפ"ע ומ"כ מם עוסין לעשות שניהם למה יקח מרוסת להכריכ' והי"א שמביא רמ"א סיח דעת מהי עזרי כעור. וכ' העור שרם"י והרמ"ם הסכימו לעוכלו כחרוסת וכן עסק הרש"ל וכן נהג מהר"ל מפרעג ואף שכתוב במהגיס וכ"כ רמ"ח וכן רגילין בזה כמה שנים ולא ראיתי מי שיקפיד בזה ואין לשנות מנהג הגדול ומ"מ כל ח' כפ"ע ומ"כ מם עוסין לעשות שניהם למה יקח מרוסת להכריכ' והי"א שמביא רמ"א סיח דעת מהי עזרי כעור. וכ' העור שרם"י והרמ"ם הסכימו לעוכלו כחרוסת וכן עסק הרש"ל וכן נהג מהר"ל מפרעג ואף שכתוב במהגיס וכ"כ רמ"ח וכן רגילין בזה כמה שנים ולא ראיתי מי שיקפיד בזה ואין לשנות מנהג הגדול

ביאור הגר"א

רבוס קפל ובי' בג"ה: בהסיבה.תבוס הגה. דהרור ליתו בשבע הסיבה כרש"י הרור ת"ל שביבה וכן כיה הלל ע"ב מיבה: ומשבירך כו' כדי כו'. עבירו דהא לכלל לא יצא תלה בזו ובזו בסבק: ס"ד אבל כו'. בגון שהכזיתו כו' תבי"ג דקי"ל כר"ז דמצות כריכות בעוכה לא ק"ל כמ"ם רבא שם אחת תוכרת כו' תלה כמ"ד בהם כו' וברמ"י שם רש': כיון כו' אבל כו'. הדלת נקט בשני ניוחי. שם: ס"ז ונהבי. בהמ"ם בפ' בתודה בג' הלית בלות בשבועות ח': זכר כו'. דהיינה תבית המקורין לריך להזוות כמ"ם בפ"ם דברכות ותהרינן בתודה שהם לפחון ד' תלות יצא ת' לחמץ וג' למות: ורעשים בהם כו'. בהמ"ם בקיפות הקלים ויש כתוב בהן ת' כ' ג' לידע כו': ואם שינה. בהמ"ם תביה כ"ת ב' שני שקרא כו': שלישי שקרא כו':

הגהות רעק"א

כולו ודו"ק: מג"א סק"י היינו נפשר הקרעין מה דמי לריך לברך עליו שהכל.לענ"ד י"ל בזה שם ניריך בפ"ח יצא. כיון דמוכלים מוכים היו חשוב לברך על ת' ברכה מבוררת ודי בברכת שהכל אכל מ"מ יש לומר דבירוצלי' דילמא שמא"ל בפ' ר"ה ובכתו"ר. גם מ"ם בהג"ה ועוד כ"ל שלח לברך כלל כ"מ פ' ר"ה נבי פלפלים לח יבירו דהתם תמרי'דמדינת סבי בשכל לחל לח דלח יברך כלל ולח בפלפלים יבישים דליכח חוכל כלל ולכ' ודחלי לח דמי לקרי"ן: סעיף ד' בגון שהכזיתו עכו"ם לו לסבים. בשכלות שכ' בפתיחה כולללת ס"ב חת כ' מחפקק הם מהכזיתו לחכול מרור ל"ל דלח יצא כיון דהוח מר ומזיק מיי"ם:

באר היטב

דיי"ל היה כורך פעם אחת ומרור ואוכל כו' וכן פרש"י. וכ"כ הלרי"ז ז"ל. והש"י כתב דמכאן יש פעם שיש להזהיר פעם דלא יאמר שקר כיון שלח לו פעם ס"ב יש לכתב הכזיתו פעם אחת ומרור כיון שלח לפעם כ"ל. חבל הכזיתו לא יצא: (י) יסיח. ומה פעם ס"ל לחזור ולברך כיש ס"ת ס"ל: (יא) ירקות. ובוב לחזור לאחר שבירכו בפ"ח ומרור ולכן יש מקפידים שלא לברך כלל: (יב) האדמה. ובכתב הע"ת כתב דוקא בפ"ח ולא בשאר ירקות ומה שכתב הרמ"א בסי' תרי"ב ס"ג דיש לברך בשאר ירקות ול

בא"ס סי' קנ"ט כתוב דמותר מן המוכר לנכרי בימי כל השנה מה וכן של המוכר כשהוא מרוסק : (יב) נשברה מחת מהן . סי' תפי' אם השליכי כשכר דמשום הקדמה למצה לא יחפה מחרת :

תעו (א) שלא לאכול מלי . שמ"ם כסי' תפ"ג סעי' ד' לעניין שני תבשילין. וכתב עור בשם יהי עזרי דמשמע מקום שהיו אוכלין מלי הוא : (ב) אפי' בשר בשר מלי לאכול מלי . בעור בשם יהי עזרי מפרש ודלי מנהג כשר לאכול מכוסל במקום שנהגו שלא לאכול מלי ופירש בו כ"ש פירוש דמוך לעניין מה הוי כשרוסו של מנהג זה ונלפ"ד דכמ לאפוקי מתירה מחזירים שלא לאכול בשר כלל כליל פסח מקום שלא יעשו לומר מלי הוא מוכל שמחת שהין זה כשר דשם כן מנהגו שלא לאכול מלי ע"ז י"ט ע"כ סעי פרישן לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ג) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלא יעשו לומר מלי הוא מוכל שמחת שהין זה כשר דשם כן מנהגו שלא לאכול מלי ע"ז ע"כ סעי פרישן לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ד) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ג) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ד) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ה) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ו) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ז) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ח) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (ט) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (י) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (יא) נקיט זכר לתכיות . כסי' תפ"ג כתב כל כליל פסח שלוקח ב"י בשם הרשב"ם לאכול בשר מכוסל ולא חייגין לטעות בסעיף ב' סעי תפ"ז כתב זרוע של טלה : (יב) נשברה מחת מהן . סי' תפי' אם השליכי כשכר דמשום הקדמה למצה לא יחפה מחרת :

תעו (א) שלא לאכול מלי . שמ"ם כסי' תפ"ג סעי' ד' לעניין שני תבשילין. וכתב עור בשם יהי עזרי דמשמע מקום שהיו אוכלין מלי הוא : (ב) אפי' בשר בשר מלי לאכול מלי . בעור בשם יהי עזרי מפרש ודלי מנהג כשר לאכול מכוסל במקום שנהגו שלא לאכול מלי ופירש בו כ"ש פירוש דמוך לעניין מה הוי כשרוסו של מנהג זה ונלפ"ד דכמ לאפוקי מתירה מחזירים שלא לאכול בשר כל

יהלכו : ג יסוד ידיו . דכיון שכירך כ"ה אסח דעתיה כמ"ש רסי' תפ"ה : ד לא יהלכ המיקומן . דאם יהלכ יעורר ליקח כוס אחר לכ"ה והוי כמוסיף על הכוסות והמ"מ וריז"ו והרשב"ם והרתב"ד כתבו דאוכל כזית ומברך בלא כוס ס"ל ול"ל דמי שאינו מהר בכל הסעה ומברך לפעמים בלא כוס אף אתה יהלכ לפיקומן ויברך בלא כוס (פסי' קפ"ב) וכיולא בזה כתב הסמ"ק דמי שאינו נזהר בכל הסעה נסעודה שלישית נס כשאל פ"פ נשבת לא יהלכ : ה ויסמוך על מצה . אף שכבר הכריכ אחריה יגמ כדיעבד : ו אימור למצת מצו . ולא יהלכ מלות' מלה חוץ לסעודה : ז אחר ההלל . ג"ל דימזוג ויאמר כלל על הכוס ואם לא אמרו ז אחר ההלל ישול ידיו ויברך המוציא ויאכל האפיקומן : הגה [ז] ויאמר כלל על הכוס (ג) ואין למזוג במה (ד) שמוסיף על הכוסות (תשובת הרא"ם כלל כ"ד) ולא נתנד המיקומן יהלכ כזית מחד ממלה שמורה מאחרת (רוקח)

תעח שלא לאכול אחר אכילת אפיקומן . ובו ב"ס :

א ו (א) אחר אפיקומן א [ו] (ו) אין לאכול שום דבר:
הגה ולא יהלכנו ב [ז] (ג) בשני מקומות דלא מדיף מחלו דפסיק בשיהה דמסור משום דהוי כשני מקומות(מור):

ב מי שישן בתוך הסעודה והקיץ ג אינו חוזר לאכול בני חבור' [ג] שישנו מקצתן בתוך הסעוד' חוזרים ואוכלים נרדמו כולם וננערו לא יאכלו ד נתנמנמו כולם יאכלו: הגה וכל זה אינו אלא שיהא לאחר שהתחילו לאכול המיקומן [ד] אבל אינה (ג) קודם לזה ה לא הוי הפסק (מור וריבא ירומס) :

תעט ברכת המזון על כוס שלישי ובו סעיף אחד :

א ו אחר כך [ו] מוזגין כוס שלישי ומברך עליו ברכ' המזון ובורא פרי הגפן (א) [ג] ושותיהו בהסיבה ג ולא יברך אחריו (ב) [ג] ולא ישתה (ג) יין בינו לכוס רביעי : הגה מיהו מכוס שליש (ג) [ד] יכול לשתות א כמה פעמים והכל מיקשב שתיה מחת ל"ג דהפסק ננחייס (מהרי"ל ומהר"י ומשב"ז) ד (ג) מצוה לחזור ב [ו] אחר זימון :

(ב) משעת קנירה . פי' המלה של מנר שומרים משעת קניר' ולא שאר מלות פ"ב אין יוצא בהן במקום מלת מלוה : (ג) ואין לחזם כו' . שכיון שהשליש פי' בעודות חזר כוס שהוא מברך עתה להיות שליש ואם חבר אחר שכירך על הגל שהוא לחזר להיות אחרון אין סדר ברכות מעכבת :

תעח (א) אחר אפיקומן כו'.דתנן אין מפקירין אחר הפסח אפיקומן פי' משעיינו לאכול הפסח לא יפקרו ממקומן לאכול במקום אחר ואפי' בחותו מקום לא יאכל אחריו שום דבר ואפיקומן הוא במקום הפסח הלכך משהתחילו לאכול ואפי' בחותו מקום כ"כ הטור :

תעט (א) ושותהו בהיסב . ואם לא שתה בהיסב, מהבר כפי' תפ"כ : כתב רש"ל ולריך שעים, והדם, וזה דעת כל החחרונים .ולפ מי שאין מהר בו כל השעה לרחות אם הכוס נקי מ"מ בזה הלילה יהר משום כידור מלוה לאכל אם רוחה שהכוס נקי משום שאין לריך כוהה ושריפה וכן המנהג דלא כמשמעות כ"ש בשהתקנו למהרש"ל :

כיסבה ע"ל סימן תצ"ב סעיף ו' . [ג] ולא יההה יין . ס"ה אחר משקים דמהרין כ"כ הש"ז וע"ל ס' הפ"ג ולקמן סימן תפ"ה : [ד] יכול לשהות כמה פעמים והכ' הפ"ח ויניהו דוקא שיהא דעתו על נשפת ברכה מעכ"ל ומהמת דמילחת בשיעור על הכוס דשתו על כולו ואם הכוס גדול ומחזיק ברבעה מהני כדי שלח ישבר : [ה] אחר שיהיו.דהיינו להלל כדי לומר הודו בג' שאחר יאמר לשמש והם עוד ג תרדיו לאחר זה אם אין לנו אלא ג' כוסות אלו אין לנו אלא ג' כוסות אלו אין לנו אלא ג' כוסות אלו

משום הודו סגי בהאי וכיו"ב ול"ל דמ"ש הטור מצוה למזוג מחר הזימון לא נתכוון כלל לכ"ש דהא ככר פסק כסי' קפ"ב דכ"ש .פשוט כוס אחי' ביחיד מלא ודמי משם הודו לחול ממר כן וכמו שמסיים בשמים דמדרש תהלים דסימו שיקרא מליו זימון וחותו שבח לזימון לא יחכל ולא יפתח ולא יסייעו לברך ברכת הזימון שהוא מברך מלא ישמע הודו ויענה עמהם ויחזור לביתו וזה נ"כ כוונת הש"ע שכתב מצוה למזוג מחר הזימון סיינו הזימון להודו וכמ"ש רמ"א על זה שהגדול חומר הודו וחפ"ג דכ' הרא"ש בהאי וכיו"ב סגי מיוכח לזה מכל לפניהם דכ"ש מין יכון שיקרא לא' מציא מחר שיברכעמו אם לא מכל כאן ואם לא יסייע לברכו חפי אם רוצה לשתות כאן כדי לברך לזימון מין יכון דאם אכל חפיקומן כביתו אסור לו לשתות כאן ואם לא אכל חפיקומן כביתו חפי"ח אסור לשתות כאן ולא יחזור לביתו ולא יאכל חפיקומן כאן ול"ל מכל מלד המצוה שהכל בסעודה לייחיסור מקומות וכמ"ש רמ"א בסי' תפ"ח דשיכח קודם לזה לא הוי הפסק וה"ה שיהי מקום דהא שיהם הוי כמו שיהי מקום כמ"ש הטור שם ואחר שיאכל כאן חפיקומן יברך עמהם ויחזור לביתו ויאכל חפיקומן כיון שכבר ברך ועכ"ל לא מצאתי לה מלא שלא יחכל חפיקומן כביתו מלא יחכל כאן וה"ל לברך המוציא כאן כמ"ש סי' קכ"ד (ס"ב) ועמ"ש בסי' תפ"ד וזהין זה אסור מצוה מיהתא כ' מכורות דהיינו מלא מיהתא כאן חפיקומן לכל מלד המצוה שהכל בסעודה לייחיסור מקומות וכמ"ש רמ"א בסי' תפ"ד דשיכח קודם לזה לא הוי הפסק וה"ה שיהי מקום דהא שיהם הוי כמו שיהי מקום כמ"ש הטור שם ואחר שיאכל כאן חפיקומן יברך עמהם ויחזור לביתו ולא יאכל חפיקומן כיון שכבר ברך ועכ"ל לא מצאתי לה מלא שלא יחכל חפיקומן כביתו מלא יחכל כאן וה"ל לברך המוציא כאן כמ"ש בס

תפב א עד מכילת מרור . פירוש מיד לאחר שכירך המוליא על מצה שלישית שמורה :

וחולה שאינו יכול לאכול כ"ח כזית מצה מן שאין לו אלא כזית מצה יאכל מצה כלא המוליא ואחר שסיים ברכת המוליא יברך המוליא ועל אכילת מצה ויאכל כזית ועמ"ש סי' תס"ח ס"ד אבל אם אין לו אלא ג"כ יש לו לברך על המצה תחלה ואח"כ יאכל מצה ואינו מברך על אכילת מצה אחר שכבר בירך עליה ברכה אחת ואי"ז ברכה לבטלה כיון שהיא ברכה אחת על שתי מצות ואפילו אם אכל כזית מצה בלא ברכה יברך עליה

תפד (א) והדר מברך לכל חד · מ"ש דכרכת הנהנין ק"ל שמיטו יכול לברך לחברי' מ"ל דהיה עממס שמי ברכת הלחם על מנה וקידוש היום שפס מוכה הלכך יכול לברך להוציא אחרים מ"ש שמיטו נהכה וכן ברכת פירות מחזה ג"כ מנה ויכול להוציא אחרים וכתב הרמ"ז ז"ל כיון דתקנת חכמים היא משום סיכר לתיקוקות הוא כמ"ש הרמ"ז דהוה כמלה . והיו כאן מוציא שם לבעלה דהוה בקטן שמקרא את ההלל שעונין אחריו מה שהוא מומר וכ"כ בעור בשם הרמ"ז וז"ל הא ס"ל להרמ"ז בפ' ג' שאכלו דמי שלא אכל יכול להוציא בברכת המזון את מי שאכל מעשם מרובות ות"כ למה הניח כאן להקדות מלה במלה הא לא קשיא דשם כתב שם הרמ"ז דמדבקן מיהו יכול להוציא אלא שהשמ"ק כ' שאם יכול להוציא משמע אפי' מדבקן מיהו ג' כתב (בעור) ומ"ש בפ' אלפ' קפ"ו : כתב (בעור) ומברכי מיהו כ"ה כו' ורב עממס כתב שאין תקנה להוציא שאם מכר מברכן מיהו יכול להוציא אלא שהשמ"ק כ' שאם יכול להוציא משמע אפי' מדבקן ופ"ז חולק בעור בשם קפ"ו : כתב (בעור) ומ"ש בפ' אלפ' קפ"ו ג' כתב (בעור) ומברכי מיהו כ"ה כו' ורב עממס כתב שאין תקנה להוציא שאם מכר מברכן מיה

באר הגולה

א ירושלמי בפרק ג דשבועות והביאו הרי"ף ורא"ש בסוף פסחים וכתבו בפי' הר"ן שם ב ב"י מדברי התוס' חולין ק"ב א טור מהא דרב בנת כ"ד ותו' פ"ג ג טור בשיכן הקפ"ב בשם מסכת סופרים והנהג כפרדים ולוב הבכ"ס ב"י ג ברכות כ"ט ד התוס' דברכות י"ב

יד אפרים

תפה בהג"ה ס"ק א' הנה סתם השום דהוי איסור כולל כיון שחל כו' כנ"ל : תפו בט"ז ואפילו להט לא בעינן שם בסימן תע"ב טפי מרובו אלא כאן כו' כנ"ל :.

הגהות רעק"א

סי' תפה סעיף א' הגה סתם אסור לאכלו . ונהזכר שבועה שלא אוכל בסוכה דהלנ' אף דכל ז' ימים חוץ הלילה הראשון הוי רשות לא אהרי' מגו דחייל על שאר הימים דגם על שאר הימים לא חייל דלף דיכול לאכול עראי חוץ לסוכה מ"מ כיון דאכיל קבע בסוכה מצוה היא מקרי נשבע לבטל המצוה. תשב"ץ ח"א סי' ק' ובח"ל דגם בבמיני יהבי א"כ כלבון סוכת מצוה גם א' בכלל וי"ל דהוי כולל מגו דחל השמיני ול"ע : סי' תפז סעיף א' את יום חג המצות הזה

חתם סופר

סי' תפ"ו בהג"ה למעך חלל נ"ב עיין תוי"ט פ"ב דטהרות מ"ד ד"ה טמאים וכו' ועיין היטב ברמב"ם פ"ד משער אבות הטומאה הלכה י"ג ע"ש דתפה ע"י נשמים אינו אלא מדרבנן באיסורים וטומאה ומכ"ש בקיום מצוה שאינו יי"ח' סי' תפ"ז במג"א ס"ק א' כבר

תפה דין מי שנשבע שלא לאכול מצה . ובו סעיף א' :

א א אמר שבועה שלא אוכל א מצה (א) סתם (א) [א] אסור לאכול מצה [ב] בליל פסח אמר שבועה שלא אוכל מצה בליל פסח ב (ב) [ג] לוקה ואוכל מצה בליל פסח :

תפו א א שיעור כזית יש אומרים [א] דהוי (א) כחצי ביצה:

הגה [ב] ויאכלנו ביחד ולא מעט מעט ובירקות צריך א למעך חלל האויר שבין הירק ולשער שיעור הכזית בירקות עצמן ולא (ב) באויר שביניהם :

תפז סדר תפלת ערבית של פסח . ובו ד סעיפים :

א סדר היום א ערבית ושחרית ומנחה אומר שלש ראשונו' ושלש אחרונו' וקדושת היום באמצע אתה בחרתנו וכו' ותתן לנו יי אלהינו את יום חג המצות הזה [א] את יום טוב ב מקרא (א) קודש הזה (ע"ל סי' ת"ל סעיף ג') זמן חירותינו יעלה ויבא והשיאנו וחותם ג מקדש ישראל והזמני' ד ואם אמר מקדש השבת א (ב) וחזר בו תוך כדי דיבור יצא ב [ב] אחרי שהוא יודע שהוא (ג) יום טוב ואם חל בשבת אומר

מגן אברהם

תפה א מצה סתם . א"ב כיון שחל על מצה דרשו' חל נמי על מצה של מצוה וכ"ל דמי בלא אמר בגדה בליל פסח אין לו תשלומין דהא כתיב בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך וכתיב בערב תאכלו מצות מכאן ואילך רשות ככ"ל דלא כע"ש : ב לוקה ואוכל וכו' דהוי שבועת שוא דאין שבועה חל על דבר מצוה אבל אם אומר קונם אכילת מצה עלי בליל פסח אסור דנדר חל על דבר מצוה עי"ד סי' רל"ט :

תפו בכריתות דף י"ד א' דאותבת הוי ב' זתים ובכי' תרי"ב את' דאותבת הוי פחות מכביצה אם כן כזית הוי פחות מפס מחצי ביצה וכ"ה לפי מ"ש סימן שס"ח ס"ג גרוגרת הוי שליש ביצה וכ"כ הרמב"ם ולסי"א הוי ד' תשיעית ביצה ואמרי' בס' המכליע דגרוגרת גדול מזית פ"ש א"כ זית עכ"פ פחות מחצי ביצה אלא לא דק ולחומר' לא דק אבל לענין שאר מילי צריך לדקדק בדבר מיהו קשה הא אמרינן בכריתות שם אין בית הבליעה מחזק יותר משני זתים ובפלא' אמרי' אין בית הבליע' מחזק יותר מכביצה וצ"ל דס"ק ג' זתים היינו מחזיק מיהו להרמב"ם קשה דג' זתי' לא הוי כביצ' וצ"ל דהסי"א דפ' המכליע מיירי בזית קטן ואם זית בינוני בעינן וכמ"ש הרב"י בסי' קנ"ח בשם הרוקח : א למעך חלל · וה"ה אם יש חלל במצ' הינו מצטרף ג"כ דעוקלין :

תפז א וחזר בו . שחזר ואמר מקדש ישראל והזמנים : ב אחרי שהוא יודע

ט"ז מגן דוד

ושייכות להכוס שישתה אח"כ אלא שבח על אכילה שעברה אלא בפה"ג שייך למה שישתה אח"כ ואגב זה סמכו לו חכמים שיהא' כוס הג' סמוך לו לענין חשבון ד' כוסות אבל אין ב"ה ניתקן בשביל הכוס משא"כ בהמוציא וירקות דהברכה בא בשבילו ודבר זה נלע"ד ברור ותמהתי על רבינו הטור דלא נחית לזה והוא דבר מתקבל ומסתבר :

תפה (א) סתם אסור לאכול כו' · דהשבוע' לבטל את המצו' בשב ואל תעשה חיילא בכולל דהיינו כיון שחל על כל השנה חל נמי בליל פסח :

תפו בטור כתב בסי' זה וישתה רביעית או רובו צ"ע למה כת' הטור בסי' תע"ב א"ל לשתות כולו אלא רובו וכאן כתב רביעית או רובו ועוד קשה מאי ברירא שנותן לנו בזה דאם ברוב סגי ל"ל להזכיר רביעית ומו"ח ז"ל פי' דה"ק הטור כאן רביעית לכתחלה ובדיעבד סגי ברובו ובשם רש"ל הביא דיש חילוק בין הכוסות איזהו צריך רביעית ואיזהו סגי ברובו והאריך רש"ל בזה וכ"ז לא מתיישב לי שיאמר הטור דבריו דרך רמז ולא יבאר אותם בפי' בפרט מה שגופהדין תלוי בו ותו לא מתיישב השינוי ממ"ש בסי' תע"ב ולפי מ"ש בסי' ק"ן שמן הדין סגי ברובו אפי' לכתחלה רק שהרוצה לעשות עלה"ע ישתה רביעית שלם משום ברכה אחרונה ניחא מ"ש הטור כאן רביעי' או רובו להורות שמן הדין הם שוין רק בלד יותר טוב ואין שייך בזה לחלק בין דעבד או לכתחלה ואפי' לה"ע לא בעינן שם טפי אלא כאן דברו כיון דכאן זכר דין דברכ'

באר היטב

תפה (א) אסור . כיון שחל על מצה דרשות חל נמי על מצה של מצוה . וכופין אותו לשאול על שבועתו ב"ח ועיין יו"ד סי' רל"ט : (ב) לוקה.דהוי שבועת שוא דאין שבועה חל על דבר מצוה. ואם נשבע על מרור וד' כוסות שביעתו חל כיון שהם דרבנן . וכן אם אמר קונם אכילת מצה עלי בליל פסח אסור דנדר חל על דבר מצוה עיין ב"ד סי' רל"ט . וכופין אותו לשאול על שבועתו או על נדרו כמ"ש ס"ק א' ועמ"י. הרב בעל ראש יוסף נסתפק אם כשאמר שבועה שלא אוכל מצה סתם ואח"כ פי' כוונתו דמה שנשבע היינו בליל פסח מה יהא דינו ועי' יד אהרן באורך מזה :

תפו (א) כחצי . והמ"א הכריע דהוי פחות מעט מחצי ביצה ע"ש וכן הכ"יע הפר ח ועיין בח"י ובסוף תשובת כות השני י"ג להסתפק מי שלא היה לו כ"א פחות מכזית מרור ובורא אותו במים ונתפח ועמד על כזית אם יוצא י"ח כזית אם לאו . ע' יד אהרן : (ב) באויר . ה"ה אם יש חלל במצה אינה מצטרף עפ"ב דעוקלין מ"א :

תפז (א) קודש . ומנהגינו לומר את יום חג המצות הזה זמן חירותינו מקרא קודש זכר ליציאת מצרים וא"א באהבה מקרא קודש שהרי כבר אמרו ותתן לנו ה' אלהינו באהבה מועדים לשמחה אבן כשחל בשבת י"א שאומרין ב' פעמים באהבה ועיין בלבוש הטעם : (ב) וחזר . פירוש שחזר ואמר מקדש ישראל והזמנים : (ג) י"ט . רק שטעה בדבורו והיינו דווקא כשלא הזכיר של י"ט באמצע אבל הזכיר של יו"ט באמצע אפי'

שערי תשובה

סי' תפ"ה (א) אסור . עבה"ט ועי' בשו"ת ח"מ סי' ע"ג ס"ק י"א שכתב הטעם דמהני בזה כולל לבטל המצוה לפי שבאמצע השנה עדיין לא חל עליו חיוב מצה וסוכה כלל וע"ש בט"ז בהגהת הה"צ ז"ל שהשיג על הש"ך בזה וכתב דאם אמר מצה סתם אף כעומד בלילי פסח אסור לאכול כו' ע"ש ועיין באחרונים שם שכתבו ליישב דברי הש"ך ועיין בק"א לספר כתובה באה"ע סי' ק"ח : (ואני כתבתי שם דמקי"א לק"כ מ"ש הח"צ ...) זה אין מקום לחילוק הש"ך דהשתא ליכא מצוה ... היא מצוה והכך הוצרך התוספות לחלק בענין ...

הגר"א

ביאור

שלמה

חכמת

מחצית השקל

לחמרומה וכזה לחוי לפשוט"ע מסח"כ בכוסות הרחצות לתיקבסח לתי"פלפ"ע טפי מרובו ולפ"נ דכסי"ת"ם זכר הטור דין כרכ' לחרוב"מ"מ לח זכר שם שיעור השתיה כלל חלח כאן בכלל הסדר שזכר השיעור וזוכר דין ברכה לחרומה פ"כ זכר כאן גם לסי"ע וזכר זה סי' נשה ומקובל כל הטור וכוותו כם"ד ומזה רחיים גדולה לפי' שלי בסי' ק"ן פ"ם: עוד כתוב בטור וביחו לפניו קערה שיש בה ג' מלות כו' בחמשה לחמרו הביחו לפניו מטבל בחזרת כו' הביחו לפניו מלה וחזרת כו' ופי' רש"י ורשב"ם שהבחת מלה היינו לחמרי סיבול הרחשון וכאן לח סידר הטור כך לפי שבחמשה מיירי בחביחתן זה לח"ז לז יפשם בסדר ההוח לחכל בטור הזכיר ביחו הכל ביחד: עוד כתוב בטור וחותם מלך מהולל בתשבחות · הקשה ב"י כיון דחותם ביחתם בשיר זמרם שהוח חתימת יחתם ולפיל סי' תפ"ח כתב לחכל חכלו כחו תלמידים כו' חותם בכוח ד' יהללוך וחותם מלך מהולל בתשבחות משמע דלח חותם חלח כמלך מהולל בתשבחות והביח דפת מבר"ך מחיר ערמתי שים להמתין כיהללוך עד ביחות לחתימת יחתם ופס יחמר · (כאן חסר) יחתם גדול בתשבחות הוח כמוחמות הטור מלך מהולל בתשבחות כמשמעו כפי' ל"ד שכתב שחין לעמות ממן לחחר חתימת יחתם כשחומר מלך מהולל בתשבחות חלח יחתין עד מי הטולמים וזה כוותו גם כחן שחומר וחותם מלך מהולל בתשבחות כלומר עד בשיבי זמרה כו' מי הטולמים חלח לנקט ליטת לתתימה ולפיל סי' תפ"ח לנקט חתימ' יחתם מד הכומר בשיבי כוכרת לתת כי' זה כיון לחמר סם קודם לזה שחותם חחר יהללוך מלך מהולל בתשבחות וביחו ולפיל סי' תפ"ח לנקט חתימ' יחתם מד הטולמים וזה כוותו גם כחן שחומר מלך מהולל בתשבחות חלח יחתין עד מי הטולמים וכן כתב הטור בשם הגחונים דלח כמו שכתב בפי' דחין לנקוט חתימה חלח בשחומר מלך מהולל בתשבחות חלח יחתין עד מי הטולמים וזה כוותו גם כחן שחומר וחותם מלך מהולל בתשבחות כלומר עד בשיבי זמרה כו' מי הטולמים חלח לנקט ליטת לתתימה ולפיל סי' תפ"ח לנקט חתימ' יחתם מד הכומר בשיבי כוכרת לתת כי' זה כיון לחמר סם קודם לזה שחותם חחר יהללוך מלך מהולל בתשבחות וביחו

תפח אומרים מזמור שיר ליום השבת. דיע"ב כתי מיקרי שבת (ד"מ) : א לקרות שמע. כנ"ל וכ"כ בקלח שערים וכתבו רמ"א ס' נ"ם וכ"מ בלבוש וכנ"ל וכ"כ בקלח שערים וכתבו רמ"א ס' נ"ם ולא יאחר לגמור קודם שיגיע זמן ק"ש דהיינו ג' שעות ביום כמ"ש ס' ריש סי' ס"ט וכן נוהגין בכל מקומות ומיהו אם יודע בעצמו שיכול לגמור קודם הזמן הנ"ל אפילו אם יתחיל אחר עלות השחר מותר

(ג) ביום יום חמ' כשומר . כן משמע מכל כהנאי הרן סוף פסחים שמכית כ"י מכר שם לשומר כלמ"ד ונרחם יותר נכון משמע דהא ביום ראשון ושני ושלישי ורביעי וחמישי מחרים הוי ג"כ ספיר דתמכין יומי דשומר קאי כולי משמ"כ אם תאמר לשומר תהיה הכוונה בלילו י"ו לשומר למה שכבר הביאו מכל כשומר לא קאי רק על ימי השומר דמ"ש בהמה דהכי"ת משמע בתוך משמ"כ בלמ"ד לפרשו על ההבאה לפרשו על ההבאה כלמ"ד : אין לומר שביום אלא ביום : (ד) שבוע אחד . ולא אחת כמו ספירים"י אלא אלא שבוע זאת דשבוע הוא ל' זכר : (ה) עד ל"ג.בר"ן כתוב ספיר השתא ליכא אלא מדרבנן כיון דליכא הבאה ולא קרבן ומ"ם טוב לספו' ביום ת' בספק תשיב' כדי שיהיו ז' שבתות תמימות לגמרי ואין זה נכון שיכים עצמו לספק לכתחלה . ואי משום תמימות אין להחמיר בזמן הזה אלא כל שספר בלילה תמימות קרינן ביה: (ו) מונה עמהם בלא ברכה ואם יזכור בלילה יברך ויספור . הגה [יג] ומ"מ עכ"ו אומר הקבל עם היה ח דפתו [יד] (יד) שלא ללמוד יחזור ויברך ויספור בלילה (ב"י בשם רשב"ם) :

ד ט מי ששואל אותו חבירו בין השמשות כמה ימי הספירה בזה הלילה יאמר לו אתמול היו כך (ז) שאם יאמר

לעצמו וצריך לספור ד ג (ו) [ז] מעומד [ו] (ה) ולברך [ז] תחל' [מ] וסופר ה הימים (ו) ד והשבועו' כיצד ביום הראשון אומר(ג)ה (ז)[ט]היום יום אחד(מ) (נשומר) [י] עד שמניע לשבעה ימים ואז יאמר היום שבעה ימים שהם (ד) שבוע (ט)אחד(נשומר)וביום שמיני אומר היום שמונה ימים שהם שבוע א' ויום א'(נשומר) ו וכן עד שיניע לארבע' עשר יאמר היום ארבעה עשר ימים שהם שני שבועו' (נשומר) ועל דרך זה א] מונה והולך [יא] עד (י) מ"ט יום : ב ז אם טעו ביום המעונן ובירכו על ספירת העומר (יא) [יב] חוזרים לספור בשתחשך והמדקדקים אינם סופרים(ה) ו עד (יב) צאת הכוכבים וכן ראוי לעשות : ג מ ז המתפלל עם הצבור (יב) מבעוד יום (ו) מונה עמהם בלא ברכה ואם יזכור בלילה יברך ויספור . הגה [יב] ומ"מ עכ"ו אומר הקבל עם היה ח דפתו [יד] (יד) שלא ללמוד יחזור ויברך ויספור בלילה (ב"י בשם רשב"ם) :

ד ט מי ששואל אותו חבירו בין השמשות כמה ימי הספירה בזה הלילה יאמר לו אתמול היו כך (ז) שאם יאמר

מכין לה"ק וספר בלה"ק לא יצא דהוה לא ידע מאי קאמ'ואין זה ספיר'כ'ל : ג מעומד.ומ"ם מכ"ם מיושב יצא (רמב"ם) : ד והשבועות. כ"ל דמ"ם ספר ביומי'לחוד ולא ספר השבועות מ"ל למחזר כלמ' בגמ' למ"ד ספירה דרבנן וכ"י כ' בשם רוב הפוסקים דקי"ל ספירה בזמן הזה דרבנן ומ"מ מכ"ם שבועות לכך נמי יצא כמ"ש הטור : ה היום . לא יאמר שהיום וכו' דמשמע שהוא נתינת טעם למה שלמפל' בימנו מלא יאמר היום יום וכו' שבועו' וימי הס ל' זכר כדכתיב שבע שבועות . יאמר לפחות מקום קודם כנון מ' ופסריס יום ע' במ"ם סי' קכ"ו מיהו ביומא דף כ"ה מוכח דלא היתה דהכל לפי מנהג המדינה בחשבונם וכמדינתינו לף נלמוץ חול מזכירין מין המועמ קודם : יש מהגיון לומר מזמור מלהים יחנ:ו מחר בספירה ו עד ל"ג . ומ"ם טעם וספר בין השמשו'יל"ת: ז המתפלל עם הצבור וכו' . ז"ל הרשב"ם ס' ל"ה מי שמתפלל עם הצבור מבעוד יום אומר זה למות עם הצבור מנפ"י תלה בוקו כריקי ברגיעו דכל שמתה מנפ"י לא תעשה ולא כלום ותדרכה כמעיד מה שהיו ומ"ם מתירת שמת יכבה בספירה ויסמוך על בספירה זו כמו בק"ם של מרבית מ"ב כבר יצא ידי בספירה וכשחוזר ומברך שפיי"ם שאכל הרמב"ם כ' : יכ] מזהיר לספור כשחתחך . ומ"ם מכה בספק תשיבה יצא בתשלום ולדעת קלח פוסקים יוצא לכתחלה כ"ש בספק תשיבה ע' ובלילה יום שלאחריו אינו ספק ספק תשיבה כלל כיום שלאחריו ומ"מ בספק תשיבה בלילה יש להחמיר כדעת הרמב"ם ס"ל דבספק תשיבה בלילה יש לברך בספק תשיבה אחר שכבר נגמרה ספירת יום שלפניו ולא יברך בספק תשיבה בלילה כלל וכן עיקר ולפיכך כו' ותפשר דם"ל בש"ס דמשמע הרשתוכה דהרמב"ם לית ליה כלל ספק תשיבה בלילה יוצא בספירה ש"מ ברכה בהב"ח אם היה דעתו כו' דוקא בעניין הברכה אבל בספיק ד' כתי דברי הרי"ף בתוקפו ומק"ם לית ליה כלל ש"מ ברכה בספירה ש"מ בספק ד' הרשב"ם ז"ל ע"ל מתקנו וכתבים'. ועי' ברשב"ם פי' רל"ה שחתב אחר ע"ז וכ' שם שאחר כתי כן בשם רש"י וכ' כוח שלחו רש"י תחוב עליו : שלא לצאת. ר"ל לף למתן דאחר מלות ת"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : ה"ד מי ששואל כו'.למ"ד מלית"ל כוונה וכשהגיע . כמ"ש בפ"ת דברכות ד רמ"ם בפוף פסחים מבריית דבקתה תחל וכולי כ מימרת דתניי' אם ע"ו וכתבו תרי"ף והרא"ש בפוף פסחים ו הרמ"ם בתשובה וכ"כ בעור ז הטוחת הרשב"ם ק הרי"ד דוד תלמידהם בשם מחזור ויפרי ופי' שם הטעם ע שם לשון הרמב"ם שהם מכה ולא בירך יצא :

אשל אברהם

אן מוכה והולך . שם לאחר ביום לרבניט חסר אחד לשומר יצא עיין מ' פ"ב סימן יו"ד :

דגול מרבבה

מהכי ללא דמי לכך דפ' רמ"ם ובך הם דברי המג"א בפי' רמ"ח פ"ק ל' דגרע טפי בשאחם בשל יום ל' ולריעמ בפסקנתו כלן :

ביאור הגר"א

שבוע אחד ויום ל' לבד וט"ם ושם : ס"ב אם טעו כו'.כמ"ש בברכות כ"ז כ' שאלו לבור כו' משל"ב כלן שאל"ב לבור:והמדקדקים כו'. כמ"ש בריש ברכות וכפ"ב דמגילה וכל קי"ל דעד לה"ב כו' ולפפוקי מדעת עהום' בתשובת סי"ו ל' ד"ה ובך . דמ"ם בין שכול ספיקא דרבנן מ"ם אינו כגון שיכים עלמו לספק דרבנן ומ"ם משום תמימות הא בזמן הזית לר"ב בלילה ואין לחמתי'כול' יומר.ר"ן:ס"ב המתפלל בר'. היינו בפ"ם שיולא בדיעבד כיון שכול ספיקא דרבנן בכ"ל וכמ"ם בפ"ד וס"ל דברכה מעכב לעניו זה שיחזור ויברך וכמ"ם בפי' ס' ס"ב לעניו ק"ם וכמ"ש בירושלמי פ"ח דברכות ופמ"ב. לבל ברי"ף עלמו חזר בו וכ' לבל הרמב"ם כ' לם מכה ולא בירך יצא וכן עיקר ולפיכך כו' ותפשר דם"ל בס"ם דעתהו הרשתוכה דהרמב"ם לית ליה כלל ספק תשיבה בלילה יוצא בספירה ש"מ ברכה בהב"ח לם היה דעתו כו' דוקא בעניו הברכה לבל בספיק ד' כתי דברי הרי"ף בתוקפו ומק"ם לית ליה כלל ש"מ ברכה בספירה הרשב"ם ז"ל הטוחת דברכות לא על ק"ם מתקנו וכתבים'. ועי' ברשב"ם פי' רל"ה שחתב מאר ע"ז וכ' שם שאחר כתי כן בשם רש"י וכ' כוח שלחו רש"י תחוב עליו : שלא לצאת. ר"ל לף למתן דאחר מלות ת"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : ה"ד מי ששואל כו'.למ"ד מלית"ל כוונה וכשהגיע . כמ"ש בפ"ת דברכות

(ו) והשבועות . עבה"ט באם מנה בראשי תיבות כנון י"א או ל"ג בעומר ודעת הנ"ם סימן קל"ג דיצא והסר"ח וקצת אחרונים וכן בשאלת יעב"ץ סי' קל"ט הסביטו שלא יצא ובבר' כתב שלזה דעתו נוטה ושוב לחזור ולמנות בלא ברכה ואם מנה בר"ת במיכוי אותיות כנון י"א וכיוצא בו כ' שאיל' יעב"ץ שחזר ומנה בלא ברכה ע"ש ע"ש בבר"י אם כתב לחבירו אגרת וכתב יום טו"ב לספירה ששיטא שצריך לחזור ולספור בפה בברכה ע"ש בדין כתיבה אי הוי כדבור שהביא ממש"ל סי' מ"ו לענין ברכת התורה ומשב יעקב בחלק י"ד סי' מ"ט וכנת"ב סי' ר"י ע"ש ולעני"ד ברור דאפי' כתב שבעה עשר יום שהם כו' לא יצא כלל אם לא שנתכוין לצאת בכתיבה זו ויש להסתפק קצת ונראה דגם בזה יחזור ויספור בברכה ולא דמי לשאר דוכתי דאף דנימא שם דכתיבה כדבור חיינו במקום שהדבור עצמו אינו אלא לגלו' מחשבת הלב משא"כ בזה וכמו דלא מהני אם כותב ק"ש ותפלה וכמילה מבואר להריא דקריאה בפה בעינן כדאמרינן היה כותב וכו' ועיין לקמן סי' תר צ ועיין באשל אברהם שהראה מקום לתשוב' מ"ש בענין זה ועיין בשיורי ברכה שכתב שמ' שמנה ברית מו"ב שאח"כ יהיה ש"ץ ויברך להוציא אחרים ע"ש ובמדינתינו לא נהגו לצאת בברכת ש"צ כלל דק כ"א מברך ומוסר לעצמו א"כ אין לו להיות ש"צ ולברך כיון שאינו רק לעצמו וצריך למנות בלא ברכה : (ח) בעומר . עבה"ט ועיין בשו"ת בית יעקב שחמיו הגאון ז"ל היה אומר לעומר והוא החזיק חנוסח בעומר והביא ראיה מס"ם סי' רנ"ג ע"ש ובאמת אין ראיה משם לכאן ומצינו בלשון המקרא בשנה השנית לצאתם וכת"כ שובי אי"כא עד כי הרל לספור ונם בלשון בני אדם נופל יותר לעומר בלמ"ד וכן נהגו במדינתינו והוא ע"ם האר"י ז"ל ועיין באה"ע סי' קי"ז לענין כתיבת הגט לירח ס' ע"ש : (י) מ"ש . עבה"ט ועיין בח"י שכתב בשם מהרי"ל כשמניע לם"ש יום יאמר

שערי תשובה

(יב) ג"כ . ומ"ם טעם וספר בין השמשות יש"מ . ולדעם קנ פוסקים מפיל לכתחלה ים נספור בספק ספיקא ומ"מ בדיעבד אפי' ספר בין השמשות יצא ידי חובתו ובן נהגו בכל מדינות אלו ומ"ש בשם מהרי"ל דמיירי בספק ספיקא ממש והם מ' שכה חסר שלשים יום ע"ם . ומ"ש בשם מהרי"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : (יג) מבעוד יום . עיין מ"ש הרמ"ם בפ' פ"פ ובמגן לומר מזמור מלהים יחנכו אסר מפרים ועיין מ"ש בסי' תפ"ט בשם מהרי"ל דמיירי בשאין לו אלא יום אחד קודם ומ"ש בשם מהרי"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : (יד) שלא ללמוד . קשה דהא אסי' תפ"ט מבואר דאפי' בספק ספיקא מפיל לכתחלה ים נספור בספק ספיקא ומ"מ בדיעבד אפי' ספר בין השמשות יצא ידי חובתו ובן נהגו בכל מדינות אלו ומ"ש בשם מהרי"ל דמיירי בשאין לו אלא יום אחד קודם ומ"ש בשם מהרי"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : (טו) ביום . עיין מ"ש הרמ"ם בפ' פ"פ ובמגן לומר מזמור מלהים יחנכו אסר מפרים ועיין מ"ש אסי' תפ"ט בשם מהרי"ל דמיירי בשאין לו אלא יום אחד קודם ומ"ש בשם מהרי"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : (טז) ביום . עיין מ"ש הרמ"ם בפ' פ"פ ובמגן לומר מזמור מלהים יחנכו אסר מפרים ועיין מ"ש אסי' תפ"ט בשם מהרי"ל דמיירי בשאין לו אלא יום אחד קודם ומ"ש בשם מהרי"ל כוונה כמ"ם תוס' בשבוע ל"ע ת' ד"ה עובר ע"ש : (יז) מ"ש . עבה"ט ועיין בח"י שכתב בשם מהרי"ל כשמניע לם"ש יום יאמר

באר היטב

ופ' מ"ח וס"י ומה שכר ומשע בספירה מאחר יגה שם מכוונין שומע ומשמיע פר"ם פ"ם ופ' יד מהרן בהגהה כ"י . ופשוט דמיותר לספור בכל לשון ודוקא בלשון שמניין ומה שיש מכין לה"ק וספר בל"שק לא יצא ד' מכים כיום יום בספירה ובכל כ"י לא הם אם לא דכוותא שמניין ומה שיש מכין לה"ק וספר בל"שק לא יצא בהגהת סימן קכ"ו ומ"ם בכ"י בספירה הם"ן הוא לא דוקא בשמשע ומתוחר מתחילת ושוף לשוני ודברינו פ"ם בכ"י וכן מכוחר להניף משמעת כרב דממון מפקף ג' בכ"ם מדברי הרשב"ם שכ"י סימן ל"ז ביון דמיותר שם ספיר ב' ספירים ל"ש אלא ספיר אחד ספיר ב' ספירים ל"ש אלא ספיר אחד ספיר ב' ספירים ל"ש אלא ספיר אחד

ס"ד ומפסיר כיון דלפסור לגרך ברכה לבמלה אם היה סתם לפסור לברך שמי כיון ד"ל מלות אע"ג דלה כתיב בהו כמ"ש ס"ג: ש היום כך וכך. ומס לומר כך וכך ולה לומר כך וכך ל"ל בב(ס"ו) : י מימ יכול לחזור ולמנו · תע"ג דלה לומר בפומר יש לדיעבד ומפ"ג דלה כיון לגמת כמ"ש ס"ג: יא וכהבניע הזמן. ל"ש דהל"ל שמי שפם קוד יאמר לו ט (טו) היום כך וכך י אינו יכול [טו] לחזור ולמנו [טז] בברכה אבל קודם בין השמשות ביון שאינו זמן ספירה אין בבך כלום : הגה יא [טז] וכהבניע (יז) הזמן מפוריס לגמול עד שיספור ומפי החתיל לגמול [יז] פוסק וספור מיהו מס החתיל לגמול קודם שהגיע הזמן מ"ל להספיק מלת גומר מכילתו וספור מ"כ:(ד"ע למען דלמר ספירה בזמן הזה לתוריית"מ) :

ה אם י אינו יודע החשבון ופתח אדעתא דלסיים כמו שישמע מחבירו ושתק עד ששמע מחבירו (ח) [יח] וסיים כמוהו (יח) יצא :

ו אם (ט) פתח ואמר בא"י אמ"ה אדעתא דלימ' היום ד' שהוא סבור שהם ד' ונזכר ום"ם בה' והם ה' או איפכא שהם ד' ופתח אדעתא דלימא ארבע' יב ושעה וסיים בה' כ [יט] אינו חוזר (יט) ומברך :

ז שכח ולא בירך כל הלילה ל יספור ביום יג בלא ברכה :

ח מ אם שכח לברך באחר מהימים בין יום ראשון בין משאר ימים סופר בשאר ימים (כ) בלא ב] ברכה נ אבל אם הוא מסופק אם דילג יום אחד ולא ספר יספור בשאר ימים בברכה :

ט ס"ליל שבת וליל יום טוב מברכין וסופרים(י) יד אחר (כא) קידוש בבית הנסת פ ובמוצאי שבת ויום טוב טו[כ]קוד' הבדל' פ אחר קדיש (כב) תתקבל ג [כא] ובשחל י"ט האחרון (כג) של פסח במוצאי שבת דאז אומר קידוש והבדלה בפעם א' טז יש לספור קודם שמברכין על הכוס

סבלה. לתפוקי יומא מלחבי' ליה כמו לתפסיר: טז יש לספור וכו' שלא תהא שכחת למ"ל דחוריית' שהוא דחוריית'ולכתוב' קשה דהא ל"ד לפס שפא לא תמר מלת ויל"ל שפ"מ דהמ"ל דחוריית' כוי כתלו נמ דחוריי' וזה מוכח פס בגמ"ה דתל"ל לגמה מוכח וכברכה כרכות תין מפכבו' ת"ל וי"ל כיון שפפ"ל דחוריית' ומ"ם וכן הרמכים דילת תמלות מ"ל כוונה תלת דוקת חס דפתו כפי' שלת לגמת כמ"ש רמ"ח כפמוך זה תימ דהת תפ"ד שכ' הטור כפס הרמ"ם דחס שהיו יודעים לברך כ"ה הוה מקר' מותם מלה כמלה ומוכח החם דלת יהת הוה כזה דהת כת' הרי"ף פס לא כפי פוס, חלת תחל' כפית תחרי' ותח"כ הולך לביתו ואוכל. ועוד רלי' מפר' תרכ"ם פ"ז ופ"ז לת יתן ביום רחמן לולב לקנקוד' שילת כו וכו' ומשמע פימי' שרי והת פס כפי פוס תחל' לולב ולוכל פלת מקר' לו תחל' הפרכ'מלה כמלה ופ"ה הוה יולת כו תת"כ לילת ודלי דזה דומה למתכון שלת לגמ' ות"כ ה"ג כמ"ש לגוחל ע"כ ג"ל דכתן לקדוש·דעיולי שכת ניתת לן טפי וכמ"ש לגחוני פ"ב ע"ב ד"ה וקורת כו' ועוד כפי' ר"ל לכל לפ"ד כ"י וכמ"ש בס"ם שם תלי שפב קודם כמו ממנחה ס"ה ולת : ואפי' כו'. שם תפסיקין לק"ם ורמב"ם ורתב"ם ס"ל דספי רבי בוזה"ן לחורייתה וחע"ג דחמיתר ס"ל שהות דרבנן רבן דר"ת ורבת ס"ל כתלי ע"כ ס"ל שהות לחורייתה לכל התוס' ס"ל דל"ש עליה תלת לף שהיא דרבנן מ"ת כל דתקון רבן כו' : פיתו כו'. כ"ש הרין בשבת שם דחפי' לק"ם לת בתחיל בזימור כדלמרי' לת לת בלכה כו' תלת פורס על שמע מחבירו וכו' וסיים כמוהו דשם סוי לת בתחיל בזימור ולפסיק' היל בשיר לשבת ולומר ויל"ש : [יא] וכשבגיע זמן תפור לתכול עד שיספור . כ"מ נרין בתר"ם ס"ה ולת כו' ותע"ג דלמשמיע לף שבבר ההפלל וקרת ק"ש ובירן לומר ברוך שם כבוד וכו' ומוס דקידוש ומקוש מעוד ומקוש מעוד להקדין לכל בשלר תלוריית' לף ומפלת מרכ"ם ס"ה ס"ב . (וכה' בשל"ה ז"ל ובמקום שיש מנוגה שהמלוין הערב מנהג לקדש קודם שיעלין מנ"כ ולי"כ בפוש"ע ס"ה ס"ב דוקת שנה שעירית. ומפ"ת ס"ב דוקת שנה שעירית) : ס"ת אם כו' ושתק כו'. ע' רת"ם פ"ת דברכות פ"ד ובקצה פ"ד ורת"ה כו' ומ"ת ס"ב דוקת קודם שנה שעירית לדעת התוס' שם שפפק הגיעה לומרת"ם כתן יש תפ"ג : ס"ו אם פתח כו'. שם בגמרת כו' שם לפלפ לקולו : אדעתא · כפרמ"י שם : או איפכא. כפ' הרמב"ם וע' ס' ר"ע פ"ת : אינו חוזר כו'. ובטור כת' כשם רתב"ם שיכול לחזור והוא מדברי המרדכי פפ"ב דתגילה וכת' דכיון דבשלר בבפיה בספ"ק דברכות ותלינן לחומרת בספ"ם ב"ש ספק לתר תפה וילכ' כו' הכי נמי ספירת העומר לחורייתה חוזר ומברך ושפר ובת' ש' וכבר כ' פרוב בשם בפוסקים פ"ל ספירה בזה"ז דרבנן. לכן פ' דתינו חוזר ומברך ודברי רתב"ם הן בפיפות ר' יוסה שבגיע לרת"ם כך פיפוי בתר"ם כך פ"ם פלק פלע"י וכן הפוי"ד פ' כ"ת כן כתבה מקומות בספק הרמב"ם וש"ע דלת יברך ולכן דברי הטור וכ"י כתן תמוהים רק בפי' פ"ז כ' הרמב"ם ובטוש"ע שקולת ק"ם בנרתוחיה וכבר בשל הרשב"ת פי' ש"ב ע"ז ע"ם בנתוק כזה וכת' דק"ם שלחי שכן ביחה התקבה ולתפוקי מדברי ב"י הנדריהם שהוא סיום הברכה וכן משמע מדברי הכ"ל שפתח כו' שפת כו' ופיים כו' ולת כ' הפוסקים שכיום שפת ומשמע מדברי הכ"ל דלת יברך לחורייתה הגיע שלת שפת כו' ופיים כו' ולת כ' ופיים לדעתת"ת ובכ"ג כ' פי' פ"ז פ"ת שכח כו'. מתות ע"ב ת' נקור ביום כשר ובתכן כו' ופ' בה"ג כשתת' תמנות ות"ת פ' כשתת' תמנות ות"ת ובהרי הלכות פסיקתא ובכ"ם בב"ק ק"ג ובע"ת ו' ועוד דקי"ל כר' ישמעאל דתני שבת וי"ג ופ"ת פ"ל כותיה וכן ר' יוחנן וע"ב נקור ביום פסול וע' הום' שם פ"ו ת' ד"ה זבר. ובמילה שם כ' לף לשתפל בשתת פסיבה תלת ביום הכפורים ופ"ת פ"ל כותיה וכן כ"ם בפ"ש שלת יספר עוד ותמהו עליו ובמילה כ' כמ"ם בפ"ש משום דבעינן תמימות : אבל אם. ד"ל דספירה בזה"ז דחורייתה כ"ל ותמרי' בפ"ג דברכות ספק לתר לילת הלוה בפ"ע · וכ"ז לדעת הפוסקים דבספק דחורייתה מנהר ושמ"ם בפ"ם כ' תלי ות"ת ות"ע : ש"ח אם שכח. בתמנות ש' כ' בשם ה"ע שלת יספר עוד ותמהו עליו ובמילה כ' כמ"ם בפ"ש משום דבעינן תמימות : אבל אם. ד"ל דספירה בזה"ז דחורייתה כ"ל ותמרי' בפ"ג דברכות ספק לתר לילת הלוה בפ"ע · וכ"ז לדעת הפוסקים דבספק דחורייתה מנהר ושמ"ם בפ"ם כ' תלי ות"ת ות"ע : ש"ח ליל שבת כו' ובשל"ה ע"ש

שירי השובה

שחם ז' שבועות ולמחרתו ערב שבועות והוא תמוה דמשמע שיאבר כן בשעת ספירה וליתא לשון זה ולמחרתו כו' הוא לשון לקוטי מהרי"ל שכתב זה כדרך המנהגים שכדהוא הענין שיום מ"ט הוא ערב שבועות אבל לא שיאבר כן בשעת ספירה ובשו"ת שבו"י חלק נ' הקשו לן הוא ז"ל נדחק להוכיח מדב' ולמחרתו כו' ולית הא ולקמא דבר כאין אופרים זה כלל: (כ) בלא. עבה"ט ועיין בב"י דוד שכתב אם

הגהות רעק"א

ע' שו"ת תנ"ם. סי' ק"פ : שעיף ז' שבת ולת כירך כל בלילה. שת לו יה בלילה וכה"ק רשוק כלומף שיהיה לוגן כל בלילה ולמחרתו כל היוסיספור בלת נרה ובילים בלמחרתו ספור בגרכה הבו' ודע ביהודה סי' כ"ו : שעיף כ' : ש לשבור קודם שתגרים.

החם סופר

דף ע"ב ע"א שכתב שם למה אין סופרים מסום ספיקא דיוסא ע"ש בלתא בשעמא [מהגאון כ"ם]· (שם בש"ז ס"ק י') עם הבדלה ופיסר קמי

לספור כמלמו במ"ם בכ"ק נ' . וכתב המ"א דוקת כשהיה סומטו שלת לגלות מבל מן הסתם משמע דלין לברך בימ מספק ע"ש וכ"כ הפ"ם . מבל משמשם כת"ז בס"ק ו' לימו כן ע"ש.· ועיין מ"ש ס"ק ט"ו: (מו) היום. ותם לומר כך וכך וכה לומר היום לין בה ט"ז ומ"ש : (מז) בברכה . מע"ג דלה לומר בפומר יש לדיעבד מ"ש : (מז) הזמן . ל"ש דהל"ל בסי שפס קודם הזמן כמי מבור כמ"ם סי' רל"ב וכ"ל דמירי בסקום שהגו שבהם קודם לספור בפירה ולת לין לבתחל קודם זמנו כמ"ם סי' רל"ב מ"ל ועיין מ"י : (יח) יצא . משמע דאפי' בסי שפס קודם הזמן יוצאין מן יוצדים לברך כ"ה הוה מקר' מותם מלה כמלה ומוכח החם דלת יהת הוה כזה דהת כת' הרי"ף פס לא כפי פוס, חלת תחל' כפית תחרי' ותח"כ הולך לביתו ואוכל. ועוד רלי' מפר' תרכ"ם פ"ז ופ"ז לת יתן ביום רחמן לולב לקנקוד' שילת כו וכו' ומשמע פימי' שרי והת פס כפי פוס, חלת תחל' לולב ולוכל פלת מקר' לו תחל' הפרכ'מלה כמלה ופ"ה הוה יולת כו תת"כ לילת ודלי דזה דומה למתכון שלת לגמ' ות"כ ה"ג כמ"ש לגוחל ע"כ ג"ל דכתן לקדוש·דעיולי שכת ניתת לן טפי וכמ"ש לגחוני פ"ב ע"ב ד"ה וקורת כו' ועוד כפי' ר"ל לכל לפ"ד כ"י וכמ"ש בס"ם שם תלי שפב קודם כמו ממנחה ס"ה ולת : ואפי' כו'. שם תפסיקין לק"ם ורמב"ם ורתב"ם ס"ל כפי רבי בוזה"ן לחורייתה וחע"ג דחמיתר ס"ל שהות דרבנן רבן דר"ת ורבת ס"ל כתלי ע"כ ס"ל שהות לחורייתה לכל התוס' ס"ל דל"ש עליה תלת לף שהיא דרבנן מ"ת כל דתקון רבן כו' : פיתו כו'. כ"ש הרין בשבת שם דחפי' לק"ם לת בתחיל בזימור ולפסיק' היל בשיר לשבת ולומר ויל"ש : [יא] וכשבגיע זמן תפור לתכול עד שיספור . כ"מ נרין בתר"ם ס"ה ולת כו' ותע"ג דלמשמיע לף שבבר ההפלל וקרת ק"ש ובירן לומר ברוך שם כבוד וכו' ומוס דקידוש ומקוש מעוד ומקוש מעוד להקדין לכל בשלר תלוריית' לף ומפלת מרכ"ם ס"ה ס"ב . (וכה' בשל"ה ז"ל ובמקום שיש מנוגה שהמלוין הערב מנהג לקדש קודם שיעלין מנ"כ ולי"כ בפוש"ע ס"ה ס"ב דוקת שנה שעירית) : ס"ת אם כו' ושתק כו'. ע' רת"ם פ"ת דברכות פ"ד ובקצה פ"ד ורת"ה כו' ומ"ת ס"ב דוקת קודם שנה שעירית לדעת התוס' שם שפפק הגיעה לומרת"ם כתן יש תפ"ג : ס"ו אם פתח כו'. שם בגמרת כו' שם לפלפ לקולו : אדעתא · כפרמ"י שם : או איפכא. כפ' הרמב"ם וע' ס' ר"ע פ"ת : אינו חוזר כו'. ובטור כת' כשם רתב"ם שיכול לחזור והוא מדברי המרדכי פפ"ב דתגילה וכת' דכיון דבשלר בבפיה בספ"ק דברכות ותלינן לחומרת בספ"ם ב"ש ספק לתר תפה וילכ' כו' הכי נמי ספירת העומר לחורייתה חוזר ומברך ושפר ובת' ש' וכבר כ' פרוב בשם בפוסקים פ"ל ספירה בזה"ז דרבנן. לכן פ' דתינו חוזר ומברך ודברי רתב"ם הן בפיפות ר' יוסה שבגיע לרת"ם כך פיפוי בתר"ם כך פ"ם פלק פלע"י וכן הפוי"ד פ' כ"ת כן כתבה מקומות בספק הרמב"ם וש"ע דלת יברך ולכן דברי הטור וכ"י כתן תמוהים רק בפי' פ"ז כ' הרמב"ם ובטוש"ע שקולת ק"ם בנרתוחיה וכבר בשל הרשב"ת פי' ש"ב ע"ז ע"ם בנתוק כזה וכת' דק"ם שלחי שכן ביחה התקבה ולתפוקי מדברי ב"י הנדריהם שהוא סיום הברכה וכן משמע מדברי הכ"ל שפתח כו' שפת כו' ופיים כו' ולת כ' הפוסקים שכיום שפת ומשמע מדברי הכ"ל דלת יברך לחורייתה הגיע שלת שפת כו' ופיים כו' ולת כ' ופיים לדעתת"ת ובכ"ג כ' פי' פ"ז פ"ת שכח כו'. מתות ע"ב ת' נקור ביום כשר ובתכן כו' ופ' בה"ג כשתת' תמנות ות"ת פ' כשתת' תמנות ות"ת ובהרי הלכות פסיקתא ובכ"ם בב"ק ק"ג ובע"ת ו' ועוד דקי"ל כר' ישמעאל דתני שבת וי"ג ופ"ת פ"ל כותיה וכן ר' יוחנן וע"ב נקור ביום פסול וע' הום' שם פ"ו ת' ד"ה זבר. ובמילה שם כ' לף לשתפל בשתת פסיבה תלת ביום הכפורים ופ"ת פ"ל כותיה וכן כ"ם בפ"ש שלת יספר עוד ותמהו עליו ובמילה כ' כמ"ם בפ"ש משום דבעינן תמימות : אבל אם. ד"ל דספירה בזה"ז דחורייתה כ"ל ותמרי' בפ"ג דברכות ספק לתר לילת הלוה בפ"ע · וכ"ז לדעת הפוסקים דבספק דחורייתה מנהר ושמ"ם בפ"ם כ' תלי ות"ת ות"ע : ש"ח ליל שבת כו' ובשל"ה ע"ש

ביאור הגר"א

שלת יתהר תוס כו' ופ"ת דשבת לת יסב כו' וזכו לדברי תוס' דברכות ד' ב' ד"ה וקורת כו' ועור כפי' ר"ל לכל לפ"ד כ"י וכמ"ש בס"ם שם תלי שפב קודם כמו ממנחה ס"ה ולת : ואפי' כו'. שם תפסיקין לק"ם ורמב"ם ורתב"ם ס"ל כפי רבי בוזה"ן לחורייתה וחע"ג דחמיתר ס"ל שהות דרבנן רבן דר"ת ורבת ס"ל כתלי ע"כ ס"ל שהות לחורייתה לכל התוס' ס"ל דל"ש עליה תלת לף שהיא דרבנן מ"ת כל דתקון רבן כו' : פיתו כו'. כ"ש הרין בשבת שם דחפי' לק"ם לת בתחיל בזימור ולפסיק' היל בשיר לשבת ולומר ויל"ש : [יא] וכשבגיע זמן תפור לתכול עד שיספור . כ"מ נרין בתר"ם ס"ה ולת כו' ותע"ג דלמשמיע לף שבבר ההפלל וקרת ק"ש ובירן לומר ברוך שם כבוד וכו' ומוס דקידוש ומקוש מעוד ומקוש מעוד להקדין לכל בשלר תלוריית' לף ומפלת מרכ"ם ס"ה ס"ב . (וכה' בשל"ה ז"ל ובמקום שיש מנוגה שהמלוין הערב מנהג לקדש קודם שיעלין מנ"כ ולי"כ בפוש"ע ס"ה ס"ב דוקת שנה שעירית) : ס"ת אם כו' ושתק כו'. ע' רת"ם פ"ת דברכות פ"ד ובקצה פ"ד ורת"ה כו' ומ"ת ס"ב דוקת קודם שנה שעירית לדעת התוס' שם שפפק הגיעה לומרת"ם כתן יש תפ"ג : ס"ו אם פתח כו'. שם בגמרת כו' שם לפלפ לקולו : אדעתא · כפרמ"י שם : או איפכא. כפ' הרמב"ם וע' ס' ר"ע פ"ת : אינו חוזר כו'. ובטור כת' כשם רתב"ם שיכול לחזור והוא מדברי המרדכי פפ"ב דתגילה וכת' דכיון דבשלר בבפיה בספ"ק דברכות ותלינן לחומרת בספ"ם ב"ש ספק לתר תפה וילכ' כו' הכי נמי ספירת העומר לחורייתה חוזר ומברך ושפר ובת' ש' וכבר כ' פרוב בשם בפוסקים פ"ל ספירה בזה"ז דרבנן. לכן פ' דתינו חוזר ומברך ודברי רתב"ם הן בפיפות ר' יוסה שבגיע לרת"ם כך פיפוי בתר"ם כך פ"ם פלק פלע"י וכן הפוי"ד פ' כ"ת כן כתבה מקומות בספק הרמב"ם וש"ע דלת יברך ולכן דברי הטור וכ"י כתן תמוהים רק בפי' פ"ז כ' הרמב"ם ובטוש"ע שקולת ק"ם בנרתוחיה וכבר בשל הרשב"ת פי' ש"ב ע"ז ע"ם בנתוק כזה וכת' דק"ם שלחי שכן ביחה התקבה ולתפוקי מדברי ב"י הנדריהם שהוא סיום הברכה וכן משמע מדברי הכ"ל שפתח כו' שפת כו' ופיים כו' ולת כ' הפוסקים שכיום שפת ומשמע מדברי הכ"ל דלת יברך לחורייתה הגיע שלת שפת כו' ופיים כו' ולת כ' ופיים לדעתת"ת ובכ"ג כ' פי' פ"ז פ"ת שכח כו'. מתות ע"ב ת' נקור ביום כשר ובתכן כו' ופ' בה"ג כשתת' תמנות ות"ת פ' כשתת' תמנות ות"ת ובהרי הלכות פסיקתא ובכ"ם בב"ק ק"ג ובע"ת ו' ועוד דקי"ל כר' ישמעאל דתני שבת וי"ג ופ"ת פ"ל כותיה וכן ר' יוחנן וע"ב נקור ביום פסול וע' הום' שם פ"ו ת' ד"ה זבר. ובמילה שם כ' לף לשתפל בשתת פסיבה תלת ביום הכפורים ופ"ת פ"ל כותיה וכן כ"ם בפ"ש שלת יספר עוד ותמהו עליו ובמילה כ' כמ"ם בפ"ש משום דבעינן תמימות : אבל אם. ד"ל דספירה בזה"ז דחורייתה כ"ל ותמרי' בפ"ג דברכות ספק לתר לילת הלוה בפ"ע · וכ"ז לדעת הפוסקים דבספק דחורייתה מנהר ושמ"ם בפ"ם כ' תלי ות"ת ות"ע : ש"ח ליל שבת כו' ובשל"ה ע"ש

חכמת

כן עזאי כפותה והבחי הוי כדייק לשון המשנה יותר דא' כך היה בן עזאי שונה ואם פליג כדינא הילל לי' כך היה בן עזאי א' ובי"ב דבן עזאי לא פליג רק שונה בלשון אחר להיפוך ואף דה"ע"ב פירש להיפך דלבן עזאי רק מוסף דוחה דמנחה ורבן עצים דוחה תדורייהו י"ל היינו רק לדידן כיון דכבר ידעינן מ"י יום ד"ל כן דמוסף דוחה רק דמנחה לכך אפשר בפהבנתא לא משכינן לי' דבן עזאי הוי דייקא נ' כדמ"ש ג' דגם בן עזאי ס"ל כן אבל להמיד דלא ידעינן מי' יום הא הוי ראיה מבן עזאי דס"ל כן דהילכא להיפוך ואין בייהי רק דלוה בפהבנה יותר ולוה דעבילה יותר. ואין להקשות היאך סד לפיים דברי בן עזאי בן דא"כ למה הוצרך בפשנה אריב לי' דאחד בשבת לא היה בו בעבד היה בי הלל וקרבן פוסף קרבן עצים תיפתי ליה דבשביל שאינו נהי אין בו קשה ומשכחת לה גם בשאר הימים כן כגון בהיה"ם יבניב לבן עזאי אימתריך רק ליל פיסף איני דיוהה רק דמנחה זה לא קשה דיל דע"כ לא פ"ל לת"ק דמוסף דוחה תדורייהו רק היכא דליכא הלל בפהיית כגון בי"ה דאז פיקא תקנתא דפעמד לנעדרי יהי ישנו בפהיית לכך תקנו דקרבן מיוסף דוחה דורייהו אבל היכא דיש בי הלל אז כיון דאין בפהיית בשום הלל אז ע"א מיקרי פשום ש"ה דבנהה ילא דעבילה כדי לקייס עבים חד בעבד בים ולכך נקט התנא אחד בעבד דאז כיון דיש בי הלולא כל ח' דוחה רק דידיה ולא פשנהינן על עקירת הפעבד.בן הוי אפשר לי' להפי' הלא יש בי' לכך לא אפר בן עזאי היא כנ"ל לפיים.אך באפס זה דוחק. ותפיקר נראה דאי שפי בפשנתין עבדים הי"ט בלכך פ"ל לבן עזאי בקרבן עצים דוחה יותר מכה דהי דרבנן יבני חיוק בפאיב בפוסף ע"ש . ולפ"ז האיך אפשר לי' לבן עזאי פ"ל כות"ת אי הקשה

מחצית

לגבל לת ק"ל כותיה ובבי"י פי' תע"ב:בע"ש תבע"י כיון בבבר עבלי ליל לעיון שבת ה"ה לעיון ספירה והכי"מ ה"י בשם פסקי תו דתעות דלפיכך בהל לם בתפלל מרבית יוכל לספור לכתו הטור דהוי ליה לעיון ק"ם ותפלה ה"ה לעיון ספירה ובתב שם"ג סותיים הבור ספוסיים מבע"י בש"ס המ"ם בשם הרמב"ן ותלוחיהם הלל בשם"ז שכי דמיירי בין בשמשות. לבל לת ק"ל פי' ר"ם: ומ"ש ספיק ה' לתם תיכו יודע שתר בתר בלילה ולת הפיית בפי' ב"ן הבהתי בפי' ק"מ בבירך על התורם והברתו לו מקום לקרות שלה בלילה ולת יתיל לבתר עד שידע כמה יפים יש : (ס"ק יג).פלא ברכה. מעיין בפעיף ח'. לם שכח כו' ספר בשתר תיפים בלי ברכה ועלי' תמר מקר' לו מסופק לספור בלילה ולת יספור שתר יפים בבירכה פ"ז בשם הרמב"ם דברכה לבטלה הוי ברכה לבטלה ולת יברך. לכן הפר"ח כתב בשם פ"ה בשעם פתום דלת יספור בלילה ולת יברך כמו שפתב בפ"ע ס"ז ומכן ואילך יספור בלי ברכה. ומ"ש בפעיף ח' לם הוא מסופק ל

שמח כמ"ש שיש קידוש והבדלה מצרפין לקידוש עם הבדל' וסופר קמי קידוש זכ"ל דבליל שביעי' של פסח ליכא מ' של פסח מפי' בחול יום ז' של פסח שהוא יו"ט כמ"ש בסי' תפ"ז ובשל"ה כתב שזה אין מקדשין בכה"כ ובמ"א סי' ר"ז ובמ"ב שם ס"ק ל"ג : יש לספור : לתפוקי יומא קמיה מעיולי יומא ולפיה מה"ט אין מקדשין בה"כ שחל להיות ביום ו' של פסח שהוא מן התורה יום ז' של פסח מ"מ מדרבנן הוא יום ח' של פסח מפי' בחול ומ"מ מדרבנן הוא יום ז' של פסח מפני שהוא מן התורה וקדושה י"ט מחמת מיזו אלא מדרבנן.כנ"ל. ומ"מ לענין שלא לספור בו לא

כרביעי כו'. ומ"מ קדים עד מחר שקרא הרביעי שבשלם מגין הקרואים (כ"י ריש"פ) : ה י"ט המחרן. פירוש כז' : ו ומ"ת זמן.שמיני רגל בפני עצמו : מילה בשמיני מומרים יום ליבשה מה שאין כן בשאר י"ט דאין מומרים יום ליבשה מ"מ תנו בשבת (בכוס סי' תקפ"ד ומנהגים) . ול"ל הטעם משום דבשבת ליקפיד' כ"כ להפסיק בין גאולה לתפלה כמ"ש סי' קי"ח : ואם חל יום ז' בשבת מומרים ביום ליבשה מדשה.ומ"ם חל יום אחרון בשבת מומרים ביום ומפסיק בשמע' שבשה לומר ספיום של יום ז' שגם הוא יסדו ר"ש הגדול.ומ"ם כו מילה מומרים יום ליבשה קודם שירה מדשה : ז ומ"ת מחימה . רק מותם מקדם השבת אבל בשבת בחול המועד של מקרא מגילה (לחם רב) ונראה דלפ"ז אין בשירים מקדם השבת ואפי' בחול המועד של סוכות ושמיני עצרת ושל פסח מיהו בשירים אין לברך הם לא שכהוב על קלף כדינו כמו מגילת אסתר (כ"כ בס"ת רמ"א ז"ל סי' ל"ב) :

תצא * ואין הברכה על הכשמים כ"כ בשל"ה ופ"ח דשבת ופ' בהעלותך ופ' כי תבא ופ' כתבו ופ' בהבדלה ופ' בראשית ופ' נח ופ' לך לך ופ' וירא ופ' חיי שרה ופ' תולדות ופ' ויצא ופ' וישלח ופ' וישב ופ' מקץ ופ' ויגש ופ' ויחי ופ' שמות ופ' וארא ופ' בא ופ' בשלח ופ' יתרו ופ' משפטים ופ' תרומה ופ' תצוה ופ' כי תשא ופ' ויקהל ופ' פקודי ופ' ויקרא ופ' צו ופ' שמיני ופ' תזריע ופ' מצורע ופ' אחרי מות ופ' קדושים ופ' אמור ופ' בהר ופ' בחקותי ופ' במדבר ופ' נשא ופ' בהעלותך ופ' שלח ופ' קרח ופ' חקת ופ' בלק ופ' פינחס ופ' מטות ופ' מסעי ופ' דברים ופ' ואתחנן ופ' עקב ופ' ראה ופ' שופטים ופ' כי תצא ופ' כי תבא ופ' נצבים ופ' וילך ופ' האזינו ופ' וזאת הברכ

תצג (א) ים מכנים להסתפר בר"ח אייר · כ' כ"י שעשמס ע"ם מ"ם מחרומים כסס המוס שנ"ג כעומר אין לו מעלה מלד עלמו שפכקו מלמות חלה לסימנא כעלמא נקטו סי' ל"ג דהיינו שבימים שח"ת מחמון לח מתו ות"כ כשחסיר מן מ"ע יום ז' ימי פכח וז' שכחות וכ' ימי' ר"ח שכס י"ו ימים שאין חכילות מכג כסס כשהרו מן המ"ע יום ל"ג יום ורמו שס דכ' ימים של ר"ח אין חכילות נוכג כסס ככנו ככס היתר וזה שכוס דלא חמרו בשני ימים של ר"ח אין חכילות נוכג כסס חלה למעכים חיסור הספורת פד עלרת דכלה כ' ימים משכחת לה ל"ג יום שכס סימן ליחי כמיתה חכל כדאיכא למ"ל ל"ג יום חסור להסתפר חפי' בר"ח כדבכי ב"י ממילה לנדין כל ל"ב יום חסור ותו לח: (ב) ותוהן לח יספרו מל"ג ותילך · כי הס ס"ל דנס לחר ל"ג כעומר מתו פד עלרת כי ל"ג חיט סי' להספקת המיתה כו ביום חלה מכין ל"ג כוה סימן לכמה ימים היו, כמיתה משח"כ לתוהן שחכחפרין לחר ל"ג כעומר דס"ל דהמית היתה חף ביום שח"ת חמיתה חלה שביום ל"ג כעומר שספקה כמיתה לגמרי ות"כ עד ל"ג כעומר מהר ככול כל ימים ולחר ל"ג כעומר מותר ככול

ג ו (א) **יש** [ע] **נוהגים להסתפר בראש חדש אייר ושעות הוא בידם** : כגה ה מיהו בהרגש (מ) מקומות נוהגין להסתפר עד ר"ח חיינ (ב) ותוהן לח יספרו מל"ג כעומר ותילך חף ע"פ שעומר להסתפר כל"ג כעומר בעלמו ותוהן מקומות שנוהגים להסתפר מל"ג כעומר ותילך לח יספרו כלל חלח עד ל"ג כעומר ולח יהגו כשיר לחתם ו [י] (ט) מקלת מנהג זה ומקלת מנהג זה משום לח תחגודדו וכ"ש [יח] שאין לנהוג היתר (י) כשחיכון (ר"ע)

תצג (א) ים מכנים להסתפר בר"ח אייר · כ' כ"י שעשמס ע"ם מ"ם מחרומים כסס המוס שנ"ג כעומר אין לו מעלה מלד עלמו שפכקו מלמות חלה לסימנא כעלמא נקטו סי' ל"ג דהיינו שבימים שח"ת מחמון לח מתו ות"כ כשחסיר מן מ"ע יום ז' ימי פכח וז' שכחות וכ' ימי' ר"ח שכס י"ו ימים שאין חכילות מכג כסס כשהרו מן המ"ע יום ל"ג יום ורמו שס דכ' ימים של ר"ח אין חכילות נוכג כסס ככנו ככס היתר וזה שכוס דלא חמרו בשני ימים של ר"ח אין חכילות נוכג כסס חלה למעכים חיסור הספורת פד עלרת דכלה כ' ימים משכחת לה ל"ג יום שכס סימן ליחי כמיתה חכל כדאיכא למ"ל ל"ג יום חסור להסתפר חפי' בר"ח כדבכי ב"י ממילה לנדין כל ל"ב יום חסור ותו לח: (ב) ותוהן לח יספרו מל"ג ותילך · כי הס ס"ל דנס לחר ל"ג כעומר מתו פד עלרת כי ל"ג חיט סי' להספקת המיתה כו ביום חלה מכין ל"ג כוה סימן לכמה ימים היו, כמיתה משח"כ לתוהן שחכחפרין לחר ל"ג כעומר דס"ל דהמית היתה חף ביום שח"ת חמיתה חלה שביום ל"ג כעומר שספקה כמיתה לגמרי ות"כ עד ל"ג כעומר מהר ככול כל ימים ולחר ל"ג כעומר מותר ככול וכוחכן כיון שחמו מכחפרין ל"ג כעומר ותמה על הסר"ח דחוסר בחל ר"ח חייר חחר ור"ח ככלל כשחמרו ל"ג יום כחמרה כיון שחמו מכחפרין עד ל"ג כעומר ותמה על הסר"ח דחוסר בחל ר"ח חייר חחר ור"ח ככלל כשחמרו ל"ג יום כחמרה כיון שחמו מכחפרין עד ל"ג כעומר ותמה על הסר"ח דחוסר בחל ר"ח חייר חחר ור"ח ככלל כשחמרו ל"ג יום

תלמידי ר' עקיבא ג [ד] **אבל** (ג) **לארס ולקדש א שפיר דמי ונשואין נמי מי שקפץ ובנם אין עונשין אותו** : הגה מיהו מל"ג כעומר ותילך ב ככל (ג) שרי (מנהגיהם וב"י ומהגיהם) :

ב ג **נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר שאומרים שאז פסקו מלמות** ד **ואין להסתפר עד יום ל"ד בבוקר** ה **אלא אם כן חל יום ל"ג ערב שבת שאז מסתפרים בו מפני כבוד השבת** : הגה ובמדינות חלו אין נוהגין כדבריו חלח מסתפרין ביום ל"ג ג [ה] ומרגיש בו קלת (ד) שחשם [ו] * ותין מוחדיט בו (ה) חתמן (מהרי"ל ומהגיהם) ותין להסתפר פד ל"ג כעלמו ולח מנהגינו (מהרי"ל) מיהו חס חל ניסן מ' [ז] נוהגין להסתפר ביום ו' לכבוד (ו) שבת (מהרי"ל) [ח] מי שהוח ד נעל *) (ז) נרים לו חל

גו ב [ט] **מותר להסתפר בספירה לכבוד המילה** (פרישה מנהגים) :

ג ו (א) **יש** [ע] **נוהגים להסתפר בראש חדש אייר ושעות הוא בידם** : הגה ה מיהו בהרגש (מ) מקומות נוהגין להסתפר עד ר"ח חייר (ב) ותוהן לח יספרו מל"ג כעומר ותילך חף ע"פ שעומר להסתפר כל"ג כעומר בעלמו ותוהן מקומות שנוהגים להסתפר מל"ג כעומר ותילך לח יספרו כלל חלח עד ל"ג כעומר ולח יהגו כשיר לחתם ו [י] (ט) מקלת מנהג זה ומקלת מנהג זה משום לח תחגודדו וכ"ש [יח] שאין לנהוג היתר (י) כשחיכון (ר"ע)

ל"ג יום ות"כ כשמספרין עד לחם חודם חייר ור"ח ככלל כשחמרו ל"ג יום עד עלרת ותפ"ם שמספרין ביום ל"ג ות"כ חסר יום חחד מ"מ הה קי"ל מקלת ביום ככולו וכיון שכהגו לחיסור בחקלתו דיו ושם כן חסור להסתפר חפילו בר"ח סיון עד עלרת (כ"ח) חבל במדינה זו נהגו ליתח עד עלרת ואין לזה טעם ות"ת שחוח כמוחרי שכיכח מ"כ ביום ל"ג כעומר לח לפיו ולח לחחריו עד עלרת ואין לזה טעם כעומין הלח ביום ל"ג כעומר לח יכחפרו ולח יתח עד עלרת ואין לזה טעם כעומין מעטם הכני . ויל"ל דוחי כשיקר שחחר ל"ג כעומר לח מתו ותפ"ם נוהגים קלת חבילות מחמת נזרת תחנ"ו שהיתה בחשכנז בין פסח לעלר כמו שמפורש ביולרות ופיוטים שחנו חומרים כשכחות הכם שכם נתיסדו כמו קינות כעלפ"ד טעם המנהג שלנו שאין נוהגין חחר ל"ג כעומר חבל נוהגין חחר ל"ג כעומר שמחמת נזרה זו לח בחזינו חלח בשמחה יתירה על ישוחין מה שאין כן קודם ל"ג כעומר שמחתו תלמידי ר' עקיבא ומפל כל כשלש להחחבל בשבילם החמירו טפי לפיכך בחסיפת . כגה"מ

ד ה **אלא אם כן חל יום ל"ג ערב שבת שאז מסתפרים בו מפני כבוד השבת** : הגה ובמדינות חלו אין נוהגין כדבריו חלח מסתפרין ביום ל"ג ג [ה] ומרגיש בו קלת (ד) שחשם [ו] * ותין מוחדיט בו (ה) חתמן (מהרי"ל ומהגיהם) ותין להסתפר פד ל"ג כעלמו ולח מנהגינו (מהרי"ל) מיהו חס חל ניסן מ' [ז] נוהגין להסתפר ביום ו' לכבוד (ו) שבת (מהרי"ל) [ח] מי שהוח ד נעל *) (ז) נרים לו חל

גו ב [ט] **מותר להסתפר בספירה לכבוד המילה** (פרישה מנהגים) :

ג ו (א) **יש** [ע] **נוהגים להסתפר בראש חדש אייר ושעות הוא בידם** : הגה ה מיהו בהרגש (מ) מקומות נוהגין להסתפר עד ר"ח חייר (ב) ותוהן לח יספרו מל"ג כעומר ותילך חף ע"פ שעומר להסתפר כל"ג כעומר בעלמו ותוהן מקומות שנוהגים להסתפר מל"ג כעומר ותילך לח יספרו כלל חלח עד ל"ג כעומר ולח יהגו כשיר לחתם ו [י] (ט) מקלת מנהג זה ומקלת מנהג זה משום לח תחגודדו וכ"ש [יח] שאין לנהוג היתר (י) כשחיכון (ר"ע)

תצג א ספיר דמי · שמח יקדמנו מחר . וכ"ל למותר לפעות כמותו פעם פעודת חירוסין (פסי' תקכ"ח ס"כ) חכל לפעות ריקודין ומחולות של רשות ככגו לחסור וכ"ל שמף מי שפעה שדוכים לחסור לפעות ריקודין ומחולות : ב ככל ברי . היינו לחותן המוהגים לספר מל"ג ותילך חכל לנדין שמוהגים חיסור חספורת פד עלרת ומ"ש ג"כ ותילך חכל יום ל"ג כעומר דס"ל דלח כמו חסור חלח פד ל"ג כעומר ונחוץ מאד לביחו והיא אין רצונה לזוז ממקומה בלא שנאין ונם הוא חולה קצת עדיין ואין לו מי שישמשנו פה על הירידו ונם שקרוב שיחבטל העניין על ידי המתנה זו שיפרד לדרכו כו' ולכן החיר הנשואין בצירוף היחר שיש מקומות שנוהגין היתר לישא אחר ל"ג בעומר ע"ש : (ה) חתמן . עבה"ט ובמור וקציעה כתב דהך מעברב פירושו היום שלפנינו כמו ע"ש או ע"ש אבל הלילה שלמחרתו יום ל"ג בעומר פשישא דלילו כיומו ע"ש:(ו)ברית.עבה"ט וע' מח"ב בשם זרע אמת מי ששלמו ימי אבלו בין ר"ח ל"ג בעומר חותר להסתפר ביום ל"ג בעומר מפני כבוד השבת שלפני ההתונה שקורין שפין האלץ מותר להסתפר בע"ש ועיין לקמן סק"ח בשם אגרת הרמ"ז : (ח) מקומות. ובשם האר"י ז"ל כתבו שלא עד ערב חג יעקב

תצג א ספיר דמי · שמח יקדמנו מחר . וכ"ל למותר לפעות כמותו פעם פעודת חירוסין (פסי' תקכ"ח ס"כ) חכל לפעות ריקודין ומחולות של רשות ככגו לחסור וכ"ל שמף מי שפעה שדוכים לחסור לפעות ריקודין ומחולות : ב ככל ברי . היינו לחותן המוהגים לספר מל"ג ותילך חכל לנדין שמוהגים חיסור חספורת פד עלרת ומ"ש ג"כ ותילך חכל יום ל"ג כעומר דס"ל דלח כמו חסור חלח פד ל"ג כעומר ונחוץ מאד לביחו והיא אין רצונה לזוז ממקומה בלא שנאין ונם הוא חולה קצת עדיין ואין לו מי שישמשנו פה על הירידו ונם שקרוב שיחבטל העניין על ידי המתנה זו שיפרד לדרכו כו' ולכן החיר הנשואין בצירוף היחר שיש מקומות שנוהגין היתר לישא אחר ל"ג בעומר ע"ש : (ה) חתמן . עבה"ט ובמור וקציעה כתב דהך מעברב פירושו היום שלפנינו כמו ע"ש או ע"ש אבל הלילה שלמחרתו יום ל"ג בעומר פשישא דלילו כיומו ע"ש:(ו)ברית.עבה"ט וע' מח"ב בשם זרע אמת מי ששלמו ימי אבלו בין ר"ח ל"ג בעומר חותר להסתפר ביום ל"ג בעומר מפני כבוד השבת שלפני ההתונה שקורין שפין האלץ מותר להסתפר בע"ש ועיין לקמן סק"ח בשם אגרת הרמ"ז : (ח) מקומות. ובשם האר"י ז"ל כתבו שלא עד ערב חג יעקב

[ז] נוהגין להסתפר ביום ו"י . ולכבוד שבת זה הוא דעת מהרי"ו ומהרי"ל לחומר וכן דעת מקלת לחחרוניס וכ"ח כיכי דכבוד היתר נכוח ותין להסתיר בדיניס חלו בסי"ם ס"ק כ' : [ח] ומי שהוח בעל ברית . ע"ל בס"י סימן תקנ"ט מבוחר דבעלי ברית נקרחיס הסנדקים ומוהל ותכי הכן כיומיל לף שיהיו מל בעלמו ומוהר להסתפר בערב קודם כניסה לבית הכנסת וכ"כ מנהגים : [ט] נוהגין להסתפר בלחש חדש היה רגיל לומר . עיין במ"ח שכתב שמנהגינו להסתפר בג' ימי הגבלה וב"ש מילחת בשבת ומ"ם בסק"ג : [י] מקלת מנהג זה. עיין במ"ח שהרחיק בסוגיח דיכוחת מחילוק דיניס שלח תשנה לנודות ועמ"ש בסימן תס"ח : [יח] שאין לנהוג היתר בשחיכון . לחכל לח נוכג חיסור בשחיכון לח הוי בכשיל כחוקר הולך כיון דלסחפק ליה כדין וכמ"ש בספרי מכחת יעקב דיש כלל ל"ז וכ"פ במ"ח ס"ם זה לחכל מ"ח בחומרות יתרות שכ' בזה שלא לנורך

תצג א ספיר דמי · שמח יקדמנו מחר . וכ"ל למותר לפעות כמותו פעם פעודת חירוסין (פסי' תקכ"ח ס"כ) חכל לפעות ריקודין ומחולות של רשות ככגו לחסור וכ"ל שמף מי שפעה שדוכים לחסור לפעות ריקודין ומחולות : ב ככל ברי . היינו לחותן המוהגים לספר מל"ג ותילך חכל לנדין שמוהגים חיסור חספורת פד עלרת ומ"ש ג"כ ותילך חכל יום ל"ג כעומר דס"ל דלח כמו חסור חלח פד ל"ג כעומר ונחוץ מאד לביחו והיא אין רצונה לזוז ממקומה בלא שנאין ונם הוא חולה קצת עדיין ואין לו מי שישמשנו פה על הירידו ונם שקרוב שיחבטל העניין על ידי המתנה זו שיפרד לדרכו כו' ולכן החיר הנשואין בצירוף היחר שיש מקומות שנוהגין היתר לישא אחר ל"ג בעומר ע"ש : (ה) חתמן . עבה"ט ובמור וקציעה כתב דהך מעברב פירושו היום שלפנינו כמו ע"ש או ע"ש אבל הלילה שלמחרתו יום ל"ג בעומר פשישא דלילו כיומו ע"ש:(ו)ברית.עבה"ט וע' מח"ב בשם זרע אמת מי ששלמו ימי אבלו בין ר"ח ל"ג בעומר חותר להסתפר ביום ל"ג בעומר מפני כבוד השבת שלפני ההתונה שקורין שפין האלץ מותר להסתפר בע"ש ועיין לקמן סק"ח בשם אגרת הרמ"ז : (ח) מקומות. ובשם האר"י ז"ל כתבו שלא עד ערב חג

[ז] נוהגין להסתפר ביום ו"י . ולכבוד שבת זה הוא דעת מהרי"ו ומהרי"ל לחומר וכן דעת מקלת לחחרוניס וכ"ח כיכי דכבוד היתר נכוח ותין להסתיר בדיניס חלו בסי"ם ס"ק כ' : [ח] ומי שהוח בעל ברית . ע"ל בס"י סימן תקנ"ט מבוחר דבעלי ברית נקרחיס הסנדקים ומוהל ותכי הכן כיומיל לף שיהיו מל בעלמו ומוהר להסתפר בערב קודם כניסה לבית הכנסת וכ"כ מנהגים : [ט] נוהגין להסתפר בלחש חדש היה רגיל לומר . עיין במ"ח שכתב שמנהגינו להסתפר בג' ימי הגבלה וב"ש מילחת בשבת ומ"ם בסק"ג : [י] מקלת מנהג זה. עיין במ"ח שהרחיק בסוגיח דיכוחת מחילוק דיניס שלח תשנה לנודות ועמ"ש בסימן תס"ח : [יח] שאין לנהוג היתר בשחיכון . לחכל לח נוכג חיסור בשחיכון לח הוי בכשיל כחוקר הולך כיון לחספק ליה כדין וכמ"ש בספרי מכחת יעקב דיש כלל ל"ז וכ"פ במ"ח ס"ם זה לחכל מ"ח בחומרות יתרות שכ' בזה שלא לנורך

באר היטב

זכן שלח להסתפר בר"ח רק ב"ג כעומר ובערב עלרת דוקח ע"ש.ועיין ס"ז שעיף קטן כ' וכחב המ"ח דכל מקום ומקום יעשה כפי מנהגו וכפפק ליו להחמיר עיין שם . ומ"ש כ"ח ליו שכשם לחומו היינו דוקח כשחוליח שעשה מעה לכל יום להסתפר בימי העומר מוהגין לקנוס ולעניט שיין שם : (ר) חמה . וכחב בחוחת בבודל לחר היה רגיל לומר נשם בכל יום וחמרו גם ב"ג ועשם שיין שם : (ס) חתמן . גם בערב של יום ב"ג . וכחשכח המנהג שבחחרים ס"ל חמה מבח"ב בערב לומרים מחה ות"כ ע"ש הרב ב"ח דמין להסתפר פד ל"ג בעלמו הוח ע"פ המנהג שבכחיב לבל לחומן המוהגין בלח עומר חמה מבערב ה"ה דעומר להסתפר דהם בהם חלי וב"כ המ"ם מ"ו : (ו) שבח . זהו דעת מהרי"ו . ומהרי"ל לומר וכן דעת מקלת לחרוניס ומ"ש סימן תכ"ח דנהוג היתר בלילה ליו"ט . (ז) בחבל . ולפי מה שכחב בסי' תקכ"ח ס"ק ל"ח דלחר שנשחה לו נרים בשבת יכול לנהוג היתר בלילה ליו"ט ולח חיישינן לספק שמח שנשחה לו נרים בשבת חלח בשוגג ולח במזיד ולפ"ז חפי' חס נשחה לו נרים במזיד

ז עור ומסייך למכנא הקרא דמנח מכתבו וכו' ח לכון כתוב ב ליתמיו לביל ריש כירכן הפ"מ ג גם ז: ליתמיו שם ד תשנה הגילה כ"ח ס נרייתה שם ל"מ

נתיב חיים

תצג ס) מ"ח בקיו וכדבר שיש להלות בלילי מתכונין לאיסור כ"כ מהכלי תם ילמ זה מפיו כלמ בתשבורת שם קמ במקום מ' יהיו ובקונטרס יפתרנו הכ"ב כצוותר והילך פסיעה דכוי לח

אשל אברהם

אן ומוליתין בכנ"ה מקומות ומנהג להתפלל ביום מ' בתשובות בי"ב כוותיקון. ויכיו בכ"ם נזכרים שלא להוליא ס"ת לחיור אחר ס"ת ע' בשעה בכ"ב רבתים להוליא פ"ת ע' בשעה בכ"ב כ"ו: ובס' שמואל סי' נ':

הגהות רעק"א

סי' תצד ס"ז סק"א על מה

חתם סופר

תרתי דסתרי ע"כ מכאן ואילך יהיה לחוק הקבוע לאסור הנשואיןבשלשה ימי הנבלה וכ' עכ זה דהנראה מדברים אלו שלא הקפיד אלא זו שנהגו ליטא בשני הזמנים והוי תרתי דסתרי אהדדי בס"א כשובן דבקהלה גדולה כמו הנ"ל יאיר בכל שנה ב' נישואין בשני הזמנים אבל אשר באתר קטן שהנישואים להקפיץואם יארע תהונה ברי"ח אייר לא יארע ביומי הנבלה א"כ אינכאן תרתי דסתרי בס"א. ואשר שאין קפידא כל כך ות"ש היסב בכל דברי התשובה] : שם בהג"ה מיהו אם חל וכו'. נ"ב וע' מ"ש בשכנה"ג סי' זה ומכל מקום לא הקלתי ואסרתי בערב שבועות שחל ביום א' לגלח עש"ק שלפניו אע"ג דיש לחלק וקיל וקמילה ביום א' לא התרתי ביום ו' שלפניו שאינו דומה לחניל כיון שאינו אלא יו"ם שלו ולא לרוב הציבור ול"נ בעש"ק שוב לעשות נישואין בלילה מבוים עש"ק ולבעול בליל שבת כניל כוונת אלי' רבה. (שם במנ"א סעק"ו) ד"ה ויען וכו'. נ"ב עיין תשובות מעיל צדקה:

סי' תצד בס"ז סק"א

קריאת התורה. נ"ב בספר א"ר ח"י מייתי תשובות שער אפרים סי' י' לקיים המנהג וכן נראה דעת המג"א לעיל ריש סי' קמ"ו ע"ש וק"ל. והיכא דנהוג נהוג ואריך

דין וכ"כ המ"ח סי"ם זה: (יח) כתבים. ס"ה מתבים בכ"ה ולאמר שפשרו מופר במלחמה תיכף ס"ז כ"ם: תצד (ט) שבועות. עיין מ"ש בס"ם לכ"ש מהה סתורה ביום כ"ח לספירה למה קבע הס"י סג השבועות לחודות ביום ס"ן לספירה ס"ם ופס"י. ומהרש"ל בס"ם פרק ח' דפ"ח בפוני' פתים ותרן מוציון כמנהגן וכו' הקשה גם כן קושי' זו ומפרש שם דהזהם הס"י בזה להודות דילמא מעלך קודם לכתבה במצבה ומתן ס"ם. ופ"ז מ"מרפי דהכי כוותם רב יוסף דיומא דעלמא, עבדי ליה עבלי, תלמ' אמר מי לאו הני יומא דקא גדיש כמה יוסף חיכא בשוק, ככ"ל עיין בפסחים פמ"ד. דרשוי לדקדק בו מוכא. מדא מלי הני ליעבי דקאמר מי לאו הני יומי, דקא גרי דמעמע דיומי, קא גריס. כו"ל למימר מי לאו מתן תורה. ועוד מי לאו מתן סורהבוי מסיוד המועד לאוקמי ומהו דלמריק הסי הקב"ה עם מעשה בראשית עם מקבלין ישראל עם התורה מוטב ומם לאו הדיני מסיוד לאוקמי ומהו . ועוד אפרי שהיה רב יוסף עניו מכל אדם דלמריק בשוק טוב. מעמע דני כמלה מעמ כ"ל רב יוסף לא מתני מעמ דאיכא למימ ס"ם . ובלאן מתפלר דמעמע מיהא הסורה הוא פרינ אימי אימר חי זה מעבד מעמ . ולפי ס"ם מיהא מעבד מה דאמר מי לאו הני יומא וכי דיוסף הוא מעבד מעמ מביאה לידי ידעת מסת. ופ"ב ר"י היה כמעלה שהיה עניו גם כן כמעלה שידעת עם שאמרו מיל מעמ מביאה לידי ידעת מסת. והא שאמר שהיה עניו גם כן מעלה קודם לשאמר

שערי תשובה

השבועות ע"ש וכ' באגרות הרמ"ז סוף סי' ב' שלפי מנהג האר"י ז"ל אפי' אם יזדמן ברית מילה אין להסתפר בכל זמן העומר:

סי' תצד (ב) השלישי. עבה"ט וע' בסמ"א סי' כ"א ההוזי המנהג ועיין בקונטרס שערי אפרים שער חק

כמ"ם ס"ק כ': (יב) נהגו כתבים. וכתי כ"כ ה"ה מנהג ולא רחיתי מהרים כזה לף בכתים ור"ם לוי סימן ויו"ו מתליר כזה יותר מהסמורה:

תצד (ט) כיום מתנים לספירה עומר. ומנהגו בתתרומים מתתלת מרכית כדי שיהיו תמימות ימי בספירה ומה שתקשה כה"ת מיד סימן קל"ו מיין ספרי תורה בשלמים מ"ם שם ומה שתקשה עוד מה"ת בסח שפרש מתמרות דכוי דכיום תמיתי יהיו ני ישראל ממנים כדתי בשבת וכיום ויו"ו בתחילו לספור בספירה נמלו דיום התמיתים הוא כיום ויו"ו ולכ"ע בשבת ניתכה בתורה ומה דכיום כ"ת מתכ בתורה ומה שיעיר תי בשבועות כיום בתמיתים ותירך דכי לרמות לנו שני י"ם של גליות ע"כ תירך זכ תמה ד"ת יהיה יום כשני עיקר ס"ם עתמי' ונני תרץ ישראל שעושין רק יום רחשון מתי תיכף לתיכר . ומה"ם על קושי' זו לעיל בסימן ת"ל ס"ק כ' וכ"ל תעיקרית לק"מ וכמ"ש בריב"ם סימן נ"א שלא כתבו תנ בשבועות כיום מתן תורה ללת כיום התמיתים לעומר ללת שכזמן הזה דידעין בקביעת דירחי לעבולם ניכן מלא תיעיר מפר דמלת התמיתים יום שם שבת בתיון על כן לתו תוערתינו.וכן מבואר לכדיל בס"ק דר"ה בף ו"ו ותיעיר רב שמעי' עומת פעמים תיבה בתיון פעמים שבת פעמים שבת כל כיוצ שניכם מלאים ניתן ותייר תמצה.תחר מלת ותחר תפר שבת כרי להדיל בשבין תקדתן ס"ם ברתתי כיו פעמים תל תנ בשבועות בתמצה בתיון לף שעדיין לת מיתנר תתורה תלינה דכ"ע תלת בויי"ו כרבון לו בו' כר' יוסי תלת ותלי דתין דפקומתו כלל בזה ופמ"ש לעיל סימן ת"ל בסח סדר עולם ודוק: עוד כתבו בתתרומים שלת ניתן בלילה רק לפסוק בתורה ומשכר ותן גדול ובכר מתפסק בתנבר בזה בעיני בתון עם לעמוד יחד בשערה ס"ם בתקון ולומר קדש ומוכלין בשילוך כיום ויש מוכלין בערב פרגל ובניית מוק"ז בגלות לת נהגו כך ללמוד בשערה רק כל אחד ואי לומר בידיעתו כי מיקר מיקון לת תקנו רק בפי עמי תארץ שתין יודעין ללמוד ס"ב תורים

חכמת

לנוחל לב' שבתות ובל"נ בעצמו כיון דתוא יום אחד חיישינן לאונסא וכדומה ובפרט דבזיון הוא שעל שבת לא יגלח וביום א' אחר השבת יגלח לכך מותר לגלח בע"ש ובפרט דלא לשבת חזה חששו כיון דבו אסרו לגלח ולא חיישינן לנוולו אך לשבת הבאה חיישינן כיון דבו התירו לגלח קודם לו ב"י בעומר ולא יהיה בנוול בשבת ואם לא יגלח עתה אולי בל"נ בעומר יוולד לו אונסא וכדומה ונם בזיון היא לשבת כנ"ל לכך התירו לגלח בע"ש אבל בר"ח סיון דאשר לו לגלח אח"כ כל הימים לזמן קרובה לא חששו לאונסא ויכול לגלח קודם לשבת הבאה וכא יהיה מנוול ובשביל אותו שבת אין לגלח דבי' לא חששו לניוול דהרי אסרו לגלח עד ר"ח יתול איתתי שיהיה. ועוד דבל"נ בעומר דהוא עצמו מותר מדינא לדוב האוסקים לכך אם חל ביום א' מותר בספוך לו. אך בר"ח סיון הרי מפורש במנ"א דאין היתר רק בשלשה ימי הנבלה והמפ"נ עצמו כתב דלא ידע מנין נמשך המנהג כתתיר בר"ח א"כ הבו דלא לוסיף עלה דוקא

מחצית

הרמ"ם. וכת דהוכרך לחלק בין כ"ד ל' לשני כ"ד הוא משום קושית לחמרת שהקשה שם הכ"ם וכ"ה פליגי לעניין נרת מרוה הכ"ה ס"ל דלעמו דערוב שפלה לפני יכם. כגון רלוכן שבת בת שמעון לחיו ותת רלוכן בלא כיום. ונפלה לפני מביה שמעון דלסורה לשמעון ופטורה מן התליקה כ"ה שם היה לרלוכן זוה תשה לחרת והוי נרת בת שמעון כשמת רלוכן נם הנרה לסורה לשמעון ופטורה מן התליקה ומן היכוח. וכ"ם מתירים ליתכב נרת מרוה. ומשקיע דכ"ם עשו כדבריהם. וכן כ"ה עשו כדבריהם. וצ"ע פריך דהוי שני כ"ד בציר ל' ותיכא משום לף תתגודו. וע"ז הוכרך לתרץ ולחלק כין ב ד לתר לשני כ"ד : שכני הכרכים לף הין קורלים כו'. כמ"ם הרמ"ם שם בשם ירושלמי דכן מיר חיטו מוציא בן כפר דכל מי שהיטו מחוץ כדבר חיטו מוציא לתריס ולחומו יום הלף בן עיר חיטו מתקבלים יחד ללף בציתים לעניתן בכרכים וכתב הרמ"ם ומה שלף קורין בכפר שלשה לפי שלף הין מתקבלים יחד ללף בציתים שבכל: וכתב כי ל"ם שם מחוייבים כו' וכת"ה סי' תם"ח הביא דברי ס"ג. וכתב דפשיטא ליה דל"ם לנהוג תומרת ס"ם : היכי שכני חומות כו' דהוי כשני כ"ד דכתלי חומות נקרלים כ"ד בשני עיתן: שכני ציתורים כו' דהיין דכשבת שמעון מעבר שני מעבר עני ובשבת ד' וה' מפרים שוב מעבר שני ולא מעבר עני ובשבת מפרים מעבר עני ולא מעבר שני ובשבת ד' וה' מפרים שוב מעבר שני ולא מעבר עני ובשבת מפרים מעבר עני ולא מעבר שני ופליגי כ"ם וכ"ה עימתי הוי ר"ה לתילות כיום ס"ל דל' בשבת הוי ר"ה . וכ"ה ס"ל בע"ז בשבת ור"ע נהג בל' בשבת בשבת שליחים הפרים מעבר שני כ"ה . ולכ"ה מדיין הוי שבת שניה ונם הפרים מעבר שני כ"ם לכ"ם כבר נכנם שבת שליחים . דשתרי תהדדי ותתרי דעלי לף בכשיל בתשך הולך . לתל היכי דשתרי הוי דמע"ג שרי כחילתא ס"ג החולין דף מ"ב ע"ב דקי"ל נקונם הוסם בשבתו הוי טרפה ופליגי רב ושמואל לתי ניקב תורכן הוסם רב שבירה ליה דבשבתו טרפה דס"ל דהוי בשבת בשוק שחוטה ומותר לשחוט בתורכן הוסם והיינו כדין ונם נם לעניין נקב ושמואל ס"ל דנקיבתו כרובה דוקא . דס"ל ללתו מקום שחוטה הוא ותתרי שם הלי תורה לתתחיל לשחוט בתורכן הוסם בשבתו ונמר לשחוטה כרובה הוסם עשתו

שעורי תשובה

כמ"ם ס"ק כ': (יב) נהגו כתבים. וכתי כ"כ ה"ה מנהג ולא רחיתי מהרים כזה לף בכתים ור"ם לוי סימן ויו"ו מתליר כזה יותר מהסמורה:

תצד (ט) כיום מתנים לספירה עומר. ומנהגו בתתרומים מתתלת מרכית כדי שיהיו תמימות ימי בספירה ומה שתקשה כה"ת מיד סימן קל"ו מיין ספרי תורה בשלמים מ"ם שם ומה שתקשה עוד מה"ת בסח שפרש מתמרות דכוי דכיום תמיתי יהיו ני ישראל ממנים כדתי בשבת וכיום ויו"ו בתחילו לספור בספירה נמלו דיום התמיתים הוא כיום ויו"ו ולכ"ע בשבת ניתכה בתורה ומה דכיום כ"ת מתכ בתורה ומה שיעיר תי בשבועות כיום בתמיתים ותירך דכי לרמות לנו שני י"ם של גליות ע"כ תירך זכ תמה ד"ת יהיה יום כשני עיקר ס"ם עתמי' ונני תרץ ישראל שעושין רק יום רחשון מתי תיכף לתיכר . ומה"ם על קושי' זו לעיל בסימן ת"ל ס"ק כ' וכ"ל תעיקרית לק"מ וכמ"ש בריב"ם סימן נ"א שלא כתבו תנ בשבועות כיום מתן תורה ללת כיום התמיתים לעומר ללת שכזמן הזה דידעין בקביעת דירחי לעבולם ניכן מלא תיעיר מפר דמלת התמיתים יום שם שבת בתיון על כן לתו תזערתינו.וכן מבואר לכדיל בס"ק דר"ה בף ו"ו ותיעיר רב שמעי' עומת פעמים תיבה בתיון פעמים שבת פעמים שבת כל כיוצ שניכם מלאים ניתן ותייר תמצה.תחר מלת ותחר תפר שבת כרי להדיל בשבין תקדתן ס"ם ברתתי כיו פעמים תל תנ בשבועות בתמצה בתיון לף שעדיין לת מיתנר תתורה תלינה דכ"ע תלת בויי"ו כרבון לו בו' כר' יוסי תלת ותלי דתין דפקומתו כלל בזה ופמ"ש לעיל סימן ת"ל בסח סדר עולם ודוק: עוד כתבו בתתרומים שלת ניתן בלילה רק לפסוק בתורה ומשכר ותן גדול ובכר מתפסק בתנבר בזה בעיני בתון עם לעמוד יחד בשערה ס"ם בתקון ולומר קדש ומוכלין בשילוך כיום ויש מוכלין בערב פרגל ובניית מוק"ז בגלות לת נהגו כך ללמוד בשערה רק כל אחד ואי לומר בידיעתו כי מיקר מיקון לת תקנו רק בפי עמי תארץ שתין יודעין ללמוד ס"ב תורים

ביאור הגר"א

תתנון ז' ימי הספח ו' שבתות וי"ג ר"ח ויו"ל סר ר"ח תייר בקה ממנין הימים כשתרו ל"ג ימים ומפ"ז ס"ק ל' כ' ות"ח ס"ק כ' . ולא יגהנו. יבמות י"ד ל' : וכ"ש. פ"ת דעיכונין מקולי כ"ם ומקולי כ"ה כו' : ס"ד נהנו. כת"ם בסוף מ"ק כ"ם ועיין בס"ג : סי' תצד ס"א ביום . מפורש בתורה ול"ל דתינו תלוי בתנין הימים בתרב כ"ם בפ"ל דר"ה עלרת פעמים

יעקב

בתיקון ולעניין נרכת התורה עיין בס"ל ופ"ל סימן ת"ו פעיף י"ב ועיין סימן רנ"ג ובכל בו סימן ע"ד כילד מוציו מם בתיקון בשתתכנין לוותו בתב בשבועות ללמוד תורה והוות מנכא קדמוניס ולל יפתה תוס מן בתנבא כ"כ ברוקח ופ"ם : וכתבו עוד לתתרוניס שיש לתמור בתיוון לם לת כגיל שבילתה: [ג] כוות תג בשבועות . בתרי"ל סוף הלי שבועות ג' ול"ל מהרי"ל לת היה מקדם בלבנה בשוס י"ט אתל בת"ם בגון תג בשבועות אתל בת' תו בכ' ויהיה שעתה שס שיש תמוחין לשתה כך יש בתומרין לשעלה ותין לקבל פני השכינה כ"ש תוך להחוס תיתם העיר על רגו המוסכם ללת היה מקפיד ולהיה מקדשה לף ב"ע ס"ב ול' בשבועות שבת ס"ל וכוכת ס"ת לעיל ר"ם תכ"ו וסיים וכן פיקר לקדשה לף ב"ע ס"ב לת בכילו רמ"ח ס"ל הס"ז ושלת בהגשתה כתב כזה ושלם ממנו מה שבת, שם בס"ם פעיף כ' בהגהת רמ"ח לתדיל שתין מקדשין כ"ם ועיי' בתוספת פי מ"ם ועיין ע"ת שפסק ג"כ שתין לקדש בליל י"ם ושבת וכת"ל שם בשעה דערוב שבת שלכתו ולקדשה פני לכבה ולתין מערבין שתתה בשתתה : [ג] בראשון מן בתרב . כ' הס"ז ול"ל מה שהוכיתם מבתיוות תלו לקרות פסוק ראשון ולתר כך מתחילין לקדושת יב לתמוך בתרכה כיתך רשתים לתפסיק וכו' ושתשתי תקרו שבהגינו רבניט מוובסיס לשורר לקדשות פוסק שיתחיל בכהן לנרך על קריאת התורה וכן רלוי לגהוג בכל בקבלות גם כיוצ פתגם עד כתן לשונו : אכן בשתוגא שער לפרשי פלק ח"ת סימן י"ד בתירך לקיים מנהג זה של רחשונים שהוא מכבד וויתיקים ושתין כת בית שוס פרט לשמות בתנבא ויש לו על מה שיסמוך ע"ש שהתירך וכן נהגיו פה מעולם ובשם קדמוניות ומקרוב היו רוצים לשנות בתנבא בשבל דברי הפ"ז ולת עלתה בידם לשנות בתנבא ופמ"ם לעיל סימן תפ"ם ס"ק י"ת בשעין שיהיו בתנבשים : [ד] מבתורה כנ'. וקורין כתנבשים בפסח בשלשה ועיין בח"ת שבת' בזה תיוקו דעות בשעין בקריאה : [ה] ומפשיר בתרבבה . ונהגו לתפשיר דוקא גדול ותכם ופתן לדבר תין דורשין בתפשה מרבבה תלת לם כן הוא תכם ותכין מדעתו ותכתב בתם גיסו הרב

שלמה

ברי"ח אבל לא להתיר אף קודם לו. וזה הוי פעמו של הפר"ח כיון דברי"ח אייר רוב האוסרין והמחבר כתב ששעות הוא בידם ולכך אף הנהגין לתקל היינו ברי"ח עצמו ולא להקל אף קודם לו ואינו דומה לל"נ בעומר דשם מותר לרוב הפוסקים כנ"ל. לכך בין בר"ח אייר בין ברי"ח סיון יש לאסור לגלח בע"ש כגלפע"ד

סי' תצד סעיף א' ביום חמשים לספירת העומר הוא חג השבועות וכו'. נ"ב עיין במנ"א סק"א מת שתקשה למה אומרים בששה בסיון יום מתן תורתינו ועמ"ש בישוב זה בתיבורי מעשה ידי יוצר עכ הנדה ש"ל פסח בח"ש דע"ן בפיסקא ברוך שומר הבטחה לישראל ע"ש דרך נכון בעוה"י ורוק ועיין בתיבורי קהלת יעקב בדרוש לשבועות שנת תרי"א מ"ש ליישב קושית המנ"א הנ"ל ע"ש עוד בתבתי ליישב קושית המנ"א הנ"ל וגם למה בתורה לא נזכר זמן מתן תורה רק אנו אומרים כן בתפלה עיין

השקל

ומתר רבא רמינא עליה חומרא דרב ותומרא דשמואל ומייתבינא ליה תומרא דרב לל' נקיבת תורכן במשכו ותצ"ג דרב ס"ל דהוי מקום שחיטה וכדין שחט במה שהתחיל בתורכן לשחוט ולא הוי בכלל ניקב הוסם לענין זה רמינן עליה חומרא דשמואל דלמא מקום. שחיטה וה"ל ניקב והא שמואל ס"ל דנקיבתו כרובה בזה ס"ל כרב דנקיבתו במשכו ופ"ת מסיק הש"ם שם הוי חרי חומרי דשתרי לעמרי : דליכא בזה ספק דכין לרב וכין לשמואל מותר ממ"נ :

סי' תצד כתב מ"ת קשה כו' הלא קי"ל כר"י כו' לתרי' בשבת דף פו ע"ת תולמת ס"ז כיום לתליטי לשמושה שהוא. דברי רלב"ע ר' יהושע מסתפק ליה שלא היה יודע תיך ס"ל לכ"ם וכ"כ התו' ביבמות דף ט"ז ותי"ב מפני הספק מותר לגהוג תרי חומרי דשתרי תהדדי לנתרי לי' דיילפינהו שניהם מפני הספק דממ"נ שרי כרתי' פ"ב דמולין : תצד קשה לי היתך תנו תומרים בשבועות יום מתן תורתינו הלא ק"ל כר"י דתמר בי' נסיון נתנה תורה דהא ק"ל דבפי לפרושי ו' פרושי מ"ת ולדירן לשולם שבועות בי' נסיון וכתמת הרמב"ם פרק ה' מתלכות תנות העומתם פשק כתוב בתם תל ר"ח תייר בשבת שבועות ויו"ל סר ר"ח תייר בקה ממנין הימים בשתרו ל"ג ימים ומפ"ז ס"ק ל' כ' ות"ח ס"ק כ' . ולא יגהנו. יבמות י"ד ל' : וכ"ש. פ"ת דעיכונין מקולי כ"ם ומקולי כ"ה כו' : ס"ד נהנו. כת"ם בסוף מ"ק כ"ם ועיין בס"ג : סי' תצד ס"א ביום . מפורש בתורה ול"ל דתינו תלוי בתנין הימים בתרב כ"ם בפ"ל דר"ה עלרת פעמים

יעקב

בתיקון ולעניין נרכת התורה עיין בס"ל ופ"ל סימן ת"ו פעיף י"ב ועיין סימן רנ"ג ובכל בו סימן ע"ד כילד מוציו מם בתיקון בשתתכנין לוותו בתב בשבועות ללמוד תורה והוות מנכא קדמוניס ולל יפתה תוס מן בתנבא כ"כ ברוקח ופ"ם : וכתבו עוד לתתרוניס שיש לתמור בתיוון לם לת כגיל שבילתה: [ג] כוות תג בשבועות . בתרי"ל סוף הלי שבועות ג' ול"ל מהרי"ל לת היה מקדם בלבנה בשוס י"ט אתל בת"ם בגון תג בשבועות אתל בת' תו בכ' ויהיה שעתה שס שיש תמוחין לשתה כך יש בתומרין לשעלה ותין לקבל פני השכינה כ"ש תוך להחוס תיתם העיר על רגו המוסכם ללת היה מקפיד ולהיה מקדשה לף ב"ע ס"ב ול' בשבועות שבת ס"ל וכוכת ס"ת לעיל ר"ם תכ"ו וסיים וכן פיקר לקדשה לף ב"ע ס"ב לת בכילו רמ"ח ס"ל הס"ז ושלת בהגשתה כתב כזה ושלם ממנו מה שבת, שם בס"ם פעיף כ' בהגהת רמ"ח לתדיל שתין מקדשין כ"ם ועיי' בתוספת פי מ"ם ועיין ע"ת שפסק ג"כ שתין לקדש בליל י"ם ושבת וכת"ל שם בשעה דערוב שבת שלכתו ולקדשה פני לכבה ולתין מערבין שתתה בשתתה : [ג] בראשון מן בתרב . כ' הס"ז ול"ל מה שהוכיתם מבתיוות תלו לקרות פסוק ראשון ולתר כך מתחילין לקדושת יב לתמוך בתרכה כיתך רשתים לתפסיק וכו' ושתשתי תקרו שבהגינו רבניט מוובסיס לשורר לקדשות פוסק שיתחיל בכהן לנרך על קריאת התורה וכן רלוי לגהוג בכל בקבלות גם כיוצ פתגם עד כתן לשונו : אכן בשתוגא שער לפרשי פלק ח"ת סימן י"ד בתירך לקיים מנהג זה של רחשונים שהוא מכבד וויתיקים ושתין כת בית שוס פרט לשמות בתנבא ויש לו על מה שיסמוך ע"ש שהתירך וכן נהגיו פה מעולם ובשם קדמוניות ומקרוב היו רוצים לשנות בתנבא בשבל דברי הפ"ז ולת עלתה בידם לשנות בתנבא ופמ"ם לעיל סימן תפ"ם ס"ק י"ת בשעין שיהיו בתנבשים : [ד] מבתורה כנ'. וקורין כתנבשים בפסח בשלשה ועיין בח"ת שבת' בזה תיוקו דעות בשעין בקריאה : [ה] ומפשיר בתרבבה . ונהגו לתפשיר דוקא גדול ותכם ופתן לדבר תין דורשין בתפשה מרבבה תלת לם כן הוא תכם ותכין מדעתו ותכתב בתם גיסו הרב

שלמה

ברי"ח אבל לא להתיר אף קודם לו. וזה הוי פעמו של הפר"ח כיון דברי"ח אייר רוב האוסרין והמחבר כתב ששעות הוא בידם ולכך אף הנהגין לתקל היינו ברי"ח עצמו ולא להקל אף קודם לו ואינו דומה לל"נ בעומר דשם מותר לרוב הפוסקים כנ"ל. לכך בין בר"ח אייר בין ברי"ח סיון יש לאסור לגלח בע"ש כגלפע"ד

סי' תצד סעיף א' ביום חמשים לספירת העומר הוא חג השבועות וכו'. נ"ב עיין במנ"א סק"א מת שתקשה למה אומרים בששה בסיון יום מתן תורתינו ועמ"ש בישוב זה בתיבורי מעשה ידי יוצר עכ הנדה ש"ל פסח בח"ש דע"ן בפיסקא ברוך שומר הבטחה לישראל ע"ש דרך נכון בעוה"י ורוק ועיין בתיבורי קהלת יעקב בדרוש לשבועות שנת תרי"א מ"ש ליישב קושית המנ"א הנ"ל ע"ש עוד בתבתי ליישב קושית המנ"א הנ"ל וגם למה בתורה לא נזכר זמן מתן תורה רק אנו אומרים כן בתפלה עיין

השקל

ומתר רבא רמינא עליה חומרא דרב ותומרא דשמואל ומייתבינא ליה תומרא דרב לל' נקיבת תורכן במשכו ותצ"ג דרב ס"ל דהוי מקום שחיטה וכדין שחט במה שהתחיל בתורכן לשחוט ולא הוי בכלל ניקב הוסם לענין זה רמינן עליה חומרא דשמואל דלמא מקום. שחיטה וה"ל ניקב והא שמואל ס"ל דנקיבתו כרובה בזה ס"ל כרב דנקיבתו במשכו ופ"ת מסיק הש"ם שם הוי חרי חומרי דשתרי לעמרי : דליכא בזה ספק דכין לרב וכין לשמואל מותר ממ"נ :

סי' תצד כתב מ"ת קשה כו' הלא קי"ל כר"י כו' לתרי' בשבת דף פו ע"ת תולמת ס"ז כיום לתליטי לשמושה שהוא. דברי רלב"ע ר' יהושע מסתפק ליה שלא היה יודע תיך ס"ל לכ"ם וכ"כ התו' ביבמות דף ט"ז ותי"ב מפני הספק מותר לגהוג תרי חומרי דשתרי תהדדי לנתרי לי' דיילפינהו שניהם מפני הספק דממ"נ שרי כרתי' פ"ב דמולין : תצד קשה לי היתך תנו תומרים בשבועות יום מתן תורתינו הלא ק"ל כר"י דתמר בי' נסיון נתנה תורה דהא ק"ל דבפי לפרושי ו' פרושי מ"ת ולדירן לשולם שבועות בי' נסיון וכתמת הרמב"ם פרק ה' מתלכות תנות העומתם פשק

דמ"ל לפרוש רק ג' עונות וכתב הכסף משנה בגירסת הרמב"ם והרשב"ם דמכמים סבירא להו ג' עונות ופסק כוותייהו פ"ם. ומ"ל מהגמ' הוא על פי הרמב"ם ומ"ם כי"ד כך' יוסי היינו לחומרא °) ומה שקשה עוד להתוספ ביתנה ביום כ"ח לספיר דהא יומו ממגיים ביום ה' והתוספ ביתנה בשבת כבר תי' הי"מ דבא לרמוז לנו י"ט שני של גליות. ותפשר דהיינו דקתמר יום מ' כוסיף משם מדפתו ואין כאן מקומו · בליל שבועות אין מקדשין על הכוס עד ל"ם כשהיה תמימות תהיינה(פ"ם ומ"ב): **איתא** בזוהר שמקידים הרשמועים היו עוסקים כל הלילה ועוסקים בתורי וכבר נהגו רוב הגומדים לעשות כן ותפשר לתת טעם פ"ם שעוסקו לפי שישראל היו ישנים כל הלילה והוצרך הקב"ה להקיר אותם כדאיתא במדרש לכן הוא מקיים לתקן זה: ועם' ד' כי"ג שכשוקר אין לברך עכ"י ונם אין לברך על טלית קטן כמ"ש סי' מ': ולענין ברכת התורה אי מסופק דכשיגמ מ"ז סי"ב כתב לקמ שאם למד בלילה וכו' מ"ל לברך כל זמן שלא ישן משמע דאם עסק כל הלילה מ"ל לברך ביום שלאחריו וכ"מ בגמ' פ"ד דסוכה סוכה דלא מפסקי לילות מימים מ"ל לברך על הסוכה אלא פעם א' כל ז' ועכשי תרל"ט. מיהו קשה דהא אחן ק"ל ביום ביום לא הוי הפסק אפי' שינת קבע מ"ב י"ל דגם בלילה השינה לא הוי הפסק אלא שמתחלה אין דעתינו לעסוק רק ביום ולילה לא' והפסק בשוקר קודם פ"ה הוי נחשב ליום שאחריו. תדע דהא לר"ת מ"ל לברך קודם פ"ם דנפסק בשרכה של החמול עד שיה ר ביום מ"ב לדידן נמי י"ל כיון שמוכנין לברך כל היום ברכת התור' מ"ב מעיקרא לא היה דעתו לעסוק רק ביום ולילה ולכן צריך לברך ברכת התורה כשיאיר היום וכן נראה עיקר לך הרוצה לצאת ידי הפסק ישמע ברכת התורה מאחר ויתכוין לצאת י"ח: ועפי' רש"י דצריך לקרות ק"ש היינו שלא יהא לו הפסק ביניהם כמ"ש כתב כמ"ב סי' ו' בשבועות קורין בעשה סגילה בשבועות ישמע מעתו: כתב כמ"ב סי' ו' בשבועות קורין בעשה ספרים הדבורות. ובשבת פ' יתרו קורין ° בעשה התחתון ומז הוי לא תרצח סוף פסוק וקורא הלוי ג' בקמ"ן והי"ה אחר לא תחמוד וקורא בשבקוי' בעשה העליון מז קורא לא תרצח כל"ל בקמ"ן והי"ה אחר לא תחמוד

תצה כל שאסור לעשותו אסור לומר לעכו״ם לעשותו (כ״י ופרס׳ תקמ״נ):

א חון ממלאכת אוכל נפש. כתוב למ״ש סי׳ תקכ״ח דמותר לשלול פירות מפני הפסד הוזל״ת ורחוים לחכילה וע׳ בנמ׳: ב ויש מחמירים.ומה״ט ים לכתל פירות היכשים קודם ס״ס טובים יותר כשנתבשלו מלתמול(של״ה):

ג ע״י שינוי.ומותר לכתחל׳ להמתין עד ר״ע לעשותו בשינוי (וכ״מ ס׳ תק״ד) ומ״מ כ׳ מהרי״ל נוהג כוותיזמ״ל מפ״ט דהיכי׳ יות׳ טובים וגם אסו׳ לדוך שקדי׳ כ״ט נהוג׳ מכם מלב כי הפסד לעשות כפ״ט מקטפיג מעסקנת פ״כ.ומ״ג דבשאר מכלכים אם מפיג מעט מעסקנת שרי הכא דו ׳:לשחים. פירי׳ ומ״ם שאינו דומה כלל לשאר מלוחים מנור כתוכו אבל הקדרים יבשים אם ומרוב דכייתם נפחט המרק מ״מ כל׳ נמי אדם שם מלב עליהם ודומה לשחיטת פרי לעשו׳ משקה וחסו׳ שכ״ל י״ם ס״ל ס״ל׳ח ועפ׳ תק״ן ס״מ: ד אסרו חכמים.מפני שדרך לעשות לחתם ביום מ׳ לימים הרבה ויש ס״ל דאין מלילין כדעת הפוסקים שהם לתוריית׳: ה אין מולילין. אין לפרש משום שביתת כשמתו שהרי אדם עלמו מותר להוליח כי״ם אלא כמ״ש הרמב״ם שאסור שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול וע׳ סימן רמ״ז סס״ג *)

תצה (א) ואון מאולאם והכעיר. דין הולאת יתבאר בסי׳ תק״ח ודין הכעיר בסי׳ תק״ט. ודין מכשירי הולכל נפש כגון שפוד וכיולא בו בסי׳ תק״ט: (ב) קדירה ועמיסה וכו׳. הטעם בשור ופר״י לפי שהאדם רגיל לקשר שלהו ולנעור כרמו כת׳ ולדרוך כל שכיו כת׳ ולמחן הרבה ביחד ואנו מבשלים שפת היו מותרים כי״ם היה קושר כל שלהו ובומר כל כרמו ודורך כל שכיו ומחזי כמ״ש בסי׳ תק״ו ס״ב ובמ״ב שם ופי׳ לפי שהאדם רגיל לקשר שלהו ולנעור כרמו כת׳ ולדרו

כר"י דמוקי' לאסור אפי' בכל כשבת דאסור בכל"מ ומותר להכין מי"ט לחבירו הכא דמותר להכין כו' . ומ"ג דלקמן סי' תק"נ ס"ק ד' לאסור להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת בכ"מ :

תצו (א) מלא לעניין מת . משום כבודו ויתכפר כפי' תקכ"ח ולכמול הענין

תצו א ומנדין וכו' . דכל דבר שעיקרו מדבריהם ועוקר לגופיה מלוה מן התורה כגון כי"ע דלחמן סי' תקי"ח ומותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ ומותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ :

כתב הר"ן מעשה דמלחמה נופלת היא שכות מכל שאר מכות מלאכות לא ז"ל כ"מ ס"ק ד"ה ומ"ש הרמ"א סי' תס"ח ס"ד ז"ל כ"י אם היתר גם עושה מלאכה בשעת הדחק וכיוצא בזה ומפשר שסמך על מ"ש סי' תס"ח :

(ב) מפני שהוא כמלחמה בשעת הדחק ומ"ל אין לו להקל כשיעשה לעשות מלאכתו בע"י וכיוצא בזה ומפשר שסמך על מ"ש הר"ן בפ' כל כתבי ז"ל :

(ה) ומותר להכין מי"ט לחבירו הכא דמותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ :

(ה) אי ומותר (י) להכין מי"ט לחבירו הכא דמותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ :

(ו) שיעשה (כגיטין יחומה ל"ד מ"ב) (ה) אי ומותר (י) להכין מי"ט לחבירו הכא דמותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ :

לשני נב' ימים של גליות (כל זו) ועיין לעיל סי' ת"ץ כל דיני מוקצה :

תצו דיני יום טוב שני של גליות ובו ג סעיפים :

א ג בגליות שעושין שני ימים טובים מספק ° כך מה שאסור בראשון אסור בשני א * ומנדין למי שמזלזל בו ואם הוא צורבא דרבנן אין מחמירין לנדותו אלא ב (ו) מלקין אותו :

ב אין חילוק בין ראשון לשני (א) אלא ג לענין מת ג וכן לכחול את העין : הגה ו אפי' מותר מוליו שמין בו סכנה (ר"ן פרק מין לענין) אע"פ שאסור בראשון אלא על ידי (ג) עכו"ם אם אין בו סכנה בשני מותר אפי' בכ"ע : ומותר להכין מי"ט לחבירו הכא שאני כיון שמ"ל מלא למיר לחוד כמידי דשבת אפי' בכל"מ :

ג ד בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ אסורים לעשות מלאכה ביו"ט שני ה (ג) ביישוב (ב) אפילו דעתו לחזור וכל זמן שלא הגיעו ליישוב אפילו אין דעתו לחזור מותר לפי שעדיין לא הוקבע להיות כמותן ו אבל אם הגיע (ד) ליישוב ואין דעתו לחזור נעשה כמותן ואסור בין במדבר בין ביישוב וכל ז חוץ (ה) לתחום אין נותנין עליו חומרי מקום שהלכו לשם :

ג ד בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ אסורים לעשות מלאכה ביו"ט שני ה (ג) ביישוב (ב) אפילו דעתו לחזור וכל זמן שלא הגיעו ליישוב אפילו אין דעתו לחזור מותר לפי שעדיין לא הוקבע להיות כמותן ו אבל אם הגיע (ד) ליישוב ואין דעתו לחזור נעשה כמותן ואסור בין במדבר בין ביישוב וכל ז חוץ (ה) לתחום אין נותנין עליו חומרי מקום שהלכו לשם :

°ע' ר"ם מיון ור"י הלוי פ' סי' מקכ"ו

כשבת מתירין כי"ט : מי שנפל ונגרר הדם מסור להסיר דם שקורין קעס"ן מפ' פ"י עכו"ם שיכול להמתין עד למחר (מו"ם) זפ"ד סי' ת"כ : ד בני מ"י וכו' . כל סעיף זה הוא ל' הממור פ"ד דפסחים וכת' תע"ב דשאר דבריס כל שדעתו לחזור שרי לעשות בשבת כמעט' (כמש"ל סימן תס"ח) הכא כיון שהוא מנהג גדול שנהגו כולם הגולה כולם אין לפרוץ גדר ומתו' כתבו דמלאכה מסוג זה לעשות בשבת כמעט' ובכ"ש בשב כ"ס בשב דרכ"ו מ"ת ע"ג ורכ"מ ומ"ל מ"כ ע"ם ורשד"מ פ"ו דלא כמכי"ם מ"כ קמ"ט : ה כיוצא. דוקא כיוצא שרגיל בו נדר אב"ל ומתו' כתבו דמלאכה מסוג זה לפרוץ גדר עכ"ל ומ"מ לעשות בשבת כמעט' ובכ"ש בשב דרכ"ו מ"ת ע"ג ורכ"מ ומ"ל מ"כ ע"ם ורשד"מ פ"ו דלא כמכי"ם מ"כ קמ"ט : ז תוך לתחום

תצו א והדגים נשמעים · לפי שהם מכוסים מן העין (מ"מ) אם כן הם כמים שגוגיס שרותין הדגים מותר אם אין מחוסרים לידה ופס"ה :

ב דגים ושופות כו' · ז"ל הרמב"ם כי הכי"י סי' תל"ח ס"ל דוקא דגים ושופות חסור להסקותן דמיפי' שמת יליד חות' חכל כבהמה דלא שייך ליה לפי' הוה מוקלם מותר להסקות· חכל כמ"מ משמע דמה שרמוי לחכיל' חסור להחכילן דנזרי' שמת יכא להוכלן ולא שרי חלא כבהמה טמחה ושופות טמחין ס"ם וכ"כ הב"ח לדעת הרמב"ם וב"ן כת' דדכר שהוח מוכן לגורך בהדם מחחמול היה דעתו עליו כיון שהוח כרשותו מותר להחכילו כמ"ש סימן שכ"ד וקי"ל מעלמין הלוף מפני שהוח מחכל לעורכי משמ"כ בדגים ושם ושופות כיון שהין מזומני' לחדם חין מתים לפיכם מזונו' עכ"ל לך קשה להר"ן בעמו כתב סוף כיחה דלפנין השקה' חלו ולו שין שמוכחן עליך ח"כ משמע דס"ל שמותר להסקות המדגריות חפ"ם שהן מוקלין כמ"ש סימן חל"ח ס"ג ול"ל דס"ל כבהמה כיון שמזומנה עליך חפ"ם שהיח מוקלם ושין דעתו עליו שרי להחכילה ופין כחום, ס"ם כחורג שחילקו בה"ח ומ"מ כ"ל דלכ"ע דוקא לפניכם ממש חסור ליחן *) חבל כרמוק מכם קלת מוהר ליתן ופסי' סי"ג : ג לפי' כפק . חפ"ג דקי"ל פסיקא דרבנן לקולא הכח חסור משום דשיל"מ פיין כי"ד (סי' ק"י) חו משום שרלו חכמים להחמיר בדבר זה ופין כמרדכי ביכמות שמליהו כמה פסיקות דרבנן לחומרא לכן ליו לדמות זה לזה : **אבל** לערב מותרין לפי' ודלי מיודו היום ממילא פסי' שכ"כ ס"ג ופס"ה ס"ס: ד דכוי ס"ם. דוקא כשעני הפסיקו' נעופו חבל בפ"ם ס"י חעדוכו' לסור (ש"כ כי"ד סק"י הלח כפ"ז)[1]חבל פיקר הדין לל"ע דכרי פכ"ם ס"י שכתי' דורון לפי' שמת יכא להוכלו ול"ל דנזרי' שמת יקח מכן לחוכלו ול"ל דנרחים שכם קלת דכוי ליה. ולדעתה לכהיח דפי' שכיד חבל לעמת זכרין ותים, פ' המורע דפקרי חין מזמנו עליך נס כפ"ג לפיר : מג"א סק"ד וכ"מ כי' הק"י ס"ו.נזה ל"ל דכחם דקלי חל יו"ם ג' חבל כיחה ה' חפשר חיכה לחוריחה לחוכלה

תצו דיני הכנה ביום טוב . ובו יז סעיפים :

א ו (א) אין צרין דגים מן הביברים : הגה (ב) * ופי' במקום שמיכה מחוסרים לידה לפי שהביבר רחב הרבה א והדגים (ג) נשמעים חילך ומילך : (המגיד פ"ג)

ב ג ב דגים ועופו' וחיה שהם מוקצה ° אין משקין אותם ביום טוב * ואין נותנים (ג) לפניהם מזונות ג שמא יבא ליקח מהם וכל שאסור לאכלו או להשתמש בו מפני שהוא מוקצה אסור לטלטלו :

ג ד (ג) ג * אפילו (ג) ספק צידה אסור כגון מצודו' חיה דגים ועופו' שהיו פרושות מערב י"ט ולמחר מוציא בהם אסורים אפ"כ ידוע שניצודו מבעוד יום ה ואם מצא (ד) המצודות מקולקלו' מערב יום טוב בידוע שמערב יום טוב ניצודו :

ד ו ספק מוכן מותר בי"ט שני משום ד דהוי(ד)ספק ספיקא: עפי' המקו"ן אם

תצו (א) חין לרין כו' . חגיע בקיצור הנמרח הלריך לזה ודעת הפוסק דחי' במסכה פ"ל דגים מן הביברים כי"ט (פי' רש"י משום שבי' חפשר לגוד מחתמול ויכיחו במגוד כמים ולמחר יטלנו וכתו נתנו טעם דלידה נפש חס היה חפשר מחחמול) חבל נרין חים ועוף מן הביברים (פרש"י שביבר הדגים הן כריכות של מים ויבר של חים קרסיפות מוקפות נדר ובומסים לתוכן חיות הבר ויולדות ומנדלות שם) רשכנ"ח לח כל הביברין שוים זה הכלל כל שממוסר לידה (שלריך לגודו) חסור וכל שחינו מחוסר לידה מותר והלכה כרשב"ג ומוקמינן להח דמותר כחים ועוף סייט ביבר קטים דוקח ומפרש' נמ' הכיח דממוסר לידה לעקט רשב"ג היינו כל שחומר כחים ועוף (כלומר שלריך לעקט חחגולו' לחפסו) ואי' חמ"כ נמ' חמר רב חמת המים שסכרו (חלח יכנסו בה דגים מבחון משחחך ולח חלה כיון והזמין פ"י מעט' ז) מותרין והכי הרמב"ם סבר דרשב"ג קחי נס חדגים שבביברים נדולים וכן חים ועוף שבביברים נדולים כל שהוח מחוסר לידה כו' ס"ן מוקלה ואי"ל לותם כי"ט והרחב"ד כתב עליו זה חינו נכון שהרי חינו כמי שחין דעתו למזוג כדלמ"ז וכל כחין דעתו למזוג חפ"ם בשבת כלומר שם שהי כמ"ד ומזוג מ"ל מ"ב בשב"ג ס"ם ס"לקי דיחים . נמב ס"ז נפש יש"ם פרק כיה מפשה בשמר מהלך לחרן יכול לטלטל וקנה לם דיעתו ולחבר כמה פיים נס למדיעתינו ודעתו היה למזוג ומנג חול ביחים שר ונכנר נמיהה מפוחה ולח שנה למזוג לחרן יכול לטלטל . ובין נמ' נמל ודחים חפ"ח כלל ד' פי' י"ז . ובמבוחנם ונם מנרחם חפ"ח כי' ב ויליך . וכ"כ מהרימ"ל פי' קל"ם . ובכלל"ם פי' ק"ל ובין מהרן (ודע דמ"ם ס"י בשם ס"ם וקולי מיום שילל מפשה יש דם פוסקים ס' כל זמן דעתו למזוג חפ"ל הוח ט"ם ונ"ל ונקולי מקום שלבן לנם . ובין בשל"ה ליזה דיוים המבשלים נזה) :

הצו (ב) כמשים . לפי שהם מכוסים מן העין מ"מ . ובחב המ"ח ולפ"ז חם המים לוחים חדגים ופ"ם חמים מודה לזוד מדגים מ"מ מחוך שהם מכוסים מבעין לכן ולכחן והלוך לח חביבי למלודים חבל חמת המים מחוך שהיחה רחב' ליכה להשמט בלבך ס"ל כמלדים פל"ל ולינו יכול לייבב לפפ"ד כלל תי' הב"י בזה דיוון דלהרחב"ד מותר בחים ועוף נהין מחוסר לידה חס"ל דחם"ל דחם"ל כתי' ס"ל דרשב"ג קחי נס על דגים ונם חם חלו ממוסר לידה והרחב"ד כבירה לו כלל ומ"ש בשם הרמב"ם

סי"ב שסח פרוסות כמוך מיל וכשמיה מופלג גרמצו ל', מתוך שמתפרקת ומתמתקת לגמת המלודות מתקלקלות כולן ורמצן הסני נתק ממקום שנתקע וסי' הוא לו שים מיה גרמצ תמר וכ' המ"מ לף שהרי"ף לא זכר זה וכן הרמב"ם מ"מ הלכה כן ולא הזכרנו להכיחו דפשוט הוא ונגמ' לא הכיחוהו רק מנג גרמצ דשמר : (ה) מוזיס ומרנגולים כו' . מ"ל שמא יבואו כמוזין לידם ויטלטלם בשם כיון שהין כהן מוקלה הין שם בזה משמ"כ ביומים דפעיף י' . וכ' בהג"מ בשם רשכי"ה מיהו ירא שמים יתן עיניו מתחלה ליטול ולא יבחור ויהיה שמ"ג לתיהו מוקלה מ"מ משו לטירחת יתירה

ה ז אם סבר אמת המים בכניסה ויציאה מעי"ט ה מותר ליקח ממנה דגים בי"ט דהוי ליה ניצורין ועומדין (מתחר שמת המים ו היא (ה) ירה ומיהן יכולין להשמט) (המגיד פ"מ) : ו מ (ה) ז * (ו) אווזים ותרנגולים שבבי או שבחצר העומדים לאכילה מותר ח לצורן ואין צריכים זימון : ז שאר כל חיה ועוף ט ט שמחוסרים צידה שצריך

דכמילי דרבנן נלמן עכו"ס מסיל"ת עכ"ל ועיין מ"ם סימן תקנ"ו ס"ג וביס"ם סי' ד' פסק להחמיר כי"ט שי שפי' בספק וכן עיקר וכ"כ כתב עיין לעיל סרמ"ם מלוויל כתה"ד סי' ק"כ וכתב שם דכי"ט שי של ר"ה לסור ספק מוכן וה"ה כי"ט שי הסמוך לשבת עכ"ל : ה מותר ליקח. דוקא ליקח כולן מותר לכל לסור לכרור כמ"ם ס"א גבי יוים (ים"ם) ולפשר דדמי לאווזים ותרנגולים שבבית שמ"ל זימון כמ"ם ס"ו : ו היא לרה . ולפי' היא תרוכה הרבה שרי (מ"מ) וכל תרנג שהוא רחב יותר מדאה טפחים לסור ליקח ממנו כי"ט כמ"ם ס"ת (כ"ח) ומהרי"ל כתב לם יכול לתפסן בידים לין כהם לידה ולם המים וטולן בכלי שפיר דמי . וזהו לדעת הרמב"ם ורם"י לכל לפי מ"ם רמ"ת כדעת הרלב"ד ורשב"ם לפי' לינו מתוסר לידה כל שהתרנג רחב לסור והטולם מהנין להקל ויש להחמיר עכ"ם לעשותו ע"י עכו"ס כשהתרנג רחב .) ורם"ל תפס לו שהוא להרת שבת בדנים לינו חייב מדוס לידה דלא הויא דומיא דמדבן דלא מייב מדוס קולר דהוי טוקר דבר מנידולו כדמי בירוסלמי פ"ו דשבת . ומ"ם מייב לפי' כי"ט ודוקא בכיבר שהדנים שרין במים ומוכלין מפסר החרן ופשבים לכל תרנג מוקב בתוך המים לא שייך בהו לידה כלל לפי' לרך מלודה קטנה להוציא מן התרנג לין שם מלודה עליו ושרי כי"ט ואמת המים כל גדולו דרך הלוכו לתרנג ולכן כשסברו הוי כניולד מפני שאינו יכול לשוט עוד במקום ניולו כבראשונה עכ"ל ולא ידעתי להא דלישת בירוסלמי כל דבר שלתה מבדילו מחיותו מייב מדוס קולר) מייבי בדג שהוא גילוד ושומד בספל של מים והעלהו מן הספל בשבת מייב שנורס לבג שיעות וכ"ה בגמרת דילן סוף דף ק"ז ע"ם בריש ותוספת ותע"ג דבגמ' פירש"י מדוס עגילת נשמה י"ל דהיינו ס"ל מדוס עוקר דבר (מנידולו) תבל פשיעת דשיך בדנים לידה כמ"ם כל הפוסקים ומ"ם מייב לפי' כי"ט כלומר דקניים מסורה כי"ט תיפה לתף לידה מסורה כי"ט : ז מוזיס וכו' . ה"ה שלר עוסות שבן כני תרנות וכתין לכלוכן לערב ומזומן עליך ס"ל כמיודין ושרי לתופסן לפי' חון לכלוכן (רם"י) ותפי' ל"ל הבת מלודה ולולדו מותר (כי"ו) (*) ומ"ל לפי' חון לחלר שרי לתפסן וכ"ה המ"ב חלת שרים כיון דהרמ"ם כתב בחלר הין להחיר חון לכלוכן לערב ולבן מותר לתפסן לפי' חון לחלר וכן הטור בנית וכ"כ ברמוזים לבן כ"ל דמ"ם בחלר לו בנית כלומר שמנדלו בחלר לו בנית ומ"כ בהין לכלוכן לערב ולבן מותר לתפסן לפי' חון לחלר וכן נרמה דעת הסמ"ע בכ"ל בדור . חבל חון שקה מחדש ופדיין לה הורגלו בניתו ואין בהין לכלוכן לערב דין כחלר חיט ועוף שבל מה שחסור לחוריית חת חילוק בין שבת ליו"ט וכן בת' המ"ב : ח לגודן . מסוס שמחת י"ט . חבל בשתין לריך לחכלן חסור לגודן כמו שבת עכ"ל : ט שאר כל חיה ועוף ט ט שמחוסרים צידה שצריך

מס יש בחינו בחמוכר חע"ם שלח ידעינן דחתלג היום חסור לפיפו בפי"ט שני כמ"ם ס' תקנ"ו וכ"מ ס' תקי"ג וכ"מ ס' תקי"ג סס"ו דעבו"ס *) מסי"ת נחמן כי"ט שני שבבנים מולדו מחתמול משמע שחס לינו חומר כלום לסור לשפן וכ"כ בת"ה בהדיה ול"ל חע"ם שלעינן עבו"ס שהניה דומן ש"ם כו חשם ליכה ומחיכר מסרינן ליה לפי' כי"ט שני שהוא דרכן וכחון לתחום שרי לחחר כיון שהן דרכן י"ל שחי בתם דחותם גזירה לח שיבח חלח לחיסור ול"ל שחי יבשל מה"ט ול"ל דשני טלטול מוקלה. ועיין לערוך שלח לצורך: (ס"ק ו) היא לרה כו' יותר מו"ט כו' דומיי לחחת בחים שהסתיר משום שהיא לרה. והיא לינה רחבה רק חמה שעל שם כך נקרחת חחת בחים על שם שהיא שעוקה חמה בחים ורחבה חמה שהוא עם שפחים: ומהרי"ל כו' ר"ל הקיל לפי' רחבה יותר מו"ט. ועט"ז הקיל עוד יותר. בבחרנג מרובע לפי' רחבה מותר דדוקא בחחת בחים שהיא לרוכה. כ"ל שחינו לריך לתחבולה לגודו מותר ע"ם סק"ח ומשמע דלפי' להרחב"ד מקיל: וזהו לדעת הרמב"ם. ר"ל קולת מהרי"ל היא לדעת הרמב"ם. חבל לפמ"ם רמ"ח בשעיף ג' כהרחב"ד ל"ל שחינו רחב רק ו"ט : ויש להחמיר. מ"מ לם בחים לעוסים כ' מ"ח בס"ק ג' דחודה הרחב ד: ורם"ל חפס לו שהא מחרת דלא ניחל לי' בחי' הרב"י על קושיית הח"מ לרחב"ד מדין סובר חחת בחים דהוחיל והיא לרה מותר. דמ"מ לא עדיף ע"י שהיא לרה מביבר קטן דחסור לרחב"ד בדנים. ולבן כתב לייבב דבדנים ג"ח מסוס לידה דלא הוי דומיי דמשבן ר"ל דהא כל לסורי מלאכות שבת ממשבן גמרי כדאי' בפ"ל דשבת דף מ"ט. ומיהי הכוי בחשבן דוקא לחסור ונידת דנים לא הוקרכו בחשבן שבת שלא עוקר דבר מבדולו בחיותו ומחכלו עפר החרן ועשבים : חבל לרנג כו' לפי' לריך למודה. ר"ל דהא לינו חייב מסוס לידה בדני שלא עוקר דבר מבדולו : חבל בחרנג יש בקלקולו מן בחים ומחו בחרנג לא עקרו מבדולו. דהא בחרנג לא יחכל מעפר החרן ולא מעשבים. לם כן בקלקולו מן החרנג לפי' ע"י מלודה לא עביד מידי : ואחת החים כו' עבשין בא ר"ם לייבב קושיית הח"מ לרחב"ד מחחת החים דבחחת החים מיל כשסבר מבי"ע עקרו מבדולו. חבל דעתיין חוכל מעפר החרן ועשבים מ"מ כיון דעיקר בדולתו דרך הילוכו לחוכלה. וכיון שסברו מבי"ע לינו יכול להלך לחרבה כבר נעקר מבי"ע : ולא ידעתי ר"ל מחין יבא לו לחדם דין חדם דבדנים ליבא חיסור לידה בחין רחים מוכרחת דהרחים מן הירוסלמי ליחא דז"ל הירוסלמי הני מתן לייר כוור' וכל דבר שלתה מבדילו מחיותו חייב מסוס קולר ומזה הוכיח מהרם"ל מדלא חייבו מסוס לידה. חבל בדנים ליבא לידה. לזה קחמר מ"ה דהירוסלמי מיירי שבבר הדג בספל של מים לכיון דלא ניידי לכן ג"ח לחייבו כ"ח מסוס קולר. וכ"ה בנמ' לפי' טוטל דג מן ספל של מים חייב חלח דבנמ' נתן טעם מסוס נטילת נשמה וירוסלמי נתן הטעם מסוס עוקר ד"מ וניחח לירושלמי לו טעם מסוס עוקר ד"מ חייב מיד בשמוליתו מן המים עד שהניחו חוץ למים עד שיבש בשלם בין שבשיהו חבל מסוס עוקר ד"מ חייב מיד בשמוליתו מן המים ומ"ם דילן דחמר מסוס נטילת נשמה. דם"ל דחינו חייב מסוס לידה ולקירה חלח בגדולי קרקע. כ"כ הרשב"ם בחדושיו בשם הרמב"ן : ומ"ם לעיל ומ"ם חייב כו' ר"ל מהרם"ל כ' לעיל תוך דבריו ומ"ם חייב לפי' בי"ט ר"ל דמהרם"ל רלה להוכיחו מזה הוחיל וידת דגים לפי' בי"ט לסור ע"כ הטעם מסוס עוקר ד"מ דקניה גם בי"ט לסור כדלעיל סי' תנ"ח עז"כ מ"ח מתי רחים לחפ"ת דהחיסור מסוס לידה ג"כ ניחח דלפיר בי"ט דהח גם לידה לסורה בי"ט וכמ"ש סי' תנ"ה. ולפ"ז דדחה מ"ח דברי מהרם"ל ח"כ הדין בחרנג ומחת המי' תלוי במחלוקת הרמב"ם ורחב"ד וכ"ת ומהרי"ל כ"ל.(ס"ק ז)אווזין כו' ומ"ה שחר עופות חלח נקט לווזי' דלורחת דמלחת שהן בני תרבות ומזומנת עליו כ"כ מ"ב : ומ"כ לפי' חון לחלר שרי דה

במקורה לח שייך לידה כלל בפוסחת חמ"י בגדול הרכב רק בשעור דרור שייך לידה חפ"י במקורה . ובחיות היכא דמצי ליה בחד שמיה חין לידה וחצי' מוכדין שרי חכל במקום דשייך לידה דחוריתא חפ"י לחמרין לכית חסור (מ"כ) ולי נ"ע דבחא כל היכא שחין יכול לחופסו בשמיה ח' חצ' במקורה חסור בחיה וכ"ם בפוף. ועוד דהתו' כתבו בהדיח דמ"ם כל שחומרים הכח מלודה ונלודנו קלי על פוסות וכיכר מקורה ע"ם וכ"מ בי"ם וכל הפוסקים שלח חלקו בין מקורה לשחיו מקורה חלח כל שלרך מלודה חסור וכ"מ ברמב"ם ס"י שבחב המברים פוף לביכר נדול פסור ופ"כ חייבי במקורה דבשחיו מקורה חפ"י לביכר קטן פסור דלח יכול לפרוח לחן חלח ס"כ חייבי במקורה ומפ"ם לביכר נדול פסור דלח הוי כיכול ומ"כ חם הוח כביכר נדול שייך לידה וזהו כוונת הפוסקים שבשחיטו כח דלפסור דרור חלח חתח כלל למקום שבוח נלוד וכו' . כלומר שח"נ מלודה וכ"ד הם"ע בי"ם ס"י שיו שכ' לבית שבח נילודים בו כו' ע"ם וב"מ ברמב"ם שכ' חם בבים פוף למנדל חייב ואם בבים לפור בבית פסור ומחייב כתב המברים פוף לביכר נדול פסור דלח הוי כיכול ומ"כ חם הוח כביכר נדול שייך לידה וזהו כוונת הפוסקים שבשחיטו כח דלפסור דרור חלח חתח כלל למקום שבוח נלוד וכו' . כלומר שח"נ מלודה וכ"ד הם"ע בי"ם ס"י שיו שכ' לבית שבח נילודים בו כו' ע"ם וב"מ ברמב"ם שכ' חם בבים פוף למנדל חייב ואם בבים לפור בבית פסור ומחייב כתב המברים פוף לביכר נדול פסור ופ"כ חייבי במקורה ד

(מ) ואפי' היו מקוסרין. נ"ל כתב הא' אפי' מקוסרין ונלע"ד הסוגיא דף י' ויתבאר בס"ד דהדין עמו ז' ימין נ' ומלא כ' מותרין מ"ט הני היינו מיהו וחד מיניהו חזיל לעלמ' לימא מתני' רבי היא ולא רבנן דתניא הניח מאתים(פי' סלע של מעשר שני) ומלא מנה מנה מונה ומנה מוטל דברי ר' וחכ"א הכל מולין (דוחלי נטלן לפניהם והניחם במקום אחר חה מולין הוא ושכח) אפי' תימא רבנן הא מיתמר עלה ר"י ור"ש דתמרי תרוייהו שאני נחלות הואיל ועשוין לנדות (ג' ג' ע"כ תניין הא' הלך וחכיריו נשתרו הכל כמנה לא הלך אחיו אע"פ נטלו ונשטבל נטל שתיהן) ופרכי' ונ"ל לפניו עלה הואיל ועשוין לנדות הא מיתמר עלה דר"י ור"ש אך תמר נ' כיסין מחלוקת הכל כ' כיסים מודו להחמר נטל והניח הב' בשלמא למ"ד נ' כיסים מחלוקת סיימו דתנקריך לפניו (דהו' דומיא דמתני' דהוה ג' נוזלות צריך לפניו תיקום מתני' כרבן מעשה הואיל ועשוין לנדות אלא למ"ד נ' כיסין מודו רבנן מעשה הואיל ועשוין לנדות אלא למ"ד נ' כיסין מחלוקת ובכיסים מקוסרים עסקינן (מ"ד נ' כיסין מחלוקת נ' כיסין כיסין ג' קאמר דסיימו מקוסרין ודאמר הכל נ' כיסין ד"ה מנה מונה הכא בנוזלות מקוסרים וכיסים מקוסרים עסקינן דכל כיסין מחלוקת נוזלות הואיל ועשוין לנדות לא תני כרבנן דהא כיסים מקוסרין כו' בשלמא מקוסרין ומתני' אפי' בנוזלות מקוסרין משמע דמותרים מותרים הלכך אי לא תני נוזלות הואיל ועשוין לנדות לא תני כרבנן דהא כיסים מקוסרין אפי' תימא רבנן ד"ה מונין (וכיון דמקוסרים הם שיעם נטל) ור' אמר לך כיסין נמי זימין דמתעכל קסבר"ה.) ויש לי לדקדק אמרי רבנן ד"ה מונין) הכל כיסים לא מתמי מהדדי (וכיון דמקוסרים הם שיעם נטל) ור' אמר לך כיסין נמי זימין דמתעכל קסבר"ה.) ויש לי לדקדק אמרי רבנן ד"ה מונין) הכל כיסים לא מתמי מהדדי (וכיון דמקוסרים הם שיעם נטל) ור' אמר לך כיסין נמי זימין דמתעכל קסבר"ה.) ויש לי לדקדק

בקינים המובדלים שו במחיצה ומצא שחורים במקום לבני' ולבנים במקום שחורים אסורין אא"כ מכירן :

יג ק זימן שלשה ומצא שנים מותרים (מ) (ופפ' היו מקוסרים בימד מנמתי מבדדי) (כ"י) :

יד ר זימן בתוך הקן ומצא (י) לפני הקן אסורים שו ואם אין (ז) סביבותיהם קן אחר הרי אלו מותרים ס וה"מ במדרין(יא)אבל אם הם מפריחין אסורים ואפי' יש קן אחר בתוך נ' אמה אם היא בקרן זוית שאין יכול לראותו מקן זה כיון שאינם מפריחין אלא מדרין משום דכל היכא דמדרי ולא הדר חזי לקני' לא מדרה:(ומס הזמין תוך הקן ומלא על פתח הקן מותרים) (מ"ז) :

טו מ עכו"ם שהביא דורון לישראל בי"ט בני יונה קטנים משובכות שיש לו בעיר יז כיון שאין צריכים צידה מותרים :

טז * מ השוחט בהמה ביום טוב טוב לו שלא יבדוק עד שיפשוט שאם תמצא טריפה לא יהא רשאי יח להפשיטה : אם

מחריס הס דתין דרך להכיח מעות תגל מעות מביאו תכל כיוסים תמרין מעלמה כת ג' לכתן ופפ"נ בבנ"ה ומ"ם פ' תנ"ם : שו כמתילה. כדרך קינין שבשוכין תכל נקן ג' תמרי' ודתי תיהו תיהו ותתפסוקי תתפסיק(הג"ה רס"י) : שו ואם אין סביבותיהם. פ' בתוך ל' אמה : יז כיון שאינ"ל לידה מותרים. דשל עבו"ס מ"ל הכן ומ"ב אפי' מי שהוכתו כשבילו מותר ופין כיס"ם ופפ' ס"י סס"ב ותנ"ח ס"נ ותק"ן ס"ב : יח להפשיטה. דלא שרי סופן משום מחלתן תלא כמלתה דרבנן תכל הפשט הוא דלמוריתת (כ"ם) וכ"מ בנמ' נפי מלית תלכים ע"ם ופין כשנת דף ק"ן דשקיל ליה בנרוז :

באר היטב

הודעה בניהו ואין כאן לכלום לערב דיש כאחר סיה ועוף שכל מה שאסור דאורייתא אין מיוק בין שנת ליו"ט וכ' רמ"ל ירא שמים יבדוק ממרב יו"ט ויאמר זה תה לחי טוטל · וכבה"ל לתכלן אסור לגדון ממ"ם וט"ו: פ"

(ז) סביבותיהם .

שערי תשובה

יחזקאל סי' ד' בעובדא שא' מבני כפרים מנדל יוני שובך זימן שני' כמנהגו לבחור הנדוכים ואינו שוחטם מע"ט משום מיכמר בשרא ושוב מצא שלשה והכיר א' מהנה שאינה שלו ועל השני' נסתפק גם כן אף שנדמה לו שהמה אלה אך לא בבירור ושוב פרחה א' מהם והמלמד שהי' אז בביתו הורה לו שאסור לשחוט מחמת מחני' דזימן שני'. והשיב כי מנהגו מאז לא הוטב בעיניו שאף שיש נדולי הפוסקים להתיר זימון אף ביונים פורחים מ"מ דעת הרא"ש והטור ושו"ע כו' ככן צריך לבחור המדרין ואין פורחים אי

ביאור הגר"א

ורפ"י שם דוחלי ליל שיטמדו על מקום ל' מלומלם : אא"כ . ר"ן ופסוס ופ"ם בגמ' : ס"ינ ואפי' חיו כו' . כפיוש התוס' כשפסיק ס' ל' ותפוור סי' תל"ם שם כמ"ד בכיס ל' מחלוקת ופ"ם בס"ם ס"ג : ס"יד ואם הזמין כו' . תוספתא פ"ל : ס"טו א"י כו' . כמ"ם כ"ד ותם לין כמיהו כמתוכר כו' וכ"כ של"ל לידה וכן תוך כתחום ולף ע"ם שלא זימן מבע"י דלין ס"ם לריך כהן כמ"ם כפי' תנ"ם ס"ג ופ"י : ס"טז מנ"א מקה"י לכל הפשט הוא דתוריית (כ"ח). ומכ"ם ניקל כת דמוכר לכפשיט קודם כבדיקה ולא מיבעי' לכתת פרי"פ כמו לתמור לאכול קודם כבדיקה ניינו דהפשט רק שהה דרכן דבדתוריית לחזי, כתר רוב בכהמות בשרות ותחיריס לוהה מעשה סופה תשום תחלתן ולפ"ז לפשר דבנכחת מציו"ם אלא לעורך י"ם אז דהיה לו שלחי לכפשיט מבעו"י לחשר לפשום כיו"ם קודם בבדיקה ולכרמ"ל דס"ל דלא ממש בשחיט ס"ם כתנ"ח בשתו סקי"ם. ק' לכאורה לחתי מותר לכפשיט קודם בבדיקה :

חכמת שלמה

פעיף י"ד) זימן בתוך הקן ומצא לפני הקן אפורים. נ"ב עמ"ש בחיבורי על אהע"ז מהדורא ג' סימן י"ז בתק"ע ליישב שיטת הרשב"א שהעתיק סוגיא של השו"ם דמיירי בדף וישבתי בעוה"י בדרך נכון ע"ש ודוק:

מחצית השקל

פשיטא דאסורי' דהא חזי' דכל הני' הס אלא הזמין ואי אלמן כלם אין מקוסרי' מאי מיירי בי ומצא ג' אפילו אלא מלא רק אלים אין מקוסרי' לאסורים. דא"כ אמרינן היכא דהא הזמין מקוסרים ואי דאלמא אפילו אלים אסורים מקוסרים והזמין מקוסרים ונקט מלא ג'. דמיירי בכל נווני בין הזמין מקוסרים ובין הזמין אין מקוסרים ובהזמין ואין מקוסרים אינו אסור כ"א במלא ג' ובכן נקט מלא ג' . אבל הס"ד והכלים עמו הפ"ם מולקים וס"ל בהזמין אלים מקוסרי' ומלא אלים אין מקוסרים עמהם. דמנקי להכדי ואינו אסור : (ס"ק טו) במתילה בדרך קיים אכוכנים דלא אמרי' מבלעמ' אחי ולא אמרי' דהמפטו דקיל כ"ם דהוי ודאי והולנים אסר הרוב לכן כאן אולי בתר רובא דבלעמ' : (ס"ק טז) ואם אין בו פי' בתוך ו"ן לתם : משום דלא"ב לאין מפריחים רק מדרין. מ"מ עד ו"ן לתם מדרים : (ס"ק יז) כיון כו' דהל נוי ל"ל הכי . דנוי אינו מקיל מדאמצא בלום וכיון דהו' מוכן לבע"ה מוכן לכ"ע ומ"ש מ"ל סי' ש"ד ום"ם ס"ק יח : (ס"ק יח) להפשיטה ולא סרי סופן כו' ופר"ם כ' דה"ם דהא לאפשר לבדוקו אחר הפשט : ס"ל דאפי' נבי מליחה אלבי דף י"ח אין סופים הלנים אפילו מהחמה כשהפשט כי"ם ס"ג יחידות שאפשר נהן הרוח ולפ יסרים ופרק ע"ם דהחיון ליתן הטור לפני הדוחים ס"ם סי' תנ"ם והפשט דהחיון שאין אלים כלים כ"ש להחיר סופן מ"ם ומפני דוקא נטור לפני הדוחים דאיכ ניכר שכוונתו לחיקון העור אבל אחר למנ' אלים והוי לורך י"ט לכן היחר. משל"ה בפשיטת אלים דמוכח מלמא שפוטה לצורך אלים יאחר אם לי למפשיטתו מה לי למפשיטתו כן אם כפרש כדברי מי שפלונתא דכים ג' אלו מכני עשויים לנדות דרב אלא לא הוצרך להזמין אפילו אלא מלא ג' כיסים ואפי' הכי אלא הזמין אין מקוסרי' אסור. דמיירי כגון שהזמין אין מקוסרים ואין מקוסרים אינו אסור כ"א במלא ג' כיסים ובכן נקט מלא ג' . אבל הס"ד והכלים עמו הפ"ם מולקים וס"ל בהזמין אלים מקוסרי' ומלא אלים אין מקוסרים עמהם. דמנקי להכדי ואינו אסור : (ס"ק טו) במתילה בדרך קיים אכוכנים דלא אמרי' מבלעמ' אחי ולא אמרי' דהמפטו דקיל כ"ם דהוי ודאי והולנים אסר הרוב לכן כאן אולי בתר רובא דבלעמ' : (ס"ק טז) ואם אין בו פי' בתוך ו"ן לתם : משום דלא"ב לאין מפריחים רק מדרין. מ"מ עד ו"ן לתם מדרים : (ס"ק יז) כיון כו' דהל נוי ל"ל הכי . דנוי אינו מקיל מדאמצא בלום וכיון דהו' מוכן לבע"ה מוכן לכ"ע ומ"ש מ"ל סי' ש"ד ום"ם ס"ק יח : (ס"ק יח) להפשיטה ולא סרי סופן כו' ופר"ם כ' דה"ם דהא לאפשר לבדוקו אחר הפשט : ס"ל דאפי' נבי מליחה אלבי דף י"ח אין סופים הלנים אפילו מהחמה כשהפשט כי"ם ס"ג יחידות שאפשר נהן הרוח ולפ יסרים ופרק ע"ם דהחיון ליתן ה

יט לחסור לטלטלה . כיוצו לדברי התוספרין מוקמה כי"ט נסמי' תנ"ה והח דלמ
ערי' מחמה לגל סופן מקום תחלתן דלח ממנע מקום הכי מלמחוע דיכול
לשמחו לכתחלה כגל ורש"ל כ' דלח מימנע מקום זה דלח שכיחי טריפות ולכן
חפי' למכרו לעכו"ם חסור מחכל החידה דשכיח טריפות ערי להגיע דחל"כ
מימנע ולח שמיו מלח בחוזים ומרעולים חסור להגיעון דלח שכיח כהו טריפות
עכ"ל פסי' תנ"ח ס"ה וס"ז ומ"כ למכרו
לעכו"ס נמי חסור . וכתב הלבוש סי' ת"ק
דמקרו' שמין מנקר מותר למכור המחוריים
לעכו"ס כדרך זה דחם לח כן לח ישמחו
בהמחת ני"ט עכ"ל.וכ"ל דחם יש לסמרו על
חחר י"ט שלח יסריח חסור למכור לעכו"ס
טריפה לו חחוריים וחם ישמחה מעי ט
כל מיו חסור כמ"ש סי' תנ"ט הלח חם
ן נשמחה סמוך לי"ט שלח היה חפשר
למכור קודם י"ט :

תצח א ומכ . וה"ה שמכס יכול
להרחותו למכס חחר שידע
ליזהר שלח ישחזו (כ"מ בשמ"ו) :
ב ועכצ"ו . מדחסח רמ"ח ס"מ דס"ל
דחין נזמיו דין ת"ח כמ"ש בכמה דוכתי
ומ"מ נ"ש למה להח עכ"פ ידע ליזהר
שלח ישחזרו להח מלינו דדיין בזמן הזה
דין ת"ח לכמה דכריס עכמ"ח סי' כ' :
וכל מדס מותר לבדוק בסכין חחר
השחיטה (כ"ם וכ"מ בד"מ בשם ס"ח) ולח
כלבוש שכשחפק בזה : ג וחפ"ס שכיח
חפשר . כיון דחוכל נפש עלמו הוח (ר"ן)
וחפי' להחוחרין בסי' תנ"ה מ"מ נחיחור
הולחה לח ממחרי כולי הסי שפי' חקי"ח:
ד לח שומטין . ולמקילין בסמי' תנ"ה
מותר לשחוט חם לח שכיחו בשכיחו (טור)
וכיש"ס כ' דלכ"ע חסור : ה מסורות . כיוצו בפיר שחין רוכה פכו"ס דחמרינן מסחמח הכיחה לטורך ישרחל : ו שפק
מותרות . ל"ל דמיירי בפכו"ס השרו פמו כפיר וכהמות מנויות לו חוך התמוס דחל"כ חסור כמ"ש סי' תקט"ו ס"ז חכל הלטון לח מסמע כן ופ' בכ"י ול"ש:
ז כיוס שני . מ"כ בגליון ש"ס של הס"כ וז"ל כ"ש חי חומר שבגמ' וכ"ל הפוסקים כתבו סחם שמותר ומשמע חפי' כ"ש לחשון ופוד דסרי הכ"י כ' כן
בשם הרשב"ח והרשב"ח בספר פבודת הקודש דף מ"ב ע"ב לח כתב כ"ש חפי רק סחם פכ"ל ש"ך וכיכ"ש חמת לדעת הרשב"ח חכל הס"ח שכוסק בהחיית
המושטין שמח חון לחומה לנו לחומרת וכמ"ש סי' תקט"ו ס"ז חס כן ס"ל כ"ש לחשון חסור חכל כ"ש ס"ל כ' מותר וכמ"ש ס' תנ"ז ס"ד וגם הח"ח שמביח
כ"ש סוכר כן וכ"ש כ"ש : ח עומדת לחכילה. דמוכן חצב חמו דחי כפי היס שחטה ומוכלה עם הולד וחפי' הסס טריפה דמוכן לכלבים הוי מוכן
לחדם (מ"מ גמ') ולפי' התוס' כפי' דוקח מוכן ועומד לכלבים וכזמן הזה סחם טריפות חין עומדות לכלבים ח"כ ולד טריפה חסור ול"ע . ממ"ס סי'
ס"ח סל"ח וכחוב כ"ש לפי מחי דקי"ל כר"ש שרי בכל חפי' עומדת לגדל ולדות מדח דסרח"ש לח ס"ל לחלק כין מוקמה למולד ועוד דכ"ח חין
לחסור מולד כמ"ש התוס' והטפס *)דחין רחוי להכול מיד חחר לידתו כמי' ועוד דחף קודם לידתו היס רחוי להכול משח"כ בחפרוח מכ"ל: ט דקיס ליה
כר"ש דחין חיכור בחפרוח חפי' מיחה : (ה) למכרה . וכתב הלבוש סי' ת"ק דכמקום שחינו מנקר מותר למכור
לעכו"ס נדרך זה דחל"כ לח יסמכו בהמות ליו"ט מכ"ל וכתב הח"ו יכ"ל דחם יש לסמרו עד חחר
יו"ט שלח יכריח לחסור למכור לעכו"ס מדפה חו חסוריים . ומה שכתב מעכ"ו יו"ט כל כמין חסור כמ"ש כפי'
חפי' כרך כו שכן כדוק שיעמוד לפנה כמפכר רפי' מקט"ו ס"ה : ש"ז סק"א ומו מלי מעליותה דכהיתה .לינו מוכן דהל כתם
כהיתה כשה כדוק יכדוק ויש חומרין כ"ע דכתם יכלי הכלים פגופה והלכך כשחיטה ובמחוב ובמחוב לחרת שלח יעמוד הכלים יכבשנה מחוקה כשרות ולכל הוכה שלח כדוקה
לחרוכה (ההרחי"ו): * יכול להוליך סכין כו' . לפילו דרך ר"ה ערי ולפ ע"ג דהיה חפכר לעכומו הכצ"י דכו' כלוכל נפש עלמו דברי (כ"כ הרי"ו) ומכקין כהכהות כ"ש לפני כשחיטה ללרך להכקות הכשכות קרוב לשחיטה כדי לכפריכה ין הכור וככער שהכת מוח לכפכיו (מכמה פ' כהרח דניאל): * לח כתם כו' . דהיינו כשחיטה כוחדה לחריכה לו לחלב' דהוי מוכן לגב הלו חפצ"י שהוח טריפה לכלכים כ"מ ע"ב ומכקרים כפ"ה דלמ"ד כ"ש חפי' כשחיטה
כ"ש דלח כ"ש חלח כשחיטה דוקח דחיכח חיכור כלל כמ"ש כ"ה כלוכלו מכא עליו. ולזה נרחה דכשחיטה גופה
לקוחלו כשכיכה לומר כחירוס : ז כיוצו כשחיטה מדלה מקני נמ לרי"ו ע"ב דקחי לחוחו ד' ל"ל ד' סימנים לחכער כי
ל"ל דס"ל דכשחיטה כ"ש לפני כשחיטה דלח כ"ש חלח כשחיטה כשכיכה כלו לכשחיטה : ולפ"ז ל"ל דלחידך חירולח לחו
דקחי חף לחוחו לד דס"ל חכער חחרכת חלח דלח כוי מוכן להחילה לחסור לכזוע נמני כהמה ח"כ מדלה מקני ע"ב לרי"ו כשכרת
ל"ל דגם זה שייך ויהיר עלמו לשחיטה דנח לו כהיחר להחילה לשחוע. חולם זכו דוחק מחד לדוחק כשכיל כך דמחיר עלמו
כשחיטה. כיון דלח כיה קודם שוס מניעה כשחיטה דידיה שכיה יחוי לשחיטה הלח דכילוח מכבא עליו. ולזה נרחה דכשחיר ס"ל
לקושטת דלכלת דכשכרת לומר כחירוס : ח. וכיוצו על קוביהכו מדלה מקני נמ לרי"ו ע"ב דקחי לחוחו ד' ל"ל ד' סימנים חכער כי
חולם נכח ס"ל דשכרת כחוס' כהי' כ' דנין כך ונין כך לח כוי מוכן. כיון דלכחחילה ל"י לשחטה כמני כהכה. ולפ"ז מיוכב
דברי כעור. ודח דרשכ"ם דסוגיח דלרי"ו ליכח למיפרך מעכל . כיוצו דכני למפרך לכל כלדדים לח לם לח חמרי' דל"ם לחכער
רחמנח. ודזה לרי"ו ליכח למיפרך כשני חחיר כלמו כשחיטה משל"ה לדיחל דפסקי' דלחיבי' דלח חפשיעח. חי ל"ם לחכער רחמנח
לח לח ומחילה נמ לרי"ו נרייכים לטעמח דיוכן חנב הכו. דהח ליכח כיהירח דחחיר עלמו דלמח ל"ם חכער רחמנח ויכיל כשחיטה
כשחיטה קודם כליכה . ולח דמחני מוחר דלחחה לח דל"ם מכבר. כוי מוכן. ל"ח. ודח מ"ח לח כוי מוכן כיון דלכחחילה. ל"י
לשחטו כמני חמו דכוי כמו לילה: וביותר נרחה בדרך מרווח יוחר דכשור ס"ל לגמרי כהי' ל' נחוס' וסס"ה הס"ם כפ"ה
דחמרינן מילחה דחחיר עלמו כשחיטה. וס"ה לדידן דמספקה לן חס ל"ם חכער רחמנח . וס"ח לח חלינן כמני חמו ומחמלי לח כיה מכן לכך ונרייכים להיות
חנב הכו לכלכים וכמוחדת לגבל לחמר. וק"ל : מג"א סק"ח סחם טריפות לין מוחדות לכלכים . פ' כפ' מקור חיים לכו' . ספק ספ"ו חח"ה: שם ומוד דכ"ת לין לחיפור כמ"ש כחפרוח מ"ל: ט דקיס ליה

חכמת שלמה

סי' הצח סעיף ב' יכול להוליך הסכין וחבחמה אצל טבח וכו' . :ב עיין בחיבורי ליורד מהדורא נ' בהלכות ע"ז סי' קנ"ה מה שפלפלתי שם חרבה בטעם מה דמותר לשחוט ובפרט למ"ד

מחצית השקל

סי' תצח ס"ק א ומכס וה"ה כפס כו' דהל לכרמב"ם הטעם דחם רוחה לבעלמו דלבי מכס ל"ל שמע
יכחיתה דידע שחטר להשחיט ס"ם במ"ע . ולפ"ז כן מה לי חס המכס רוחה לבעלמו חו
מרחה המכרן לחכם כין חם ישחה בעלמו ס"ם ומ"ם מרחה כו' וכ"ה לטן הרמב"ם ומשמע
דוקח דיעבד שבער רחה וכחב עיי בפרישה ושל ולפ שרחה בו' נגמרת לחמרינן מ"ם רוחה לבעלמו ומשמע
לחסרים משמע דחפי' לכחחילה מיי לרחוחה לבעלמו מדחמרי' לחמרי' וחפכר דכ"ק כ"ע כמי ומשלילי
דמשמע דחפי' לכחחילה לבעלמו לחמרי' שפל לרחוחה לכחחילה לחמרים לח ומין
כלמה כן מדברי רבינו ירוחם פכ"ל בפרים : (ס"ק ג) ובפרי' כ' מדסחם רש"י משמע חפי' בשבח ס"ם מ"מ
לחסור כ'. דהל מיירי דהיין בהיז ס"ם ביד ישל ולא סיפא ידעי חלו דעגין רחוי שבח
בחמיה יהיה ל' דין ס"ם ביין בשהכהם דמרים חין לו דין מ"ח דחין לחסר שבח
עבדי ונכן לח פלגי וחפי' בשח בשל דין בחה"ו לגיום ל' דין ס"ם לח שמי ל' דין ס"ם לזה כשב דה
ליחל דהל מיירי לכשה דכרים גם בחה"ו ישל דין ס"ם . וס"ם פי' כ' דגם ביד שבחה"ו חם רוחים שבשם
פרוחי כעכידה מיי דכפי לבעלמו חפי' מיחה : וגם"ם ל' יש מפקוקים לענין מה דקי"ל המביים חכם נותן ל
ליחרל דהכחב . חם יש לחיים בחה"ו דין ס"ם כמי' וחפי' כשחר לבעלמו ולפ"ז חם ל"ל דחפי' כשר חכחר . ולפ"ז
מה דקחני נמסחרי ל"ל כמו ממקום קרוב ר"ל שרחוי ידעי' שבחו ממקום קרוב . חבל ספק חם בח מ"ל
לחריך לחסור . וספק הרשב"ח בשיטום הס"ו דנ"ספק ל"ל לחליק לקולא ולכ כחב ס"ל דדבר הס"ר דחפי' כ"ש
ל' מיחר . לעם לדעם רש"י דל"ל ספק הוכל מ"ל מיחר . חבל הס"ח שפסק כשיטת מקט"ו כחריך
להחמיר . נם ס"ם ס"ם כ"ש כיוס שני . דכיוס ל' לחסר כין דספק הוח . וס"ם כיוס שני מיחר גם לדידן
משום דהוי ספק ספיקא דס"ם סי' תל"ו סעיף ד' . וס"ם ס"ל שחולק . ועס"ם ס"ה לקמן סי' תקט"ו: ודב
כחב הרשב"ח דלק לכרי"ף דמחמיר בספק ס"ם ל . ס"ם לח הנוי מרחי חעם כ"ש ים ל' לחוחו דבר
שהוכל מליו לחליק להקל . ולמרוין שהביחו ממה ש"ל שוך הסיר ולפ עעם ש"ל שוך לחסוס . ומכי ק"ל
לקמן סימן מקט"ו סעיף ד' : ולזה נחבחון מ"ל בסקי"ו דלדידן דקי"ל כהרי"ף ס"ל כח דחמיר בספיקא ויי"ו בספק
חיכח מיירי כחי הרחי עעמו כי' דכ"ע נם לכרי"ף ולדידיה לחסור כיוס מ' ולפ"ע כחב כן בשם הרשב"ח ולכ"ע לחלוטין
לחסור לעשוחה כיי . כ"ם ס"ל שרי : כלישור הוכיח כי' כ' כימן מקי"ח . הס דברי ב"י ס"ק ל"ח . ומ"ש
סי' ל"ל דלמרוין מפוך שהומרה הוכיח כי' כמו שהעירו ב"ה לכוחיל ס"ם ולפ"ל לחפי' כחשיב ל"ל דלמרוין
מ"ש . ועיקר טעמם משום דהוכיח נחוכה הים ל' כ' כ"ל ימים : (ס"ק ד) לין כי ולמקוחות לרבי ולפי
סי' ריל דמפרש שוקה כי"ם : וכ"ש כחב דלכ"ע לחסור דבשוק עם כ' כיוה ים ל' לוקיחות לרבי ולפי

ג סם לדעת הרי"ף כפוסק כי"ם כר' יהודה כגמלה ובגמרה פריהה חיזרי ועיין בפירוש הקי"ח ס"ק כיוה כ"ם וכרבנו ב סם וכר' יוסף ג בריימה סם ר"ח כ"ם ד הסכה וכריימה סם ר' ומק"ק ה כרי"ן סם ע"פ כירושלמי ו ס"ח כסם כרשב"ח ח כריימה כיוה ו"ס כרמב"ם סם

עשרת זקנים

תצח * לין פרחין ככין לחכס כי"ם כו' . עכס זה שכחנו' כסי"ם כחן זכו כסכס כחב כרשב"ס נפ"ד לכל רש"י וברי"ף וברי"ן פירשו שעמים לחרים לכל לחחר כשחיטה שכיכ כחיכה כדוק יכדוק וים חומרין ב"ע דכשל פנוחה והלכך כשחיטה ובמחוב ובמחוב לחרת שלח יעמוד הכלים יכבשנה מחוקה כשרות ולכל הוכה שלח כדוקה לחרוכה (ההרחי"ו): * יכול להוליך כלכין כו' . לפילו דרך ר"ה ערי ולפ ע"ג דהיה חפכר לעכומו הכצ"י דכו' כלוכל נפש עלמו דברי (כ"כ הרי"ו) ומכקין כהכהות כ"ש לפני כשחיטה כדוק להכקות הכשכות קרוב לשחיטה כדי לכפריכה ין הכור וככער שהכת מוח לכפכיו (מכמה פ' כהרח דניאל): * לח כתם כו' . דהיינו כשחיטה כוחדה לחריכה לו לחלב' דהוי מוכן לגב הלו חפצ"י שהוח טריפה לכלכים כ"מ ע"ב ומכקרים כפ"ה דלמ"ד כ"ש חפי' כשחיטה כ"ש דלח כ"ש חלח כשחיטה דוקח דחיכח חיכור כלל כמ"ש כ"ה כלוכלו מכא עליו. ולזה נרחה דכשחיר ס"ל לקושטת דלכלת דכשכרת לומר כחירוס : ח. וכיוצו על קוביהכו מדלה מקני נמ לרי"ו ע"ב דקחי לחוחו ד' ל"ל ד' סימנים חכער כי חולם נכח ס"ל דשכרת כחוס' כהי' כ' דנין כך ונין כך לח כוי מוכן. כיון דלכחחילה ל"י לשחטו כמני כהכה. ולפ"ז מיוכב דברי כעור. ודח דרשכ"ם דסוגיח דלרי"ו ליכח למיפרך מעכל . כיוצו דכני למפרך לכל כלדדים לח לם לח חמרי' דל"ם לחכער רחמנח. ודזה לרי"ו ליכח למיפרך מעכל

ביום שני אין מעשה להתי כ"ם : (ב) וכשיגיע ס"כ ספסרים כו'.כת' זה לתרץ דברי הרמ"ם כמ"ש בי"ד כבר התרכתי בי"ד סי' ט"ו שאין ממש בכל התירוצים שנתפשטו פ"ז בפיטים הרב רש"ל חלק על כ"י ולפ"ד נ"ל כלל להפרים : (ג) ואם היו שבת ו"ט כו'. משום דספסד ממוע התירו כן אבל בריחת מסור מ"ש יאכל ממנה בשבת כזית וכ"י כתוב בשם תשו' הרשב"א ואפי' בהמאן על הרשב"א ואפי' בהמאן אם יאכל כו' והוא ט"ם ול"ל אלא אם כן יאכל : (ה) כזית גלי . הכי ס"ל לת"ק בשבת ורע"ק אומר אפי' כזית מי ופסק הרמב"ם כת"ק וכתור לא מזכר גלי ותמה עליו כ"י ונ"ל תמוה על הרמב"ם דהא ק"ל הלכה כר"ע בכל מקום ואפי' מחבירו ס'אפי'אם רבים מוכים עמו: (ו)אם שבת בשדה. פי' אפי' בהמה בריאה : (ז) מותר לשחטו בי"ט . פי' אחר שנשחט מפ"ל והוא מחוסר בדיקה : (ח) אע"ג דאתליד בה ריעותא . פי' ואתרע לה רובא דאמרינן בשלמא רוב בהמות בחזקת כשרות אם כן פרס"י בפ' המביא ות"כ כ"ם היכא שנשחט בהמות דמות' לפחות כמו כ"י וק"ל למה התיר כאן כדאיתא בפיסקא שאחרף ולא חייש שמא יבוא לידי שחיטה בחסם כ"ע ומ"ם מפיטין הת"ז אפי' בי"ט שבתך ימלא כ' ר"ח ור"י ואפי' אם לאחר שחיטה נמצא בה ס"ס שהרי ספיקא דרבנן לקולא ואפי' בי"ט שחל להיות אחר שבת ויו"ט ואפי' בי"ט שחל להיות אחר שבת ויו"ט ואפי' בי"ט שחל להיות אחר שבת ויו"ט

א"ח תצח הלכות יום טוב

מגן אברהם נ"י — ט"ז מגן דוד

באר הגולה

ג עכשיו אם כ"כ כ"ו וכרבי שמעון הרי"ף ורמ"ם ס אם וכרא"ם ל אם כן ר"ת ור"ן ס"ל וכרי' יהושפ מסכמה הפוסקים ר נמרת אם כ"ש ג מר' כשם ר"י ותכי הרא"ש

עטרת זקנים

* נכור בזמן הזה כיינו לפילו היה בו מום מעי"ט לך שכי"ט הרחוכו לחכם ועבר החכם והרחכו ואלו איט בו הום הרחוי לשחטו ל"ט אינו יכול לשחטו כי"ט שכרי היט מוקלה להחמוע שפריין לה בהרחו החכם גם כרי לה היט יודע בעל שחקק לו החכם ויפטור והרחכו כן משמע בפ"ג דביצה : * נכתב מליה של עכו"ם ואפילו יש

נתיב • חיים

ט"ו ס"ק ט' °) ולה דכר זה יש ללמוד מנכור ל"ב ולה רחיתי מעולם רכן קשיטלי דחשו לזה. ואין נכון דומה לרחיה לפרש"י כשעם משום דהוי כמו לחרוש לפרש"י כשעם משום דהוי כדיני ממזרת שפ"ז עקר דדיין מוזלין ממון מרשות זה לרשות אחר פ"ו ואילו נכור שרשות כקרע לרשות כיון שיי הורחקו השל"ך כשלמת חיכור וכיוכר ואי משום מוקלה הא

אשל אברהם

ב] יהולים כמקום שפושטין אלל כעכו"ם וישרחל קוכים מכס כשר אוסר כהכוכת שב יעקב לשחוט כשחט נוי כי"ט אלל"ב קכ מנוף כנשחט דכר הט מפי"ם ויקרו לישרחל אלק כנופש . וא"ל פפ"ש שב' דשחט לה לפרוק כ"ש דדין מוקלה אצל לה לענין לשחפה כי"ט ופפ"ש לענין דין נכור לשפקים ע"י מכירה לגוי :

דגול מרבבה

כמו כילה כיינו שאסורה משום מפקין שזכו לו משום פירות כחריכו וכעומד לחלילה אצל כעומד לגבל אחריה כמו שמוקלה נכעכ"ם אפילו אחר שפי כפ"ד מלה:

שום כשמה כי"ם אפי' היכא דלא שביחי טריפות עכ"ל עמ"ס סי' תקכ"ו ול"ל דכשלריך לה כי"ם יש לסקל וה"ה כשסוככת : יז אין חכם . דממזי כמתקן ודן את הדין אלל כשרואה כשום ושותק אפ"ם שהוא נומר כלכו שהוא שום שרי (י"ם סי' ס"ז) : יח אינו יכול לשומעו. דלהי מוקלה אפי' לר"ם דמי יימר דמזדקק ליה חכם : יט גולד כמומר דכיון שהיה מוכן אין השמשות אוסר אלמו אפ"ג דחלמי ליה כשגולד אין מוקלה לאני שבת (כ"י) ופסי' ס"י וכ"ח וכ"ל סי' ס"י : כ ואיט שומעו . דמשום נער כ"ח את"ו להפרים וכ"ם לגרילה ואלמו לא שמיע ליה לאיסורא דאפילו אי שמיע ליה לא ידע אי הוי מומר לכל התורה כולה או לחד מיני' ואפילו הכי לא מפקינן ליה מחזקת כשרות דהא אפשר דלא אכל משום דלא הוי קרוב לאכילה ולא מפקינן ליה מחזקת כשרות כ"ש הכא דאפשר דלא שמיע ליה כלל ולא מפקינן ליה מחזקת כשרות ואפילו אי ידעינן ליה ודאי דשמיע ליה ולא אכל משום דלא הוי קרוב לאכילה אפילו הכי ל

(*) וחפ"ם שכם שוות כשום דכר שם חיכם שוות כלל פיקוחיכו ומ"מ יש לחמוה דמשמע שחם שם שוות לגמרי אסור. והמחי הח חף ע"ג דחפשר למפלניהו מחיים שמח חיו רוצה לשחוט לעורכו כשחה שלימה שח"ל חלה לחליה ושם חסיה כולה שלו יפסיד הכשר ושמח י"ל שלה כ"כ הרח"ם חלה כשחוכח שת שחיכוכי"ט דחילו כשחוכח ג' מהן חפ"פ שכן שוות לגמרי מטעמת דפריסי' פ"כ זלפ"ד ל"ל היחר זה דחי' בגמ' שכפיס' חני' על פכו"ם וחני' על ישרחל חסור לחפות' כי"ם דכה חפשר למיפלג' כלים' וכחכו החו' וח"ת הח חמרי' לפיל ממלחה חשה חמר יפות ופ"י שח"ל חלה לפת ג' מפני שכשת נחפה יפה בזמן שכחחור מלה ושרי לחפות כי"ם חפילו לכתחלה. וי"ל דשחיה כחם לכל הפת של ישרחל שכרשות בידו לחכול כל ג' וג' חו ג' חו ג' חו ג' חו ג' חכל חיה על פכו"ם של עכו"ם חסור לחפות כי"ם חפילו לכתחלה. הרי מפורש דכל שהות רחוי לחלוקה דחין היחר כשביל החופלת המגיע לו מחלקו של עכו"ם כיון שחין לו רשות בה ו' חלק הפכו"ם חם ילמה ה"ל חין מופיל מה שמגיע לו כשחה מחלק הפכו"ם כמה שלה יפסיד כשר שלו כיון שפכ"ם חין לו יכולת לחכול חלק הפכו"ם חם ירלה נמלה שהות כיחסור בחיסור חלק הפכו"ם כיון שחפשר בחלוקה כיון שכם שוות לגמרי זה ל"ל כדור כם"ד: (יא) לח ימרוט כמוס. דחורחיה כך וכוה נוזז משמ"ל מלמד דסי"כ: (יב) לח ישחוט חיה כו'. כפתיק בקיצור הסוגיה כמשכה לימת השוחט חיה ועוף בש"ק יחפור כדקר ויכסה וכה"ת לח ישחוט חלא"כ היה לו בפר מוכן ומודיע שחם שחט שיחפור כדק' ויכסה. ואמרי' בגמ' על הח דמודיע שחם שחט כו' חמר רב יהודה והוח שיש דקר בפרן מבפ"י (חר"י פריך דחמר והוח שיש דקר בפרן חלמח טעמח דחמתי' לחו משום דחמי טעם דוכסחו בפפר ודחי חת ל"ת כל מלחכה חלח משום דכבר פפור ופומד הוח והח עביד כחיסה שפליין רגיים הם ואיכם רחויים לכיפוי חה"כ כותפן) חמר רב בפפר חיחוח והח עביד נומח ומשני כיון דח"ל חלח לפפרם פפור פלים. ולחיחח חו שם ב"ק דפריך על הך מעשה דהשוחט ד"ל לב"ם לקולח וב"ה לחומרח והח חיפכח שמפיק לכו חמר ר' יוחנן מוחלפת הפיפים פרש"י דהפיה מעשה ד"ה לקול' מוחלף והכי' דהשוחט קיימת וכן ס"ל לרי"ף לגיטין כב"ה לחומר' ולח כותפין פוף חלח חם יש פפר מוכן ובדיעבד מכפי דקר נפון ופפר חיחוח וכן פפק בש"ע כחן. חבל ר"ת פי' דמוחלפת הפיפה דהשוחט מוחלף וב"ם לחומרח וב"ה לקולח וח"ל פפר מוכן ופ"כ כ' ר"ת חמוה לי פל מ"ה הלריכו הפוחם הכבה.וזכור חני דבימי נפרותי לח היו מלריכין כלל וכחבו התוס' פ"ז בשם ר"י ומיכו זה חינו דלפי פירושו נמי לכל הפחות פברי ב"ה מפי דקר נפון וחפי' בפפר חיחוח כפי הכבה מדחמר הבח פ"ב לח חמרי ב"ה החם חלח לחמר פפיקים ופ"ב כ

אי"ח תצח הלכות יום טוב

מגן אברהם ס"י

ט"ז מגן דוד

גמור סכ"ל וע' כתו' ביצה דף ג' : כה בספר תיחוח ג' ותפ"נ דעביד נומת הא ק"ל דהמוסר נומת ומ"ל לה תלת לספרי' סעור מכל מסור) ומשום שממת י"ט שרי מכל מה שין לו דקר נעון הוי תרתי לימורת חדא שאינו מוכן ועוד דעביד נומת (כרמ"ם) וכ' סימ"ם דאם יש לו ספר תיחוח סרכם שאינו עושה נומת שמיד שנוטל בספר מפל ספר תחתי') שרי לכסות בו אם אפו' אין לו דקר נעון מנפ"י דאר לימורת מיסורת שרי וכמ"ם סמ"ע סכ"ל ותם שאפו' אין לו דקר נעון מכ"ם סמ"ע קרקע קשה ויש סם דם סרכם יסול קלת ממנו ויתנו בספר תיחוח ויכסנו כמ"ש ני"ד סי' כ"ח סל"ו אסור לכסות בו אם אין לו דקר נעון אלא א"כ מייבש סדם קלת כ"ל דאסור לנוררו כי"ט) דקמשו' נומות בבית והוי מלאכה דאורייתא) ופשוט דבספר מוכן מותר ליתן ספר למטה ולא חייבי' דילמא מיתלך מינלך ולא שאני כדאי' בגמ' : כן ואפי' היה כן . דכיון שיש לו דקר נעון שרי מוכן ושומר הוא מפ"י והכ"מ פ"ל דכעפ דבפי דקר נעון מכ"ם קרקע קשה ויש סם דם סרכם יסול קלת ממנו ויתנו בספר תיחוח ויכסנו כמ"ש ני"ד סי' כ"ח סל"ו אסור לכסות בו אם אין לו דקר נעון אלא א"כ הוא (י) חם (טו) כש שראוי ליצלות בו ביצה ג(טז)ואם שחט ל מותר לכסות בו אע"פ שאינו ראוי ליצלו בו ביצה לא ומיהו מדיף ספי לכסות בדקר נעון בספר תיחוח סם יש לו : [ני"ו בשם סרמ"ם ועור] :

טז ד (יז) הכנים לב (יח) עפר הרבה לביתו לצורך גינתו והוא כנום במקום אחד מותר לכסות בו שכל זמן שהוא צבור דעתו עליו לכל מה שיצטרך אבל אם הכנים מלא קופה לצורך גינתו לא שמאחר שהוא מועט בטל :

מכנים

וכסה מלמת דבתין לו דקר נעון קתמר סכ"ל · ויפ ס' דמוסר בדקר הוא מכ מלתכה ומולד אינו מסור תלת מדרבנן וכל כמה דעובל להזכר מן לא תפשה כל מלתכה לא תמרי' דידתה הל"ת תפ"ם דלכ"ם תליכא דר"ת שרי ככל נוני תפי' לתפור כמממעות סהלכה תליכא דכ"ם שקודם שידתי מוחלפת הסיפ: דהכא לימלך ת"ל לך תפור ושתוע וכסי דמממע תפי' בלת דקר נעון וכסי ס"ל לכ"ם תלת תם תליכא דר"ת שרי ככל נוני ועיין בב"י ס"ל דכל מלתכה שהוא לצורך מצוה כגון לכסות בו מת ולא תמר בקיצור תל ודתי לתף תפירת הדקר מותר מן הדין תלת פפי ניתא להתיר תיסור קל מזה דהיינו טולד וזה סיום לפירושינו ת"ל : (יז) הכנים עפר כו' . בב"י בשם ת"ח בשם הרשב"א הכנים עפר לניתנו ולחורכתו לכסות בו ננו ס"ז כדקר נעון ואין סומכין עליו לכתחלה כי"ט ואם עפר ושתע בפסין בו עכ"ל והוא תמוה דהא גמר' תמרי' בפ"ק דביצה (יח) עפר . ובעפר מיסום מיידי שפיכם מפורש לפ שהוא מוכן מכסהו כו' עכ"ל משמע כלת שום דקר נעון וכיון שבסמ"ג עם רבד והסמ"ק הסכימו לזה מלתה בשפת הדחק) לפמשך פליהם שלת לכטל שמחת יו"ט ולקח ספר מן הבת בידו תפי' היא מוכן כלל לכסות בו אם אין לו תפי כידם שהוסק מפי"ט : (יג) לכמה דקירות . פמ"ם סי"ט:(יד) אם הוסק כי"ט תסור · דה"ל מלד ותסור תפי' לכ"ם דמרי במוקצה : (טו) שראוי ללות בו כיצה · מכאן שמותר לכסות בתפר חם ולא כיש טופין ותוסיים כיסוי בתפר חם · וכתב תוי' ות"ת כיתך תו מסלקין תפר כירה לתפות עם שפעיד"ת ותוכ"י דמוקי' תיסור לטלטל בשביל תוכל נפש ושמחת י"ט : (טז) ואם שחט מותר כו' · כב"י בשם ה"ר משולם שאם שחט בשר בהמה ועדיין חיה ואינו יכול לילך מפני שחתכו איבריו מותר לכסות בתפר חם ולא כיש כמו שכתב בשם ה"ר משולם שאם שחט מותר לכסות בתפר הוסק כי"ט ולא יחסור בדקר ויכסה בהל בלת שרי כמו דקר נעון לפי שאין מוכן קתמר תלת לפני כיתר כיסוי בדיעבד אם שחט בדקר נעון ולא יחסור בדקר כי"ט ולא י

שולחן ערוך

יז ה מכניס אדם מלא קופתו עפר לבית לנ (יט) בסתם ועושה בו כל צרכו (וע"ל סי' ש"ח סעיף ל"ח) ולא אמרי' שהוא בטל אגב קרקע הבית והוא שייחד לו קרן זוית דכיון שלא שטחו מוכחא מילתא דלצרכיו בעי ליה:

ז (יח) ואם הוא עפר תיחוח מותר לכסות בו:

יח ח (כ) כוי (פי' בריה שנולדה מתיש וצבי) אין שוחטין אותו ד] בי"ט ואם שחטו אין מכסין את דמו ט אפי' יש לו עפר מוכן דד מפני שהרואה יאמר ודאי חיה הוא (יט) דאל"כ לא היו מטריחין לכסות דמו בי"ט ויבא להתיר חלבו י ולערב אם רשומו ניכר יכסנו: הגה ודוקא ששחטו בקרן זוית וכהאי גוונא אבל אם שחטו באמצעית החצר לה אפי' דם בהמה יכול לכסות אם יש לו עפר מוכן (כ) דהוה ליה כגרף של רעי וצריך לכסות שלא יתלכלכו כליו בחצר: [הגהות אלפסי פרק קמא דביצה]:

יט כ (כא) שחט בהמה וחיה לו (כא) ונתערב דמם ויש לו עפר מוכן או אפר כירה אם יכול לכסותו בדקירה

ט"ז

לפי מ"ש בדבריו: (יח) ואם הוא עפר תיחוח. בטור כתב בזה שא"צ לא כתישה ולא חפירה ולא היה חסר אלא זימון משמע דאפי' אין דקר נעוץ אלא כאן השם חפירה וכו' דהיינו שאותו עפר תיחוח מונח על הארץ כמו הר וכל שהוא ניטל משם ולמעלה אין שייכות חפיר' מש"ה אם הקרקע שוה אע"פ שהוא עפר תיחוח מ"מ כל שהוא נוטל משם הוה חפיר' כמה שהוא נוטל שהרי נשאר גומא תחתיו ובזה מתורץ מה שצריך בסי"ד עפר תיחוח ודקר נעוץ דשם מיירי בקרקע שוה ע"כ אין היתר משום חפירה אלא בדקר נעוץ מבע"י והב"י חילק כאן בין קרקע עולם לקרקע המטלטל ואיני מכיר חילוק זה אם לא בדרך שזכרתי: (יט) דאם לא כן לא היו מטריחין אותו. קשה למה לא תלה האיסור באמת בזה דאין לטרוח ביו"ט בדבר שהוא ספק ולמה תלה אותו בהרוא' משום דלא צ"ל דבאמת אין איסור טירחא בספק כי רשאי לטרוח עצמו כדי לצאת ידי ספק חיוב מצוה רק שהרוא' יטעה בזה וכ"מ עוד כמה דצריך בגמ' מ"ט אין מכסין דם הכוי ליכסיי' באפר כיר' דמוכן הוא ש"מ דמשום טירחא אין איכו' כל שאין איסו' מצד טלטול העפר ע"כ הוצרכו ליתן טעם משו' הרוא' משום הכי אלא דקשה ע"ז ממ"ש בגמרא תנא ר' זירא לא כוי בלבד אמרו דאין מכסין בי"ט אלא אפי' שחט בהמה חיה ועוף ונתערבו דמן זה בזה אסור לכסותו בי"ט פירש"י לא כוי בלבד דדין הוא שלא יכסוהו שמא בהמה הוא וטרח טירחא דלאו מצוה ואפי' באפר כירה אלא אפי' כו' דאיכא חד ספק כיסוי אפ"ה אין מכסין דקא טרח בשביל בהמה משמע דיש איסור בכוי משום טירחא לחוד אפי' אם אין איסור מצד טלטול העפר וצ"ל דפליגי בזה דמ"ד בכוי אסור משום התרת חלבו ס"ל דאין איסור מצד טירחא והכי הוה ס"ל למקשן וא"ל דהא ר"ז תנא כברייתא משום טירחא ואין לחלוק על הברייתא י"ל דס"ל להאוא מ"ד משום הכי דהסיא משני דאין שוחטין את הכוי ואם שחטו אין מכסין דמו לא ס"ל סטעסא דטירח' דא"כ למה נקט כוי ולמה נקט תערובות בהמה וחיה כצ"ל הכרח לדעת רש"י וקו' הרמב"ם כמ"ש בסמוך: (כ) דה"ל כגרף של רעי. פי' הרואה לא יטעה להתיר חלבו הוא נ"כ דעושה לנקר חלירו: (כא) שחט בהמה וחיה כו'. ז"ד הרמב"ם פ"ג ונראה תחלה דעתו דבספ"ג כתב מי שיש לו דקר נעוץ מע"ט ונתקו ביו"ט והעלה עפר אם היה אותו עפר תיחוח ה"ז מכס' בו ומטלטלו וכ' הרב סמגיד משמע מלשונו דרבינו דאין מותר לשחוט על סמך דקר נעוץ שקלקלתו ונתקו וכו' וכ"כ ממ"ש רפ"ג ואם אינו עפר מוכן או אפר כירה כו' וכדיעבד שכ' רבינו שהוא מכס' בעפר תיחוח מפורש בגמ' פכ"ל. וקשה ע"ז שהרי כ' הרמב"ם רפ"ג וז"ל מי שיש לו עפר מוכן או אפר מוכן שמותר לטלטלו ה"ז שוחט חיה

מגן אברהם

להוליכן (כמ"ש סי' ש"א ס"ח) ומשני בשדה לא אתי לאשווי גומות בבית אתי לאשווי ע"כ. ש"מ דמותר להוליא דבר שתחוב אע"פ שעוש' גומא אבל אסור לתחוב הנר לתוך החול שעושה גומא כמ"ש התו' והר"ן לעיל והא דמשמע בתו' בשבת דף כ"ח דלאלעזר בן תדאי אפי' אין מקלת עלין מגולין מותר לתחוב בכוס צ"ל דכוס שאני שהוא דבר דק ואינו נשאר גומא אחר שמוציאין אותו: לג בסתם. אבל אם הכניסו לכסות בו דספור אסור לכסות בו נואה דדם לפור ודאי שיודע מאתמול שישחטו ונוא' הוי ספק אם יעש' התינוק צרכיו במקום המאוס(יש"ש סכ"ג גמ') ולע"ע למה השמיטוהו הפוסקי': לד מפני שהרוא'. ומה"ע אסור ליתן עפר מעט בכלי לקבל בו הדם עבי"ד סי' כ"ח: לה אפי' דם בהמה. וכ"ש כוי ואם הכינעפר לנוא' הוי מוכן לכוי דזה וזה ספק כדאי' בגמ' ומ"מ נ"ע דהא מסקי' בגמ' דאסו' לכסות כוי משום התרת חלבו א"ה אפי' בחול נמי בחול אומרי' לנקר חלירו הוא צריך ודוחק לומר דמיירי בקרן זוית דאם כן אפי' בחול נמי והספר דלהמסקי' כשמתכוין כהא' לנקר חלירו שרי ביו"ט אבל כשמתכוין למצות כיסוי אסור משום התרת חלבו: לו ונתערבו דמם. בענין שחייב בכיסוי עיין בי"ד סי' כ"ח ס"ג

ה שם מימרא דרב יהודה ו שם מימרא דרב זוטרא ז פי' ואין צריך דקר נעוץ ורישא כמי איירי בעפר תיחוח כמ"ש הטור והב"י ח משנה חולין פ"ו ט גמרא ביצה ח' י פסוק וכן משמע מדברי הרא"ש שם כ ברייתא שם וכר' יוסי בר אסיאנא

אשל אברהם

ד] בי"ט ע' מ"ש יו"ד סי' כ"ח:

חתם סופר

(שם בט"ז סקכ"א)בר"ה וראיתו לרש"ל במקום אחד בספר עצמו. נ"ב והא דלא חיישינן כן באמת היינו טעמא משום דקיי"ל דכח בלה יש ביצה ועיין בר"ה דף י"ז ע"ב ומיהו בחרי' סי' ק"ד הקשה מש"ס מכות דף ד' ע"א

יד אפרים

למעיין ברא"ש בבכורות דעיקר החילוק הוא דאחר השחיטה שכבר הותרה לאכילה כל מה שהוא עושה הוה כמו שעוש' לאוכל נפש עצמו וכמו שמותר ללוות ולבשל דלא אמרי' הואיל לשחוט מאתמול ולבשל אלא כיון דהשחיטה הותר' היום כל מלאכות הנעשים אח"כ לצורך אכילה מותר ולכן שרי מריטת הנוצות אחר שחיטה שהוא מלאכ' שלא היה יכול לו לעשות מאתמול משא"כ מריטה הנוצות כדי לשחוט אע"פ שא"א לשחוט בלא זה אבל מקום אין זה כ"א מכשירין שאפשר לעשות מאתמול ואסור ומביא ראיה מכיסוי דאסור אע"פ שעי"ז הוא נמנע מלשחוט כיון שאין לו עפר מוכן או לכ"ש אם אין לו דקר נעוץ וע"כ משום דזה היה יכול לעשות מאתמול כיון שהיא מלאכה שיכול לעשותה קודם שחיטה. הארכתי בזה לפי שהמג"א השתיק בלשון דמכשירי א"כ לא שרי כו' והוא על כוונה אחרת מ"ש והמעיין ברא"ש ירא' מבואר כמ"ש ומעתה מה שהקשה מכיסוי לכ"ש דכיון' שכשם דאסור לחפור קודם שחיטה משום דלא שרי מכשירין אלא לאחר שחיטה הוא דבר פשוט הוא דהדרך אחר שחיטה לא שייך על כיסוי שם מכשירין כלל

באר היטב

אלא הכנה כמ"ש סי' ש"ז. ואע"ג דס"ל לעיל בסי"ד דאי ליכא דקר נעוץ בעינן חפירה היינו בקרקע עולם אבל הכא שהביא עפר ממקום אחר ונתן בקרן זוית לא שייך חפירה כלל ב"י. והעט"ז כ' דכאן איירי שאותו עפר תיחוח מונח על הארץ כמו הר וכל שהוא נוטל משם למעלה אין שייכות חפירה ובסי"ד דבעי דקר נעוץ איירי בקרקע שוה ואע"פ שהוא עפר תיחוח מ"מ כל שהוא נוטל משם הוי חפירה במה שהוא חפירו שהרי נשאר גומא תחתיו ע"ש. והמ"א כתב דמיירי בעפר תיחוח כ"כ הרבה דלא עביד גומא שמיד שנוטל העפר נופל עפר תחתיו ע"ש. ואם שחט ע"ג קרקע קשה ויש שם דם הרבה יטול קצת ממנו ויתנו אבל אם נתייבש הדם קצת אסור לגוררו בי"ט דקשבוה גומות בבית והוי מלאכה דאורייתא עמ"א. מותר להוציא נר מתוך החול בי"ט שהגומא נעשה מאליה אבל אסור לתחוב הנר לתוך החול שעושה גומא מ"א ע"ש: (יט) בסתם. אבל אם הכניסו לכסות בו דם לפור אסור לכסות בו צואה דדם לפור ודאי שיודע מאתמול שישחטנו וצואה הוי ספק אם יעשה התינוק צרכיו במקום המאוס יש"ש ע"ש: (כ) כוי. עיין י"ד סי' כ"ח: (כא) ונתערב. בענין שחייב בכיסוי עיין בי"ד סי' כ"ח

ביאור הגר"א

ס"יזמכניס כו'. כל כ' סעיפים אלו הוא לשון הטור וכן כב"י שם שחילקו בין כו' וז"ש כאן לכסותו בקופה כל צרכו: שם חילק דכאן דוקא דיעבד כמו דקר נעוץ ושם אפי' לכתחלה ולשון הגמרא דוקא הכיא דכאן לסעי"ז ככ"ל אבל הרשב"א כדבריו דכאן אחר הכניס רק לכסות ושם אחר מכניס כו' ועושה כו' וכן נוסח תי' שני של התוס' שם: ואם הוא. רש"י שם ד"ה והוא וקאי גם אסעיף שקדם וכ"ה שם בגמ' והא קעביד כו': ס"יח אפילו כו'. שם בגמ' וליטעמיך כו' רמי כו' משמע דקאי אלעיל: ולערב כו'. ע' רא"ש שם וכמ"ש בחולין פ"ו א' ודרוקא כו'. שמפרש מ"ש רמב"י אמר כו' בעפר שאינו מוכן דאל"כ היאך אמרו בחול אמרי לנקר כו' ביו"ט כמי ועמ"ג שם וע' פמ"ז דשבת קכ"א ב' ותיפוק ליה כו': ס"יט ויש לו כו'. רמב"ם מ"ש שם לא כוי בלבד כו' משמע דומיה דכוי דאפי' בעפר מוכן ובאפר כירה ועמ"א: כא יכסנו. אפי' י"ל אפר מוכן. רשב"א שם:

הגהות רעק"א

קיל עפי מאפר שבוסק ביו"ט ועט"ג: מג"א סקל"ב וכ"כ התוס'. עיין בספר תוספות שבת לעיל רסי' שמ"ג סק"א. וק"ל דהא התוספות כ' שם זה לר"י. אבל לרבה ס"ל דזה לא מקרי גומא אלא בנוטל עפר אבל לא ע"י. נעילת ביצה וק"ל כרבה. ואולי י"ל דהתוספות דסוכיחו' דרבה לית ליה דר"י מדאמרי' אלא למ"ד שמוין עפר דמשמע דלרבה ניחא עיי"ש. ואח"כ י"ל דהמקשן לא היה יכול למפרך על רבה דדלמא רבה ל"ל דר"י ועי"ז סובב דברי תוס' דלהך מ"ד עצמא דרבה דעי' נעילת ביצה לא מקרי גומא. אבל למסקנא י"ל דרבה אית ליה דר"י וכמ"ש הרש"ל בתשו' סי' ס"א בכוונת הרא"ש. ואולם מדברי תוספות שם דכת' בפשיטות דהוה"ל דא"כ גם דהית כיה עפר לא מתשע כן: פר"ח אות ט' אם נולד תם וכו כיום נפל בו מום. והמהרש"א כ' בשם ת"י דוקא כנולד עם מומו. אבל בלא"ה לא דריחוי כי הא' שכוונ' אין דעתו עליו לכ"ע הוי דיחוי:

חכמת שלמה

ליו"ד סי' רע"ו בדין ס"ת בתשובה למדינת אונגרין ע"ש ודו"ק: (שם סעיף י"ט) שחט בהמה וחיה ונתערב דמם וכו'. נ"ב עיין בט"ז סקכ"א מ"ש בסופו בשם רש"ל ומה שהקשה עליו הט"ז. והנה חוץ מה שתמהתי עליו בחיבוריי מכבר תמהתי עליו עוד בהשמטות בחיבורי מי נדה הלכות מקוואות ממס' זבחים דף פ' בסוגיא דיש בילה וממס' מכות דף ד' בחביות שנפל כים הגדול ומהרמב"ם בפ"ו ממקוואות הלכה יו"ד ע"ש. עוד תמהתי על הט"ז מה ראיה מתערובות הרי יבש ביבש נמי בטל ע"ש שהארכתי בזה ודו"ק ועיין עוד בחיבורי על או"ח משנת תרי"ב דע"ש בהלכות פסח סי' תמ"ח בתשובתי לק"ק יאברוב במ"ש ליישב קושית הט"ז על המוהרש"ל ע"ש ודו"ק ועיין בחיבורי על יו"ד מהדורא ה' סי' קצ"ג מ"ש ראיה לדברי מוהרש"ל מן הגמ' חולין פרק ג"ה דף צ"ח ע"ב ע"ש ודו"ק:

מחצית השקל

וסר"ן דדוקא בסביביו תיחוח ליכא משום גומא אבל אי סביביו קשה איכא איסור גומא אלא כיון דא"ל אלא לעפרה ליכא כ"א איסור דרבנן. ולכן משום מצות כיסוי התירו אבל לשאר דברים אסור וא"כ איך כתב בש"ע ועושה בו כל צרכו. אלא עכ"פ מיירי שסביביו תחות דליכא משום גומא: וכתב שם הר"ן כנ"ל. ויש לדברי הר"ן שייכות לדברי מ"א שכתב לפני זה. דלכאורה י"ל דבהכניס עפר שרי דכיון דנעקר כבר ממקומו הראשון. אבל מדברי הר"ן אלו מוכח דאפילו בתלוש שייך גומא וכמ"ש מ"א אח"ז: דלכ"ע בפירות כו'. לפי שהקשה הר"ן קושיא הנ"ל דכאן בבילה מוכח דאפילו בעפר תיחוח שייך גומא ובשבת משמע דבעפר תיחוח ליכא משום גומא דאיתא שם אע"ג דר"י לא גזר תולדה דחמה אטו תולדה דאור מ"מ מודה דאסור להטמין בילה בחול או באבק דרכים שהוחמו בחמה ומפרש רבה הטעם שמא יטמין ברמץ ורב יוסף אמר שמא יזיז עפר ממקומו. ופי' רש"י שמא לא יהיה עפר כל צרכו ויזיז עפר הדבק להטמינו והוי חופר גומא. ומפרש מאי בינייהו ואמרינן הכי דאיכא עפר תיחוח. לרבה דאמר שמא יטמין ברמץ אכתי אסור אבל לר"י דאמר שמא יזיז ובעפר תיחוח אפילו מזיז עפר ליכא משום גומא הרי דבתיחוח ליכא משום גומא ותי' לחד תי' (וכ"כ התו') דבשבת מיירי שתיחוח כ"כ עד כשנותן בילה על העפר נכנסת מאליה בתוכה והיינו שסביבו תיחוח ולכן ליכא משום גומא אבל בבילה מיירי שסביבו קשה לכן יש בו איסור גומא עכת"ד הרי מוכח מתי' זה דהיכי דסביבו תיחוח ליכא משום גומא אפילו מדרבנן. אולם הר"ן הביא פירושים אחרים ולא ק"מ מהאי דמס' בילה א"כ אין הכרע וי"ל דאפילו סביביו תיחוח יש בו משום איסור גומא ועז"כ הר"ן דלכ"ע כו' ר"ל אפילו למי דס"ל תיחוח אפילו סביביו תיחוח יש בו משום איסור גומא א"כ ס"ד דבקמח ופירות דהוי סביביו תיחוח יש בו משום גומא עז"כ הר"ן דליתא דבקמח ופירות לכ"ע ליכא מ"ג (והטעם י"ל דהא איסור גומא איכא משום חורש ובדבר מאכל לא שייך איסור חורש) וכמ"ש סי' תק"ו ס"ג דהר"ן הביא ראיה דמותר דא"כ א"א לאפות ולבשל בי"ט כ"א שישפוך הקמח בפעם א' מן השק אל המקום שרוצה לאפות ולבשל דאי נוטל מעט מעט אסור משום דעביד גומא וזה ודאי ליתא: וכמ"ש סי' תק"ו ס"א כנ"ל ר"ל בהגהת רמ"א: משמע שבחול כו'. ר"ל דאינו דבר מאכל: אפילו תלוש כו' דהא קמח ופירות ס"ה כעפר התלוש ואפ"ה אי לאו דקמח ופירות דבר מאכל היה אסור משום גומא. מדנקט דוקא פירות וקמח: דהר"ן כ' כו' הם דברי הר"ן שהבאתי לעיל ס"ק זה. דאסור להטמין כו'. דמדברי הר"ן בקמח ופירות לא מוכח כ"א ליטול הנר מתוך החול דאסור כמו פירות וקמח, דלולי שהן אוכלים היה אסור ליקח קמח ופירות. והמ"א הלא אסר הן התחיבה הן הנטילה ולכן הוצרך להביא דברי הר"ן דאסור לתחוב הבילה בחול ובעפר כו' אח"כ כו': אבל בשבת כו' ר"ל דאדרבה מוכח דבנטילה ליכא איסור אלא דוקא בנוטל עפר מגל עפר אף שנתלש ממקומו דהא עד עתה לא היה שם גומא כלל אבל בתחוב דבר מה תוך עפר ליכא איסור אם מוליאו דהא הגומא כבר נעשה אלא שנסתם ע"י הדבר שתחוב בו. אלא דבעמודים שעומדים בבית א"ל דלאחר שיולאו העמודים ישוה הגומא שנשארה ע"י הולאת העמודים וזה אסור מן התורה כמ"ש ס"ק כ"ה. משא"כ לפת ולנונות שטמן בשדה דלא חש בשדה אי יש בו גומא לכן ל"ג דלמא אתי לאשווי גומות וה"ה כשמוליא הנר מן החול דל"ל לאשוויי גומא שרי: אבל אסור כו' ר"ל.דכיון דהביא ראיה דלא כמ"ש מ"א תחלה דגם בנטילת הנר מן החול איכא איסור דליתא אבל מ"מ א"ש דאסור לתחוב תוך החול זה דין אמת: והא דמשמע בתו' כו' דבשבת דף קכ"ג ע"א איתא פגה שטמנה בתבן וחררה שטמנה בגחלים התבן והגחלים מוקלים. ס"ל לר"א בן תדאי אף ע"פ שהפגה והחררה כולם טמונים אפילו למעלה תוך דבר מוקלה מ"מ יכול להוליאו כגון שתוחב כוש דהוא עץ דק תוך התבן וגחלים ומוליאן אע"ג ע"י שמוליאן נופל התבן והגחלים ומטלטל מוקלה כיון דהוי טלטול מן הלד ס"ל דשרי. וחכמים אוסרים. ולכן כתב התוס' לדידיה בלפת אפילו אין מקלת מגולים שרי. והוא דבדף כ' ע"ב א"ר הונא סיקוסת' (והוא עשב נחמי' למראה וריח ומתלאים כד עפר לח ותוחבים אותו בתוכו כדי שישאר לח וכשרולה מוליא ומריח בו וחוזר ותוחבו בו) אם דלה ושלפה מע"ש והדר דלה מותר להוליאו בשבת. ול"ל שע"י ההולאה בשבת מזיז העפר שסביב העשב ונמלא מטלטל מוקלה דכיון שדלה ושלפה מע"ש כבר הורחב הגומא ואינו מזיז העפר ע"י שמוליאו בשבת אבל אם לא דלה ושלפה מע"ש אסור דמטלטל מוקלה ע"י הולאה בשבת וכן אמר שמואל שם לענין סכין התחוב ע"ש. מתיב רב קטינא מדתנן הטומן לפת ולנונות תחת הגפן אם מקלת עלין מגולין אינו חושש משום כלאים ולא משום שביעית ומעשר וניטלין בשבת. ופירש"י הא דקתני מקלת עלין מגולין משום שבת דוקא נקט לה דאי לאו מקלת עלין מגולים א"א להוליאן אא"כ מטלטל בידים עפר המוקלה שע"ג אבל לכלאים ושביעית ומעשר אינו חושש אפילו אין מקלת עלין מגולים מ"מ קתני דאם מקלת עלין מגולין ניטלין בשבת אע"ג דע"י שטטל הלפת ולנונות נופל העפר שע"ג מ"מ שרי. וקשיא לרב הונא ולשמואל והתוס' כ' בשם הערוך שכ' בשם ר"ס גאון דגרס אם היה מקלתן מגולים ר"ל מגוף הלפת נ"ל מגולה. ומשום כלאים ומעשר ושביעית בעינן שיהיה מקלתן מגולה. דאל"כ הוי כזרועים ויש לחוש לכלאים (משמע דלענין שבת ל"ח לגריעה וצריך טעם) וקשו התוס' להערוך מאי פריך לר"ה ולשמואל דלמא מתני' אתיא כר"א ב"ת דמתיר טלטול מן הלד ור"ה ושמואל סברי כרבנן בשלמא לפירש"י לק"מ דע"כ מתני' כרבנן אתיא דאי כר"א ב"ת מאי איריא דמקלת עלין מגולין אפילו מכוסים מ"מ מותר להוליאן ע"י כוש. א"ו דאתיא כרבנן. ובלפת טלטול כהאי אפילו רבנן מודו דשרי. ושפיר פריך לרב הונא ושמואל דלרש"י הא דנקט מקלת עלין מגולים רק משום שבת נקטה כנ"ל. אבל לגירסת הערוך דעיקר דקתני מקלתן מגולים משום מעשר וכלאים ושביעית נקט. הדרא ק"ל דלמא מתני' אתיא כר"א ב"ת והא דקתני מקלת מגולים משום איך דקתני במתני' עכת"ד התו' וקשה איך כ' דלרש"י לא ק"מ דא"א דאתיא כר"א ב"ת דא"כ אפילו אין מקלת עלין מגולים מותר דהא אפשר להוליאן ע"י כוש דלמא מה"ט בעי מ"מ מגולים נר משום מוקלה אלא משום דע"י תחיבת כוש עביד גומא בשלמא בתבן וגחלים לא שייך גומא משא"כ בלפת דטמון בעפר איכא משום גומא אבל כשמקלת עלין מגולים לא עביד השתא גומא. והגומא הנשארת כשמוליא הלפת זה אינו מזיק כדאי' דף קכ"ג וכדלעיל דגומא זו ממילא הוי (ע"ל סי' ש"א ס"ק כ"ה מ"ש בשם המ"מ ואולם מ"א דחה שם דבריו): (ס"ק לג) בסתם כו' ול"ע למה כו' דבדף ח' תי' רבה הא דתניא כוי אין שוחטים בי"ט ואין מכסים דמו אפילו י"ל אפר כירה. דאפר כירה מוכן לודאי ואינו מוכן לספק. ואמרי' דאזדא רבה לטעמיה דס"ל הכנים עפר לכסות בו דם לפור אסור לכסות בו לואה ורמי ב"ר ייבא תי' דס"ע דכוי דאין מכסים משום התרת חלבו וכמ"ש סעיף י"ח וקי"ל כרמי בר"י וא"כ אין הכרח וא"ל דאפשר מה שמוכן לודאי מוכן גם לספק כיון דאיכא טעם אחר בכוי אלא שהיש"ש כתב מה"ת נמלא פלוגתא בין רבא ובין רמי בר"י אלא י"ל דרמי בר"י מודה לרבא דמוכן לודאי לא הוי מוכן לספק. אלא הוסיף חומרא דאפילו היה לו עפר מוכן לכל אפילו לספק מ"מ אין מכסים כוי משום התרת חלבו: (ס"ק לד) מפני כו' ומה"ט כו' ר"ל דהרא"ש כ' והקשה למה אין שוחטין כוי בי"ט משום הכיסוי הא אפשר לשוחטו ולקבל הדם בכלי ובלילה יכסנו. ותי' הא קי"ל דאסור לקבל דם בכלי דנראה כמקבל הדם לזרוק לע"א. ועדיין קשה הא קי"ל בי"ד סי' מ"א סעיף ג' דאם יש עפר בכלי מותר לקבל הדם לתוכו דתו ליכא חשדא דעושה לזרוק לע"ז דתו לא חזי לזריקה וא"כ אכתי מני לשחוט הכוי וליתן מעט עפר לכלי ואחר זה יקבל הדם תוך אותו כלי ובלילה יכסנו. ותי' הדרישה דכה"ג שרואה שנותן עפר יאמרו כדי לכסות ואכתי א"ל להתרת חלבו ובש"ך סי' כ"ח סק"י כתב בשם הב"ח ע"פ מה שפירש הש"ך דבריו דמן הדין בזה"ז דאין דרך עע"ז בכך היה מותר לקבל הדם בכלי אלא מצד חומרא מחמירים גם בזה"ז. והב"ח ס"ל דעד כאן לא הותר לקבל הדם בכלי אם יש עפר בתוכו היינו דוקא עפר מרובה שהוא שיעור כיסוי אבל עפר מעט אכתי איכא חשדא דע"ז לכן בזמן הש"ס ממ"נ א"א לקבל הדם בכלי אי לא יתן בכלי רק עפר מעט שאינו ראוי לכיסוי דכה"ג ליכא משום התרת חלבו אבל איכא חשדא דע"ז ואי יתן עפר הרבה דליכא חשדא דע"ז א"כ איכא חששא דהתרת חלבו אבל בזה"ז דאין מקבלים תוך כלי אינו אלא חומרא מדינא אם כבר שחט כדי שלא לבטל מצות כיסוי היה ראוי לפתיר לקבל הדם בכלי אלא אם אפשר לו יתן מעט עפר תוך הכלי דליכא בזה משום התרת חלבו. ותי' חשדא דע"ז הא בלא"ה בזה"ז אינו אלא חומרא ודי בזה מה שנותן בו מעט עפר: (ס"ק לה) אפי' כו' ואם הכין כו' ר"ל ניחו דכה"ג ליכא משום התרת חלבו מ"מ עכ"פ הכנה בעי ולכן כ' מ"א דאם הכין לנואה מוכן גם לכוי והיא פלוגתי' דאמוראי שם דרי זירא ס"ל הכין לנואה אסור לכסות בו דם כוי דנואה קרובה לודאי. ורבא ס"ל דגם נואה הוי ספק ולכן אם הכין לנואה מוכן גם לכוי ופסק מ"א כרבא: משמע דבי"ט לא אמרינן כו' דספי יתלו שעושה משום מצות כיסוי מלתלות בניקור חלר: והוחק כו' דא"כ אפי' בחול כו' הם שני דחיות חדא דדוחק לו' דהא דאין מכסים דם כוי מיירי דוקא ששחט בקרן זוית ועוד הקשה הא בק"ז דל"ל לנקר חלרו. גם בחול אסור לפי אותו ס"ד דהש"ס:ואפשר דלהמסקנא כו' דפריך אהא דמשני בחול אמרינן לנקר חלרו שחט בחול בחשבה מאי א"ל דהא בחששה ל"ל לניקור חלרו. ועוד בא לימלך בב"ד אם נריך לכסות ואם הב"ד יאמרו שצריך לכסות אכתי גם בחול א"ל משום התרת חלבו גבי דידיה כיון דהוא יודע שאין סכנה משום ניקור כ"א לקיים מ"ת כיסוי כאשר הורהו ב"ד ולכן מסיק אלא בחול אמרי' מספיקא אמרו רבנן ז"ל כסי ולא יתירו חלבו דאמרי ספיקא היא אבל בי"ט יאמרו קים לרבנן דודאי חיה ויתירו חלבו. דאי ספק יאמרו לא היו מתירים חכמים לטרוח בכיסוי מספק עכת"ד הגמ'. וא"כ י"ל למסקנא דגם בי"ט א"ל לנקר חלרו נריך אלא דאעפ"כ אין שוחטים משום דאי בא לימלך ע"כ י"ל שלא יכסה דאי יאמרו שיכסה איכא גבי דידיה משום התרת חלבו ואם שחטו אין מכסים דמו. נ"כ משום דידיה כיון דאיהו מתכוין לכסות ע"כ סובר דודאי בעי כיסוי. דהל"כ לא הוי מתיר לעלמו הטרחא מספק ואיכא לגבי דידיה משום התרת חלבו אבל אי הוא לא נתכוין כ"א לנקר גם בי"ט דיעבד מותר לכסות: (ס"ק לו) ונתערב כו' בענין שחייב בכיסוי עבי"ד מבואר שם דאם שחט ונתערב דם חיה בדם בהמה רואים דם שבבהמה כאלו הוא מים ואם היה דם שחיה נתערב במים בשיעור דם בהמה אם אעפ"כ ס"ל מראה דם חייב לכסות ואם לאו פטור ועוד מבואר שם אם שחט חיה ואח"כ שחט עליו דם בהמה פטור מלכסות דהא למעלה הוא דם בהמה שפטור מכיסוי ולכיסוי אם שחט בהמה ושחט עליו חיה חייב לכסות דהא דם חיה למעלה אלא הכא מיירי שנתערבו זה בזה: (ס"ק לז) יכסנו כו' דהא לא טרח כו' ר"ל דהא בי"ל דקר נעוץ

מנן אברהם נ"י

א"ח תצט הלכות יום טוב

ט"ז מנן דוד

ס"ג י"ד: לן יכסנו . וז"ס כדקור נתן כעפר תיחוח שרי כדקי"ר מ' דהח לח טולח פפי כשכיל הכהמה(טור כ"ח דלח כ"ג)ועוד דהח שקטו התוס' סימן יט כח כיד חכמים לעקור כיסוי שיהח מן התורה דהכ ולל תעכ"ו ומ"ש די מה שחמרו חכמים כהדיח וכ"כ הס"ג להתיר ולח שהג כחמנ מכסה לחפי' כשמה דקירות כעפר מוכן כמ"ש סס"ח : לח לח יכסנו . חפי' כדקי"ר מ' דעלח הס"ג): לט לח יכסנו כ"ע . חפי' כעפר מוכן דהח חפי"לח מכסה ליה מותר לחכול הפוף (גמרח) :

תצט א חין מרגילין כו' . והכ"מ כ' מלנו' זה כח' ס"ע ני' משובחת שחדמנה לו בעור לכל כני' הכהומה שחפי' רוצה לחכול העור לחסור למלוג כ"כ הכ"ח ורש"ל והרמ"ח וכ"כ החוס' והרח"ש ורי"ז ומרדכי וכ"מ בעור ובע"ח פי' ת"ק ס"ל שכחב מלוגין כרש"ל והרמבנ"ם ז"ח ס"ל דכל הכהמה חסור למלוג וכחב הכ"מ בשם סמ"ק דחלנועות מותר למלוג כולו ואין לו עוכר למועד :

ב ג חסור למלוג נדי (ב) ב חא"כ מולגו (ג) לחכול העור :

נ ג * בהמה שנשחטה ביו"ט (ג) (ג) מותר ג להגביה עורה וליתנה במקום דריסת הרגלים אע"פ שאין עליו בשר כלל ד ומותר למלוח עליו מליחה קלה כדרך שמולחים לצלי אחת שאינו צריך להרבות בשביל דם הבהמה לז(כג)יכסנו ואם לאו לח (כג) לא יכסנו :

כ ו שחט צפור מע"ב י"ט ולא כיסה דמו לט (כד) לא יכסנו בי"ט :

תצט דיני מליחה ומליחה ביום טוב ובו ה סעיפים .

א ח א * אין מרגילין בי"ט כיצד הוא מרגיל זה המוציא (א) כל הבשר (ח) מרגל אחר כדי שיוציא כל העור שלם ולא יקרע מפני שטורח בהפשט זה טורח גדול ואין בו צורך למועד :

ב ג חסור למלוג נדי (ב) ב חא"כ מולגו (ג) לחכול העור :

נ ג * בהמה שנשחטה ביו"ט (ג) (ג) מותר ג להגביה עורה וליתנה במקום דריסת הרגלים אע"פ שאין עליו בשר כלל ד ומותר למלוח עליו מליחה קלה כדרך שמולחים לצלי

מעל הרכה עד שעשה נומח יכול ליקח משם לעכו כיון שנחן עליו מוקלה לכבר חוזו מחחמל מקומו וס"ל כחנום חבל לענין כיסוי החירו כ"ה דיעבד לכסות עד שעשה נומח ומ"ש כדר'חכח לחמר החום, נומח ול"ל חלח לענין שעור שיהו לכל חסור מ"ה חמרי' דכדיעבד חם שחם יחסור ויכסה חפ"ה שהוח עושה נומח . ול"ל סכל ניחח דחמחנה כח' כשב"ב דהם ניחקו כ"ש דהיינו דיעבד וכבר נעשה הגומח מותר לכסו, כי חסיינו חב' דחפילו בכל ענין חסור לכסות חם לח ניחקו מחמח שהוח מחיל לעכו כשעה זו נ"ב דקר נעון שנחבר כבר ניחקו כ"ש דיעבד ומ"מ כיון דעכו"ם עבד מוכן הוח ומ"ש

(ד) אין מולחין את המלכים כו'. דכיון דלא חזו לאכילה מוכח מלתא שלתיקון המלכים הוא מכוין מי שריית ליה לבטוח כדי שלא יסריחו ואפילו אחי למיפרי נמי מליחה (תר) פכי"ד ס' פ"ו · ואי' בגמ' אבל לקדיר אסור דכפי מליחה בפי ומפשר הפור ו"ל שמוכח הפור כפיפוש דלג"כ ס"ל כלי שלימו מעכב : ה מפ"ש דשרי ליה ליתן במקום שיכול אכל נפי פור אפ"ג דשרי ליה למיפרי נמי מליחה·וכמליחה יש מקום פ

א"ח תק הלכות יום טוב

תק (א) אסור לשקול לפי כיתו · כגון לח בשר וז"ל הטור וכ' הרשב"ץ לכאורה נראה דכל זה לא לאיסי אלא בזקוק מן הצואה או בשותפין שמולקין כיוצא מכל לשקול כיתו לדעת כמה יבשל מותר ומיהו נכי מדילת קמח משמע דלפי כיתו אסור פכ"ל הטור וכ' כ"י מהירוש' נראה כהרשב"ץ שכרי כ' המרדכי פ' ח"ל ירוש' מפיס אדם עצמו בגיטר' ופיס אדם עצמו לא ידע כמה הגיע לחלקו ואפי' אמרו לו שכר כך וכך ידע כמה הגיע לחלקו ואפי' ליתנו בכף מאזנים לשמרו מן העכברים אסור ה אם הוא תלוי במקום שרגילים לשקול בה ו ואפי' לשקול מנה כנגד מנה אסור ז ומותר לשקול (ד) בידו שלוקח החתיכה בידו ומשער כמה יש בה ה ושבח(ה)אומן אפי' זה אסור ט אבל אם הוא יודע לכוין דרך חתיכתו לחתך ליטר' או חצי ליטר'ו (ו) חותך כדרכו ואינו חושש:

ב ג (א) ד אסור לשקול בשר אפי' א] בביתו ג לידע כמה יבשלו ד ואפי' ליתנו בכף מאזנים לשמרו מן העכברים אסור ה אם הוא תלוי במקום שרגילים לשקול בה ו ואפי' לשקול מנה כנגד מנה אסור ז ומותר לשקול (ד) בידו שלוקח החתיכה בידו ומשער כמה יש בה ה ושבח(ה)אומן אפי' זה אסור ט אבל אם הוא יודע לכוין דרך חתיכתו לחתך ליטר' או חצי ליטר'ו (ו) חותך כדרכו ואינו חושש:

ג ט ז אין (ז) נוקבין נקב בשור בסכין לתלותו בו אבל ביד

ד י מותר י ואם ח לעשות בו (ט) סימן מותר אפי' בסכין:

ד כ מולין הראש והרגלים ומהבהבין אותם ט באור אבל אין טופלין אותם בסיד ולא בחרסית ולא באדמה דמתחזי כעיבור ואין נוזזין אותם במספרים שנראה כעוש' לצורך השיער:

ה ג י * מותר למלוח (ב) כמה חתיכות בבת אחת אף על פי שאינו צריך אלא אחת:

הגה

פי' שיערגל לסור לומר לסכו"ס כריני עמך למחלה לשלים ולרגיע (כ"מ בהג"ה פ"ם) וז"ל בטפס מסוס דמין רגיל להשתתף עם הסכו"ס מיחזי טפי כמקח וממכר ולכוס פי' לסור למכור לסכו"ס בכה"ג כשר עפסי' תל"ז ודיוקו של הג"ה מדקתני חומר חדם לחכרו משמע למעוטי עכו"ס ודכוותי' דייק בפ"ק דפ"ח שלסור לו' לסכו"ס בהרחה שהעמוד עמי לשרב מכל כתו' כשבת דף ק"ן דמו פי' זה כמ"ש פי' ב"ז ס"ז ס"ג ח"כ לפשר דה"ל מכיר לו ושבח(ה)אומן אפי' זה אסור יוד אבל אם הוא יודע לכוין דרך חתיכתו לחתך ליטר' או חצי ליטר'ו (ו) חותך כדרכו ואינו חושש:

ג ט ז אין (ז) נוקבין נקב בשור בסכין לתלותו בו אבל ביד

ד י מותר י ואם ח לעשות בו (ט) סימן מותר אפי' בסכין:

ד כ מולין הראש והרגלים ומהבהבין אותם ט באור אבל אין טופלין אותם בסיד ולא בחרסית ולא באדמה דמתחזי כעיבור ואין נוזזין אותם במספרים שנראה כעוש' לצורך השיער:

ה ג י * מותר למלוח (ב) כמה חתיכות בבת אחת אף על פי שאינו צריך אלא אחת:

הגה

סי' תק (ו) חותך. עבה"ט ועיין בשו"ת ב"ב סי' צ"ח מ"ת במקום שיש קצב נכרי ולא רצה למכור בעי"ם לפי שהי' חג שלהם רק למחרתו ביו"ט יפה הורה המורה שמותר לקנות ממנו ולומר לו מכום המשקל שהוא צריך שהרי אף לישראל מותר לו' תן לי ליטרא והוא מכוין דרך התיכתו לחתוך בו ואם כן מאי איכפת ליה שהגבר שוקל ממש ואפי' כשהוא פסיק רישא לא איכפת לן כ"כ באמירה לעכו"ם כמבואר בסי' ר"נ במג"א ס"ק מ"א וגם אין כאן חה"ש שהרי גם הם קונים מה שצריך להם לצורך

דמוכח מילתא שמכוין למדה: (ט) סימן ל"ד ורסס סי' כמלמח שלא לפילו לרסוס היכום מותר. ומ"מ כל מה דלפשר לסעם

שלא

באר הגולה

סשם ג מסכת שם כה ג פור ד מסכת שבת שם כ סם בגמרת ו פור וכן נרמ' דפוס רמב"ם נפ' ד' מכיר"ם ז שם נב' וכפי' כרש"ו וכן פירש רש"י ם ה"כ נפ' פ' מכלי' י"ם נשם רשב"ם ם שם נב' י סם כ בריימח שם ל"ד וכן מלינת כגדי פפי' תפ"ם ל מימרת דשמואל שם י"ל ספירוש רבי יהושם דרב לחלם בר לכבי לפחוסין על דברי שמואל כת לחפילו לכפרים ולמלוח מחיכה לחת ולחר כך ליפול לחרת ולומר כזו לחי רוצה פוחר וכ"ז קלי כגכת רפ"ל:

עפרת זקנים

* פחר למלוח כמה מחיכות בנח לחת לפילו לחיו יכול למלחו בכת לחת יכול לכפרים לחר שמלח כשר כמדרך ליי"פ יכול לוכר כשר ערב שלי יוחר לפלילה כיום וחכר ומולח עד שמולח כל כשר ציום לו (פ"ק דעילב): הגיה שקורעין לחתן מערב י"ם יכול למולחן ביו"ט לח"כ כם פתין דגים שכל שצוכי' פוחן כמלח משכיחין לו לריך למולחן מפני"ם (כ"י ח"כ):

לבושי שרד

מ"א סק"י(ס) זכו מיפרש דר"י לחר שמואל כלי': שם (ס) וכ' סרכ"י דכרשב"ם פסק כר"י לחר שמואל כלי"ל: פ"ז סק"ב (ס) ז"ל וכה לה כפי שם חלה פליחה מעם כלי"ל:

אשל אברהם

א] בביתו. עיין שם פליה רבה שמצדך כל המיכה כלחרוכים על פה שכקבה בפור על רשב"ץ דפסק לכחיר בביתו וכן פפפקים על דין זה. וכוה פשלה דחלת שם, פ"ק לרשב"ץ להדיח לחפור ולשכה פעם כדברי פפו ·

ביאור

פ"ב ואפילו בביתו. פור. ולמד מ"ש כ"מ ל' והכחוב כדי כו' כלה"ה לפור דלת פירושלמי שם חני רשב"ל כרבנן וחפ"ג דר"י. פסיק כר"י לכיי דחי ליה פדם חת שלמד כליפרת לידע כמה הגיע לו כפדת ר' מפי זק מרוסין דשמיפת לחת שחיל לר' חזקיה ל"ל להגיד רבק כהדת דרשב"ג ופבי חר' לי ציירושלי' מפני לפיפך שחפר שם ר"י כשם שמואל לפי' לחלותו ככף מלפים הפני הפכתרים לפור ל"ל שיש לחת כשר ערב שלי יוחר יכול לוכר כשחר כשר ערב שלי יוחר לפלילה כיום וחכר ומולח עד שמולח כל כשר ציום לו (פ"ק דעילב): הגיה שקורעין לחתן מערב י"ם יכול למולחן ביו"ט לח"כ כם פתין דגים שכל שצוכי' פוחן כמלח משכיחין לו לריך למולחן פפני"ם (כ"י ח"כ):

לבושי שרד

מ"א סק"י(ס) זכו מיפרש דר"י לחר שמואל כלי': שם (ס) וכ' סרכ"י דכרשב"ם פסק כר"י לחר שמואל כלי': פ"ז סק"ב (ס) ז"ל וכה לה כפי שם חלה פליחה מעם כלי':

אשל אברהם

א] בביתו. עיין שם פליה רבה שמצדך כל המיכה כלחרוכים על פה שכקבה בפור על רשב"ץ דפסק לכחיר בביתו וכן פפפקים על דין זה. וכוה פשלה דחלת שם, פ"ק לרשב"ץ להדיח לחפור ולשכה פעם כדברי פפו ·

ביאור

פ"ב ואפילו בביתו. פור. ולמד מ"ש כ"מ ל' והכחוב כדי כו' כלה"ה לפור דלת פירושלמי שם חני רשב"ל כרבנן וחפ"ג דר"י. פסיק כר"י לכיי דחי ליה פדם חת שלמד כליפרת לידע כמה הגיע לו כפדת ר' מפי זק מרוסין דשמיפת לחת שחיל לר' חזקיה ל"ל להגיד רבק כהדת דרשב"ג ופבי חר' לי ציירושלי' מפני לפיפך שחפר שם ר"י כשם שמואל לפי' לחלותו ככף מלפים הפני הפכתרים לפור ל"ל שיש לחת כשר ערב שלי יוחר לפלילה כיום וחכר ומולח עד שמולח כל כשר ציום לו (פ"ק דעילב): הגיה שקורעין לחתן מערב י"ם יכול למולחן ביו"ט לח"כ כם פתין דגים שכל שצוכי' פוחן כמלח משכיחין לו לריך למולחן פפני"ם (כ"י ח"כ):

הגהות

סי' תק"א סק"ב ורמ"י פ' נכדיל דלכפקפן. רלוכ זו ליכי פכיר דיל"ל ורש"י ס"ל כדפפ כרח"פ דכפלים קפלים לחפפר לכפפיק כלה ביקום לפור פפום פורת. ומחכי כיירי כת"ל לכפיק כלה בקום. וכזה לה פפו לפורם. ודברי רב"י

מחצית

בפפם קף קי"ן לה יפתר פדם לחכירו שכור לי פועלים ומוקי לה בחכרו גוי פכ"ל הפו' ועי"ם בפפר כפפם פתרים: ודכוותי' דייק כו'. בה"ק בפ"ק דע"ז דף ז' הביא ר"ם שם מה דתנן בפפ"ק דשבת לומר פדם לחכרו בשבת הגרפה שתעמוד עמי לערב. פפ"ג שכוונתו שבערב היינו מולאי שבת ושכירו מ"ע פוסר דדוקא דיבור כה"ג פסור פכל הרבור פוסר אבל בדיבור דוקא ליישרל פוסר לו' כי לכל לה ברור ופ"ל כיון דלישו בלא הרבור דפוסר בשבת פה לי גוי ופה לי ליישרל ע"כ ל"ל דבפוסף לה דייקו לשון לחברו וכפ"ם הפו' בפוכפה כה"ל:ה"ה פסבר כו' ל"ב להפו' לין לחלק גם כלן ופפ' ברו' פרי : (פ"ק ד) לפור לשקול כו' פכל בפשקל כלל פרץ לה פלוכי פפקום פרגילים לשקול. וכי בפר"ח בשם הרפב"ם דפפי' לפלפל פפחזים לכפות כו דבר פו לצורך דבר פחר פפור. דהוי פוקים פפעם פפרון כיפ: לפור: ליקח ביד כו' ר"ל דלא הוסר לבע"ם שהיו פומן בלא ליקח בבשר ביד פ' וליו פפל בפשקל כידו פחרת דלפומן לפי' כה"ג לפור פ"פ פומן פפיו פומן פוסר לכל פי פפל בפשקל ביד בשביל דהומה יוסר בפשקל גם לפי שהיו פומן לפור: (פ"ק ה) ופבח כו' פכל בביתו פוסר ר"ל לפפי לבפח פומן. ליהו דפפרי לשקול לפפי כיותיה כפ"ם הפור לפדוך פשקל גפור: דהה רשב"ץ פפיר כו' ליהו דלא קיל כיותיה כפ"ם הפור לפדוך קפח לפפי' לצורך ביהו כפוכפר רפי' פקו ופפי' לרב דפפיר פדיבה קפח בביתו היינו כדי שבפול חלה בבין יפה פכל לשקול לפפי בביתו לפור פ"פ דליפו בפשקל גפור בים לפפוך פל הרפב"ם ועיין בפ"ם (פ"ק ז) לין לוקיים לדרך כו' ז"ל רש"י דף כח בסכין דרך חול הוא כפוכר בשר פוסה בו בים יד (ר"ל נקב) וכפו לוקה להוליכו לחוך ביהו (ר"ל שופך לוקה פלעבו לו ידו חוך הפקב וביי"ו פקל לו להוליכו)וזיו"ם לריך לפעת לפעפם היכר פלין פעי"ם פוסר בו פכ"ל ולכן הפפיקומן דל"פ פקה וביי"ו פקל לו

כיון דמוכח מכך דס"ל סור דכשביל הכשר עצמו מותר בכל גווני ולא כפי' הלבוש מלא משום הפור : (ג) תפס"י שפי' תפשר כו'.הטעם שם דטפי מעלי כשר' כשמין שוהא כמלא וכי פ"ם בת"ם סי' פ' דכדנים יש מילוק דיש מיטים דמתקלקלים תם שוהין כמלא חז מותר למולחן כי"ט תף תם מתקרבו כפי"ם ומיטים דטפי מעלי כשמורין כמלחם לה ימלוח ביו"ט תם מתקרבו כביו"ט ומ"מ כ"ל דיכול לכשלם ולהת מלא לתוך המחבת שמכשל תותם כיון שביקר טעם התיפור מקום לד פיכוד וזה תין שייך בתבשיל שמתן המלח לתוך המים : (ד) נוהגים לנקר. בת"ה סי' פ' כ' ו"ל כבנ"ם כשם רתבי"ה כ' דמותר לנקר כשר כי"ט תפי' כשתם מפי"ט ותין כזה מקום כורר תוכל מקום דת"ח לתכול בפ"ת סי' פ' כשם פרשב"ם תכל ניקור. ומ"ב תפ"ת דפרק תולין בפ"ת מ"ה לה תציב כרישה ויש לתמוה על סהיה סברינ מסיק דפרק תולין דכיון תניחות מותר לתת יין עכור כשמרים לתוך המשמרת מקום דכלמ"ה יכול לשתותו תלמת תלרכה מקום לתפשר כלה הרבירה מפ"ם לית ביה מקום רבירה פ"כ.ותי נברת רבה חזינת תכל תיוכתת לה חזינת לתן זה ענין זה דוקת כל שתין הכרח להבדיל זה מזה תלה יש תפשרות לשתות תפ"ם שכם מפורכין תין ההבדל תוסר זה לתין כתן כורר תכל כתם צריך להבדיל ות"ת כלעדו תי יש לתלק כתב יש תפש' ליקח מכם התוכל ולה לשפוך כפסולת כלל תלה יקח התוכל ויתכל והשתר יאתר בשם תי תסור לכרור התוכל ת' ת' ועשו' קיכון ממנו תכל ת"ת ליקח התוכל ולהבדילו מן הכשתר כהיתת דמנקר שרי כיון שת"ת להבדיל כפ"ת וההבדל הוה בהכרח : תו כ' שם דכתב"ת נבי סת כמלא נרמי מוכח דריב"ת סבר ביקור צ"ל דמלא מקום פסידת הוא תשם דמלא נרמי מוכח דריב"ת סבר ביקור מפיג טעמו כשטועם כי"ת דת"ת מקור ביקור מפיג טעמו מדריב' מסרים טפי כדמוכח מדברי ריב"ת כו' ופ"כ מטעם בריכה והת דברי מקום פסידת הוא לו תכי תסו' ופ"כ מטעם בריכה סיימו כשטועם כי"ת דת"ת מקור ביקור מפיג טעמו דמדרב' מסרים טפי כדמוכח מדברי ריב"ת כו' ופ"כ מטעם בריכה סיימו כשטועם כי"ת דת"ת מקור ביקור מפיג טעמו מ

א"ח תקא הלכות יום טוב

באר הגולה — מגן אברהם נ"י — ט"ז מגן דוד

ג ומוב לשנות.משמע דאם מ"מ לשנות מותר כלא שינוי וכ"פ פסק דמחורי' לסור לעקר דמ"מ לעקרו בשינוי ואם נשתם כ"ט הכל שרי מכ"ל וכ"פ אם נשתם סמוך ליו"ט שלא היה מספיק לעקרו קודם לכן . ועפי' מש"ל יש לסקל בכל מין בירקות : ואם הכשר הוא כיום הפליט לשמיעתו ואם יבוא אחר ו"ט יהיה אסור לאכלו כי אם גלי אסור לעקרו ולהדיחו על ידי הפרמה שיאמר לוכל ממנה כזית כמו שכתב בת"ס דכשאתם כשרב יום טוב אסור דהוי לי' לעקרו כשרב יום טוב וכ"מ מפי' דאין מוב אלימא מלישה שכתב שהוא גרם לפעולת דס"ל לעקרו מפי"ט אפי' אכל אם נשתם מותר להדיחו כי"ם הוא"ל ואמי לאכילה כמ"ש סי' שכ"ח ס"ו . ול"ד להדחת כלים שאסור כמ"ש סי' שכ"ג דהתם עושה מעשה בידים שהדיחו מה שאין כן כאן שאוסף הלכלוך ומניחו על הקרקע ואינו עושה כלום בידים ודמי לקוטם קליפת השום שמותר ואפי' אם נשתם כשרב יום טוב אסור דהוי לי' לעקרו מפי"ט אפי' אכל אם נשתם כשרב יום טוב וכ"מ מפי' דאין מוב אלימא מלישה שכתב שהוא גרם לפעולת דס"ל

בשבתה : (ב) ואפי' לשברם ביד וכו' . כ"כ הטור שמלשון הרמ"ם ירמה שאסור וכתב ב"י שמדה מדכתב הרמ"ם לא יבקעם כיון שיכול לבטל ולפחות בסם כלי ביקוע טירחא שלא לצורך הוא ואב מלאכה כהסירת הסלית סילתא חייב משום טוחן כו' וסובר רבינו דלפ זיד חייב משום טוחן ועל הוכחה זו חולק רש"י ואמר מדרבנן מדהלי הרמ"ם טעמא משום אב מלאכה משמע דביד שרי דאין טחינה אלא ככלי ואפי' פלפלין דשייך בהו טחינה לא תמלא חיסור ביד אלא בכלי ע"כ נראה דשרי לר"ם ע"כ דבריו צ"ע ונ"ל דילף לה הטור מטעם שרשמון שכ' הרמ"ם דאי טירחא שלא לצורך הוא אם יום טעם לאיסור אפי' ביד וזה מכוון בלשון הרמ"ם כי ים לדקדק למה הוצרך לכתוב דהוי טירחא שלא לצורך דזה הוי מדרבנן ופיים ע"ז והב מלאכה דים בכלל מחתים מנה ואי נשי למימר דרך לא זו אף זו הל"ל ולא אמר אם אפי' אב מלאכה שלא נראה כווכתו בשני טעמים אלו דאפי' במקום שאין לומר כן שהוא אב מלאכה דהיינו שאין בוקע דקים מאד ול"ל להכשיר דסלית סילתא אפי' עיים דקים להבעיר התם דהוי אב מלאכה משום טוחן דזה דוקא בעיים דקים מאוד כדרך להבעיר אם משמ"כ כאן לאין בוקע לדקים מאד כי אין דרך לבטל בדקים כאלו שלא יהו נפים מאד כדרך להניח על האש אחר ההבערה אל האש לבטל הקדירה לאין זה בכלל סייכות לטוחן שהוא דק ע"כ כ' שאסור עכ"פ מדר טירחא ומ"כ כלל זה אפי דבריה האש בוקע לדקים קצת יש משום טירחא ואם אסור אב מלאכה ודבר זה הוא רחוי ומסתבר להכישו בכלל דבדי הרמ"ם ומ"כ יש לאסור אפי' ביד מלד טעם הרמאון ומ"ם ניחא לי מה ש"ל מהבי' דבר יהודה מפשא תלוותא תלוותא ואיכא הדין שכ' הטור בסי' תקי"ט שמותר לקטום עלי בשמים וכן בשבת בסי' שכ"ב דמותר לקטום אפי' בסכין תבן למען בו שיהו להאש לצורך הוא משמ"כ הכא חשכינן ליה טירחא שלא לצורך . ולפ"ז ניחא לי ג"כ מ"ש הטור דמפרש"י נראה דמותר לשבור ביד וכתב ב"י ולא ידע מנלי' כן מדברי רש"י וגם רש"י פליגי זזה (°) ולא נראה לו כן מרש"י לאיסור ולדידי ניחא דפיקר האיסור להרמ"ם משום טירחא ורש"י ס' בהדיא דלהמקנן היה הטעם משום טירחא אבל להמסקנא לא אסרינן משום טירחא אלא ביש בו ממש ומיהו מוקמא דהייט משבר מפ"ט זה כ"ל בדברי הטור ורחוי נחום למעשה לאסור לשבור אפי' ביד במקום שאסור בסכין : וכתב רש"ל והמדקדקים נהגו לאסור אף במ"ה ומתקנים כל הפעים הקטנים (°) הגריכים לביטול דגים קודם י"ט דמוקמין לטירחא שברי יכול לבערו כך בלא ביקוע ואין להקל אבל במקום שעיים יקרים לו מייבי לטירחא דהוא הפסד מרובה עכ"ל . ונראה לשבור ביד אין להחמיר כלל בה"ה : כתב הר"ן ומקשו הכא למה החירו לבקוע ע"י שינוי והא מבשירין שהפסד לעשותו מעי"ט ניכהו ותי' הרשב"ד דכיון דאי"ש לבטל בלא שום תועלת כלל אחרת ע"י שינוי ול"ג שכל שהוא נהנה מנופו של דבר הוא כאוכל נפש עלמו ול"ד למבשירין שאין נהנה מהמבשירים כסכין ושפוד אלא מה שהכשר על ידם משא"כ בעיים שנהנה בהם בעלמם שעושים מדורה ומתחמם כעגלם וכיון שלבקען לעשות מדורה שרי אפ"ם שהפסר מתחמל אף לבטל מהם שרי משום מחוך ומיהו כיון שמבקען לצורך עשיית כלים לא החירו אלא ע"י שינוי אבל עכ"ל וכתב ב"י שהבקשה מהר"י חביב משום המדורה לא החירו אלא מתוך שהותרה הבערה לצורך תוכל נפש היכא דאיכא חשש שיכבה ואי אפשר לעשות מדורה בלא הבערה אלא בזה אחר זה ואי אפשר לבערה אלא ע"י שינוי אבל מתחלה שרי לבערה בכל ענין ואפי' בלא שינוי ואפי' מתחלה ע"י כלי ומה שכתב הר"ן בשם הרשב"ם דאפי' בלא שינוי אסור לבערה אלא ע"י שינוי ואפי' מתחלה ע"י כלי ומה שכתב הר"ן בשם הרשב"ם דאפי' בלא שינוי אסור לבערה אלא ע"י שינוי ואפי' מתחלה ע"י כלי ומה שכתב הר"ן בשם הרשב"ם

חתיכות ג גדולות ג ולא יבקע לא בקרדום ולא במגל ולא במגירה אלא בקופץ (פי' סכין של קלנסים ויש עושין בו ג' רמזין דומה קלח לקרדום רש"י) ג ובצר הקצר שלו אבל לא בצד הרחב ד ויש מי שאוסר אפי' בקופץ לפי שאין אנו בקיאין מהו °ולא התירו ד אלא (ה) בסכין :

ב ה עצים גדולים קצת וראוים להסקה בלא ביקוע לא יבקע כלל (ב) ואפי' לשברם (ג) ביד ו יש מי שאוסר : ג ז (ג) אין מביאין עצים מן השדה אפי' אם היו ו מכונסין שם מבערב אבל מנבב הוא ז *) (ג) בשדה משלפניו ובן

°עמה"ל סי' שכ"ה

כיון שמדורה מותרת מותר לבקע עצים למדורה כיון שהכנה מועלים עלמן ול"ל למכשירין כגון סכין ושפוד שאין נהנה מהן עלמן רק ממה שנעשה על ידיהן כ"כ הר"ן בהדיא וכיון שמותרת בקיעה לצורך חימום מותר נמי(°)לצורך ביטול כל"ל : ד תלה בסכין . והמדקדקין נוהגין לאסור אף בה"ה ומתקנים כל הפעים הקטנים אף לביטול דגים קודם י"ט שהרי יכול לבערו בלא ביקוע ומותר ומותר לבערה אם הוא בשבת

א"ח תקא הלכות יום טוב

ממש פכ"ל וכ"כ הכ"מ: ח לוקח לפיו וכו'. לכל לנגב ולהניח מסור ומין מלוק בין קטנים לגדולים וכ"כ הי"ם: ט הרי הן מוקצה. כ"כ הרמב"ם וס"ל דכשחין לו מכנר, אפח דפחי מיני שירת שינמוכו. וכה"ן כתב כשחין לו מכנרת כ"ל כשדה והי"ם פסק כהפוסקים דכחב שני חו מכנרת חו סמוכה כחוך פ' תמה ושריים: י כמפוזרים. דמיינין שמח כשם שינח ליקח חותם יפזרם הרוח ויבח ללקטם (כ"י): יא אין מסיקין. ה"ל מלד ומסרי להו רבנן גזירה שמח יפלה ויחלוש (ריב"ם ורח"ם) ממ"ם רסי' ש"מ: יב שנכנרו. כ"ע אין מסיקין. לחסור לטלטלם ואפי' לכרפן במקומן חסור דמוקצ' חסור ליהנות ממנו אבל כשמדליק כלי שלם אפ"פ שמתקלקל לסוף ההנחה כחה מ"כ מחיי: מכו"ם שחקק קב בנקב' ה"ל מלד ואין מסיקין בו (שבת דף כ"ם) ומ"ם סי' תקפ"ו סכ"ב: יג שלמים. הרח"ם גם יהיה דיק מזה דאפי' סחירה נמורה לח שייך בכלים ולדידן דקי"ל דים סחירה נמורה כלני רפוי (ס"ח) ול"ע דאפ"ג דמוחר לטמוע כלי רפוי מ"מ חסור לשברו לגמרי ופור דאכו"ם שחקק קב בנקבת נלח רפוי כוח ומ"כ למה לי טעמח דמלד ול"ל דקו"ח מסיהרח ליכ' דהכחר' נופח חב מלחב' היח והוחני לעולם ה"ם סחירה וכחי דחסור לבקעו לי לעולם חוכל נפש היום מפוח דמלחל ה"פ היח ואפ"ל דחומח כי שחירה פלים ביש"ט יד אין מסיקין (ז) בקליפיהן: °°סגה גם אין להסיק שו עם (ח) המנוזים והפקדים עלמן חלח חם כן הם מדיין בקליפה (כ"י) שו (ז) ולפידים שנאחרו מי"ם רחשון שכבו מוחר למזוך ולהדליקם חפי' כי"ם חו ר"ם חו י"ם מחר (ט) שנח: [הרח"ם ומרדכי ריש בילה וב"י]:

°ע' רדב"ז ח"ב ק"ב °°עח"ד ק"נ

אין

(וכן בחלר ח לוקח לפניו) [ב"י ורמב"ם] ומדליק שם מ ומביאין מהמכונסים שברשות היחיד ואפי' היתה מוקף שלא לשם דירה ס (ד) ובלבד שיהיה בה (ד) מכנרת ותהיה בתוך תחום שבת ואם חסר אחת מכל אלו (ה)ש הרי הן מוקצה: ד י עלי קנים ועלי נפני' אע"פ שהם מכונסים בקרפף וכיון שהרוח מפזרת אותם הרי הם י כמפוזרין ואסורים ואם הניח עליהם כלי בבד מערב י"ט (ו) הרי אלו מוכנים: ה כ עצים שנשרו מן האילן בי"ט יא אין מסיקין בהם (וע"ל סימן תק"ו סעיף ג') :

ו ° ל כלים יב (ה) שנשברו בי"ט אין מסיקין בהם מפני שהם נולד: (וחם הסיק בכלים חסור להפוך בהם לחחר שנחלקו המקלח דלח הוו שברי כלי מ"ל ריבה עליהם עליס מוכיחים) [המגיד פ"ב ור"ן פ"ק דבילה] אבל מסיקין בבלים יג (ו) שלמים מ או בכלים שנשברו מבעוד יום:

ז ל שקדים ואגוזים שאכלם מערב יום טוב מסיקין בקליפיה' בי"ט ואם אכלם בי"ט יד אין מסיקין (ז) בקליפיהן: °°סגה גם אין להסיק שו עם (ח) המנוזים והפקדים עלמן חלח חם כן הם מדיין בקליפה (כ"י) שו (ז) ולפידים שנאחרו מי"ם רחשון שכבו מוחר למזוך ולהדליקם חפי' כי"ם חו ר"ם חו י"ם מחר (ט) שנח: [הרח"ם ומרדכי ריש בילה וב"י]:

°ע' רדב"ז ח"ב ק"ב °°עח"ד ק"נ

אין

(ד) מכנרת. ויש"ם פסק דכשר כני חו מכנרת חו כחוך ני לחם: (ה) שכנרו. דחסור לטלטלם חפילו כשרפם שכשקומו חסור דשוקלה חסור ליהנות ממנו חבל כשמדליק כלי שלם אפ"פ שמתקלקל לסוף ההנחה כחה מ"כ מחיים. וכן משמע מ"ש רש"י לעיל מ"ב. ויש"ם נמי: (ו) שלימים. ומיירי שחין לו עיים דחליב עבר על כל הפסחים מ"ש: (ז) בקליפיהם. ואפי' דחויים לחכול כשחפם מ"מ הוה ליה טולד דחכשיעל היו שומדים לחם הרח"ם: (ח) המנוזים. דחין מוכיים להסיק כלום

ביאור

מחני' שם: ואפי'. לכ"ע קרפף: ובלבד כו'. פרש"י ל"ג נגמ' ורבי יוסי לטולם חלח ש"מ דר' יוסי לטולם חלח כדר' יהודה וכ"ש כג"מ וכחב כג"מ כ"כ ר"ח חבל כל הפוסקים חולקים ופ' ובמילחא דר' יוסי לח ליחסחפקח כלל חלח כדר' יהודה וכ"ש ר"ח חבל כל הפוסקים חולקים ופ' דמני כח' מכן: ס"ו ואם חסיק בכלים כו'. פ"ב נשבח: ס"ו שאוכלם מעו"ם. וכ"ל נס' שקדם שנחרו כלים: נם אין כ': תוספחת חגוזים והקדים עלמם חין מסיקין נכם כ"ש לפי שחינן מן המוכן ופי' כ"י חו כשכן חלח קליפיהן: ולפידים. כר' יוחנן בירושלמי פ"ח וכבניח: כרח"ם ופ"ח שם ח"ל בירוש' ספ"ב דשרשין ופ"ח דיש"ם רב חומל בשם רב כלבה כלרשבשה זקוקים רב מפרל נמי מיקלף שיעשים דרך חתן כוח עבד לה ב' קרוזוח וכבח עבד קרוזה לחת בחקלנתן שירי פחילה שירי מדורה שירי שתן שכבו בשבת שהו לבדליק כ"ם רב ור' חניכח תרוייהו לחורי לחמר ור' יוחנן לחמר מוחר לח"ר חפי קומי ר' יוחן מה לכשן לה פחילה נבי כילה ר"ל מלי עניו פחילה נבי כילה שלחר שם לחפלח דר' יוחנן חפי' ישרחל וכבח מיפבד כר' יוחנן כד שמע דרב ור' חניכח תרוייהו פליגן שרב חניכה דלחיפלנתן שירי פחילה שירי כ"ל כבילה שהלכה כשבח לחוכלה כ"ם וכן שהלכה כר' יוחנן כד שמע דרב ור' חניכח תרוייהו פליגן שרב חניכה דלחיפלנתן שירי פחילה שירי כ"ל

מחצית

כשרם מוחר. לכל ח"ם ס"ל כח דקחני בחיישב סלר שוש חוקף. דוקח בשלר שוחר שמוך לקדשו לכל כשרם לכ"ע חסור עכ"ל הכין כשוקף גדולו ים בו משום מעשר. ועי"ש דכוי לעיל ס"ל ע"ח לחסור וכיון חחמה לבחיישב עכיש לכיבה חיסור פורש. משמ"כ מעשר לכיבה חיסור פורש. וכוי כחו קלירש ומחיים דשלוך ס"ל לחסור. לכל בשלר לשל שוקף גדולו לים כיש משום מעשר שלא משום דחמזי דעביד לעורך מער ולכן חוסר שמוך לקדשו קדחים, מוכחש עלי: לשלם. פיי"ש כוחש וכוף כשכש דק ע"ד ע"כ ומנוחר שם חוקף כשוקף גדול. וכ"כ הר"ן נוסף ש"ם הסביל כשכש ריבים: (ס"ק ס) ליקח כו' לכל לנגב כו' כל לייבש שם כוסף ח"ש בשיים וכן בשלר כו' הל שלר כ"ש שכשה דשמיר כרבי' ולחם"ל שלא כשב ע"ל דשם"ל לחפלחין חוסרח לשלר לל חוסר לשל כשלר ע"ל שבשב

תקב (א) אין מוציאין כו'. מפרש נמ' הטעם משום דקא מוליד כ"ע וכרמב"ם פ"ד כתוב שלא הותר אבל מי שרגיל להכשיר מאם המצוי לאכל להמציא אם אסור אבל מי שרגיל להכשיר לא אסור להמציא אם אסור שהרי אפשר להמציא חותו מערב עכ"ל וכ' הרא"ד הטעם שהל"ל הטעם מפני שהוא מוליד ואין כאן הכנה והוא הטעם שמפורש בגמרא וכ' עליו ה' המגיד מיני רוחא שחפץ להמציא שהרי אפשר להמציא כערב. וכ' הרא"ד הטעם מפני שהוא מוליד ואין כאן הכנה כדאיתא בגמ' והמ"מ כ' ואין זה כלום שמולדה שמסורה לפי שאין זה דבר הרשוי בשעתו אלא לצורך היום וגרמה שאם הוליח אם מותר להשתמש בו עכ"ל: ב מן הספר · לפיכך הנכרי (ר"ן) : ג מן המיס · שמותין זכרית מלחה מים נגד הטעם וחותן בו נשורת של פשתן ותלנק (הר"ן ורש"י) : ד פחמין. משום דשומה כלי לצורכי זכר (רש"י) יר"ן פ' משום דהו' מכבה: ה אם אינו מכבהו. ויש"ם כ' דאפי' מכבהו דבר שאין מתכוין הוא וגם מלהכי שא"צ לנפוח עכ"ל ע' כתוס' דף כ"ב וסי' תק"ז ס"ד ועמ"ש סס' תק"ט: ו לצורך י"ט שני . כגון בשחרית מבשל שיהא מוכן לערב ערס' תק"נ: ז שגרמה בפוא. דוקא כשמסדר ד' שורות אלא בזה בזה אפי' כמה שורות אם היתה ומ"ב נותנין עליהם אפי' כל ד' דופני התיבה ומ"ב נותנין עליהם אפי' כל ד' שורות עליהם תכל כלא"ה (טור ורמ"ם וב"ד הרמב"ם כ"י כ"מ) ומ"מ כשמותנין כ' אחני' ועליה, צריך שיתפוס הפיס בידו ויתן התבנים תחתיהם כדאי' נבי קידו' : ח שורה ע"ג שורה. הקש"הב"מ דהרי ח"ל לאויר שתחתון (°)ולא זכר מ"ש: ט המניעות לחרן וחב"י כ' כשמניע פחו' מנ' לחרן כלאוד דמי ואין נראה דלא אמרי' לבוד להחמי' כמ"ש הטור סס' תרל"ב והרמ"א שם וכ"ה בשמ"ק דסוכ"כ"ל ד"מ(°) וכ"כ בי"ד סי"ש"ת סס"ד בהג"ה ונלקחה ממהרי"ו אבל לא נזכר שם ה"ע דאין לבוד להחמיר רק רמ"ח כתבו מדעתיה דנפשיה°) ולי נ"ע דלהדרב' בסוכה דף י"ח אמרי' שאני התם שמותר להשתמש בו ביום טוב ובו ד' סעיפים :

תקב דיני האש ביום טוב ובו ד' סעיפים :

א ח (א) א אין(ה) מוציאין האש לא מן העצים ולא מן האבנים ולא ב מן העפר ולא ג מן המים ג ואין עושים ד פחמים ואין נופחין במפוח אלא בשפופרת ד ונהגו היתר במפוח של בעלי בתים ע"י שינוי להפכו מלמעלה למטה : הגה ומותר לכסות האש בכלי או בעפר מוכן ה אם אינו (ב) מכבהו ודוקא לצורך יום טוב (מהרי"ל) ו לצורך יום טוב שני מותר (מהרי"ל) : ז העושה מדור ביו"ט כשהוא עורך את העצים אינו מניח זה על זה עד שיסדר המערכה מפני ז שנראה כבונה אלא או שופך העצים בעירבוב או עורך בשינוי כיצד מניח עץ למעלה ומניח אחר תחתיו ואחר תחתיו עד שהוא מגיע לארץ וכן הקדרה אוחז אות, ומכנים האבנים תחתיה אבל לא יניחנה על גבי האבנים וכן המטה אוחז (הקרשים) למעלה ומכנים הרגלים תחתיהם אפילו ביצים לא יעמיד אותם ח שורה על גבי שורה עד שיעמדו כמו מגדל אלא ישנה ויתחיל מלמעלה למטה וכן כל כיוצא בזה צריך שינוי : הגה וכן שלמן שים לו דפנות ט המגישות לתרן (תוספות) צריך שנוי אבל מותר להושיב שלמן שלנו על רגליו ואין בזה משום בנין ויש מוריס דאפי' מניע

באר היטב

תקב (א) מוציאין . וכ' הרב המגיד ונראה שאם הוליח אם מותר להשתמש בו ע"ש.וע"ז תולק עליו וכ' דאסור להשתמש בו ואפי' בדיעבד אסור תכשיל שמתכשל בו ע"ש.והיד אהרן פוסק שהרשות של הפ"ז ע"ש:(ב)מכבה . ויש"ש

ביאור הגר"א

סי' תקב ס"א ונחנו כו' . כמו שפופרת דמותר משום שינוי אבל בלא שינוי אסור מדלא פליג בפשוט עלמו . תוס' שם : משום הכנה : וכן כו' אבל מותר כו' . דלהו"ל בלא דפנות ע"כ מותר דהל"ל אפי' מתעלה למעה יהא אסור : וי"א דאפי' . ומותר כו' . לצורך כשם סדר עולם : אם כו' . תוס' ר"ה אין . וע"ל דהו' פסוק ריושה : ודוקא כו' . וכזה מתורן קושיה תוס' פ"ב דשבת מניחין קדירה ע"ג קדירה כו' וב"מ מדקאמר וכן פורין וכן כו' ל"ל למיתסב כולהו

חכמת שלמה

סי' תקב סעיף א' אין מוציאין האש וכו'. נ"ב עיין במג"א סק"ט מה שתמה על חב"י ועיין בחידושי להלכות סוכה סי' תרל"א בחיבורי על או"ח משנת תרש"ו ד"ה ע"א מ"ש ליישב זה על נכון

מחצית השקל

מ"י עירובי תבשילין אבל לר"ח דל"ל הוצל והטופה מי"ט למול לוקה לדידיה מיקטי אין ע"י פ"ת יתירו טבשים ליסור הכנה לאפות ולבשל מי"ט לשבת ע"י פ"ת . ותי' דאפייה ובישול כיון דהוי לצורך כמותה אלא שפ"י לפי וביטול מתקנו זה לאו הכנה ממש היא אלא דוקא כגון בילה דאל"כ אפילו בילה דאל"כ אפילו בישול כיון דהוי לצורך כמותה . והן כן דברי מרדכי הנ"ל . אלא שמ"מ יקפון סי' תקכ"ז תמה על דבריהם דבש"ס פסחים דף מ"ז ע"ב מוכח ליפסח . דרבה סס הקשה הר"ח מקושי התוס' לדידך אין לופיס מי"ט לשבת ע"י פ"ת . ומדהוצרך ר"ח לשנוי דמדתוריית' לרבי שבת ושבשים בי"ט ולא שני ליה דאפייה וביטול ליכא הכנה נמורה . אף"כ דבר אפייה וביטול דמדתוריית' הוי הכנה גמורה דלא כתמי . מ"מ י"ל דדין של המרדכי שמת בלפידים אע"ג דקי"ל כרבה דהכנה דתוריית'. דל"מ הכנה אלא בביצה . ר"ל לאסור אם הוכן אלא בביצה . (ואע"ג דשבת ממילא) דשם הוי הכנה גמורה שלא היה בעולם . אבל אפייה וביטול דהיה בעולם ניהו דמ"מ נקרא הכנה הייגו שלא לצורתו לכתחלה. מ"מ דגזרינן אטו ביצה שהולדה בי"ט שאחר השבת אסור משום הכנה ופי' ח כתים אפי'ביצה שהולדה בי"ט דשלמת בי"ט שאחר השבת . וכמ"ש לקמן סי' תקי"ב . ס"ה הכא ס"ל דאפילו לאחורה בי"ט שהולדה בי"ט שאחר השבת משום הכנה . ס"ב כ"ל לאסור אפי' בי"ט דשלמת פחות ה' שעות שהולדה בי"ט דשלמת בי"ט שאחר השבת . ויהו דמ"ד הכנה גרועה היא. כמבואר מרדכי לשיעל דף י"ט שאחר שבת . כמו בשילה : כיון דהכנה גרועה היא. ר"ל שכבר היה כשולה . כמבואר מרדכי לשיעל דף ע"ב דבזה מולקים האוסרים על מרדכי וס"ל דמ"מ מיקרי הכנה מ"מ הכנה גרועה היא . משמע דס"ל דלאו הכנה דתוריית' ולכן די שלאסור בי"ט שאחר שבת אפילו בשאר שבת אפילו בי"ט דשלמת אפילו בשאר שבת כ"ש לא גזרינן דהוי גזרה לגזרה . תוס סח"ה מבואר דס"ל דהוי הכנה דתוריית' ומ"ם לאסור בהלכה לפילה כמד שלא הולכה דגזרינן שמא ילדיק בגד שהולכה . אבל אי הוי דבכן לא הוי גזרינן וכמ"ש מ"ל סס' תקי"ב : דבין י"ט לשבת כמאן דלא אפשר כלל להכין מאתמול . ול"ע דמשיטת רש"ל לפי' תימא

סל' טומאה דלכתא נמירת לה ולכן לא אמרי לכוד וכ"כ התו' בע"ז כ"ו ע"ב ד"ה וכתבו עם דאפשר לחתוך בסכין מלערב"ט אפ"ה ס"ל דיש לכוד להחמיר מדמ"ש שם ולא"ת קל' כשחוך דבשר מלכתי"מ מכלן ומלכתי' מכלן ומלכתי' חלל כאמצע דה"ל טפח ואי אמרי' לכוד סני מכאן ומכאן מכלן עכ"ל. וכד' ק"כ כתבו אבל לא מכחכר שיחכב בכה"ג עפיית אבל לאחסור עליו לעשות בשבת דאפי' הכי יהיה אסור לנקות בשבת שמ מיהן תוך ג' מפוס עפיית אבל כאמצע אפי' בחול אסור ב"ל מ"ב ס"מ דאפי' במקום דאמרי' לכוד לא אמרי' הכי וי"ל דבאת נמי לפעמים מכלי שאינו ראוי לשמור עליו לעולם אלא לשעה אחת ולכך אפי' בחול אסור לנקות בשבת דאפי' הכי לא אמרי' לכוד ומשו"ה אסור לנקות בשבת

שחתין · עמ"ס סי' שע"ו ס"ו: (ג) הוחיל וחיו מתכוין לכיבוי · עצ"ס כסי' תקי"ד ס"ב ד"ס מהך דהכא נראה דאפי' מתכוין לכיבוי פעמים מותר כגון שהאש הרבה ומזיק להתבטל ואריך להסיר מעט קנת וחז שמלינו בסי' תק"ל מותר לכבות בגורך אוכל נפש וכתב כ"י בשם סמרדכי אם לוקח אחד מזה מן המחובר להתיר בגילה כ"ד למתפחק מן הגר מיהו הפועל רגילין ליזהר וכהן הוא עכ"ל ולפי הטעם דכתן דחיו מתכוין לכיבוי משמע דה"ה אם מניחה למחר החרת דמותר: (ד) אין סומכין כו' · פי' בבקעת להא כיון שהיא לתא וחיכא רחויה להסקה אסור לכתחלה לגורך שום דבר אבל יכשה שרוי' להסק' מותרת לכל דבר כ"כ הטור וכ"כ רש"ל: (ה) לדיון מותר לכשל בקדירות כו' · דכנמ' מיחת אין מלכנין הרעפים בגלות אפי' קא עביד מ"ל יותן הכא כרעפים חדשים עסק' שלריך לחשמן פי' להקשותן ועשה כלי ואמרי' תו דשופת הקדירה כשהת חייב משום ליכון רעפים פי' משום הך גזירה דרעפ' כלי ס"י סיפק הרחשון וכתבו התוס' ויש מהרין שלא לבשל בקדירה חדשה ולא היא דכתב כ"י בקדירה חדשה כל שהיא קדירה ריקנית דאז היא דכתב רמ"ה דאפי' בשבת מיחב משום ליכון רעפים שעשתה קודם שחכיח לא שייך ליכון רעפים שעשתה קודם שחכיח המים אבל כשמבשלין בה מיכול לא שייך כה כתחלה שרוב חשמיש בגזירט אבל בשבת אחין משתמשין בכלי גזירט כמ"ש סי' תנ"ח ס"ב ד"ס ואפי' בקדירות שלנו שכל תיקון וגמר כה ליכון רעפי' וכי"ו כתב ט"ח ס"ק ו' ומלחה דקדירות שלנו שכל תיקון וגמר עשייתן היא בתנור של יוצרים אפילו אסור וכן עתה דכל וכתב כ"י בשמנ פשוט היום לבשל בקדירות חדשות כי"ו ואין מפקפק בדבר עכ"ל ופפ"ו ל"ל דכתב רמ"א שנהגנו לבשל בחדשות קודם י"ט מ"מ אם הוח שפת הדחק תע"ב דכתב רמ"א שנהגנו לבשל בחדשות קודם י"ט מ"מ אם הוח שפת הדחק וכוח שכח לבשלם קודם י"ט או שלח מנח קדירות רק כי"ו ים לסמוך על המתירים לבשל בי"ט בחדשות:

תקנ (א) ואפי' כ' ימים של ר"ה. תע"ב דכיומ' תרייכתח ניכהו ה"מ להחמיר אבל לח לבקל: (ב) אבל ממלחה חשה כו' · בנמ' ת"ר אין מוסין מי"ט לחבירו בחמת חמרו ממלחה חשה כל הקדירה כשר אפי' שלח לחחיכה מ' סירים" דבחד סירחת כני וכן בחחנות בנבי מילוי מים אבל לחשות חיכה חוסף ע"ם וי"ל דהא בחמת רחשון עיקר ומ"ל אסור לבשל בכי הקדושה מ' מן אפי' לקולא ס"ם ולא ס"ל כוותיה דהכא ומיהו נראה דאפי' בכי הקדושה מ' אם נתבשל כהו כבר מותר לאכול ממנו ביו"ט ואפי' בשבת ואפי' לכתחלה ואפי' לכי הקדושה מ' ואפי' לכי הקדושה מ' ואפי' לכי הקדושה מ'

א"ח תכנ הלכות יום טוב

מנן אברהם נ"י

ט"ז מנן דוד

באר הגולה

ד פ"ד נסח הטיור והוספות י"ד ה מרדכי נסח רבני קולניה ורבינ"ו נהגו' ו נסח נרוייהת :

לבושי שרד

פס"ב בתוהר בהערים ובח שלמרו בהרחה ביומי בשלמי כ"ש :

הקנ (פס"ב ס"ו) לא בשרה וביאור היהר לשלמי בין הלשיה מה בל היהה יעקב בי' קניו :

הגהות רעק"א

סי' תק"ג סנ"א סב"ד דמ' שיהח"ל בול וכו'. ביומו למלחות היה המכוין לו בשובה החניה הוך כלי נדול הלח היה ובח הפלח החניה לשלי בשר לבשוב בין הכריכה לבי לשר בח"ה סי' ג' :

שהתבטל מתוקן יותר כשים שם הרבה (עור ב"י ים"ם) ומשמע דאפי' הוה בקדיר' קטנה מותר ליתנו בקדירה גדולה ולהוסיף עליו כדי שיהיה שמן ביותר ועכשי' זה וכתב העור דמותף לומר בפי' לי"ט שי מני רועה זה המותר וכיש"ם פסק כהרוקח דאסור וכ"מ בב"ח (ועפי' תקי"ב ס"ח) והעולם נוהגים היתר במבטלין בשחרית לעורך הלילה ועכ"פ לריך ליזהר לאכול קלת ממנו וכתב ב"י דאפי' לוכל רק מהתבטל שעם הבשר או מהרוטב שרי וכ"ה בח"מ ס"ק כ' שם שעשי קלת ממנו לעורך הלילה ולוכל בשחרית קלת ממנו כי היכי דלא ליתכר עליה הוי הערמה ה"ה כהרבה בעופים בחיסור זה כו' ודמק ליישב דברי הטוס' וב"ח ורי"ו שכתבו בהדיא שמערימין ע"ם ודברי רי"ו ח"ח ליישבו דז"ל רגילין בני אדם לאכול בחטון התרנגולת ולבשל לעורך חול ולאכול מבבוד או דבר מועט ומשמע על הרוב דרב אדם וכו' (עפמ"ש תק"ס) וכתב בר"ם דוקא קודם חילה עכ"ל וכ"ב הים"ם בהדיא להפרים והא דאסור בהערמה היינו בשחיטו אוכל כלל מאוכל קדירה רק שיאמר אוכל אחר אינה יכולה לבשל ולומר אוכל ממנה כזית דהוי הערמה ה מיהו (°)אם עברה ובשלה [או שחטה] ג מותר לאכלו :

ב ו ד ממלא נחתום חבית של מים אף על פי שאינו צריך אלא לקיטון אחד : הגה מאן לריך להשים הכל מלל הים בפעם אחד מגל ה אסור (ד) להוסיף אם כבר החבית מלל הים דערמת שלא לעורך הוא : (המגיד פ"ח) :

קדרה בשר אע"פ שאינה צריכה (ג) אלא לחתיכה אחת : הגה (ד) וכל שכן שיכול לשחוט אע"פ שאינו לריך אלא לכזית (סמ"ק) וכן יכולה לבשל הרבה קדרות ולאכול מכל אחת מעט [כ"י ורבי' ירוחם ותשובת הרשב"א] ד (ה) ורוקא קודם אכילה אבל אחר אכילה אינה יכולה לבשל ולומר אוכל ממנה כזית דהוי הערמה ה מיהו (°)אם עברה ובשלה [או שחטה] ג מותר לאכלו :

ב ו ד ממלא נחתום חבית של מים אף על פי שאינו צריך אלא לקיטון אחד : הגה מאן לריך להשים הכל מלל הים בפעם אחד מגל ה אסור (ד) להוסיף אם כבר החבית מלל הים דערמת שלא לעורך הוא : (המגיד פ"ח) :

דין

ומ"ש מ"ם היתר בתבטל עם כבר הוי דינו ג"כ לפי' כב' טרחות דהיינו שכבר הקדירה שפותה מלל האש יכולה לעשותה מעשה חרש להשים עם עוד חתיכה מפני מעלת הריבוי כמו בפת לרשב"ח ופ"ב תמהני על הב"י שעש מלוקת בין ר"י שאתן טעם מצוי אד טרחת וכין הטור שפי' מצוי אד טרחת זה עשה כ"מ בב' כמאן קי"ל כוותי' בין ב' הטעמי' ועשה מזה שפק הלכה כמאן קי"ל מדאורייתא לכן נראה לי דאפי' בכל מקום שאין אפשר לו לבשל אלא בקדירה אחת אפי' בשר בחלב ואפי' בשר בשר ואפי' בחלב בחלב אסור לערב הכלים ולהשהותם בקדירה כ"ב כ"ש

לכבר מ' הותר לה לעשות נ"כ פרמה ולהרבות והיינו קודם תכילה מפמ"כ מחר תכילה אמין שם רק פרמה לחוד ובשביל הפרמה רוצה לאכול כזית ממנו זה אסור ומסוף דברי הטור שתלה באיסור בשביל הפרמת תכילת כזית שהוא פלמו לגז צורך כיון שבבר תכל ללמוד מזה דמ"ם בתחלה דקודם תכילה יכול להרבות בשיבול היינו אפי' בכמה קדירות אבל אחר תכילה ממנה בתמת כיון שבל מ' רחוים לאוכל, ממנה בתמת אפ"ם שיודע בודאי שלא יאכל בולם סני בשבי לם אוכל אפי' בזית ממנו בזמן תכילה כי כן דרך תכילה לטעום מן בלם קדירות אפי' דבר מועט והוא עיבול תכילה וכתו' פ"ב דף י"ז בתבו שלא יערים פירש"י בשתי קדירות שיאמר אני צריך להזמין אורחים אבל בקדיר' מ' מותר להערים ולהרבות בו' וה"ת מ"ם מבואר דבר אחת דלא בגרמא נרמא י"ל דשם ליבא אלא שיבול אוכלין ומשום שמא י"ם בו' אבל הבא מייני בשיבול דאמיר ונם היה יבול לעשות תבנה ע"י פ"א ע"ב בל אין זה סותר למ"ם בפי' דבני הטור דאמור קודם תכילה אפי' הרב קדירו' דשם הוא בבל קדירה אין תבשיל אחר ואפשר שיעשו בל קדירה אין תבשיל אחר ואפשר שיעשו בל קדירה מין תבשיל אחר ואפשר שיעשו מבולם וה"ב יש באן בד מ' עם הפרמה ס"ל ממם במו בקדירה מ' אבל התו' מייני בזית אחד מבל מ' בל' קדירות אלא בזית אחד מבל מ' בל' קדירות אין זה מותר אלא בזית אחד מבל מ' בל' קדירות אין זה מותר אלא בזית אחד מבל מ' בל' קדירות אין זה מותר

ם ש"ם כפ"ד ובכן מלשה מהגרי קלח כלבותים דמחתום שלמרו שם כנמרת כ"ע ליד וכ"ה לכל מחם : ת מיהרת דרי"ת שבת קמ"ב כ הר"ן כפ"ק דביצה וש"ע ג סמ"ג נב' שבת ד כריב"ם מהשובה

נתיב חיים

תקה מ"ח ס"ק ת' °) ולמתן דשרי מחקנו כוב מכח סברת מהרב"ח דהת פ"ת מפקה מדשתו ומכו כולר מי הוקי ולפ"ם דמהרב"ח כתב זה לפי ס"ד לכל למסקנא לא ס"ל כך סברת הלח למתן דשרי במוקנה לם היות שהרגולח סומנת לגבל כיליס מ"ם לח יולה מחורת מוכל ודוק :

לבושי שרד

(ס"ז סק"ח) (°) דמוריקא לחסר לפי כלחיו יוהד כתב כ"ל : (שם) דכ"ל לרמ"ח לכזכיר כלם חיו יודע כ"ל : (מ"ת סק"ם) (°) לחסר ני"כ ליטול פירודרי המלה כ"ל: (סק"ם) (°)וכ"כ כר"ן בשבת רפ"ק דביצה כ"ל :

יד אפרים

תקה (כפ"ח ס"ק כ') מעמע דלם לפן דם ריכוי למסקן החהר שלר כחלב מלכד כי כ"ל : (במ"ח סק"ג) ולפמיה חיל שסובר כהרמב"ן כי' פיין כפ"ח שהובח כ"ל דלהרמב"ן בשיטת דלהרמ"ן דשיטת לחליבה כמי שרי וכמה שכת' הרמב"ן (כוכח לשון כפ"ח סק"ג) להחיר כחולב כשכה לחולכין לף ע"ג דהכח לח חיית מחמת חיסור שחיפה דכל שלחלב כחולב מלח על ידי חיסור שרי ע"ם וסובר כ"ל דכ"ה בחליבה פושטת לחליבה שרי לדידיה ולכן כתי של דברי הרשב"ח בחשובה לעניין שבויים כחולב דשרי משום שלפילו ישרחל מותר לחלוב לחולכין ומשמע דמירידי לף בשושטת לחליבה משום דלפמיה חיל שסובר כהרמב"ן וע"ז כתב הש"ך דכל ליתל דוקל כרשב"ל לף מירידי רק בשושטת לחליבה משום דלח חיכה מיירי בשושטת חליבה כלל משום שלפילו חולכין לחולב כל שכן ולל לחסור משום ר"ע לחסר כחולב כל שכן :

אשל אברהם

א) נכלם והרשב"ם סי' רס"ב מיחן בכיחור כזה ע"ש :

דגול מרבבה

*) נרחחי מגילה לין רלוה דבי"ם לחסר חכת נכללה כי חלי השנה מכין ליש"ם בדבר שלח היה כשולם שכות חן כחורה ולחי לף על עובדי כוכבים ומזלות לחסור ולי"ב גם כלל ישרחל לבל בשחר נולד חולי בשל עובדי כוכבים ומזלות ליכל לחסורת :

חתם סופר

סי' תקה (במ"א ס"ק נ') לחליבה . כ"כ בחדיא הר"ן . נ"ב ביאחתי בחידושי ריש פס' ביצה ע"ש : (שם ד"ה ומ"ש בישו"ש בסימני דאסור).נ"ב מירוש דמותר ביומן ומכ"ש בשבת שאחריו אבל נחלב בשבת דאסור ליומן אסור גם ביו"ש שכאחריו וכ"כ להריא שם וא"כ לדידן דביו"ט אסור ליומן מסילא אסור בשבת שלאחר יו"ט ועיין במ"א סס"ק

באר היטב

פירודי מלם בגדולים מחוך הקטנים דמדר לחסר גם ביום וכ"כ הט"ז ומ"ש : (ו) למדר. והמידה דמק כמל לוקטים כמומד הדעם לחסר למדר כיום . מ"ש :

תקה (ם) לחליבה . לחל כהמה שמותרם בגדל וולדות מן לחלב' ס"ל מוקנה ולחסר בכל ענין ולמחן דשרי מוקנה בכל שרי דלי כמי חסרם לבדור מחיבות גדולות מקבוחת בחין ת' דוקה בחחיבות חבל בכה מה שנחתן הוי בקנה ולכן יש להחמיר כמ"ם מהרי"ל : ו מותר למדור . ויל"ת דוקה לחחתום שרי ולכן כ"ל דהחידה דלה כחול לוקחי' כחומל סדעת לחסור למדור כיום טוב ולכן כ"ל דהחידה דלה כחול לוקחי' דכרייתה מותר בכל גווני ע"כ לה הביחם כנ"ל והטור הביח כנ"ל ומ"ש ל' חבל כ"ל וקומית הר"ן למה לה הביח ריף דבלי חיבי ולל"ת בחכב שנחלבה ע"י גוי וישרחל רוחהו ביום א' כו' ול"ל דהר"ן כחב זה דרך פלוגחת על הריף וכ"מ ל' חבל כ"ל וקומית מסקנת וחם יש בם מוכלים ה"ל מסקנה הבח לחוכל וכחוכל דמי וע"ש בסימן שיך חכב דלר"ת מסור מחמ לחם ממש וחולכין עליו הרבה חלב חלה לריך סימום הרבה חלב נחלב בחוכל וחוכל דוקה בחוכל בסחם

ד מ ו מותר אדם (ו) למדוד תבלין ליתן בקדירה בשביל שלא יקדיח תבשילו (פי' חלה ישרפנו ויקלקלנו מחמת ריבוי תבלין) :

תקה דין החולב בהמה ביום טוב ובו סעיף אחד :

א מ בהמה שהיא (א) א עומדת ג (ם) לאכול ורוצה לחלוב אותה לאכול החלב אם לקדירה ב שאין בה אוכלין (ג) אסור ואם יש בה אוכלין מותר (ב) ובגון שבא החלב לתקנו ג או שיש בה פירורין והחלב א] נבלע בהם ד אבל החולב כל צאנו לא הותר מפני פרוסה שנותן (ג) בכלי :

הגה ומכ"ם החולב בהמה ביום טוב וישרחל רוחמו (ג) ג יש להקל

מקמת וכמ"ש סי' תק"ו ס"ב בהג"ה ולכן (°) חסור ג"כ ליטול המלות ומפ"ג דכתי' ב"ש ס"ג כתב דמותר לכרור מחיכות גדולות מקבוחת בחין ת' דוקה בחיכות חבל בכה מה שנחתן הוי בקנה ולכן יש להחמיר כמ"ם מהרי"ל : ו"ל דוקה לחחתום שרי ולכן כ"ל דהחידה דלה כחול לוקחי' דכרייתה מותר בכל גווני ע"כ לה הביחם כנ"ל והטור הביח כנ"ל ומ"ש ל' חבל כ"ל וקומית הר"ן למה לה הביח ריף דבלי חיבי ולל"ת בחכב שנחלבה ע"י גוי וישרחל רוחהו ביום א' כו' ול"ל דהר"ן כחב זה דרך פלוגחת על הריף וכ"מ ל' חבל כ"ל וקומית מסקנת וחם יש בם מוכלים ה"ל מסקנה הבח לחוכל וכחוכל דמי וע"ש בסימן שיך חכב דלר"ת מסור מחמ לחם ממש וחולכין עליו הרבה חלב חלה לריך סימום הרבה חלב נחלב בחוכל וחוכל דוקה בחוכל בסחם

תקה א עומדת לחכילה . חבל בהמה שעומדת לגדל וולדות או לחלב' ס"ל מוקנה וחסור בכל ענין (°) ולמחן דשרי מוקנה בכל שרי דלי כמי חסרם לבדור מחיכות גדולות מקבוחת בחין ת' דוקה בחיכות חבל בכה מה שנחתן הוי בקנה ולכן יש להחמיר כמ"ם מהרי"ל : ו מותר למדור . ויל"ת דוקה לחחתום שרי ולכן כ"ל דהחידה דלה כחול לוקחי' דכרייתה מותר בכל גווני ע"כ לה הביחם כנ"ל והטור הביח כנ"ל ומ"ש ל' חבל כ"ל וקומית הר"ן למה לה הביח ריף דבלי חיבי ולל"ת בחכב שנחלבה ע"י גוי וישרחל רוחהו ביום א' כו' ול"ל דהר"ן כחב זה דרך פלוגחת על הריף וכ"מ ל' חבל כ"ל וקומית מסקנת וחם יש בם מוכלים ה"ל מסקנה הבח לחוכל וכחוכל דמי וע"ש בסימן שיך חכב דלר"ת מסור מחמ לחם ממש וחולכין עליו הרבה חלב חלה לריך סימום הרבה חלב נחלב בחוכל וחוכל דוקה בחוכל בסחם

תקה (א) עומדת לחכילה. דהנו עומדת מחמת לחמה וחפ"ז עומדת לחכילה חם לקדיר' שחין בה חוכלין חסור דמעיקר' היח' חוכל חבב ומשחת משק' וכ"ל נולד זה דעת הריף חבל כפ' ש"ך חלח ס"ל דלחסור חפ' כעומד ג"כ דלח"ה חפ' דלחסור חפ' כעומד ל"ל דלחמר חפ' כעומד נמי חסור חבל חם ח

ידים ולא פבר פליה חפי' שוגג מכיון שמחלק בחיסור נפחלק ממנו כמוקלה מ"ם ברי הלי חלב שנחלב חם"ם שכמו כיתה מוקלה מ"מ הלי חלב שנחלב ממנו לתוך הקדירה נפחלק ממנו כמוקלה פכ"ל ול"ב הוא חולק על מ"ם הב"ע דוקא כמו כשומדת לחכילה ברי החלב ול"ב ס"ל ברמ"ח לכתוב כאן ויש"ל דהחלב מותר ובדרשות מהרי"ל כתב נמי דדוקא כשבת שלפני י"ט שחלב לא חל עליו שם חלב לאסור כלום אבל ביום טוב עצמו אפילו חלב שנחלב בי"ט [ולא] כי"ט ג' דסיום מקום הכנה לחין שבת מכין לי"ט משום דמה שנחלב בי"ט ע"י עכו"ם מותר גם ביום חלא שבשק"ד דאיכא הבית הרן שחין הפיקר כמ"ש הרמב"ן חלא דוקא כאן כשומדת לחכילה מותר דוקא והייט כמו שכתב הש"ך כרי"ף והחלב שנחלב בי"ט חלא שבן הם נחלב לאסור גם ביום וכל שבן הם נחלב בשבת שלפני י"ט שחסור מקום הכנה ופ"כ כתב רמ"ח חך נקטו גם ע"י עכו"ם חלא חסי' חלא בשחלב בי"ט עבור לשמת ורש"ל דש"ק הקיל בשחלב גם ביום על ידי עכו"ם חלא חסי' חלא בשחלב בשבת קודש י"ם וכמ"ש מהרי"ל וכיון שכתב רמ"ח שכן נוהגים לחיסור חלו ושמעתן וכי"ם בשני פעיפא דמותר לכ"ע כמ"ש מהרי"ל ובחשו' מהר"מ לובלין סי' י"ו כתב נ"כ דמדינא מותר בי"ט ב' חלא שפיים שמחמיר לחסו' גם ביום השני חלו חלוק בין רחשון לשני חלא חומרא בלא טעם וכמדומה שלא ראיתי לחד מהרי"ל דלעיל דמחיר בהדיא מדלא כתיבו וגם רש"ל בחיר פכ"ם בי"ם בשני לד"ם חם כציפת בכותחת דחפי' בציפה שחלבה בשבת מותר בי"ם שי שחמריו:

(ד) בי"ם שי של גליות · כ"ם חם נחלב בשבת שלפני י"ם דמותר ביום שי של גליות דחפי' בימה מותרת בזה כמ"ם פי' תקו"נ :

תקו (א) חן מודדין קמח בו' · בגמ' חמר רב מודדת חשה קמח בי"ם כדי שחטול מלא כפיו יפה · ושמואל חמר חסור ור"ם חמר מותר חמר חביי לחשון מותר בשני לפי שחלק ממנו שמסחלק בחיסור נפחלק ממנו כמוקלה מ"ם ברי הלי חלב שנחלב חם"ם שכמו כיתה מוקלה מ"מ הלי חלב ממנו לתוך הקדירה נפחלק ממנו כמוקלה פכ"ל ול"ב הוא חולק על מ"ם הב"ע דוקא כמו שמומדת לחכילה ברי החלב ול"ב ס"ל לרמ"ח לכתוב כאן ויש"ל דהחלב מותר ובדרשות מהרי"ל כתב נמי דדוקא כשבת שלפני י"ט שחלב לא חל עליו שם חלב לאסור כלום אבל ביום טוב עצמו אפילו חלב שנחלב בי"ט חלא שבן הם נחלב לאסור גם ביום וכל שבן הם נחלב בשבת שלפני י"ט שחסור משום הכנה ופ"כ כתב רמ"ח חך נקטו גם ע"י עכו"ם חלא חסי' חלא בש

ב מין מרקדין וכו' . מפני שהיא מלאכה הנעשית לזמן מרובה (ר"ן) ויש"כ כ' כמ"ש כתו' יש בילה דכל המלאכות אין מותרות אלא מליצה ותילך עפי' תל"ט : ג יש מחמירין . דמחזי ככורר דהוי חד מלאכה כמרקד אבל השומה גרמה שהכל יוצא מרקד שברי נרמה שהכל יוצא ואין עם סוכין (רש"י) ות"ל בקמח שלמו שכבר נרקד נרחיים ואין עם סוכין לפפר דשרי לרקדו שנית ויש בשבת פ"ו : ד שרומה לרקדו שנית . שכן דרכו לעשות בשבת ליפה (יש"ש) : ה ע"ג שלמן . דבחול דרכו לנפות פ"ג מריבה ומס כן מי שדרכו לנפות בחול פ"ג שלמן לריך ש"מי אחר : ו ולכוליבה לכהן . אפילו בשבת . (יש"ש) . ומרמה לי דוקא (°) כשמפיק וכשהיא

ב ג (ב) ב °אין מרקדין הקמח אפי' ע"י שינוי ג אבל אם רקדו מאתמול (ג) ונפל בו צרור או קיסם ורוצ' לרקדו פעם שנית מותר אף בלא שינוי : הגה ו"ת דמותר ליטול הצרור מן הקיסם בידו (רשב"ם) מהל ג יש (ג) ממחירין ותוספין [המגיה פ"ג] ואם לא נפל בו דבר אלא ד שרוצה לרקדו שנית כדי שיהיה הפת ד נאה צריך שינוי קצת כגון ה על גבי (ג) שלחן : הגה וה"ה דמותר לעשות על ידי עכו"ם (ד) אפי' מחלת הרקידה אם יש"ה קלת [ג"י] :

ג (ה) ה הלש עיסה ביום טוב (ו) יכול להפריש ממנה חלה ו ולהוליכה לכהן (ד) [ברי אפילו הפרים מאתמול] ו אבל עיסה שנלושה בעי"ט אסור להפריש ממנה חלה בי"ט :

°ע' מ"ש סי' תק"ד ס"ג

הגס

ודכר סרמס כוח שזה פסס שריה ומין זה כמרקד לכרור) ושוין שמס נפל לתוכו לרור מו קיסס שצוין תני תנח קמיה דרביה מין שוין קמח כי"ע מכל נפל לרור מו קיסס כורר בידו (מכל שוין מסור אפי' בזה) מ"ל כ"ם דאסור ס"ל כבורר וכורר אב מלאכה כמו הרקדה אבל שוה הימו מרקד שברי הכל יוצא ומין כאן סוכין . דביתהו דרב יוסף אכלה קימחא מגבי דשלמן ב"ה ס"ל חזי לאחת ריפתא מעליא בפיא . (מין את לריכה לשנות כי"ע דשוין קמח כי"ע) דביתהו דרב אפי' אכלי קימחא מגבי דשלמן (משום שימוי פי' מחורי השלמן ויש שם תוך) ואתו' פי' אפי' על השלמן הוי שימוי מ"ר אפי' הא דיהין ברתיה דרמי בר חמה ואיהו מרח דעובד' וכפוק הרא"ם והטור וכר"ן כמ"ד מין שוין בשבילו יפוי אם לא ע"י שימוי קלת כדביתהו דרב אפי' ור"ל לשנות כדביתהו דרב יוסף ורב יוסף קמח כי"ע מכל מקום אפשר לשנות שאין הקמח נגוד כזה שא

כתרומת דגן שיכול להפרישה מתחמול שחי כהא שברי מותר לגגלה ולחפות' כ"ט כדי שיהכל פת חמה לא נזרו בזה: (ז) ומותר לחפות הפת כו'. המרדכי כ' שמין לחפותה כ"ט שתין יכול לאוכלה מיכו אם גגלה ומחפה מע"ט ולא הפרים אלה מני לאכלה ובלבד שיעים כדי אלה כו' עכ"ל וכ' ב"י ע"ז ויש להסוה אחתי היכו יכול לאוכלו הרי בח"ל ומח"כ מפרים וכ"ל דעת הפוסקים שיכול לחפותה כ"ט עכ"ל ומ"ה פסק רמ"א שמותר לחפות כו'. ולע"ד לא ידעתי למה לא הזכיר הטור והשו"ע דין זה שכתב הרא"ש בתשובה (כלל ג' סי' ב') שאם הניח פת חמה בתנור ביום טוב ראשון ונתקררה ביום טוב שני מותר לחתכה ולאכלה ביום טוב שני ואין לחוש שמא יאפה ביום טוב שני שהרי לא הניחה בתנור אלא כדי שתתקרר ולא כדי שתאפה עכ"ל. ונראה לי שהטעם הוא משום דכיון שהניחה בתנור ביום טוב ראשון לא נתכוין לאפות אלא לחממה ולא נתכוין לאפות כלל ואין לחוש שמא יאפה ביום טוב שני שהרי ל

יב ויל"ספס יחד.ס' שיהיו סאוכים יחד כמ"ש כ"ד סס' סכ"ה: יג וסיה ממתה. כגון בזמן הזה שבולו ממלים: יד לה יתפה חותה. לפי שתסור להוכלה ותסור נ"כ למלבלה(מגמה פ"ג דביצה)ופסי' תנ"ן: טו תסור למפותה. תסי' כתמר ח' תפים שהפת מסכיח כך כמ"ש סי' תק"ן ס"ו להתם תוכל חיה את הילדים את הילדה ח"ה לו מקלפי ליה תורמים תוכלים כל הפת מגה"כ כתן (תו' יפ"ם כ"ח)פ' סי' תקי"ב ס"ח: טז לח יפ וכו'. מגמע כתו' דשבת דף ק"ז דמותר לכתחלה לחפות את הדלתה ולחיכ את נקיה: יז מותר להפרים.דלח מכלן ות"כ מיהו(ב) מתקן כלוס דמפורסים ושומדות כן דיכרות נפ"ש:

תקן כ' הר"מ כתב הכ"י כתגור קטן שרי ומפ"ג דמין תמו בקימין מיזה מקרי קטן לו גדול ולכן כולם מסורים וכמ"ש הטור סי' תק"ד מ"מ מתתר שכ' הטור כפי' זה דמות' לבסיק תמר חדש פ"מ דפתם תגורי' שלא מיין בקלתי גדולים וכן נתנה כ"ד פ' ל"ז ופוד. ופוד ל"ל לבקל דהא מיקדרן של תגורים שלא ליפתח ופוד דתמר גדול כיון שמחזיק י"ב סעסוני' של מלא עמ"פ סי' תמ"ז ומשמע מכתן ומל' כר"מ דפכ"פ מין מיסו' לבסיק תמר חדש דלמו עמר בפסק פר סיפינמ כלום וכמ"פ ופיסו י"ל דוקא כתגורים שלפס סיו עשוים בקדירה של חרס לכל שלא יפתח בפסק רחמן שפתם מתייבש ומתחזק פ"י פיסק וגרס מכיסול קדירות חדשות שתסור כמ"ש פסי' תק"ב ומ"ש פ"ח: א כתוך התגור. לכתורה משמע דוקא תוך התגור משום דרגילין לעיות שם עלים תחרים ולכן תע"פ שפם מין רגים על מגו מותר להוביף עליהן מכל נפל למקום שתין שם עלים תסור להרכות עליהן וכ"ם כ"ל פ' ל"ע פ"ו וכ"ם הר"ן והא דכתב סימן תק"ח פ"ו בכג"ה דמותר להרכות על כלים שתני כתם להכלי מדיין סיתר הוה תלת שתאר ש"תמיל"ניתרף יסיה תסור ותין זה מכטל תיסור: ב שלת יהיו כו' ביכרים. וי"ם פ"ו כתב דתסי' ביכרים שרי ובלבד שלת יז"ז עלי תיסור כמרותה תוהן ותפ"ג דבשתר שלת יהיו כו' ביכרים. ודוקא כשעמד ותסתפק לו בתוך ל' יום אם נפל מחמת שהיה בו סי' סימן מ"ד פ"ג: (במג"א ס"ק י"ב) וילרפס יחד פי' שיהא מחוכות כו' כמ"ש ובמ"א ס"ק ג' ומ"ב ס"ק ו' ומ"ל בשם הפוסקים דאפי' ספק ספקא אינו אלא מדרבנן ומ"מ נהגו לחוש לו ולהמתין ל' יום ומ"מ אם נתעברה בינתים ונתן לו בעלה כתובתה אינו חוזר ממנו ואפי' אם נתן לה בעלה מתנה בשעת הנשואין שתחזיר לו אם ימות בלא בנים

לאסורי דרבנן: (נ) אבל אם נפלו כתנור בשבת אסור מן התורה משום דמקלי קלי לאסורא. והכ"מ כתב למעשה ל"ש ופמ"ג תרכ"ו ס"ק מ"ש: נ ומבטלן. אא"כ דמלי"מ לא כתיב כיון שאין כאן משום שבירה עד אחר שיתקרר מעט ויתכווץ ואז יבקע מאליו ולא מקרי מלאכה שצריכה לגופה ולא לצורך אוכל נפש ואינו אלא כמתקן כלי לאסורא ומותר לכתחלה בכל גווני: (ד) הס"ל מתקן מנא.משמע זה מלשה ס"ה דאסור ליקח מן העשוי ממנו כדיוק הלשה להכי"מ הלשה הס"ל נ"כ מתקן מנא תז"ל תקנו חכמי"ם ע"ש כמבואר בס' ש"ג:(ה)תנור שנפל לתוכו כו'. פשיט זה הוא לשון הטור וכנ"ם בו ביאור הב"י ולפ"ל הכיאור בדרך אחר כמ"ש בס"ד. שניהו במשנה אין שוברין החרס ואין מותכין הכיור לגלות בו מליח ואין נותרין תנור וכיריים אבל מכבין ואמרי' בגמרא מ"ט משום דקא מתקן מנא ופירש"י דטעם זה קאי גם אחין נותרין ואתיא כרבנן דס"ל מכשירי אוכל נפש אסור ותו בגמר' אין נותרין תנור מנא ר' חייא בר יוסף ואם א"א לנפותו אפי' מחר ס"ח לנפותו מעי"ט אסור משום דקא מתקן מנא וכ"מ פ"ה דשבת מותר כל שא"א לנפותו מעי"ט ומשמע מדבריו דאפי' בנפל בתנור מבעוד יום ואפי' הכי אסור משום דקא מתקן מנא ומ"מ כתב הרמ"ך דכל שאפשר לנפותו מעי"ט מותר

מכסי' תק"כ : ו והמפר שנו. מכל מסור להסכיב הספר דמוקף הוא(כ"י כ"מ) ואם כן לפר שהוסק כ"ע ונלטען ממי מסור כמ"ש סי' תל"ה-סט"ו וכ"ל דאם נלטען וחזר והוחם כרי כמ"ש סי' ש"ס ס"נ ופסקי' תק"ע : ז מותר לנורפו . אפי' נפל לתוכו מפי"ע ונה ידע מזה מו שנה היה לו שהות לתקנו (כ"י י"ם) מרכי' תק"ע : ח תנורים שלנו . מ"מ אם התנור נדול ונרף מקלתו ואפשר לאפות בחותו מקלת שהוצרך לכבדו שנה יש נפת שפת וימרך מקלתו שהותר לנורך הותר' שנה לנורך (כ"מ) ופרכי' תקי"ד ופסי' תק"כ ס"ח כנ"ב דמשמע דאפי' לנורך תכילה דוקא כשאם שמתקן החוכל ברי לכנות שנה קודם לכן : ט ס"נ נחלים . ואע"פ שאסבר לנפות כשפוד או לכשל ברי כיון שאינו מכבה נמור ורכי משום מבעיר (הר"ן ומלחמות ובכ"י סי' תק"ח) ומ"ש ס"ע מ"ש כאן וס"ז כמניח כשר על נבי נחלים שהרי כאן הוי כיכר נמור ורכי משום דח"א כפ"ח לכן כ"ל דסל"ל כפרים"י דכיכר נמור הוא ורכי משום דחסיב ח"ח כע"ח דרוי כך וכיוצא בזה מיתא כי"ד סי' ס"ט סי"ד לפרש דסל"מ פ"ם : י מותר להסיקן . שלמא עמר כשסקק עד שיפנמו נלון (הרמ"ם) ופמ"ם פ"ח : יא כרי לאפות בכן מותר . ול"ד לניכון מכניס שאסור כמ"ם סי' תק"ח דהתם תיקונו של כלי סוח קודם לאמשמו שמאחם כו מכל כמה כשעת תשמיש סוח שמתקנו לאמשמו (כר"ן) וכאום כ"כ כאן דאע"פ שאסור מפני שנראה כמ"ש מ"ם ס"ב : יב מותר לשרות המכבר שמכבדין בה התנור אף ס (ה) שמכבה :

ו ג מותר לאפות תנור מלא פת אף על פי שאינו צריך אלא פת א' ס ודוקא בתנוריהם שהיו קבועים והיו מדבקים הפת ברפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין מקום לחנות להתפשט והפת נאפה יפה אבל יד בתנורים(ו)שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך : מותר

מ האש ו והאפר שבו כדי שיהי' חלק ולא ינע בפת כלל אע"פ שאם היה נוגע בו לא היה כדי לחרכו פ אבל אם יש בטיח שנפל לתוכו כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אע"פ שבלא גריפה היה אפשר לאפות ולצלות בו כיון שהוא מתחרך ז מותר לנורפו דחשיב טלטול לצורך ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם ואין צריכים לגרפם אלא מהטיח שנפל לתוכו אבל ח תנורים (ד) שלנו (ו) כיון שאי אפשר לאפות בהם בלא גריפה מותר לגרפו מהאפר והנחלים ואע"פ שהוא מבבה אי אפשר בלא כן וכשם שמותר להבעיר לצורך אוכל נפש כך מותר לכבות לצורך אוכל נפש והרי זה כמניח בשר ט על הנחלים וכן נהנו :

ה י תנור וכירים חדשים אין מכין אותם בשמן ולא טשטן אותן במשלית אבל י מותר להסיקן כ אפילו הסק ראשון (ז) ובלבד שלא יפנים בצונן כדי (ס לחממן ו ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו להפנים בצונן יא כדי לאפות בהם מותר מ לפיכך יב מותר לשרות המכבד' שמכבדין בה התנור אף (ה) שמכבה :

ו ג מותר לאפות תנור מלא פת אף על פי שאינו צריך אלא פת א' ס ודוקא בתנוריהם שהיו קבועים והיו מדבקים הפת ברפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין מקום לחנות להתפשט והפת נאפה יפה אבל יד בתנורים(ו)שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך :

מ האש ו והאפר שבו כדי שיהי' חלק ולא ינע בפת כלל אע"פ שאם היה נוגע בו לא היה כדי לחרכו פ אבל אם יש בטיח שנפל לתוכו כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אע"פ שבלא גריפה היה אפשר לאפות ולצלות בו כיון שהוא מתחרך ז מותר לנורפו דחשיב טלטול לצורך ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם ואין צריכים לגרפם אלא מהטיח שנפל לתוכו אבל ח תנורים (ד) שלנו (ו) כיון שאי אפשר לאפות בהם בלא גריפה מותר לגרפו מהאפר והנחלים ואע"פ שהוא מבבה אי אפשר בלא כן וכשם שמותר להבעיר לצורך אוכל נפש כך מותר לכבות לצורך אוכל נפש והרי זה כמניח בשר ט על הנחלים וכן נהנו :

ה י תנור וכירים חדשים אין מכין אותם בשמן ולא טשטן אותן במשלית אבל י מותר להסיקן כ אפילו הסק ראשון (ז) ובלבד שלא יפנים בצונן כדי (ס לחממן ו ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו להפנים בצונן יא כדי לאפות בהם מותר מ לפיכך יב מותר לשרות המכבד' שמכבדין בה התנור אף (ה) שמכבה :

ו ג מותר לאפות תנור מלא פת אף על פי שאינו צריך אלא פת א' ס ודוקא בתנוריהם שהיו קבועים והיו מדבקים הפת ברפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין מקום לחנות להתפשט והפת נאפה יפה אבל יד בתנורים(ו)שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך :

מ האש ו והאפר שבו כדי שיהי' חלק ולא ינע בפת כלל אע"פ שאם היה נוגע בו לא היה כדי לחרכו פ אבל אם יש בטיח שנפל לתוכו כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אע"פ שבלא גריפה היה אפשר לאפות ולצלות בו כיון שהוא מתחרך ז מותר לנורפו דחשיב טלטול לצורך ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם ואין צריכים לגרפם אלא מהטיח שנפל לתוכו אבל ח תנורים (ד) שלנו (ו) כיון שאי אפשר לאפות בהם בלא גריפה מותר לגרפו מהאפר והנחלים ואע"פ שהוא מבבה אי אפשר בלא כן וכשם שמותר להבעיר לצורך אוכל נפש כך מותר לכבות לצורך אוכל נפש והרי זה כמניח בשר ט על הנחלים וכן נהנו :

ה י תנור וכירים חדשים אין מכין אותם בשמן ולא טשטן אותן במשלית אבל י מותר להסיקן כ אפילו הסק ראשון (ז) ובלבד שלא יפנים בצונן כדי (ס לחממן ו ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו להפנים בצונן יא כדי לאפות בהם מותר מ לפיכך יב מותר לשרות המכבד' שמכבדין בה התנור אף (ה) שמכבה :

ו ג מותר לאפות תנור מלא פת אף על פי שאינו צריך אלא פת א' ס ודוקא בתנוריהם שהיו קבועים והיו מדבקים הפת ברפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין מקום לחנות להתפשט והפת נאפה יפה אבל יד בתנורים(ו)שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך :

באר הגולה

מ בפנמון הסיור נרסי' כר ס"ם מכיו ס כן פי' כרמ"ם שם י נרסיכ שם ל"ד כ כרמ"ם שם וכ"כ הסיור (ס פ"י לחסקן) ל שם נכרייה ח ס סיור שם ד"ה תרומנורא : ב ריש"ב שם ו"ז וכ"ם כן מלשון נהרח שם ס כרמ"ם שם ופ"ב

לבושי שרד

תקז (ס"ק ס"ק ה) (י)כה מלהמיל כל"ל : בקי"ל (י) הדבהכו הר"ף ורכ"ם ונלא כהרמ"ם כלל :

דגול מרבבה

כלל גדול לכורם שכל שאמר יכול לכמה מהמלה בסורו לסור מ"ב למה ממנו הוי שם כלו ס"ב שלין קדבין כ"ם וכרי בנו"ב עשם מחר ים לפי שהמולקן נעוה קוכו וכמו שלמרו בנילים דבסהם חלי' של נכרי מוהר לשחמה ומ"ב לסור מכום דמשולקן נעוה קוכו ולפי דברי הכמ"ח קשה הלא בלמ"ב יש בפרם דבסהם חלי' של נכרי יכול לשהול לכמה משלו הכף בשמ"ב מדריש ומדנות צריך לשמתין אחר צריקה אלא ודאי דלא סיכפת לן שם יוכל לכמה הכף אז אחר כך זכוונת התוספה נשמיש כוח לפי מ"ש בסיכה דף כ"ו ע"ב ד"ה ואל המלה שכשהלת שכיכולו רואה דהוחר לצרוף הרוסה שהלה כן כהוחר כ"ם לף שעקרה לצורך נעוה מ"ה פוחבת להדיוט ולכן בעת ההוספות דהיכי שביל מוהרת הכף לצדיוט מוחר לף שעקרה לצורך הלוה והיכי שלין בה לורך נעוה לף שהיכו מוחר הכף להדיוט גם כן כוחר רק היכי שעקרה לנעוה ונם לסורה בהלהה לצדיוט אז לסור כ"ם זלכן לסור בריפת חתן שפיקר בשם מ"ה כיפורי ונם לסור להדיוט כהתלה כיפורי :

הגהות רעק"א

ע"י לסור משום לשווי מלא. ומה דקלסר כש"ם בשלונהל ד"ה"י ורבינו. ממילא נם לר"י לינו מוהר רק בשפתה כ"ם. וכ"כ הנ"ל כן לעיין. וכן לם לפרש מסברת כרמב"ן הנ"ל מיירי רק בשפתה כ"ח"ן . וכ"כ הב"ח דהרמב"ם מיירי כן כ"ם. וכ"כ לצדיק הר"ן. ומדברי הרמב"ם והסמר הטבח דשפתה ובמהר דין ח' לסם. ובשמהם מצוי"ם לפור . והוה שמח כפשוטה שמיירי רק בזה. ולדלא כרש"י והטור שמקילים בשמהם בכל ענין דלא לסיק לדשהיה בצ"י דלעהר בסחתו צ"י: סק"ז סק"כ מוריש כרבי' להתיר וכו'. לפל ע"ג בשחזה שלה לין מורין כן. ובשפתה מצוי"ם לף להבעיר השמנוניות על נב

חכמת

שם מקומה דרך אגב ע"ש בעזה"י מ"ש בתשובה והצלתי דלשפחת י"ט מותר בהנאה לכ"ע דלא נרע משלפיל משא"כ באכילה אסור אף בי"ט ע"ש ודו"ק : (שם סעיף ואי"ו) מיתר לאפות תנור מלא פת אעפ"י שאינו צריך אלא פת אחד וכו'. נ"ב עיין בחידושי לתורה פרשת אמור שנה זו שנת תרט"ז מ"ש להקשות כן מג"ל כן ודלמא רק אם צריך לרוב הפת מותר לאפות המיעוט בשביל הרוב אבל אם א"צ

מחצית

כו' כיון דלמו היה לו חולה כו' בביח ע"ב כתב הר"ן על מג' שנולד בשבת שלפני י"ט ד"ה דמותר לשוחטו ב"ש ולא לחמרי ג"כ שבת הכין לי"ט . כיון שעשה ב"ל חולה תוך ביתו היה רשאי לשוחטו ולאכול ממנו לפילו בריא בחולה נמלא שבת לצמו הכין. הובא במ"ב סי' תקי"ג ס"ק ט"ו ואם כן ס"ה ד"ל כן לעיין עליש שכתבו ומ"כ לפילו לחמ"ל דכו' נמור' מ"מ ליכא הכנה לחורייתא ר"ל דשבת לצמו הכין : אלא דאחרי להו רבנן כו' ומ"כ לוך נאמר דבי"ט שאחרין ליכא הכנה לחורייתא דהא מן התורי יום טוב לעצמו הכין וכ"כ מהרש"ל שם בהאי דעליש שכתבו ליישב בזה דעת הרי"ף ס"ס : מלרוך לתרוייהו . ר"ל אע"ג דס"ל בעליש שכתבו לחסורים מבום מוקלה לפילו לר"ש וחסור לכמוקלה דמחובר לפילו ר"ש מודה דהוי כמו דחיה בידים ס"ם מכל מקום הוצרך משם שמע יעלה ויחלום דהיינו בצירות הנוצרים אם ים לו עוררים בחוך ביתו הוי מוכן לעוררים ומוכן לעוררים הוי מוכן לאחר . וכחוספות פסחים כחבו עוד נוזכ לפשמים ליכא בבבת מוקלה . ולפשמים לא שייך שמע יעלה ויחלום . היינו במקום שצריך מרא וחציני כוחל וחיכא מרחא ליה שמע יעלה כו' לביכיחים לחכורי מדכר ולא יחלל שבת כ"כ לחוס' ריש ביצה : מעשה דחד שמעה הוא . ר"ל ס"ל דלא הוי כשאר מוקלה ולר"ש שרי וליכא ל"ח שמע יעלה ויחלום אלא כו' היכי דלא מיקלי לך חיך עזר בעלים שבשרו שמע יעלה ויחלום . ל"ב יהיו כל העליש לפי' מה שבשרו מעי"ט לסורים לסיק בהן ועזר שמע יעלה ויחלום . לכן כחב לחורי שלה ולכן נזריכן שמע יעלה ויחלום . בלומא מה שנחלם מעי"ט לא יפעה שנחלם ביו"ט. אבל כיון דלעליש שבשרו היו מולד ר"ל שבשרו היום יפעה החדש לגמ בידים מוחר לחלום : ועליש שבשרו ביו"ט כוי ר"ל לפ"ז דלעליש שבשרו ביו"ט שלפני שבת לעין לחסורין בשבת הבא לחריכן כ"ל מדרבנן . ל"ב לכ"ע מוחר להרבות עליהן בשבת ולהסיקן ע"י גוי : ובפסחי רע"ו מבואר בחיזה מקום להסיק בשבת ע"י גוי : ומ"ש סי' ממ"ב מ"ש מהרי"ל שהקשה מכאן : (ס"ק כ) מחקן מבא . והרמ"ם כחב דמחזי כוי ולפעם זה ר"ל ל"ח בש"ם בש"ע הכוי מחקן מבא וכן נמצר כהרמ"ם: דמחזי כמחקן לחפוקי מדעת רש"י שכ הפעם לגה ניחא ליה לגה להסקה. ואם כן בעל יבא מוחר דמ"ל מה לי לגלות בו ומ"ל בנחלחו וכדלעיל סי' תק"ב סעיף ג' משל"ח לפעם מחקן לפני עך יבא לחסור : (ס"ק ו) והמפר כו' אבל כו' לפפר : ר"ל סיח בעים : נמי לחסור. ר"ל כל ומן שהוח הם דרחוי לגלות בו ביום. עומר למלכחו הרשעוה ומוחר למלה. משל"ח כשלינוק הוי מולר. וכ"ש סי' ש"י לעין מוקלה לחני שבת. דהיינו דבר שהיה בין השמשות רחוי. וח"ל נאסר בשבת וכשהלך האיסור חחר להיחרו הרחשון. וה"ה הכא דב"ה ונם כשבני חם ר' מוחר למלול משל"ח כשלינוק נאסר. וכשעוב נחמם אחר להיחרו הרחשון ובסי' חק"ם לעין מלמול לפר : (ס"ק ח) חנורים כו' ויחרך מקלחו לחסור. כ"כ ב"ח לישב קושית הרבי"ו על הסור שכ' בחנורים שלנו שמכניס הנחלים בגריפתן אם לפשר לגפות זולת הגריפ' חלא שרוצה לנרוך כדי לייפות הפת לחסור לגל ל"ח בלי גריפה. ומ"ל למה לכחב הרמ"ם שכ' בבחנורים שלנו ל"ח בלי גריפה. ומ"ל כו' ומ"ל הכ"ח המכחם לה כב"ג שם נרוך מקלח החנור כו' : ובכיכור ל"ל כו' הכ"ח הקשה כיון דהוחרה לכיכור של"ל בלחה דהוי נורך מוכל נפש. ל"ל לפילו נרוך מקלחו ורוצה לגרוך מקלח לחחר שלה יצח כו' ויהו כדי ליפות נ"כ יהי' מוחר מפוש מחקר. ומ"ז מירץ דכיכור לל לחמריך מחוך ומפעם כחב הכ"ח ח"ל לינו זוחה להכחרה דל"ל לחקן החוכל בלי הבערה כו'. לגל כיכור לינו חלא

באר היטב

לסור ליקח מן לעכום ממנו כרים הלקח הכ"ל ב"כ מחקן ממנו חלא שם כן מיקח מעי"ם. ס"ז : (ד) שלנו ע"כ לסור שם הפחור נדול ונרף מקלחו ולחפשי לאפות בחותו מקלח שהוצרך לכבדו שלא ינע בפת שמא יהא מחרך לסור כ"ם ועכ"ל ס"ז : (ה) שמכבה . לגל שם כבר נרף רק שרוצה לנרוף פעם לחרת הנחלים

הגהות רעק"א

ע"י לסור משום לשווי מלא. ומה דקלסר כש"ם בשלונהל ד"ה"י ורבינו. ממילא נם לר"י לינו מוהר רק בשפתה כ"ח. וכ"כ הנ"ל כן לעיין. וכן שם לפרש מסברת כרמב"ן הנ"ל מיירי רק בשפתה כ"ח"ן . וכ"כ הב"ח דהרמב"ם מיירי כן כ"ם. וכ"כ לצדיק הר"ן. ומדברי הרמב"ם והסמר הטבח דשפתה ובמהר דין ח' לסם. ובשמהם מצוי"ם לפור . והוה שמח כפשוטה שמיירי רק בזה. ולדלא כרש"י והטור שמקילים בשמהם בכל ענין דלא לסיק לדשהיה בצ"י דלעהר בסחתו צ"י: סק"ז סק"כ מוריש כרבי' להתיר וכו'. לפל ע"ג בשחזה שלה לין מורין כן. ובשפתה מצוי"ם לף להבעיר השמנוניות על נב

חכמת

שם מקומה דרך אגב ע"ש בעזה"י מ"ש בתשובה והצלתי דלשפחת י"ט מותר בהנאה לכ"ע דלא נרע משלפיל משא"כ באכילה אסור אף בי"ט ע"ש ודו"ק : (שם סעיף ואי"ו) מיתר לאפות תנור מלא פת אעפ"י שאינו צריך אלא פת אחד וכו'. נ"ב עיין בחידושי לתורה פרשת אמור שנה זו שנת תרט"ז מ"ש להקשות כן מג"ל כן ודלמא רק אם צריך לרוב הפת מותר לאפות המיעוט בשביל הרוב אבל אם א"צ

מחצית

כו' כיון דלמו היה לו חולה כו' בביח ע"ב כתב הר"ן על מג' שנולד בשבת שלפני י"ט ד"ה דמותר לשוחטו ב"ש ולא לחמרי ג"כ שבת הכין לי"ט . כיון שעשה ב"ל חולה תוך ביתו היה רשאי לשוחטו ולאכול ממנו לפילו בריא בחולה נמלא שבת לצמו הכין. הובא במ"ב סי' תקי"ג ס"ק ט"ו ואם כן ס"ה ד"ל כן לעיין עליש שכתבו ומ"כ לפילו לחמ"ל דכו' נמור' מ"מ ליכא הכנה לחורייתא דשבת לצמו הכין : אלא דאחרי להו רבנן כו' ומ"כ לוך נאמר דבי"ט שאחרין ליכא הכנה לחורייתא דהא מן התורי יום טוב לעצמו הכין וכ"כ מהרש"ל שם בהאי דעליש שכתבו ליישב בזה דעת הרי"ף ס"ס : מלרוך לתרוייהו . ר"ל אע"ג דס"ל בעליש שכתבו לחסורים מבום מוקלה לפילו לר"ש וחסור לכמוקלה דמחובר לפילו ר"ש מודה דהוי כמו דחיה בידים ס"ם מכל מקום הוצרך משם שמע יעלה ויחלום דהיינו בצירות הנוצרים אם ים לו עוררים בחוך ביתו הוי מוכן לעוררים ומוכן לעוררים הוי מוכן לאחר . וכחוספות פסחים כחבו עוד נוזכ לפשמים ליכא בבבת מוקלה . ולפשמים לא שייך שמע יעלה ויחלום . היינו במקום שצריך מרא וחציני כוחל וחיכא מרחא ליה שמע יעלה כו' לביכיחים לחכורי מדכר ולא יחלל שבת כ"כ לחוס' ריש ביצה : מעשה דחד שמעה הוא . ר"ל ס"ל דלא הוי כשאר מוקלה ולר"ש שרי וליכא ל"ח שמע יעלה ויחלום אלא כו' היכי דלא מיקלי לך חיך עזר בעלים שבשרו שמע יעלה ויחלום . ל"ב יהיו כל העליש לפי' מה שבשרו מעי"ט לסורים לסיק בהן ועזר שמע יעלה ויחלום . לכן כחב לחורי שלה ולכן נזריכן שמע יעלה ויחלום . בלומא מה שנחלם מעי"ט לא יפעה שנחלם ביו"ט. אבל כיון דלעליש שבשרו היו מולד ר"ל שבשרו היום יפעה החדש לגמ בידים מוחר לחלום : ועליש שבשרו ביו"ט כוי ר"ל לפ"ז דלעליש שבשרו ביו"ט שלפני שבת לעין לחסורין בשבת הבא לחריכן כ"ל מדרבנן . ל"ב לכ"ע מוחר להרבות עליהן בשבת ולהסיקן ע"י גוי : ובפסחי רע"ו מבואר בחיזה מקום להסיק בשבת ע"י גוי : ומ"ש סי' ממ"ב מ"ש מהרי"ל שהקשה מכאן : (ס"ק כ) מחקן מבא . והרמ"ם כחב דמחזי כוי ולפעם זה ר"ל ל"ח בש"ם בש"ע הכוי מחקן מבא וכן נמצר כהרמ"ם: דמחזי כמחקן לחפוקי מדעת רש"י שכ הפעם לגה ניחא ליה לגה להסקה. ואם כן בעל יבא מוחר דמ"ל מה לי לגלות בו ומ"ל בנחלחו וכדלעיל סי' תק"ב סעיף ג' משל"ח לפעם מחקן לפני עך יבא לחסור : (ס"ק ו) והמפר כו' אבל כו' לפפר : ר"ל סיח בעים : נמי לחסור. ר"ל כל ומן שהוח הם דרחוי לגלות בו ביום. עומר למלכחו הרשעוה ומוחר למלה. משל"ח כשלינוק הוי מולר. וכ"ש סי' ש"י לעין מוקלה לחני שבת. דהיינו דבר שהיה בין השמשות רחוי. וח"ל נאסר בשבת וכשהלך האיסור חחר להיחרו הרחשון. וה"ה הכא דב"ה ונם כשבני חם ר' מוחר למלול משל"ח כשלינוק נאסר. וכשעוב נחמם אחר להיחרו הרחשון ובסי' חק"ם לעין מלמול לפר : (ס"ק ח) חנורים כו' ויחרך מקלחו לחסור. כ"כ ב"ח לישב קושית הרבי"ו על הסור שכ' בחנורים שלנו שמכניס הנחלים בגריפתן אם לפשר לגפות זולת הגריפ' חלא שרוצה לנרוף כדי לייפות הפת לחסור לגל ל"ח בלי גריפה. ומ"ל למה לכחב הרמ"ם שכ' בבחנורים שלנו ל"ח בלי גריפה. ומ"ל כו' ומ"ל הכ"ח המכחם לה כב"ג שם נרוף מקלח החנור כו' : ובכיכור ל"ל כו' הכ"ח הקשה כיון דהוחרה לכיכור של"ל בלחה דהוי נורך מוכל נפש. ל"ל לפילו נרוך מקלחו ורוצה לגרוך מקלח לחחר שלה יצח כו' ויהו כדי ליפות נ"כ יהי' מוחר מפוש מחקר. ומ"ז מירץ דכיכור לל לחמריך מחוך ומפעם כחב הכ"ח ח"ל לינו זוחה להכחרה דל"ל לחקן החוכל בלי הבערה כו'. לגל כיכור לינו חלא

באר היטב

לסור ליקח מן לעכום ממנו כרים הלקח הכ"ל ב"כ מחקן ממנו חלא שם כן מיקח מעי"ם. ס"ז : (ד) שלנו ע"כ לסור שם הפחור נדול ונרף מקלחו ולחפשי לאפות בחותו מקלח שהוצרך לכבדו שלא ינע בפת שמא יהא מחרך לסור כ"ם ועכ"ל ס"ז : (ה) שמכבה . לגל שם כבר נרף רק שרוצה לנרוף פעם לחרת הנחלים

ביאור הגר"א

הרמ"ם שם לגה כרש"י שפי' משום הקוני מנח: אבל מוחר כו'. מחני' שם: האש והאפר. כ"כ הטור וכ' ני' לגל כשפר לה שהות מוקלה לגה כרש"י ברש"י לגיל לביעחו שפי' משום הקוני מנח: אף על פי כו'. דשם לה כן לפי' נריפ' מוחר: אבל אם יש. נמ' שם הכי כו'. ושם ל"ח כו' ל"ל רבה לשמעיה כו' : אע"פ. שם דביאחו כו' ל"ל כו': דחשיב טלטול כו' . עפי' חקי"ח ס"ב נהב"ה: ודוקא כו' אבל כו'. כ"ל דשם ל"ח מוחר: ואע"פ כו' וכשם כו' . כחב"ם כ"ב ס' ואי לעצמו כו'. ומ"ש נפ"ה וזהו לגי' ר"י וש"פ לגל הר"ף שם דנרם כחם ליכא ביכוי ואסור ביכוי לצורך חוכל נפש: ס"ו ודו"ק.

שלמה

רק לפיעוט מג"ל להחריח בהרוב בחנם עבור המיעוט ובפרט כיון דאיכא חנא דאוסר לנמרי אפילו אם צריך להרוב אי"כ אף המיקל מג"ל להרבות במחלוקת ודלמא נם הוא אינו אומר רק אם צריך להרוב ע"ש שחנחתי בצ"ע ע"ש ורו"ק הישב :

השקל

החוכל נפש דפשיטא דשם לא כי' צריך לביכוי ג"כ כי' מחקן החוכל על ידי השם. ולפיכך כו' לא לחריכן נניח מחוך ע"כ : ועי"ם חקי"ד כו' הוא חירוץ שני של ב"ח ח"ל ועוד יש לומר דהביכוי לצורך הפת שיהי' כאלא נחלא נמלא שבת לצמו הכין. ובנזרת הכתוב דאסור ולא שריין ליה במחוך ואף על נב דהביכוי דהכא ל"ח לעשותו מצי"ם (ר"ל והא נא"ח מצי"ם נם מכשירים מותרים) מ"מ לא דמי לשאר מכשירים שהן מכשירי חוכל נפש ממש. ומש"כ בביכוי וכיוצא בזה כתב הרמ"ם פ"ב לי"כב למה לא הותר הביכוי לצורך תשמיש המטה במחוך. ואינך לחד חי' דביכוי זה חשוב כמכשירי חוכל נפש ואע"ג דפשיטא דלא שייך לו' החם דאפשר מאחמול. נלא דנותמים מלין חומרי דין מכשירי' שאפשר לעשותן מאחמול ואסור. ובכי נמי דכוותים נבי ביכוי עכ"ל. ולזה רמז מ"א במ"ם ועיין ר"ם חקי"ד שם מבואר דין ביכוי לצורך תשמיש המטה : ועפי' חק"כ כו' שכחב ומותר לכבות הנחם כו' אם הוא מיחו ולו יותר ומ"ם לא אמיר זכר כאן להבשיב הטיט שנפל לאחם בשבת כן הנירוף אפי' בים חשם שניפה אחין מופיל השכבה שהוא דבר דק ולא נחבם נפש כמו רש"י מבשיבין החפר והשפר ולא נקט הטיט כמו שהחמיל כו שם אלא דומני מיחי מפפר שנשחמל בשבת ומ"ש אבל אם נפל בשבת הכין לי"ט . כיון שעשה ב"ל חולה תוך ביתו היה רשאי לשוחטו ולאכול ממנו לפילו בריא בחולה נמלא שבת לצמו הכין. הובא במ"ב סי' תקי"ג ס"ק ט"ו ואם כן ס"ה ד"ל כן לעיין עליש שכתבו ומ"כ לפילו לחמ"ל דכו' נמור' מ"מ ליכא הכנה לחורייתא דשבת לצמו הכין : אלא דאחרי להו רבנן כו' ומ"כ לוך נאמר דבי"ט שאחרין ליכא הכנה לחורייתא דהא מן התורי יום טוב לעצמו הכין וכ"כ מהרש"ל שם בהאי דעליש שכתבו ליישב בזה דעת הרי"ף ס"ס : מלרוך לתרוייהו . ר"ל אע"ג דס"ל בעליש שכתבו לחסורים מבום מוקלה לפילו לר"ש וחסור לכמוקלה דמחובר לפילו ר"ש מודה דהוי כמו דחיה בידים ס"ם מכל מקום הוצרך משם שמע יעלה ויחלום דהיינו בצירות הנוצרים אם ים לו עוררים בחוך ביתו הוי מוכן לעוררים ומוכן לעוררים הוי מוכן לאחר . וכחוספות פסחים כחבו עוד נוזכ לפשמים ליכא בבבת מוקלה . ולפשמים לא שייך שמע יעלה ויחלום . היינו במקום שצריך מרא וחציני כוחל וחיכא מרחא ליה שמע יעלה כו' לביכיחים לחכורי מדכר ולא יחלל שבת כ"כ לחוס' ריש ביצה : מעשה דחד שמעה הוא . ר"ל ס"ל דלא הוי כשאר מוקלה ולר"ש שרי וליכא ל"ח שמע יעלה ויחלום אלא כו' היכי דלא מיקלי לך חיך עזר בעלים שבשרו שמע יעלה ויחלום . ל"ב יהיו כל העליש לפי' מה שבשרו מעי"ט לסורים לסיק בהן ועזר שמע יעלה ויחלום . לכן כחב לחורי שלה ולכן נזריכן שמע יעלה ויחלום . בלומא מה שנחלם מעי"ט לא יפעה שנחלם ביו"ט. אבל כיון דלעליש שבשרו היו מולד ר"ל שבשרו היום יפעה החדש לגמ בידים מוחר לחלום : ועליש שבשרו ביו"ט כוי ר"ל לפ"ז דלעליש שבשרו ביו"ט שלפני שבת לעין לחסורין בשבת הבא לחריכן כ"ל מדרבנן . ל"ב לכ"ע מוחר להרבות עליהן בשבת ולהסיקן ע"י גוי : ובפסחי רע"ו מבואר בחיזה מקום להסיק בשבת ע"י גוי : ומ"ש סי' ממ"ב מ"ש מהרי"ל שהקשה מכאן : (ס"ק כ) מחקן מבא . והרמ"ם כחב דמחזי כוי ולפעם זה ר"ל ל"ח בש"ם בש"ע הכוי מחקן מבא וכן נמצר כהרמ"ם: דמחזי כמחקן לחפוקי מדעת רש"י שכ הפעם לגה ניחא ליה לגה להסקה. ואם כן בעל יבא מוחר דמ"ל מה לי לגלות בו ומ"ל בנחלחו וכדלעיל סי' תק"ב סעיף ג' משל"ח לפעם מחקן לפני עך יבא לחסור : (ס"ק ו) והמפר כו' אבל כו' לפפר : ר"ל סיח בעים : נמי לחסור. ר"ל כל ומן שהוח הם דרחוי לגלות בו ביום. עומר למלכחו הרשעוה ומוחר למלה. משל"ח כשלינוק הוי מולר. וכ"ש סי' ש"י לעין מוקלה לחני שבת. דהיינו דבר שהיה בין השמשות רחוי. וח"ל נאסר בשבת וכשהלך האיסור חחר להיחרו הרחשון. וה"ה הכא דב"ה ונם כשבני חם ר' מוחר למלול משל"ח כשלינוק נאסר. וכשעוב נחמם אחר להיחרו הרחשון ובסי' חק"ם לעין מלמול לפר : (ס"ק ח) חנורים כו' ויחרך מקלחו לחסור. כ"כ ב"ח לישב קושית הרבי"ו על הסור שכ' בחנורים שלנו שמכניס הנחלים בגריפתן אם לפשר לגפות זולת הגריפ' חלא שרוצה לנרוף כדי לייפות הפת לחסור לגל ל"ח בלי גריפה. ומ"ל למה לכחב הרמ"ם שכ' בבחנורים שלנו ל"ח בלי גריפה. ומ"ל כו' ומ"ל הכ"ח המכחם לה כב"ג שם נרוף מקלח החנור כו' : ובכיכור ל"ל כו' הכ"ח הקשה כיון דהוחרה לכיכור של"ל בלחה דהוי נורך מוכל נפש. ל"ל לפילו נרוך מקלחו ורוצה לגרוך מקלח לחחר שלה יצח כו' ויהו כדי ליפות נ"כ יהי' מוחר מפוש מחקר. ומ"ז מירץ דכיכור לל לחמריך מחוך ומפעם כחב הכ"ח ח"ל לינו זוחה להכחרה דל"ל לחקן החוכל בלי הבערה כו'. לגל כיכור לינו חלא

שזהו עיקר הגמר של מיזוק הכלי והוה מתקן מנא: (ח) ומותר לגבל המפר. (מרדכי) וכ"י מיהו יותר מה מלמדינו ול"ל דקמ"ל דאע"פ שלא עשה בו שימן כדי דלוקח בעיון שבעה שעדיין ממוכר לקרקע צריך להתקו מאחמול מכל מיהו שמוכן ברחוב תלוש הוה ולא בעי סי' ומיהו דוקא בעיון שא"צ ניבול דומי' דאל שפת הנהר ממנו לסוכר שם' תק"ג סכ"ל: טו מאחמ. ולו שהי' דעתו על כעיון שברחוב

ז ע מותר לסתום פי התנור בטיט ורפש שעל שפת הנהר
פ והוא שרכבו טו מאמש או ל עושה בו (ז) סי' ונתקו לצד אחד אבל לגבל טיט ביו"ט אסור ק (ח) ומותר
טז לגבל (ט) אפר לסתום פי התנור:

תקח דברים האסורים ביו"ט להכנת צלי. ובו ב סעיפים:

א ° מ אין מלבנים את א (מ) האבנים לצלות או לאפות עליהם (א) ב מפני (ג) שמחממן (ב) ואין שוברים את החרס ואין חותכין את הנייר לצלות עליהם ג ואין פוצעין את (ג) הקנה לעשותו כמו שפוד לצלות בו:

ב ג פוצעים אגוזים במטלית ולא חיישי'(ג) ג שמא(ד)תקרע:

תקט כמה דינים פרטיים להלכות י"ט. ובו ז סעיפים:

א מ (א) שפוד א (מ) שנרצף אע"פ שהוא יכול לפשטו בידו אין מתקנין אותו:

הגה °°ודוקא שיוכל לצלות בו בלא תקון מבל מ אימו יכול לצלות בו כך

ב ונמצר (ב) ביום טוב ג מותר לתקנו (טור) ואין מורין כן לרבים (רבי' יהודה מ"ב) שלא יבאו לתקן גם כן בשבר מפ"ט והוה הדין לכל

מכשירין שהי מפסר לעשותן מערב י"ט:

ב ג שפוד שרוצים לצלות בו והי' ארוך יותר מדאי אסור לחתכו (ג) ד ולא לשרפו ג (ב) אין משחיזין את

דבר זה לרבים כדי שלא יבאו לחדדם במשחזת ה במה דברים אמורים בשיכולה לחתוך בדוחק או שנפגמה אבל אם ז אינה יכולה לחתוך כלל אין משחיזין אותה אפילו על העץ

ו שמא יבא להשחיזה במשחזת:

ג ז עופות שממלאים אותם בשר ובצים מותר לתפרם בי"ט והוא שיתקן מע"ט החוט ח וישימנו

(ו) במחט ויזהר(ד)שלא יחתוך החוט בי"ט: הגה ט וכן נהגו(ז)לזרוף סחוט הנשאר בשוף למחר שתפרו בו:

°ע' סי' שם"ג סעיף י"ג °°ע' מה"ד ק"ג ר"מ ל"ח מ"ב

תל"ט ס"ג: ג מותר לתקנו. כ"ל דאם יכול להשתיל לו מאור לתקנו וכ"מ שם' תק"מ: ד ונ"ל לסוכפו · תע"ג דמותר לזרוף סתילה לשמים כמ"ש סי' תקי"ד ס"ח התם מחז כמדליק ב' נרות מבל הכא מאור מקום תיקון כלי (מרדכי) וכ"ל דמיירי שתפשר לעשותו מתחמול: ה ע"ג הטן. ו ע"ג סבין מחב: ו ואין מורין. והם"ם מאין עופין כן בפני רבים אלא מ"ב מני להתחמוטי ולו' דלהטעיר שמוטית' קמכוון ופ"ג מבחזת אפי' מאין מורין (י"ם ב"ח): ז היטה יכולה. דהוי ליה מתקן מנא: ח ויש"מו במחט.דאם י"מ במחט נזרי' שמא יתחוך החוט ט וכן נהגו לזרוף · ז"ל ד"מ ונפ"מ בם"ב דאסור לזרוף הפפוד ה"ה דאסור לזרוף הפוד מבל מנת להקל

באר

דאסור בתנורים שלנו בכל ענין): (ז) סי' . וטיט שמוטח בראש בם אין לריך ניבול אף בפי' סי' אם היה דעתו עליו שיהא בו לתקנו אח"כ: (ח) אפר . והם"ל מתמיר נם בתפר לגבל מים רק להניחו עליו כך:

תקח (ט) אפר . פי' שתפשר ובכפף בתרגומין: (י) סי' . ר"ל דאם היה מחמת שנתבשל בהם ואינו ראוי לאכילה אפי' לכלבים אסור אפי' בהנאה: (יא) סי' . ר"ל דאם היה מחמת שנתבשל בהם ואינו ראוי לאכילה אפי' לכלבים אסור אפי' בהנאה:

ביאור

סי' תקח ס"א את האבנים . עמ"ש: מפני שמחממן . בגמ' אם לר' ת' ומפ' הרמב"ם דלהיפוך בתרא ס"ל לחדשו ומ"ם אם הכח בקדירה חדשה להיפוך קמא דוקא ולכן בפ"ע מה' תע"ג סכ"ל דאם בקדירה חדשה לכל הדלכ"ע אם הכח בקדירה חדשה להיפוך קמא חילוקים עליו ומ"ש בסי' תל"ט ס"ח:

סי' תקט ס"א ודוקא כו'. עמ"ש אם כ"ח כ' ד"ה שפוד שנרצף וד"ה לסתור לתקנו כו': לגבל כו'. אם שפוד שנרצף כו': ונשבר בי"ט. אם ל"ק כלן כו'. וק"ל כי"א כמ"ש דרשי' משמר כו' ובתרא משמר כו' ואין כו'. ערש"י אם ד"ה הל' כי"א כו' לגבל בם"ע לרוש סי' תכ"ה לא כת' ולפי מנהג ס"ת ס"ל כרש"י ומ"ש בשנוסחת הרמב"ם מורין כי"א ומ"ש בם כ"ש ולכן לא נתבאר בי"ט אם ל"ל כת' ולפי מנהג ס"ת ס"ל כרש"י ומ"ש בפ"ת הל' ת' ול' ת' ול"ל רבא לרי"ת דרשינן כו' דלא כנ"י ובמ"ש בם"כ: שפוד שרוצים כו'. אם ל' ת' ולפי מתקנין כו'. וכפי' הרז"ה מאם תקוני מנא ופירוש דלרוף שנפקם לצמרי דצווירה מגל הוא לגבל נרלם שנפקם מעט ולכן שרי. וע"ש פירוש אפשר לשומתו מתחמול והוה כפירוש ר"י: אם לגבל מדחתם מ' כמ"ש: ולא לשרפו. כמ"ש ל"ב מ"ם בסכין בו'. ועיין ר"י אם ד"ה הא דתמרת בשל עץ תפור ביו"ט אין משחיזין כו'. ואין מורים כו'. בד"א כו' שמא כו'. פסק כלישנא בתרא אם לר"י ת"ם הא דתמרת בשל עץ תפור ביו"ט

מחצית

דהא לפי' מבשל בה מעי"ט כמה פעמים מ"מ כשיבשל ת"ב בה בי"ט עדיין יש מקום חיסום. ומ"ש ה"ה להתיר ביו"ט. ולזה כתב מ"ח דבליבון מבניס ודאי מחסם כה"ג מודה הרב"י לפי' ג"ח ומ"ב דלא התיר ביו"ט. (ס"ק יב) מותר כו' פעם לחרת כו' הרב"י מייצב קושייתו על הטור לעשות מתחמול לאור: שהכתיב לעיל בס"ק ח' שב' הטור בתנורים הם לאפר לאפות בלי גריפה כו' הא ברא"ם מבואר דבתנורים שלנו ג"ח בלי גריפה. ולזה תירץ דכוונת הטור דבפעם לחד מותר לשרות המבלבל דבתנורים שלנו ג"ח בלי גריפה וכמ"ש בטור ופ"ע. אבל פעם שני אסור לשרות המבלבל במים ובגרוף במים ואף על גב שמבלבה וכמ"ש בטור ופ"ע. הגהות כיון דאינו אלא לשרות המבלבל במים ובגרוף במים אבל לשרות במים שרי. וכב"ח (מלבד האי שהביא מ"ח ס"ק ח' בשם עוד לייבב) דבפעם שנית לפילו המבלבל פעם שני. ולפי מה שהבין ג"ב לסור: (מעפ"י שבב"י כי כו' כדרכו בחול. לפי שאינו שורה המבלבל במים אלא בשבת ויבשה ג"כ אסור: ולכן יש להחמיר. ליינו כתן לכיותו לגורך ג"כ דין הבערה ובפ שהבערה מותרת בכ"ע ה"ה בכיבוי: ולכן יש להחמיר. ליינו כדעת הב"ח לפילו אינו שורה המבלבל פעם ב' מבל מקום אסור: אלא מתרתי. ר"ל אלא מתרתי בהכי. המבלבל ע"י הלם שדבוק ע"י שביבד התנור עם הנחלים ואינו יכול לפשוט בידו אין מתקנין אותו: הגה °°ודוקא שיוכל לצלות בו בלא תקון מבל מם אינו יכול לצלות בו כך (ב) ובשבר (ב) ביום טוב ג מותר לתקנו (טור) ואין מורין כן לרבים (רבי' יהודה מ"ב) שלא יבאו לתקן גם כן בשבר מפ"ט והוה הדין לכל מכשירין שהי מפסר לעשותן מערב י"ט: ב ג שפוד שרוצים לצלות בו והי' ארוך יותר מדאי אסור לחתכו (ג) ד ולא לשרפו ג (ב) אין משחיזין את דבר זה לרבים כדי שלא יבאו לחדדם במשחזת ה במה דברים אמורים בשיכולה לחתוך בדוחק או שנפגמה אבל אם ז אינה יכולה לחתוך כלל אין משחיזין אותה אפילו על העץ ו שמא יבא להשחיזה במשחזת: ג ז עופות שממלאים אותם בשר ובצים מותר לתפרם בי"ט והוא שיתקן מע"ט החוט ח וישימנו (ו) במחט ויזהר(ד)שלא יחתוך החוט בי"ט: הגה ט וכן נהגו(ז)לזרוף סחוט הנשאר בשוף למחר שתפרו בו: °ע' סי' שם"ג סעיף י"ג °°ע' מה"ד ק"ג ר"מ ל"ח מ"ב

תל"ט ס"ג: ג מותר לתקנו. כ"ל דאם יכול להשתיל לו מאור לתקנו וכ"מ שם' תק"מ: ד ונ"ל לסוכפו · תע"ג דמותר לזרוף סתילה לשמים כמ"ש סי' תקי"ד ס"ח התם מחז כמדליק ב' נרות מבל הכא מאור מקום תיקון כלי (מרדכי) וכ"ל דמיירי שתפשר לעשותו מתחמול: ה ע"ג הטן. ו ע"ג סבין מחב: ו ואין מורין. והם"ם מאין עופין כן בפני רבים אלא מ"ב מני להתחמוטי ולו' דלהטעיר שמוטית' קמכוון ופ"ג מבחזת אפי' מאין מורין (י"ם ב"ח): ז היטה יכולה. דהוי ליה מתקן מנא: ח ויש"מו במחט נזרי' שמא יתחוך החוט ט וכן נהגו לזרוף · ז"ל ד"מ ונפ"מ בם"ב דאסור לזרוף הפפוד ה"ה דאסור לזרוף הפוד מבל מנת להקל

היטב

תקט (ז) שנרצף. פי' שתפשר ובכפף מחם שתחתקה' לפילו מעט אין לשתפה. ספר הזכרונות: (ב) בי"ט . וה"ה אם היה מפשר לתקנו ב' מאור לתקנו בי"ם שני מתחמת: (ג) ולא . מייתי ס"ם תק"מ ומפ' ס"ם: (ד) ואין . והם"ם שתין מורין כן בפני רבים מבל להטעיר שמוטית מבל מ"ש בסי' תל"ט ס"ח: (ה) אבל . אם היה מפשר לתקנו בי"ם שני מתחמת בי"ם אבל אם היה יכול להשתיל לו מאור לתקנו בי"ם שני מתחמת בי"ם אבל אם היה מפשר לתקנו ב' מאור

בזה ונראה אף להמרדכי שאוסר לשרוף היינו קודם שנתמלא אסור לשרוף החוט לצורך התפירה ☞ אבל לאחר שנתפר ורוצה להסיר משם המחט או החוט הנשאר פשיטא דשרי אף לחתוך דהא א"א לעשותו מעי"ט אלא שנהגו לעשות זה בשריפת החוט עכ"ל כללו של דבר כל שאסור לחתוך אסור נ"כ לשרוף דמתקן וכדאי' בגמ' דף ל"ב וכל שמותר לשרוף מותר לחתוך אלא שנהגו לשורפו ועסי' שי"ד ס"ט : י מותר ללבן.דכיון דהיתרא בלע סגי ליה בליבון כל דהוא שקש נשרף עליו מבחוץ כמ"ש סי' תנ"א ס"ד וי"ד סי' קכ"א ס"ד ע"ש ובש"ך ובט"ז : יא והוא שכשיתלבן שנראה כמחמם לבשל תחתיה (מרדכי) ואפילו דוחה י"ט : (ה) פשטיד"א של בשר · דאז א"צ ליבון גמור שתשרף קליפתה אלא סגי בליבון קלת ע"י שריפת קש דמועיל אף כשתשמישו ע"י האור כיון שהיתרא בלע משא"כ בבלוע נבילה: (ו) על המאכל מיד . דאז לא נראה כמתקן כלי אלא כמתחממה לבשל תחתיה :

מוללין

ד ח מותר לחתוך בי"ט אגד גדיים ועופות מקולסים וחוטים תפורים ט וכן יכולים לשרוף פתילה או סמרטוט שקושרים בו העוף :

ה י מותר (ח) ללבן בי"ט כלי ברזל שאפו בו פלאדי"ן של גבינה ואחר הליבון יאפה בו (ה) פשטיד"א של בשר כ יא והוא (ט) שכשיתלבן יתנו אותו (ו)*על המאכל מיד אבל אם הוא בלוע מנבילה וכיוצא בה אסור ללבנו ל אפי' לאפות בו דבר היתר :

הגה והה"ה דאסור להגעיל כלי בי"ט (מרדכי סוף ע"א וא"ז והגהות מיימוני פ"א) ומותר יב ללבן שפוד שצלו בו בשר שאינו מלוח ורוצה (י) לחזור ולצלות בו ביום טוב : (מהרי"א מפראג) :

ו מ יג °אין נוקבין (יא) נקב חדש בחבית בי"ט :

ז יד (יב) להטביל כלי חדש בי"ט דינו כמו בשבת נ כדאיתא בסימן שכ"ג סעיף ז' : הגה ודין הדחת והשפשוף כלים בי"ט דינן כמו בשבת כדאיתא סימן שכ"ג טו ומותר (יג) לטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש ושמחת י"ט : (מרדכי פ' בכל מערבין וב"י בשם התוספות פ"ק דביצה) :

°ע' סי' שי"ד סעיף ג'

היה אפשר לעשותו מעי"ט שרי(ד"מ) אבל בלוע מנבילה צריך ליבון עד שתשיר קליפתן וניכר שעושה להכשיר' אסור כמו שאסור להגעיל כלי ביו"ט (ב"י הג"מ) ואם לא היה אפשר לעשותו מעי"ט שרי להגעיל (ד"מ הג"א פ"ב) ועס"א בהג"ה . ומכאן משמע שמותר בחול להגעיל כלי חלב לאכול בו בשר או איפכא והעולם נוהגין איסו' בדבר ומ"כ בשם הגאון מהור"ר בנימין מפוזנא שמשמע ממהר"מ יפה הטעם למנהג שאם יעשה כן לעולם לא יהי' לו רק כלי א' ויגעילנו כל פעם שישתמש בו וזה אסור דלמא אתי למטעי כדאי' בחולין דף ס' ע"ב והא דצריך הכא י"ל כיון שלפעמי' אין משתמשין בו אלא ע"י ליבון ליכא למינזר כנ"ל : יב ללבן שפוד . שאינו נראה שום תיקון ☞ כמו בהכשר טירפא (רא"ש) ול"נ דשרי מטעם אחר מטעם שא"א לעשותו מעי"ט (ד"מ) ול"נ דלטעם רא"ש אפי' היה אפשר ללבנו מעי"ט שרי ללבנו בי"ט כיון שמדינא א"צ ליבון כמ"ש בי"ד סי' ע"ו ס"ד אלא שנהגו ללבנו לא חשיב תיקון כמו כלי שנטמאה בולד הטומאה מעי"ט שמטבילין אותו בי"ט ועיין מ"ש סי' שכ"ג : יג אין נוקבין · ואם א"א לעשותו מעי"ט שרי כמ"ש ס"א בהג"ה עב"י בשם הרא"ש : יד להטביל וכו' · ואם א"א להטבילו מעי"ט שרי וכ"ה בגמ' גבי כלי שנטמאת באב הטומאה ועס"א בהג"ה דאין מורין כן וכ"כ הי"ש : טו ומותר לטלטל מוקצה . שאנו מסיקין ע"ג אפר שהוסק בי"ט ומטלטלין אותו לצורך אוכל נפש לכסות הפשטיד' (מרדכי) ויש לתמוה למה לא התירו לשחוט לכתחילה לכסות באפר שהוסק ביו"ט ול"ע (ב"י סי' תקי"ח) וב"ח תירץ דכיסוי אינו לצורך אוכל נפש שהרי יכול לאכול בלא כיסוי ול"ע דהא לסור לשחוט משום זה וא"כ א"א לאכלו ופ"ק דהדרבא הא קי"ל אם שחט מותר לכסות בו כמ"ש סי' תנ"א אפ"ס שהיה אפשר לאכול בלא כיסוי וכיש"ש פ"ג סב"א כ' דוקא מה שצריך ליה טובא מותר משום שמחת י"ט אבל לא בכל אוכל נפש דאל"כ ביל' ודגים ופירות שנתלשו בי"ט אמאי אסירי עכ"ל ול"ע דהתם פשטיד"א צריך לו יותר מדגים ועוד דהא כתבו דמותר לטלטל אבנים ועפר המונחים לפני פירות כדי לאכול הפירות אע"פ שא"ל להם כ"כ לכן נ"ל שמותר לטלטל המוקצה בשביל אוכל נפש אבל *) אסור לאכלו ולהשתמש בו וכ"מ בתוס' סוף דף ל"ח שכתבו דטלטול מוקצה התירו משום אוכל נפש וכ"מ סי' תקי"ח ס"ג ותק"ב ס"ג דאסור לבשל בעצי מוקצה וכ"מ סי' תק"ז ס"ב דאסור להסיק בעצים שנשברו אפילו אין לו עצים אחרים והתוספות בע"א דף ס"ב ע"ב כתבו דעת שאפה עכו"ם בעצים שנתלשו בשבת מותר דלא אמריק יש שבת עצים בפת אלא באיסורי הנאה ומוקצה מותר בהנאה עכ"ל נ"ל דוקא בדיעבד מותר ליהנות ממנה אבל לכתחלה אסו' להשתמש בו ומה שהתירו לטלטל עלי לקבל עליו בשר היינו לפי שהוא כלי כמ"ש בסי' תל"ס ומ"ש המרדכי שמותר לכסות הפשטיד"א באפר היינו לאחר שנתחמם ששוב אינו מוקצה כמ"ש סי' תק"ז ס"ו אלא שמביא ראיה מדמטלטלין אותו בתחלה כשהוא גוך ובהג"מ ובתוס' נ"ג לכסות הפשטיד"א רק לאפות הפשטיד"א וז"ל הרמב"ם פ"ה כל שאסור לטלטלו בשבת אסור לטלטלו בי"ט אלא לצורך אכילה וכיוצא בה וכל שמותר בשבת מותר בי"ט ויש בי"ט מה שאין בשבת איסור מוקצה כו' כילד תרנגולת העומדת לגדל ביצים ושור העומד לחרישה ויוני שובך ופירות העומדים לסחורה כל אלו וכיוצא בהן אסור לאכול מהן עד שיכין אותם מבערב עכ"ל הרי לך בהדיא דמיתר לטלטל מוקצה לצורך אכילה אבל אסור לאכלו כנ"ל עיקר דברים הללו ועסי' תקי"ח ס"ג :

מוללין

באר הגולה

ה ר"נ שם שבלי הלקט והמרדכי בב"ד דביצה ט תשב"ץ סימן ש"פ י מרדכי בפ"ב דביצה בשם ר"י כ הג"מ פ"א ל פי' כיון דאיסורא בלע צריך ליבון גמור שתשיר הקליפתם וניכר בשוב דלהכשי' הוא עושה מ כרא"ש בתשובה דהוו הכשי' אוכל נפש דיכול לעשותה מערב יום טוב נ ולייתיהו לעיל

עטרת זקנים

תקט * על המאכל מיד . הנה כיון דהיתרא בלע א"צ ליבון גדול והתי כמתחממו לבשל בו עוד : (כ"י)

יד אפרים

באינו רוצה לצלות בו בראשון מ"מ אסור לתקנו בשני כיון דהכבר שהוא קודש והא' חול הו"ל אפשר מעיו"ט ואפ"ג דמספיקא אסור לעשות מאתמול מ"מ בשביל זה לא תיקרי א"א כיון שאינו רק מצד חסרון ידיעה לא מבני בתשובה מהרי"ל :

ס"ק ט אבל אחר שנתמלא בעוף ונתפר כו' כנ"ל :

ס"ק י"ב כמו בהכש' טרפה כנ"ל ור"ל כלי ברזל שאופין בו והוא בהקרא טרפה בלע"ז עיין בב"י :

דגול מרבבה

*) כ"כ גם במהרש"א בביצה דף ל"ג ע"א :

באר הטיב

כל שאסור לחתוך אסור נ"כ לשורפו וכל שמותר לשרוף מות' גם כן לחתוך . והכא מות' אף לחתוך דהא אי אפש' לעשותו מעי"ט אלא שנהגו לעשות זה בשריפת החוט ע"ש : (ס) ללבן . וכיון דהיתרא בלע סגי ליה בליבון כל דהו' שקש נשרף ע"י מבחוץ כמ"ש סי' תנ"א סעיף ד' : (ט) שכשיתלבן . דאז לא נראה כמתקן כלי אלא כמחממה לבשל תחתיה מרדכי . ואפי' היה אפשר לעשותו מעי"ט שרי ד"מ . אבל הבלוע מנבילה צריך ליבון עד שתשיר קליפתה וניכר שעושה להכשירה אסור כמו שאסור להגעיל כלי בי"ט ב"י הג"מ. ואם לא היה אפשר לעשותו מעי"ט שרי להגעיל ד"מ . ועס"א בהג"ה . ומכאן משמע שמותר בחול להגעיל כלי חלב לאכול בו בשר או איפכא והעולם נוהגין איסור בדבר . ומ"כ בשם הגאון מוהר"ר בנימין מפוזנא שמשמע ממהר"ם יפה הטעם להמנהג שאם יעשה כן לעולם לא יהיה לו רק כלי אחד ויגעילנו כל פעם שישתמש בו וזה אסור דלמא אתי למטעי כדאיתא בחולין דף ס' ע"ב. והא דצריך הכא י"ל כיון דלפעמים אין משתמשין בו אלא ע"י ליבון ליכא למגזר מ"א : (י) לחזור. מדכתב לחזור ולצלות משמע דצלו בו בי"ט דאל"כ הי"ל מכשירין שהיה אפשר לעשותם מעי"ט הלק"ט חלק ב' סי' ר"ה . והמ"א כתב דלטעם רא"ש אפי' היה אפשר ללבנו מעי"ט שרי ללבנו בי"ט כיון שמדינא א"צ ליבון ע"ש : (יא) נקב . ואם א"א לעשותו מעי"ט שרי כמ"ש ס"א בהג"ה מ"א : (יב) להטביל . ואם א"א להטבילו מעי"ט שרי ועס"א בהג"ה דאין מורין כן וכ"כ הי"ש: (יג) לטלטל . אבל אסור לאוכלו מ' מ"א ועי' סי' תקי"ח סעיף ג' :

מלילות

שערי תשובה

ס' ת"ב משמע דגם טעמו אסור אלא שאין לו דין דשיל"ם ואפשר שחסר תיבה אות וצ"ל בעצי מוקצה כו' והיינו דקאמר מפני שנשרף האיסור וכוונתו למה דאמרינן דקלי איסורא ואף שנא' לענין דשיל"ם ס"ל דה"ה לדבר שנתבשל על ידו אין טעמא אוסר וצ"ע: (ס) כשיתלבן. עבה"ט וכתב ברכ"י בשם בית דוד שפוד של חמץ שצולין בו בשר כל השנה אסור ללבנו בי"ט של פסח : (בש"ע סעיף ה' בהגה) ות"ת דאסור להגעיל עיין ברדב"ז ח"ג סי' ת"ב: (יג) להטביל עיין בשו"ת שער אפרים סי' ט"ו ובספרי שו"ת בית

ביאור הגר"א

ופמ"א ס"ק ס' : ס"ד מותר לחתוך כו'. כמ"ש ל"ג ל"ב חותמות שבכלים כו' ותותך ואף שבקרקע היה מותר אם לא משום סתירה בקרקע ואף בשבת מותר כמ"ש בסי' שי"ד ס"ט : וכן יכולים כו'. דלשרוף מותר במקום שמותר לחתוך כנ"ל : ס"ה מותר ללבן כו' אבל כו'. עמ"א ס"ק י' י"א דליבון שקש נשרף מבחוץ הוא כמו בהגעלה כיון שהלך מעבר אל עבר וכהתירא בלע אף דבר שתשמישו ע"י האור סגי בהגעלה משא"כ באיסורא בלע וכמ"ש בסוף ע"ח : אבל אם כו'. כמ"ש אין מלבנין את פרעפים כו' דהוא מתקן מנא וכן טעמא דהגעלה אבל ברישא מותר כנ"ל והוא כו' כמ"ש ולא מפיגין אותן בצונן כדי לחסמן ואם בשביל כו' וכו' הר"ן שם ול"ד לליבון רעפים משום דבשעת תשמישו כו' וככר כ' דכל שעושה כלי אפי' בא"א לעשות מעי"ט מודה ר' יהודה דאסור ועיין תוס' דפסחים ל' א' ד"ה והאמר. א"נ כו' : ומותר. עמ"א : ס"ו אין נוקבין כו'. שבת קמ"ו א' ת"ש אין כו' ועבה"ג : ס"ז ומותר לטלטל. עתוס' ח' א' ד"ה אר"י ל"ש כו' ולא"ת כו' ורא"ה מדלקמן כו' פי' מת"ש שם כ"ח ב' אחד גריפת כו'. ועי"ש תוס' ד"ה גריפת כו'. ומכאן יש כו' ושם ל' ב' ד"ה אמר כו' :

מחצית השקל

במכשירים יותר מזה וכל שעושה כלי הדבר ברור שהיא מלאכה הנעשה לימים הרבה כו' עכ"ל היש"ש : (ס"ק ח) וישימנו כו' ועס"א בהגה דאם לא היה אפשר מערב יום טוב מה דינו : (ס"ק ט) וכן כו' ז"ל ד"מ כו' כוונת מ"א לבאר מ"ש רמ"א וכן נהגו לשרוף כו' אינו מן הדין . דחיתוך אסור ושרפה מותר . הח"א דלדידי' אין חילוק בין לחתוך או לשרוף אלא דמדינא גם לחתוך מותר . אלא שנהגו להחמיר שלא לחתוך אלא לשרוף : ונראה אף למרדכי . ר"ל האי דסעיף ב' דאוסר לשרוף הספוד הוא מדברי מרדכי ומיניה יליף רמ"א לענין שריפת החוט:כדאי' בגמרא דף ל"ב אהא דתנן התם אין חותכין את הפתילה . ר' יודא אומר חותכה באור . ופריך הש"ס מ"ש חותך בסכין דאסור דהו"ל מתקן מנא . באור נמי מתקן מנא . ומשני הא דקתני חותכה באור ר"ל בפי שני נרות . דהיינו שנותן שני ראשי פתילה בשני נרות ומדליקה באמצע . דאינו נראה כמתקן מנא אלא שצריך להדליק שתיהן והדלקתן סי' תקי"ד סעיף ז' . הרי דלענין תיקון מנא אין חילוק בין נעשה ע"י סכין ובין ע"י שרפה : (ס"ק י) מותר כו' סגי ליה בליבון קל כו' . לכן אינו ניכר שעושה להכשיר אלא כדי לאפות דנ"כ צריך להרתיחו שיעור זה וכמ"ש מ"א בס"ק שאח"ז : ובש"ך דבש"ע שם כתב מחבת שמטגנים אף על פי שלעמין חמץ בפסח סגי בהגעלה (דהיינו לדעה א' שמביא המחבר בא"ח סי' תנ"א סעיף י"א אבל דעת י"א שם וכ"כ רמ"א שכן המנהג ללבנו . אבל סגי בליבון קל שקש נשרף כו') . לענין שאר איסורים צריכים ליבון (והיינו ליבון גמור) וכתב הש"ך דמשמע מדברי הרב"י וגבוש שהחילוק ביניהם · דחמץ דהתירא בלע לכן סגי בליבון קל · ולפי זה גם במחבת של בשר אם בא להכשירו לבשל בה חלב או איפכא סגי נ"כ בליבון קל . כיון דהתירא בלע . אבל בתשו' מ"ב כתי' חילוק אחר דדוקא מחבת של איסור והיינו מחבת של גוי שנבלע בה האיסור ע"י האור בלי אמצעי של היתר . דאף על גב דמטגן הדבר ע"י חלב או שומן או קרבי דגים והטיגון מסייע להבליע . הא כל אותן הטיגונים הם גם כן אסורים מצד עצמן . אם כן הדבר שמטגן והטיגונים שהם אסורים נבלעים ע"י האור לבד לכן צריך ליבון גמור דכבולעו כך פולטו וכמו שכתב כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש משא"כ מחבת חמץ ניהו דטיגנו בה חמץ גמור דהייט עיסת חמץ.מ"מ כיון שטגנו בשומן או בחלב או חמאה וכדומה והדברים הללו אין בהם איסור חמץ מצד עצמן וקראים לענין חמץ דברים המותרים.אם כן טעם עיסת חמץ לא נבלעת במחבת ע"י האור לבד כ"א בצירוף הדברים שטיגנו בה . ולכן סגי בהגעלה (או ליבון קל) וכמו כל דבר שבלע ע"י רותחים דסגי בהגעלה . כיון שלא בלע ע"י האור כ"א בצירוף המים המותרים וכתשמישו כך הכשרו. ולפ"ז גם במחבת בשר שבא להכשירו לצורך חלב או איפכא צריך ליבון גמור דהא לא הי' אמצעי של היתר ונבלע ע"י האור לבד וכן הסכים הפר"ח שם עם תשו' מ"ע ולפ"ז אסור ללבן בי"ט כלי שאפו בו פלאדי"ן כו' כיון דצריך ליבון גמור כמו בבלוע מנבלה : (ס"ק יא) והוא כו' ואם לא היה אפשר כו' ועיין ס"א בהגה . דאין מורין כן : בחולין דף ח' ע"ב אי' סטבח צריך שיהיו לו ג' סכינים א' ששוחט בה . וא' שמחתך בו בשר . וא' שמחתך בו חלבים · ופריך ולתקן לי' חדא (לחלבים ולבשר) ויחתוך בו תחלה בשר והדר חלבים . ומשני גזרי' שמא יחתוך תחלה חלבים ואחר כך בשר ופריך בסתמ נמי מיחלפי ליה סכין בסכין . ומשני כיון דמצריכינן ליה תרתי אית ליה הכיר' ולא אתי לאחלופי עכמ"ד הגמרא ואם כן ה"ה בכלי א' שישתמש בו בשר וחלב ע"י הכשר בנתיים נמי אי"ל שמא ישתמש בלי הכשר: כיון שלעולם אין משתמשים בו אלא ע"י ליבון. ר"ל כיון דבכל פעם שרוצה לאפות צריך להרתיחו לצורך האפיה כשיעור ליבון קל. אם כן אפי' ישכח להכשיר מכל מקום בלא"ה יוכשר ממילא ע"י שירתיחנו לאפות בו . ולפ"ז לדעת תשו' מ"ע כנ"ל דצריך ליבון גמור אפי' מחבת יש לאסור להכשיר מבשר לחלב או איפכא דהא צריך ליבון גמור יותר משיעור שמרתיחו לאפות ואם כן א"ל שמא ישכח להכשיר הכשר גמור : (ס"ק יב) ללבן כו' ול"נ כו' שא"א לעשותו כו' ר"ל בדברי רא"פ שהביא בד"מ כ' אי"ל ונראה דכ"ש שפוד שצלו בו ביום כבר או בשר שאינו מלוח כו' כמו בהכשר טרפ"א (והוא כלי ברזל שאפו בו פלאדי"ן כמחבר פה בס"ע) וכיון דמיירי שצלו בו בי"ט כבר כו' שלא היה אפשר להכשירו מעי"ש : אפי' היה אפשר כו' ר"ל ליכא בלאו הכי רא"פ בלא"ה מותר כמ"ש ד"מ . אבל מ"מ ל"מ לטעם רא"פ מותר אפילו צלו בו מעי"ש דהיה אפשר להכשירו מעי"ש מ"מ מותר ללבנו בי"ט : כיון שמדינא אין צריך ליבון דאמריק גם בשפוד כבולעו כך פולטו או כולא תיבה שייב ולא בלא שפוד כלל : ל"ח תיקון כמו כלי כו' וזה נ"כ כוונת רא"פ שאינו נרא' שום תיקון כיון דמדינא אין צריך הכשר וע"ש רא"פ כמו בהכשר טרפ"א הא בהכשר טרפ"א הטעם כיון דגם בלי הכשר צריך להרתיח הטרפ"א כ"כ כדי לאפות אינו נראה שמכשירו אלא מרתיחו כדי לאפות

ובשפוד הטעם כיון דההכשר אינו אלא לחומרא נ"ל דגם בטרפ"א ניהו דגם בלי הכשר צריך להרתיחו כל כך ואינו נראה שמכוין להכשיר . מכל מקום הוא גופיה ידע שמכוין להכשיר . מכל מקום מותר ונ"ל כיון דאינו מרתיחו יותר ממה שצריך לאפות . לא הוי תיקון גמור . ה"ה דיש להתי' בשפוד שנ"כ אינו תיקון גמור כיון דלא הוי אלא חומרא כן יש לדחות : כמו כלי שנטמא בולד הטומאה . ר"ל אף על גב דקי"ל כלי שנטמא באב הטומאה אין מטבילים בי"ט ולחד מ"ד הטעם משום מתקן. מכל מקום כלי שנטמ' בולד הטומאה כיון דטומאתו אינו אלא מדרבנן דמן התורה אין כלי מקבל טומא' אלא מאב הטומאה. לכן מותר להטבילו בי"ט דאינו תיקון גמור. וכדאי' בביצה דף י"ח ע"א : ועיין מ"ש סי' שכ"ג. אפשר נתכוין למ"ש מ"א שם בשם מ"מ ד"א לטבול כלי חדש בשבת אפילו למ"ד טבילת כלי חדש אינו אלא מדרבנן. והדומה לכלי שנטמא בולד הטומאה. מכל מקום כלי חדש אסור דגרע מנטמא בולד. דבולד הטומא' יש עוד סברא דאינו תיקון גמור. דגם קודם טבילה ראוי להשתמש בו לדברי' טמאים משא"כ כלי חדש קודם טבילה לא חזי לשום דבר ע"ש. א"כ ה"ה לאותן האוסרים שם יש לאסור גם בשפוד דהא גם בשפוד קודם ההכשר אינו ראוי לשום דבר וגרע מנטמא' בולד : (ס"ק יג) אין כו' עב"י בשם הרא"ש דהרא"ש מרא דהאי דינא דאין נוקבים כ' הטעם דהוי מכשירים שאפשר לעשותן מעי"ט. וא"כ ממילא בא"א לעשותן מעי"ט דשרי וכדלעיל ס"א : (ס"ק יד) להטביל כו' וכ"ה בגמרא דאמרינן אם נטמא ביום טוב מטבילין אותו אפי' נטמא באב הטומאה. וכתב רש"י הטעם כיון דלא הי' אפשר לעשותו מעי"ט. ואם כן ה"ה הכא. אולם הש"ס שם מקשה וגזור נטמא בי"ט אטו נטמא מעי"ט. ומשני טומא' בי"ט לא שכיח ולא גזרו ביה רבנן. ואם כן הכא תיקשי קושית הש"ס נגזור היכי דא"א מעי"ט אטו היכי דאפשר מעי"ט. וכן בס"ק י"ב דמדמה לנטמא בולד הטומאה. הא נטמ' בולד גופיה מקשה הש"ס נגזור אטו נטמי' באב הטומאה. ומשני נטמי' בולד לא משכחת אלא גבי כהנים עיין שם הטעם והכהנים זריזים. א"כ הכא נגזור היכי דההכשר הוא מצד חומרא אטו היכי דההכשר הוא מצד הדין ונ"ל דאין לדמות גזרות חכמים זל"ז דאם כן לא תמצא שום מכשירים שיהי' מותרים ביום טוב דבכל פעם נגזור אי אפשר לעשותן מעי"ט אטו אפשר לעשותן מערב יום טוב : (ס"ק טו) ומותר כו' שאנו מסיקים כו'. ר"ל מן המנהג הזה הביא מרדכי ראיה לדבריו דמותר לטלטל מוקצה כו' : ע"ג אפר שהוסק בי"ט . ר"ל אפי' נאסק דהוי נולד וכדלעיל סי' תנ"ח סעיף ע"ו : לכסות באפר כו' דהא קי"ל בסי' תנ"ח דאסור לשחוט אם אין לו אפר שהוסק מעי"ט : ופירות שנתלשו בי"ט. ר"ל אפילו במקום דלא שייך גזירה שמא יעלה ויתלוש וכמו שכתבו התוס' דף ג' ע"א כמ"ש לעיל תק"ז ס"ק ד' : ואין אסורים אלא משום מוקצה : דהתם פשטיד"א כו'. רצה לומר דהמרדכי התיר לצורך פשטיד"א. ורש"ל אוסר דגים לפי שאין בהם צורך כ"כ : ועי"ק כו' כדי לאכול הפירות. והוא דביצה דף ל"א ע"ב תנן בית שהוא מלא פירות ונפחת בי"ט נוטל פירות ממקום הפחת. רמ"א פותח לכתחלה ונוטל. ופריך לר"מ והא בפחיתתו סתר אהלא ומשני באוירא דלבני דהיינו לבנים שסדורים זה ע"ג זה ואין ביניהם טיט. דלא הוי סתירי אהל. ופריך והא מוקצה הם. ומשני ר"ז בי"ט אמרו ולא בשבת. ופי' התוס' ח"ל דהתירו מוקצה משום אוכל נפש. אבל לא בשבת. מכאן ראיה לריב"א שפי' לעיל דטלטול מוקצה התירו בי"ט משום אוכל נפש עכ"ל. הרי דהתירו טלטול מוקצה משום אכילת פירות. ומהרש"ל כתב להיפך : דאסור להסיק בעצים כו' אפי' היכי דלא שייך גזרי' שמא יעלה ויתלוש מכל מקום אסירי משום נולד ועיין במ"א סעיף קטן ד'. אע"כ צ"ל כמו שכתב מ"א דדוקא טלטול מוקצה הותר לצורך אוכל נפש. כגון לסלק מהכירי' אפר שהוסק בי"ט. כדי שיהי' לו מקום פנוי לצלות או לאפות באותו מקום. אבל אסור לאכול מוקצה אפי' היכי דאיכא משום שמחת י"ט. וכן אסור להשתמש במוקצה דזה הוי כאכילה כיון דהנהנה מגוף המוקצה : אבל לכתחלה כו' עיין במ"א סי' תק"ז סעיף קטן ג' ובמ"ש שם : היינו לפי שהוא כלי. ר"ל נ"מ למ"ד דעלי הוי כלי שמלאכתו לאיסור ולא מוקצה מ' חסרון כיס ודאי א"ש דהא קי"ל כלי שמלאכתו לאיסור-מותר לטלטל לצורך גופו או מקומו כמו שכתב סי' ש"ח. אלא אפי' למ"ד דעלי הוי מוקצה מ' חסרון כיס. מכל מקום דעכ"פ שם כלי עליו הוי מוקצה קל והותר משום שמחת יום טוב לקבל עליו בשר. מה שאין כן מוקצה דאין תורת כלי עליו דהוי מוקצה חמיר לא הותר משום א"כ : ומ"ש המרדכי שמותר לכסות כו' דהיינו שמשתמש במוקצה. והא כה"ג כתב מ"א דאסור. ששוב אינו מוקצה. דאין מוקצה לחצי שבת : אלא שמביא ראיה כו' רצה לו' דלא תיקשי אי מיירי ששוב נתחמם ואינו מוקצה. אם כן איך מביא המרדכי ראי' מהמנהג דמותר לטלטל מוקצה לצורך

תקי (א) מוללין מלילות · פי' שכידו ימלול המטיס כשהם רכיס דהוה דש כלומר יד ומפרכין קטניות כיצד מרובה ומלילת הזרע ובשבת גריך שיעור כמלילה כמ"ש סי' ש"ט כי"פ לא נזרו · אבל לח בעבל' דמיחזי כמתן דפריך לעיל מחר שתן דרך לעשות בכלים הללו לחתר הרבה : (ב) בד"א בשהוכל מרובה כו' · אז בורר כדרכו לזרוק הפסולת אבל אם היה הפסולת מרובה כו' לעולם בסוף בזה דאסור אפי' לעולם שהאוכל בעל כרחך הפסולת כדפרכי' בגמ' אוכל מרובה מי איכא מאן דשדי פי' אפי' לעולם בא"כ גריך שיהיה עכ"פ אוכל מרוב' ואז בעורה תלית מלתא דאם יש עורח בבריות הפסולת יותר מן בריות האוכל דסיינו שהפסולת הוא דק אז לא יכרור הפסולת אלא האוכל אבל כאן הוא ל' הרמב"ם דאף כרוב פסולת שרי לכרור האוכל ובשני פעמים מלינו בורר אוכל ל' אוכל מרובה אם אוכל מועט והשני אפי' כאוכל מרובה כגון שהפסולת דק וטירחתו מרוב' ולד"ה אם האוכל והפסולת שוין בכמותן וטירחתן בורר כדרכו דסיינו זורק הפסולת אלא דמלשה דברשות לכרור איכ שרוצה אכל אם האוכל והפסולת שוין והאוכל הוא דק אז אסור לכרור הפסולת אם הוא דק וכ"מ מייאב הגמ' אליבא דהרמב"ם כמה דפרכי' פסולת מרובה מי איכא מאן דשדי ה"ק פשיטא דגריך לכרור האוכל : (ג) לא מקרי פסולת כיון דאורחייהו כו' · הג"ה זו אלא בדקדוק דאפ"ג דבאשר"י כתוב ג"כ כל' זה מ"מ אין פי' דלא יהיו פסולת כלל דודאי קרוים הקליפות פסולת אלא דכתוב כ' לפי שעתו דבפסולת מרובה אסור לעולם משום דהאוכל בעל כרוב והוה ככולו פסולת ס"ו כ' דכלוזים ובטיס מותר אע"פ בעלמא ולא בעיל האוכל וגריך לכרור האוכל דוקא כ"כ בעו' בהדיא כאן וכפי' ש"ו דלא אסור אלא בפסולת מרובה אכל עכ"פ מקרי פסולת לא בעיל לאכל כרוב הפסולת אין מילוק בין כרמב"ם דגם בשאר פסולת לא בעיל לאכל כרוב הפסולת אין מילוק לוזים ובטיס לשאר פסולת כלל ואפ' ריטב' לא דק רמ"ח כזה · שוב ראיתי דגם רש"ל הלך אחר ל' הרמ"ם וכ' דאין עליו שם פסולת לגמרי ומתן לו מעלה אפי' בפי אוכל מתוך אוכל ובאיזה מקום מרובה לתקנו מות' ואין לזה שום סבר' דכיון דבטירחא תלית מילתא ודלא גריך שיכרור מה שיש טירחא מועטת · כתב ס' המגיד פ"ג שהרמב"ם כתב כל שבשבת מייב אתה לאסור כי"ע ולמדו מדלאסרו בנפה וכברה ומזה יש לו שאסור לכרור כי"ם כ"ש לאכול מיד ולא להניח כזו בשבת סימן ש"ט וכן בשני מיני אוכל וכבודו במקומו מונח שהרי בריות פסולת מאוכל אפי' כיב חייב אתאת וכי"ם מותר ולא להניח לבו ביום כמו בשבת סימן ש"ט וכן בשני מיני אוכל ל' אוכל מאכל. ואז שלא הזכירו כי"ע כלל שיהא כורר לאחר אלא דיכול לכרור מן הקמח אע"ג דסוף כל סוף עלול לבא לידי בירור ומ"מ כיון דאפשר בלא בירור לא גזרו משום בירור כמו שלא גזרו בנפה וכברה משום בורר ליטול

ואפסר דכ"ג קלמר דסרי ע"י סימו : ז מתכת מותר. דלימו סורף ולימא כיבוי ופסס' ס"ד וכ"ל דמה"ס מותר ליתן בפוד מלונן לתוך המקום כדי שיתמצן מס רלוי לסמותו בו ביום : ח לין תולין . דבור כפונדא דחול : ט לסנן . ודוקא מס היס עומיכו מלהמול לח היס כ"כ טוב וחזק דלמ"ה לסור משום כורר כמ"ש ס"ג (תוס') : י ליתן.ומיהן כה רימוסיסלכל כסלימו מחזנה רימוכיכמוכחת מילתא שפוסה משום שמרים (נמ') : יא נגינה.דמנגן כוי ככוונה ואפסר לעשותו מלחמות שבגיגה יבוה טובה מן החדשה . וכ"ל דפיקר בעשם מפני שדרך לעשותו לימים הרבה כוי עובדת דחול וכמ"ש סי' תק"ד ולכבי פריך בגמ' מ"ש מניסה ולא פריך מ"ש מביסול לא מפני שליסה נמי דרך לעשות פת לימים הרבה ומפני כיון דפת חמה טובה יותר שרי וכ"מ סי' תל"ה סס"ח : יב ולין מפמידין . פי' שהוח לתוכו קיבה דכוי כורר וכ"ש כתב דלין להחמיר לחרים בזה . ולין לסמוך עליו נגד כל הני רכוחתא : יג לתין פושין חמחה . ותע"ג שממני' בת יומא מפלי מ"מ הוי כורר וטורח גדול כוח ואסור אפי' ע"י עכו"ס (סס בריב"ם) וכ"ל דמותר לקלוט שומן כלף על פני החלב שקורין סמפנ"י אפי' בשבת וכביעת סמוך כלף לח"ש ס"ד ס"ל דמותר לקלוט שומן חסיפ ומ"ל דמ"ש מלח

זכמהרי"ל כתוב שם מלה כל מחיכה כפ"ע מותר להשהות במלא ומח"כ יחכה כ"ה כמ"ז אבל הוא הנ"ל שלא להשהות במלא כי"ט ולא כשבת אך מעכב ואוכל מיד :

תקיא (א) לעשות מדורה. כתב הר"ן טעמא משום דמתוך שהותרה הבערה לצורך כו' ולפיל סי' תק"ח כתב כ"י בשם מהרי"ח קופי' על הר"ן ופמ"ג פ"ז שם: (ב) לרחון ידיו כו'. דיליו ורגליו שוה בכל נפש אבל כל הגוף אינו אלא למפוקים ומכן בעינן דבר השוה לכל נפש : (ג) אבל כמים שהומתו מע"ט כו'. דאין כאן דבר שמייבים עליו משום שבות ולא משום רשות ולא משום מנוה וכי נזרינן בשבת אבל כי"ט שרי לרחון כל גופו כמיון שהומתו מע"ט : (ד) ים מוסרין בכל עיין . מכח נזירה אבו חמין שהומתו כי"ט : (ה) מדם מותר לעבול. דאע"ג דגבי כליס חדשים אסו' משוסתקוני ממ כאדם מותר דאין נראה אלא כמיקר ופמ"ג פ"ח דכתוצות: (ו) אפי' אם מפזרן כו'. דאין כאן משום מכבה דבאוכל נפש מותר כיוון דא"א מע"ט משא"כ במרדל בסימן תק"י דאפשר מע"ט: (ח) כום מכוסס על הבגדים. בגמ' סמוסי כסא מבירתי אסור משום דמוליד ריחא פירש"י לכפות כום מכוסס על הבירתי של מלכוש להכניס בסא ריח טוב אסור דקא מוליד ריחא בבירתי'.ומשמע אפילו אין מכוון זה אסור להניח בבגד . וכמהרי"ל כתוב אפילו על בירכל כי"ט לרחון משום דמוליד ריח דומיא דבסא על בירתי בפ"ב דביצה וכתב רש"ל ע"ז ותימ' לי הא לא אסר להניח בסום אלא כדי למנוע שלא יבא לקושרו להא ל"ת אלא אם היה חייב לכסות משום שיניי . אי א"ל שמא יקשרנו כשיפסוק מפסק ואפי לקושרו להא ל"ת אלא אם היה חייב לכסות על הכד . אבל לדידן דמוד הדין ש"ל כיסוי אף אם אלא יפול הכיסוי מן הכד . והכיסוי צריך להיות על הכד (ט) אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות (ו) י למתקן ו אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות (ו) י למתקן לאכילה מותר (ז) אפי' אם מפזרן על גבי גחלת של עץ : דוקא להזמינו : הגה ויש מכוסס על הבגדים נשוס [ב] דמוליד ריח (ז) ריחא (המגיד פ"ח והנסות מהירי פפ"ב דביצה) :

תקיב שלא לבשל לצורך עכו"ם ביו"ט ובו ג' סעיפים :

אין מבשלים (א) א לצורך (ח) עכו"ם ביום טוב לפיכך ג אסור להזמינו (ב) שמא ירבה בשבילו ודוקא להזמינו : הגה לכיתו מכל (ג) לשנות לניתו ב (ג) על ידי עכו"ס(הגהו מיימוני פ"ח בשם"ז)גאבל עבדו ושפחתו וכשלית ע' סי' תק"ח ** ע"ש סי' תקמ"ח ס"ג שנשתלח

כביכול שם יפסיק ימיתו כך ולא יקשרנו וכן השמיטוהו הפוסקים כנ"ל כרור : יז חומרים . חפי' מלותה העיר :

תכיא א לעשות מדורה. דמתוך שהותרה הבערה לצורך מוכל נפש הותרה נמי שלא לצורך : ב יש חומרים דאסור . משמע מלשון מהרי"ל דדוקא יהודים אסור לחתמו . מכל ע"י עכו"ס שרי : ג לפעמים אין הקור כלומר כשאין הקור גדול כ"כ שהמלבנים נקרשים השמני' נקרשים שרי לשפוך דהוי צורך מוכל נפש (ד) עפי' תר"מ ס"ד : ד לא כל גופו . שאינו שוה לכל נפש אלא למשונים : ה לרחון תיוקי . כיון דהיינו רגיתים לא נזרו (מרדכי) וכ"ל דהתידת דלק כמול לפעמים אין רוחלין אותו כ' או ג' ימים קף כמול ל"ת כיון דהקור גדול ואינו אלא למפוקים והוי כמרחץ ומונגר דאסור אבל בשאר תענית של צבור וכ"ש תענית יחיד נוהג היתר עכ"ל וכ"כ בספר ים ישכשר דהתיר רק שאין להדליק מהנחכת רק מהשלהבת ע"ש וכן נהגתי שלא לעשן בי"ט ראשון וכ' ימים של ר"ה ושו"ב ובליב ב' של פסח אחר הסדר משום הפנת פעם מצה ום"ם אני מפרש בפה ביו"ט שאינו עושה כן משום סרך של איסור וכם"ש סי' ריי"ד שיהיה פותר בעת הצורך כיון שרובים ונדולים מתירים בכל ענין ובענין הדקה יש ליזהר שלא להדליק ע"י נייר כמנהג בחול רק ע"י שלהבת כמש"ל ואף ע"י נחלת שרי ליקח נחלת בוערת ומיד שהדליק השומען ישליכנה על האש בענין שאין כאן כבוי כלל ועיין בשער המלך חל' לולב שאף מי שנוהג איסור לשתות מושין ביו"ט אעפ"כ מותר לשלשל הקנה ודעתו שמי שנוהג איסור בכיו דחזי לאחרינ' ע"ש באורך וכן דעת בעל משכנות יעקב ובמחב"ב האריך בזה ודעתו שמי שנוהג איסור ולדעתו אסור מדינא אסור אף לשלשל אך מי שלדעתו הוא מותר מדינא אלא שנוהג חומרא על עצמו מותר לשלשל ע"ש : (ז) ריחא . עבה"ט ועיין במשפט צדקה סי' ד' ועיין בח"צ סי' צ"ב שהביא דברי הש"ז ודעתו להתיר לסרך את הידים בשמן ערב ומים וכו'. וקשה לי מובא חרי לענין מלקות מיירי כאן ובע"כ מיירי במויד. והנה במויד קשה מה סריך הש"ס בשלמא במה דסריך וכלקי נמי משום זורע ביו"ט דבוזה הזי בחד מעשה אזריעה והחריפה ולכך שפיר

באר

(י) ריחא . עפי' מרכ"מ ס"ב ומה"ט כתבו הט"ז כפי' זה והמ"א כפי' זה וכפי' קכ"ם דלמה ליתן מי וורדים בכשמות וי"ט לתוך המים לצורך נטילת ידים לכהנים ולפי' שמשפיכים מעי"ם מ"מ מולידין ריח כי"ם כהנים וכ"כ הלק"ם פ"ח סי' י"ם . לכל הפחות נ"מ בין הדברים ע"י דבין לפי' הרכ"י פ"ל דבין לעיל סי' תקי"ו סק"ו ע"ש . ממנם כפי' תק"ח בפ"ח ס"ק ט' כ' פ"ל דהרכ"י פ"ל כפשוט רש"י דבין עיסון פירות ובין ביערת מנומרי מיקרי מוכל נפש ממש פ"ם ולפ"ז לפפוש תחלת ההבערה לצורך עיסון פירות נ"כ פ"ת מותר : (ס"ק יא) ומ"ש מ"ם דלפי' זה לא הבינו בשביל עכו"ם לא כרכה בשביל עכו"ם אלא שלא יהיה עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה:

(ג) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ד) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ה) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ו) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ח) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה:

היטב

(ז) ריחא . עפי' מרכ"מ ס"ב ומה"ט כתבו הט"ז כפי' זה והמ"א כפי' זה וכפי' קכ"ם דלמה ליתן מי וורדים בכשמות וי"ט לתוך המים לצורך נטילת ידים לכהנים ולפי' שמשפיכים מעי"ם מ"מ מולידין ריח כי"ם כהנים וכ"כ הלק"ם פ"ח סי' י"ם . לכל הפחות נ"מ בין הדברים ע"י דבין לפי' הרכ"י פ"ל דבין לעיל סי' תקי"ו סק"ו ע"ש . ממנם כפי' תק"ח בפ"ח ס"ק ט' כ' פ"ל דהרכ"י פ"ל כפשוט רש"י דבין עיסון פירות ובין ביערת מנומרי מיקרי מוכל נפש ממש פ"ם ולפ"ז לפפוש תחלת ההבערה לצורך עיסון פירות נ"כ פ"ת מותר : (ס"ק יא) ומ"ש מ"ם דלפי' זה לא הבינו בשביל עכו"ם לא כרכה בשביל עכו"ם אלא שלא יהיה עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (י) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יא) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יב) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יג) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יד) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (טו) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (טז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יח) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כ) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כא) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כב) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כג) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כד) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כה) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כו) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כח) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ל) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה:

השובה

נעלם והבר"י חולק עליו ודעתו להתיר ואין לנזור משום ע"ה שיבואו לכבות שאין לנזור מדעתינו אך יש להזהירם שלא יכבו ע"ש.ובספר מור וקציעה כתב בשם אביו האזן חה"צ ז"ל שהיה שותה ביו"ט אף שבימי חרפו מנע מזה אמר לו חפיד נדול רב מובהק שלא יפה עושה כיון שרגיל בו מצטער ביו"ט ומונע משמחת יו"ט והזר לנהוג בו היתר ע"ש ועיין במה"ב שכתב בשם חכם חפיד מהרר ליפא ז"ל שכתב שהוא היה נוהג היתר ביו"ט רק שנזהר להדליק מן .הנר הדלוק ולא ע"י נחלת שיבא לידי כבוי וכך ראה שנהג רבו ז"ל חרץ מי"ט של ר"ה שמחמיר ונם במ"ב אבל בשאר תענית של צבור וכ"ש תענית יחיד נוהג היתר עכ"ל וכ"כ בספר ים ישכשר דהתיר רק שאין להדליק מהנחכת רק מהשלהבת ע"ש וכן נהגתי שלא לעשן בי"ט ראשון וכ' ימים של ר"ה ושו"ב ובליב ב' של פסח אחר הסדר משום הפנת פעם מצה ום"ם אני מפרש בפה ביו"ט שאינו עושה כן משום סרך של איסור וכם"ש סי' ריי"ד שיהיה פותר בעת הצורך כיון שרובים ונדולים מתירים בכל ענין ובענין הדקה יש ליזהר שלא להדליק ע"י נייר כמנהג בחול רק ע"י שלהבת כמש"ל ואף ע"י נחלת שרי ליקח נחלת בוערת ומיד שהדליק השומען ישליכנה על האש בענין שאין כאן כבוי כלל ועיין בשער המלך חל' לולב שאף מי שנוהג איסור לשתות מושין ביו"ט אעפ"כ מותר לשלשל הקנה ודעתו שמי שנוהג איסור ולדעתו אסור מדינא אסור אף לשלשל אך מי שלדעתו הוא מותר מדינא אלא שנוהג חומרא על עצמו מותר לשלשל ע"ש : (ז) ריחא . עבה"ט ועיין במשפט צדקה סי' ד' ועיין בח"צ סי' צ"ב שהביא דברי הש"ז ודעתו להתיר לסרך את הידים בשמן ערב ומים וכו'. וקשה לי מובא חרי לענין מלקות מיירי כאן ובע"כ מיירי במויד. והנה במויד קשה מה סריך הש"ס בשלמא במה דסריך וכלקי נמי משום זורע ביו"ט דבוזה הזי בחד מעשה אזריעה והחריפה ולכך שפיר

השקל

לאסור . דאיכ הל"ל רמ"א הני קולא דתיוקי אחר דעה אניה : (ס"ק ח) מותר כו' עמ"ם ס' אכ"ו במ"א פ"ק ח : (ס"ק ט) מונמר דאיכו אוה לכל נפש ודרשיק קרא דכתיב לכם יהיה לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם דוקא הזמה ונריך לכל נפש שרי : (ס"ק י) למתקן משמע מלשונו כ' דהרי"ף כתב לעשן הפירות כדי להכשירן לאכילה . וכן הרמב"ם כתב מותר לעשן מחם הפירות כדי שיוכשרו לאכילה . וכתב ע"ז הרב"י ע"ש הטעם שכתב הרן והוא מ"ש הא"ח בס"ק זה לילכא מזוה כיצוי ותוליד ריח כמו בשרא מנומרי עכ"ל הרי"ף ורמב"ם שכתב להכשירן לאכילה . ע"כ נלו דוקא לעשן זה מעמע דוקא שקודם הפיעון אין רואים לאכילה הוא דפרי אבל אם היו קודם הפיעון נ"כ רואי לאכילה והעיעון אינו נורם בלא שמתבלים ומתמתקים יותר אסור ז"א לפי טעם הרן . דהא בשרא מנומרי נ"כ היה אפשר לעשותו בשפוד . ואפ"ה מותר לעשותו מנומרי הניחא ליה יותר בלוי ע"נ נחלים ומותר כיון דאין איסור כלל לא מכבה ולא מבעיר ולא מוליד ריח עכתי"ד ני' . ולכן נהג בס"ש וכתב למתקן לאכילה וכ"ה לשון הטור להורות דאפי' רואוי לאכילה נם קודם העיעון שרי : עיין סי' תק"ח סעיף ד' ר"ל זהו טעם הרמב"ן דס"ל דבשרא מנומרא לא מיקרי מ"ל כיון דאפשר לעשותו בשפוד. ואפ"ה מותר דלא מציד מלאכה כלל . והיכ עיעון פירות לאו מוכל נפש הוא ואפ"ה כי מותר דלא מציד מלאכה כמו בשרא מנומרי : ואפ"ו מתלת ההבערה ע"כ לא היה לעורך עיעון פירות כ"ש לעורך ביטול . וכמ"ש לעיל סי' תק"י סק"ו ע"ש . ממנם כפי' תק"ח בפ"ח ס"ק ט' כ' פ"ל דהרכ"י פ"ל כפשוט רש"י דבין עיעון פירות ובין ביערת מנומרי מיקרי מוכל נפש ממש פ"ם ולפ"ז לפפוש תחלת ההבערה לצורך עיעון פירות נ"כ פ"ת מותר : (ס"ק יא) ומ"ש מ"ם דלפי' זה לא הבינו בשביל עכו"ם לא כרכה בשביל עכו"ם אלא שלא יהיה עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יב) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יג) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יד) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (טו) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (טז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יח) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (יט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כ) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כא) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כב) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כג) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כד) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כה) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כו) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כז) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כח) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (כט) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה: (ל) לשנות לו לניתו ע"י עכו"ם שרי.ולפי זה מיירי שים מיסור שלטול לבית העכו"ם ע"כ יבשל קודם לחרת בשבילו ומע"ם בשמוך בפ' זה מתנגד זה:

בירור הלכה

ס"ק יף א' אין מבשלים לצורך עכו"ם ביו"ט וכו'. נ"ב אציין כאן הערה אחת והוא בש"ס דמכות דף כ"ב דסריך שם ואם איתא משום הבערה לא לחייב דהא אחייב ליה משום בישול

מחצית

כו' : דמכשיון דמ"ל כיסוי כו' דהא משום נפל ואתי לאתויי ל"ח דהמולה מותרת בי"ט אלא משום דלמא מפסק ואתי לקושרו להא ל"ח אלא אם היה חייב לכסות משום שיניי . אי א"ל שמא יקשרנו כשיפסוק מפסק ואתי לקושרו להא ל"ח אלא אם היה חייב לכסות על הכד . אבל לדידן דמוד הדין ש"ל כיסוי אף אם יפול הכיסוי מן הכד . והכיסוי צריך להיות על הכד (ט) אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות (ו) י למתקן אלא יפול לכסותו ל"ל שמא יפסק ויקשרנו דלמה יקשרנו הלא מותר למלות אפי' בלי כיסוי: (ס"ק יז) יהלה לכסותו ל"ל שמא יפסק ויקשרנו דלמה יקשרנו הלא מותר למלות אפי' בלי כיסוי: (ס"ק יח) מותרים אפי' מלותו עיר . מע"ג שכתב רמ"א כאי' אל"ג דאורחים מלותו בעיר לא הוי בעודת מצי' מ"מ הכא כיון שכבר זימנם כותר משום כבוד הבריות : (ס"ק כ) י"א כו'

תקיא (ס"ק א) לעשות כו' דמתוך כו' עמ"ם מ"א אי' תק"ח ס"ק ג' : (ס"ק ב) י"א כו' שכתב רמ"א : (ס"ק ג) דלפעמים כו' כלומר כו' דלכאורי משמע מלשון מהרי"ל כו' שהוא ה"ל שלא לכן יש לאסור אפי' הקור גדול משום לא פלוג . לכן מלשון רמ"א משמע כיון דלפעמים אין הקור גדול אפי' הקור גדול : וא"ל דאם הקור כו' עפי' כתב מ"א דאין זה כוונת רמ"א ולא נח לאסור אלא כשאין הקור גדול : (ס"ק ד) לא כל תרל"ת ס"ק כ"ל . וע"ם במ"א ס"ק י"ו דכתב"ע מיקרי מלטער ופטור מן הסוכה : (ס"ק ד) לא כל גופו מלוי אוה לכל נפש והוי כמו מונמר שכתב"ע שאסור ולא מיבעיא שאסור להסב מחמת מיס לעורך גופו מלוי אוה לכל נפש והוי כמו מונמר שכתב"ע שאסור ולא מיבעיא שאסור להסב מחמת מיס לעורך לחיות כל גופו אלא לכל נפש אבל אם אינו אלא לחלק מן הגוף אפי' אם הוא גדול

דכר מאכל דרך ר"ה (ד"מ) ועב' שב"ה ס"ב ויב"ם חוס' חפ' ס"י עב"ם וכ"ל להקל בזמנינו אתין לנו ר"ה נמורה: אחר שתיקן כל מרכי סעודה שתוך לסעודה מוחר להזמינו (תניא) וכ"ל דוקא שלא היה דעתו עליו קודם סעודה כגון שסעכ"ם בח חלוי סמוך לסעודה: ג כחותה קדירה. אפי' לא הסצר לפיסינהו כד"ת להכערת הפצר לפיסינהו אפי' בקדירה אחרת שרי ומה שכ' הכ"י כסמ"ג זה טירוש שלא מחלוקת לי"ל דלפי טירוש דמיירי כחנור ס' אפי' לא הפצר לפיסינהו שרי כמ"ש הכ"י כע"נמו של דברי הח"ת שתין כן דעת הפוסקים פ"ם. ולפי גמרת דידן דעפמת משוסדחפצ' לפיסינהו אפי' בקדיר' אחרת וכחנור ס' אפי' לא הפצר לפיסינהו כדי שלא יהא נראה כמבשל ואח"כ מבשל וא"כ מה בכך דאין חילוק מלאכות הרי אם היה מבשל ב' פעמים והוי חד לאו נמי היה חייב על כל אחת ואחת ולא גרע שינוי שעות מאם היה חד שם. ואין

שנשתלח לו (ד) וכן עכו"ם שבא (ג) מאליו מותר ל־אכילו עמו ולא חיישינן שמא ירבה בשבילו: הגה ומותר להרחות בשביל עבדו ושפחתו ב בתוכה קדירה שמבשל בה לעצמו (מרדכי פ"ב דביצה) (ה) ובשל לאחר עכו"ם בכל ענין (ד) אסור(ת"ה ותוס') ויראתל התופה בחנור של עכו"ם ולריך לחתו לו פת תחד לע"כ עכו"ם תחד קודם תפייה דאז תופה של עכו"ם תלוי יאפה אחם ויתן לו מ"כ ת' (כל בו):

ב ד (ו) בני החיל שנתנו קמח שלהם לישראל לאפות

מלוי אפ"ם שבח מצליו מ"מ כיון שחביב לו שיאכל מלוי מיישין שמא יבשל לו קדרה אחרת מוד דמה כי שהכלך בדרך שליחות לביתו או שהזמינו אחר שבח מלוי עכ"ל פ"ם: (ד) אסור. משום דגזרינן שמא ירבה

באר היטב

אסור אפ"ג דבי"ם לית עירוב והוקה הייט לעולך ישראל אכל לעולך עכו"ם לא. ואם הבכו"ם דר תוך הרחוב שהוא מותר לטלטל אם גם פ"י אלים ישראל שרי ט"ז שם. כ' בם' מיש אחר שתיקן לכל שרבי סעודה' אחרת אפי' בקדירה אחרת שהוא מותר לזמינו לסעודה שרי כיון דאין שאר סעודה עליו קודם לסעודה זו אפי' אם הוא מזומן לסעודה אחרת. ומ"ש אם: אסור לבשל ולאפות כו'. כ"כ הרמב"ם ומנהג העולם כוותיה עיקר. וכ"כ הסמ"ג בשם כוותיה כו' וה"ה אם הוא מזומן לסעודה אחרת. ומ"ש אם: אסור לבשל ולאפות כו'. כ"כ הרמב"ם בשם כוותיה עיקר. וכ"כ הסמ"ג בשם יש מפרשים ומ"מ נראה דאפי' בקדירה אחרת אסור לבשל בה ביום טוב אם לא שהוא מזומן לסעודה אחרת. ומ"ש אם: אסור לבשל ולאפות כו'. כ"כ הרמב"ם

ממנין לעכו"ס בשבת ואין מזמנין לעכו"ס כי"ע דשמא ירכב בשבילו וא"כ קשה על הרמב"ם שפסק כאנשא תרתי והטור כ' בשמת לאיסור כהך דכתי חיל אפי' אין מקפידין כו' . וכ' שהרמב"ם מתיר ואינו כן לפי גי' נמ' שלנו עכ"ל . משמע שהוא סבור דהרמב"ם ל"ג הך ופגינ' אלא דמ"מ י"ל דהא ע"כ פגינ' דרך הוא לו אם לשמא ירכב דהא בשמת מרכב כאן כלל הפת שתופס ו"ל דשמא בקמת רק ע"י הוא שאין חלק לישראל אפילו בשמת אין לתימוק כל שאין העכו"ס מקפיד כלל מותר כיון שישראל לו יכול לזכות בו אפילו אם לא שיתפוס ליקח קמח לפת מ' לתימוק אם לא שיתפוס כלל משא"כ בהא דריב"ל בזימון העכו"ס לא יגרע חלק ישראל מאלו שאין זימון לעכו"ס וכ"כ ס' המגיד ת' זה . וק"ל דא"כ מקשה לך קושית התוספת בפ"ב דף כ"ח על שיטה זו שהביא הב"י בשם הגהות מרדכי בשם ר"ת דאפילו בשמת אין ישראל יכול לזכות בו אפילו ע"י עכו"ם וא

תקיג א לבוד ליגע כו'. לפי' מהרנגולה הטעמה הלכה דבי"ס אחל להיות גלחד נכנת לבוד מלבוריהת דכל הלה דמחולה המלחה מלהמול נמרה לה ואין כנת מכין ל"ט ונזרי' ר"ש דכולמה לכו' י"ב כהל כמ' נכנת וכה דלבור'כלטול מבוש לה פלוג(י"ב)ופמ"ש סי' תקב"ז: ב דהיינו לטלטלה. ס"ל דמטם לימור הנעים'מפני שהניחם מהנגל' וכו' טלטול דלה כת"ס שלומר ליגע בדבר המוקצ' כשהוא לצורך (*) המוקלה ועי' בא"ח ובמרדכי וכ"מ סי' רפ"ז ס"ג ופי' ס"ג בהג"ה ופמ"ש ס"ח ס"ג בהג"ה בשם ונה חילק לך קצה דנקי'רס"ה כ"ג כ' דלכו' ליגע בגר דוקק כשהוא הנור כן יתנהל בלות מלטול מבמע דכשהיו דוקק מנעיטה ויטה עכ"ל מבמע דמירי סדבר ליגע בו ממש לבור ומדברי הב"ע נפי' ס"י ס"ז וז"ל ומכו' מוקלה ליכה דטלטול מן כלל הוה מכ"ל מבמע דמירי סדבר כיתר מוחם על הבר דלז מות'ליטלו ממי"ג הלכל ליגע בו ממש לבור ומדברי הב"ע נפי' ס"י ס"ז מבמע דס"ל כת"ס דכל מוקל'לטלו ליגע בכהנגיע, לפי' דלחוזתו ומעמא עביד: מבמע דמס חינו ניכר כמרחה חלה בטעם בטל חפ"ם שכה לתקן בקדיכה*) כגון מים ומלח בפיסה בטל כמ"ש הרב"י סי' ת"ח וכסתם ת"ה שרייק כן מרחכי"ה פ"ש וכ"מ כי"ד סי' ק"כ בש"ע דדוקה כשמלטו כתנגולת דניכר כמרח, לגי חינו בטל וכ"מ בת"ח ונסיסים ולה שכניח בת"ח דכרי מהרח"י לח להלכה כניחם ופ"ש בש"כ סי' ק"כ ס"ב ובכ"ז מיירי שם שמות' ליגע בהכוכה שבכה"כ והיינו לפי שהם כנרים מן כשהם לו לחוק קנוסים כתקופה ולה יהנהדו לגבל היכה שום שיכה על ידי הנעיטה לידי נדנוד לחפור לחנוס בד"ם בשם ח"ז מבואר בש"ם בהג"ה דחתחת הפי' לחי עלה וכן נרלה דמדוקה בהג"ה לחפור ליגע בגר דוקק שהוא דוקק בהכי ומכ"ש מיירי שם שהוא ע"י הגעיטה ולה מיירי שהוא ע"י מלטול דלה"ה ליה בגרסת הב"י סימן רס"ה סי' רס"ב ס"ל לפרש דברי הרמ"ה דוקה ע"י מלטול ולה ע"י הגעיטה ומשה ומ"ש הרמ"ה ס"ל לפרש דברי הרי"ף דוקה ע"י הגעיטה ולה ע"י מלטול ומ"ש הרמ"ה ס"ק ס' ולה ס"ל כהרמ"ה ס"ל דמלטול ולה הגעיטה הוה דוקה ע"י מלטול ממש דוקה ויותר נרלה שלפי' בש"ז לה היה בגרסת הב"י סימן רס"ה סימן הוה ולה ס"ל לפרש דברי הרי"ף ולה ס"ל דוקה לגמרי ולה ס"ל כהרמ"ה ס"ל דמלטול ולה הגעיטה הוה דוקה ויותר נרלה שלפי' בש"ז לה היה בגרסת הב"י סימן רס"ה סי' רס"ב ס"ל לפרש דברי הרי"ף

לו כשמי שהוא ביום ג' שמת קודם הוא : (ז) לפשר שתלד בלילה . ומ"ש שרוכן
לית יולדת בלילה כתן מזניק בתר המיעוט כיון שנדר תתמול ויום
כשחרית ומצא ולא תליק דיקה רוכה מתחמול ומזרה (ויום) דזה לא שכיח
לתלות בו כשפק : (ח) לפי שם לא כדק כו'. פי' והשכיח כשחרית ומצא לפי
לא כדק כשחרית תלא ביום מצא לפסור מפ, שמא יצא היום דם' כדשיל"מ לפסור מפק
השום : (ט) ולפסור מדלוריי' . זהו דעת ת"ס והטעם משום הכנה שכיון שנולדה
היום נגמר מתחמול ואין שכת מכין לי"ט וזהו לפסור דלוריי' מדכתיב והכינו את
לשר יכינו וכשפק דלוריי' חזלי' למומרת ומהרי"ו פפק דמותרין לפי' כי"ט שלאחר
שבת כיון שלין מכינה מקמו ומגרע לותו דכניס שנולדו היום עדיפי מתחמול כתב
רש"ל דכן עיקר דלף שלין מכינין לעכו"ם מפל"ת שלי הכא דרוב
הכניס הם שנולדו כבר מכמה ימים והן רוב דעלמ' ונהי דלא שרי משום רוכא כה"ג
מלחר דמחמרי' גם שרי לפי' נתערב בלף כולן לפסורות והטעם דלא חזלי' כתר
רוב דכדשיל"מ מ"מ הא דכלף לא כניל הוא דרכן מ"ה כמכי' לפל"ת כדברי המרדכי
פ"כ דברי רש"ל ושפי' תקט"ו ס"כ : (י) ולפי' כי"ט שלאחר השבת . לדעת
ר' לפרים לפסור כזה דשמא היה' מתילדה היום לא ק"ל כן לתין הכנה אלא אם
כמר' היום פ"י הכנה של לחמול וכמהי לפה שלא לתוך הפועל:
(יא) ולפ שם נולד בשבת כו' . כעור כ' זה בשם לחיו הר"י וז"ל כ' לחי הר"י שלפור
כי"ט שלאחריו משום הכ'דולדי שייך היה הכנה דכעודו בקליפתו היו רלוי לבנוס
פכ"ל מרלה כוותו דלפ"ג דבשם נולדה כי"ט כ' קודם לזה היו מתיריין והניחו הפועל
לפוסרים והיינו דפליגי כמלן הלכת'מי כרב דלפסור משום מוקצה לו כשמואל ור'
דשרי לתין כלן מוקצה כיון דמתיר עלמו בשחיטה היום מתיר : נס
המוקצה ס"ז הוא כנולד כי"ט שלאחריו לתלוי דמתיר למלן לפסור מפ'
כי"ט מ"מ כלן כי"ט שלאחריו לפסור מדלוריי' לתין שבת מכין לי"ט כמו בכיצה
שנולד כי"ט לפסור' משום שבשבי לפה שנמרה לפסור מלא שלידי, לאב
לא עשת' שם נמר ס"ל כלן בפסרות לפסור כי"ט שלאחריו משום הכנה והיינו
הכנת לידה דכלן הוא לידה לאוד נמר דשלי מלא כלישה שהיתה רלויה נ"ל כמכי
לפו רלוי לתכיל' לפה שנמר שנולדו לו היו שוחטין לו כל הכנה שרלה לו
רציה עליה לכל כפסרות בשבו בקליפתו היו רלוי לבנוס ס"ל הוי לידה נמר
וס"ל לפסור מן התורה כי"ט שלאחריו משום הכנה שהיה דלוריי' ומ"מ
נפקות' נפפק ל"ל יחיל לפי' למתן לפוסר כי"ט עלמו היה משום מוקצה
לו מולד שפם מדרכן לכל נזה ברוצה לפוסרו לכי"ט שלאחריו ומן להיפך כנולד
כי"ט שלפסור כשבת שלאחריו מן התורה כי"ט דנעמרה מלחמול וכיום
שלכנה דכיצה שנולד כי"ט דנעמרה מלחמול כשבת לפור מן התורה וכי"ט
שלמת מותר מן התור' דכא נעמר' כחול הלה משום נזירה לפו י"ט מחר
מילוק כין הכנה זו להכנה דכיצה דלפ"ג דכתרוייהו לפירי משום הכנה מ"מ
הכנה דכיצה שנולד כי"ט דנעמרה מלחמול כשבת לפור מן התורה וכי"ט
שלמת מותר מן התור' דכא נעמר' כחול הלה משום נזירה לפו י"ט מחר
מילוק כין הכנה זו להכנה דכיצה דלפ"ג דכתרוייהו לפירי משום הכנה מ"מ
הכנה דכיצה שנולד כי"ט דנעמרה מלחמול כשבת לפור מן התורה וכי"ט
שלמת מותר מן התור' דכא נעמר' כחול הלה משום נזירה לפו י"ט מחר
מילוק כין הכנה זו להכנה דכיצה דלפ"ג דכתרוייהו לפירי משום הכנה מ"מ

ח וכן בשבת ו"ט הסמוכים זה לזה נולדה בזה אסורה בזה : הגה ואם יש טוב ביום א' ג' ונולדה בשבת שלפניהם מותר ביום ג' של גליות [מהרי"ל] :

ו ' ביצה שיצאה רובה מע"ט וחזרה ואח"כ נולדה בי"ט מותר ' כ לפיכך אפילו ברק בקינה של תרנגול' ע"ש סמוך לחשיכה ולא מצא בה ביצה ט ולמחר (ט) השכים ומצא בה ביצה מותרת שהתרנגול' אינה יולדו' בלילה ואנו תולין שמאתמול יצא רובה וחזר ' והוא שיש תרנגול זכר י בתוך ס'(י)בתים ואין מפסיק נהר שאינו נשר שאם לא כן (ז) אפשר שתלד בלילה ואסור (ח) אבל אם (יא) לא ברק מע"ט אפי' ליכא זכר בהדה שריא שאנו תולים שמאתמול נולדה מ ובלא זכר רובן יולדו' ביום לפיכך מותר ליקח ביצים מן העכו"ם ג בליל ראשון של י"ט דתלינן שמערב י"ט נולדו וכן בליל שני של שני ימים טובים של גליות ס אבל לא בליל שני של ר"ה ולא בליל יום טוב שאחר השבת : הגה * ועכו"ם המביא ביצים בי"ט ראשון יא (יב) ומשים לפי תומו שנולדו מתמול יב מותר (יג) למחר עליו [מרדכי ריש ביצה] ודוקא בי"ט שאל בתחלת השבוע אבל בי"ט שאל בתחלת שבת שמא יש לתוש יג *שמא נולדה בשבת (ט) ואסור מדלוריי' בי"ט (יד) אין עכו"ם מפיח לפי תומו בתחלת ודוקא בי"ט ראשון אבל בי"ט שני אפי' רמ"א הגה השנה נתחל דמיטו תלא דרכן : [מה"ד סי' ע"ט]

ז ס השוחט תרנגול ומצא בה ביצים נמורות א] מותרות
ס (י) יד ואפי' בי"ט שלאחר השבת :
ח ל (°) אפרוח שנולד בי"ט אסור ק (יא) ואם נולד בשבת שו אסור ביום טוב שלאחריו :

סי' ח"ל דמיח דכיצי כשלמת הוא (כל כו) וכ"ם הת"ח ועכו"י כתן : ח וכן בשבת
ו"ע . ומ"ת כשנולדה בשבת הרי נעמר' ביום ו' שהוא תול וליתתרי י"ל (°) כיון
דמתסרת בשבת מדרכנן תם תתה מתירה כי"ע שתתרין נמלא שבת הכין לי"ט
ולא לעלמו ותיסור זה חיו תלא מדרכנן דמדלוריי' תפי' כרתתון שרי ות"כ
לעלמו הכין עכ"ל הר"ן וכיש"ם כי' דלפי מ"ש הת"ח ועכו"י כתן : ח וכן בשבת
ו"ע . ומ"ת כשנולדה בשבת הרי נעמר' ביום ו' שהוא תול וליתתרי י"ל (°) כיון
דמתסרת בשבת מדרכנן תם תתה מתירה כי"ע שתתרין נמלא שבת הכין לי"ט
ולא לעלמו ותיסור זה חיו תלא מדרכנן דמדלוריי' תפי' כרתתון שרי ות"כ

ח וכן בשבת ו"ט הסמוכים זה לזה נולדה בזה אסורה בזה : הגה ואם יש טוב ביום א' ג' ונולדה בשבת שלפניהם מותר ביום ג' של גליות [מהרי"ל] :

ו ' ביצה שיצאה רובה מע"ט וחזרה ואח"כ נולדה בי"ט מותר ' כ לפיכך אפילו ברק בקינה של תרנגול' ע"ש סמוך לחשיכה ולא מצא בה ביצה ט ולמחר (ט) השכים ומצא בה ביצה מותרת שהתרנגול' אינה יולדו' בלילה ואנו תולין שמאתמול יצא רובה וחזר ' והוא שיש תרנגול זכר י בתוך ס'(י)בתים ואין מפסיק נהר שאינו נשר שאם לא כן (ז) אפשר שתלד בלילה ואסור (ח) אבל אם (יא) לא ברק מע"ט אפי' ליכא זכר בהדה שריא שאנו תולים שמאתמול נולדה מ ובלא זכר רובן יולדו' ביום לפיכך מותר ליקח ביצים מן העכו"ם ג בליל ראשון של י"ט דתלינן שמערב י"ט נולדו וכן בליל שני של שני ימים טובים של גליות ס אבל לא בליל שני של ר"ה ולא בליל יום טוב שאחר השבת : הגה * ועכו"ם המביא ביצים בי"ט ראשון יא (יב) ומשים לפי תומו שנולדו מתמול יב מותר (יג) למחר עליו [מרדכי ריש ביצה] ודוקא בי"ט שאל בתחלת השבוע אבל בי"ט שאל בתחלת שבת שמא יש לתוש יג *שמא נולדה בשבת (ט) ואסור מדלוריי' בי"ט (יד) אין עכו"ם מפיח לפי תומו בתחלת ודוקא בי"ט ראשון אבל בי"ט שני אפי' רמ"א הגה השנה נתחל דמיטו תלא דרכן : [מה"ד סי' ע"ט]

ז ס השוחט תרנגול ומצא בה ביצים נמורות א] מותרות
ס (י) יד ואפי' בי"ט שלאחר השבת :
ח ל (°) אפרוח שנולד בי"ט אסור ק (יא) ואם נולד בשבת שו אסור ביום טוב שלאחריו :

באר היטב

סי' כל ר"ס . ופם כל ר"ס ס' ו' ונולדה ביום ס' לפור בשבת רוקא ופ"ל : (ס) הסכים . קודם
פעמ הספר . ר"ן : (י) כתים דלו מפמפת פמו ולא ספפ מלרפע : (יא) לא . פי' והסכים בספרים
ומפה לפל לא בדק בספרים אלא ביום מלא לפור מפפק שמא יצא היום דפפק כדמי סיל"מ לפור בפפק הפום.
(יב) ומכל"ם . ופם יש הפמ"ם דלולד לפור ליטרל פיט מלמן דמפתין להסכים מקמו להמיטו מדלכי

ביאור

סם כו' וכ"ם כלן : ס"ו לפיכך כו' אבל כו'. תוס' בנכורות ס' ל' ד"ה לימור כו' : אבל אם לא כו'. סם במלי לוקמתה
כו' ופיין רש"י שם ד"ה לימה כו' : ותו"ב כו' ודוקא כו'. כ"מ בב"ק ק"י ב' ד"ה לין מפל"ם כו': ואסור מדאורייתא
שם ג' ב' כשלמת לרבה כו' ור"ל כי"ט שלאחר שבת שמירי בביריית ופ' סי' תק"ו ס"ב לגל כו' : אבל בי"ט שני

חכמת שלמה

אזלינן ובותר ע"ש ודו"ק כי קצרתי ועיין בחיבורי על אחע"ז מהדורא ה' סי' קמ"ט מה שהוכחתי דיש
חילוק בין ד"ת לדרבנן דבאיסור תורה לא אזלינן בתר רובא חזקה בדבר שיל"מ
ובדרבנן אזלינן בתר רובא בדבר שיל"מ ע"ש שהוכחתיו כן מן השי"ת פ"ק דחולין
ע"ש ודו"ק : (שם סעיף ה' בהג"ה) ואם חל י"ט ביום א' ב' וכו'. נ"ב משמע להדיא הא ביום א'
אסורה דאין שבת מכין ליו"ט נראה דת"ח לחיפוך אם י"ט ביום ו' אסורה מדברי הא"ר דאין י"ט
מכין לשבת ולא מהני בזה עירוב תבשילין וכמ"ש לעיל לקמן החלב והבאתי ראיה מדברי הא"ר סקט"ו
בשם עבודת הקודש וה"ה נמי בזה ע"ש ודו"ק. וחנה בדברי הרין הנ"ל דבדבר שיל"מ לא אזלינן בתר
רובא הארכתי הרבה בחידושי וכעת צ"ע טובא מה ינענה הרין ז"ל למשנה מפורשת במכשירין פ"ב מי"א
סיורות שניה שרבו על של שכישית ושל שלישית אזלינן בתר רובא ולמה אזלינן עלה דאי משום ביטול משימה
מוכח דאף בדבר שיל"מ אזלינן בתר רובא ותתם בע"כ משום רוב אתינן עלה דאי משום ביטול משימה

מחצית

מנחת יעקב. ומדברי מגן אברהם משמע דפפק כדעת ת"ה : (ס"ק ח) וכן בשבת ו"ע ומ"ת כו'
דע"כ אין הטעם משום דשבת ו"ע קדושה אחד הן ולזה ניחא מדיוקא דהמ"ל קי"ל בפי' תפ"ז וכ"ה
בגמ' כילה דב' קדושות הן אלא על כרחך הטעם משום שנולד בי"ט כ' קודם לזה ליכ מתיריין והניחו לפליגי כמלן הלכת'מי כרב דאסור משום מוקצה לו כשמואל ור'
דשרי לתין כלן מוקצה כיון דמתיר עלמו בשחיטה היום מתיר : נס
המוקצה ס"ז הוא כנולד כי"ט שלאחריו לפסור מדלוריי' לתין שבת מכין לי"ט כמו בכיצה
שנולד כי"ט לפסור' משום שבשבי לפה שנמרה לפסור מלא שלידי, לאב
לא עשת' שם נמר ס"ל כלן בפסרות לפסור כי"ט שלאחריו משום הכנה והיינו
הכנת לידה דכלן הוא לידה לאוד נמר דשלי מלא כלישה שהיתה רלויה נ"ל כמכי
לפו רלוי לתכיל' לפה שנמר שנולדו לו היו שוחטין לו כל הכנה שרלה לו
רציה עליה לכל כפסרות בשבו בקליפתו היו רלוי לבנוס ס"ל הוי לידה נמר
וס"ל לפסור מן התורה כי"ט שלאחריו משום הכנה שהיה דלוריי' ומ"מ
נפקות' נפפק ל"ל יחיל לפי' למתן לפוסר כי"ט עלמו היה משום מוקצה
לו מולד שפם מדרכן לכל נזה ברוצה לפוסרו לכי"ט שלאחריו משום הכנה מ"מ
הכנה דכיצה שנולד כי"ט דנעמרה מלחמול כשבת לפור מן התורה וכי"ט
שלמת מותר מן התור' דכא נעמר' כחול הלה משום נזירה לפו י"ט מחר
מילוק כין הכנה זו להכנה דכיצה דלפ"ג דכתרוייהו לפירי

שנת כאן ני"ם ופכ"י שהרבה להקשות ולי"ל דלק"מ דומיא דשמוד כי"ע שלאחר כשבת מותר מדלוריי' כו' כיוס דהא לא נגמר מלתמול דל"ד לניעה ולא שייך למינגר שהם יאכל מה שמוד כי"ם יאכל כי"ם מה שמוד בשבת דשבת כי"ם לא מיתלף ליה וכמ"ש סי' תק"ו ס"ב אבל נכי ניעה נזריק שהם יאכל ביום שנולד כי"ם יאכל כי"ם כאמל כי"ם נמ' בשבת יאכל ג"כ בשוד כי"ם דמיא לנכי ניעה דאי"ל דלמא ניעה נזריק נזיר ביום ראשון ואינו מגלח עד יום שלישי ואי"ל דלמא ניעה נזריק נזיר ביום שלישי ואינו מגלח עד יום חמישי ואי"ל דלמא ניעה נזריק נזיר ביום חמישי ואינו מגלח עד יום ששי ואי"ל דלמא ניעה נזריק נזיר ביום ששי ואינו מגלח עד יום שבת ואי"ל דלמא ניעה נזריק נזיר ביום שבת ואינו מגלח עד יום ראשון וא

ספרים כדי שיעשה נרכיו כשבת תוספת היא להתחלה וכמ"ש ריטב"א מה דקי"ל כמ"ש תכי לעשות מחיצה דהא מבואר בסי' ממחיצה כאן אבל למה תשמיש ס"ל י"ט כשבת וא"כ למה התיר תכיי בעשיית מחיצה דפריסי' היתה דמן הדין מותר לכבות כדי לשמש חלה שמן מורין כן וא"כ אין תועלת בעשיית המחיצה וס"ל כעשיית מחיצה לגיעות בעלמא דמותר כדלעי' בסי' שע"ו כללי"ד בזה ג"כ כפיה כלי מותר בשבת תשמיש כמ"ש בסי' רפ"ו בסופו ס"ש :

(ג) לכבות משום הספד.ברמ"ז משום דבמקו' משם שכתה אין הפעו"ם דזו מותר דהא לפילו בשבת מותר בזה כמ"ש סי' של"ד : (ד) כדי להרחיק השמן. זה מיירי שיאחר כך ולא יחזור ויטה אליו השמן כ"ל מזה נתם מטה וממשיך השמן קצת מן הפתילה כדי שיוכלו לאחוז בפתיל, ולהוליכה קצת טפי ממה שהית'תחי' חון לשמן וחא"כ יחזור ויטה השמן אליה וזה כדי שתדלק יפה מותר ולא אמרי' שמא ירחה להה תן ולא יתן פליה שמא משמע דאפי לטלטלו כל"ל : ז קורם שידליקו. דהרח"ם כ' תצ"ע דנרס כיבוי אפי"כמ"ש סי' של"ד שכ"ב היינו כשאינו נוגע בדבר הדולק אבל השמן והפתילי שניהן נותנין הדליקה והממשך מן' משם ממשך להה שכבו הדולק אבל ס"כ ולכן אסור ליתן שניהן דבר המונח אחר שידליקה עכ"ל כ"י ול"ש מ"ש מעלית שאחז בו אחר שמותר ליתן עליו מיס כמ"ש סי' של"ד ס"ב. ול"ל דהתם משום שפידת אפי') דאל"כ לא הוי קשה כלומשנתנו כיבוי פ"ש. לכן כ"ל דלא אסר הרח"ם אלא ליקח מנוף דבר הדולק אבל כשמותן דבר חונף לה אפי וכ"מ שם מלשונו ומ"ל הטו"שלא כ' תיבות קודם שידליקה משמע אפי' אחר שמדליקה שידליקו אסור משום שפידת אפי' אחר שמדליקה אבל אם כבר נכנס בפתילה ונדלק אפי' מעט אינו אסור משום שפידת אפי' אחר שמדליקה ואפי' אם נכנס בפתילה ונדלק מעט ואח"כ כבה

נזירה הוא : ח דסיימו שמדליקה. סי' דוקא כדי להדליק שתיהן כאחד אבל אם עשה כדי לנתק חלק הרחשון שלא ידליק לד השני מסור (י"ם) אבל מל' רמ"ח משמע דאפי' מ"ל לשתיהם רק שעוה' כדי לקדרה שרי ול"ד למ"ש בסי"ח דהתם כוונתו לעשות מפתילה מ' שתים ולכן מסור מ"ש צריך לשתיהן דה"ל מתקן מנת אבל הכא שתין מכוין אלא לקדרה שיכבה במהרה שרי דה"ל גרם כיבוי ולדעת זה פשיטא דשרי לתמוך נר בחול אפי' הוא דולק ולכן כ' רמ"ח ויש מתירין וכו' דפליג אסברת קמייתא וכ"פ הכ"ח ופמ"ג אלף לסברת קמייתא שרי ופמ"ג ס"ב וס"ט ופ' תק"ט ס"ג : ט סכין אסור . דמתקן מנת : י ומותר להשמיש בשמע"ס ס' רפ"ז ס"ב ומ"ב ס"ק ל"ג ומ' כרמב"ם ולהשמיש בשבת ויו"ט ע"י נכרי ומ"ש בשם הרמ"ה דאסור לכתחלה ע"י נכרי ה"ה בחול

פעמו ע"כ ול"נ דנס זה לא מקרי בטיל כיון שמכוין להרחות פעמו כזה היוס ודאי מתכוין לכבוד היום.וכתוב בעור שבכל שנה אפי' ביום יש מקוה בהלקת בירות בבה"כ: (ט) אין חותכין בתחילה. דקא משקן מבא ואם חתן כ' רמ"א כפי שהי נרות כו' אז לא מוכח דהוה משקן מבא אלא להבלקה קא מכוין כן פירש"י: (י) והוא שצריך לתיכן. כתב רש"ל בפ' המביא. וז"ל מ"כ פיקר סכתיר תלוי בזה ס"ה שמי דצרי לחתוך בסכין שאינה חדה כל כך שלא יהא נראה כמשקן מבא אלא כמי שהוא נחור כדי להבדיל שיכה בין משקן לחתוך אפי' בחור כדי שהוא דולק אסור לחתוך אפי' בחור כדי לנתק חלק הא' ממנו אלא ידלק כחלק השני ואיך אפשר זה אם לא שיכבה החלק השני אחר שידליק שם כדי לחלקם. ואם אפשר לחלקם ע"י החור בלא הדלק' פשיטא דאסור כמו בשבת. ומ"ש רלייה אפ' י"ט פ' כ"ה שם לא הזכר אלא למבר שבשני דוקא שמצין דוקא לחתוך בחור כדי למבר שבשני דוקא שהוא ס"ל דזה אסור בלא הדלק' פשיטא שמפני שמשקן אבל אם הדליק בשני אפי' לחתוך בחור אסור כמו בשבת. ומ"ש רלייה אפ' י"ט פ' כ"ה שם לא הזכר אלא

יא ג המדליק נר של י"ט צריך לברך אקב"ו להדליק נר של י"ט :

תקטו רין דברים הבאים בי"ט חוץ לתחום ובו ט"ס :

א ו (א) עכו"ם שהביא דורון לישראל בי"ט אם יש ממינו א] במחובר או ג (ו) שמחוסר צידה ◦ט"ז ק"ס נחלת יעקב ממ"ג וט"ז סי' שכ"ה סור א

נעשית פחם כרחשה מעבירה וכ' כרמ"ב מסיר רחם הפתילה שבערך ונעשה פחם ומחשיך החור תפ"ש שמעינן לתרץ והוא ככה מותר כמו שהוא מותר להדליק כאר להשתמש לאורו כך מותר לכבות מה שמושע הלקת הכר והרמב"ם תופס להסירו ככלי ותפסיר לחזק כאן תיקון כלי ונח מדלמר מוחטין פחם משמע ככל מרקמותר

ור"ת ודיניס המסתפקים מסס כפ' אין נדין חר"ם כלכתת עכו"ם שהביא דורון לישראל בי"ט אם יש במינו ממחובר אסור ולערב אסור ככדי שיעשו ופרש"י משום מוקצ'דתפי'ר"ם מדה בגרונרו'ומוק'וממחובר דמי לזה מדלת לקטן מתחמול מקניהו מדשחיה ולת תחלוק ממחובר אין שלו לשל עכו"ם ולערב כב"ם כדי שלת יהיה ממלחכת י"ט והת דאמר לערב בב"ם ואח"כ מותר אסי'לערב רחמנן נמי מותר ממ"ג אם כלילה חול כרי המתין בב"ם ואם קודם הוח נמלקטו כחול וכתבו התו' כפ' ככל מערבין דכדי שיעשו לרש"י א"צ להמתין כדי שיעור ויוד ויבא ויתנוך ויבוא תלת שיעור תיבה כרגע ת' קטן דאז לת יהיה ממלחכת י"ט וכ"כ התוס' והרא"ש ורש"י ורשב"ם ורמב"ן ורמב"ה ורמב"ן ורשב"ץ ורא"ם ורמ"ה ורבינו ירוחם ורבינו יונה ורבינו פרחיה ורבינו הלל ורבינו מנוח ורבינו אפרים ורבינו יעקב ורבינו יהונתן ורבינו שמשון ורבינו אלחנן ורבינו שמחה ורבינו יצחק ורבינו שמעיה ורבינו אליעזר ורבינו שמואל ורבינו מנחם ורבינו יוסף ורבינו יחיאל ורבינו משולם ורבינו מאיר ורבינו יעקב ורבינו יהודה ורבינו יקותיאל ורבינו יקותיאל ורבינו יקותיאל

יכי"ט כ' לחסור נ"כ לו מבל למחרים שרי כי"ט כ' לפי' שלא במקום מורחי"דלא בסמ"ק וכ"ם הלכ' למעשה: (ב) לימו מורך י"ט לעורך מורמים כו'. ז"ל ת"ה ס' ע"ח שהורה מ' מהגדולים כדברי סמ"ק לממש שם יש בדבר טורך כעון שזימן מורמים ככבדים וקבעי להו הך דורון מרמה דים לסמוך ע"ד החשר"י דכ' לפי' (פ' דס"ל כ"ח) שרי ליערמ' מחר דליבא למגזר בכה"ג ולבך מרמה להחיר הוחיל ולכ"ם י"ל שרי לפי' לחותו שהוכה בשבילו ואפי' ב (ג) לשלשלן אסור ° ולערב מותרין ג בבדי (ד) שיעשו ובשני ימים טובים של גליות אם הובא ביום ראשון ד מותר (ה) מיד בליל י"ט שני בכדי שיעשו: הגה וי"ט מזמינין לאפרו פד מוצאי י"ט שני [עור בשם ר"ח ורש"י וסמ"ג] ומוהגין להחמיר שם (ב) לימו לעורך י"ט לעורך מורמים ובכה"ג דאז מוהגין ו (ו) להקל לאחרים שלא הובא בשבילו [מה"ר סימן ע"ח] ה ובן אם הובא

תקטן א אסור לף כו' משום מוקצה. דבמוקצה כזה לפי' ר"ם מודה:
ב לעולמן אסור. דאף אי לאחילה ובמוקצה דמי דכיון דאסורין בהחילה מחמת איסור היום אסורין בטלטול (הרי"ף והרמ"ם) וכיש"ם מולך פ"ז והאריך וכ' דטעם איסור בטלטול משום שהוא מוקצה ולכן מליל שני ואילך מותר בטלטול אף"פ שאסור בהחילה שכ"ל וכל רחיותיו אין מוכרחות דמ"ם מדרשב"נ מותר שם בעלמו בהב"ה סי' ס' ומ"ם מפירות שילחו חון למקומן דשרי בטלטול כמ"ם שפי' ת"ה שאני התם דים לחם שהוכה אם בעלמו בהחילה אסור למקומן דשרי בטלטול משום דלא חזרו למקומן מבל בדבר שאין מוכרח לאכול היום אלא לצורך מחר או לצורך אורחים שבאו לו ביום טוב אבל לא לצורך יום אחר אפילו לצורך שבת אחרת אסור בטלטול ואפילו לצורך יום טוב אחר אסור בטלטול וא

כ סם כמירוכין ו הוספות שם וס"פ
ז כרי"ן בפ"ב דביליכ וכרבב"ח בתשובה
וכ"ה בפ"ב ח מטובדת דמחתח פירוכין ע
מ' ם ליימתיו לעיל בסימן תכ"ו ס"ג
י ולפילו כי"ם שני (והו דפסק לעיל
שם דפסק מוכן מותר כי"ם שני כחם
בספק כבח ממילא אבל בבח כל
שבמינו במחוכר דרכן של בני אדם
ללקט לוחן ביומן כ"כ כרי"ן בפ' כ"ג
דשבת) כ מטובדת דמחתח פירוכין מ'

עטרת זקנים

* מוהר למי שלא הוכחו בשבילו - פירוש לומר למי' לורמים אבל בשב"ב שבוכחו בשבילו אפ"ם מותר לבם כיון שאחרין לריכין להיות תדיר אבל בשב"ב זה מוהר לאוכלו דלא כי' דעת כמהילת שלימן כלל הילכך ברי לאוכלן (כ"י ה"ב) ודבר כשבשב מהילת לי בבילתו בשבועות ולא בשבילו ישראל יש בו ג' דיעות לי' לאם יש בו חשש דמחוכר כיום בילון לאסור לכל דמוקלה לאסור גם ביום ב' אחר יו"ט מותר ת"ד גם לאחרו יום אבל כי"ם ב' מותר גם בלא בילון כדי שיעשו כיון שבשב ממילא לו בשבילו אבל ב' ג' אבל גם אם אין בו חשש כלל ישראל ב' דיעות לי' אם של ר"ה יכן יש לי"ם בשב"ב ומשבת ליש לאסור גם ביום ב' אך למולפי י"ם מותר גם בלא בילון כדי שיעשו כיון שבשב ממילא לו בשבילו אבל ב' ג' אבל גם אם אין בו חשש דמחוכר לו מותר לפילו כי"ם ת' מיד בשב"ב ישראל ב' דיעות י"ל אי אם יש בו חשש דמחוכר לו יותר לי"ם

ז"ל דברי הטור מהדדי: (ה) עכו"ס מסל"ת. הטעם נזה לפי שהוא היוו מצית מלאכתו ליעשות בחל כמו שמותר לעכו"ס להבעיר בשבת בשביל ישראל וכן הדין בכל מלאכה שהוא לצורך ישראל ואפילו לצורך חולה שיש בו סכנה ואפילו ע"י נכרי ואפילו ע"י קטן ואפילו ע"י חולה עצמו ואפילו אם החולה מוחה בידם ואפילו אם ישראל אחר מוחה בידם ואפילו אם ישראל אחר מוחה בידם ואפילו אם ישראל אחר

אי"ח תקצו הלכות יום טוב

ט"ז מנן דוד

ליהם וכ"ל לסקל עמ"ס בס"ב : כג מחלה על מחלה.הוי לנוקך שיהם (סמ"ג) וכ"י סי' רפ"ו כ' בשם רש"י דהוי ספק וספק מיהא לי בעיק בכדי שיעשו : כד ואם להו לחסור . וכ"ם ספק כדעת המתירין ועמ"ם סי' תל"ח ס"ד דבי"ט שרי ים להקל : כה מותר בשני . וכ"ם כ' דזהו לדעת רש"י אבל לדעת ר"ת הגה כג מחלה על מחלה שלוקח לנוקך שיהם מחסר [ב"י ומ"ג] :

ז ל (יג) אם הוא ספק אם באו מחוץ לתחום אם הוא עכו"ם] השרוי עמו בעיר ופירות המצויים בעיר מותר כד ואם לאו (טז) אסור :

ח ק דבר שאין במינו במחובר שהובא לישראל ביו"ט טוב ראשון של ראש השנה (יד) כה מותר בשני ר והוא הדין לשבת ויום טוב הסמוכים זה לזה :

ט ם ישראל ששיגר דורון לחבירו ע"י עכו"ם מערב יו"ט (יז) ונתעכב העכו"ם והביאם ביום טוב מחוץ לתחום (טו) כו מותר אפי' למי שהובא בשבילו לאכלם ס אבל אסור לכל ישראל לטלטלם חוץ לארבע אמות או חוץ לעיר המוקפ' חומה או חוץ למבצר שידוע שהוקף חומה לדורות:

הגה כז (טז) ודוקא שהיה (יח) דעתו מלחמול לדיים ביה לישור מוקלה לכל לם לה היה דעתו מלחמול לף על גב דליים ביה לחסור

מחת הם לאה כף ין קנם הוא שמא יאמר לו להביאם ודי שקנאו בלאחון כ"כ הרמ"ם בשם תכמי לוני"ל והטור : (טו) מותר אפי' למי שהובא כו' . הטעם שברי אין העכו"ם מניח מעלו שנגזר שמא יאמר הגה לי ע"כ ברשב"א . וכ"ל ע"ז דוקא לדעת ר"ת דס"ל הטעם מעלה יאמר לחוד אפשר לחלק בזה . אבל לרש"י דס"ל כדי שלא יהיה מניחו של י"ט ס"ל הוכא מת"ל עכורו ומשום שהוא מדרבנן הקילו בחמר ת"כ אין חילוק בין הניח שכותי הוא נתעכב אלא שהוא בשבילו כשבילו : (יד) מותר בשני . מפני שאין פניו שום איסור הכנה ולא איסור התלוי בקדושה שנאמר קדושה ביום ולא בלילה : (טז) ודוק שהיה דעתו מלחמול . פי' שאין מותר אלא כשיש לו עכשיו טו מניחים הגוי שיבוא ליום טוב ואין לחוש שמא יאמר לו להביאם ודי שקנאו בלילה כשיבוא ליום טוב שהרי אין דעתו עליהם עכשיו אלא כשיבוא ליום טוב ולכן מותר אפילו לכתחלה : (יז) ואם הוא ספק כו' . אם ספק אם באו מחוץ לתחום אסור כו'. עת"ת ואפי' לדעת רש"י ע"ש ועט"ז : אבל אסור כו'. כמ"ש בס"י תכ"ו בשם הרשב"א בשם תכמי לוני"ל דאפי' ספק אם באו מחוץ לתחום אסור לגמרי ואפי' לדעת רש"י דמתיר בספק אם באו מחוץ לתחום מ"מ אסור לטלטל אותם ביום טוב עצמו דכיון דאיכא ספק שמא

יפלוג לו דלמז מימו מוקלה מבל אם לא ידע מסור כיון שהם של ישראל ובלבום הקצה מ"ם ממזמין מביאו והוא לא ידע ולא נתכוין בדבורי רמ"ח כרחוי שהמיסור כאן כיון שהיו מון לתחום והם של ישראל וחהו מוקלה.וחהו מתשו' כרשב"ח שהבי' ב"י בסי' זה לחלק בין פירות של ישראל לו של עכו"ם ועמ"ש בסי' תקי"ח לא קשה לו :

תקצז (א) חבל לא תבזה . בממבה בחבוחה וכבריימא לחרי ר"ש מחיר בחבוחה בגון חטים לעשות מהן לודיות מחבל בעשוי מחטים שעורים ליתן לפני בהמתו והרי"ף הביא הבריימא וכתב הרמ"ם פליו מעמע שפוסק כר"ש ולא ידעי' טעמא מאי והרמב"ם פסק בפ"ה מ"ק וכן פיקר עכ"ל . וכ"ם כאן בפ"ע מ"ק . ולעבד"ב דהרי"ף מפ' דה"ם פליג אחחיר בחבוחה אפי' חם לא בבריימא דחנא חלא מעום דאסור ליהנות ולבהמתו חלא מעום דאסור ליהנות מזה ללודיות וזה ולאי הלכה בח"ק מבל בבריימא דחנא בגון חטים כיון שהיא לריך בחמת לזה בזה אף הח"ק מוד' כיון שהוא לעורך לו או לבהמתו והוא אינו מוקלה פ"ב מותר גם לעשות וב"ב הביא הרי"ף הבריימא הזאת וע"ל לעניין דינא שזכרנו מודים שאר הפוסקים והש"ע דמותר בלריך לזה בחמת חלא דלא פירשו שזכרנו מודים שאר הפוסקים והש"ע דמותר בלריך לזה בחמת חלא דלא פירשו בבריימא זאת וע"ל לעניין דינא

שנטחן היום בעיר ג (ג) שרובה עכו"ם מותר ליקח ממנו דאדעתא דעכו"ם א] טחני ליה ד והוא הדין ד ליקח ממנו
(ג) פת (ג) שאפה בו ביום [וכן פת נאפה בתנור שלפנינו] (כ"י) :
ב ה ישראל שאמר לעכו"ם מבעי' תקנה לי יונים למחר
לא יפה עשה אבל אם עשה כבר ה (ד) מותר לאכול
מהם ביו"ט (ד) * והוא שלא יהו (ה) מפריחין אבל אם
(ו) רגיל בכך אסור לאכול מהם דאין זה חשוב דיעבד
כיון שרגיל בכך :
ג ו לומר לחבירו מלא לי כלי זה יין דינו ביו"ט כמו בשבת:
סגה כדלימת סימן שכ"ג וה"ה לתמוי להטיל גורלות ני"ט כמו בשבת
כדלימת לעיל סי' שכ"ב סעיף ו' :
ד ז לא ימוד אדם שעורים ליתן לפני בהמתו אלא משער
ונותן לה :
תקיח דיני הוצאה מרשות לרשות ביו"ט ובו ט"ס :
א מ מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה שלא
לצורך

טיום מו טולד היום מסור עכ"ל . לח הבמתי כלל שיחתו זכה דהח כמחוכר עיקר המיסור בו ביום הוח משום מוקלה כדלעיל ר"ם תקט"ו וכן בכילה ות"כ בתיזה דרך תמלח מוקלה כיד עכו"ם שהוח מותר נם בקמח הולרכו לומר שמינו מוקלה דהחטים רלוים לכום ובדור הוח כל שהוח מוקלה חפי' הוח

ביאור

פי' שלח בכיל ישרחל : (ב) שרובה . היינו שרוב הנוקמים פת וקמם הס עכו"ם מכל מס רוב לוקמים פת וקמח הס ישרחל ודחי מכוח ניקח קמח מלח מס כן יזוע שנשתן מלחשתו ס"ו. ומהרי"ל מסם הקמח בעי' מלל העכו"ם ופפס לחר מלח הפת מוקלקל ומסר ליקח הפת ומכח הע"ז וכ"ל דמס ישרחל קנה קמח מוחס וני"ם רוחה שהוח טוב ויפה כמו הלחטן שרי דלח ישרחל היכיון שהעכו"ם המיקו מס לינו נהנה כמליפין כמ"ם כי"ד סי' קי"ם וסי' מ"ם :

ביאור

פפס"ו קכ"ג ס"ל נר כדלוק כבסיבה כו' ומ"ש: וה"ה ליקח כו'. ול"ל דשכח כי' כה"ם קמח לו ביסה דהוה מוקלה והוי כגרוגרות ולימוקים דלהטור לף בשל ל"ו כמ"ם רש"י ד"ה ובני מחוכר וכמ"ם בה"ל ולח מס המפחת ני"ם מחירין וכתוספתל שם מני ברכב"ב דכתב ל"ל כמ"ם ברה"ם שם כיינו מכוח דלית כה ברתי ולח מיכלו בידי משלים כלן לחית ביה מרתי וכמ"ם בפ"ג דשבת מ"מ לח ק"ל כמ"ם ברה"ם שם כיינו מכוח דלית כה ברתי ולח מיכלו בידי משלים כלן לחית ביה מרתי וכמ"ם בפ"ג דשבת מ"מ כתוב ביין שנמרו בידי חדם וכמ"ם בפ"ג ד"ם : וכן אם כו'. כיון שמוכר ביוהו וכמ"ל בסי' ל"ם ס"ב : ס"ב ישרחל כי' לא יפה עשה. כי חסור בקניה ני"ט ולח נלח פסיקה דמיס כמ"ם בפ"ב דרבנן כמ"ם בפ"ב וכלבר שלח יכיר לו פכוס מקח וכס ל"ל ול' ולכ"ל שלמוכר מכור ע"י ל"י לפי' בחב"ח דרבנן כמ"ם בפ"ב דמ"ק מלכלו ומ"ם ברה"ם שכוח דפ"ה דשבת : אבל אם כו'. כיון שהיכה בשביל ל"י כמו בליפכה דמחוכת ושם בלח קניית דמיס היה ולפ"ז מלכלו שכוח מוחר. ביוהו מלחכה שלין מיקר לצורך לפי' מעמן לחכילה חייב . דהיינו ענין דמבחת לה בחכילה. כגון המגבן דמחרי בשבת דה ל"ה דהוה חולה דנוי . מ"מ כיון דעיקר מלחכת ענין הינו לצורך חכילה לפי' מעמן לחכילה מיקון לחכילה ושייב ביה מ"ם כי דברין לגבר דברי הרמב"ם ול"ל לדברי מ"מ הרמב"ם ס"ל ללו' יפלה לכן חמרי ומ"ל ל"ל לחלק לפי' דהה הרמב"ם ברה"ם שבת בשבת ע"ב. בלי שבת חשיב בשבת חוך יפר החכות ומ"ל ל"ל לחלק ללה

תקיח (א) הלריכים לו קלת. דלמרי' מתוך שהותרה הולאה לצורך הולל וכו' ואינו דומה למי שלא לצורך ואיתו דמ"ם יש בו קלת צורך ביום טוב קטן וגדול אבל מכל מלום שהוא לצורך הולל ולצורך יום טוב ולצורך שבת ולצורך שניהם ומשני פלפלין ה"ל כהדיא וכתב הרמ"ם דמ"ם הטוכת בגחונים דמשום כבוד י"ט מותר אם הוא תבשיל אבל הולאה שלא לצורך הולל ולא לצורך שבת ויו"ט אסורה אפילו ע"י נכרי ואפילו לצורך מלוה ולא לצורך מלוה ולא לצורך שבת ויו"ט ולא לצורך שניהם

ו ל בהמה שמתה בי"ט אם היתה ח מסוכנת מעי"ט הרי זה ט (ז) מחתכה לכלבים ואם לא היתה מסוכנ' אף ע"פ שהיתה חולה הרי זה מוקצה ולא יזיזנה ממקומה : ז מ (ה) מתחילין בערימו' התבן אם היא י תיבנא סריא [פירוש סרוחה] ואית ביה קוצים שעומד (ח) להסק' : ח נ (ו) נוטלים עצים יא (ט) הסמוכים לדפני הסוכה ומסיקין בהם :

מגן אברהם

אסיר לטלטלן והמיקל בבית לא הפסיד : ח מסוכנת. ולמאן דשרי מוקצה אפי' בריאה שמתה שרי : ט מחתכה. דוק' כשהיא קשה כמ"ש סי' שכ"ד ס"ז : י תיבנ' סריא. דשוב אינו ראוי למאכל בהמה ואית ביה קוצים דאינו ראוי נ"ל דכאן כ"ע ואף אפילו מונח באוצר שרי אפילו לר"י דלא אקצי' אלא ממאכל בהמה אבל מהסקה לא אקצי' אבל עצים העומדים בחדר באוצר לימות החורף אין מתחילין בהן בי"ט לר"י דהוי אקצי' מהסק' ותבן שעומד למאכל בהמה או לשאר תשמיש ואין מונח באוצר שרי להסיקו דהא מסיקים בכלים ובאוכלים עסי' תק"א כ"ז בגמ' ותו' . ונ"ל דתבל' שרי שהוא לא הפ"ג דחזי להיסק גדול אסור לטלטלו דלא שכיח היסק גדול כדאי' בב"ב דף י"ט ע"ב ול"ד לעצים לחין שמיוחדים להסקה משא"כ בתבן : יא הסמוכים לדפני הסוכה. ודוק' שסמכם אחר שנגמר הדופן עם סככה אף ע"פ שסמכן לעבותה אבל אם סמכן

סמכן

ט"ז

וב"ה סברי שיכנו מוכיח ויש ל"א בגמ' אבל פסק הלכ' כהאי לישנ' וברש"י מותר לר"ה ואמרי' בברייתא אחר פלוגת' דב"ש וב"ה א"ר דר"א בסולם של שובך אבל של עליה ד"ה אסור פירש"י דהסיא ודאי אמרי' להטיח גגו הוא צריך ר' דוס' אומר מטהו מחלון לחלון ואמרי' בגמ' ר' חייא אסר לטלטל אפילו של שובך דמאי דשרי ת"ק דהיינו של שובך להוליך אסר ר' דוסא ואתא למימר הולכה אסורה הטייה שרי ובשל עלייה לא איירי כלל וז"ל הרא"ש ומסקי' דסולם עלייה אסור לטלטל וק' מההיא דפ' חלון דאמרי' דסולם המצרי הוה דבר היטל בשבת וא"ל דסוגי' ההיא כלישנ' דאמר ברש"י מותר דהא להנהו לישנ' הייט דוקא בסולם של שובך או שמא כיון דב"ש אסרו

הגה

בסולם של שובך ברש"י ה"ה נמי בסולם של עליי' שרי לכ"ע ברש"י (נראה פשוט דיש כאן ט"ס וצ"ל ושמא כיון דב"ש שרי בסולם כו') ומיהו קשה דר' חייא גופיה דקאסר הכא משמע התם דסבר סולמות של בבל אין להם קבע וניטלין בשבת ותי' ר"ת דהתם איירי בסולמות של בית שדרך לטלטלם מזוית לזוית ול"ד לסולמות של עליה שהיו גדולים וחזו להטיח גגו והר"א מבורג"ל תי' דהכי בי"ט שמותר להוצ' בסולם לר"ה והרואה אומר להטיח גגו הוא צריך וכיון דהסור ברה"ר אפילו בחדרי חדרים אסור אבל בשבת דאין דרך להוצ' דרך רה"ר הלכך בבית מותר ולהאי שינוי' אסור לטלטל סולם בי"ט אע"ג וז"ל הטור מותר לטלטל הסולם משובך לשובך אפילו ברה"ר וה"מ סולם קטן כגון של שובך אבל גדול כגון של עלייה אסור לטלטלו אפי' בבית אע"ג והקשה ב"י דכאן משמע שפוסק כשינוי' דר"ת שהרי כ' אבל גדול כגון של עלייה אסור והיינו כפיר"ת דסולמות של עליי' אסורים מפני שהם גדולים וק' דבסי' ש"ח נראה שסובר כשינוי' דהר"א מבורג"ל שהרי כ' אפי' סולם של עלייה והוא גדול מותר לטלטלו בחצר בשבת והיינו כהר"א דלר"ת בין בשבת בין בי"ט אסור עכ"ל וע"ז האריך בתי' ולחלק בין של בית לשל עלייה ולשל שובך ובסוף העלה בצ"ע נראה שהו' ז"ל היה מפ' דברי התוס' והרא"ש שכתבו להאי שינוי' אסור לטלטל סולמות שלנו היינו אע"פ שהם קטנים וזהו הרבות' דהסבי"ר הר"א וכן הבינו רש"ל ומו"ח ז"ל ולפע"ד דלא זו הדרך כלל בכוונת הרא"ש אלא שה"פ דמתחלה הקשה הרא"ש דכאן משמע דשל עלייה אסור ובפרק חלון אמרי' דשל מצרי מותר והו' ג"כ גדול כשל עלייה ותי' דהם מיירי ברה"י ובזה מתירין אפי' ב"ש ואח"כ הקשה לר"ח דאוסר כר' דוסא דהיינו אפילו בשל שובך מתיר שם בסולמות של בבל והיינו אפי' ברה"ר ותי' ר"ת דאותן סולמות שמחזיק האדם תמיד בבית שדרך לטלטלם תמיד מזוית לזוית אין בהם איסור כלל אפי' ברה"ר ומזה מיירי בפ' חלון אבל אותן סולמות שהן תמיד על הרחוב העומדים לתיקון הגג אותן של עליות אסרי' כאן ולא בקטנות וגדולות תליא מלתא דודאי אף אותן שמחזיקים בבית הם גדולות משל שובך הסבר בגמ' ורואי להטיח גג אלא שההיתר היה מכח שדרכן להוליכן מזוית לזוית ולא יאמר הרואה להטיח גגו צריך משא"כ אותן שהם תמיד בחוץ והקטנות והגדולות אינן אלא להכיר בעלמ' שאותן שבחוץ עושין אותם יותר גדולים מאותן שמחזיקין בבית וה"כ אותן שבבית אף שהן גדולים מאד מותר לטלטלם בבית דאין כאן חשד כיון שיש בהם שינוי מאותן של עלייה והכל רואין שסולם כזו שייכא לבית אבל הר"א לא חילק בזה אלא בין שבת לי"ט לענין טלטול בבית דבשבת אין חשש ואפי' אם היא גדולה כיון שאין יכול להטיח גגו דהא אסור להוצ' בשבת מרה"י לר"ה אבל בי"ט יש חשש דלהוציאה להטיח לכן יש חילוק בין קטנה כשל שובך לא גזרו בה משום להטיח אבל בגדולה שודאי היא להטיח תמיד ע"כ אסור אפילו בבית דיטעו לומר שמטלטלה כדי להוציאה ונמצ' שיש קול' וחומר' לפי' הר"א קול' בסולם גדול אפי' מאוד כשל עלייה ממש מותר [בשבת] בבית משא"כ לפי' ר"ת שאין היתר אלא לאות' שבבי' ומיכרת שהיא של בית ודבר זה זכרו הטור בסי' ש"ח דס"ל כפי' הר"א והו' עיקר וחומר' באותה השייכה לבית תמיד מתיר ר"ת כיון שדרכה בתשמיש הבית ולהר"א אסור כיון באפשר להוציאה לחוץ בי"ט יאמרו להטיח כו' והרא"ש לא נקט אלא החומר' לחוד וע"כ כ' ולהאי שינוי' אסור לטלטל סולם שלנו בי"ט דהיינו סולמות שלנו שהם תמיד בתוך הבית דבימי התלמוד שהיו גגותיהם שוות והיו מטיחין שם טיט כמו שפירש"י בגמ' ע"כ היו מחזיקים סולמות מיוחדות בחוץ לצורך הטיח' משא"כ בשלנו שאין לנו סולמות בחוץ בשביל זה אלא מחזיקים את הסולם בתוך הבית ובזה היה מותר לר"ת כיון שדרכה תמיד בבית אבל להר"א אסור אף בזה כיון שמותר להוציאה ובתוס' כ' ג"כ האי מילת' של הרא"ש אלא שסיימו בל' זה אחר תי' של הר"א ולפ"ז אסור לטלטל סולם שלנו בי"ט ואפילו בביתו דשמ' הלכה כר' דוסא וכוונתם אפילו אם יש לנו סולמות קטנים אסור דשמא קי"ל כר' דוסא דאוסר אפילו בשל שובך והיינו דפכ"פ רואים ג"כ להטיח גג דהא מטעם זה אסרי ב"ש בגמ' בשל שובך נמצ' שיש ב' חומרות הא' אפילו בבית והב' אפילו בקטנות כשובך דלר"ת שרי אפילו בגדולה כל שהיא של בית אבל הרא"ש לא העתיק החומר' השנייה דלא פסק כר' דוס' אלא כת"ק דב"ה מתירים בשל שובך כר' יהודה ובשל עלייה אסור דוק' והיינו בי"ט ע"כ לא נקט הרא"ש החומר' לפי' הר"א אלא לענין דאפילו המיוחדת לבית אסורה לאפוקי מר"ת והיינו בגדולה וזה החילוק שזכר גם הטור והוא לפי' הר"א ולא הוצרך הטור להזכיר חומר' דסולמות שלנו שהם תמיד בבית דפשיט' שאין להקל בשביל זה והרא"ש לא כתב זה אלא כיון שכ' תחלה פי' ר"ת דמיקל בשביל זה הוצרך להזכיר דלהר"א אסור בזה אבל הטור לא זכר פיר"ת כלל וע"כ לא הוצרך להזכיר דלא נקיל בשביל שהיא שייכה לבית דמהי תיתי לומר כן ורש"ל חילק ג"כ ג' חילוקים בין הסולמות והגיה בדברי התוס' ועוד שמא הלכה כר' דוסא ולפי מ"ש ניחא הכל ואין כאן שום צד דוחק בס"ד אבל דברי הש"ע כאן דס"ל דבשל עלייה אסור משום שאין תורת כלי עליו וגם בשבת לא ס"ל כפירוש הר"א והוא דעת הרמב"ם אלא שהרמב"ם אסר אפילו בשל שובך להוליך משובך לשובך אלא הטייה לחוד ונראה דלענין הלכה דבשבת מותר לטלטל הסולם שבבתינו להוצי' או להוליך שום דבר מן העלייה למטה דזה מותר בין לפי' ר"ת בין לפי' הר"א אבל בי"ט יש לאסור ההולכה דשמא פי' הר"א הוא העיקר ויש איסור שמא יאמרו להטיח כו' ואע"ג דעכשיו א"צ להטיח גגים שלנו משום שהם משופים מ"מ גזירת חכמים לא בטלה דמ"מ יש לטעות ולומר שרוצה להוצי' לאיזה צורך תיקון הגג שלו אלא הטייה דוקא יש להתיר כנלע"ד : (ה) מתחילין בערימות כו' . בטור כתוב שהוא מוכן ועומד להסקה כו' הקשה ב"י דהא כתב אחר כך דהתי' כר"ש לחד לישנ' ור"ש מתיר מוקצה וא"ל שהוא עומד להסקה ודחק לתרץ זה ולק"מ דהך מוכן ועומד להסקה לא מטעם מוקצה זכרו דבזה לא סגי במוכן אלא דוקא דהוא תיבנ' סריא וכמ"ש אחר כך אלא דהוצרך לזה משום דכל שהוא רוצה ליקח תבן להסקה צריך לעשות אותו תחלה חבילות חבילות קטנות ולקשור אותם ואח"כ מסיק בם וזה אסור לעשות אפילו לר"ש דהוי שווי מנא ע"כ אמר שהו' מוכן ועומד להסקה פי' שככר יש שם כריכות קטנות שא"צ לעשות אותם בי"ט אלא שמ"מ הם אינם עומדים להסקה דוק' אלא גם למאכל בהמה והוא העיקר ע"כ אין מותר לר' יהודה אלא בתיבנ' סריא דהוא דוק' להסקה ובזה דוקא מותר לרבי יהודה ואף דפסק כאן כר"י ומיירי בסריא מ"מ נ"ל דהוא קשור ככר כדי שלא יהא צריך לקושרו להסקה דזה צריך לכ"ע כנלע"ד : עוד הקשה ב"י מאי קמ"ל הטור דהא פשוט הוא דלר"ש מותר מוקצה ולר"י אסור ולק"מ דהא חידוש גדול יש כאן דס"ל דאף תיבנ' סריא אסור לר"י כדמסק' התו' וז"ל וא"ת מ"ש מעצים שבמוקצה דאסר ר"י אפי' חזיין להסקה וי"ל דדוקא גבי אוצר תבן לא אקצה דעתו למה שראוי עתה דלא הקצה דעתו כ"א ממאכל בהמה ועתה ראוי להסקה ומזה לא הקצה אבל אוצר עצים הקצה דעתו ממה שראוי עתה עכ"ל וק"ל ע"ד התוס' דכתבו הקצה דעתו ממה שראוי עתה והם כן אין לך מוקצה יותר מזה דאיהו אקצי' מדעתו שיהיה עכשיו תיבנ' סריא ויהיה להסקה דוקא וא"ל דרגיל הוא בכך להיות בי' תיבנא סריא מ"מ הא צריך שיהיה שם קוצים וזה אינו רגיל ויש לומר דהא עכ"פ לא נפלו שם הקוצים בי"ט אלא ככר בא שם בעת האסף התבן אלא שהוא לא ידע מזה עד היום בי"ט מותר דאין כאן מוקצה אלא חסרון ידיעה ובאמת הוא מוכן לכך ב"ה כנלע"ד : (ו) נוטלים עצים כו' . במשנה אמרינן אין

נוטלים

באר הגולה

ו ר"י הרי"ף ל"ד ל' שם כ"ז וכדהתרגם ... ופירשת הר"ן וכן כתב ... שם ... לא בהוצל שם

חתם סופר

סי' תקיח (בט"ז סק"ו) באיסור זית ...ל ... בדפנות. ג"ב עיין בשבת דף מ"ה ע"א רש"י ד"ה אתא מן הסכך לה :

באר היטב

והמיקל בבית לא הפסיד מ"א : (ז) מחתכה. דוקא כשהי' קשה כמ"ש סימן שכ"ד סעיף ז'. ולמאן דשרי מוקצה אפי' בריא' במת' שרי מ"א. (אבל דעת הב"י וב"ח דבבריאה שמת' לכ"ע אסור) : (ח) להסקה. ואם הוא לח אסור. ותבן שעומד למאכל בהמה או לשאר תשמיש ואין מונח באוצר שרי להסיקו מ"א ע"ש : (ט) הסמוכים. ודוקא שסמכ' אחר שנגמר הדופן עם סככה אע"פ שסמכן לעבותה אבל אם סמכן בתחלה

עשייתה

ביאור הגר"א

ס"ה להוציא כו' . שם רפ"ב ל"ו ב' : ס"ו בהמה כו'. כפי' הרי"ף שם במסוכנת ור"ה ואפילו ר"י מודה ובחולה פליגי ר"י ור"ש וכמ"ש ברח"ה וקי"ל כר"י בי"ט כמ"ש בסימן תל"ה ות' בטור וכן דברי הרשב"א בס' עבה"ק ת"ו ב' ע"ש : ס"ז אם היא כו'. כר"י כנ"ל : ס"ח הסמוכים כו' . גמ' שם והשמיט הרמב"ם וש"ע אם התנה שאמרו שם ומוקים הר"ן אף בבריאה אפילו לר"י ובתוס' דפ"ג דשבת מ"ה א' ד"ה ואם . ומפ' ברמועה וכ"כ שם מ"ד א' ד"ה שבגר אבל הרמב"ם הפי' דלר"ש הוא ובבריאה דאסור בלא תנאי אבל לר"י לא מהני . ב"י. ותוס' בי"ט שם ד"ה אמר כו' כ' דלא קיימא לן כן כמסקנא אלא אסוכה דמצוה וכת' דמחמת איסור לא מהני תנאי וכ"ש לגי' הספרים דל"ג בגמ' סיפא אתאן לסוכה כו' וכ' הר"ן שזהו דרך הרי"ף והו דעת הרמב"ם שהשמיט ג"כ תנאי כאן דמהני וכן השמיט החילוק שבין עצי סוכה לנוויין אבל לגי' שלנו לפירש"י לא מהני תנאי לעצי סוכה וכ"כ בסימן תרל"ח ס"א בהג"ה וע"ל סימן רע"ט ס"ד ותוס' בשבת שם חילקו בין סוכה לנר ע"ש והרמב"ן הביא תוספתא בי"ט שם אין נוטלין עצים מן הסוכה ואפילו בי"ט האחרון של חג אם אמר לכשתפול אטול כ"ז מותר ומ' דקאי אסוכת החג דלא כרש"י ואעפ"כ ס"ל דתנאי מהני לנר שבת כמש"ש מן הירושלמי עמ"ש

וכ"ה

מחצית השקל

בסי' ש"ח דפוסק כהר"א מבורג"ל . אבל המחבר שפסק וסתם בסי' ש"ח לאסור בשל עליה אפי' בשבת . והוא לשון הרמב"ם ע"כ פסק כר"ת דלא כהר"א מבורג"ל : א"כ למה העתיק מ"א דברי מהרש"ל על דברי המחבר דשל בית אסור . דהיינו לדעת הר"א מבורג"ל (וכן הקשה בי"ש על הרמב"ם דס"ל לפרש דשל בית מותר ואין זו קושיא כ"כ דאין דרכו של הרמב"ם להביא דין חדש היוצא משקלי' וטרי' ואינו מפורש לסדיא) ומשמעות ל' הרב"י בש"ע אין בו הכרע . דברישא לא כת' להתיר כ"א של שובך משמע דאפילו של בית אסור . ובסיפא הזכיר לאסור של עליה משמע דשל בית מותר וע"כ דיוק א' לאו דוקא . ואפשר דאין כוונת מ"א להעמיס דברי מהרש"ל בדברי המחבר אלא כתב סברא דנפשיה להחמיר בשבת כחומרת ר"ת . דשל עליה אפי' בביתו אסור ולהחמיר בי"ט כהר"א מבורג"ל לאסור סולם של בית אפי' בבית : (ס"ק ח) מסוכנ' ולמאן דשרי כו' במס' ביצה דף כ"ז ע"ב תנן מעשה ששאלו לר"ש על בהמה שמתה בי"ט ועל החלה שנטמאת ושאל בבה"מ והשיבוהו לא יזוז ממקומו ודייק הש"ס בהמה דומיא דחלה . מה חלה דקדושה . אף בהמה דקדושה ולכן אסור לטלטלה דאפי' לכלבים לא חזי דאין פודין קדשים להאכילן לכלבים . אבל בהמה דחולין שרי דחזיא לכלבים ואע"ג דמסגנלה בי"ט ע"כ כר"ש אתיא דלית ליה מוקצה . ופריך הניחא למר בריה דר"י דמשמיה דרבא דאמר חולק היה ר"ש על ר' יודא ומתיר אפי' בבריאה שמתה א"ש מתני' כר"ש . אלא למר ב"ש משמיה דרבא דאמר מודה ר"ש בבריאה שמתה מעי"ט שאסורה . א"כ מתני' דלא כמאן . ומשני במסוכנת ודברי הכל . כך הוא גרסת הרי"ף . ופי' ג' חלוקים יש . מסוכנת מעי"ט שמתה בי"ט אפי' ר' יודה מודה דשרי ובריאה שמתה ר"ש מודה שאסורה . ובחולי' שאין בו סכנה מעי"ט בזה פליגי ר"י ור"ש ולכן מוקי מתני' במסוכנת ואתיא כדברי הכל דאפי' ר"י מודה דמותרת : ולכן הרב"י דפסק ר"ס תל"ה בי"ט כר' יודא לכן אסר כאן אפי' בחולה אם לא במסוכנת דאפי' ר"י מודה דשריא . ומ"ש מ"א דלרמ"א שהביא ר"ס תל"ה דר"ה דפוסקים גם בי"ט כר"ש . א"כ אפילו בריאה שרי . היינו משום שהרב"י בחבורו' הארוך בסי' שכ"ד כיון דמילי דרבנן הינהו אזלינן לקולא וקי"ל כמ"ד דאפי' בבריאה שמתה פליג ר"ש ומתיר : (ס"ק ט) מחתכה דוקא כשהיה קשה דאז א"א לבהמה לאוכלה בלי חיתוך וא"כ ע"י החיתוך משוה לה אוכל שרי אבל כשהיא רכה דבלי חיתוך גם היא ראויה למאכל בהמה אם כן החיתוך נקרא ממרח באוכלי' כדי שיהיה הדבר יותר נאות למאכל בהמה זה אסור . (ס"ק י) תבנא כו' דלא אקציה אלא ממאכל בהמה. ר"ל כשהניחו באוצר ואוקיה מסתמא לא אקציה אלא מדבר שהיה עומד לו אותו פעם . וכיון דאז היה ראוי למאכל בהמה ולא להסקה . לא אקציה כ"א ממאכל בהמה . ומהסקה לא עלתה ע"ד לאקציה כיון דלא היה עומד לכך . וכיון שאחר שהניחו באוצר נעשה תבנא סריא ואינו ראוי למאכל בהמה ועומד להסקה מותר להסקה דהא מזה בשעה שהניחו באוצר לא אקציה ולא עשה מעשה להקצותה מהסקה : אבל עצים כו' וה"ה אם הניח לאוצר תבני סריא דין עצים יש לו . דהא כשהניחו לאוצר לא היה עומד כ"א להסק' וא"כ אקציה מהסקה . ותבני סריא כתבו התו' במס' ב"ב דף י"ט ע"ב דוקא כשהיא מוסרח מאד דאפי' ע"י פריכה אינה ראויה לבהמה כדמוכח במס' שבת דף קכ"ה ע"ב : כדאיתא בב"ב . דאמרי' שני בתי' זה אצל זה וכותל אחד לשניהם. ובאותו כותל חלון של טפח על טפח. אם יש מת בא' מן הבתי' מביא הטומאה לבית האחר שבאלו ע"י החלון כי משם יצאה הטומאה לבית האחר. ואם סתם החלון בדבר שמבטלו שם ואין דעתו ליטלו משם הוי סתימה וחוצץ מפני הטומאה שלא תצא משם לבית אחר אבל דבר שעתיד ליטלו אינו סותם ואינו חוצץ . ופריך מדתנן אם סתמו בתבן הוי חציצה . והא תבן סופו ליטלו כי היא מאכל בהמה ומשני דמיירי בתבנא סריי' דאינו ראוי לבהמה . ופריך והא חזי לטינא ועדיין אינו מבטלו ומשני דלית ביה קוצי . ופריך והא חזי להסקה . ומשני בתבן לח דלא חזי להסקה . ופריך והא חזי להיסק גדול. דהיינו כשמדליק עצים או תבן יבש עי"ז גם אם יניח שם תבן לח ידלק גם הוא וא"כ עדיין עתיד ליטלו:ומשני היסק גדול לא שכיח. וא"כ מיקרי אין עתיד ליטלו וס"ל למ"א כיון דעי"ז דלא שכיח לא מיקרי עתיד ליטלו דאינו עומד להיסק גדול . א"כ הוי מוקצה דאין דעתו עליו להיסק גדול: ול"ד לעצים לחים דמתיר בסי' תק"ב ס"ג בהגה : (ס"ק יא) הסמוכים כו' ודוקא כו' דהטור כ' וז"ל לאחר שתקעי' בדופנותיה ובסככה סמך לה עוד חבילות ולא חברם שמה או שורק עוד יותר על הסכך מ"תר ליטלה . וכתב עליו הרב"י על מ"ש לאחר שתקעה בדופנותיה

ובסככה

סופלים עליס מן הסוכה חלה מן הסמוך לה(פירש"י כגון בסמח מו עלרת שיוצב בה נגל חלה מן הסמוך הסמח משמע שחם הסכך עב שמותר ליטול משם) זסח סתר מהלה (פ' כיון דבטליה לגבי סכך כל פורתח דשקיל סתר חוכל) ומשני שמוחל מלי שמוסמוך לדפנות(קיים המקפי'שמוך לדופן)ולח מלרנו עמסם לח בטלי ולימו דומה לסכך שלימו מרוע לסיכך הכל שוה) רב משסח חמר חפילו תימח בשלין שמוך לדפנות פירש"י חלה בשמוך לסכך כי חניח בחסוריית מבילות קיים כיון שלה התיר חגדן ומחן על הסכך לה בטליהו חלה להקשיעם שם וכ' בהג"ה וחלה בטליהו לגבי דופן ובשלה מחכון לסיכה שיהח הכותל עב דחם מחכון לעבות חסור והכי חמריען בירושלמי פ"ל ה"ל הטור פשוסה סוכה בשלרת לגל חסור ליטול ממלעיס פ"ט(ברחם פ' דומלי לה חס שוסה קודם שלרת חפי' לחת הסוכות הוה דינו כן חלה דלי כ' הדין זה בשסה לשם מג"ה דהמיסור משום קדושת המג שחל על הסוכה קמ"ל חפי' בשוסה דלגל חסור ובחמם דחק כ"י בזה) חפי' היתה רשופה ונפלה ור"ם מתיר ברשופה ונפלה (דחם לה היתה רשוף קודם י"ט חפי' ר"ם מודה דחסור דבודחי חסח דחפיתים מיהו חלה ברשופה דמסיק חדפתי' שחפול לר"ם מוקמה ליכח דחמרי דחפיתים מחחמול עילוים (לת"ק לה חמרי' דשפיה בשוס מידי חלה חז"ם) ומס לחמר שחקנה בדופנותים ובסבכה סמך לה עוד חבילות ולה חכרם שם חו שזרק עוד יותר על הסכך מותר ליטול לכ"ם מכ"ל הטור וכ' רש"ל דמ"ם כ' הטור מחר שחקל כו' דלו מותר חפילו חס מתכון להעבות דמ"כ לה חסר בהג"ה בתכון להעבות חלה קודם הגמר בשסק עשייתה ולה נלע"ד כן דכיון שהוח מתכון להעבות מה מועיל הגמר שכי כבר כיון שהוח מתכון להעבות הכותל ויחתר שם ממילה בעיל נגבי הדופן ודלי חסור ליטלו משם חלה חדרבה ים לו לו דכוחת הטור דדוקה בלימו מתכון להעבות כלל דהיינו שכבר נגמר כל הלורך ולע"ל להעבות לז דוקה מותר ופ"ב נקט לחמר שחקנה בדפנותי כלו' שלע"ל בשוס תיקון לסכך חו לכותל זה כ"ל פשוט וכדור פוד הקשה כ"י על הטור כמ"ם שמך לה פוד חבילות כו' דמשמע דגם בדפנות לין היתר כשמיכ' חלה בחבילות וזה לימו דמבואר בהג"ה שבדופן חפי' לימ חבילות שרי בקנים ובמ"ם המ"מ והב"ח דס"ל דחפי' מחילה גמורה שנפי' מותר ליטול פירו משם וכמ"ש הסמ"ג והטור והמ"ב דחפי' בחבילות שרי בכל ענין ולפיכך חפי' בשלין לילך שם ולפיכך שרי והרע"ה כ' דמיירי בחמיל רשופה שלין בסחירת חיסור דחורייתה · והחריך הרמב"ן לפשוט עיון דמלינו הרבה מוקלים מחמת חיסור דבבריסה ול"ל דלף הרע"ה מודה בזה כמש"ל גבי סוכה רשופה שנפי' חלה ס"ל דהכח חיכח תרתי חיסור דבריה ובש"ך חין הפירות מוקלי בשמיל לילך שרי חבל בחחילה נמורה ס"ל דחסור ולפי מ"ם בש"ע יש ללמוד דמי שיש לו לפחות טעונים בשר ופחתן עכו"ם בשבת חו בי"ט דלין כחן משום מוקלה ומ"מ חס עשה העכו"ם לעורך ישרחל חסור בש"ם דמלחכה דחורייתה היח כמ"ש ס' ש"ל ס"ב ופרש"י תקבי"ו ובימי הסמה צריך לישכר בזה חס יודע בודחי שחתה חכור ומוכן מחמ"ע ולה מחמת חיסור מוקלה חלה מחמת שלין בסחירות כדי לעבודתה חו למוקה חסור ליטלן(מ"ז הב"ח ס"ק ג') : יב מבילות . חבל עליס המומחים על הסכך בסלות לגבי הסכך וחסור ליטלן דהוי כסותר : יג דפתו להסיקן . פ' ברוסה להסיקן עתה חבל לה בפ' שיהח דעתו עליהם מחחמול דלמו מוקלה הן עפ' תרל"ח : סוכה רשופה שנפלה . לר"ם מותר להסיק בעלים שלה ולר"י חסור וחס התנה ליטול ממנה כי"ם לכתחפול חפילו בכריסה מותר לר"י (י"ם) וכ"י פסק דלר"י ל"ם תמי . וכן כ"ל דבשלמה לר"ם דמתיר ברשופ' ויוסב ומע"ם שחפול ח"כ חס התנה בהדיח חפי' בכריסה שרי חבל לכתחלה ומ"מ חפי' בשלמה חסור ליטול ממנה כי"ם לכתחפול חפילו בכריסה מותר לר"י (י"ם) וכ"י פסק דלר"י ל"ם תמי . וכן כ"ל דבשלמה לר"ם דמתיר ברשופ' ויוסב ומע"ם שחפול ח"כ חס התנה בהדיח חפי' בכריסה שרי חבל לכתחלה ומ"מ חפי' בשלמה חסור ליטלן דהוי כסותר מ"ל : (יח) הפחת. מזה יש ללמוד דמי שים לו לפחות טמונים

הגה והיח הדין חס הסכך דחוין בטילות לגבי הסכך חס יב דעתו להסיקן מותר ליטלן ממס :

ט ס (ז) יד * בית שהוא מלא פירות מוכנים ונפחת נוטל ממקום (יח) הפחת :

מסלקין

חפי' בכריסה שרי חבל לר"י לחוסר ברשוע' דס"ל דכל מידי דחתקלי ב"ה חתקלי לכולי יומח ל"ם תמי חפי' ברשוע' ולכן סחם הרב"י כחן ולה כ' דיני תמי שסקל בפ' ת"ב כר"י ול"ע דהח במוקל' מחמת חיסור חף בשבת ק"ל כר"י וחפ"ם פסק בפ' רע"ן ס"ד דמלי תמי כמי שבשב ואפסר דס"ל דבשוח לבבות יותר מסוכה רשופה חבל המחור כחב ות"ל סוכה רשופה מבני בה תמי חפי' לר"י ואינה מוקלה מחמת חיסור דח"ל סחר לה קודם שפילה ין בה משום סחירת חובל כיון שבית רשופה חלה לבחחלה חסור דמיחזי כסותר חובל ובבריח' ל"ם תמי חפי' לר"ם ואם היתה רשופה ונפלה ולה התי פהא פלינ וקי"ל כר"י חפי' בשבת במוקל' מחמת חיסור כס"ג כמו מותר השמן שבתר עכ"ל בחל דעת הר"ן והתוס' כפ' כירה דמלי תמי במוקלה מחמת חיסור ובמ"ם סי' רע"ן ס"ד °) ומ"ם ל"ש למלי בחתלתה כתב הטור סוכה רשופה שנפלה שרי לר"ם וכ"ל ש"ם ל"ל דחפי' ין בסחירתו חיסור דחורייתה כו' ולה מוקלה מחמת חיסור ק"ו כ"ע וכמ"ש המחור ות"ל דס"ל כיון שחין בסחירתו חיסור דחורייתה לח חציב מוקלה מחמת חיסור דחורייתה חבל בשבת דף מ"ד דלימה מ"ד הכי ע"ש ובמ"ח כתב' בשוס חינח דחתי' ל"ל כרמב"ן ולימה ומ"ם במ"ח בחל המחור כ' כו' חשוס חלר בדבריו דשם חיינו ל"ל כיון שוב כר' יהודה ובמוקלה מחמת חיסור כגון מוחר המן שנכר חפי' בשבת קיל כר"י כו' ע"ם מבואר דס"ל דשוכח רשופה לח יהיו מוקל' מחמת ל' סור רק דחיכו לשעבר' דבריו"ם הלכה כר"י חפילו בשוח מוקל' ותי"ב כה' דבמוקלה מ"ח כגון מוחר בשמן חפי', בשבת קיל כר"י ע"ם ולדברי במ"ח יהיו דברי המחור סותרין עלמם תכ"ל שכרי מחחלה כת' דרשופה חיכה מוקלה מ"ח ולין כת' בסוף דלמור חפילו בשבת משום מוקלה מ"ח לך כחמת ז"ל דוחלי ס"ל דלין זה מוקלה מ"ח רק דס"ל דקי"ל דיו"ם ליסור כר"י לחוסר בכל מוקלה חפילו מחמת חיסור דחורייתה ול"ב ע"ב בחוס' דף ל"ל ע"ב בחוס' בד"ה ונפחת דגם זה לח מקרי מסחלק מן הטלטל ושפיר מדמה ליה בחג"ל לחמות שאל סכר חבל בחמת חיו דומה דוחלי כיון שבשלה בסחלק חיסור סחירה חבל כוונת החוס' שם לחיסור מוקלה שכרי הלבני חיסור סחירה שיה בכם יש בכם ג"כ חיסור מוקלה דשרגיכו חקלינכו :

ם מצאה שם ל"ד ולפילו כיום בניך גמור כית יוסף לדעת רמב"ם בפרק כ' ובשאם לפי שלין הפירות מוקלים מחמת עלמן רמב"ן :

עטרת זקנים

* כית שכוח חלה פירות חוצר המוכח כו פירות חו עליס המוקלה ומלך עליהם כיום טוב ל' ואומר כרי חלי מכינו למחר שרי כי היכי דשריען בשבועיס שכבוה דורון ליארחל כי"ם רחצון דשרי ליה ביו"ם ב' כ"ל ל"ם (כ"י כל בו) ומה שכחב בשניף ל' דמוכח עליס בסמוכין לדוספי סוכה ותסיקין כה היינו דוקה סוכה בשאיס לגל חלה משום מלות סוכה ואם בסוכה כית' רשופה כבר ונפלה כ"ם

נתיב חיים

שם °) ומ"ם ל"ש למה וכו' ולק"מ דמדר"ם נשמע לרבנן שם התנה בהל לפי חנהו חחלון לח"ק בסוכה דעלמה לח ' מהני תנאי כ"ל בנפולה ורשופה וכשיטת המחור הלח מהני תנאי בחוקלה מ' ליסור כ"ל ברשופה לחין בו ליסור סחירת חוכל מן התורה ? ובשנות שעל הבר לח מיירי בהתנה שאם התנה בחמת תפני :

יד אפרים

ס' תקי"ח בסג"א ס"ק י"ב :תפבר דס"ל דבר עשוי לבטיח יותר בו' ות"ל דס"ל דבין לחין בסחירתו ליסור דלורייתה בו' כ"ל. ומ"ם המג"א בשם הר"ן והתוס' בו' ר"ל שלפנין סוכה מהני בתנאי כמ"ש שם המג"א ס"ק ז' הרבה בתו' בשבת דף מ"ד דלימה מ"ד הכי ע"ש ובמק"א בגי' בחוקה חיכח בתו' ל"ל כרמב"ן ולימה ומ"ם המג"א לכל המחור כ' בו' חשוס חלר בדבריו דשם ליכה לגזון מוחר המן שנכר חפי' בשבת קיל כר"י בו' ע"ם מבואר דס"ל דסוכה רשופה לח יהיו מוקל' מחמת ל' סור רק דחיכו לשעבר' דבריו"ם הלכה כר"י חפילו בשוח מוקל' ותי"ב כה' דבמוקלה מ"ח כגון מוחר בשמן חפי', בשבת קיל כר"י ע"ם ולדברי במ"ח יהיו דברי המחור סותרין עלמם תכ"ל דרשופה חיכה מוקלה מ"ח ולין כת' בסוף דלמור חפילו בשבת משום מוקלה מ"ח לך כחמת ז"ל דוחלי ס"ל דלין זה מוקלה מ"ח רק דס"ל דקי"ל דיו"ם ליסור כר"י לחוסר בכל מוקלה חפילו מחמת חיסור דחורייתה ול"ב ע"ב בחוס' בד"ה ונפחת דגם זה לח מקרי מסחלק מן הטלטל ושפיר מדמה ליה בחג"ל לחמות שאל סכר חבל בחמת חיו דומה דוחלי כיון שבשלה בסחלק חיסור סחירה חבל כוונת החוס' שם לחיסור מוקלה שכרי הלבני חיסור סחירה שיה בכם יש בכם ג"כ חיסור מוקלה דשרגיכו חקלינכו :

דגול מרבבה

*) ולח דשם לח נסחלק כמוקלה מן העולם שכרי בחמות כם כעין לח שנסחלקו מעל כמוכני חבל בסוכה שנפלה נסחלק חיסור סחירה לגמרי ומחחלה לח היה ליסור רק מדרבנן כרשוחה ולכך חמרינן שמוחר ויניח בניחה דף ל"ל ע"ב בחוס' בד"ה ונפחת דגם זה לח מקרי מסחלק מן הטלטל ושפיר מדמה ליה בחג"ל לחמות שאל סכר חבל בחמת חיו דומה דוחלי כיון שבשלה בסחלק חיסור סחירה חבל כוונת החוס' שם לחיסור מוקלה שכרי הלבני חיסור סחירה שיה בכם יש בכם ג"כ חיסור מוקלה דשרגיכו חקלינכו :

באר היטב

עשייתה כדי לעבודתה חו למזקה חסור ליטלן פוסקים ועיין ס"ז : (י) מבילות. חבל עליס המומחים על הסכך בבילות לגבי הסכך וחסור ליטלן דהוי כסותר מ"ל : (יח) הפחת. מזה יש ללמוד דמי שים לו לפחות טמונים

נבור ופחתן עכו"ם בשבת חו ב"ש דלין בהם משום מוקלה ומ"מ חם עשה העכו"ם לעורך ישרחל חסור בכ"ם מ"ח ס"ק ת' יכי

ביאור הגר"א

וה"ה חם כו'. גמ' שם ופ"ל דל"ם שמוחל ורב ומכ"ם וש"ע ס"ל דפליגי וס' כשמוחל : חם דעתו כו' . ערב"י וכי תניח כו' לח כשליכו כו' : ס"ש בית כו' . ותפילו לר"י דחיכ ליה מוקלה מדפריך לר"ח מחחי וכה כו' ול"פ לרבנן ושב"ג ודלח נחוספת שם ד"ם ונפחת :

מחצית השקל

ובסבכה למה הלריך שבבר תיקנה גם בבבכה כיון דהחילוק בין סכך לדפנות דבדופן לחחר שנמר הדופן בתריגה והוסיף לסמוך לה ניכר שחין התוספת מן הדופן דהח לימו נלרג עם הדופן ולכן חין בבטילת התוספת משום סחירת חהל בסכך שחימו נלרג ל"ב כל מם שמוסיף בכל הוח מן הסכך כי מה לי מה שמוסיף לו למטה בכל שוה ולכן חם טועל לפילו מן התוס' ס"ל סחירה.גלע חם בבריו בהבנתו בטור שבתר' נזרוק שם למעל' בלח חבילה כיון שבבר עשה הסכך וזה ודלי חסור לכ"ע דלמ"ב כיה לפרושי מתני' דתמי' בסמוך לסכך משום דבבר נגמר הסכך חלה ודלי דבסכך חסור ליטול רק בחבילות מקוסרים והטו' שבתב לו שזרק עוד יותר על הסכך קלי על חבילות דקק קודם לזה ופי' דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי

עשייתה כדי לעבודתה חו למזקה חסור ליטלן פוסקים ועיין ס"ז : (י) מבילות. חבל עליס המומחים על הסכך בבילות לגבי הסכך וחסור ליטלן דהוי כסותר מ"ל : (יח) הפחת. מזה יש ללמוד דמי שים לו לפחות טמונים

נבור ופחתן עכו"ם בשבת חו ב"ש דלין בהם משום מוקלה ומ"מ חם עשה העכו"ם לעורך ישרחל חסור בכ"ם מ"ח ס"ק ת' יכי

ביאור הגר"א

וה"ה חם כו'. גמ' שם ופ"ל דל"ם שמוחל ורב ומכ"ם וש"ע ס"ל דפליגי וס' כשמוחל : חם דעתו כו' . ערב"י וכי תניח כו' לח כשליכו כו' : ס"ש בית כו' . ותפילו לר"י דחיכ ליה מוקלה מדפריך לר"ח מחחי וכה כו' ול"פ לרבנן ושב"ג ודלח נחוספת שם ד"ם ונפחת :

מחצית השקל

ובסבכה למה הלריך שבבר תיקנה גם בבבכה כיון דהחילוק בין סכך לדפנות דבדופן לחחר שנמר הדופן בתריגה והוסיף לסמוך לה ניכר שחין התוספת מן הדופן דהח לימו נלרג עם הדופן ולכן חין בבטילת התוספת משום סחירת חהל בסכך שחימו נלרג ל"ב כל מם שמוסיף בכל הוח מן הסכך כי מה לי מה שמוסיף לו למטה בכל שוה ולכן חם טועל לפילו מן התוס' ס"ל סחירה.גלע חם בבריו בהבנתו בטור שבתר' נזרוק שם למעל' בלח חבילה כיון שבבר עשה הסכך וזה ודלי חסור לכ"ע דלמ"ב כיה לפרושי מתני' דתמי' בסמוך לסכך משום דבבר נגמר הסכך חלה ודלי דבסכך חסור ליטול רק בחבילות מקוסרים והטו' שבתב לו שזרק עוד יותר על הסכך קלי על חבילות דקק קודם לזה ופי' דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי שרולה לסכך בחבילות מקוסרים ובמו שבתב הרמ"ה בשם הרי"ף ורם"ל כ' נ"כ דהטור ס"ל דרב מנשה פליג עם שמוחל שברי לח כתב שיהיה חחר עשיית סוכה חבל לח כ' שחם היית חבילות שרי יודע למה לח נימח לח פליגי ותרוייהו קוסם כיהו ב"ל ותמוהין מחד דבריו דודלי ל"ם שמוחל עם רב מנשה והכור פוסק כמיהם דהיינו בסכך יש לר מעלה להיות מקוסרת כיון שלח התיר דכל מי

תקיט א תריסי חנויות. פי' לחנות חמויות של שידה תיבה ומגדל שאינן מחוברים לקרקע אבל במחוברין יש בהן וספיקא כמ"ש סי' ש"ג ולכאר לכלכן ולהמזירן: ב כדי שיולא. ולהמזירן נמי שרי דלמא יבא להמזירן לא יהיה לפחות דיחוש שמא יעבור אבל בשפומדין בחניות בבית לחמור להמזירן לא חיים שם לעניבה: ג ניר בחמלא. כל נירי היו שבולי' רלים אחד מהדלת למעלה כמו יחד ורחם אחד כעגדו מלמעלה ובמפתן היה חור שהחוב לתוכו ומלמעלה כעגדו היה ג"כ חור: ד וכוח שלא יתקע. פי' בחוזק. משמע דלא לחייבי כרפוי ולפ"ה שרי לפ"ג דבשבת לחור כמ"ש סי' רע"ט כי"ט לא נזכו כיון דאין בניו ובחיבה בכלים וכ"מ בתוספות בניה ומה"ט כ' מהרי"ל פבו"ם שבבית כ' מחוס מות' לפחחו ע"י פכ"ל וכ"ל דאם כחובין עליו לחחיו אז נזרו' לחור דק"ל מוחק עפי' ס"ס ס"ג: ה כדיחם בשבת. והב"ח כחב דמוחר להסיר כ"ע בשבת אינו אסו' אלא מסוס גזירה שמא יתקע כמ"ש המרדכי פ"ג דפירוחין וכ"ע לא נזרו כמ"ש ס"ב פכ"ל. ולא ע' יפה במרדכי דלא' שם דאסור מדיל דבר שיש בו בנין נמו' אסו' אף בכלים: ו קמטים קש או קיסם או חבן או עצי בשמים דינם ב"ט כדינן בשבת (כדלימא פיומן שכ"ג פעיף ל'):

ה ז קמטים שעושין הנשים בבתי זרועותיהן ובבתי שוקיהן אסור לעשותן ב"ט משום (ו) תקון מנא לכבד

תקיט צירי דלתות מותר להסיר ולהחזיר לצורכי"ט ובו ה"ס

א ח (א) * מסלקין א (ב) חריסי [פי' קרסים שעושין בהם החנויות] חנויות (ג) ומחזירין אותם ב"ט ב כדי שיוציא תבלין שהוא צריך להן ולא יפנע משמחת יו"ט ג במה דברים אמורים בשיש להם ג ציר (ב) באמצע אבל יש להם ציר (ג) מן (ג) הצד אסור גזירה שמא יתקע ושאין להם ציר מן הצד כל עיקר אפי' בבית מותר להחזיר:

ב ג כלים שהם מפוצלים כגון מנורה של חליות וכסא ושלחן שהם חתיכות חתיכות (ד) מעמידים אותם ביום טוב ד ד והוא שלא (ה) יתקע:

ג ה להתיר ולהפקיע ולחתוך חותמו' שבבקרקע ולשבור פותחות ה כרחים בשבת כך דינם ב"ט: (ועיין לעיל פיומן שי"ל פעיף ז'):

ד ו (ה) (ה) לקטום קש או קיסם או חבן או עצי בשמים דינם ב"ט כדינן בשבת (כדלימא פיומן שכ"ג פעיף ל'):

ה ז קמטים שעושין הנשים בבתי זרועותיהן ובבתי שוקיהן אסור לעשותן ב"ט משום (ו) תקון מנא לכבד

תקיט א תריסי חנויות. פי' לחנות חמויות של שידה תיבה ומגדל שאינן מחוברים לקרקע אבל במחוברין יש בהן וספיקא כמ"ש סי' ש"ג ולכאר לכלכן ולהמזירן: ב כדי שיולא. ולהמזירן נמי שרי דלמא יבא להמזירן לא יהיה לפחות דיחוש שמא יעבור אבל בשפומדין בחניות בבית לחמור להמזירן לא חיים שם לעניבה: ג ניר בחמלא. כל נירי היו שבולי' רלים אחד מהדלת למעלה כמו יחד ורחם אחד כעגדו מלמעלה ובמפתן היה חור שהחוב לתוכו ומלמעלה כעגדו היה ג"כ חור: ד וכוח שלא יתקע. פי' בחוזק. משמע דלא לחייבי כרפוי ולפ"ה שרי לפ"ג דבשבת לחור כמ"ש סי' רע"ט כי"ט לא נזכו כיון דאין בניו ובחיבה בכלים וכ"מ בתוספות בניה ומה"ט כ' מהרי"ל פבו"ם שבבית כ' מחוס מות' לפחחו ע"י פכ"ל וכ"ל דאם כחובין עליו לחחיו אז נזרו' לחור דק"ל מוחק עפי' ס"ס ס"ג: ה כדיחם בשבת. והב"ח כחב דמוחר להסיר כ"ע בשבת אינו אסו' אלא מסוס גזירה שמא יתקע כמ"ש המרדכי פ"ג דפירוחין וכ"ע לא נזרו כמ"ש ס"ב פכ"ל. ולא ע' יפה במרדכי דלא' שם דאסור מדיל דבר שיש בו בנין נמו' אסו' אף בכלים: ו קמטים שעושין הנשים בבתי זרועותיהן ובבתי שוקיהן אסור לעשותן ב"ט משום (ו) תקון מנא לכבד

באר

(ב) חריסי. פי' לחנות חמיות של שידה תיבה ומגדל שאינן מחוברים לקרקע אבל במחוברין יש בהן וספיקא כמ"ש סימן שי"ג ולאסור לכלכן ולהמזירן. חמרוטים: (ג) ומחזירין. לפ"ה יהא לאסור להחזירן לא יהא לפחות דיחוש שמא יגעבו אבל בשפומדין בחניות בבית לאסור להחזירן דלא חיים שם לעניבה מ"ח: (ג) כלי. פי' שיש ב ציר לחלמא ולחמה. וכחב ב"י דהיינו דוקא בחדיר לכאר הקרם שבו בשבת ע"ל והוא משום דלמא בשחם ובעל כעוד שהוא קטן שהוא ולבי שרי דלא ב' יהא לאסור לפחות בבית ע"ל והוא משום דלמא ב"ש סברי כר נמי קמני ס"ג: ומה"מ כחב מהרי"ל כר מוחר לפחות בבית עמי לעני נרוי בפי' שיפחחנו בכלים. ולפ"ה דוקא ביום טוב כוחר אבל בשבת אפי' לעני נרוי בפי' שיפחחנו ביו"ט ולפ"ה ב"ש סברי כר נמי קמני ס"ג: ומה"מ כחב מהרי"ל כר מוחר לפחות בבית עמי לעני נרוי בפי' שיפחחנו בכלי. ולפ"ה דוקא ביום טוב כוחר אבל בשבת אפי'

דקוטס בכלי חיט אלא שהוי ס"ל יש טעם בקוטס בסכין להריח כמי כיון דאפילו בסכין לבלים אין חיוב חטאת אלא בממחקו וה"ה הוה ממש כמו לוכלי בהמה ומ"ם רש"ל דקוטמו להריח מיירי מפני בשרים קטים שאינם ראוי לתאנים. תמהתי מאוד על פה קדוש דאמר הכי דה"ל פסיעה דה"ל לתרץ בפרישות

זה אלא הדבר ברור להריח כמי חפי' בסכין מותר דאי טעמא הוא עם לוכלי בהמה כיון דאיכא בשר חיוב חטאת ורש"י דנקט מפני כיון לא נתכוין לתקן בכלי אלא אגב אורחיה דמלתא הוי כמלא כ' ומהו ענין הפיסוח הזו' ענין שעוקר כיון דבר קטן מדבר גדול כההיא דויפסחמי שהיית רש"י ולא זבר רש"י דך כיון על ענין דר"י כלי אלא לפרושי ענין פסוח דמליכו בפסוק שתופש'עיף אן הלוז ושופש מפס גדר והניח לאו כיון ממש קאמר אלא ע"י כלי שמחזק כיון קאמר ולאו לא זבר רש"י כיון הוי מביים מהו ענין הפיסוח ולאו נתכוין לחלות היתר דרך יהודה דוקא כיד אלא שכין לא ס"ל לכתוב כשמפסף כיון עפיס דזהו קאי על ריב פיסוח דעלמא אלא כפוף כשזכר רש"י הוה מפשט לן מן התוספות זהב קאי על ריב יהודה ס"ל לכתוי שם מפשט כיון אלא ודאי שהיתר אלו כיד דוקא דעלי בשמים להריח הוה ממש כמו כלוכלי בהמה וכ"מ דבכירי הרמ"ם שכתב ובלכוש של בהמה אף בכלי שרי כיד דוקא בקיפס דאיכא חיוב חטאת בכלי נזרי' כיד אלו בכלי אבל בלכוש של בהמה לא נזרי' כלי דיליה אלו בלי בקיפס וכ"מ דמדמי ליה לשבירת הכית דאיירי בכלי פ"ל ·) ובגמרא מדמי להדיא קוטס להריח לשבירת הכית משמע דגם ס"י כלי מותר כיון שהוא להריח דדוקא בחוטך לעצו' נזרו אף כיד משום סכיקיון דהפלי' עומדי' לכך נזרי' עשיית כלי כיד משום נזירת כלי בסכין אבל בלהריח לא הוה נזירם כלל וכ"ל מדברי הטור דכתב בסתם קוטמין משמע בכל גווני ום"ם הטוח מותן בהרי"ק מו תבן ועלי בשמים וכן כ"ל פשוט ובכרוך: במהרי"ל הלי י"ט כתב בשם מהר"ם מ הכית עכו"ם כתב ליטרחל והוה

מחוס מותר לשוכרו ולפתחו ונרחה דכתותם שים עליו חותית דאסור לשברם כמ"ש ס"מ ס"ג לעניין שבת וה"ה שאר כלי חרס ואבנים שנשברו בשבת מותרין לטלטלן ואפילו לצורך מקומן ואפילו לצורך מקום אחר ואפילו לצורך שניהם ואפילו לצורך חול ואפילו לצורך מצוה ואפילו לצורך אוכל נפש ואפילו לצורך חולה ואפילו לצורך יולדת ואפילו לצורך מילה ואפילו לצורך פדיון הבן ואפילו לצורך קידוש ואפילו לצורך הבדלה ואפילו לצורך מקדש ואפילו לצורך כהן ואפילו לצורך לויה ואפילו לצורך מת ואפילו לצורך כבוד הבריות ואפילו לצורך כבוד רבו ואפילו לצורך כבוד אביו ואפילו לצורך כבוד אמו ואפילו לצורך כבוד אשתו ואפילו לצורך כבוד בנו ואפילו לצורך כבוד בתו ואפילו לצורך כבוד חמיו ואפילו לצורך כבוד חמותו ואפילו לצורך כבוד בעל אמו ואפילו לצורך כבוד אשת אביו ואפילו לצורך כבוד בעל בתו ואפילו לצורך כבוד אשת בנו ואפילו לצורך כבוד אשת חמיו ואפילו לצורך כבוד בעל חמותו ואפילו לצורך כבוד אשת אחיו ואפילו לצורך כבוד בעל אחותו ואפילו לצורך כבוד אשת אחי אביו ואפילו לצורך כבוד בעל אחות אביו ואפילו לצורך כבוד אשת אחי אמו ואפילו לצורך כבוד בעל אחות אמו ואפילו לצורך כבוד אשת בן אחיו ואפילו לצורך כבוד בעל בת אחיו ואפילו לצורך כבוד אשת בן אחותו ואפילו לצורך כבוד בעל בת אחותו ואפילו לצורך כבוד אשת בן בתו ואפילו לצורך כבוד בעל בת בתו ואפילו לצורך כבוד אשת בן בנו ואפילו לצורך כבוד בעל ב

תקכה א הלואת י"ט. פ' שמקיף מיני מתיקה ומשתה: ב לא יכריזו · תפ"ג דמות, להכריז על דבר מלוה כמ"ש סימן ש"י ס"ב שתמי הכא דתפס, כנ"ע:

תקכו א ואפי' יפרים. ואם הוא צריך להוליכו לעיר אחרת רחוק ממהלך יום אחד והפכו"ס לא יוליכוהו למחר ונפ"מ לקברו למחר פ"י יפרשים יקברוהו פ"י עכו"ס בכיתו ולמחר שבת יולילוהו ויקברוהו או יניחוהו כמרון ויתמרוהו כמחר ובזפת פ"י עכו"ס כדי שלא יפרוץ (ריב"ם כ"י ים"ם): ב יתפסקו בו עכו"ם ין קוברין פ"י קרוביו מפוס ולפני פור ל"ת מכשול (ת"י קס"ו מ"ם קל"ד ו"ל רס"ב ח"מ רפ"ח מ"ו כ"ה): ג לטהרו. סתכב לטהרו לגמרי כלי סיום עכו"ם שלא כרדב"ז (כ"ה): ד ולהולילו. כיון דאית ביה צורך מלוה שרי אפי' תקי"מ ויש"ם כ' מקום שאין מנהג נכון שלא לקברו ביו"ט רלשון פ"י עכו"ם תל"ב תשתני או תשתכח או שילטרך להשהותו או שהו' רפוח וכ"כ מקלת רכוות, ולד קטן אפי' למר ל' יום יכולים להליטו במרטף וגם אין צריך לו' שלא שמתכוין כיון שחייס כמו במת גדול מ"כ טוב שלא לקברו כי"ט

הגה ודין פדיון הבן כדינו בשבת כך דינו ביו"ט ועי"ל סי' שע"ט סעיף ד':

ב ג (ב) שכיב מרע דתקיף ליה עלמא טובא שרי (ג) לנרש אפי' בשבת:

תקבה דין הלואה ביום טוב ובו ב סעיפים:

א מ א הלואת י"ט (א) ניתנה (מ) ליתבע בדין (ופ"ל סי' ס"ז סעיף י"מ):

ב ג גבאי צדקה נובין מהחצרות בי"ט אבל ב לא יכריזו כדרך שמכריזין בחול אלא נובין בצנעה ונותנים לתוך חיקם ומחלקים לכל שכונה ושכונה בפני עצמה:

תקבו דין מת ביום טוב ובו יב סעיפים:

א מ מת המוטל לקברו אם הוא בי"ט א' (לא יתעסקו בו(מ) יכרוך

א ואפי' יפרים ואי אפשר בעמיין מבל) ב יתעסקו בו (ג) עממין

ג אפי' מת בו ביום (ופ"ל סי' ד"ס) ואפי' יכולין להשהותו עד למחר °שלא יסריח ג וכך זה (א) בעשיית (קבר) וארון ותכריכין * אבל להלבישו ולהחם לו מים ג לטהרו ד (°) ולהוציאו ולשומו בקבר מותר ע"י ישראל:

ת"ד ק"כ מ"ע ס"ז

הגה

ומפי דים לו מסה וכיס מבל מס מין לו מסה וכיס מותר לקדם דמוה קפיד . והיה סמור ממלוקת רש"י ור"ת לענין מין דין ולא מקדמין מבל כלה מולין ולא מיבמין כתב סתם ולא כתב דלר"ת דוקא בים סם מת גדול . והה תימה למה לא כ' גם בחלו בים מחלוקת ובשאיר כ"י בל"ם . ובלע"ד דגבי לא מולין ומיבמין מודה ר"ת לרש"י בים סם מיסור בכל גווני דהא מיהו דמיין כמי למקח וממכר שקוסם סיכמה למעשה ידיה. וכן בחליצה סיה קוסה שלמה ויולחתה מזיקתה ליבם ובהך דמקח וממכר תמריק בספיה מסור בכל גווני בשלמ' בתין מקדמין יש לומר שלא נזרו בתין לו מסה וכיס דשמא יקדמנו מחר משל"כ בחליצה ויבום . ובזה ניחא לי מ"ם התו' ירושלמי דיומא מ"ד מומה הלין דכנסין תרמלין לריך לכוסם מבש"י שלא יהא בקוסה קיון בשבת . ומשמע בכל גווני מסור אפילו אין לו מסה וכיס ואם כן קשה לר"ת דמתיר לקדם בזה . ולפי מ"ם ניחא דקדושין שאני משום שמא יקדמנו מחר משל"כ בכיסים שהיא נשואין שהם מחר הקדושין ול"ל לפי מ"ם דבחליצה ויבום יש בו משום מקח וממכר למה לחם לפרש בנמ' משום שמא יכתוב ולא משום מקח וממכר כמו בסיפא יש לומר דסובר בפירוש בתרא דרש"י דלפיל דמקח וממכר נופה מסור משום נזירה דשמא יכתוב וכללו התוא בבבא זו דאין בהם רק שמא יכתוב ואם כן שפיר כתב הסור סתם לא מולין ולא מיבמים דלא מוקמה בנמ' דיש שם נדוד אלא משום דלא תיתא למ"ד קרא לו בחתא שם רשות אבל מזה מודה ר"ת לרש"י דלריך לפרש כן כנ"ל נכון מאוד: כתב הסור . ובולן אם אפשר אין שונין בין מוזדין מה שאפשר וכן בביאור ריי"ף ורש"ם בשם יהושלמי וכתבו ס"מ מאן דאמר בבבא קרקע או מטלטלין הקלתה ומזה רמיה למ"ם בח"מ סימן ר"ח דלא קי"ל כמ"ם רמ"א סי"ד סימן ר"ל בנשבע שלא ימכור ואבר ומכר דלא הוי מכירה ופ"ם כי"ד סי' ר"ל וסי' רכ"ח סעיף ל"ם בזה. ובוד רמיתי לרש"ל בפ' שבועין סימן ח' שכ' בשם הגהת סמ"ק בנשבע שלא למכור ומכר דלא מהני כרמתרין בפ' המשה שנפלו בתין שחמרו מבים לא ליזבן מי זבין לא מבני ומשתמת אין ממירה דרבון חמיר' מבטותתו וכתב שם דלריך לחלק בין בסיא דמוכר בשבת דמבני מפעה שבועה שיבר כוחו וזכותו ושוב שבת ניתן לרחות אלל חולה משל"כ בשבועה שכ"ל מ"ם תחלה בשם הגמת סמ"ק רמיה מפ' בהמה שנפלו ואין רמיה כלל דהא קשיא מהך דהכא דים מיסור דרבון כמה שתמרו זה ואפ"ה מבני פ' תחלה בשם הגמת פ"כ דים מילוק בזה בשם בהמה שנפלו שבדו רבון תקנת' דלא לזבין הבבסים בשביל טובת בהמה ותת"ל שתם מכר מועיל מה הועילו בתקנתן ודאי כל ג' יתכור שברי אין עליו שבירה אלא שתכמים נתנו יפוי כח לבהמה בבבסים תלו ואיתו מפקיע שבח שבירה בהך דהכא ודאי מועיל תקנת תכמים דכל מדם יתכר מלשבות מיסור דרבון אלא דתם שבר אחד קולר שבירה תנוי ברחמנו ומשני קיימים. ומ"ם רש"ל אחלק בין שבת לבשופ מיכי מכיר בזה דמה מילוק יש בין זה לזה ותדרכה מניחו מומר במיסור כולל דסיימ כגון שבת שכולל לכל אדם ושבופה אינו אלא בזה בשבת. והרבה שעמים מליא שאין מיסור אל על מיסור ובאיסור' כולל אל שפיר. נס מ"ם דשבת ניתן לדחות אפי' מיכי יודע מה עתיד להיות ותו דמקח שבשבת בחיסור בתבר באיסור ריבית כי"ד סי' קפ"ם ס"ח הוא תיובתא' וכבר זכרתי תשוב' הרמ"ם כי"ד סימן רכ"ח סעיף ל"ם דרבא דס"ק תתמורה מודם בזה וכן עיקר: (ב) שכיב מרע כו'. פי' וכתב הגם בפ"ם:

תקבה (א) ניתנה ליתבע. הכי ק"ל דרבה דלא כרב יוסף דאמר דת"ל ניתבע דת"ל ליתבע למכתב ורב יוסף ס"ל דאם לאחם לזה לא יהיב ליה ואתי לאתמוטי מבשבת יום טוב:

תקבו רמיתי להזכיר אם שמע' בדפוס מדם על ספר מהרי"ל הג"ם אחר ח"ל בשבת רס"ד נפטרה אשה ק"ק פרנקפורט אשה ליל ראשונה של סוכות וביום כ' כו' ולא נהגו לטומדים דמיתת ביו"ט ושיה יום ב' ביום ו' ובליל ו' בכיתת שבת בהריכו הלומדים בתחילה בתפילה מיתת הרחם ושימי מקום כו' פכ"ל. ובלא כדין הוה לנו לטומדים דמיתת הרחם לאיה רמיה בשבת בפרבסי' כמ"ם הרוקח בהלתיו כי"ד סי' שם"ו וז"ל לבל חייב בפיתה בשבת כמו שתה שמוסכין הכובש לפני מיטו כל ז' ובשבת בזימנה ולא בפרבסי . וכ' מו"ח ז"ל דבשהחזן מתחיל ברכו יניבים הכובש דלא להוי פרבסי' וכ"כ בש"ע סי' ס"ד דבשבת יסיר מיתתו ויתלך הוה שבשבת יתחיל בעיים' וכן בשימי המקום דפסק בש"ע סי' של"ג דבשבת לא יאמו מקומם חלא שרמ"ח מכי' שם י"ח דגם בשבת יאמו וכיון שהמנג וכיון שקודם בתחלת ברכו יוכב בשימי מקום שמדיינמול הוא וכיון שהתחיל בחול יכב שם גם תח"כ ודבר פשוט הוא שתם בח בהכל לבש"כ תחר ברכו שלא יאנה המקום דמתחיל בשבת בהבילות בפרבסי' וכ"ם בשה שמכרין בשמם שמגין לפי ברכו וכ"ם בשגליכו להתחבל בשבת כ"ן מיט נכון דמה יתחדם לו בשבת מפי ממה שהיו לו בש"ם שהוא ג"כ דין תימות בלילה בספה הגם זו בחדשה ואין לשמת שום דבר בשבת שהו' ממה שהיה בח"ם: (א) בשעיית מרון ותבריכים . שתלו שם מיסור דתורייתא וכן הביאור שמבשים שתת בשפר צריך ע"י עכו"ם דמילוי נומת הוה בכוונה ובים בשלים

באר

(ג) לנרש. פירש שהגם שבשב בשבת שבת:

תקבה (ב) ליתבע. בתב מהרי"ם מלובלין שהוקם בפ לבניהו ביום טוב לפטות לו מטוטו דמיית לקיים דבריו ופטות טוב ואין רלוי לקבטו ביין שם סימן ש"ב:

שערי

תקבו (ג) עממין עבד"ם ועי' בשבות יעקב חיב סי' כ"ו שמתיר לשהר חמת וא"א לקוברו כשיש חשש שיסריח דלהשיטו בארץ הרי בפקצת קבורה ע"ש ועיין ברדב"ז ח"ב סי' תק"י שפסק ששהרת יהיה

ביאור

סי' תקבו א המוטל כו'. רש"י שם ד"ה לתר רבה כו' ור"ל דלית די"ם קלי לתת: לא יתעסקו כו' ואפי' כו' ואי כו'. כ"כ בב"י וכ"ת כ"י ס' תלת ל"ב י"ם כו' לפשר בפתוחין: אפילו תת כו' ואפילו. דלפילו תר זוטרת דבעי לשהתני ל"ק תלת ל"ש שהי מדקלתר רב תני שתם ואף ת"ל כו' ול"ק כי"ם שני ותמ"ל דבפ' תולין קלתר ולא כתו פתפם לגל (כ"י תברת"י):

לבושי שרד

ש"ע ס"א (ב) ולהוליאו ולשומו. עיין תשובת ב"ח בתדשות סי' י'

חתם סופר

העלה הגוב"י סי' י"א דלא כהמג"א סי' ש"א סס"ק כ"ז:

מחצית

כו' לך קשה דבסיף משמע שמשמתה דמותר להכנים לחופה בשבת ויו"ט דמתרי' הש דמשמע ידי נשרה להכים מדשבת רחמנא לשב למימרה לחופה. ת"ל דמבטלי ממלאכת'. ודחי הש דשמ דשמיר בשבים לחופה בשבת ויו"ט דמלאכה לחבל חופה מותרת דתפי' כ"ם מותר לעשות חופה מיירי בשבים בתוס' שבת ויו"ט. דמלאכה לחבל חופה מותרת דתפי' כ"ם מותר לעשות חופה כיון שפיט ליה מדרבן נזרה שמא יבתוב . וכל דבר שהוא מדרבן ליש בים וכמ"ם סוף סי' שמ"ב בן נרשה ליהב בדוחק . וי"ם בתו' לפי תי' הש בבי בת"ם בשבתות ויו"ט דנרשה דמיירי בשבת עלמו ומשמע מדבריהם דמותר לעשות חופה בשבת ם"ם ול"ש בכל"ל הע"ם . ועי"ז כ' מ"ת דקושיותו הרמשוה והפי' שבתב שהוא דוחק . הש דברי התו' הש דברי התוס' הין בין עיניו דהא בביא דבריהם) ול"ל התוספות ד"ה דמסר כו' ת"ל דמתר בם"ק ושתת בתוך ולא בשתך לתין בוטפים בתי' בחי"ם משום דתין מעריבים שמתה בשתה ודרש' גמורה היא בתלמוד בתניגה דהוי דתורייתא. מ"ל דהכא מיירי שבה תחד לבבי ר"ם שהוא כ"ם לענין מלאכה . דהוספות דתורייתא כו' לו בשופים בלא סבורה כו' לא; תשיבה שמתה כ"כ שיהיה מסור ליהא ר"ם מעשה זה בכ"ל התוס': ומשום דמיירי כו' בזה בא לדחות דברי ם"ם שבתב הרמה מדברי התי' הבי של תוספת דתותר לבשות חופה בשבת ויום טוב ול"ם . ר"ל דהא תוכח מתתי דגם בניסה לחופה מסור דומי דייבום . ומ"ב מ"ת דהספופות מיירי לרין תורה . דהא קשי על מבי דדתי הם"ם הרתיה דמעשה ידי בהא לשביה מדתכם' לו להבניסה לחופה · ומ"ב רלה הם"ם להביה רתיה מקר' . וב"ז דתי הם"ם למת מסר לה בשבתות וי"ם . ת"ל דמסור מדרבן מסום שמא יכתוב , מבל מקום אין רתיה ממבי דתכתה לו בהתורה למעשה לחופה דהא תן התורה מותר להכנים לחופה בשבת ויום טוב . ושוב בביא מ"ת רתיה דהברי התוספות הם לרין תורה דמל"ב· למה לו הקשו בשבועות היכי מסר לה בשבת . והיא מעשה מסורי, ממי בילה דף ל"ז ע"ב כל שהייבים עליו משום שבות בין בשבת חייבים עליו ביו"ט בין ואלו בן משום רשות לא דהיין ואלו מקדשים ואלו חולצים ואלו מייבמין כו' אלמי הקשו ·מ"ק וכתבו דהרי"ף גמורה היא דהא דקאי לרין תורה דהא שקלי וטרי דהש"ם ג"כ היא לרין תורה . לכן לא היה מצטרך להם להקשות ממשנה דביצה דף ל"ו דשם מיירי משום שבות . לכן הוצרכו לו' דהאי ד"ק היא

כזה מבלי להלכישו כו' שמיו מלא טלפוד תמרי כיס מתוך שהותרה הוללה לנוכך הותרה נמי לנוכך כיוס קצת ומיוחס מיס מותר מתוך שהותר כו' : (ב) מבל מותר לכסותו בשבר כו' . פי' לעשות מהשבר כמו הר וזה כי"ט שני מבל כרחצון פסיעה שחסור פ"י ישרמל כמ"ם נשמוך : מותר

הגה ומוב ליזהר לשברו פ"י קש על גב עור או נשר ולא פ"י פרישים שלא יבוא לידי פיהוס (מה"ד סימן פ"ב) :

ב ד מת ביו"ט ראשון אסור להלינו עד יו"ט שני (ג) כדי שיתעסקו בו ישראל :

ג ה בשבת וביום הכיפורים לא יתעסקו בו בלל אפי' פ"י עממין ו אפילו להוציאו על ידיהם ולהניחו בכוך (פי' בשפופרת) העשויה מאתמול :

ד ו ז ביו"ט שני יתעסקו בו ישראל אפי' ביום שני של ראש השנה ; ואפי' לא אשתהי אפילו לחתוך לו

הדם מהמחובר ולעשות לו (ד) תכריכין ° וארון ח ולחצוב לו (ה) קבר ולחמם לו מים לטהרו ולגזוז לו שערו ט ואם אין באותו העיר מקום קברות לישראל מוליכין אותו לעיר אחרת שיש בה שכונת קברות אפי' חוץ לתחום י ומשכירין לו ספינה להוליכו ממקום למקום דיום טוב שני לגבי מת ח (ו) כחול שוויה רבנן ואפילו אפשר בעממין יתעסקו בו ישראל :

הגה מבל מתכוין ומדמיונות מלו אין נוהגים כן מלא כל היכא דאפשר בעממין עוסקין הקבר והמרון ומכריכין ע"י (ז) עממין ושאר הדברים עוסקים (ח) ישרמלים מ כמו ביו"ט ראשון מבל אם לא אפשר בעממין מומר לעשות הכל ע"י ישרמלים (מרדכי הל' מבל ומה"ד סי' פ"ג) כ חוץ מן הכיפה שבונים על הקבר שאין בונין אותה ביו"ט : הגה (ב) מבל מותר י לכסותו (ט) בשפר כדרכו בחול (י"א) ודלא כיש ממתירין בן ל"ל ב בר"א כשרוצים לקברו בו ביום אבל אם אין רוצים לקברו בו ביום אין עושין לו שום דבר איסור מלאבה אפי' ע"י עכו"ם יא אבל (י) שלטול מותר : (ודין קריעת שמע והפילה מט מת לו מת בי"ט רשאין מו בשני ע"ל סי' ע"ח סעיף כ' ולקמן סי' תקמ"ח בסעיף ה'):

°ע"ל סי' ע"ח סעיף כ' ולקמן סי' תקמ"ח בסעיף ה'

החופר

לקבור על ידי ישרמל לא יחפרו חמשים אמות זולת בני החבורה הרגילין לחפור וכ"ם שלא יבליטו חמשים אמה לחפור לחפור למעט בחלול ממעטין עכ"ל ורמ"ם סי' י"ז מתיר לכל ע"ם וכ"ל דהא כחול שוין. רבינו ירוחם מזו למדו נבי מילה בשבת דמותרים שבי מוהלים למול כמ"ש בי"ד עסי' רס"ו ק"ו כאן: יא מבל טלטול מותר. מבל חסו' להוליאו חסי' לברמלי ותע"ב דמשמע ברש"י ורמ"ם דמות' לבנסו ולגזוז שערו מ"מ הוא"ל היה מלאב' טפי דגזיזת שער במת מיאו מלאבה בלל (ת"ה) וביש"ם הקשה דהא כ' הרמב"ם פ"ו הלוז בין מן החי בין מן המת חייב וכ"כ בירושלמי פ' בלל גדול הלא ע"ב דעת הרא"ם לפירש"י דמלאבה בבידה לסור מבל הולאה שרי ומ"מ כ"ל שבת בבל הלא ע"ב ובריב"ם ס"ל דלא הוא"ל לגזוז שער במת אלא מפני שהוא מוקצה ובלא"ה אסור ובלא"ה

כיוב להחתיר וכ"כ בת"ה ובפ"ע : יב מותר ליטול שכר. דשמא לא יעלה על דעתו שיעשה כחוש (ריו"ז) ובפ"ם חושב ליטול שכר ואם היו רוצה לעשות כחוש מיפעין ליה כמו בחליבה עכ"ל ובפסי' תקפ"ם ד"ח דלעורך מלוה מותר ליטול שכר בשת ו"ע : יג וחוזרין למקומן. מדכתם הרכ"י פ"מ דס"ל תפי' יעלו חון לד' מלכים אמה מותרים לחזור בלה הבא מבחוץ לחמ"ע וכ"פ בת"ה ובפ"ע . ועיר הפבוים בקבת בעין שמודדין מן הקבת לחבורים ליך דרך היתר דבא ליך דרך הקבת (רמב"ן כ"ם סי' בל"ח) : יד כלי הקבורה. דמלחכתן לריהר הוא דשמא יעורך לרס לחת להר בו ביום ואפ"ה מותר לעלעלן בלה יעמוד (רמב"ן כ"י) משמע דנסכין של מלה לבור לעלעלה אחר המלה שיוסב שלא יעורך לו יותר ועמ"ש סי' של"ח ס"ו : טו לסורים לרחוב. תע"ב דרביבה רק דרבן מ"מ חיכא דליתא דר' ט כ"ל וה"ה דלבור ליך נכפיהם (כ"ב) : יז כדי למכר קבורתו. כלומר הע"ג שיכול לו לחר רוצה לקוברו בו ביום אחר יכול לעשות לו לחר ארון ע"פ שלא יעורך לו מבחוץ ואפ"ה מותר ליך עמהם למכר קבורתו שמוכל בעזין על פי הדחם ובריב"ם סי' תקי"ו כ' דלבור ליך כמו דבעי למכר לרס לפי' שכמו כן יכול לעשות לו ארון

רס"ל כ' דוקא היכא דליכא קבר במקום שמפטר מכל מקום יש שם קבר מלמ שמשם שיוליכוהו לקבר מבותיו אין זה כבודו למלך י"ע ומשם יש משם שיסרים קוברין מותו במקומו ולא שמעי' לגוותתו ומי ליכ' משם זה מליצין מותו וקוברין מותו מחר י"ע במקום מותו: (ו) קוברין מותו מחר מהכילה. רס"ל כ' ס"ז ול"ל מי משום שממת י"ע קל' מת מלוה קודם למגילה כ"ם לשממת י"ע והמילד' הכל נקל' מת מלוה ועוד ומי זהו שממת י"ע לאכול ולילך מ"כ לבית הקברות אין זה מלה תוגה ועוד מאחר דמי' במדרש לא תאכלו על הדם שאין לאכול שעדת קודם שנקבר המת למה נעבור ע"ד המדרש מלה קוברין מותו מיד מחר יעיל' כה"כ מ הוה אדם חשוב ומשם לאו מתקבלים מנין וקוברין מותו בעת שהו' הס"ן הפיוטים ושאר דברים כדומה לזה ומוזרים לכה"כ וכן מיקר עכ"ל:

תכבז (א) נקדרה נפ"ע. דלמו בקדרה מ' יכול לבשל כמה שירצה כ"כ בעור וכ"כ רש"י בדף י"ז ז"ל שלא יפרים לאחר שבישל לצורך עור עוד מי צריך להזמין אחרים ויבשל תבשילין אחרים ויותירם לבעת מבל בקדירה מ' מם יבשה הא אמרי' דאמי לאוכל ממלאה אשה קדיר' בשר בו' עכ"ל פי' בקדירה אחת אפי' אם מעריס ואר בה מותר וכן העתיקו הטו' ומ"ל דא"כ אמאי היה בכמיה מלטער בנמ' אם בשה שלא היתה ע"ת הא יש היתר להערי' ובקדירה בקדירה מ' בשביל שבת י"ל דה"ל לבשל תבשיל לשבת מה שהיו יכול לבשל בתבשיל שמבשל בקדירה זו של י"ט כ"ל: (ב) אבל מבשל

ע"ש סי' ת"ל ס"ה ופי' ומ"ש

יו"ט שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת (א) בקדירה בפני עצמה (ב) אבל **מבשל הוא כמה קדירות לי"ט אם הותיר דותיר לשבת** (פי' ענין העירוב הוא שיבשל ויאפה מי"ט לצמת עם מה שבשל ואפה כבר מעי"ט לשם שבת ומלמ שלא

החמיל מלאכה בי"ט מלמ נמר מותה)

הגה

נפלים שנהגו להסיר ערלתן בצרור אבן או בקנה כ אסור אפילו ביום טוב שני של גליות:

הגה ואסור לקברו ביום טוב מלמ מניחו עד למחר: (ג"י)

יא ר אין קורעין על המת אפי' בי"ט שני אפילו קרוביו:

יב ס בשמת בליל י"ט שני משכימין וקוברין אותו כא * קודם תפלה בשמת ביום (ו) קוברים אותו אחר אכילה:

הגה דין לדוק הדין ביום טוב עיין בי"ד סימן ת"ח סעיף ו' (ב"י):

תקבז דיני עירוב תבשילין ובו כד סעיפים:

א ח יו"ט שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת (א) בקדירה בפני עצמה (ב) **אבל מבשל הוא כמה קדירות לי"ט אם הותיר דותיר לשבת** (פי' ענין העירוב הוא שיבשל ויאפה מי"ט לצמת עם מה שבשל ואפה כבר מעי"ט לשם שבת ומלמ שלא

החמיל מלאכה בי"ט מלמ נמר מותה)

°ע' סי' ת"ל ס"ה ופי' ומ"ש הגה

מצם דהתם מי הוה מצמ"כ הכה דמת תוך ל' הוי ספק נפל וכ"מ בח"ש סי' קכ"ו ס"ד לענין יכום ע"ם ופיד בשבת דף קל"ה ע"ח ד"ה בן ח' וכו' כתבו התו' דמהלין מבח ממ"ג וכו' וכ"ה בנמ' ע"ם וכיש"ם סבה דהין קוברין מותו תוך ל' עמ"ם ס"מ: ב לאסור לפי' וכו'. (ג) דאין מנוה לקבור נפל וה"כ אין ח"ע נדמה לעורכי קבורתו ועוד דמה שבנו לבסרה אינו מנהג של תורה אלא מנהג בעלמא משוסתקנו רפיסטים לאחרי בב"ר שהקב"ה מעביר הערל' מן הקטנים ומגדל על פומבי ישראל (הג"מ) וכ' כבר"ה דזה מיירי בידעי' כודאי שלא כלו לו מדעיו דמל"כ קוברים אותו כי"ט כמ"ם ס"ט ומשמע דס"ל דקוברין אותו ואין מוכלין אותו וכבר"מ כ' דעכ"פ יאחין אחר שיבשל ואפה ואחר"כ יקברו אותו ומיד אחר

ג עור כסא רי"ה וכ"כ בהגהות מקו
ובכ"ע ד הנכות הירושלמי דסיפיכין אם
רש"י וכרי"ף יפים ה כם בגמרא עיין
כרי אבל וכרב ו כם ולכאורה בדברי
ז כרבי זירא ח כרי"ף כם ב עיבכה
הירושלמי כפ"ם הכ"ה כתב בתוב
הירושלמי מדרים ו מבהגה דברי רב
יוסף כם כ כם הכי ר' חייא ט כם פ"ו
פירוש דרב יצחק ה כם פ"ו ב רבה
דתנוח ושמואל ויב לבי כם

עטרת זקנים

תקבו * ומיהר להניח תיכוף זה לפני
סבק תפיכה. וה אחר שחזר
הון נרכו יכול לעשה דכיון שהתפלל
לא מהפלגו הפלה ויש לו כוי קבלת
ויש (הרחכין) :

* ואם לא עשה מלא תבשיל מותר
לכל מה לעה לא תכוי לכתב :
* לפי הין דנים קבעים הרי זה מותר
לילכם ודנים קבעים כלותים לפ"ם
כלין כיצד הפוס ניסול עבירם לפיה
נקרא הבשיל לענין עירוב הבשילין
לפמוך עליהן דהא דברי הפוס ניסול
עבירם לא הפוס דלא הוי הבשיל אלא
דהפוס הפוס לקרובי דפתי היו וכל
בהלכל כמו שכתב מי לין קירוב דעת
בניהולו אלא היים כיון התבשיל כולו
מוכנין בלו הפוס עירוב לפילו
הילתן עבדים וכפלן עבדים ומי
מהניען עליו לאכל פלוחים לגר לין
מיהיל לפי' כהפלתן יהרהל דהוקי
תבשיל נפיען (פ"ב דביצה כ"י
והרחכ"ם) : * פומך תפי"ם לפי' על
מבדים. פיינו לו' לפי' שלא

לבושי שרד

ב"א כת' הרין (כ) לפור לפוריית
ולא שרי אלא ע"י הולין כניל :
תקבו. ש"ע ס"ה (כ) קבדים שבפלן.
עיין מ"ל סימן ק"ל :
ז"ז סק"ה (כ) וכלמו מנות לפין
נכון לו. עיין כניי סי' קי"ל :

יד אפרים

סי' תקכז במ"א ס"ק א' לפ שרי
תם סופר
מקרי הכנה לענין זה וכיון
דבפעולת הבישול אין איסור
בשבי מלאכה שהרי צרכי שבת
נעשים בי"ם מותר לאפלו
בשבת דמשום הכנה ליכא
ואפנם לפרי"א הראיל לקים
מהכנה דכיון דראוי ליו"ט עצמו
עי אורחים אפריגן יו"ט לעצמו :
הכין ומותר בשבת כמבואר :
(שם) ס"ק א' ואם קיבל עליו

נתיב חיים

תקצו ס"א ס"ק א' (כ) ואם קבל
עליו וכו' כ"כ ולפי זה אסור

בהיתר גם בז"ז תבשיל כשר לערב כיון שבשילו לפ"ם וכתב הרמ"א לקמן סי' תקיח דהוי כעין ערוב לפי שהפלגו חפילת שבת ע"ם. אבל אין בפקיק דבשבת לאסור לישב בשבת אלמלא בדעתו ע"ם ברשות לפי שהוא דומה לשבת. דבשבת היו תוקעין שם בל עוד ובדעתו הוה בשבת תקיעה שברי. אבל בי"ט היו תוקעין דין מוכח בס"ה דשוכה דקקיעה ע"ם תקיעות בשבת בתוך התו ואי ס"ד נמי לומר ליתי בשבת משום דלא הוי בשבת תקיעה שברי היה מוכח בס"ה דשוכה דקקיעה ע"ם תקיעות כל שכן ושכה בפ"ם בתחלתן כדאיתא בגמרא בדעתו ע"ם ברשות לפי שהוא דומה לשבת. דבשבת היו תוקעין דין מוכח בס"ה דשוכה דקקיעה ע"ם תקיעות בשבת בתוך התו ואי ס"ד נמי לומר ליתי בשבת משום דלא הוי בשבת תקיעה שברי היה מוכח בס"ה דשוכה דקקיעה ע"ם תקיעות כל שכן ושכה בפ"ם בתחלתן כדאיתא בגמרא בדעתו ע"ם ברשות לפי שהוא דומה לשבת. דבשבת היו תוקעין דין מוכח בס"ה דשוכה דקקיעה ע"ם תקיעות בשבת בתוך התו ואי ס"ד נמי

עשרי תשובה

תכבו (כ) מפושן. עבה"ט ועיין ח"צ סי' רלמ"ד שדעתו דלכתחלי אין להניח ע"ת רק בבפושל באש ממש
ובדיעבד סומכין בין על הבפוש בין על המלוח שלא נתבשל דע"ת דרבנן והרבה הקילו בי
ולכן אם הניח ע"ת בהערינג מהני בדיעבד ואף לכתחלה כשאין לו דג דשעת הדחק כדיעבד דמי ולא
יברך רק יאמר תנאי הנהוג בדין יהא שרי כ' וכן בכפוש יש לנהוג כן שלא להניח כ"א בשעת הדחק
ולהתנות בלא ברכה ע"ש: (ו) ששכח עין בכנסת יחזקאל סימן כ"א באחד ששכח ואמר כי נדול העיר פפוך
אדירי ושוב ברגל אחר שכח ג"כ אם ה יכול לפמוך על נדול העיר אפי' ברגלים רצופים שלפי שהאידנא
כוונת המזכה אף על השוכח כמה פעמים רצופים מכ"ש אם היה בבתים רגל או רגלים שעשה בהן ע"ת

כתיקון

שערי תשובה

(ו) מפושן - עבה"ט ועיין ח"צ סי' רלמ"ד שדעתו דלכתחלי אין להניח ע"ת רק בבפושל באש ממש
ובדיעבד סומכין בין על הבפוש בין על המלוח שלא נתבשל דע"ת דרבנן והרבה הקילו בי
ולכן אם הניח ע"ת בהערינג מהני בדיעבד ואף לכתחלה כשאין לו דג דשעת הדחק כדיעבד דמי ולא
יברך רק יאמר תנאי הנהוג בדין יהא שרי כ' וכן בכפוש יש לנהוג כן שלא להניח כ"א בשעת הדחק
ולהתנות בלא ברכה ע"ש: (ו) ששכח עין בכנסת יחזקאל סימן כ"א באחד ששכח ואמר כי נדול העיר פפוך
אדירי ושוב ברגל אחר שכח ג"כ אם ה יכול לפמוך על נדול העיר אפי' ברגלים רצופים שלפי שהאידנא
כוונת המזכה אף על השוכח כמה פעמים רצופים מכ"ש אם היה בבתים רגל או רגלים שעשה בהן ע"ת

חכמת שלמה

עיקר מעגת הצדוקים דעצרת אחר השבת מפני שפשה רבינו חיה א וחב ישראל וראה שעצרת יום אחד

מחצית

דס"ל דלא קיל כרבא דס"ל הואיל. וכיון דקיל כרבא ולוכי שבת אין נעשים ני"ט מן
התורה אפוס בכנה לזה סורכו לחדש בפפיס וביפול ל"ת בכנה. אבל לדעת הפוסקי' ודקיל"ל כרבא
דס"ל הואיל בלמ"ה לק"ת ואפיר לוקים ומבשלים מ"ת לעצם מ"ת ע"ת. וכיון דאין בכרת מה"ת לחדש
דין חדש דבפלים וביפול ל"ת בכנה מדרבנן בפלים בכרת חיפוה דהוי בכנה ול"ב אין לפפיר
לפיה וביפול מיו"ט לעצם מ"ת ע"ת גרידא כ"ת הואיל. וכלמ"ה דברי הפוספפות מפוסים
ריל דבא קוראי הפוי היו קוראים בפ"ם רבא בריה בפם בריה:פעמ"ב עיקר כוונתם למ"ה לבפוף ואפי'
לדיהן ס"ל הואיל וס"ל בכנה דרבא כר ריל דקיל ומורכי שבת מן התורה נעשים ני"ט:וכמ"ש מהר"ם
לובלין שם ס"ק מיקשי מאי מקשה רבא בריה לדיהך כו' וכי מצוה ע"ת לריך לפורייתי' ואם לפרי
נרבא דס"ל מורכי שבת אין נעשים ני"ט מן התורה מצוה מ"ע בשבת ביפול ול"ת בכנה נמור:
ליכא לפפור תורה:אבל אם קיל כו' אחר מדלעיל ב"ב שבתוב' לא בשמים הוא לומר דלא הואיל ול"ת
כי אבל אם קיל כרבא דס"ל הואיל אפי' ביפול ואפיה הוי בכנה ואין לפמוך מדלא הואיל ול"ת
ביפוף הואיל ל"ב סמוך לחשכה דליל הואיל אין לפמוך על ע"ת גרידא אלא לפפור לכתחלה:(ס"ק ג)שבת כו' ואם קיל עליך שבת סמוך לחשכה:(ס"ק ג)שבת כו' ואם קיבל עליו כו' אפור לבשל. מקדימים כו' כדי
שלא יבשלו בעוך שבת סמוך לחשכה:(ס"ק ג)שבת כו' ואם קיבל עליו כו' אפור לבשל. מקדימים כו' כדי
יום הוא כיה ס"ם רס"ל אבל בפי' ביה הרב"י שי דעות בזה ויצין בפ' תום' שבת שם :
(ס"ק ב) דייסא כיל לאפוי כו' כ"ת בגמי כו' דאפי' דף ס"ז אפר אביי לא שנו אלא אבל אבל אם
לא ופריך ס"ם אם לא אפוס בכמיע מידי דאלאפוי. ופיפ לא אלאפוי. והא דייסא נמי לא אלאפוי
דאפרי' כגי בגלגי אפפשי לאכלי בהמת בפשפת (ורש"י אלאפוים אם אם דייסא) ואפר"י בריה דר"י
אפפיה דאכלי אפרים בדייסא אלא מידי לא שכיח בפיך ואם דייסא לא שכיח אפ"ה אפר
לא ס"ם אילימא מידי לא שכיח אפיך ואם שכיח בפיך ואם דייסא לא שכיח אפ"ה אפר אבל אם
אפרים בדייסא אלא מידי דאלאפוי נמי ואם דייסא לא אלאפוי ואפשי דייסא אפר דבמי דבמי'
מידי דאלאפוי ואפ"ם מוכח אלאפוי אפי ואם דייסא לא אלאפוי ואפשי דייסא אפר דבמי דבמי'
אלאפוים בו ני"ם ובפלו דפתן דאלי"ב מפי אריך לנפות אפי ואם דייסא אפר אפי' אבל אם פרפוי'
דאפרים בדייסא ואם אלאפוי ולדיהן אפר דאפרים בדייסא דאם אם אלאפוי
בדייסא ולפני קרי ליה ר"ז אפשי דאלאפוי נאפ"ם אפ"ב דנם בני בבל בפלי דפתן ואפילו
נידהו ני"ם מידי דאלאפוי ובזה לא אלים דלבבא בפרק תולה: רש"י כ' כו' אבוה אלאפוי כו'.
ריל אפרי' כ' אפא דאפרי' אם לא אלאפוי אין אנכ לא אובחי אלאפוי כו'.
אבל. וכי אפרי"ם אין לפי שפרי הוא אפרי כל יום ואכיה. דאם אלאפוי אבל אין אפרים
ולא אכיה. אלא ריל שפרי הוא אשה כל יום ואין אשה לאכיה כמו דבר אלאפוי אבל יום יש לאם
ומוכח אלאפוי ואפשי דייסא נמי לא אלאפוי אשה לאכיה כמו כל יום בחול ואין אשה לאכיה אבל
אכיל: (ס"ק ג) כתוב . פירש"י כר ואפיל לאפוים ריל דרש"י ס"ל ני"ם כתוב אלא בחוקן.
בפ"ב בבי ריש קיש ע"ש : בדבר לה אפי' בשה אלא אלאפוי כר אבל בשליה כו' ריל דרבי
בשר לייבש דברי אפור אלא בשאין אלאפוים בכתוב. אבל ס"ל דכתוב הוי אפי' בשה. וכיון דקיל"ל
דגים קלים אלאפוים אין אלאפוים בכתוב ואפילו אי אלאפוי נמי אלאפוים בדייסא אלא בשאין
אלאפוים בכתוב אבל בשר אלאפוי אלא בכתוב אפי' בשה. ואי"ת אלא אלאפוי נמי אלאפוים בדייסא
אלא בשאין אלאפוים בכתוב אבל בשר אלאפוי אלא בכתוב אפי' בשה. ואי"ת אלא אלאפוי נמי אלאפוים
בדייסא אלא בשאין אלאפוים בכתוב אבל בשר אלאפוי אלא בכתוב אפי' בשה. ואי"ת אלא אלאפוי נמי
אלאפוים בדייסא אלא בשאין אלאפוים בכתוב אבל בשר אלאפוי אלא בכתוב אפי' בשה. ואי"ת אלא
אלאפוי נמי אלאפוים בדייסא אלא בשאין אלאפוים בכתוב אבל בשר אלאפוי אלא בכתוב אפי' בשה.

באר היטב

(ג) כפק ובשב אפ"ם ואם קיבל עליו שבת בעין אפור בכרו אפור אפ"ם רפ"ם. אבל אפיין ואפ"ם
בשבו אבם רשין דאפ"ם לא פידב אד אפור בכרו יכול לערב כל זפן אפלגו אפ"ם
ודבר אפרון האפ"ם אפ"ם וכ"ל אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם אפ"ם
להם מידב אבשילין יפבוד זפן אפבם יפפלל אפבם ואם יפים מידב אבשילין דיכול להקנות קפגו לאפריס
פ"ת : (כ) אפבשיל. דאיפא דר"ת יליף אקרא דאפר אפלו אפו ואפר אבשלו אבשלו אפין אופין אלא
על אפשי ואם אבשלין אלא על אפבשל פ"כ אריך כאן פם בשיל אפ אפשו פם לעורך שבם ואבשיל בשיל
אפ פ"אבשלו ור"י פ"ל דבשיל אפור אפר כל ואזה פוסקים פ"ל כר"י רק ר"ם ואקם דעפ פ"ל כר"ת פ"כ
כבר לכל הפוחות בדיעבד כר"י אבל על הפם נאפר לא אפני אבשלו אלא ע"י אבשלו אפ"ם אפ"ם אפ"ם
רק בפ"ם אבל בדיעבד אפור אפין אפ"ם ני"ב ואפ"ם פ"ק ני"ב. בפוקי בים"ם אם עפם אבשיל אפיור לע"ם
אז אפהריפו בכם ד אפי' היה דעפו לגרך אלא ובכם אני לבשל דברבים אין אעבבים ואפי' הפריפה אפעפו

שערי תשובה

(ו) מפושן - עבה"ט ועיין ח"צ סי' רלמ"ד שדעתו דלכתחלי אין להניח ע"ת רק בבפושל באש ממש
ובדיעבד סומכין בין על הבפוש בין על המלוח שלא נתבשל דע"ת דרבנן והרבה הקילו בי
ולכן אם הניח ע"ת בהערינג מהני בדיעבד ואף לכתחלה כשאין לו דג דשעת הדחק כדיעבד דמי ולא
יברך רק יאמר תנאי הנהוג בדין יהא שרי כ' וכן בכפוש יש לנהוג כן שלא להניח כ"א בשעת הדחק
ולהתנות בלא ברכה ע"ש: (ו) ששכח עין בכנסת יחזקאל סימן כ"א באחד ששכח ואמר כי נדול העיר פפוך
אדירי ושוב ברגל אחר שכח ג"כ אם ה יכול לפמוך על נדול העיר אפי' ברגלים רצופים שלפי שהאידנא
כוונת המזכה אף על השוכח כמה פעמים רצופים מכ"ש אם היה בבתים רגל או רגלים שעשה בהן ע"ת

כתיקון

ביאור הגר"א

כתמה כי' ור' רפי' אם כ' ד"ה אלא יפרים כו' : אבל כו' ועי"י כו' . . מהגי' אם : ומותר לתניח כו' .
כ"ם בפ"ם דבבת ל"ד ח' ופ"ם תום' ד"ה לא כו' : ס"ב עירוב זה כו' . ירושלמי מירובי מבשילין כך הם פת כניפה
ומבשיל כיום ולומר בלי אמירה לפ"ם בקבי על מנת עירוב ומהבה ולומר בדין יהא שרי לן לבשולי ולתפורי מ"ם מקיפות
לבבת ולמי הפוסקים ס"ל כר"י רק ר"ת ולקלי דיעות ס"ל כר"ת ע"ב כאר לכל
הפחות בדיעבד כר"י : (ה) לתפוקי דיים. ד"ה"ר זירא הני בבלאי דאיתיהו בהו דיעבד כי הכי
נמי דאסור לבשל ביו"ט לצורך מ"ש ומרדכי וכה דקאמר מיים לתניירו פי' לתניי"ם בגון אם אל ר"ם
ס"ם וכבת ובגמרא ר"ם כ' ס"ו כ' לן לומר פלוגי אל מלפני ולפי' לפי' לתניי"ם בגון אם אל ר"ם
וכן מתי דקאמר בגמ' ל"ש אלא מבשיל כו' פיינו דוקא כ"ש אבל אם לא פיינו דוקא כ"ש מבשיל אחר בייום בשבת אל
תבשיל ב' דאמרת ל"ש אלא מבשיל כו' משמע דבתבשיל לבד סני ושם ר"ז כ' וכ"ש מערב בתבשיל אחד ובוסה כו'
לעיל ס' ואפילו בתבשיל אחד ל"ש אלא מבשיל כו' משמע דבתבשיל לבד סני ושם ר"ז כ' וכ"ש מערב בתבשיל אחד ובוסה כו'
ס"ם בפ"ם דבבת ל"ד ח' ופ"ם תום' ד"ה לא כו' : ס"ב עירוב זה כו' . ירושלמי מירובי מבשילין כך הם פת כניפה
ומבשיל כיום ולומר בלי אמירה לפ"ם בקבי על מנת עירוב ומהבה ולומר בדין יהא שרי לן לבשולי ולתפורי מ"ם מקיפות
לבבת ולמי הפוסקים ס"ל כר"י רק ר"ת ולקלי דיעות ס"ל כר"ת ע"ב כאר לכל
הפחות בדיעבד כר"י : (ה) לתפוקי דיים. ד"ה"ר זירא הני בבלאי דאיתיהו בהו דיעבד כי הכי
נמי דאסור לבשל ביו"ט לצורך מ"ש ומרדכי וכה דקאמר מיים לתניירו פי' לתניי"ם בגון אם אל ר"ם
וכן מתי דקאמר בגמ' ל"ש אלא מבשיל כו' פיינו דוקא כ"ש אבל אם לא פיינו דוקא כ"ש מבשיל אחר בייום בשבת אל
תבשיל ב' דאמרת ל"ש אלא מבשיל כו' משמע דבתבשיל לבד סני ושם ר"ז כ' וכ"ש מערב בתבשיל אחד ובוסה כו'

הגהות רעק"א

סי' תקכ"ז ס"ז סק"ב עד תפלה ו"ם ע"ש . כתב"ן סימן קס"ח כפי לתתלה יעיד שבת לגבכ"ע ומלא לגור שקלו שבת בכר

השקל

דמיית גרע מבכוס . דהא אמרי' בחולין דף ל"ז מליה ס"ה ברותה דלי וכבוס כמבושל . ופ"ל ניהו
דמיית לא הוי כמבושל מ"מ ס"ה כלי . וכמו דמערבים בלי רחוי להתיר לערב במלוח כמו דמערבים
בכבוס לפי שהוא כמבושל . לזה י"ל דהא במבשה קתני דבעיק מבשיל וכן בברייתא אמאיך לה ר"ת
מקרא דכתיב את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו . מכאן אר"ת אין לחוש אלא על האפוי
ואין מבשלים אלא על המבושל . ולא נחכר לא במשה ובריייתא וקרי ליה כ"ת ביושל . ואע"ב יוצאים
בלי . דלאו בכלל ביושל . דגם לפי מיקרי מבושל דכתיב ויבשלו את הפסח וכמ"ש התו' בחולין דף ל"ו
ע"ב . אבל מליה ניהו דהוי כרותה דלפי מ"מ לא מיקרי דקרא מבושל . ואינו בכלל מבשיל המוחר
בקר' ומבשה ובריייתא פולם בתוכות ה"ה תכם לכי סי' ק"ל דמבשים עם הרבי"ו דמליה דף ל"ו
שוה ובדיעבד אם היתה ע"ת במליה או בכבוס יולא . אבל לכתחלה אין לערב לא במליה ולא בכבוס .
אלא כ"ב הוא שעת הדחק מותר לכתחלה לערב בכבוס או מליה רק שלא יבדך רק יאמר נוסח של ע"ת
בדין יהא שרי כו' : כדי שיתנו כו' . דאם שיעור כביסה בחומן ויר : עביי"ד סי' ק"ה דאם דעת הרבי"
שם . אבל הש"ך חולק וס"ל דוקא ביר פני בשיעור זה . אבל בשיעור כביסה מעת לעת .
ומ"ת כי לעיל סי' תמ"ו ס"ק כ"ח שים חילוק בין חומן יין חזק דפני בשיעור כדי שיתנו מים כו'
אבל בחומן יין שאינו חזק לו חומן שכר כפי מעת לעת : (ס"ק ד) פירות כו' ומיהו במ"ש כו'
שכר פ"ו מכלי י"ש דין ג' ל"ש אלא מבשיל אבל שם לא . וכ"ם פירות דלא עכ"ל מעמע הא דכ'
אבל פירות כ"ם דלא דמעם מקום דלא מלפתי דומי דאיסור שם . ואי"ב דמייירי בפירות שיין .
ת"ל בלא"ה אין מערבים בהן דהא בפי' מבשיל אב"ב מייירי במבושלים ואפי' הכי אין מערבין בהן .
דבמקומו של הש"ת לא היה דרכן לעשם בהן : (ס"ק ס) עדשים כו' דוקא שם אין לו כו' ודייק לה
היפ"ם מלמעינן בגמ' סומך עליהן מקום ע"ת וכ"ם לשון ס"ת ולא אמר מערבין בהן (ועיין בפ"ז
ס"ם) והטעם דאסור לכתחלה מקום ביהו מלוי : ול"ל דוקא במקום שאלפתים במדשים דאל"ב אפי'
להניח מבשיל של עדשים אסור כ"ם בשיורי עדשים : (ס"ק ו) שאכח כו' ול"ת דבפי' ק"ם ס"ת .
שכתב שם הא דק"ל שגג או נאנס ולא התפלל יש לו תשלומין בתפלה המוסף לה . אבל הזיד ולא
התפלל אין לה תשלומין . וכתב שם מי שלא התפלל כו' מאני שיש שיור עבודין יחזר לו זמן
אחר ב'נעשר אומו עסק שמתבסק בו וכין כך וכ"ב עבר זמן (ויינו על ידי שכחה) מיקרי שוגג
ויש לו תשלומין . ולין זה הוכח בב"י בשם ר"י שכחה בשם רמ"ם פרק כיצד הרגל . שלמדוהו מהא
דאמר רבא שם היה לחן מוכח בחיקו ושלה והזיקה פטור מד' דברים . וכתב הרמ"ם שהעם
דמה שהניחו מחלה בחיקו לא מיקרי תחלתו בשפיעה דהא אפשר לומר לחן . ומזה למד גם ענין
שגגה הגיל דבי דבין לענין מיסור וכין לענין ממון שכחה הוא מיקרי ולא שגיעה. ומ"ש ב"י
שם: (ס"ק ז') ומבד ולא אמריכ כו' בא לי"ש דלא מיקרי שגיעה. אם אמר לא היה בדעתי כלל היה
מקום קלא לומר דיש לקנסו . ואי"ת אם לא היה מיד רשאי לפמוך על נדול כמיר כ"ם מי שעשה
כתיקון חכמים ונתבד דיש ל לפמוך על ג"ש . לזה מי דהוי ס"ד לומר דמי שכיון דהרי נילה דעתו כו' וכ"ב : (ס"ק ח) שאינו כו' אבל בר בי רב . ריל דאפי' לא יהא שתוויב
כ"ש לגרב כו' מ"ת נקרא פושב דשגג תלמוד עולה זהן . דהי"ל לגמוך כ"ם שם: (ס"ק ט) ואפה
עליו ואכיה ע"ת. וכתב שם כשעה דהא ר"ת נהן טעם לערוכי מבשילין כדי שיפמרו אין פופין מ"ם
לשבת בשבת ל"ב מבשיל ב' שיש ביניהן משהו ואל מבשיל אחד לשבת ואל יאמר הרי אפשר לעשות
בשבת בשבת ל"ב מבשיל ב' שיש ביניהן משהו ואל מבשיל אחד לשבת ואל יאמר הרי אפשר לעשות

שהיה לו להניח ולא הניח הוה פושע ומחמי הוקיר לעוות לשנות מצות לאותן שלא הניחו בתוים והה מי שהוה תוים מוחר לו לכתל ולסמוך על גדול הניר דוחמי הניח גם על המרים כיון שהוה מצוה ותו דכ' הר"ן הניחו כ"י דר"י כר מידי לא סיה דרכו להניח וע"כ הוקיר וכי מ"ו עכרו על המצות :

(ט) נקרא פושע . כ"כ הרמ"ם והטור ומשמע מפי' שם הגדול מכוין להוני וק"ל דמחרי' כגמ' ההוא שמיע דהוי מסדר מתניתי' קמיה דמר שמואל חזיא דהוי עליב מ"ל ממתי עליכת מ"ל הלא מותבי ע"ת מ"ל סמוך מדידי דמעריבי' על כולהו כני עירי לשנה חזי'

סי' ממקום שכמירוב מותם עליו : יג אינו יכול לבשל. ד"ע שני כוי ולמי חול מדלוריימא ולכן כשיכול לעשות בשני אסור לעשות בתחלת ועוד דשבות קרוב' כתירוץ שבות רמוק"ל כתירוץ כלמי' ספט"ו דשבת ול"ל דאם יודע שיכי' לו ביום שני אסור לומם שלא יוכל לאפות בגון ביום לידם דשרי לאפות מו לשבל ביום מ' ובלבד שבי' דעתו לכך בשעת עירוב וזה לעשם שני אסור לחשוך לחשן מבל לעשם שני אסור לחשוך ביום ו' לחשוך ביום ו' לאפות ביום ה' ובלבד שיאפה ביום ה' לשבת ביום ו' ויוכל לאפות ביום ו' לשבת ביום ז' ולאפות ביום ה' לשבת ביום ו' ולאפות ביום ד' לשבת ביום ה' ולאפות ביום ג' לשבת ביום ד' ולאפות ביום ב' לשבת ביום ג' ולאפות ביום א' לשבת ביום ב' ולאפות ביום ש' לשבת ביום א' ולאפות ביום ו' לשבת ביום ש

נר מ' מדליק כדמיתא בגמרא ומדליקין לו נר מ' וכמ"ש בסוף הסעיף :
(יז) ואפי' בביתם . בטור המעם שהעולם מיהם יודעים שהוא לאחריס
והקשה ב"י דמה העולם יודעים שם זה עירב לו גא ועוד שאפי' יודעים כיון
שאינו מבשל בביתו אלא בבית אחרים הא מוכח מילתא דלאחרים הוא מבשל
וכ"ל דאד' קושי' מתרנ"כאברת' דה"ק רבינו
הטור כיון דמוכח מילתא שזה לא עירב
יסברו לו' שלעצמו הוא מבשל אלא שאינו
רשאי לבשל בביתו לעצמו כיון שלא עירב
אבל בבית אחר יכול לבשל אפי' לעצמו שכן
הוא הדין לפי דעת הרי"ף ס"כ אסרו
לגמרי כנ"ל וכן : (יח)הוי כמי שלא עירב
כלל . תימה לי דהא אם בית ס"ת ואין
בירך כלל מהני דברכות אינן מעכבות בכל
הטורה וכמ"ש רנ"ל שזכרתי בס"ו ואמאי
לא מהני כאן אם אמר כ"ל אי גרע מלא
בירך כלל דהכי דמקנת חז"ל דלא שני
בלאפיפנד כ"ל לחוד היינו כדי לעשות הברך'
פ"ל ה"ט ומעמם שזכרנו לעיל אבל מ"מ
לא גרע זה מלא בירך וכ"כ רמ"ה עלמו
סי' ש"ם דאין הברכה מעכבת וכמדומה לי
שאין לפסוק כן אחר שכבר נהגו כל ישראל
בכל מקומות שבעולם שלא לברך ברכה
שאינה לפני המצוה ואפי' בדבר שהוא מן
התורה כגון ברכת המילה וברכת התורה
ואפי' בדבר שהוא מדברי סופרים כגון ברכת
נרות חנוכה ומגילה ואפי' בדבר שהוא מן
התורה ומדברי סופרים כגון ברכת נטילת
ידים ואכילת מצה בליל פסח ואפי' בדבר
שהוא מן התורה בכל יום כגון ברכת
התורה ק"ש ותפלה ואפי' בדבר שהוא מן
התורה בכל יום ובכל לילה כגון ברכת
המזון ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום
ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב כגון ברכת
קדוש היום ואפי' בדבר שהוא מן התורה
בכל יום ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב
ובכל שנה ושנה כגון ברכת שהחיינו ואפי'
בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל לילה
ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה ובכל
שבוע ושבוע כגון ברכת אקב"ו על מצות
ציצית ותפילין ואפי' בדבר שהוא מן התורה
בכל יום ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב
ובכל שנה ושנה ובכל שבוע ושבוע ובכל
חדש וחדש כגון ברכת אקב"ו על מצות
מזוזה ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום
ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה
ושנה ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש
ובכל ר"ח כגון ברכת אקב"ו על מצות הלל
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב כגון ברכת אקב"ו על
מצות נטילת לולב ואפי' בדבר שהוא מן
התורה בכל יום ובכל לילה ובכל שבת ויום
טוב ובכל שנה ושנה ובכל שבוע ושבוע
ובכל חדש וחדש ובכל ר"ח ובכל יום טוב
ובכל יום טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות
שופר ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום
ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה
ושנה ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש
ובכל ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב כגון
ברכת אקב"ו על מצות סוכה ואפי' בדבר
שהוא מן התורה בכל יום ובכל לילה ובכל
שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה ובכל שבוע
ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל ר"ח ובכל יום
טוב ובכל יום טוב ובכל יום טוב כגון
ברכת אקב"ו על מצות ישיבה בסוכה ואפי'
בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל לילה
ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה ובכל
שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל ר"ח
ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום טוב
כגון ברכת אקב"ו על מצות נטילת ידים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות אכילת
מצה ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום
ובכל לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה
ושנה ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש
ובכל ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל
יום טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מרור
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות כורך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שלחן עורך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות צפון
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ברך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות הלל
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות נר
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שבת
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות יום טוב
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ראש חודש
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ראש השנה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות יום כיפור
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות סוכות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שמחת תורה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בראשית
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות נח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות לך לך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וירא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות חיי שרה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תולדות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויצא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וישלח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וישב
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מקץ
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויגש
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויחי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שמות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וארא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בשלח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות יתרו
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות משפטים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תרומה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תצוה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות כי תשא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויקהל
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות פקודי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויקרא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות צו
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שמיני
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תזריע
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מצורע
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות אחרי מות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות קדושים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות אמור
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בהר
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בחקותי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות במדבר
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות נשא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בהעלותך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שלח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות קרח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות חקת
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בלק
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות פנחס
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מטות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מסעי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות דברים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ואתחנן
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות עקב
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ראה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שופטים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות כי תצא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות כי תבוא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות נצבים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וילך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות האזינו
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וזאת הברכה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בראשית
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות נח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות לך לך
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וירא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות חיי שרה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תולדות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויצא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וישלח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וישב
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מקץ
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויגש
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויחי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שמות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות וארא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות בשלח
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות יתרו
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות משפטים
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תרומה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תצוה
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות כי תשא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויקהל
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות פקודי
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות ויקרא
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות צו
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות שמיני
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות תזריע
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות מצורע
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות אחרי מות
ואפי' בדבר שהוא מן התורה בכל יום ובכל
לילה ובכל שבת ויום טוב ובכל שנה ושנה
ובכל שבוע ושבוע ובכל חדש וחדש ובכל
ר"ח ובכל יום טוב ובכל יום טוב ובכל יום
טוב כגון ברכת אקב"ו על מצות קדושים
ואפי' בדבר שהוא מ

א"ח תקכח תקכט הלכות יום טוב

שרי כ"ם בשוע וכיש"ם כתב ומ"מ בשונג לחיכה למיחם שיש הפרמה בדבר שיאמר שונג הייתי וסבר ואפה כמוזיד ים לקוטנו דדמי להפרמה וחיכה למיחם שיסבור חדיר ומ"ש כתב הח"ו הכל לפי ראות עיני החכם ע"ל ואפשר דנח רמ"ח לחשמעי' דבשונג שרי ככל ענין ללח כח"ו : כח והותיר מחת · טיומו קדירה מ' חסור לחולכו דבפרמה חייש' שילמדו מחזיק לעשות כן אמ"ה מיקון למיחם לעשות כן :

תקכח

כה (כג) והותיר אחת לצורך מחר אסור לאכלה :

תקכח דיני עירובי חצרות ביו"ט ובו ב סעיפים :

א * מ יו"ט אין צריך (מ) עירובי חצירות ושתופי מבואות אבל עירוב תחומין צריך וכל הלכות תחומין נתבארו בהלכות עירובי תחומין : (°)

ב ג יום טוב שחל להיות בערב שבת א אין מערבין לא עירובי חצרות ולא עירובי תחומין

ב (ולפי' חס הניח עירוב תבשילין) (ר"ן פ"ב דביצה) ג אבל אם נזכר ביום הראשון בשני ימים טובים של גליות * יוכל לערב עירובי חצירות א] בתנאי (א) אבל עירוב תחומין אין מניחין אותו ביו"ט בתנאי :

הקכט דיני שמחת יו"ט ובו ד סעיפים :

א מ מצות י"ט לחלקו חציו לבית המדרש * וחציו לאכילה ושתייה ג ואל יצמצם בהוצאת י"ט שזהו מכלל הכבוד (רמב"ם פ"ו) ב מיהו מס שי"ע שצת יכול לקייס סעודה (ג) שליחית ויאכל מעט קם לכבוד י"ט ומלוה לעם קם בערב יום טוב לכבוד יום טוב (תהרי"ל הל' י"ט) כתו בערב שבת כתו שנאמר לשל סי' רמ"ג : ד וחייב לבצוע על שתי כברות ה ולקבוע כל סעודה על (ג) ג היין ו ד (ד) ובנדי יו"ט יהיו יותר טובים משל שבת ז ה ולא נהגו לעשות בו סעודה שלישית ויש טוב ו (ה) מתחיל לנות לעיט הכנסת ז ומתחיל לעת משום שמחת יו"ט : (גמרא פ' הקורא עומד)

ב מ חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אליו כיצד משמחן הקטנים נותן להם קליות ואגוזים והנשים קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממונו ח וחייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר (ו) עניים (ין מעניית ביום טוב כמו בשבת ועיין לעיל סימן רפ"ח) :

ג ט אדם אוכל (ז) ושותה ושמח ברגל ולא ימשוך בבשר ובין ובשחוק וקלות ראש לפי שאין השחוק וקלות ראש שמחה אלא הוללות וסכלות ולא נצטוינו על ההוללות והסכלות אלא על שמחה שיש בה עבודת היוצר :

ד י חייבים ב"ד להעמיד שוטרים ברגלים שיהיו משוטטים ומחפשים בגנות ופרדסים ועל הנהרות שלא יתקבצו שם לאכול ולשתות אנשים ונשים ויבואו לידי עבירה זכן יזהירו ברבר זה לכל העם שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם בשמחה ולא ימשכו בין שמא יבואו לידי עבירה אלא יהיו כולם קדושים (°) : חול

ממחת שלח מכל כיון שעכ"ם כביטול כיה כה כסיתר וכמ"ם כפ"ע כל דכאן מייירי כמבשל מין ג' כב' קדירות דכזה לח מהני מה שירמה לאכול ממש מעט דהא טעם אחד לבפיסם אכל בחמת חס יש שיורי כיוסם כטעם מהני חפי' כשני קדירות קודם אכילה כהפרמה זו לאכול מעט ממנה כמ"ש כפ"ע ל"ל כן דכאן שאני שעכ"ם כתב וכיש"ם כתב ומ"מ כשונג לחיכה למיחם שיש הפרמה בדבר שיאמר שונג הייתי ובכר ואפה כמוזיד יש לקוטנו דדמי להפרמה ואיכה למיחם שיסבור חדיר ומ"ש כתב הח"ו הכל לפי ראות עיני החכם ע"ל ואפשר דנח רמ"ח לחשמעי' דבשונג שרי ככל ענין ללח כח"ו : כח והותיר מחת · טיומו קדירה מ' חסור לאכלה דבפרמה חייש' שילמדו מחזיק לעשות כן אמ"ה מיקון

הלכות חול המועד

א תקל ו חול המועד (ו) אסור בקצת מלאכות ומותר במקצתן : הגה א לפי צורך הענין שהיה נראה לחכמים להתיר :

תקלא דיני נילוח בחול המועד ובו ח סעיפים :

א ו (א) מצוה לגלח בערב יו"ט :

ב א אינמגלחין (ב)במועד אפילו אם נילח קודם מועד :

ג ג (ב) אפילו אם היה ב (ג) אנוס ומפני כך לא גילח בערב מועד אינו מגלח במועד והוא הדין למי שהיה חולה (ג) ונתרפא במועד :

ד ד ואלו מגלחין במועד מי שיצא מבית השביה (ד) ולא היה לו פנאי לגלח קודם המועד ומי שיצא מבית האסורים ואפי' היה חבוש ג ביד ישראל שהיו מניחין לו לגלח (ה) * וכן המנודה ה ד שהתירו לו (ג) ברגל וכן ה מי שנדר שלא לגלח ונשאל על נדרו (ז) ברגל וכן הבא ו ממדינת (ה) הים בחול המועד או שבא בערב הרגל ו ולא היה שהות ביום לגלח ז והוא שלא יצא מארץ ישראל לחוצה לארץ ז (ו) לטייל :

ה ח אע"פ שהתירו להסתפר לא יסתפר ברשות הרבים אלא בצנעה :

ו ט (ו) ח (ז) קטן מותר לגלח במועד אפילו נולד קודם הרגל :

ואפי'

שהיה בצער לא גילח : ד שהתירו לו ברגל · זהו דעת הרמב"ם והכ"מ שפסק כהרמ"ם והטור דהוקה שהתירו לו קודם הרגל ולא שלמו לו ימי נדויו עד הרגל דמין נדוי פחות מז' ימים עכ"ל סי' תכ"ד ס"ח וי"ג מכל מ"ם לא פיקח (ם) שיתירו לו עד הרגל לא מצ"ל מוהם : ה מי שהרגל בא עליו בעודו בצער ולא יוכל להתירו לא מקרי פוסק שהיה בדעתו לקיים נדרו ונזירתו: ו ממדינת הים. שלא נח ביתו שהרגל בא עליו בעודו בצער. כ"ל דכזה נדמין דברי הרי"ף והרמב"ם דתפס" שהיה יכול להתירו לא מקרי פוסק שהיה בדעתו לקיים נדרו ונזירתו: ו ממדינת הים. שלא נח ביתו עד ח"ם (כ"י רי"ו) משמע דאם היה בפי"ם במקום יושב אסור לגלח במ"ה ול"ל דאם היה כ' ימים חו ג' ימים קודם יו"ט ביתו ובפי"ע לא היה ביתו יושב מותר לגלח במ"ה ומיהו דוקא כשבא ממדינת הים דאז מפרשמא מלתא אבל יש להחמיר אי נראית פני חבירו לגאמר : שם (ם) שכל שאינו יודע במועד שבא הרגל אינו מגלח עד ח"ם : ח קטן וכו'. דלא סייק ביה עשמא שלא בא ביתו עד ח"ם. כמ"ש בח"א סק"ו אם לו יהיה לו אומן מצרב עד ח"ם. כ"ז

(ם) עפ"ד ר"ל דאפי"ד מוכח בבא ממדינת הים שלא בא ביתו עד ח"ם. כמ"ש בח"א סק"ו אם לו יהיה לו אומן מצרב עד ח"ם. כ"ז

באר היטב

תקל (א) אסור . ומיהו לכבד את המת או לצורך המועד כגון שאין לו מי שיגלח לו אלא הוא מותר וכן כל כיוצא בזה : (ב) אפי' בדבר שאינו מכה ואסור לו לגלח עד שיעבור המועד : (ג) ברגל . ומיהו אם הגיע לו הדבר קודם הרגל אפילו ביום ראשון של חול המועד מותר לגלח ברגל : (ד) ברגל . ומיהו אם הגיע לו קודם הרגל אפילו ביום ראשון של חול המועד מותר לגלח ברגל : (ה) הים . שלא בא ביתו עד ח"ם ש"ך ריין . משמע דאם היה בערב הרגל ולא נזדמן לו אומן עד אחר הרגל אפילו אז מותר לגלח ברגל : (ו) לטייל . אבל אם הוא לצורך מצוה כגון לישא אשה או לראות פני חבירו שלא נתראה ל' ימים מותר לגלח ברגל . כ"ז

ביאור הגר"א

סי' תקל ס"א חה"מ. ע' בעור לו מד"ח לו מד"ם וע' תוס' בחגיגה : ומותר במקצתן. כ' הגריס דבר אבד ונרכי רבים ומעשה הדיוט ונרכי המועד וכשביל פועל אחין לו מה יאכל וכ"מ לקמן. עור ומ"ש ונרכי המועד ר"ל לצורך אוכל נפש דמותר אפי' מעשה אומן כ"ש כרמ"י תקל"ג אבל אחר נרכי מועד דוקא מעשה הדיוט כ"ש בסי' תק"ם תקמ"ח : לפי כו'. חגיגה י"ח ע' ומ' דס"ל כמ"ד מלאכת ת"ח דתוירתיה אסור דלא בתוס' ורח"ם ורמב"ם שביה כו' לפיכך

מגן אברהם נ"י

א"ח תכלב תקלג הלכות חול המועד

ט"ז מגן דוד

ומלשון ס"כ ודוקא לקטן מותר לגלח דגדול הוא מכל לעכו"ם אסור לגלח דלא פדיף מספר מלאכות לעשותן במועד מ"ש : ט כפרכסית שרי. דהכל רואין שהוא קטן (°) ומשמר דנקטן כגדלה כגדול אסור לגלח כפרכסית : י אבל שחל בי"ט וכו' . (°) עסי' תקמ"ח ס"ה ומ"ש בפ"ק כאן לענין אבל ומש עני"ד עסי' ס"ן : יא ודרכו לגלח . שהרי אין מגדפין לותו לכל דבר שבקדושה עד שיגלח עסי' תכ"ח): יב כל אדם וכו'. בליקוטי פרדס כתוב שער שבמקום הקצת דם כריבדא דכוסילתא מותר (°) להסגיר כתער בח"ה לפי שהקצת דם פיקר פיקום נפש הוא ואפי' בשבת שרי כ"ש בח"ה עכ"ל . ומשמע דס"ל דמי ש"ש לו מכה שאינה פקוח נפש לאסור לגלח בשער כדי להניח כרטי' וע"ל דס"ל דגילוח שפה לאסור אס אינה .מטכבת המכילה אבל לדידן דקי"ל דהכל שרי ח"ב מכ"ש לגורך מכה וכ"מ סוף סימן תקמ"ו ועסי' תקל"ו ס"ג

ופיין בכ"י סי' תקל"ב :

תכלב א יש ממירין . ופשוט דכל כני דמותרין לגלח מותרין ליטול לפרים וכ"ל אס טוטלן בפי"ט מותרין ליטלן בח"ה (°) דכח ר"ת מתיר בזה אפי' לגלח כמ"ש בסוד : ב כל רפואה . פי' שמותר לעשות דבר שהוא משום רפואה משמע דבי"ט לסור לעשות (°) עסי' תל"ו (°) ומ"ש עסי' תקל"ח ופסי' תקל"ט ס"ג :

תקלג א אפי' כיון מלאכתו . דכעורך לאכול לא נזרו כיון מלאכתו :

ב לא יפרים . כ"ל דאס כפרים מותר לאכלו (°) עסי' תק"נ ס"ג : ג לו שכר יען. דאע כרמב"ס דאפי' ש"ש לו יען מפרים ושותה מן כאדם שאין הפרמה זו ניכרת בוודאי וכן כל כיוצא בזה אכ"ל (°) והקשו כמפרשים עליו עכב"י וכ"ל דס"ל להרמב"ס מדפריך פאמת דתלמודא בפ' מוכחא מילתא ופי' רב"י אעין פכל יודעים ש"ש לו יען ס"ת ש"מ דכלכתא פכי כ"ל ברור וכ"מ סימן ת"ם ומשי הכא לא

תקלד (א) ומי שחין לו חלוק חפי' חיטו של פשתן מותר לכבסו שהוא מתכלך מיד חפי' אם כבסו קודם לכן כשמ"ק חוסר חלוק מ"כ חזורו מוכיח עליו והכ"ם הוסיף לחסור כגון מילוקים שלנו שחין לו חזור מוכיח עליו וכ"ם מי שחין לו חלוק חפי' חלוק חחד מהם חחד מו סדין חחד שחין לו סוכחה כלל ומ"ח הרח"ם ז"ל נח סביח שהיה לחזורו מוכיח עליו ע"ל והקשה כ"י מה הוסיף הכ"ם לחיסור חלוק נם כשמ"ק חסר חלוק מ"כ חזורו מוכיח ע"מ דחלוקי שלנו שיש בין שחין להם חזור חסור והחריך מחד בחירולים שמפרש שהשמ"ק והכ"ם הם חולקי בפירו' חיזורו מוכיח . ולעד"ז חמוה דהל' משמע כשמ"ק שחין הר"ם חולק על השמ"ק וכ"ל ומ"ש לשון השור שלח כתב והכ"ם חסר כלל חלוקים כו' דהוה משמע שהוח פלוגתח חלח הוספה קחמר וזה חינו נפ' כ"י דהוה מחלוקת נמורה ומו"ח ז"ל פ' דהכ"ם חוסיף מפרשים שהכ חזורו מוכיח עליו חמיד הוח קבוע כחלוקו וכשהוח פושט חלוק ולובשו בזה שחין לו חלוק חחר נוטל החזור מזה וקובעו בזה שחין לו חחר מהכשו חו חזורו ומיזורו עמו יודע שחין לו חלוק חחר ע"ל . וע"כ מחלק בשל השמ"ק בין חיזורו מוכיח חו לח שחין לו חלוק חחד מהכל יודעים השימו בזה שחין לו חלוק חחד שהיו הכל יודעים שחמיד פורקים החיזור מזה ומחכים לזה והוסיף הכ"ם לומר דהחלוקים שלנו שחין המנהג כן בעיון פריקת החיזור מזה לזה ומלח שחפי' מי שיש לו חיזור מכבדו כמו שהיה נזמן התלמוד ודרכו של חותו היה לפרקו מזה לזה כמו שהיה בימי התלמוד חם"ה לח מהני ליה כיון שחין דרך העולם בזה ע"כ חין הרגשה עכשיו בחותו חדם לומר כו בימי והוכחה שחין לו חלח חלוק חחד ע"כ חמר שפיר שהכ"ם הוסיף לחסור בשלנו חפי' כחם יש לחלק חחד מהני תלתה חלוקים שחין לו חלח חחד ע"כ חמר שפיר חחד מהני המנהג כן כיון שחין לו חיזור מוכיח עליו היש להקשות של חיכח נמו שהוח חיזור מהכל שחין לו חיזור מוכיח עליו היש לומר דמשמע נח' שהוכ כן מ"מ חין רוב העולים יודעים זה ומ"כ שיש שפיר וכ"ם מי שחין לו חלח חפי' חלוק חחד מהם חחד מו סדין חפי' נזמן התלמוד זה כ"ל נכון וברור :

מחלוקת

ויחמרו שבחומן תקנו כמועד ס"כ ות"כ חפי' מבית לבית כחות' חלר וחפי' מחומן עכו"ם שיכנסו שהכ"ם חסר חפי' חלוק חחד מהם יש לו מה יחכל מוחר ליתן לו שכרו דמה חיסיר ים כזה חלח ס"ק חפ"ם שחין לו כלום לדחוק לומר שכרו . ס"ם דחפי' ים לו מה יחכל מוחר ליתן לו שכרו ומיהו חפ"ם שחין לו כלום חלח שיכנסו שיח יחכל מוחר ליטול משם שכרו ומיהו חלו חשכחת לן בזמן הזה שחין לו חלח חלוק חחד מהם חבל יש לו מה יחכל לדחוק ולומר שכרו ומיהו ר"מ חין לו כלום חלח שיכנסו חבל יש לו מה יחכל מוחר ליתן לו שכרו ומיהו ר"מ חין לו כלום חלח שיכנסו

תקלה א מחצר למחר.דרך ר"ה (כ"י) ומ"כ אם יש פתח בין ב' החצרות מותר לפמות משו לזו (כ"מ) ואפי' דרך כמה חצירות מותר ואפי' דמבוחות שלזו בין חצירות יש להם דלת שבימי בהו רגיל כ"ב ומ"מ יש להתיר (*) מדאמתמו הפוסקים בפסחי' ז"ב : ב למחר שלו. שמא מחם לחדם שיהא דר בתוך שלו (ירושלמי) וכ"ל דאם חדם דר בלל מביתו בחדר מ' ואח"כ שכר לו בית מיוחד אפ"פ שהוח לו יותר מסור לפחות דהא אפילו מכפורה לגמי מסור ושוב (*) יש מולקים על הירושלמי והכו דלא לוסיף עלה אם הוח בין הכו"ם לו מין אחר דומה לזה יש להתיר לפי רחות עיני המורה :

תקלו א לעייל. כ"ל דמ"ש לח"ל מסור לתקן ערכי הרכיבה (*) עפ' תקל"ח פסד"ה : ב אין מרכיבין . מפני שאינם עודך המועד ולא דכר התכב : ג בתוך ג' ימים . אפילו לא יפכה פדיון פליפה ג' ימים שרחוי לאכול בהם הכלים בזול מ"מ שרי מפני הפסד מועט אבל אחר ג' ימים לכריחה מסור אפילו יפסדו הכלים דיש טורח גדול בחזירתה (רש"י) וכ"ם דלמור להושיב אחרת (כ"י) וקשה הלא מפני דכר התכב מותר לעשות מלאכה גמורה כ"ש זה . וכ"ל שאין כל התרנגולת יושבות על הכלים שכבר הוחמו הלכך מוטעין שמא לא יוסיף הוכ' ולפיכך אין מוחרין אלא בכלים שכבר הוחמו ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד : הגה ומותר לרכוב במועד אפי' מעיר לעיר (*) אפי' בחנם וכן נהגו אלא שאסור לתקן כל ערכי הרכיבה אם אינו רוכב עליו לנוחך או לעייל (כ"י) :

ב ג מיתר לסרוק הסוס כדי ליפותו :

ג ג ב אין מרביעין בהמה במועד ד אבל מקיזין לה דם ואין מונעין ממנה כל רפואה ה אפי' אם יש בה מלאכה:

תקלז(*)ספק דבר התכד מותר(רש"ך ואם הושיבה קודם המועד וברחה מעליהם יכול להחזירה (אפי' אסור להושיב אחרת אפי' מתה הרחוקה) (כ"י) ז והוא שיהיה לו (ב) ג בתוך ג' ימים (ג) לבריחה :

תקלז דין מלאכת דבר האבד ובו שז סעיפים :

א ח דבר (ח) האבד מותר לעשותו בחול המועד בלא שינוי (אימו בכל מה דאפשר להקל בשהיית יעשה) (כל בו) ג לפיכך בית השלחן (פי' הארן הנמלה) שהתחיל להשקותה קודם המועד מותר להשקותה שכיון שהתחיל להשקות קודם לכן אם לא ישקנה עכשיו תפסד אבל שדה (*) הבעל שאין משקין אותו נאלא להשב־חה יותר אסור להשקות : אפילו

ס"ק סי' תקל"ח ס"ג ותקל"ט ס"ח °°ס' סי' תס"ח ס' סי' תקי"ג ס' ס"ו תקכ"ג ס"ח תקמ"ב

לם מתה אין מושיבין לחרת תחתיה וללל דשפות הוה ליה למיכתב ולח עוד אלא אפילו לם מתה מושיבין לחרת תחתיה וזו קשה דיכון דתנא דמתני' לומר כ"ד ותלי"ל לם מתה מושיבין לחרת למה לח כתבו ג"כ הכור כ"ד לך ותלי"ל דוחלי התנא מדקדק וזהר כיתור ג' מפי מן הכור ותו ק' על התנא דהלי"ל לם מתה מושיבין דמייתי כ"ד קודם דין כרם דמייתי כח"ם והוה שפיר דרך הלי"ל זו כ"ד כסדר ולמה הפסיק ביניים כדין ח"ם פ"ב וגם"ד דכתב התנא ג"כ על מ"ם ול"ל דכרחה מפתבר מפי לאיסור ממתה דבגרת מזון־פיתה שם ולח ניחח לה ח"כ כל שאתה מחזר' הוה כעל כרחה והוה פירחת מפי בחזרתה ומושיבים לחרת דלח כגיר לן דמדרגת ים כאן דמושיבין לכתחלה הוח יותר חמור דים כרחה דמתה כח"ם וחלק לחותו מדין י"ד דלעיל לח הולרך כלל לכתוב כח"ם לסור לכל מושיבין הן לכתחלה הן לם מתה ולהושיב לחרת הוה דלח כדעת הטור דלח כדעת הרמב"ם דפסק כמה דתנן כמועד פירש"י דקתני מחזירין כח"ם משום דפסד בלים דבכל מותר להכל מושיבין כו'.בפשטה לחרי' מושיבין שוכרין לחרעולים כי"ד ותרעולים שברחה מחזירין לותה לסקומה ולח מתה מושיבין ותי' כי' שהות מפרש דלחרי לחמר פיפת פיפת בלים דשפות הוה כיון דפסידי ביי כיון דעפים פירחת מחזירין לכל דבר לחמר ג"כ למורדה לחסור להחזירה מפום (*) דפרש ניחה ותיכח פירחת להחזירה וכ"ם דלם מתה חין מושיבין לחרת ולכן לח כתבה כי"ד משום דכתב סם מתה מושיבין לכתחלה מכ"ם שלם מתה מושיבין לחרת ותם תלחר לחותי מותבי' לכתחלה לם מתה מושיבין לחרת ולח כתבה כי"ד משום דלמו לחמר מחרת משום חגלה כי"ד ולח כתבה כי"ד משום דכתב סם מושיבין לכתחלה מכ"ם שלם מתה מושיבין לחרת ותם תלחר לחותי מותבי' לכתחלה לם מתה מושיבין לחרת ולכן ל

תקלז (א) נהרות המוסכין כו' . נעזר כתוב ימורות מיס המוסכים מהגמי' שם מין פוסקים שמקלחין תמיד מותר להסקות מכס ואם הם פוסקים לחורים. מיהין שמעים בימים דרך שם מהכר לשד' חסול להסקות מהן מע"פ שמגלו קודם י"ע לפי שהן פוסקים ואם ממת המיס עוברת ביניהי' שמ מין פוסקי' מותר מפי' מין רוב השדה רחוי להסקו' מן המתה כ"ל פי' דימורות מיכם עשוי' לעורך השדה מלא שם ממשכים כן מלד בריאתן וזה ים לו שדה מלא ומשקה משם זה מלוי בדרך הימורים בפעם אחת שם מין פוסקים כשום פעם מותר ולא חייש' שמא עכשיו יפסקו ויהיה לו ע"ה' יתירה אבל חריצים שהם עשוים לעורך שדה ושם מתמלאי'מן הכהר שגדול דהיינו שמקה של חריצים מוגע בכהר מין משקים משם דרך חריצים אלו מיכם מתמלאים אלא כשהכהר הוא גדול ומלא על כל גדותיו אז נמצך להחריץ כזה אין משקין מן החריצי' אפי' אם מתמל' קודם י"ע כיון שרובי הוא שדרכו להפסיק לפעמי' כשהכהר גדול מאוד ואם אמת המיס עוברת ביניהם פי' שאותו אמת המי' שממל' כח לחריצין היא עומדת בין החריצי' אלא שאין מוכך מותם אמה כמוך שהמחריצין ופ"כ אין משקין כל השנה אלא מן החריצין שאורכו כאורך השדה כזה מותר כיון שפב"פ החמת מיס הולכת ג"כ לקצת אורך השדה יכול להסקות מן החמה עצמ' אפי' אין רוב השדה (ר) רחוי להסקו' כתרי זימני כל"ל פי' זה ואפ"י פי' בדרכים אחרים ואפילו ד"מ יכול להסקו' כתרי זימני כל"ל פי' זה כתבתי:(ב)וכן בריכ' שנטפה כו' . פירש"י בית השלחין שהיא נהוה וכו' מעין מוכע מלדו ומלד אחר היה בית השלחין נמוך וכיון בריכה קטנה וכשמקיין בית השלחין הנבוי ממעין נוטפין טיפים מב"ה הנהוה לתוך הבריכ' הנמוכ' מותר להסקות מותה בריכ' ואע"ג דבריכה עביד דפסק הוחיל ומטפטף מב"ה הנהוה מיס שכתו לו(ס) ממעיין ואע"ג דהבריכ'עבידה דפסקה וחזיל ומייתי ממקום אחר מ"מ עדיין היא מטפטפת מכ"ה נהוה לתוך הבריכה דוחלי לא פסקה והוה שלא פסק מעיין המטפטף מב"ה דעדיין היא מטפטפת מכ"ה הנהוה לתוך הבריכ' לכ"ה הנמוך אבל מי שפסק מעיין מע"ג דעדיין מטפטף מב"ה הנהוה לתוך הבריכה אין משקין מן הבריכ' מותר להסקות מכריכ' לכ"ה הנמוך אבל מי שפסק מעיין המ

תקלח (א) ואירעו חומם כו'. כעזר כתוב מ"ב וכלבד שלא יתכוין מלאכתו במועד כגון שהיה סכור שהיה יכול לעשות עד אחר המועד ואירע דבר כו' והוא כפל ל' וגרסה שמ"ש תחלה ואירעו חומם הוא ס"ק:(ב)לא יקנסו כגו מחריו . כ' כ"י ז"ל וכ' רבינו ירוחם בשם המפורשים דהא לא קנסו כגו מחריו דוקא בדבר התבד שלא בשעת הדחק אבל בשעת הדחק אפילו בדבר התבד מותר ומה שנהגו בזמנינו שלא לעשות מלאכה בחול המועד אפילו בשעת הדחק אלא ע"י נכרי הוא מפני שנהגו העם בכך ואין להם תקנה אלא ע"י נכרי ומפני שנהגו העם בכך נקרא שעת הדחק ומותר ע"י נכרי ואפילו בדבר שאינו אבד ומותר לעשות ע"י נכרי א

כח כרב) ומר דיש מיסור כיש לו מעות כדיוח מלח כמופלג בעשירות דסתירה תשוב הכל כדי מיון של מדס כמ"ם התום' כפ' מ"ל בהלוחה רבית לעכו"ם דשרי כדי מיון של ופתי'לעיכב קמח ים להתיר ע"ו"ל ופתי'לעיכב קמח ים להתיר לפי שים עליו מם מלך ושריס עכ"ל: (ג) וה"ה לירידי הקבועים כו'.רש"י כתבו' סי' ע"ט כ' ו"ל דע שקבלתי הלכ' למעש' להתי' כמ"ה מס נה יריד יומ' דשוק הקבר' קרקסי"י עתר"ג שהוא דכר דע שקבלתי הלכה למעשה להתיר בכמ"ה מס נה יריד יומ' דשוק הקבר' קרקסי"י עתר"ג שהוא דכר דע שקבלתי הלכה למעשה להתיר כ

תקמ א סניטו לבין חבירו (*) לילכת למיחם סם לנעבי : ב טומנו כדרכו. כיון שדבר האבד הוא דהיכא למיחם לנעבי : ג מפני הסכנה. אבל בל"מ מסור לסתרו ולבניתו ☜ מיכא חסם נעבי (מרדכי) : ד וכומנו כדרכו . דמל"כ מיחסא ולא סתיר : ה מותר ליטול מע"ג (*) דמלאכה נמורה היא כיון שהיל על טורח ומיטו לסור מלא מריחם עבי' תקל"ו ס"ע וכ"ו סם : ו ליר כו' . וה"ה לתקוע המקוף במסמרים שרי הס יש לחוש לנעבי וחס לאו מסור : ז מעשה הדיוט . דבל דבר שמיטו טורך(*)טובל נפש אפ"ה מסר לעורך המועד מסור מעשה טומן כ"ח בדבר האבד כמ"ש ס"ח (מ"מ): ח מלאכ' וכו'. וכר שמסברין לו רבני' כיון שנפסל שלא מעשה הדיוט הוא (טור): ט תמוה.ול"ל דאם הזמין קר מותר לעשות תמור לאחם שבת החוף אם רחוי לאפות בו ואם אין רחוי לאפות בו ג"כ שרי' תקמ"ד : י שנסבר כו' . לפילו (*) יכול להסמיל מחכירו שרי כ"מ כמ"מ עפי' תקנ"ד : **תקמא** א מעשה הדיוט.והוקק לעורך המועד כמ"ש ס' תק"מ .

ועריך עיון דאם אפי' מעשה טומן שרי כיון דהיל מכשירי מוכל נפש כמו תנור ו"ל דלא מקרי מכשירין אלא דבר המכשיר לאכילה כגון חמר וסכין חל"ל מקרי מכשירין : ב מסברין . פי' שמשין אם אכלים לאכב אם כמאר : ג אין מפשילין אם פי' מ"ב : ד מותר למפך. ל"ל מותר לעשך. ה קשרי.פי' לקמם שקורין קרוכלי"ן ל"ל (חנודס) כי מיפשי ור"ו כ' אם אינם (*)מתפשי" כשנותנן אסור לעשותן וה"ל אסור לקמם הפנך שקורין קמלי"ר (*) כפיים המיוחדים לכך (*) עפ"י : ו אסור לתקן. אפ"ם שיתקנם יותר אם לא יתקנם אסור דלא מקרי דבר אבד אלא כשיקר הדבר כשבל מפע מופסם. קלקול לא (מור) : ז פ"י שימו. לבל סחוסא פ"ל שימו כמ"ש ס"ה (ר"ן שם) : ח שלריך לו בגד . תינוק שמולד בחג אסור לעשות לו בגדים חדשים בחול המועד למול אותו לדיבת מצוה לכוד לבדו כמ"ש ס"ח (ר"ן שם) : ט מומן. כל מי שיודע להורו (*) מחג בכת אחת או שיודע לכון לימרת בשפת אלוקו מקרי אומן (הרמ"ם ועור פ"ם) :

תקמ (א) ושיטו טח בשיט,משמע דהשיחה בשיט הוא מעשה אומן ק' דבפרק השוכר את הפומנין דף ק"ח ממרין במשנה המשביר שיח לחבירו המשביר מיכ בלאת בגדר ומנעול וכל דבר שהוא מעשה אומן אבל דבר שאינו מעשה אומן ואמרי' בגמרי' השוכר מיכ לעשות מעשה אומן אפי' בשבת ויו"ט שרי לעורך המועד דאי אלא לעורך המועד לא הותר אפי' מעשה הדיוט כמ"ם כ"א פי' שמ"ז ותימ' לי אלא הכיאו הפוסקי' כאן: (ב) ליר הלאת . הוא חוב שבאמקופה התחתונה הקורה הוא מה שעל הפתח שמחזיר בו הלאת : (ג) וכן כך וכו' . משמע אפי' אם לא ייבשו כלי לאפות במועד מותר לעשות הטפילה פי' שיהא בשיו שימור חומו(*)ול"ש דהא הרמב"ם (*) דרכה בר שמולאל דמייתי בימות הגשמים ובריית דבריית' אמרין מעמידין תנור וכיריס כמ"ש כ"י בשם הרב המגיד ובקש מלן דמועד מותר לאפות במועד דלמא מ"ם מותר אפי' אם לא אפשר לאפות בו במועד אפי' בימות הגשמים כיון שאפשר לאפות בו במועד אפי' בימות הגשמים ול"ע : (ד) הממור של ריחים. פי' החמור שמגלגל הריחיים : (ה) שנסבר במועד . ול"ל דאיתא בפ"ל בלר ומפתח בו' אפי' בשבת מותר לטלטל בו אבנים ועפר לתקן בהן הפתח הגדול הוא ולא כוון מלאכתו במועד דלפי הגרחא דגם כאן יש היתר אפי' בשבת ויו"ט אלא שאסור לעשות בו מלאכה לצורך המועד אבל לא לצורך השבת ויו"ט וכן נראה מדברי הרמב"ם ז"ל שכתב בפ"ל מהלכות יו"ט ה"ו וז"ל אבל מלאכה שאפשר לעשותה בחול אסור לעשותה ביו"ט ואפילו לצורך המועד אלא מה שהוא לצורך אוכל נפש בלבד עכ"ל ומשמע מדבריו דאפילו לצורך המועד אסור לעשות בשבת ויו"ט אלא מה שהוא לצורך אוכל נפש בלבד וכן נראה מדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות שבת ה"ב וז"ל אבל מלאכה שאפשר לעשותה מערב יו"ט אסור לעשותה ביו"ט אלא לצורך אוכל נפש בלבד ע"כ ומדבריו אלו נראה דאפילו לצורך המועד אסור לעשות בשבת ויו"ט אלא מה שהוא לצורך אוכל נפש בלבד וכן נראה מדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות יו"ט ה"ב וז"ל אבל מלאכה שאפשר לעשותה מערב יו"ט אסור לעשותה ביו"ט אלא לצורך אוכל נפש בלבד ע"כ ומדבריו אלו נראה דאפילו לצורך המועד אסור לעשות בשבת ויו"ט אלא מה שהוא לצורך אוכל נפש בלבד וכן נראה מדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות שבת

תקמב (א) אכל כשכר לפסוך · דקבלת שכר כעומד כעובד דחול דמי:
(ב) כדי שישתכר וירויח · גם כעור כתוב לא כל לעון ונראה שצא ללמד ד"ת הלא הותר מלא כדי שיכי לו מה יאכל למוד קמ"ל כיון דהותר בהאי מלאכה הותר לקבל השכר אפילו הוא הרבה מכדי תכילתו וסיימו בהאי מלאכה נופה שמקבל כשעה שאין לו מה לאכול אבל לאחר מועד אלא בחנם ובו ב סעיפים:

תקמג (א) אפי' מלאכות המותרו' אינם מותרו' לעשותן אלא לעצמו או לאחרים בחנם (א) אבל בשכר אסור ג ומיהו אם אינו נותן לו שכר קצוב אלא שאוכל עמו בשכרו מותר: הגה ודבר המצר מותר לעשות אפי' בשכר קצוב (כל בו):
ב ג כל מלאכה מותר לעשותה על ידי פועל א שאין לו מה (ה) יאכל (ב) כדי שישתכר (ג) וירויח:

תקמד דין מלאכה ע"י עכו"ם בחול המועד ובו ג סעיפים:
א ה °° א כל דבר שאסור לעשותו אסור לומר (ה) לעכו"ם לעשותו:
ב ג עכו"ם שקבל מערב יום טוב לבנות ביתו של ישראל (ג) בקבלנות ב אסור להניח לעשות בחול המועד (א) אע"פ שהוא ג חוץ (ג) לתחום ג אבל אם נתן לו מלאכה בתלוש קודם המועד בקבלנות לעשותה בתוך ביתו של עכו"ם מותר:
ג °°° ד מותר ליתן לעכו"ם מלאכה בקבולת או בשכיר יום ד שיעשנה (ד) אחר המועד ובלבד שלא ימדוד וישקול ה (ה) וימנה כדרך שעושה בחול: הגה ואף אם יעשה העכו"ם אחר כך מלאכה ו (ו) שרי הוחיל והמתה עמו לעשותה אחר המועד (מרדכי ביצ פרק מי שהפן וש"ע ורבינו ירוחם):

תקמב א שאין לו מה יאכל. משמע דאם יש לו להכול אפי' לחם ומים אסור וכ"מ בב"י ס' תקמ"ח ס"ב דאם יש לו לחם ומים מותר לכתוב בתוס' ורוא"ש דאפי' אם יש לו מה יאכל אלא שרוצה לאכול בשר ודגים מותר ס"ג מ"מ כאן ס"ל דאם יש לו מה יאכל אסור ולכאורה נראה דכ' כאן משום דמלאכה הותרה לו מפני שהוא צריך לה ואם יש לו מה יאכל אין צריך לה ומיהו קשה דא"כ אפילו אין לו מה יאכל נמי יהא מותר לעשות מלאכה בשביל אחרים ואפשר דס"ל דכיון דאפשר לו לעשות בעצמו אין לו היתר לעשות בשביל אחרים ועיין בא"ר ס"ק ב' ובמ"א ס"ק ב' ובמ"ז ס"ק ב' ובפמ"ג ובמ"א ס"ק ב' ובמ"ז ס"ק ב' ובמ"ז ס"ק ב' ובמ"ז

תקמד א נוף המדם . וה"ה לתקן מרחצאות דלריך לנוף המדם דמ"מ אלא יעדרך אחד מהן למרחץ אבל יחיד מסער ליה בלא מרחץ ומשמע דדוקא מעשה הדיוט אבל דחינו צורך המועד מס"ב : ב בנין בה"כ. חפי' צריך לה מתה מסור : וכתב בם' בר"ה דכן הדבר בזמן הזה הוי בנין בה"כ דבר המכוך דמיים' שימשנו הבטו"ם מלבמותו : ג בורות סר. וה"ה דמותר לעשות מיין מעשה הדיום שיבואו ממים לעיר שיעשו בהרחמה וחפ"ם שהוא גדול וכהרחפים וכין מלאכתו במועד לחפ"ב כרי לפי שלרכי רבים הן בעמרם אלא בשביל שהם בעלים ומחמברים כלם וחם לא יעשו עכשיו לא יעשו לעולם (הרמ"ם) משמע דאם יש מנהג שברשות בידו לעשות לחפור בחול המועד : ד וחפי' לריך כו'. וחפי' אין לו מה יחמה אלא מפני דוחק הרבה מסור (מ"מ) : ה להמשיך מים. פי' שמקבלין מי גשמים מבנג ומוליכן לבור לפי שאין כאן בורות מרובה (כ"י) אבל להביא מים דרך חרין משמע (ר"ן) ברמ"ם לחסור כי הרב"י כל לחך מעשה בחול המועד ובו יא סעיפים :

א ו אסור לכתוב בחה"מ (א) ואפי' להניח אות אחת בספר אסור : הגה (ב) א ולעולך (ו) רבים ב יש מוסרים כל שלינו לורך המועד (סה"ד סי' ס"ה) ויש מחירין (כל בו ובי"י) ולהנו להקל ג נכתב (ג) אלנו שחינו מעשה חומן :

ב ג נראה לי שאם אין להם ס"ת כשר ד לקרו' בו בצבור מותר להניחו בחה"מ כדי לקרות בו בציבור (ג) ובן בספרי מקרא (ג) ונמרא שצריך לקרו' במועד מותר להניח במועד משום ה דהוי דבר האבד ואם אין להם ס"ת כלל אם אפשר לכתבו כולו בח"המ ע"י סופרי הרבה יכתבוהו דצדוק המועד הוא לקרות בתורה בציבור במועד : הגה ומה שיש מהן שאר ספרים ללמוד בהם (תה"ד סימן ע"ה וחזקת) כותב

תקמד (א) וה"ה לנשחר טורכי מלוה.ב"י בסוף סי' זה מביא דברי התוס' על מ"ם בגמ' (ב) יוליין על הכלאים במועד לפי שחין שם בהם חשש לפי שחין נזרעין הפועלי' בזול והקשו התו' למ"ד שכר פעולה שחין לו מה יחכל חסור היאך יכולין לשכור פועלים ותירלו דשמא י"ל דהני דמלוה התירו וכ' כ"י ע"ז ותפ"נ דקי"ל כמ"ד שכר פעולה מותר כחין לו מה יחכל מ"מ יש ללמוד דהיכא דהוה לעורך מלוה אפי' לעולך לעולם מותר ואפי' חפ"ם שיש לפועל מה יחכל סוה ה"ל לעורך מלוה ואפי' לעולך לעולם מותר וכן משמע מדברי הרמב"ם בפ"ה מה' שכירות ה"ב שכתב וכן הפועל שחמר לחבירו הבה ונלך לשדה פלוני ונעשה שם מלאכה פלונית ונשכור פועלים ונעשה שם מלאכה פלונית ונשכור פועלים ונעשה שם מלאכה פלונית ונשכור פועלים

כמלא"ד נכון לחלק: (ד) ומווה על יריכו פי' דרך שימוי מכל הסור וכמ"ש כתבו תפי' בלח שימוי וכ"פ כ"י להלכה ותימה כמ"ש כאן על יריכו דמשמע דבעי שימוי : (ה) ואינו אסור רק בכתיבה . נראה דג"ז קאי על מ"ש כדי להניחן במועד וס"ק אם כותב לאחרים בשבת יכול יש לו מה יאכל דאז אסור בכתיבה אבל מותר בשפייתה כיון דהוה לצורך המועד מכ"ש ול"ל הטעם דמכ"ש לגורך המועד ולתי אסור תפי' משמע . ובגדולה מזו כתב כ"י פפי' זה בשם רוקח דאסור לתקן קומטרסים לכתוב אחר י"ט ותמוה לי שפסק להקל בשביי' והוא מדברי התוס' שמניח כ"י שכתבו אין איסור בכתיבה ומווה הרי לא כתב אלא דאין מלאכה בכתיבה ומשמע דאפי' בלא כתיבה אסור וכ"כ הרמב"ם ומ"ש כ"י בשם הסמ"ג לא נזכר בסמ"ג ולא בשום מקום אחר ולא ידעתי מנין לו ואין לחלק בין כתיבה לשאר מלאכות דהא אפי' בשאר מלאכות אם הוא לצורך המועד מותר כמ"ש

דמעשה זה נהגו להקל בכל הכתבים ויש להם על מי שיסמכו וקלת מהנין לעז' טורח העליונים עקומה : **כב** סט"ח במועד . לכאורה נראה דאם נותן לו המעות מותר לכתוב דיש למוכר שמא ימותו הפרים ולא נרע מעבדי מתנ' כמ"ש ס"ם : **כג** והלוה נריך למעות · למועד כ"כ הטור . וכרי"ו כ' לעורך המועד ובנמ' דף י"ג בפירש"י מפתע לפי' לו מה יתבל רק שרוצה להלות לברוח' שרי . ולי"מ למה דילג רמ"א מיכת למועד ולמכר בשמך על הרמב"ם שכתב שלריך למעות במועד מפתע לפי' לריך עתה למעות לדברים החריס שרי דס"ל לדיוקי' דבר החלד ומיהו לס מ"ל עתה תלוה לאחר המועד לכ"ע מסור . ול"ל דאם לא יתלה לאחר המועד מצות לעות מותר לכתוב דס"ל דבר מכירה : **כד** שבר מכירה.היינו כשמכר לעורך המועד כמ"ש סימן תקל"ט ס"כ אבל כשמכר קודם למועד מסור לכתוב במועד אפ"ם יש לחוש שיחזרו בהן כמו בשרי הריסו דאסור וכ"מ בלבוש· ול"ד למכרי מתנות דבכה לף שיחזרו בהן במועד ולפ"ה ניכול דיכול לתלות לו לקבל במקום אחר : **כה** וכוחות של שפוד · לאפשר דס"ם (י) כלוחות שלו : **כו** מותר להתעקה · שלא ישכחנה · וה"ם אם למד בשלמו דבר חידוש מותר לכתבו אבל חשבון התקופות לסור לכתוב דאין זה מועיל מלנו כלום ולא ישכח · אסור לתקן קונטרס כדי לכתוב עליו אחר המועד (הקה כ"י ד"מ) : נ"ל דכל מה שמותר לכתוב מותר לעשות קולמוס ודיו לכדמ"ש רס' תקל"ו כרכיב ועש' תקמ"ז כנ"י ד"ה וכרמב"ם מתירין לחסור בשרטת הכוסס לכתב דבר המותר ולף דלא ק"ל הכי מ"מ בתיקון הקולמוס ליכא כ"כ מלאכה ות"ם לשרות דיו :

תקמו א אין נוסלין · דאין מערבין שמחה בשמחה ועוד מפני הטורח במועד ועוד דאם כן יתמין כל חדם לפכות נסולין עד המועד שפושה גלוי זה פשוט וביבל מפרים ורביה כ"ז בגמרא ופשוט שם דנסולין גלוי בפשוט מסור ביו"ט דבכותבות דף מ"ז כתבו התו' דמותר ליתן גלוי פשוט ע"ם וכמ"ש כתתן בזה (י) ול"ל דלק"מ דהתם בתום' קאי מליכא דרב דמקשה דבכי רב אחדדי ורב יוף העתם מדב' ושמחת בחגיך ולא בחשתך ס"ל דנסולין נמי בחגיך ולא בחשתך אבל רב יוסף דס"ל דנסולין פשוט בכל יום אפי' בחול המועד לא ישנה מנהגו ולא יתגלח ולא יכבס בגדיו אלא ערב יו"ט ולא יסלף נסולין אלא ערב יו"ט ולא יגלח אלא ערב יו"ט ולא יכתוב אלא ערב יו"ט ולא יקרע אלא ערב יו"ט ולא יתפור אלא ערב יו"ט ולא יכבס

דספוד' זו אסורה כמ"ש וכ"ש כרגל כשהוא סוטר עם הכלה כשעם לשמוע'מחר כתיבת התנאים שלמ: (ג)וכלבד שלא יעשה סעודת אירוסין . וגרסה דכ"ש סעודת ניסואין הרשומה דהיינו שעשה ערב הרגל ולא לחלו שום סעוד' עד הרגל לאסור וכ"מ לגדי' כריב"ם שמכי' כ"י : (ד) סעודת ברית מילה. כתבו התו' וז"ל דליכא שמח' משום דמיכא לצערא ליוק'מ"כ כיון שזמנו קבוע אין לבטל זה מפני זה אבל סעודת סדיון הבן כ"ש שם מותר לעשות כמועד ומ"ל הא זמנו קבוע תיכא בזמנה שלא בזמ' מיתך היה מות' וכ"ל דקי"ל כרב חסי דדריש במציעא פ"ק בתניך ולא בהתך ואין איסור לערב שמחה בשמחה ופי"ל דלא חציב שמח' משום שמח' שלא סעוד' ניסואין בלבד עכ"ל פי' סעודה הסיי'לניסואין דהיינו אירוסין מבואר כאן דסדיון הבן אפי' שלא בזמנו מותר לעשות סעוד' כמ"ש: (ה) שתוכל לסלקו כמועד . כשיש שכאשיל טופל' כשיש בסיד מליר' היא שכיוול הוא לה שלא כיון שזמ' הוא לה כשתסלק הסיד מפיהם ע"כ מותר משום שמחת י"ט אחרי' מ"כ והך היתר על עסיי'תכשיטי חשה כמועד אינה נגמ' דדבריהם דר' חסדא עבדה כן והיה זקיל' וימיב ר' הונא בר חיננא ואמר ל"ש שלא יגרום לה מ"ל המלקים אפי' ממת לתימך אפי' עומדת על קברה לתמרי אינהי כת שיתין כתא אית ליה עצה שלא יגרום לה להטות אי' למיי זמר היא להטות אי' כל ל' יום כו'. שלמ שמעתי מן הלב ל' יום אי' מסדינו שמות מלי יום לפני הרגל דעדיין לא שכחו לפ"ז אפי' למספד הרגל דעדיין לא שכחו לפ"ז אפי' אם מספיד המספיד כתם אסור אבל ברב מלמוד אסור אלא בשעת הספד בפ"ע הרא שיכול לבוא בחרש בלא שיהא מותר אפי' בשעת הספד בפ"ע כמ"ש הרא"ש בפ"ק דמועד קטן ומ"כ מסיר ולובשי' מחלוצות שכ"ל ב"י: (ד)וים מולקין. הוא דעת הסמ"ק שם"ל אין קריעה כלל בכ"מ כתניך ולא כתמך ואין איסור לערב שמחה בשמחה ופי"ל דלא חציב שמחה בשמחה שלא סעוד' ניסואין בלבד עכ"ל פי' סעודה הסיי'לניסואין דהיינו אירוסין מבואר כאן דסדיון הבן אפי' שלא בזמנו מותר לעשות סעוד' כמ"ש: (ה) שתוכל לסלקו כמועד . כשיש שכאשיל טופל' כשיש בסיד מליר' היא שכיוול הוא לה שלא כיון שזמ' הוא לה כשתסלק הסיד מפיהם ע"כ מותר משום שמחת י"ט אחרי' מ"כ והך היתר על עסיי'תכשיטי חשה כמועד אינה נגמ' דדבריהם דר' חסדא עבדה כן והיה זקיל' וימיב ר' הונא בר חיננא ואמר ל"ש שלא יגרום לה מ"ל המלקים אפי' ממת לתימך אפי' עומדת על קברה לתמרי אינהי כת שיתין כתא אית ליה עצה שלא יגרום לה להטות אי' למיי זמר היא להטות אי' כל ל' יום כו'. שלמ שמעתי מן הלב ל' יום לפני הרגל דעדיין לא שכחו לפ"ז אפי' למספד הרגל דעדיין לא שכחו לפ"ז אפי' אם מספיד המספיד כתם אסור אבל ברב מלמוד אסור אלא בשעת הספד בפ"ע הרא שיכול לבוא בחרש בלא שיהא מותר אפי' בשעת הספד בפ"ע כמ"ש הרא"ש בפ"ק דמועד קטן ומ"כ מסיר ולובשי' מחלוצות שכ"ל ב"י: (ד)וים מולקין. הוא דעת הסמ"ק שם"ל אין קריעה כלל בכ"מ כתניך ולא כתמך ואין איסור לערב שמחה בשמחה ופי"ל דלא חציב שמחה בשמחה שלא

(ג) ובלבד שלא יעשו סעוד' אירוסין הארוס בבית ארוסתו ב בשעת (ג) אירוסין ג ומותר לעשו' ריקודין ומחולות לעשו' סעודת האירים עם מריעיו שלא בבי' ארוסתו ובן לסעוד הארוס בבי' ארוסתו שלא בשעת אירוסין מותר : ב ד מותר ג להחזיר נרושתו מן הנשואין :
ג ה הכל מותרים לישא (ד) בערב הרגל ד ולעשות סעודה ברגל בין בתולות בין אלמנות :
ד ז ה מותר לעשות ברגל (ד) סעודת ברית (ה) מילה וכן סעודת פדיון הבן :
ה ° עושה אשה כל תכשיטה במועד ט ו כוחלת ז ופוקסת (פי' מחלקת שכרה לכחן ולכחן רש"י) ומעבר' סרק על פניה ושופלת עצמה ח בסיד וכיוצא בו י והוא (ה) שתוכל לסלקו במועד כ ומעברת שער מבית השחי ומבית הערוה בין ביד בין בכלי ט ומעברת (ו) סכין על פרחתה :

תקמז דין מי שמת לו מת בח"ה. ובו יב סעיפים :

א ם חול המועד אסור בהספד ותעני' לפיכך אין מניחין את המטה ברחוב שלא להרגיל את ההספד ג ומטעם זה אין מוליכין המת לבית הקברו' עד שיהי' הקבר מתוקן :
ב ג נשים מענות דהיינו שכולם עונות כאחת אבל לא מקוננו' דהיינו שאחת מדברת וכולם עונות אחריה ולא משפחו' דהיינו להבות כף אל כף נקבר המת אף לא מענות :
ג ד (א) כל ששים יום לפני המועד אסור להספיד על מת שמת לו מלפני שלשים יום קודם המועד ה ואפילו אם יש לו הספד בלא זה כגון שמת לו מת בתוך שלשים א שמותר לספדו אפי' מת ערב הרגל אסור להספיד עמו על המת שמת לפני שלשים יום קודם המועד :
ד מי (ב) שבאה לו (ו) שמועה בתוך ל' יום קודם הרגל ו נראה לי שמותר לספדו ואע"פ שהיא רחוקה :
ה ז יראה לי שמה שאנו נוהגים בתשלום השנה לספוד המת ולהוביר נשמתו (ג) ב אינו (ג) בכלל זה ומותר לעשותו בתוך שלשים לרגל :
ו מ ג אין קורעין על המת בחול המועד(ד)אלא לקרובין ט שהם חייבים להתאבל עליו °° י וכן על (ג) חכם או על אדם כשר או אם עמד שם בשעת יציאת נשמה ועל קרוב שחייב להתאבל עליו ועל חכם קורע כ אפילו אינו בפניו אלא שבאה לו שמועה במועד אם הוא בתוך שלשי' ועל אדם כשר אינו קורע אא"כ ידע בין מיתה לקבורה: הגה (ד) ויש מולקים ונהגו ד כני (ד) מהכמי שלמ לקרוע במועד כי מס על מניו ומתו ועל שאר המתים קורעים למאר המועד (מהרי"ל והה"ד סי' רפ"ח) ונמקום שנתן מנהג יש לקרוע על כלם :
ז ג אין חוקרין כתף אלא קרוביו של מת המחוייבים להתאבל עליו או ה על חכם :
ח ג מבדין בח"ה והוא שלא יברו ברחבה אלא קרוביו של מת ולא יברו האבל בתוך ביתו אלא על מטות זקופו' לפי שאין כפיית המטה ברגל כלל :
ט ם על החכם מבדין הכל בחול המועד בתוך הרחבה כדרך שמבדין את האבלים שהכל אבלים עליו :
י ע עושין כל צרכי המת בחול המועד נוזין שערו ומכבסים כסותו פ ועושין לו ארון בחצר שבו המת כדי שיהא ניכר שהוא לצורך המת ואם לא היו להם נסרים ק מביאים קורות ונוסרים מהם ו נסרים (ה) בצנעה בתוך הבית ק ואם היה אדם מפורסם עושים אפי' בשוק °ע' כי"ד סי' ש"ה ס"ו °°עמ"ס סי' תקל"ח °°°ע' כי"ד סי' ש"מ ס"ו כהגה"ט אבל

מסור לרחוץ שמחה: ב כשעת חירוסין. סי' שלח יעשה(ג)אחירוסין כשעוד : ג להחזיר נרושתו. שלח שמחה"ו כ"כ וגם חין טורח כה וגם חין רגיל לעשות דבר זה עד הרגל (תוס'): ד ולעשות סעודה ברגל . שלח פיקר השמחה חלח הכשואין ואע"פ שמשמחין בסעודה הניסואין כל ז' שרי פכ"ל הרשב"ח ובתשו' לחרת להרשב"ח נמלח לעשות סעודת הכשואין ברגל חפי' כשרב הרגל וכ"מ ברשב"ח ובהרמ"ם פ"ו ה' כ"ג ובפירוש הרחב"ד ו כ"י מכירוזלמי ז שם ח מסכה שם כ"ה ד הרח"ם שם כשם הרחב"ד מכירוזלמי י בריית' שם כ"ה כ הרח"ם כשם הרחב"ד לחכי דלכוכל דר' ספרח"י ל שם כמסכה כ"ה מ לניהני לעיל כ שם כמסכה פ בריית' שם כ"ה ע כריית' שם ל' שם כבריית' וכרשב"ג ק ירוזלמי כחכוכו

לבושי שרד

תקמו מ"א סק"ב כלחיכות כשבועה. לכל חם עושה סעודה לחר חיכות סרי וחפילו בלחוה יום ומלק חפילו ביום לחר כל שהוא סעודה רחשונה ולכמ"ז כשבועה עשוה כשכיל כחיכות נקרא בשעת חיכות וחפילו ביום לחר ומה שמיחר כמחכר כמ"ג לעשות כסעודה ברגל חייט כשבועה שני: סק"ד (ה) ונם כלחוכות דף מ"ז עיין עלי לרגיש ספי' ס"ו : תקמז ש"ע ס"ו (ו) חלח לקרוביו וכו' . לכל מי שיהיו חייב ורוצה לקרוע חפני כלכוד חסור כ"כ כ"ד סימן ח"ת ס"ב : מ"א סק"ב לקרוע כחוכר חפילו קרוביו שחייבים להתחבל חו חפילו חכיו וחמו למכבר רמ"ח ז"ל :

ביאור הגר"א

כשכלוחות כתו ג"כ כניח חמיו כמ"ש כפ"ע כ"כ כשולה שכלוחות לניח ממיו כו' וחכל שם סעודה חקן כו': בשעת אירוסין . עמ"ח וכ"כ כריב"ם וכ"ה כיכחות מ"ג ומחרשין כו' וחין עוברין כו' ושם מחקיף לה רב חשי כו' דילמח למעבד סעודה כו' והכי קיימח שם כמסקנח. וב"כ ל"ל דכ"ק לילחרם כסעודה : ומוחר כו'. שיהיו חסור חלח סעודה כמ"ש חירוסין כלח סעודה מי ליכח כו': ס"ב מן חנשוחין . יר"י. וכ"כ ביהופח שכת"ה חכל כו':ס"ב ולעשות סעודה שם עיקר מירחת חד יומח וכ"מ כפ"ב דסוכה חמן והשושיכים וכל כני כחוסף כו' : ס"ד מוחר כו' . לח מכעיח מילה דחין נקרח שמחה כמ"ש כפ"ח בכחוכות חלח לה פרינ חכן : דחין נקרח שמחה חלח סעודת חסה וכן מפ' בנמ' מדלחמר רב חשי ולח כחמך ומ' ל"ש כרישי: ס"ה והוא שחוכל כו'. עכ"ב וכ"כ כמ"מ. ול"ע מלי מודם ורלה כשמפקל כירוזלמי כדרכו כרו' חקוחות ליכח שכפונית פעוב שם יוחר ומ' רלב"ד כפכוחות פ"ב דק"ם וכמ"ח פי"ח דשבת פלכה כ' וב' רשב"ל רב"ד כדרים ושם ריי"ל לח חסוד כו' חרין חמורחין ר' חניחי ורבי חגי חמר כשיר שכיל מחירחו כחוך כחיכה כחלן: חכל כשיר שכיל מחירחו' לחחר כמועד ל"ה חסור ומורלח לחחר כמועד כחלקו לכל כשיר שכיל מחירחו' חחוך כמועד ל"ה חסור כמ"ש כפ"ע כשיר חסור ומחר

כפרכסיא . ומיכו דוקא כפרכסיא דלגבי ישראל אבל כפרכסיא דלגבי נכריס לא חפ' כדלא חפשר (ת"י סי' ק"ן ספי' תקכ"ו) : ז אין כותבין עז · אבל מותר לקון הדם שבכל יומים שהוא לצורך המת משמ"כ מרזים שקצרו לצורך בניומשמש חפ' בחדם מפירסם ואפי' אין להם עליס אחרי' אסור מיכו

תקמח הבי' זה מפורש בדבריהו כי"ד סימן שנ"ט רק נעתיק כאן קצת דיניס מחודשים שם ונכתבים כאורך וכאן בקצור : (א) מונה חז' מי"ט כו' . משמע אפי' נקבר כיוס ח' ע"י עכו"ס ולא כמ"ש רמ"ל לאלק דדוקא אם נקבר כיוס ב' מונה מיוס כ' אבל נקבר כיוס ג' מיוס כ' ש"ש כי"ד מ"ש מזה בסי"נ: (ב) וימי הרגל עולים לו לגמיין ל' כי"ד ס"ש שלי"ט כ' ס"ש שהרי דין ל' ס"ש ניסון ותספורת מוהג ברגל ולא מתורת רגל גלבד אסור אלא אף מתורת אבל שהרי מחורת רגל מותר ללכוס כליס מגוהליס

תקמח דין אבילו' בחול המועד ובו כ סעיפים :

א מ הקובר את מתו (י) בתוך הרגל (מ) לא חל עליו אבילו' ברגל אלא לאחר הרגל מתחיל למנות ז' ונוהג בהם אבילו' א (נ) ומונה שלשים מיום הקבורה ונוהג בשאר השלשים ככל גזירו' שלשים :

ב במקומו' שעושין שני ימים טובים נ (א) מונה השבעה ב מיום טוב (ג) שני האחרון אף ע"פ שאינו נוהג בו אבילו' הואיל ומדבריהם הוא עולה לו מן המנין ומונה מאחריו ו' ימים בלבד :

הגה אס יום שני של ריאס השנה עולה למנין ז' (י) עיין כי"ד סי' של"ט סי"נ נהגהות :

ג ג הקובר את מתו ביו"ט שני של גליו' שהוא (י) יו"ט האחרון או ביו"ט שני של עצרת נוהג בו אבילו' אם היה אותו היום ד יום מיתה וקבורה ה הואיל ויום שוב שני מדבריהם ואבילו' (י) יום ראשון של תורה ידחה עשה של דבריהם מפני עשה של תורה אבל אם קברו אותו ביו"ט שני של ראש השנה אינו נוהג בו אבילו' ששניהם כיום ארוך : הגה ד ויש מולקיס וס"ל דאין נוהג אבילות בשוס י"ט שני וכן מנהג פשוט ואין לשנות (ר"ת והרא"ש) :

ד זה שאמרנו שהקובר מתו ברגל ה לא חלה עליו אבילו' הני מילי דברים של (ד) פרהסיא ו אבל דברים (ה) שבצנעה נוהג (מיהו מותר ליהן עם אשתו בחדר ואין"ל שמירה) :

ה ז אע"פ שאין אבילו' נוהג במועד ו (ו) אינו' נוהג בו שאם מת לו מת בחול המועד אסור בדברים שאונן אסור בהם ואם מת ביום טוב ז ואינו רוצה לקברו בו ביום אין עליו דין אינו' אלא אם כן צריך להחשיך על התחום להבין לו צרכי קבורה אז חל עליו דין אינות ח משעה (ז) שמחשיך אבל אם מת ביו"ט שני והוא רוצה לקברו בו ביום או ביום טוב ראשון ורוצה לקברו ע"י עכו"ם חל עליו אינו' :

ו מ אף ע"פ שאין אבילו' ברגל אם מת לו מת ברגל מתעסקים בו ברגל לנחמו ולאחר הרגל כשיכלו שבעה למיתת המת אע"פ שעדיין לא כלה האבילו' מלאכתו נעשית ע"י אחרים ט בבתיהם א] ועבדיו עושים לו בצנעא בתוך (מ) ביתו ואין צריכים לנחמו אחר הרגל י מנין הימים שנחמוהו ברגל :

ז כ מת לו מת קודם הרגל ונהג אבילו' כ אפי' ט (ס) שעה א' לפני הרגל בטלה ממנו גזירת שבעה (ב) וימי הרגל עולים למנין (י) שלשים הרי ז' לפני הרגל והרגל ומשלים עליהם עד

ע' כ"ד סימן ת"מ ס"ו נהג"ה

סי' תקמ"ז סי"ב ס"ק ל"ב מ"ש ומיהו דוקא כפרכסיא דלגבי עכו"ם לפי שפ' כדלא חפשר ס"י נהגה"ה סימן ס"ק י"ד : (ו) מן הקבר עד שיחזור לקון הדם שכבל יומים שהוא לצורך המת משמ"כ מרזים שקצרו לצורך בניו ואין חוצבין אבנים לבנו' בהם קבר ס ובמקום שהיהודים מעט דרים במקום אחד והכל יודעים כשיש מת בעיר הבל חשוב כמפורסם :

יא ס אין חופרין כוכין בחפירה וקברו' בבנין בחול המועד להיות מוכנים למת שימו' אבל מחנכין אותם ס שאם היה ארוך מקצרו או מאריכו או מ־חיבו :

יב ג אין לתלוש (ז) עשבים ועפר בחול המועד בבית הקברו' כמו שנוהגים לעשו' בחול (דין ח לידוק (מ) הדין במועד סיין כי"ד סי' ת"מ סעיף ו') :

תקמח דין אבילו' בחול המועד ובו כ סעיפים :

א מ הקובר את מתו (י) בתוך הרגל (מ) לא חל עליו אבילו' ברגל אלא לאחר הרגל מתחיל למנות ז' ונוהג בהם אבילו' א (נ) ומונה שלשים מיום הקבורה ונוהג בשאר השלשים ככל גזירו' שלשים :

ב במקומו' שעושין שני ימים טובים נ (א) מונה השבעה ב מיום טוב (ג) שני האחרון אף ע"פ שאינו נוהג בו אבילו' הואיל ומדבריהם הוא עולה לו מן המנין ומונה מאחריו ו' ימים בלבד :

הגה אס יום שני של ריאס השנה עולה למנין ז' (י) עיין כי"ד סי' של"ט סי"נ נהגהות :

ג ג הקובר את מתו ביו"ט שני של גליו' שהוא (י) יו"ט האחרון או ביו"ט שני של עצרת נוהג בו אבילו' אם היה אותו היום ד יום מיתה וקבורה ה הואיל ויום שוב שני מדבריהם ואבילו' (י) יום ראשון של תורה ידחה עשה של דבריהם מפני עשה של תורה אבל אם קברו אותו ביו"ט שני של ראש השנה אינו נוהג בו אבילו' ששניהם כיום ארוך : הגה ד ויש מולקיס וס"ל דאין נוהג אבילות בשוס י"ט שני וכן נהגו

מדשים ולכניס כו' (*) ומדין מכילות מסור בכולס וזהו דעת הרמב"ן מכל כמוך כ' סס בשם הרמ"ס שאף בדין מכילות מותר כרגל מיסור מה שהותר ברגל וכתבתי בי"ד סס שים לפסוק כרמב"ן ולא כסמ"ק כהרמ"ס עוד כתבתי סס בדין ממן שמשה מסס בערב הרגל וכתוך הרגל מת לו מת דפסק בספר כל"ל דמע"ג דמתן דעלמא שמירס לו מכילות תוך ז' ימי משתה אין מונה לי' מלא מחר ימי המשתה כו' מ"מ זס המתן תולין לו ימי המשתה למיון לי' וכתבתי סס שמין הוסמ' זו כמוס מלא גס כמן מין עולין לו ס"ס : (נ) לרמון כו' . (*) כי"ל סי' שלי"ט ס"ס בש"ע ומ"ש דמוסגין היתר לרמון מחר חפלת המנמה סמוך למסכה וזה [סומר] מ"ס כמן . והסיק' כמ"ס בי"ד ומס כתבתי לתרן דכריו: (ד) וכמג כרי י"ד וס"ע ז' כו' . דוקא בשת קודס הרגל מסכי' ס"ע לז' מכל מת ברגל מו כמ"ס לא מסכי' ס"ע רק ליום מ' ולא כרס"ל ומ"ש שנמסך מחריו כן מוכחתי בי"ד סי' שלי"ט : (ה) וס"ל יום ו' ז' לתכילות. בי"ד סי' מ"ב ס"ו כתבתי לכמת בת' בשת והוס יום ז' שלו בשת דמין לסהון מיסור בדברי שבלילה רק בשחרית (*) בשתן החמה ופ"ב שרי במנמ' לקרותו לס"ת וירחון בסון ס שם בברייתא בגמ' ובשחת שחול ל כרמ"ס שם מברייתא דשל כל המתים כו' שם ק הרמ"ס שם בשם הרמ"ך ר מימרת דרב סוכל שם י"ס ס הגהת מיימון בשם רמ"ס ורי"ז בלוי ס בשתם שם וברשב"ג ס מימרת דר' נמי רב עמון שם כ"ב שם ובגמ' ר' לעזר ר' חוספתת ג שם מימרת דר' פפא ד רמב"ן וכן כ' בסור ס שם ו מימרת דרבינא ס מימרת דר' יוסי בר חנין שם ס הרמ"ס שם בשם רמב"ן דכיון דאמרי שמוסב קרוב היא כו' נקור לת מתו ברגל ס גם זס מדברי הרמ"ס בשם רמב"ן י פור בשם סמ"ק כ ר' ירוחס בנתי פ"ח בשם הע' וכ"ל בשם בעל המאור וכ"כ ברמב"ן בספר תורת כהנים ;

דגור מרבבה

מחבר *) שם גמרו בו מכיריו בתוך ברגל שם מוסר לגלח בחוס"מ עיין בהלכות קטנות סלק ת' סי' רפ"ס וע' בשורו בכ"ג סי' תקל"ח:

הנהות רעק א

מהר"ם סי' ריי"ח סיון"ד ודו"ק : מג"א סקט"ו מוסר לו לרמון בחסיקמ"ס. כיון דלגו כיס לוסו כיום ערב ברגל כיס מוסר ברסילוס ס"ב שם כוס ערב שבת של ערב ברגל משל"ב בגלוס דלס שם כיס לוסו כיום ערב ברגל כי' לסור בגלוס כיון דברגל לית מכשל כל' מ"ס בם כתל יום ג' בשבת מסור בס"ס לס שלגו לס ערדיסתלו ס' סי' כשוס כסוס ערב ברגל :

לבושי שרד

הכ"ה ס"ח ברסילוס לרימן . מבאר כי"ד סימן שפ"ת לכמתבר לקמסור רסילוס רק כל שבשב ורמ"ס שם כי המשבע לסמור כל שבשם : שם (*) נרין לסתיקים לומר לס לסברת הרמבוסה בס"ב דלס תל יום ב' לו ו' בערב ברגל לס ירחץ עד לילה לכל בדיוסה שהל בשלה לכל מוסר: ס"ט (*) עד שיעברו בו ר"ל דלסור כל י"ב מודם עד שיעברו ולין ברגל משהל ללה מה שהלוי בגזירת ז' לו למ"ב:ס"ד (*)משגלת בשרב יום"ב . שבוע יום ז' וכמבואר לעיל ס"ס : ס"ז סק"ב ומרין לכילות לסור ס"ל לרמב"ן דלף מה שמחר מתמת רגל מסור מתמת לכל בלי"ב לף כיס ברגל עולב למרן ל' לכל כרס"ס ס"ל דמה שלין בו מיסור מתמת רגל לין בו מיסור מתמת לכל ולפילו כבי עולב למרן ל' וס' בס"ז כ"ל בתורך: סק"ב (*) כ"ל סיון שפ"ת. ס"ק זה צריך להיות מעוין בס"י בכגה ובין לדברי הס"ת סק"ז : בס"ז סק"ח בכרך בהסה. דמקום כיום כבולו. ס"ס בס"ז בשם (*) גלילה שמה ס'. ר"ל כמולסי שבת :

ר"ל לף לס' רלסוסה שבס"י שלרמון לסור עד הלילה כלן מוסר בס"ס לכל מוריס בשל שלומי כו' עד בערב ובפרי"ס שם וס"ס לכלן ללגלח שלול מוסר ביום ומ"ס סמוך לערב כיינו לפברל רלסוסה שם לגל לפברל סלסוסה שם ס' ל' לכלן מוסר לף כפוסר ובמ"ס תום' שם ד"ס שלסור ושמ"ב : ואצ"ל כו'. בגה לף רבן מוזי בס"ס שם : אבל בתוך הרגל כו' . שם ס' : ואם חל כו'. שם : ס"ס הא דרגל כו'. עתום' שם כ"ב ג' ד"ה עד כו' : סי"י ואם חל כו' . שם י"ב ג' בלל בס"ס שם י"ז ב